

LYŽAŘSTVÍ

ROČNÍK 77 (1991)

redaktor časopisu KAREL BLÁHA

VYDÁVÁ NAKLADATELSTVÍ OLYMPIA

OBSAH

	Čís.	Str.		Čís.	Str.
Úvahy, komentáře			Zahraniční zpravodajství		
Redakce: Hodně nadšení do nového roku	1	1	(loh): Před Val di Fiemme	1	3
K. B.: O výchovné práci	2	1	(loh): Ze světa	1	3
Na minutku s ing. Janem Pochobradským	4	6	K. B.: Z královského dvora v Rakouské republice	1	4
P. Zelenka: Pohled odborníka	4	7	(pš): Worldloppet	1	8
J. Lánský: Vracíme se k MS	5	2	Bouře ve sklenici?	1	8
J. Lánský: Nespokojení skokani	5	2	J. Pošvář: Jak se připravují ve Val di Fiemme	1	9
M. Lohniský: Běžci nechtěli medaili?	5	2	loh: Světové poháry	2	3
(loh): Saalbach—Hinterglemm, několik dojmů	5	4	loh: Čekal 10 let	2	7
K. Bláha: Chvála trenérů	6	1	loh: Dozvěděli jsme se	2	8
K. B.: O skoku s Josefem Lánským	6	2	loh: Jaké bylo to letošní Intersportturné?	3	4
K. B.: Neměli to postříkat!	6	3	J. P.: Korunka se přiblížil Bečvářovi	3	8
T. Macek: Když sjezdař umírá...	6	7	M. Lohniský: Tragédie před MS 1991		
K. Bláha: Vznikne lyžařské nádraží? (Bedřichov)	6	11	v Saalbachu...	3	9
M. Lohniský: Poslední bitva vzplála? (SP sjezdařů)	6	16	Informace — zajímavosti	3	10
K. B.: O alpském lyžování s Pavlem Zelenkou	7	2	J. Pošvář: Zajímavosti	4	16
Red: Ad Poslední bitva	7	8	Stráž hrůzy	5	4
K. Bláha: O skokanském (i sdruženářském) mládí	7	13	Pomlátila se před bitvou	5	5
K. Bláha: Na svahu i v chatě	8	7	Ze světa	5	5
L. Harvan: SP a nové pravidlá	8	8	(loh): Elan bez elánu	5	6
J. Mráz: Štýlové známky při skoku	8	9	Ohlasy v zahraničním tisku	6	3
Po Birminghamu	9	8	Předběžná termínovka SP 1991/1992		
Nejlepší, nejhorší	9	10	v alpských disciplínách	6	6
M. Lohniský: Ty ženy! Ta televize!	4	16	P. Zelenka: Hodnocení firem na MS 1991		
K. B.: O běhu na lyžích s Petrem Honzlem	10	6	v alpských disciplínách	6	8
M. Lohniský: Ještě lyže nezahazujte!	10	8	(loh): Zajímavosti	6	9
K. B.: Otázky pro lékaře	10	13	K. Hampl: Hra na ZOH	6	13
Mr: Ekologovia—Lyžiarí 1:0	10	13	(loh): Historka od vleku	6	16
K. Bláha: Cesta k popularitě	11	1	K. B.: V Taliansku o tohoročnej sezóne (tráva)	7	1
Tráva versus sněh?	11	9	loh: Kakeš se činil	7	3
K. B.: Co tomu říká „postižený“?	11	9	loh: Ze světa	7	7
K. B.: Téma: Stravování a pití	11	13	Nierlich mrtev!	7	8
Redakce: Rozloučení s měsíčníkem	12	1	loh: Stále těžší úrazy	7	8
J. Trousil: Pohřbili jsme Lyžařství...	12	2	K. B.: Není to lepší...	8	6
Nový Drang nach Osten?	12	16	loh: Ze světa	8	11
„Osobáky“ i v testech	11	5	Jak ve SP sjezdařů?	8	11
			Mr: Premiéra sa vydarila	8	13
			O Južnej Kórei	8	13
			Zemřel Viktor Andrejev	8	13
			ZOH 1998 — Nagano	8	13
			Ze světa	9	8
Svazové materiály			V severské kombinaci: 20 km a velký můstek!	9	9
J. Trousil: Nové vedení (konference)	1	2	J. Potměšil: Zasedání komisí FIS: Běh	9	9
K. Bláha: Jedním směrem	2	2	Termíny v severské kombinaci	9	10
O rehabilitacích	2	13	V. Seidl: Odštartovali olympijskou sezónu	9	10
Sbírka!	5	1	J. Černý: Jednou zlato, třikrát stříbro!		
M. Jedlička: Základem je oddíl	5	13	(naši nejmladší skokani)	10	3
Projev lyžařů zájem?	7	1	K. B.: Tentokrát už i s Itálií		
Dostaneme podporu? (předsednictvo FIS)	8	1	(EP v lyžování na trávě)	10	4
K. B.: Obnovit pocit hrdosti	8	2	S. Hladík: Nejmladší na trávě St. Coronu	10	4
Redakce: Dekret na olympiádu	8	3	loh: Ze světa	10	14
K. B.: Nechcete být dopisovatelem?	9	1	Termíny SP v běhu — 1991/1992	10	15
Do sůtaže fair play	10	5	Termíny SP ve skoku — 1991/1992	10	15
Členové TJ za polovinu	10	9	J. Trousil: 40. Intersportturné	11	11
Reprezentační družstva a realizační týmy pro sezónu 1991/1992	11	7	L. Harvan: Nejlepší lyžiar sveta!	12	12
Mr: Lyžiarské právo	11	9	loh: Wassbergovo družstvo	12	13
M. Krejčí: Činnost ŠTK — R ČSSR	11	14	J. Mráz: „Revolučné“ zmeny vo Svetovom pohári		
P. Erdziak: Tatry olympijské	12	2	zjazdárov?	12	15
			Ze světa	12	15
			Olympijské poznámky	12	16

Domácí zpravodajství

K. Bláha: Naděje i problémy (loh): Zajímavosti	1	6
Kalendář mezinárodních závodů 1991 v ČSFR	1	7
Únorový kalendář	1	8
K. B.: Výborní junioři	2	12
Malé zprávy	2	12
Zřizujete lyžařský nebo tenisový servis?	2	12
Na lyžích ve studiu	2	13
K. Bláha: Poznámky od zamrzlého plesa (SP)	3	1
J. Pošvář: Zlatá lyže neuplavala	3	6
K. B.: Tentokrát mladý Kučera	3	7
Jež vítězem Bohemie	3	7
J. Sedláček: Cena Pohorské jednoty	3	7
Poznámky ze zápisníku	3	11
K. B.: Příliš mnoho kotrmelců (SP)	5	11
K. B.: $J - 50 = 3485 + 217$	5	12
tm: Střípky z Plesa	6	3
J. Hetfleiš: Říčky se opět vydařily	7	7
M. Lohniský: ZOH 2002 v Tatrách?	7	10
Skvělá propagace Vrchlabí	7	11
loh: Zajímavosti	7	12
V. Setnička: Něco o Středočeších	7	12
loh: Zajímavosti	8	3
J. Trousil: Buchta králem bílé stopy	8	4
K. B.: Připravujeme se na ZOH	8	5
Co bude dál?	9	5
Vyhráli i na kolečkách	9	5
Redakce: Cíl: Albertville (K. Neumannová)	9	11
tr: Motejlek doma	9	13
tr: Starosti trenéra Rázla	9	13
J. Lánský: Na keramice ve Frenštátu	10	2
K. B.: Ustoupili jsme Ustupskému (letní závody v severské kombinaci)	10	2
Naši skokani v létě	10	3
Ani běžci nezaháleli	10	3
Redakce: Co se stalo u nás	10	7
Před sezónou ZOH	11	5
J. Lánský: Jaká bude olympijská sezóna skokanů?	11	6
tr: Závodili jsme v létě	11	6
Připravujeme se na ZOH 1992	12	4
Extrémní tratě běžců	12	4
T. Rendl: Příprava kandidátů v akrobatickém lyžování	12	5
K. B.: Chtějí ještě lépe (v severské kombinaci)	12	6
Z domova	12	16

Profily a rozhovory

M. Lohniský: Gunde má šanci! (G. Svan)	1	5
M. Lohniský: Jediný a jubilejní hrdina z pohádky (J. Raška)	1	10
K. B.: Theo Nadig	2	6
K. B.: Nový Killy? (F. Piccard)	2	7
K. B.: Nespokojený zakladatel (S. Lang)	2	9
M. Lohniský: Chtěl bych do Albertville... - a také stabilizátory (ing. Pauer)	2	10
J. Pošvář: Sprinter i maratónec (R. Nyč)	3	8
tr: Freiholz novým Steinerem?	3	9
T. Macek: Junior, který chce skončit? (D. Soldát)	3	14
K. B.: Z Písku na sněh (K. Neumannová)	3	15
Melanie a Babar (U. Maierová)	4	6
Říkal to už předem (S. Eberharter)	4	6
Kdo jako prasátko? (P. Wibergová)	5	4
(loh): Tvář démona (A. Havrančíková)	5	9
M. Lohniský: Hovory H (A. Havrančíková)	6	10

M. Lohniský: Hovory H (A. Havrančíková)	7	9
J. Trousil: Králova zpověď (L. Buchta)	9	11
M. Lohniský: Jeden z prostředka (V. Blažek)	9	12
K. B.: Jedno bez druhého nejde (Roman Kumpošt)	10	11
Dokud bude chtít vyhrávat (Matti Nykänen)	10	14
K. Bláha: Kdo běžel „Vasák“ dřív? (ing. Vladimír Syrovatský)	11	10
S. Hladík: Rozhovor na konci sezóny (na trávě)	12	14

Šampionáty

Mistrovství ČSFR v běhu na lyžích	3	12
M ČSFR v severské kombinaci	3	13
K. B.: Mistrovství ČSFR ve skoku na lyžích	3	14
M. Lohniský: 31. mistrovství světa v alpských disciplínách	4	1
Kaleidoskop	4	4
K. Bláha: 40. mistrovství světa v klasickém lyžování	4	8
K. Bláha: Mistrovství světa juniorů v Reit im Winkl	5	7
M. Lohniský: Mistrovství ČSFR ve vytrvalostním běhu	5	8
MSJ v alpských disciplínách	7	4
J. Poddaný: Mezinárodní mistrovství ČSFR v alpských disciplínách	7	5
S. Hladík: MSJ na trávě	9	4
K. Bláha: 7. mistrovství světa v lyžování na trávě	11	2
Mezinárodní mistrovství ČSFR (na trávě)	12	14

Statistika

Přehled výsledků	2	4
Světové poháry	3	3
tr: Loni 66, letos jen 14 bodů	3	5
Mistrovství ČSFR ve výsledcích	3	15
Výsledky	4	13
Pořadí států	5	5
Historická tabulka	5	5
14. MSJ v klasických disciplínách	5	7
Světové poháry <i>Skok + BSH</i>	5	10
Pro váš archiv	5	13
Světové poháry	6	4
Konečné pořadí SP 1990/1991 běžců	6	5
Konečné pořadí SP 1990/1991 v severské kombinaci	6	5
Konečné pořadí SP mužů 1990/1991 v alpských disciplínách	6	6
Lety na lyžích	6	6
Pro váš archiv	6	12
Kolikrát vyhráli SP?	7	5
Medailové zisky	7	5
Výkonnostní žebříčky běžců	7	10
loh: Kolik „pohárových“ bodů?	7	11
Konečné pořadí Světového poháru 1990/1991	8	12
Mistři světa 1991 v akrobacii	9	7
Vítězové SP 1991	9	7
Pořadí SP 1990/1991 ve sjezdových disciplínách žen	9	8
Konečné pořadí SP 1990/1991 skokanů	9	8
Do vaší statistiky	12	13

Metodika

B. Dvorský: Význam správného držení těla	1	14
J. Tremel: Videotechnika ve veřejných lyžařských školách	1	15

	Čís.	Str.		Čís.	Str.
V. Mazín: Kritéria výběru dětí do oddílu lyžování	2	15	Speed Skiing znamená rychlostní lyžování	9	2
L. Jirků: Testy lyžařů-běžců	2	16	Úryvky z pravidel	9	3
J. Soukup: Opora o hůl — proč, kdy, kde a jak	9	14	K. Bláha: O akrobatickém lyžování s Kamilem Opletalem	9	6
R. Kumpošt: Jak bodovat v severské kombinaci	10	10	T. Rendl: Akrobatické lyžování — balet	10	12
P. Landa: Poznátky z Trondheimu	11	12	T. Rendl: Akrobatické lyžování	11	4

Sport pro všechny

M. Stinger: Lyžování v Rakousku I pro vás	1	13
J. Soukup: Kouzlo sjíždění	1	13
J. Seidl: Jízda na snowboardu	1	16
J. Soukup: Kouzlo sjíždění	2	14
Chcete také lyžovat v Saalbachu?	2	14
J. Soukup: Kouzlo sjíždění	3	16
K. B.: Kaiserwinkl	3	16
J. Soukup: Kouzlo sjíždění	5	16
J. Soukup: Jak jsme viděli Interski	6	14
J. Soukup: Jak jsme viděli Interski	7	14
Kouzlo sjíždění	7	16
Redakce: Lyžování v zahraničí	7	16
J. Soukup: Jak jsme viděli Interski	8	14
K. B.: Pravidla lyžařského provozu	8	15
Kouzlo sjíždění	8	16
Kitzbühel a Kirchberg	8	16
J. Soukup: Trojúhelník	9	16
K. B.: Oblast Berchtesgadenu	9	16
J. Soukup: Kouzlo sjíždění	10	16
Radíme čtenářům	11	14
J. Soukup: Umět se klouzat	11	15
Chystáte se do Evropy?	11	16
K. B.: Po stopách Tyrolských elegií (1)	11	16
J. Soukup: Současné pohledy na výuku lyžování	12	11

Lyžařská odvětví

S. Hladík: Lyže trávě nevadí	5	15
loh: Zrušit hodnocení stylu	7	7

Historie lyžování

V. Šlechta: Matyáš Žďárský	5	12
M. Lohniský: Začátek byl v Andách	7	6
loh: Nejstarší lyžařka	7	15
M. Lohniský: 25 let Světového poháru	8	10
Slavné osobnosti zimních olympiád	12	7

Různé

(loh): Milionářský rozvod	1	4
Dobrá kuchařinka	1	8
Jak založit a provozovat lyžařský servis	1	12
tr: Dva aktivní osmdesátníci	2	11
O. Kulhánek: Zemřel Roman Lang	2	13
Jak šly lyže naším krajem	3	11
Západočeská župa do nové sezóny	3	11
Kursy	3	11
Na pomoc lyžařskému servisu	5	1
K. B.: Jak se to píše?	5	5
M. Jedlička: Ad verba „severská kombinace“	5	16
K. B.: Jmenuje se Les Arcs	7	3
Servisní činnost	7	6
Mr: Neskoré blahoželanie	8	11
K. B.: Máme mistra Indie!	9	11
Redakce: Ach, ta jména...	9	11
Zemřel Gabi Koubek	9	13
Zemřel Tadeáš Broda	10	9
(loh): Krutá ironie	10	15
Blahoželáme	12	3
S. Hladík: Příhody z trávy	12	13

lyžařství

ROČNÍK 77

1991

Kčs 4,-

1

Kam doběhnou v letošním roce

Havrančíková,
Knížková
a Simčáková?

Snímky Jiří Pošvát

ČTĚTE:

Nové vedení ČSSL 2

Zajímavosti ze zahraničí 4-5

Jiří Raška padesátiletý 10-11

Jak založit a provozovat lyžařský servis 12

Lyžování v Rakousku i pro vás 13

NA TITULNÍ STRANĚ běžec bývalé NDR Uwe Bellmann. Jako ostatní reprezentanti této země doufá i on, že se pro něj najde místo ve výběru sjednoceného Německa.

NA ZADNÍ STRANĚ OBÁLKY Ari Pekka Nikkola a Ernst Vettori. Celkový vítěz SP 1989/90 ve skocích a druhý v pořadí, tedy jeho největší soupeř. Koho reprezentují, to snad ani nemusíme psát...

Uzávěrka tohoto čísla:

3. prosince 1990

lyžařství

Ročník 76

Číslo 12

Vychází v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů Ing. Alexandr Žurman. Redaktor časopisu Karel Bláha. Grafická úprava Miroslav Slejška. Redakční rada: J. Trousil, předseda, ing. P. Borský, PhDr. T. Broda, CSc., P. Bušta, P. Honzl, PaedDr. A. Horáček, A. Jedlička, ing. J. Jech, CSc., J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, J. Lánský, M. Lohnský, PaedDr. J. Maršik, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, CSc., P. Zelenka. Redakce: Klimentská 1, 115 88 Praha 1, telefon 231 37 81. Vychází jednou za měsíc. Tiskne Typos, tiskařské závody, s. p., nám. dr. M. Horákové 7, 360 32 Karlovy Vary. Cena 4 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, administrace vývozu tisku, Kafkova 19, 160 00 Praha 6. Neobjednané příspěvky se nevracejí. ISSN - 0323 - 1445

Snímek Jaroslav Kytnar

HODNĚ NADŠENÍ DO NOVÉHO ROKU

Všichni víme, že nás čeká nelehký rok. Letité problémy naší ekonomiky vyžadují radikální zákrok, který nebude bezbolestný a je nutno předpokládat delší dobu rekonvalescence. Samozřejmě aktivní, protože klidem se u nás nic nevyřeší. S potížemi se bude muset vyrovnat také sport.

Lyžování patří ke sportům sice krásným, ale i nákladným. Opatřit si prostředky na činnost není snadné, ze státní pokladny zdaleka nemůžeme čekat tolik, jako v minulosti. Pokud se jakž takž podaří zajistit reprezentaci, stále zbývá problém, z čeho financovat činnost oddílů a přípravu mládeže, protože jinak by reprezentaci vyschl pramen a v budoucnu bychom ji už zajišťovat nemuseli... Ve všech sférách lyžování budeme muset sáhnout do vlastní kapsy, navíc nikoliv právě nejpříjemnější. Záchrana všeho, čeho jsme v našem lyžování v uplynulých letech dosáhli, si vyžádá nemálo nadšení, upřímného fandovství a sebeobětování.

K „ohroženým druhům“ patří i náš časopis. Jeho poměrně nevysoký náklad v poslední době neroste, zato utěšeně rostou náklady výrobní. Všichni představitelé bílého sportu, s nimiž jsem na toto téma hovořil, přislíbili pomoc. Slychal jsem nadějná slova, že časopis naše lyžování zkrátka mít musí a že pro to uděláme všechno. Od přislíbů však musíme rychle přejít k činům. Zvažovat jakoukoliv možnost, jinak se zařadíme do rodiny sportů, které o svůj svazový časopis už přišly (a patří k nim například i atletika). Uvítáme každý návrh, jak přispět k zajištění existence našeho Lyžařství.

S první iniciativou přišel bývalý přední funkcionář, dnes v Itálii žijící Vladimír Pácl. V krátkém dopise naší redakci vyjadřuje přesvědčení, že je dost lidí, kteří časopisu mohou pomoci. Navrhuje dokonce založit Klub přátel Lyžařství, složený převážně z lidí schopných přispět konkrétními vklady. Sám slibuje, že nejspíše při MS ve Val di Fiemme předá našim zástupcům 200 amerických dolarů jako základní příspěvek. Samozřejmě, že ne každý má takové možnosti, ale i skromnější příspěvky jsou cenné. Budeme muset jít také cestou reklam, která předpokládá nejen další úsilí, ale také pochopení čtenářů — musíme obětovat část stránek. Pořád je to ale schůdnější, než obětovat časopis celý...

Nezbývá, než především doufat, že příroda bude milosrdnější než v minulých dvou zimách, že se díky sněhu vzpamatují nejen závody, ale také sponzoři, protože ztratili zájem průmysl, vzniknou dalekosáhlé problémy i v zemích mnohem bohatších. Do nového roku si tedy nepřejeme nic formálního. Přejeme si zcela prostě: Najděme v sobě dostatek sil k tomu, abychom o Lyžařství i lyžování nemluvili jenom v minulém čase.

Redakce

Nové vedení (CELOSTÁTNÍ KONFERENCE LYŽAŘŮ)

Konference obnoveného Československého svazu lyžařů se konala 14. listopadu 1990 v Praze. Svaz nahrazuje po 33 letech Ústřední sekci, resp. Svaz lyžování bývalého ČSTV. Po jeho zrušení ukončilo 14. února 1990 činnost předsednictvo VSL ÚV ČSTV a 25. února byl na mimořádné konferenci Československého svazu lyžařů zvolen prozatímní výkonný výbor, který teď skládá účty z devítiměsíční činnosti. Nebyla jednoduchá při vzrůstajících ekonomických problémech a při reorganizaci čs. tělesné výchovy po založení Československé federace sportovních a tělovýchovných svazů i Asociace tělovýchovných jednot.

Zasedání se zúčastnilo 46 z 50 určených delegátů Svazu lyžařů České republiky (92 %) a sto procentní počet 25 delegátů Slovenského lyžařského svazu s hlasem rozhodujícím. Nechyběli ani delegáti s hlasem poradním a četní hosté.

O ČINNOSTI PROZATÍMNÍHO VÝKONNÉHO VÝBORU

ČSSL informoval účastníky konference jeho předseda MUDr. Milan Jirásek. Připomenul založení Československé konfederace sportovních a tělovýchovných svazů, která po obtížném a dramatickém jednání byla nakonec uznána za jednu z nástupnických organizací ČSTV se všemi právními a majetkoprávními důsledky. Toto zájmové sdružení 54 svazů (mezi nimiž je i ČSSL) má prosazovat a ochraňovat jejich společné zájmy. Nejtěžším úkolem ČSKSTS bylo vypracování klíče k rozdělování prostředků jednotlivým svazům, který byl na posledním valném shromáždění ČSKSTS schválen.

Byly ustaveny federální úseky jednotlivých disciplín a základním problémem dalšího osudu československého lyžování je akrobatické a základní lyžování, jakož i v lyžování na trávě. Autonomie úseků je správná cesta, po které je nutné dále pokračovat. Nesmí však přejít do extrému atomizace na několik samostatných svazů. Je nutná trpělivá koordinace mezi úseky, schopnost vzájemně chápat své problémy a v případech potřeby si pomoci. Samostatné hospodaření se svěřenými prostředky v úsecích se ukázalo jako velice efektivní.

MUDr. M. Jirásek zdůraznil, že ekonomické otázky jsou základním problémem dalšího osudu československého lyžování. Předpokladem úspěšnosti na tomto úseku je odbornost. Pomocí by měl zkušený profesionální ekonom a nová ekonomická svazová skupina. S ekonomikou svazu úzce souvisí efektivita čs. lyžařského poolu. Očekávalo se více od smlouvy s marketinkovou firmou MBD, zajišťuje však alespoň minimální částku pro reprezentační družstva. Špatná ekonomická situace lyžařských firem po nedostatku sněhu v posledních zimách je zaviněna i v zahraničí malým zájmem veřejnosti o lyžování. Ekonomické problémy se budou nepochybně promítat do veškerých lyžařských soutěží, možná tvrději, než si to dosud dovedeme představit. Nezbyvá než spoléhat na obětavost všech lyžařských pracovníků a závodníků, na jejich lásku k lyžování. V této souvislosti poděkoval všem činovníkům z úseku STK-R a vyzdvihl jejich práci. Informoval o ocenění práce úspěšných čs. organizátorů na kongresu FIS v Montreux, o zvolení dlouholetého člena předsednictva Jána Mráze čestným členem a 11 činovníků do různých komisí a subkomisí FIS.

MUDr. M. Jirásek hovořil dále o tom, že v souladu s novými stanovami a strukturou orgánů svazu, s ohledem na delimitaci funkcí svazu a prohloubení autonomie úseků je třeba provést analýzu řízení svazu a funkce sekretariátu v nových podmínkách i rozsahu jeho nutného profesionálního zajištění.

Všechny tyto organizační a administrativní úkoly však nesmějí odvést pozornost od zajištění přípravy a účasti na MSJ a MS. Tu je třeba podpořit všemi dostupnými pro-

středky a považovat ji za „hlavní bojový úkol“. Změna řízení a zejména financování vrcholového sportu je fakt, se kterým je nutné se optimálně vyrovnat. Cesta k tomu je v aktivní a přátelské spolupráci s republikovými svazy a jejich odbornými úseky.

V závěru poděkoval všem lyžařským pracovníkům, trenérům a pracovníkům sekretariátu za obětavou práci v nelehkém období.

DISKUSE

Zpráva kontrolní a revizní komise přednesl její předseda RNDr. Ivan Šarik, o zásadách ekonomického zajištění činnosti ČSSL hovořil ing. Luděk Šraibr.

K nejzajímavějším příspěvkům pestré diskuse patřilo vystoupení ing. Ladislava Slonka o významu manažerské a marketinkové činnosti při zajišťování materiálního zabezpečení reprezentačních družstev. Fridrich Láinez hovořil o problémech akrobatického lyžování a jeho rozvoji, Helena Henychová o nové organizaci sportovních škol a spolupráci se sportovními svazy při metodickém a odborném vedení, Josef Tremel o založení Českého svazu lyžařských škol, který v 65 školách soustřeďuje asi tisíc kvalifikovaných cvičitelů. Zdeněk Gabriel hovořil o soutěžích v nové sezóně a ekonomických problémech s jejich zajištěním. Po dohodě úseků budou závodníci startovat na náklady vysílací složky a bude zavedeno startovné. Zvýšenou péči je třeba věnovat výchově nových rozhodčích a technických delegátů. Ing. Roman Kumpošt připomenul činnost odborných úseků a význam úspěšné práce sekretariátu i problémy při získávání sponzorů. Rudolf Čillík zdůrazňoval nejistotu ve finančních a materiálních záležitostech a význam dobrovolných pracovníků.

Po připomínkách a úpravách byly schváleny stanovы svazu. Čestným členem byl zvolen dlouholetý člen předsednictva Ján Mráz.

VOLBA PŘEDSEDY — NÁROČNÝ SLALOM

Po hladkém průběhu první části konference připomínala volba předsedy náročný slalom. Po konferencích Svazu lyžařů České republiky a Slovenského lyžařského svazu se ještě den před konferencí na zasedání prozatímního výkonného výboru ČSSL zdálo, že zvolení předsedy ČSSL bude bezproblémovou záležitostí. Svaz lyžařů ČR totiž navrhoval jednomyslně svého delegáta MUDr. M. Jirásku za předsedu a ani ve Slovenském lyžařském svazu nebylo proti němu námitek. Pro většinu účastníků konference bylo proto překvapení, když volební komise ohlásila ve své zprávě druhého navrženého kandidáta na funkci předsedy dosavadního, a sice sportovního ředitele ČSSL PhDr. Jaroslava Potměšila. Schválený volební řád dvoukomorového tajného hlasování vyžadoval ke zvolení nadpoloviční počet hlasů v obou skupinách delegátů. V prvním kole dostal dr. Potměšil od delegátů SLČR 25 hlasů, MUDr. Jirásek 19, od delegátů SLZ MUDr. Jirásek 14 a dr. Potměšil 10 hlasů (jeden byl neplatný). Ani druhé kolo nepřineslo rozhodnutí, Delegáti SLČR dali dr. Potměšilovi 26, MUDr. Jiráskovi 18 hlasů, delegáti SLZ MUDr. Jiráskovi 14 a dr. Potměšilovi 11 hlasů. Jelikož ani opakované druhé kolo nepřineslo rozhodnutí, bylo nutno přistoupit k novým volbám. MUDr. M. Jirásek však oznámil, že odstoupí jako kandidát, neboť je mu jasná obtížnost práce bez plné podpory úseků. V další volbě dostal PhDr. Jaroslav Potměšil 39 hlasů (22 lístků bylo prázdných — jeden neplatný) a byl zvolen předsedou ČSSL. Předsedou STK-R byl zvolen Zdeněk Gabriel, předsedou KRK RNDr. Ivan Šarik, členy Dana Vavřínová, RNDr. Eleonora Weisssová, ing. Vladimír Mráz a ing. Ján Tichý.

JAROSLAV TROUSIL

PŘED VAL DI FIEMME

Ode dne, kdy píšeme tyto řádky, do dne, kdy vyjdou, uplyne přinejmenším šest týdnů. Za tu dobu se v dějišti mistrovství světa 1991 (8.—17. února) ve Val di Fiemme jistě hodně změní. Přesto si myslíme, že není zbytečné se podívat na následující souhrn zpráv, dokumentující momentální stav příprav.

- **Forum Nordicum**, čili Severské fórum, byla první akce, která se uskutečnila ve Val di Fiemme na začátku sezóny. Závodníkům nešlo tolik o vítězství jako o seznámení se s prostředím, ve kterém budou soutěžit o kovy nejceněnější.

- Ve skokanském areálu **Predazzo** uvedli do provozu sedačkovou lanovku pro závodníky. K vlastním závodům dodejme, že délka skoků se má měřit také pomocí videozáznamu. Intervaly mezi jednotlivými závodníky se snížily na 15 s. Jistě bude použito nové pravidlo o přímé kvalifikaci do soutěže a o kvalifikačním předkole.

- Finišovalo se také v dějišti běžeckých soutěží na **Lago di Tesero**. K vlastním závodům: Podle momentálních povětrnostních podmínek mají být nejlepší běžci losováni do tzv. červené skupiny. Jak známo, není vždy

nejvýhodnější, aby nejlepší závodníci startovali až na konec. Zvláště ošidné by to bylo při proměnlivých klimatických podmínkách na jihu Evropy.

- Hlavní tiskové středisko bude v **Cavalese**. V době naší uzávěrky se dokončovalo středisko pro písařské novináře a také sportovní hala, která během šampionátu bude sloužit jako středisko pro rozhlas a televizi. Ve skokanském a běžeckém areálu mají být tisková subcentra.

- Na třech stanovištích se bude ve Val di Fiemme v případě potřeby vyrábět umělé sněh. Kapacita každé takové „výroby“ je 250 kubiků sněhu za 10 hodin. Už před rokem se organizátoři dušovali, že i kdyby byla situace stejná jako při loňském závodě SP (po sněhu nebylo ani památky), dokážou uspořádat šampionát na sněhu umělém.

- Zřejmě hlavním problémem zůstane doprava. Dějiště šampionátu jsou spojena jen úzkou silnicí, která se snadno „zahltí“. V době šampionátu bude vyhlášen přísný zákaz vjezdu pro soukromá vozidla. Autobusovým „pendlem“ by se však mělo všechno stihnout bez jakýchkoliv potíží. **(loh)**

Ze světa

DO SÖLDENU v Rakousku se sjeli 28. října závodníci světové špičky a zase odjeli, aniž by absolvovali svůj první start letošní sezóny. (Nepočítáme-li ovšem premiéru SP na Novém Zélandě.) Závod FIS ve slalomu se nemohl uskutečnit pro technické potíže pořadatelů. Borci šesti zemí si alespoň zatrénovali na ledovci Rettenbach.

NA NEŠASTNÝCH ZÁVODECH, které se uskutečnily 13. prosince 1989 ve švýcarském Grödenu, se kromě Petra Müllera (viz Lyžařství 12/1990) vážně poranil také další Švýcar Philipp Schuler (27 let). Musel být operován v Kilahbergu. Na konci května však zase stál na lyžích, trénoval a zřejmě ho uvidíme na startu mistrovství světa v Saalbachu.

JAN BOKLÖV ze Švédska asi na letošní MS do Val di Fiemme nepojede. Tento vynikající skokan, známý svým stylem „deltaplán“ (a také tím, že jako jeden z mála závodníků kouří), měl při tréninku v Gällivare pád. Utrpěl zlomeninu kotníku. Podle původní lékařské zprávy budou nutné asi tři měsíce klidu.

HANS ENN, rakouský specialista na obří slalom, ohlásil svůj comeback. Na ZOH 1980 v Lake Placid byl bronzový, vlastní pět malých glóbusů za obří slalom a jeden za super-G. Před časem se pro zranění kolena vzdal činnosti. Ač je mu 32 let, cítí se prý jako za mlada.

„**STARÉ DÁMY**“ Figiniová (25 let) a Walliserová (28 let) odešly na lyžařský odpočinek. Kromě ostřílené Vreni Schneiderové je ve švýcarském „áčku“ pět „korunních princezen“ [jak je nazval curyšský Sport]. Jsou to: Chantal Bournissenová, Heidi Zellerová, Zoe Haasová, Heidi Zurbriggenová a Christine von

Grünigen. Trenéru Janu Tischhauserovi určitě nebudou dělat takové potíže, jako „staré dámy“. Alespoň ze začátku ne...

SIGMUND RUUD, slavný norský skokan na lyžích, mistr světa 1929, pracoval kdysi v železářství u Rotta. Tuto zajímavost nedávno vyloučil Čs. sport. Dodejme, že to muselo být někdy v letech 1928 až 1931, kdy tento slavný lyžař pobýval v Československu. Do archívního prachu zapadl také fakt, že Ruud byl dokonce pětinašobným mistrem Československa.

SMUTNÁ ZPRÁVA přišla z kanadského Vancouveru. Na rakovinu zemřel ve věku pouhých 37 let Dave Murray. Byl jedním z „crazy Canuks“ (bláznivých Canucků), kanadských sjezdářů, kteří se koncem sedmdesátých let úspěšně uplatňovali na mezinárodní scéně. Nejlepších výkonů dosahoval v sezóně 1978/79 (druhá místa ve sjezdech v Chamonix a v Schladmigu). Po ukončení závodní kariéry působil jako lyžařský funkcionář.

KIRUNA, která se nachází za polárním kruhem, byla v listopadu bez sněhu. Zjistili to naši běžci a běžkyňe, když se tam vypravili na své obvyklé soustředění na začátku sezóny. Vydali se proto o něco dál do Norska, kde se setkali s reprezentanty Francie. Za slušných sněhových podmínek nad nimi převládčivě zvítězili v kontrolních závodech na závěr soustředění. V sovětských Apatitech, kam se vypravila naše druhá garnitura, byly sněhové podmínky ideální.

JENS WEISSFLOG, olympijský vítěz ze Sarajeva, působí ve službách někdejší královny sněžných svahů Rosi Mittermaierové (ZOH 1976: 2-1-0). Weissflog (29 let), jenž se v létě podrobil operaci kolena, nebude už skákat na „germinách“, ale na „erbacherkách“. V podstatě se nic nezměnilo, jen původní firma v NDR se spojila s firmou Erbacher, které šé-

fuje slavná Rosi. Firma někdejší NDR také převzala její značku. Vypravuje se, že Rosi postavila Jensovi dům za to, že neutekl k jiné firmě.

DEN PO DNI DÍKŮVDÁNÍ začíná ve Spojených státech zimní sezóna. Letos tento start připadl na 23. listopad. Jako na povel se rozjela reklamní kampaň k prodeji lyží a dalších lyžařských potřeb. Letos se konala pod heslem: Ski it and believe it! (volně přeloženo: Lyžuj a uvěříš!), které vyhlásila Národní lyžařská asociace.

V USA PROŽIVAJÍ to, co jsme u nás zažili před deseti lety: vzedmutou vlnu zájmu o běžky. Američané, kteří nikdy lyžování příliš nehořovali, a pokud ano, tedy sjezdovému, najednou objevují krásy zimní turistiky i další příjemný fakt: Není to tak drahé jako sjezdářina. Až na několik výjimek bylo vloni v Americe sněhu dost a hoteliéři se modlí, aby Matka příroda přišla s podobnou nadílkou. Chystají se na invazi 53 miliónů lyžařů!

OLYMPIJSKÝ MŮSTEK ve Svatém Mořici podstoupí v létě další úpravy (předtím roku 1974 a 1985). Náklady mají dosáhnout výše půl miliónu švýcarských franků a celou záležitost má financovat město. Na programu jsou tyto práce: Změna polohy stolů můstku, izolace skokanské věže, instalace elektrického vedení, revize ocelové konstrukce, výměna výtahu, instalace umělého osvětlení a postavení schodů pro rozhodčí délek skoků.

V HINTERTUXU (Rakousko) se na ledovci přes léto setkávají sjezdářské reprezentace snad ze všech zemí světa. Naši se tam vypravili v přípravném období dvakrát. Velmoce jako Rakousko, Švýcarsko a Německo tam mají přidělená „svá území“.

(loh)

Z královského dvora v Rakouské republice

V uplynulé sezóně vstoupily na světovou scénu sjezdového lyžování rakouské závodnice způsobem, jaký se v minulosti dařil jenom Svýcarkám. 11 vítězství, 14 druhých a stejný počet třetích míst mluví za všechno. Figiniová, Walliserová, Schneiderová a spol. musely se všeho všudy 18 místy na stupních vítězů (9—3—6) přiznat porážku. Navíc o polovinu z jejich úspěchů se postaraly sportovkyně, které ukončily závodní činnost (Walliserová, Figiniová, Oertliová).

Rakouský rychlík prostě nebyl k zastavení. Zdá se, že ani v této sezóně by neměl mít zpoždění, tím spíše, že trenér Raimund Berger bude mít k dispozici ještě mistry světa v super-G Ulli Melerovou, která se vrací po mateřské přestávce. Do jaké míry naváže na bývalé úspěchy, zůstává ovšem otázkou. Ostatní se cítí výborně — problémy měly jenom Petra Kronbergerová a Claudia Stroblová, potýkající se s následky automobilové nehody. Celková vítězka Světového poháru při ní utrpěla zlomeniny žeber, které si vyžádaly delší přestávku, na sněhu začala trénovat až v polovině listopadu.

KRÁLOVNA PETRA

prohlašovala ještě před nehodou: „Po vítězství ve Světovém poháru jsem byla trochu ve stresu a nevěděla jsem, co mám dělat dříve. Najednou přede mnou bylo množství povinností, jaké jsem do té doby neznala. Kromě dvou týdnů prázdnin na Sardinii jsem měla pořád nějakou práci související s mým závodním. Když už jsem byla doma a myslela, že bude pár dní klid, zazvonil telefon a zase bylo po klidu. Ale to už asi patří k věci...“

Od nové vítězky SP se ovšem čeká hodně, tím víc, že MS pořádá její země v Saalbachu. „Už abych měla tu sezónu za sebou. Až mě děsí, co všechno lidé ode mě čekají. Vítězka si zřejmě nesmí dovolit prohrát.“

Ano, diváci i čtenáři sportovních rubrik v novinách si někdy neuvědomují, že také vítěz je jenom člověk a v alpských

disciplínách hraje vždycky roli štěstí. Navíc stačí jediný pohyb a je po nadějích. Psychická kondice je pomalu víc než talent a výsledkem tréninku dohromady. V minulé sezóně měla Kronbergerová výhodu v tom, že od ní nikdo tolik nečekal, podle jejího názoru se sázelo z Rakušanek spíše na Anitu Wachterovou. A nemít co ztratit — to je ve sportu poklad největší.

„V mojí první velké sezóně jsem jezdila SP dobře a také jsem se bez problémů kvalifikovala do Calgary. Pro další sezónu moje předsevzetí vzrostla asi až příliš a výsledkem byla sezóna úplně pokažená. [Doslova řekla „verpfluschte Saison.“] Poučila jsem se, že čím víc něco chceme, tím více se nám to může vzdalovat.“

Petra Kronbergerová patří ke sportovkyním, které raději přemýšlejí než mluví, a to je výhoda. Proto také o sezóně 1990—91 hovořila střídavě a trochu s obavou. Její předností je i to, že umí hospodářit a počítat. Vzděláním je ekonomka a na částečný úvazek pracuje v bance s cennými papíry. Při jednáních se sponzory má tedy trochu náskok před svými kolegy a ani poslední chudé zimy jí nezpůsobily větší finanční potíže. O vítězku SP sponzoři samozřejmě stojí, takže přibyla jednání o návrzích nových slev. Pokud si s něčím nevadí, obrací se na své přátele, v družstvu sjezdařek potom nejraději na Ingrid Salvenmoserovou, kterou považuje za nejlepší kamarádku.

Královna Petra je podle svých vlastních slov dost citlivá. Zdá se tato vlastnost neprojevuje pod tlakem očekávaných úspěchů jako negativní, budeme vědět až po sezóně.

KRÁL HELMUTH

Helmuth Höflehner, další Rakušan, se stal v minulé sezóně vítězem Světového poháru ve sjezdu. Osmkrát za sebou vyhrál, nikdy neskončil hůř než na šestém místě. Jednatřicetiletému závodníkovi ze Štýrska chybí už „jenom“ medaile z olympijských her nebo z mistrovství svě-

ta. V nejvyšších soutěžích zatím vždy zklamal.

Před MS v domácím prostředí sice v medaili věří, přesto však tvrdí, že nejen proto pokračuje v aktivní činnosti. „Svým způsobem mohu vítězství ve Světovém poháru považovat za cennější. Při mistrovství světa nebo olympijských hrách může být i trocha štěstí a závodník vyhraje. Vítěz Světového poháru musí být vynikající celou sezónu,“ tvrdí Höflehner. „Když to v Saalbachu vyjde, bude to vynikající. Když ne, udělám tu pravou tečku nad i, ale nemyslím, že celá moje závodní činnost tím bude znehodnocena.“ [O tečce nad písmenem i mluví německé úsloví ve smyslu završení předchozího vývoje, a to ve smyslu kladném i záporném — pozn. red.]

Populární „Höfi“ pokračoval: „Kvůli tréninku jsem odřekl tolik nabídek, že jsem si asi udělal nepřátele. Ale dobře vím, co to znamená, až se zima zeptá... Nerad bych si v zimě něco vyčítal.“

Dva týdny s přítelkyní a dítětem na Krétě byly maximum, čeho si dopřál. Od konce dubna zase lyžoval, v červnu a červenci věnoval celé dny kondiční přípravě, od srpna jezdil v Austrálii. Pořád je na nějakých ledovcích, takže zase neměl čas se oženit, poznamenává trochu ironicky curyšský SPORT.

„Skončit nemělo smysl, když jsem teď nejlepší sjezdař. Vím, že pořád ještě mohu vyhrávat. Platí jenom místa na stupních vítězů, 4. příčka je už neúspěch. Olympijské tratě ve Val d'Isère mě lákají neméně. Tamní sjezd zvyhodňuje technické závodníky — a v tom snad mezi sjezdaři nejsem nehorší.“

Letos bude chybět Zurbruggen, ale to nepovažuje Höflehner za podstatné: „V minulé zimě nade mnou Firmin vyhrál jednou jednou. Nejnebezpečnější budou Ital Ghedina a Norové Skaardal a Thorsen.“

Zapomněl dodat, že se může objevit ještě někdo jiný. Na Ghedinu před začátkem minulé sezóny také nikdo nezášel...

Podle zahraničních pramenů K. B.

MILIONÁŘSKÝ ROZVOD

Rozvod multimilionářů, manželů Trumpových, zaměstnává stovky novinářů v Americe a ve světě vůbec. Společensky vděčné téma se objevilo i v našem časopise. [Lyžařství 6/1990], ovšem hlavně proto, že paní Ivana Trumpová, rozená Zelníčková, byla koncem 60. let naší přední dorostenečkou sjezdařkou. [Její nedávno zemřelý otec působil dlouhá léta jako lyžařský rozhodčí.]

Po nevyjasněných právních sporech, při nichž milióny dolarů létaly sem a milióny zase tam, se už zdálo, že k rozvodu nedojde, protože z právního hlediska šlo o příliš komplikovaný případ. Podle posledních zpráv však přece jen k rozvodu dochází, a to na návrh Mrs. Trumpové.

V této souvislosti se nám donesl vtíp, který se ve Spojených státech vypráví. Ze prý [volně přeloženo] Ivana je jediný šek, který Trump odmítl proplatit. Je to anglická slovní hříčka: Slovo check [vyslov: ček = šek] se totiž vyslovuje stejně jako Czech [= Čech, v našem případě Češka].

Přesto nutno konstatovat, že Ivana z rozvodu nebude příliš škodná. Přinejmenším dostane 25 miliónů dolarů odstupného. Ale ona, považující se nikoliv jen za manželku, ale také za Trumpovu obchodní společnici, nyní bojuje o to, aby těch dolarů bylo ještě víc. Prý požaduje až jednu miliardu...

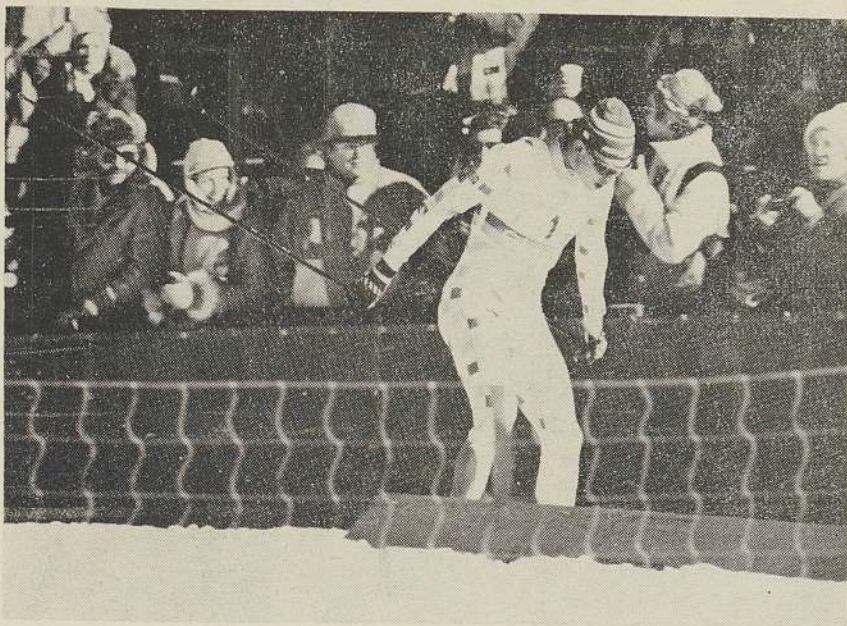
Nás, pokud jde o Ivanu, nezaujal ani tolik případ jejího rozvodu [byť s tolika milióny] jako spíše skutečnost, jak

špatně mluví česky. Alespoň z krátkého televizního rozhovoru s redaktorem Suchánkem bylo patrné, že tato dáma česky mluvit zapomněla, a tak už mluví „americky“. Přitom rodnou hroudu [rozuměj Gottwaldov, alias Zlín] opustila před 18 lety a ve Spojených státech žije asi 15 let. Zaráží to hlavně ve srovnání s lidmi, kteří odešli z ČSR před čtyřiceti a více lety [Bafa, Tigríd, Schwarzenberg atd.] a česky mluví, jako kdyby odešli včera.

Přitom ani její angličtina není na takové úrovni, jak se Ivana „dělá“. V americkém tisku se to jen hemží kousavými poznámkami na toto téma.

(loh)

Pozn. red.: Protože současný redaktor časopisu Lyžařství je původním povoláním filolog, neodpustí si jednu poznámku: Zapomenout mateřštinu skutečně lze, dokonce tak, že si ani nezpomenete na nejběžnější slovní zásobu. Takový člověk začne časem přemýšlet v cizím jazyce, ačkoliv ho pořádně neumí, a pokud nemusí denně mluvit mateřštinou, je neštěstí hotové. Tento jev nezávisí na délce pobytu v cizím jazykovém prostředí, nýbrž na jazykové vyspělosti a nadání dotyčného člověka. Paní Trumpová patrně není právě jazykový talent, máme-li to vyjádřit diplomaticky, o čemž svědčí i narážky na její angličtinu. Srovnávat s intelektuálními veličinami typu uvedených pánů potom opravdu nelze...]

Snímek Peter Pospíšil

GUNDE MÁ ŠANCI!

Pohled do olympijských statistik říká, že nejúspěšnějším sběratelem medailí na zimních olympijských hrách, přesněji sběratelkou, byla sovětská rychlobruslařka Lidiya Skoblikovová (6—0—0). O tři místa za ní je nejúspěšnější olympijský lyžař: švédský běžec Sixten Jernberg. Ten během tří zimních olympiád (1956 Cortina d'Ampezzo, 1960 Squaw Valley a 1964 Innsbruck) nastřídal 4 zlaté, 3 stříbrné a 2 bronzové medaile.

Na nepřilíživě vzdáleném místě za Jernbergem je další švédský lyžař Gunde Svan. Na ZOH 1984 v Sarajevu vybojoval 2 zlaté, 1 stříbrnou a 1 bronzovou medaili. Na ZOH 1988 v Calgary přidal 2 zlaté. To znamená, že jeho dosavadní bilance je 4—1—1.

Svan závodit nepřestal. Stále paří k nejlepšímu světovému běžci (ve Světovém poháru 1989—90 skončil celkově druhý) a je tedy reálná naděje, že na příští olympiádě v Albertville by mohl získat přinejmenším jednu zlatou medaili (nejjednodušší by to měl asi ve štafetě), kromě možných medailí dalších. S pěti zlatými by tak překonal Jernberga a stal by se nejúspěšnějším lyžařem olympijské historie.

Ale tím by „hejbání škatulí“ v historických olympijských tabulkách nemuselo končit. Jak známo, další olympijský cyklus je pro zimní sportovce zkrácen o dva roky v důsledku rozhodnutí pořádat zimní hry v mezidobí mezi letními olympijskými hrami. Dal-

ší ZOH se tedy budou konat už v roce 1994 v Lillehammeru (Norsko).

Jak nám Gunde při poslední návštěvě Československa řekl, určitě se chce těchto her zúčastnit, už kvůli těm věčně švédsko-norským lyžařským řečnickostem. Pro Svana by se tak zvýšila reálná naděje na dosažení další zlaté medaile (opět ve štafetě?) a se šesti zlatými medaillemi (pokud by zůstal jenom u těch dvou prvenství) a další medailovou „drobtinou“ by tak překonal Skoblikovovou. Svan určitě má na to, aby se stal nejúspěšnějším sportovcem zimních olympijských her v jejich historii.

Jenom pro úplnost dodejme, že vůbec nejúspěšnějším sběratelem olympijských medailí (tedy sběratelkou) je sovětská gymnastka Larisa Latyninová, jejíž bilance je úctyhodná: 9—5—4. Ovšem této sbírce velmi nahrál tehdejší způsob soutěžení. Ostatně i v současnosti se ve sportovní gymnastice střádají medaile mnohem snadněji než v jiných sportech. (Soupeřit s ní v tomto směru může snad ještě plavání — pozn. red.)

Pojďme si teď ještě více zateoretizovat. Kdyby se Svan vyloženě „neflákal“, měl by i na tu Latyninovou. Nejprve o pořadí rozhoduje počet zlatých medailí. Svan by jich musel získat deset. Kdyby se mu v Albertville a v Lillehammeru dařilo v individuálních soutěžích a kdyby si chtěl závodní sportování protáhnout ještě o jeden olympijský cyklus... V roce 1998 (zatím se ještě samozřejmě neví, kdo další ZOH uspořádá) mu bude 36 let. To je pro vytrvalce pořád ještě mládí. Vzpomeňme jenom na de Zolta, který v 37 letech v Calgary vybojoval stříbrnou medaili na 50 km (za Svanem)! Ale to už bychom si zateoretizovali až příliš...

Vraťme se tedy zpátky na zem a do svých dlouhodobých kalendářů si zaznamenejme, že zimní olympijské hry v Albertville začínají 8. února 1992, zimní olympijské hry v Lillehammeru 12. února 1994. Až skončí, vzpomeňte si na tento článek.

Stane se Gunde Svan ze Švédska vůbec nejúspěšnějším medailistou zimních olympijských her?

MICHAEL LOHNISKÝ

Dopravní kancelář
KALVIA Pardubice
(K vinici 1901)
nabízí

pětidenní lyžařské zájezdy do rakouských Alp, oblast Innsbruck. Doprava autobusem, zajištěny jsou tři noclehy v soukromí se snídaní. Bližší informace na telefonním čísle 040 - 372 86.

Zimní dovolenou v Alpách

zprostředkuje UNIBRAS/A.T.D., Truhlářská 1, 110 00 Praha 1. Ceny od 52 do 203 DM za osobu a týden, administrativní poplatek 360 Kčs, dopravu si zajišťujete sami. Výběr z nabídky četných alpských zimních středisek. Dovolena v Alpách — dovolena vaši dávné touhy...

NADĚJE I PROBLÉMY

V době, kdy tento článek budete číst, můžete už částečně konfrontovat plány a záměry se skutečností. Přesto jsme se rozhodli podrobněji informovat o jedné tiskové besedě pořádané na začátku sezóny. Informace z ní jsou totiž v mnohém příznačné pro současnou situaci našeho lyžování a snad i našeho sportu vůbec.

Ekonomika, ekonomika...

První na řadě byl hlavní trenér úseku běžeckých disciplín Petr Honzl, který svým vystoupením dal ráz celému dalšímu programu. Problematika ekonomického zabezpečení, o níž hovořil, se sice týkala především běžců a běžkyň, ale vedoucí trenér ji rozebral tak dokonale, že dalším vlastně vzal vítr z plachet. Jsou-li na tom běžci takhle, jak na tom mají být jiné úseky? Takže vedoucí trenéři dalších disciplín už o ekonomice raději příliš nemluví.

Přejdeme-li jakoby nic nejistoty vyplývající z postavení naší koruny, její devalvace i z předpokládané inflace — jakou hodnotu vlastně budou mít peníze přislíbené státem na dotace? — ponecháme-li stranou takovou „malíčkovost“ jako hrozící ztrátu Sazky (která má být podnikem náležejícím státu a nikoliv jenom tělovýchově), jakož i nevyjasněnou otázku kolem daní (respektive odečtu z daní pro podniky, které dotují veřejnou činnost, tedy například sport), zbývá toho stále ještě hodně. Roman Kumpošt, hlavní trenér úseku severské kombinace, řekl naplno: „Nejsem profesionální pracovník v tělovýchově a ve svém zaměstnání přicházím do styku s různými továrnami. Víím, jaké mají potíže, jak každá z nich bojuje o uhájení existence. Peníze zkrátka nejsou a nedělejme si iluze, že za této situace bude snadné sehnat domácí sponzory.“

Pokud jde o vlastní tělovýchovu: Především padly bývalé preference některých sportů, čímž právě lyžování přišlo o značnou část dotací. Zdražení připravovaná od 1. 1. 1991 podstatně zvýší ceny i za domácí zařízení. (Ceny v zahraničí stouply ovšem také.) Například „nás“ hotel FIS chce účtovat za jedno lůžko 250 Kčs za noc a 150 Kčs denně za jednoho účastníka soutěžení za stravu. V tom ovšem nejsou započítány sauna, regenerační zařízení, tělocvična, ceny za skokanské můstky, úpravu tratí a tak dále. Kdo bude moci platit takové souběžné? Rostoucí náklady mají částečně nést oddíly, jenže jejich hospodářská situace je také známá...

Vzhledem k hospodářské situaci nevíme, kolik udržíme profesionálních trenérů, jak to bude s tréninkovými středisky mládeže, zkrátka nevíme, co nás v budoucnu ještě čeká. Přitom ono „budoucnost“ není příliš vzdálené.

Ani podíl zahraničních firem není takový, jak jsme očekávali. Setkáváme se s váháním a nezájmem, zahraniční sponzoři vstupují do našeho poolu zřídka. „Máme vlastně to, co jsme měli dosud,“ řekl doslova Petr Honzl. S některými firmami jsou navíc potíže, pokud jde o dodržování termínů a závazků (Adidas).

V domácím rámci jsou nejasnosti se zajištěním reprezentace a v otázce podílu republikových svazů. Hodně lidí zastává názor, že reprezentace měla zůstat výhradně věcí federace, což by ostatně bylo logičtější. Setkali jsme se i s názory, že při rozdělování prostředků by se mělo vycházet především z úspěšnosti jednotlivých disciplín — jenže takové názory zastávají samozřejmě především ti úspěšní!

Jaká byla příprava

Dostáváme se ke kapitole, kterou nejvíce můžete konfrontovat s výsledky z první části sezóny. Před jejím začátkem byli všichni poměrně optimisticky naladěni.

Petr Honzl za úsek běhů řekl, že přes dílčí problémy se podařilo přípravu na sezónu zajistit ve výběrech A i B. Už v přípravě však bylo třeba diferencovat pokud jde o podmínky jednotlivých závodníků a závodnic. „Áčko“ se připravovalo v Kiruně, pro nedostatek sněhu se přesunu-

Anna Janoušková na snímku Jiřího Pošváře

lo o 200 km severněji, závěr přípravy proběhl v Tauplitz. Družstvo B zakončila přípravou fázi v SSSR. Výsledky v testech i předsezónních závodech — včetně těch na kolečkových lyžích — byly velmi nadějně. Chceme absolvovat všechny závody Světového poháru, v minulé sezóně jsme si vyjeli tři „zaplacené“ muže a tři ženy.

O ekonomických problémech píšeme v úvodu článku. Faktem zůstává, že kromě Štrbského Plesa nemáme doma jediné kvalitní středisko pro přípravu. Potíže jsou s doávkami bot od firmy Adidas, takže například Korunka jezdil ještě začátkem sezóny v botách o číslo větších, problémy jsou i s kombinézami a holemi firmy Exel. Ani jeden náš běžec nemá vlastního sponzora a trenér Honzl doporučuje hledat i mezi jinými firmami než jenom lyžařskými.

Pavel Zelenka za úsek alpských disciplín vyjádřil nespokojenost s postavením těchto disciplín u nás a s odpovědí svazu na svou žádost o rehabilitaci celého úseku. Přítomní novináři s ním však značně polemizovali a poukazovali na nutnost diferencovat podle úspěšnosti. S touto asi není situace růžová, máme-li pro letošní Světový pohár podle zpřísněných zásad (jmenovitou nominaci má zajištěnou jenom 1. až 60. závodník v každé disciplíně podle žebříčku FIS) pouze dva „zaplacené“ reprezentanty — jsou to Jurko ve slalomu a Medzihradská ve sjezdu.

Plnohodnotnou přípravu absolvovali čtyři muži a čtyři ženy (Jurko, Birešové, Vokatý, Medzihradská, Milanová, Krnavcová a Tarasovičová), 55 dnů na ledovci v Hintertuxu. Starý závodníků nad stanovené kvóty ve SP si musejí jednotlivě země hradit, naši si částečně — kromě osmi jmenovaných — hradili už přípravu. Vrcholem bude mistrovství světa, které se koná na přelomu ledna a února v Saalbachu (Rakousko), tedy ještě dříve, než MS v klasických disciplínách ve Val di Fiemme (Itálie).

Trenér Zelenka upozorňoval i na nedostatečný počet středisek a trenérů a vyslovil obavy, zda v budoucnu budeme vůbec mít kandidáty reprezentace. Problémy jsou i se zajištěním cestování, zejména pokud jde o vhodné vozy k dopravě na závody. Momentálně využíváme především soukromých cestovních kanceláří... Výkonnostní cíle se zdály přítomným snad až příliš vysoké. „Ani v případě jejich splnění však nemáme zajištěné hrazení startů od Konfederace sportovních svazů,“ odpověděl trenér Zelenka.

Optimističtější bylo vystoupení hlavního trenéra úseku skoků. **Josef Lánský** hovořil o tom, že situace v družstvu je velmi příznivá, dobré jsou vzájemné vztahy mezi závodníky i mezi závodníky a trenérem Táncošem. Není sice v pořádku, že za jeden olympijský cyklus vystřídal skokani už tři trenéry, zdá se však, že v osobě nynějšího našli toho, kterého hledali.

K optimismu opravňuje hlavně zařazení skoků do armádních středisek, mimo ně se na nejvyšší úrovni u nás snad ani dějat nedají. Spolupráce s resortem armády je dobrá a doufejme, že nadále dobrá bude. Sponzoři se k nám ovšem ani ve skocích — navzdory naší úspěšnosti v této disciplíně — nehrnou. S vybavením jsou tedy potíže. Firma Yassa se už neozvala, závodníci nemají jednoduše oblečení. Z celého vystoupení trenéra Lánského jsem nakonec měl pocit, že optimista je především on.

Roman Kumpošt za svůj úsek především zdůraznil, že se vracíme k mezinárodně běžnému označení této disciplíny a místo závod sružený by měli novináři psát „severská kombinace“. Také v ní záleží hodně na spolupráci s resorty, především díky jim (armáda, vnitro) se daří zajišťovat přípravu reprezentantů. Kromě dvou přípravných táborů reprezentace na ledovcích se podařilo zajistit i pobyt juniorů, částečně recipročně, částečně na jejich

náklady. Od domácích sponzorů toho vzhledem k finanční situaci našich podniků mnoho čekat nemůžeme.

V severské kombinaci se letos poprvé pojede Evropský pohár a také poprvé se zúčastníme Alpencupu, což bude příležitost pro mladé adepty reprezentace (dva junioři a dva dorostenci). Závěrečné soustředění před sezónou proběhlo ve Vuokatti (Finsko). Pinou přípravu absolvoval i juniorský mistr světa Skopek, který pro zdravotní potíže v minulém sezóně prakticky nezávodil.

Kamil Opetal za úsek akrobatického lyžování řekl: „Poprvé jsme v rámci našeho lyžování zcela oficiálně zařazení, takže něco máme, i když toho není mnoho.“ Ve svazech se projednává spojení této disciplíny s úseky základního lyžování. Akrobacie skýtá novou motivaci těm, kteří — zejména v alpských disciplínách — nemají šanci na nejvyšší úroveň. Nový vztah k tomuto odvětví lyžování vyplývá též ze skutečnosti, že se připravuje zařazení akrobacie na program ZOH a už v Albertville se mají jet „boule“. Zúčastníme se i Světového poháru, když v minulém EP jsme získali 10. místo v disciplíně balet.

Sezóna, která nyní probíhá, tedy nebude snadná, zato však pro nás neobyčejně důležitá. Vždyť především podle výsledků v ní se bude rozhodovat o dalších možnostech našeho lyžování.

KAREL BLÁHA

Zajímavosti

• **Bianka Pauř**, stříbrná olympijská medailistka (ve štafetě na ZOH 1984), se stala členkou předsednicva obnoveného Československého klubu olympioniků. Ten, jak známo, vznikl sloučením původního Klubu olympioniků s Nezávislým klubem olympioniků, který se na krátký čas oddělil.

• **K harrachovským oslavám 80 let organizovaného lyžování** v tomto horském středisku ještě několik letopočtů: Roku 1905 se uskutečnil v tamním Novém Světě první distanční závod na 4 km. Maratón se běžel v rámci mistrovství zemí Koruny české. Roku 1906 se u hotelu Krakonoš uskutečnil první štafetový závod. Roku 1938 na Ptáčinci první skokanský závod (délka vítězného skoku: 14 m). A roku 1910 vznikl Lyžařský a turistický Bucharův klub, od nějž se počítají léta organizovaného lyžování v Harrachově.

• **Peter Molčan**, někdejší asistent Pavla Štastného, se ujal opuštěného sjezdařského „áčka“. (Jenom připomínáme, že do zaječích vzal jak trenér Štastný, tak první asistent Dzugas... Oba se nyní žijí lyžováním ve Spojených státech.) Nejprve s našimi reprezentanty absolvoval soustředění na ledovci v Hintertuxu, potom na Zadově. K mistrovství světa 1991 řekl — podle denního tisku — podivnou větu: „Šam navrhuji, aby reprezentace raději zůstala doma.“ Naštěstí nás ujistil hlavní trenér alpského lyžování Zelenka, že lyžaři do Saalbachu pojedou (viz zpráva z listopadové tiskovky) a že se chtějí umístit do desátého místa. Muži jednou, ženy dvakrát!

• **Pavel Ploc** se nezúčastnil soustředění na Dachsteínu, kam si jel skokani hlavně „zasjezdovat“. Léčil si achilovky. Již před prvním sněhem byl ale zdravý a žhavý do závodění.

• **O Jizerských horách** se dozvíte nejnovější informace na telefonním čísle 0428-117. Zprávy připravuje Horská služba. Zahrnují tyto okruhy: Lokální předpovědi počasí, přehled sportovních a turistických akcí, stav sněhu, podmínky pro sjezdaře a běžkaře.

• **Krkonošská sedmdesátka**, čili slavný závod hlídek, který se v zlatých dobách běhal po hřebenech Krkonoš, měla uzávěrku již 15. ledna. Alespoň tedy připomínáme, že se jede v neděli 2. března a její start je na tradičním místě ve špindlerovském Svatém Petru.

• **Děs obchází** organizátory lyžařských závodů, a nejen těch na nejvyšší úrovni. I v ubytovacích zařízeních na úrovni nižší se již od léta začala roztáčet smršť způsobená uvolněním devizových kursů a cenovou liberalizací. Kde všude mají hledat přístřešek pro své závodníky třeba organizátoři Jizerské padesátky? Finanční důvody (včetně dražšího benzínu) jsou jistě také příčinou toho, že počet účastníků kdysi šestitřicetové Jizerské padesátky se letos podle odhadu zredukuje na polovinu. (loh)

Kalendář mezinárodních závodů 1991 v ČSFR

(od 20. ledna 1991)

13.—23. ledna: Bohemia Crystal turné — Evropský pohár skokanů v Liberci a Harrachově.

23.—29. ledna: XVI. ročník Poháru osvobození — mezinárodní závody FIS vysokoškolařů ve sjezdových disciplínách (muži i ženy) ve Špindlerově Mlýně, pořadatel Technika Brno.

30. ledna—2. února: Mezinárodní mistrovství České republiky ve sjezdových disciplínách ve Špindlerově Mlýně, pořadatel Technika Brno.

2.—6. února: Pohár Špindlerova Mlýna a Juniorské kritérium ve sjezdových disciplínách ve Špindlerově Mlýně, pořadatel Sportprojekt Praha.

4.—9. února: Ski-interkritérium, mezinárodní závody žactva ve sjezdových disciplínách v Říčkách a ve Vrátně.

7.—10. února: Mezinárodní mistrovství Slovenské republiky ve sjezdových disciplínách na Kubínské Hoši, pořadatel ZVL Dolný Kubín.

10. února: Biela stopa SNP, vytrvalostní běh mužů a žen na trati Kremnica—Banská Bystrica, pořadatel OV Banská Bystrica.

11.—17. února: Mezinárodní mistrovství ČSFR ve sjezdových disciplínách v Jasně, pořadatel TJ Jasná Liptovský Mikuláš.

17. února: Jizerská padesátka, mezinárodní dálkový běh mužů a žen v Bedřichově, pořadatel Lokomotiva Liberec.

16.—17. února: Bezroukův memoriál, mezinárodní juniorské turné v běhu na Skačce a Prašivě, pořadatel OV Zvolen.

15.—17. března: Velká cena Slovenska, mezinárodní závod mužů a žen ve sjezdových disciplínách ve Vysokých Tatrách, pořadatel TJ Vysoké Tatry.

21.—24. března: Nordic Junior Cup, mezinárodní závod juniorů sdruženářů v Harrachově, pořadatel Jiskra Harrachov.

29.—31. března: Finále Světového poháru skokanů na Štrbském Plese (druhá část Tatranského poháru).

8. září: Grand Prix Frenštát, mezinárodní závod skokanů na můstku s umělou hmotou a keramickou nájezdovou stopou ve Frenštátě, pořadatel MEZ Frenštát pod Radhoštěm.

ÚNOROVÝ KALENDÁŘ

Prinášíme přehled nejvýznamnějších čs. lyžařských závodů v únoru 1991

- 30. 1. — 2. 2. Mezinárodní mistrovství České republiky v alpských disciplínách ve Špindlerově Mlýně
- 2.—6. 2. Mezinárodní závody Pohár Špindlerova Mlýna a Juniorkritérium v alpských disciplínách ve Špindlerově Mlýně
- 1.—3. 2. NKZ dorostu ve skoku a v severské kombinaci v Rožnově pod Radhoštěm
- 1.—4. 2. Mistrovství Slovenska mužů a žen v běhu na Sachtíčkách
- 2.—3. 2. Mistrovství Slovenské republiky mužů ve skoku a v severské kombinaci na Štrbském Plese
NKZ žactva v severské kombinaci v Novém Městě na Moravě
- 3. 2. Orlický maratón, liga dálkových běhů v Orlických horách
- 4.—9. 2. Skiinterkritérium, mezinárodní závody žactva v alpských disciplínách v Říčkách a Vrátné
- 7.—10. 2. Mistrovství ČR žactva v běhu na Pradědu
Mezinárodní mistrovství SR v alpských disciplínách na Kubínské Holi
- 7.—9. 2. Mistrovství ČR dorostu v alpských disciplínách ve Špindlerově Mlýně
- 8.—10. 2. NKZ dospělých a juniorů v běhu v Caparticích
Mistrovství ČR mužů v severské kombinaci v Plavech
- 9.—10. 2. Mezinárodní závody mládeže v běhu v Bedřichově v Jizerských horách
Mistrovství ČR mužů ve skoku v Plavech
Mistrovství SR dorostu ve skoku a v severské kombinaci v Banské Bystrici
- 9. 2. Šumavskou stopou, liga dálkových běhů na Šumavě
- 10. 2. Mezinárodní závod v dálkovém běhu Biela stopa SNP na Krahulích
- 10.—16. 2. Mezinárodní mistrovství ČSFR v alpských disciplínách na Chopku
- 14.—17. 2. Mistrovství ČR dospělých v běhu v Rýmařově
Mistrovství ČR dorostu na Šumavě
- 15.—17. 2. Mistrovství ČR dorostu v severské kombinaci na Zadově
- 16.—17. 2. Mistrovství ČR dorostu ve skoku na Zadově
NKZ žactva v severské kombinaci v Lomnici nad Popelkou
NKZ žactva v alpských disciplínách v Telnici
Mezinárodní závod v běhu Bezroukův memoriál na Skalce
- 17. 2. Jizerská padesátka, mezinárodní závod v dálkovém běhu v Bedřichově v Jizerských horách
- 20.—24. 2. Mistrovství ČSFR žactva v běhu v Novém Městě na Moravě
- 23.—27. 2. Mistrovství ČSFR žactva v alpských disciplínách v Bílé (v Beskydech)
- 23.—24. 2. CKZ dorostu ve skoku a v severské kombinaci v Tatranské Lomnici
CKZ dospělých v severské kombinaci na Štrbském Plese
- 23. 2. Mistrovství ČSFR mužů a žen ve vytrvalostním běhu v Jablonci nad Nisou
Veteráni bílé stopy, liga dálkových běhů v Novém Městě na Moravě
- 23. 2. — 1. 3. Mistrovství ČSFR dorostu v alpských disciplínách v Harrachově a na Špičáku

Worldloppet začíná v Rakousku

Celkem jedenáct závodů je zařazeno v letošní sérii dálkových běhů na lyžích Worldloppet. Osm z nich je v Evropě, dva v zámoří a jeden v Japonsku.

Jak vypadá termínový kalendář? 20. ledna Dolomitenlauf (Rak.) 60 km, 27. ledna Marcialonga (It.) 70 km, 3. února Běh krále Ludwiga (SRN) 65 km, 10. února Lyžařský maratón v Sapporu (Jap.) 50 km, 17. února Transjurassienne (Fr.) 76 km, 17. února Gatienu 55 (Kan.) 55 km, 23. února American Birkebeiner (USA) 55 km, 16. února Finlandia-Hiihto (Fin.) 75 km, 3. března Vasův běh (Švéd.) 90 km, 10. března Lyžařský maratón v Engadinu (Švýc.) 42 km, 17. března Birkebeinerrennet (Nor.) 55 km.

Za zmínku stojí, že Dolomitenlauf, Marcialonga (obojí volnou technikou), Běh krále Ludwiga, Finlandia-Hiihto a Vasův běh (vše klasicky) jsou součástí 16. ročníku seriálu Euroloppet, Pohár Tyrolia 91. V tomto Poháru budou hodnoceni všichni běžci, kteří se zúčastní alespoň tří závodů (z toho jednoho ve Skandinávii).

(pš)

Bouře ve sklenici?

Za bouři ve sklenici vody označili švýcarští novináři povyk, který způsobili Američané kolem sjezdářského Světového poháru. Že prý chybí profesionální přístup, že se vydělá málo peněz, že vedení je neschopné, že by to chtělo pořádného manažera, pořádnou „publicitu“ a ještě pořádnější „image“. A jestli se to nezmění, od příští sezóny se Američané odtrhnou a budou pořádat svůj vlastní Světový pohár.

Jak nám sdělil náš zástupce ve FIS MUDr. Milan Jirásek, na listopadovém zasedání FIS se projednávala i tato otázka. Přítomní došli k závěru, že po některých oprávněných výhradách se na vylepšování Světového poháru už začalo pracovat. Jinak že Světový pohár je zaběhnutou soutěží, kterou by mohla nějaká „drastická“ opatření jenom poškodit.

Dobrá kuchařinka...

Onehdy jsme se podivovali nad tím, že si švédští běžci přivezli na závody do Československa vlastní kuchařku, paní Ingu-Britt Öbergovou. Tentokrát si naši závodníci na soustředění do Švédska brali svého kuchaře! (Dělal zároveň maséra.) Úkolem Františka Černého však nebylo, jako v případě paní Öbergové, hlídat místní kuchaře, aby to s kalorii nepřeháněli, nýbrž aby závodníkům a trenérům vařil z nakoupeného. Bylo to ovšem moudré rozhodnutí: Závodníci se najedí podle libosti a ještě se ušetří spousta deviz. Jenom zůstává otázkou, jak to při chmurých finančních předpovědích půjde dál. Jestli na příští soustředění do sněhem bohatých zemí nepojedou naši nejlepší s lančmítem v ruksáčku a nebudou si ho ohřívát na tamním ústředním topení.

Jak se připravují ve Val di Fiemme

Ještě nestačily odeznít dojmy z fotbalového Mondialu, a už se Itálie chystala na další mistrovství světa, tentokrát v klasickém lyžování. Uskuteční se od 7. do 17. února ve Val di Fiemme. Přípravu na šampionát vzali Italové s důkladností jím vlastní.

V oblasti Trentina, kde leží Val di Fiemme, je lyžování sportem číslo jedna. Pravý sportovní ráj tam najdou nejen sjezdáři, ale i vyznavači běhu na lyžích. Celé údolí od Cavalese až po Canazei, zdobí hned po napadnutí prvního sněhu běžecké stopy. Doposud proslavoval Val di Fiemme zejména maratónský běh na lyžích Marcialonga, který po startu v Moeně se po 18 km vrací údolím sevřeným Dolomitskými Alpami zpět do Cavalese, kde je po 70 km cíl tohoto slavného závodu. Stejně jako při Jizerské padesátce, jsou i italské pořadatelé pečlivými archiváři; předcházejících 17 ročníků se zúčastnilo 84 669 závodníků. A od druhého ročníku, s výjimkou roku 1979, nechyběli v početném pelotonu ani českoslovenští běžci. V této sezóně bude slavná Marcialonga pouze předehrou daleko většího lyžařského svátku.

Italové se blýskli již při generálce světového šampionátu v uplynulé sezóně. Zima byla sice k lyžařům velmi skoupá na sníh a ní honosně nabývaná „Sněhová planeta“, jak pojmenovali domorodci oblast Trentina, nenabízela možnost projížďky na běžkách. Přesto však organizátoři vyvinuli nemalé úsilí a vlastně na zelené louce uspořádali běžecké soutěže ze sněhu, který zčásti navezli z vysokohorských průsmyků, zbytek vyrobili ze sněhových děl. Po sezóně se pustili do dalšího budování celého zázemi pro mistrovství světa, které předvedli novinářům už koncem října 1990 při 11. Forum Nordicum právě v Itálii.

V Cavalese, v centru mistrovství světa, vyrostlo nejen nové tiskové středisko, ale i nová budova určená pracovníkům televizních a rozhlasových společností. Po mistrovství světa se z tiskového střediska stane kongresová hala a z budovy pro rozhlas a televizi naopak hala sportovní.

V tiskovém středisku budou mít novináři k dispozici 300 pracovních stolů, na každý z nich si novinář za poplatek 500 000 lir může objednat vlastní uzamykatelný telefon. K dispozici budou pochopitelně i telefaxy. Součástí tiskového střediska bude databanka s údaji o všech zúčastněných závodnících. Nechybí v ní ani jízdní řád autobusů a telefonní seznam všech hotelů v oblasti Val di Fiemme, v nichž budou jednotlivé výpravy ubytovány. Pro fotoreportéry připravují zvláštní místnosti, v nichž budou moci nechat vyvolat své filmy nebo si celý „proces“ udělat sami.

Po generálce na mistrovství světa doznal změn i běžecký stadiónek v Lago di Tesaro. Halé dřevěné domečky sloužící jednotlivým výpravám za mazací buňky zůstaly na svém místě.

V prostoru startu a cíle ale vyrostla nová budova, která poslouží nejen jury a členům mezinárodní lyžařské federace FIS, ale bude v ní i malé tiskové středisko pro agenturní zpravodaje. Po skončení každého závodu se tam budou konat tiskové besedy se všemi držitelé medailí. Za zmínku stojí, že kromě italských se na tiskových konferencích bude hovořit ještě německy, anglicky a francouzsky.

Již v říjnu měli pořadatelé připravené podrobné mapky všech tratí. Nejdelší okruh, absolvovaný při maratónu mužů, měřil 16,6 km. Z technických údajů stojí za zmínku, že v běhu mužů na 30 km se běží dvakrát 15 km. Výškové převýšení okruhu je celkem 89 m, největší stoupání má výškový rozdíl 45 m, celkové převýšení činí 1154 m. Pro orientaci diváků bude v prostoru startu a cíle umístěna velká televizní obrazovka, na níž uvidí přímý televizní přenos jednotlivých závodů. A zejména domácí fanoušci očekávají pořadatele hodně, neboť ve hře o medaile budou kromě nestárnoucího, čtyřicetiletého Maria de Zolta, i Manuela di Centaová a Stefania Belmondová.

Skokanský areál v blízkosti Predazza přinesl při loňské generálce vítězství ve skoku na velkém můstku čs. reprezentantu Františku Ježovi. V průběhu letní sezóny si tamní můstek vyzkoušeli a změřili si síly v závodech na keramické stopě takřka všichni skokani, kteří by měli v únoru ve Val di Fiemme startovat. Na velkém můstku (K 120) sice v letních měsících ještě umělá hmota chyběla, v říjnu však již pořadatelé i tento dluh a časový skluz ve stavbě odstranili. Rovněž v Predazzu vyrostlo nové tiskové středisko, které má — stejně jako v běžeckém areálu — kapacitu 300 pracovních míst. Kromě služeb rychlému agenturnímu zpravodajství se stane dějištěm tiskových konferencí s nejlepšími skokany. Práce na tomto areálu skončily v prosinci výstavbou sedačkové lanovky, v polovině ledna již bylo naplánováno v Predazzu mistrovství Itálie s mezinárodní účastí.

Při Forum Nordicum sdílela většina novinářů stejné obavy: jak při mistrovství světa obstojí doprava mezi jednotlivými sportovišti a novinářským střediskem v Cavalese. Běžecký stadiónek bude od tiskového střediska vzdálen 5 km, skokanský areál dokonce plných 15 km. Pořadatelé chtějí vyloučit po dobu mistrovství světa individuální dopravu, ze záchytných parkovišť budou diváky převážet speciální autobusy. „Obávám se, že na úzkých silnicích pořadatelé nezvládnou dopravu v potřebné rychlosti. Spíše předpokládám, že nastanou dopravní zácpy, což bude zlé zejména pro novináře,“ řekl Werner Kirchofer, novinář ze SRN, který je mimo chodem jedním ze spoluzakladatelů Světového poháru lyžařů-běžců. Nakolik měl pravdu, ukáže samotný světový šampionát, k němuž se ještě dlouho budeme vracet.

JÍŘÍ POSVÁR

V kooperaci s finskou firmou EXEL nabízíme

závodní hole špičkové kvality, vyrobené z kombinace Carbon-Kevlar. Nová anatomická rukojeť s boční oporou ruky, v délkách 130–180 cm (po 2,5 cm), hmotnost pouze 174 g/150 cm. Orientační cena 2100 Kčs/pár.

běžecké hole EXEL GALAXY

Pro letní přípravu můžeme nabídnout

kolečkové lyže SPEED 06

velmi rychlé lyže délky 600 mm, určené pro bruslařskou techniku, s polyuretanovými kolečky průměru 70 mm a šířky 30 mm. Orientační cena 1500 Kčs za pár. Podrobné informace rádi poskytneme na adrese:

Jesan Jeseník, p. Mičánková, ing. Drlík, Palackého 15, 790 38 Jeseník, tel. 20 31—4, telex 665 96

Jiří Raška

Nar. 4. února 1941 ve Frenštátu pod Radhoštěm • ZOH 1968 Grenoble 1. P 70, 2. P 90 • MS 1970 Vysoké Tatry 2. P 90 • MS lety 1972 Planica 3. Během tohoto mistrovství vytvořil světové rekordy v délce skoků 156 a 164 m • Intersportturné 1971 1. • Mistr republiky 1966, 1968, 1969 P 70 a P 90, 1972 P 70, 1974 P 90.

V pracovně na Horečkách

Snímek Michael Lohniský

Jediný a jubilejní HRDINA Z POHÁDKY

Za naším jediným olympijským vítězem v lyžování jsme se vypravili přímo do jeho království, ke skokanským můstkům na Horečkách. Velké hory to nejsou, jsou to jenom hory malé — horečky. Zde vládne a zde pobývá, od rána do noci. Přesvědčili jsme se o tom, když jsme mu krátce před uzavěrkou tohoto čísla Lyžařství (1. prosince 1990) telefonovali, abychom doplnili ještě některé údaje. Bylo kolem osmé hodiny večer. V domnění, že ho v tu dobu už určitě zastihneme doma, volali jsme k němu do bytu. Odpověděla nám však manželka: „To si musíte zavolat na můstky. Bude tam dneska aspoň do devíti hodin.“ Byl tam. — Proč najednou ta šhánka po Raškovi? Příští měsíc bude našemu olympijskému vítězi — 50 let!

Jak jste se, pane Raško, dostal ke skákání?

Bylo to v rodině. Dva strýcové skákali na lyžích už za první republiky. Jeden z nich zemřel v koncentráku.

Také to bylo tím krajem. Bylo zde v okolí plno můstků: na Pustevnách, v Rožnově, na Ostravici (v místě, kde je nyní přehrada), v Bílé, ve Vajalských Kloboukách, v Hrozenkově, Jablůnkově, v Lišné a já nevím, kde ještě. Tady byl skokanský ráj. Treba na přebor tehdejšího Ostravského kraje se sjelo 70 mužů a 50 dorostenců! To se teď nesjede ani na mistrovství republiky. V té době skákali v naší rodině strýc a bratranec. Celá rodina za nimi jezdila na závody, aby je povzbudila. Tak mě to také chytlo — najednou jsem byl v krajském družstvu skokanů.

Co říkáte tomu, že jste našim dosud jediným olympijským vítězem v lyžování?

Už je to tak a je to dost smutné. Ale takový je sport. Přitom jsme k té zlaté medaili měli několikrát dost blízko. Naposled Pavel Ploc v Karygry.

Roku 1968 jste podepsal nechvalně proslulý pamflet "2000 slov. Víte, že se ještě na jaře roku 1989 k němu vraceli někteří funkcionáři, když se na předsednictvu projednávalo, kdo má být trenérem „áčka“ a vy jste byl také ve hře? Co byste k těm 2000 slov řekl nyní?

Já se k tomu případu nerad vracím. Ať to bylo, jak to bylo. Užil jsem si své, byly to někdy perné chvílky, a jsem rád, že je to za námi. Proč jsem to tenkrát v osmašedesátém podepsal? Byl zájem, aby to podepsalo co nejvíce lidí a aby to byli lidé známí. Což byl po Grenobiu můj případ. Já jsem v tom dokumentu neviděl nic zlého a pořád si myslím, že bylo kolem něj zbytečně mnoho povyku. Politickou změnu jsem uvítal, ale už nechci ně-

jakými vzpomínkami vyvolávat další rozruch. Už je jiná doba a ta si žádá něco docela jiného. Hlavně chci zdůraznit: Já se o politiku nikdy moc nezajímám, mým zájmem byl a pořád je na prvním místě sport.

Řekněme si tedy něco k současnosti. Hlavně k ekonomické situaci a jak se v tom sport a lyžování zmítá.

Ted jsme v přechodném období. Starý systém dosluhuje a nový ještě nezačal. V našem středisku vrcholového sportu dojíždíme podle starého systému a žijeme z toho, co nám bylo přiděleno. Pokud jde o materiálové zabezpečení, dokonce jsme na tom docela slušně. Nejhorší chvíle nás ale čekají po Novém roce. (Připomínáme dobu redakční uzavěrky.) Naše tři vlády jednaly o všem možném, ale na sport úplně zapoměly...

Zřejmě si myslí, že sport nepotřebujeme.

Sport určitě potřebujeme a vrcholový sport také. Ty medaile jsou nejlepší propagací naší země. Věřím, že se současně potíže nějak vyřeší, z dlouhodobého hlediska to vidím docela dobře. Ale zatím není u nás zavedený systém, jaký mají na Západě. Aby podniky měly daňové úlevy, když budou poskytovat peníze na společensky potřebné věci. Jako třeba na sport. Pro současně přechodné období by se určitě měly najít nějaké prostředky, abychom neztratili se světem kontakt. Ten by se pak velmi těžce navazoval.

Co sponzoři? Skoky jsou naší parádní disciplínou.

Zatím o žádném sponzorovi nevím, i když si myslím, že by se nějaký měl najít.

Čtyři můstky na Horečkách — K 10, K 21, K 42 a K 90 — to je ovšem velké dílo.

To má svoji historii. Tady ve Frenštátě se hodně sjezdovalo a hodně jezdilo na běžkách. Ale skokani museli jezdit za můstky do širokého okolí. Po olympiádě v Grenoblu jsme se tedy rozhodli, že si postavíme vlastní můstek. Vznikl jeden, druhý a tak dále. Velkou zásluhu na výstavbě areálu má někdejší starosta (rozuměj předseda národního výboru) Josef Mazač. Patronem skokanů byl také hlavní mechanik MEZ Frenštát Květoslav Polívka. Pomáhali i další nadšenci.

Vy jste měl hlavní podíl na tom, že se u nás začala vyrábět keramická stopa. Skokani prý už nepotřebují ke svému sportu snůh.

Není to tak docela pravda, protože sníh se nedá ničím nahradit. Například závody Světového poháru se mohou skákat jenom na sněhu. Ale ta keramika je opravdu velký pokrok a sněhovým podmínkám se velmi blíží. Poprvé s ní přišli Norové, byla to bomba. V NDR na vrcholovém sportu někdy nešetřili, tam přišli s keramikou jako druzí. Dělal s ní ovšem velké tajnosti. Musel jsem stopu vidět, abych měl správnou představu. Proto, když jsme přijeli na závody do Oberhofu, hned jsem se šel podívat na ten zázrak. Neměl jsem moc času, neměl jsem nic po ruce, čím bych to proměřil, ale stačilo vidět. Člověk zná rozměry lyží, podle nich se dala odvodit šířka stopy. Ve věci se angažoval Jarka Krejča z Nového Města na Moravě (otec juniorského reprezentanta), spojil se s Keramickými závody ve Znojmě, tam se případu ujal pan Smolík z vývojového oddělení — a po měsíci byl první vzorek, 20 metrů keramické stopy! Položili jsme ji na žákovský můstek v Novém Městě a tamní kluci byli první, kdo stopu vyzkoušeli. Ukázalo se, že keramika má opravdu vynikající vlastnosti a že můžeme začít se sériovou výrobou.

Přes léto jste obložili keramikou i čtvrtý můstek. Pokud jde o Československo, jsme „keramická“ velmoc. V Hinterzartenu (západní Německo) však mají ledovou stopu. Co je to za vynález?

Zlatý skok v Autrans 1968

Snímek Karel Novák

Stopu tvoří hliníkový plech. Pod ním jsou chladicí trubky, které vytvářejí na plechu tenkou vrstvu ledu. Také jsem uvažoval o ledové stopě ve Frenštátě, ale to by přišlo na dva až tři milióny devizových korun. Keramickou stopu jsme pořídili za 100 000, včetně podkladového materiálu. Přitom rozdíl v kvalitě není příliš velký.

Výchova mladých talentů je další velkou kapitolou. Z vaší láně vzešla většina současných reprezentantů: Parma, Dluhoš, Sakala, Jež, Raszka... A přitom jste jedině civilní středisko, vedle Dukly Liberec a Dukly Banácká Bystrica. Několik let už vedete juniorskou reprezentaci.

Juniorům se zpočátku věnovala jenom malá pozornost. Příprava byla na úrovni oddílů: Třinec, Frenštát, Liberec, Harrachov... V roce 1975 jsme ve Frenštátě vytvořili středisko vrcholového sportu mládeže. V roce 1977 se dostal první velký úspěch. Tady Pavel Fízek (seděl s námi v Raškově kanceláři) se stal mistrem světa.

Na loňském světovém šampionátu na Štrbském Plese Tomáš Raszka získal bronzovou medaili. Jak jste prožival to mistrovství, které se konalo v náhradním termínu, protože ve Francii nebyl sníh.

U nás taky nebylo moc sněhu. Před mistrovstvím jsme byli na týdenním soustředění v Tatrách. Na sluníčku se šplhal teploměr k 25 stupňům. Bylo strašně horko, sníh mizel před očima. Nebylo nikoho, kdo by upravil můstek k tréninkům. Dohodli jsme se tedy se sdruženáři a nosili jsme sníh na můstky sami. V koších, a nahazovali ho lopatami. Na mistrovství světa však už můstek byl upraven dobře.

Před Lake Placid jste byl také trenérem „áčka“. Hovoří se o tom, že byste byl trenérem znovu. V současné době se ovšem stalo módou prchat za hranice. Uvažujete také o nějakém zahraničním angažmá?

V současné době o odchodu do zahraničí neuvažuji. Doma mám práce dost. Dříve jsem uvažoval. Ale buď to nešlo nebo mě nechtěli pustit. (Dodejme: Byla to do určité míry pomsta za 2000 slov.)

Jak dělíte svůj čas jako trenér juniorů a jako trenér střediska?

To se takhle nedá dělit: Buď dělám jenom pro juniory, nebo jenom pro středisko. Já mám ovšem jiné dělení: Buď trénuju, nebo papíruju. Spoustu času mi zabere organizační zařizování, vyřizování výcvikových táborů, ubytování, stravování, zajišťování materiálu a tak podobně. Člověk dá pokyny a najednou zjistí, že si to stejně musí udělat sám. Takže 40 % tréninky, 60 % papíry.

Co váš syn Jirka (22 let)? Nějak se vytratil z výsledkových listin...

Byl čtyři roky v Dukle Liberec, ale vrátil se domů. Zjistil, že podmínky u vojáků nejsou takové, o jakých snil.

Na poslední frenštátské Grand Prix se na devátém místě objevil k všeobecnému překvapení jistý Maloušek. Je by další Jež či Raszka?

Petr Maloušek, ročník 1972, je nadějný závodník. Při Grand Prix mu kulminovala forma. Škoda, že toho na nějaký čas nechal. Zbytečně ztratil jeden rok. Ale hlavně, že se vrátil.

Jste jeden z mála sportovců, kteří se dostali do čítanek. Snad ještě Emil Zátopek. Jste doslova hrdinou z Pohádky o Raškovi. Jak jste na té knize s Pavlem pracovali?

Ota Pavel za mnou přijel, že bude psát o mně knihu. Tak jsme si několikrát sedli v kuchyni a povídali si. On pak jezdil po okolí, vyptával se příbuzných a známých, potom odjel. Když to napsal, přivezl rukopis, abych si ho přečetl a co prý tomu říkám.

Co jste tomu říkal?

To bylo těžké, vyjadřovat se k něčemu, co se týká mě. Mne zaujal hlavně způsob, jakým Pavel knihu napsal. Já jsem ho měl rád jako autora už předtím. Přečetl jsem Plnou bednu šampaňského a další knihy se sportovní tematikou. Ota Pavel byl moc hodný a zajímavý člověk. Ten rukopis mi dal na památku.

Zaznamenal
MICHAEL LOHNISKÝ

Jak založit a provozovat lyžařský servis

Zdánlivě jednoduchá otázka. Ovšem odpověď již není tak jasná. O tom jsme se přesvědčili při rozhovorech s posluchači základních kvalifikačních kursů pro „lyžařské servismany“, které pořádá již od roku 1985 Komise výzbroje a výstroje výboru svazu lyžování ÚV ČSTV. Chtěli bychom odpovědět na nejčastější dotazy a pomoci tak novým zájemcům o servisní činnost.

1. Proč lyžařský servis?

Sportovně rekreační lyžování se stalo jedním z nejrozšířenějších sportů. V Evropě lyžuje asi 60 miliónů, v ČSFR asi 3 až 3,5 miliónů lidí, poměr mezi sjezdaři a běžci je asi 3:2. Předpokládá se, že s růstem životní úrovně a objemu volného času počet lyžujících dále poroste, a to zejména mezi obyvateli měst.

Podobný rozvoj se očekává i u jízd na sněžném prknu (snowboard), která v alpských ztmích a v USA již plně prorazila a vyžaduje v podstatě stejné služby jako lyžaři.

Jednou z rozhodujících podmínek pro bezpečné lyžování je vhodný výběr výzbroje a její dokonalá údržba. Sníží se tak počet úrazů (průměrný úraz při lyžování stojí jen na nákladech léčení a rehabilitace kolem 30 000 Kčs) a prodlouží životnost lyžařské výzbroje.

2. Je zájem o servisní služby pro lyžaře?

Zkušenosti potvrzují, že ano. V současnosti se montuje v servisech nejméně třetina vázání, u kontroly a nastavení vypínacích sil vázání je procento ještě vyšší. Zájem je i o odbornou údržbu lyží a vázání a o další služby, zatím však není dostatečná nabídka. Situace se lepší i zde. Díky iniciativě výboru svazu lyžování se podařilo navázat výborné kontakty s firmami, které vyrábějí servisní stroje a vybavení, a v roce 1989 se již uskutečnily dovozy pro některé servisy. Profesionálně prováděná údržba a opravy lyží mají zcela jasně „zelenou“. Jen pro představu: sjezdové lyže stojí 2000–5000 Kčs a mají dnes životnost 3 až 5 let. Prodloužíme-li odbornou údržbou jejich životnost o 1 až 2 roky, vyplatí se to zákazníkovi i servisu.

3. Není lyžařský servis ztrátový?

V žádném případě ne! Vezměte jako příklad město s 10 000 obyvateli, z nichž je asi pětina lyžařů. Reálně odhadnuté výnosy jen za montáže, nastavení vypínacích sil a drobnou údržbu jsou zhruba 35 000 Kčs za sezónu (listopad až březen). Počítáme-li jednoho pracovníka na půl úvazku, činí mzdové náklady nejvýše 10 000 Kčs. Náklady na základní zařízení a vybavení servisu kolem 20 000 Kčs. Z toho je zřejmé, že servis si na sebe v první sezóně vydělá, ve druhé je již ziskový.

4. Jak zajistíme úspěch servisní činnosti?

Především dobrou znalostí budoucích zákazníků a dobrými kontakty s nimi. Představa, že servis je místo, kde se za peníze „vyvtřají díry do lyží“, zpravidla k úspěchu nevede... Notoricky známé poměry v obchodních organizacích vyžadují, aby servis především poskytoval odbornou poradenskou službu při nákupu výzbroje a poté ji odborně montoval a udržoval... Klade to samozřejmě na pracovníky servisu značné odborné nároky, ale vyplatí se to.

Vhodná reklama je nezbytná, nikdy však nesmí slibovat něco, co servis nemůže splnit. Dobré jméno firmy se obtížně získává, ale snadno ztrácí.

Servis je pro zákazníky, a ne naopak! Tomu musí být přizpůsobena otvírací doba, tj. zejména odpoledne a večer, v zimní sezóně i v sobotu nebo v neděli dopoledne. Naprosto nezbytným požadavkem je řemeslná kvalita prováděných prací a jejich rychlost. Není-li servis schopen některé práce provést, měl by umět zákazníkovi poradit.

Důležité je hledisko dostupnosti servisu. Máme-li možnost výběru prostor pro servis, volíme takové, které jsou snadno dostupné jak hromadnou dopravou, tak i automobily zákazníků (parkoviště). Je též výhodné situovat ser-

vis v místě, které je již známé poskytováním určitých služeb (Dům služeb, tělocvična, hřiště, plavecký bazén, budova lanovky atd.). Servis by měl mít telefon.

5. Čím začít?

Samozřejmě povolením činnosti. Tělovýchovná jednota požádá o povolení vedlejší hospodářské činnosti nadřízený tělovýchovný orgán, zájemce o soukromé poskytování služeb se obrátí na příslušný národní výbor (zpravidla odbor obchodu a služeb). Je-li z právního hlediska vše v pořádku, můžeme se začít starat o technickou stránku věci. Praxe ukázala, že je výhodné zařizovat a vybavovat servis postupně a v závislosti na tom rozšiřovat i provozní dobu, počet pracovníků a rozsah servisních služeb.

I. etapa zřizování servisu předpokládá jen zimní provoz (listopad až březen) a z poskytovaných služeb montáž sjezdových a běžecových lyží, nastavení vypínacích sil bezpečnostního vázání a drobnou údržbu. Provoz zpravidla stačí zajistit dva pracovníci na poloviční úvazek, kteří se v servisu střídají. Prostorové uspořádání servisu vyžaduje (je-li to možné) oddělení příjmu a výdeje zakázek od vlastní dílny a skladu. Nezapomeňte na sociální zařízení. Provozně je výhodné, jsou-li místnosti ve stejné výškové úrovni.

6. A jak pokračovat?

Jsou-li pro to v místě předpoklady, následuje II. etapa zřizování servisu. V ní počítáme s celoročním provozem, služby nabízíme stejně jako v I. etapě, navíc pak vyvažování skluznic, strojní broušení skluznic a hran, impregnace a voskování lyží, opravy a údržbu vázání, holí a bot. V létě další doplňkové služby podle místní situace, jako například tenisových a badmintonových raket, opravy jízdních kol, servis lyží na trávu atd. Zajímavá je i půlčlovna lyžařské výzbroje, zejména se zaměřením na povinné lyžařské výcvikové zájezdy škol. Počet pracovníků vzroste na dva až tři stále zaměstnance, provozní prostor se zvětší o další dílnu pro hygienicky náročnější práce.

Tam, kde se nepředpokládá větší rozsah doplňkových letních služeb nebo jsou již zajištěny jiným způsobem, můžeme volit omezenou variantu II. etapy. Ta předpokládá rozšíření provozu I. etapy o měsíc září, říjen a duben, v nichž bychom prováděli zejména rozsáhlé opravy lyží. Realizace II. etapy vyžaduje vyšší investice do zařízení a vybavení. Na to by si měl servis nejprve vydělat. Ovšem na druhé straně rozšíření služeb znamená zvýšení výkonů. I u malého servisu lze příjmy za opravy lyží a broušení hran odhadnout nejméně na 1000 000 Kčs ročně.

7. Jak vám můžeme pomoci?

Poradenská služba zřízená při KVV VSL ÚV ČSTV vám nabízí pomoc při plánování a realizaci I. a II. etapy:

- Připravíme podklady pro zpracování projektu rekonstrukce prostor budoucího servisu, včetně konzultací projektantovi (případně projekt zpracujeme).
- Navrhne účelné a funkční vybavení a rozmístění zařizovacích předmětů.
- Poradíme s nákupem potřebného nářadí a pomůcek.
- Zajistíme dokumentaci speciálního vybavení, které nelze zakoupit a je nutné je vyrobit (speciální montážní stůl, pojízdné boxy na lyže atp.).
- Vyškolíme pracovníky pro servis.
- Zpracujeme technicko-ekonomické podklady pro návrhy na dovoz, včetně kontaktů s firmami, které vyrábějí strojní zařízení pro údržbu a opravy lyží (Reichmann — SRN, Technic — SRN, Huber — Rakousko a další) a s příslušnou dovozní organizací.
- Provedeme znalecké posudky a cenové odhady.

8. Naše adresy

Výbor ČSSL, Komise výzbroje a výstroje — SKISERVIS, Na poříčí 12, 115 30 Praha 1-Nové Město.

Ing. Jan Seidl, Komise výzbroje a výstroje ČSSL, Karenova 20, 150 00 Praha 5.

LYŽOVÁNÍ V RAKOUSKU I PRO VÁS

Rekreační lyžování je dnes v Rakousku velmi rozšířené a některé oblasti jsou ekonomicky závislé na výsledcích lyžařské sezóny. Úroveň zimních středisek a služeb, které nabízejí je pozoruhodná.

Významnější střediska udržují po celou sezónu upravené jak sjezdové, tak běžecké tratě. Některá z nich považují za samozřejmě nastřílet na spodní úseky sjezdovek v případě nedostatku sněhu snižují, aby se nemuselo několik desítek nebo stovek metrů pěšky. Sněhové kanóny se ozývají do pozdních nočních hodin. Různé mechanismy vyjždějí na sjezdové tratě okamžitě po poslední jízdě lanovek, většinou kolem 16. hodiny, a ráno připravují svahy až do 9. hodiny, kdy se v okolí dolních stanic opět začínají objevovat pestře oděni lyžaři. Nepodaří-li se upravit část terénu, zůstane příslušná lanovka mimo provoz, případně se sjezdovka uzavře. V takovém případě lze najít dostatek jiných možností.

Systém jízdenek a permanentek je v Rakousku rovněž zajímavý. Prodávají se vždy v několika pokladnách u dolních stanic lanovek a platí dost často pro rozsáhlou oblast, pro několik obcí s desítkami lanovek a vleků. Jízdenky na jednotlivou jízdu lze získat jen výjimečně (pro turisty bez lyžařské výstroje apod.) a jejich cena se často blíží hodnotě celodenního lístku. Jejich kontrola probíhá v některých místech bez zásahu personálu pomocí počítačů (např. Kaprun, Obergurgl). Nepoctivcům se na místě odebrávají.

Stejně jako u ubytování platí, že ceny permanentek jsou mimo sezónu o 10–20 % levnější. Lístek na celý den stojí ve známých střediscích (Kitzbühel, Zell am See, Sölden, St. Anton) 200–300 ŠS i více. Při zakoupení jízdenky na šest dnů je sleva kolem 20 %, přičemž lze zakoupit permanentky na 30 dnů, popřípadě i na celou sezónu (tzv. Skipass). Vicedenní jízdenky jsou nepříjemné, často je nutné mít s sebou podoběnku, u pokladny se můžete nechat za poplatek vyfotografovat. Ve větších střediscích též dostanete u pokladny obsáhlý prospekt se všemi důležitými údaji o poskytováných slevách (výpravy, děti, lyžaři přes 60 let) a s mapou, která se stane vašim nepostradatelným pomocníkem po celou dobu pobytu. Prospekty se každý rok aktualizují, vždy odpovídají značení na svazích a lze se podle nich dobře orientovat. Na lanovkách v horních oblastech nebývá často obsluha, a tak pouze mapy a značení vám umožní sjet do údolí žadáním směrem i v případě nepříznivého počasí.

Vzhledem k protestům ochránců přírody se v posledních letech omezuje výstavba nových zařízení. Vždy po několika letech však zjistíte, že vleky se změnil v dvouseďačku a stará sedačka ve tři- nebo čtyřsedáčku, případně kabinovou rychlanovku. Sedadla moderních lanovek jsou z plastů a v případě špatného počasí si přes sebe můžete přehodit vždy připravené deky, které nahoře odhodíte a lanovkáři je zase pošlou dolů.

Sjezdové tratě se řádně vyznačují po celé délce. Tyče bývají doplněny různobarevnými balóny, které vás zejména za mlhy upozorní, zda se nalézáte na upraveném terénu nebo jste již mimo sjezdovku. Délka upravených sjezdových tratí patří k prestižním parametrům lyžařských středisek a dosahuje stovek kilometrů. Podle obtížnosti se dělí na černé, červené a modré (nejlehčí). Informace o náročnosti sjezdovek lze získat též z prospektů a map umístěných na tabulích u lanovek.

V polohách nad hranicí lesa bývají v mapách vyznačeny tzv. Skiroute a vysokohorské sjezdy. Na rozdíl od sjezdových tratí nemusejí být vždy upravené a vedou náročnějším terénem. Často naplňují sen každého vyspělého lyžaře — jízdu v hlubokém sněhu, jak ji známe z pohlednic a obrazových publikací. Vysokohorské sjezdy se však neznají tyčemi a nechrání před lavinami. Personál lanovek po skončení provozu neprovádí tzv. kontrolní jízdy, je proto žádoucí sjíždět vždy ve třech nebo alespoň ve dvou.

U všech lanovek visí pravidla pro chování na sjezdovkách (přednost lyžařů, předjíždění, zastavování atd.), bývá zde telefon, jímž se lze dovolat po celém Rakousku, případně i do Československa. U větších lanovek najdete samoobslužné restaurace nebo alespoň bufet (i ve výškách nad 2000 m), pochopitelně WC a umývárnu. Lyže se venku ponechávají s bezstarostností u vás nevidanou. Všechno dohromady vytváří pěknou atmosféru rakouského lyžování.

V okolí dolních stanic lanovek jsou velká parkoviště pro automobily, většinou bezplatná; jinde se však platí až 40 ŠS za den parkování. Jednou z běžných služeb návštěvníkům je

půjčování lyží, holí, lyžařských bot, snowboardů (v posledních sezónách velmi populárních). Poplatky se pohybují od 70 do 150 ŠS za den, při zapůjčení na celý týden se částka snižuje.

Ubytovací možnosti v rakouských lyžařských střediscích jsou značně rozsáhlé — od velkých několikahvězdičkových hotelů až po soukromé penziony s polopenzí, případně jen se snídaní. Ceny se pohybují od několika set šilinků za osobu a den až ke spodní hranici 100 ŠS. Některá ze středisek jsou v létě až o polovinu levnější, vzhledem k menší návštěvnosti. Mimo sezónu, tj. před vánocemi, v lednu a od počátku dubna se i v zimě poskytuje přibližně 20% sleva z poplatků za ubytování. Období hlavních sezón se v jednotlivých oblastech jen nepatrně liší. Lyžařské pobyty je možné objednat již v létě, ale v cestovní kanceláři přímo na místě lze především mimo sezónu získat ubytování i na poslední chvíli. Některá střediska jsou vybavena automatickými světelnými tabulemi, které jsou přístupné i v pozdních večerních hodinách; na nich se můžete dozvědět o volných místech. Předběžné rezervace jsou pouze na týdenní pobyty po zaplacení zálohy na tři dny. I nejskromnější ubytování poskytuje pokoj se sprchou, minimálně však s tekoucí studenou i teplou vodou.

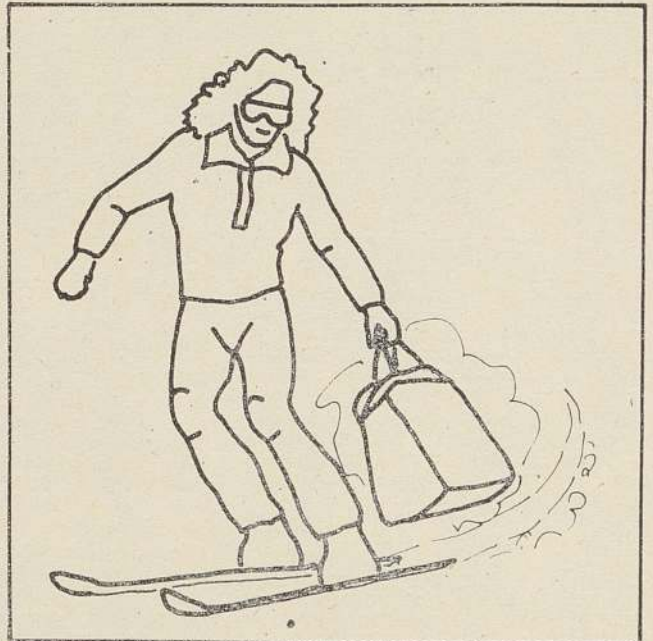
Ing. MICHAL SINGER

Kouzlo sjíždění BRAŠNA

Důrazné a správně provedené přenesení tíhy těla lyžaře z jedné lyže na druhou, nebo — jak je jinak také nazýváme — přestoupení, je při dynamickém sjíždění oblouky důležité, neboť plní řadu důležitých funkcí. Je předpokladem pro včasné zahájení oblouku zatíženou vnější lyží, zlepšuje záběr její vnitřní hranou a umožňuje přesné vedení oblouku až do jeho konce postupným zvyšováním tlaku na lyži. Přestoupení si zkontrolujeme a případně vylepšíme představou, že sjíždíme s těžkou brašnou.

Brašnu neseš vnější rukou a její tíha ovlivňuje zatížení vnější lyže až do samého konce oblouku. K tomu, abys mohl zahájit další oblouk, předáš brašnu do vyšší ruky a zvedáš se vyšší dolní končetinou. Tíha brašny tě nutí k zalomení v bocích (ve smyslu nového oblouku) a ke změně hran. Zahájil jsi oblouk a vnější brašnou zatíženou paží, máš níže než paží vnitřní. Obdobně je nachýlené dolů vnější rameno. Tím jsi chtěl nechtě zaujal vzorný postoj pro oblouk. Při postupném snižování těžiště doneseš brašnu ve vnější ruce až do konce oblouku a rytmicky pokračuješ ve sjíždění.

Poněvadž máš jistě s nošením těžkých nákupních brašen bohatou zkušenost, bude pro tebe cvičení hračkou.

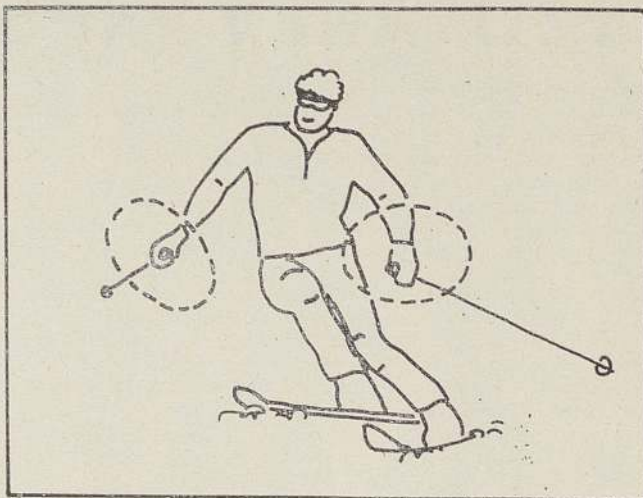
Magické kruhy

Uznáváme zásadu, že trup lyžaře je při sjíždění oblouky třeba udržovat poměrně v klidu — hlavní pohybovou práci provádějí dolní končetiny. Polohu trupu a tím i celkovou rovnováhu však ohrožují především neuspořádané a rozsáhlé pohyby paží. Nezbyvá, než paže ukáznit. Třeba takto:

Představ si, že máš kolem každého zápěstí velký kruh. Kruhy jsou umístěné před tebou a poněkud do stran, asi ve výši pasu. Jsou dost velké na to, aby nepřekážely funkční práci paží, zároveň však dostatečně malé, aby zabránily přehnaným pohybům.

Zkus tedy kontrolovat paže pomocí imaginárních kruhů. Podaří se ti tak odstranit rušivé pohyby a zlepšit rovnováhu při sjíždění ve všech druzích terénu.

Píše a kreslí
JIRÍ SOUKUP

Význam správného držení těla

Současný tréninkový proces vrcholových sportovců-lyžařů je charakterizován velkým objemem zaměřených převážně na speciální přípravu. Převažující jednostranná zátěž může vyvolávat a také vyvolává místní přetížení a mnohdy se dostává na hranici fyziologických možností, fyziologické snesitelnosti. U některých závodníků pak dochází k bolestivým svalovým dysbalancím — bolestem v zádech, v různých částech páteře apod. — které často přecházejí v chronické potíže.

Tato problematika je tím závažnější, že uvedené poruchy a vadné držení těla zjišťujeme u mladých lyžařů, kteří prošli TSM a SVS-M. Signalizuje to přílišnou jednostrannou, speciální sportovní přípravu. Mnozí trenéři, vedení snahou dosáhnout u svých svěřenců vysoké sportovní výkony (podle nichž se už u mládeže hodnotí jejich práce), opomíjejí všestrannou přípravu a o významu správného držení těla mnoho nepřemýšlejí. Zjišťujeme, že je to většinou z neznalosti této problematiky.

Je nutné si uvědomit velikost každodenního tréninkového zatížení a návaznost na vysoké zatížení v jednotlivých tréninkových cyklech v roce. Tím více pak vystupuje do popředí požadavek každodenního důkladného procvičování — rozcvičování zaměřené na správné držení těla. Vždyť správné držení těla podmiňuje účinnost správného dýchání. A předpokladem správného dýchání je kromě jiného i dobrá funkce páteře, břišních orgánů (jako metabolický podklad pohybu vůbec) — břišní svalstvo úměrně ostatním svalovým partím těla.

Cvičení pro správné držení těla řadíme do pohybové činnosti jako prostředek preventivní i regenerační. Jde především o prevenci jednostranného přetěžování hybného ústrojí, o prevenci svalové nerovnováhy — dysbalance. V podstatě jde o protahování a posilování svalstva s posturální funkcí.

V tomto pojednání se budeme zabývat významem správného držení těla, které je jednou ze záruk správné funkce orgánů, tedy i větší odolnosti při tréninkové zátěži. Abychom mohli účinně přispět ke správnému držení těla, musíme mít určité znalosti a uvědomit si celkový proces.

Fyziologicky normální zakřivení páteře a jeho stálost je předpokladem správného držení těla. Vyznačuje se přemýšlením vertikálním seřazením částí těla podél

těžiště: rovným držením hlavy, klenutým hrudníkem, rameny ve stejné výši, s lopatkami přitisknutými k zádům a staženými k sobě, mírně vtaženým břichem, správně postavenou pánví (je podložena pod hrudník), rovně v kolenou nataženými nohama.

Typicky dvojitě zakřivení páteře je nutným „zařízením“ lidského těla, neboť dodává páteři pružnost — tlumí nárazy. Rovněž meziobratlové ploténky, které mají uvnitř tzv. huspeninové jádro, plní důležitou funkci při tlumení nárazu. Můžeme říci, že toto jádro má význam „kulíčkového ložiska“. Páteř je udržována ve vzpřímené poloze silami pasivními (meziobratlové ploténky, klouby, vazy) i aktivními (svaly dlouhé umožňující pohyb a svaly krátké udržující reflexně přímou páteř). Dále je nutné správné napětí a pružnost šíjového, zádového a prsního svalstva a správné napětí břišní stěny. Všechny tyto svalové skupiny mají vliv na tvar páteře.

Rovnováha je udržována aktivně, tzv. posturálními svaly. Jsou to svaly vypouklých částí těla: svalstvo lýtkové, přední stehenní, hýžděvé, břišní a zádové (vzpřimovače trupu); jen v šíjové části je vzpřímené držení zajišťováno ve vyduté části těla — svaly šíjovými.

Řídící úlohu při udržování správné polohy páteře a pánve má nervová soustava. Výkonnou úlohu pak vazy a svaly. Velmi důležitou roli pro postavení páteře hraje i správné postavení pánve. Jakákoliv změna její polohy mění postavení páteře, neboť je přes křížovou kost pevně spojena s páteří. Její optimální sklon má být asi 30 stupňů, ne větší.

Rovněž napětí svalstva udržuje páteř ve správném postavení. Tato výkonná síla je velice důležitá u všech svalových skupin, zvláště pak u svalstva zádového, které je umístěno po celé délce páteře. Těmto svalům říkáme vzpřimovače, neboť jejich hlavní funkcí je udržovat páteř a hlavu ve vzpřímené poloze. Nelze opomenout ani svalstvo mezilopatkové, povrchové zádové svaly široké a sval trapézový, které se podílejí na přímém držení páteře, ani silné břišní svalstvo, o němž už byla řeč.

Příčiny nesprávného — vadného držení těla

Příčin je mnoho. My se budeme zabývat příčinou jednostranného tréninkového zatěžování, bez správné kompenzace,

Jestliže je trénink jednotvárný, dochází k jednostrannému a nesouměrnému vývoji svalstva. Nesouměrnost svalstva vidíme například v slabém svalstvu břišním a v silně vyvinutém zádovém svalstvu. Důsledkem toho je, že orgány dutiny břišní se neudrží ve správné poloze (pro slabé břišní svalstvo), nastává zvýšené prohnutí bederní páteře. Také příliš silné zádové svalstvo (bederní) tomu značně napomáhá, neboť k sobě stahuje oba konce svalstva. Silně vyvinuté svalstvo prsní a slabé svalstvo zádové napomáhá k hrbení zase tím, že silné prsní svalstvo táhne paže a tím i lopatky vpřed.

Je však nutné si uvědomit, že vadné držení těla může být vždy napraveno. Je jisté, že náprava je snazší v mládí, kdy není ještě ukončen tělesný růst. Jestliže neodstraňujeme vadné držení těla včas, obvykle vzniká určitá trvalá vada, případně deformita.

Přítom zvláště významnou roli hrají vhodně volená tělesná cvičení — tzv. přímivá cvičení, která účinně působí na příslušné svaly. V podstatě jde o soustavné, systematické procvičování těla.

a) Protahování (uvolňování) svalstva

- prsního
- zádového v části bederní
- na zadní straně nohou

b) Posilování svalstva

- šíjového
- zádového v hrudní části
- břišního
- hýžděvého
- na plosce nohy

Pochopitelně, že to vyžaduje vždy procvičit celé tělo a zvlášť se zaměřit na uvedené svalové skupiny. Cvičit se musí naprosto přesně, aby nedocházelo k případnému posilování již navyklého vadného držení těla — tedy ke zhoršení.

Co říci na závěr? Z uvedeného pojednání vyplývá nutnost každodenní péče sportovce o všestranné procvičování těla, zaměřené na správné držení těla, které podmiňuje dobrý zdravotní stav a tím větší odolnost vůči tréninkovému zatížení — což se v praxi rovná možnostem zvyšování sportovní výkonnosti. Je žádoucí, aby i trenéři věnovali této problematice pozornost. Správně by sportovec měl cvičit pokud možno pod vedením trenéra.

BOŘIVOJ DVORSKÝ
AS Dukla Liberec

VIDEOTECHNIKA ve veřejných lyžařských školách

Videotechnika vstupuje do našeho života stále intenzivněji. Stranou nezůstává ani vyučovací proces, v němž nachází široké uplatnění. Zachycení pohybu a jeho analýza umožňuje pochopení zákonitostí rozhodujících o správném technickém provedení, zároveň pomáhají určit hlavní chyby objevující se při prováděném pohybu. Čím složitější pohyb učíme, tím více je třeba ho průběžně analyzovat a aktuálně korigovat.

V našem krátkém sdělení chceme cvičitelskou veřejnost v několika poznámkách informovat o využití videozáznamu při lyžařské výuce dětí a mládeže ve Veřejné lyžařské škole naší TJ a navrhnout stručný přehled metodických zásad a návodů pro práci s videotechnikou ve VLS.

S videotechnikou pracujeme v naší VLS od roku 1986. V zimní sezóně 1986/1987 prováděli videozáznam po dohodě s vedením katedry sportů a pohybu v přírodě FTVS kameramani z FTVS Praha. V sezóně 1987/1988 jsme pro videozáznam získali soukromého majitele videokamery, který o podobnou spolupráci má potřebný zájem i souhlas k provozování. Správné „vidění“ zaznamenávaného pohybu jsme kameramana naučili při opakovaném sledování typických výukových situací jejich podrobným rozбором. Cílem naší práce s videotechnikou byly:

1. Záznam a aktuální rozbor jízdy dětí 11–14letých v průběhu výukového cyklu.

2. Záznam lyžování dětí 6–10letých v proměnlivých výukových situacích, jeho využití pro aktuální rozbor s cvičiteli VLS, dlouhodobé sledování technických možností dětí tohoto věku.

3. Záznam techniky jízdy cvičitelů VLS, jeho společný rozbor a stanovení úkolů pro osobní zdokonalování.

1. V rámci sedmidenního výukového cyklu jsme provedli ve 4. a 5. výukovém dni záznam středního oblouku a odšlapování u žáků 1. a 3. družstva. Většinou šlo o děti 13–14leté, koedukovaná družstva. Převážná část žáků navštěvovala VLS již 2. nebo 3. rok. Poslední — 7. den výuky — kdy dopoledne jsou na programu závody a odpoledne volné lyžování, rozebrali cvičitelé uvedených družstev záznam jízdy dětí.

První přehrání záznamu jízdy probíhalo bez přerušení. Žáci se zájmem a dětskou radostí sledovali sebe i ostatní kamarády z družstva, komentovali úspěšnost nebo neúspěšnost jednotlivých jízd. Při druhém přehrání záznamu každý cvičitel komentoval jízdu svého družstva. Metodou hlavního článku upozornil na nejzávažnější chyby každého žáka (nejvýše dvě), pochválil dobré momenty a prvky v prováděném pohybu. Ostatní žáci sledovali výklad a učili se hodnotit jízdu.

2. Ve sledování videozáznamů lyžování dětí 6–9letých vidíme z hlediska našeho zaměření těžiště celé práce. Vzhledem k tomu, že dřtivou většinu žáků VLS (a nejen naši) tvoří děti ve věku 6–12 let, považujeme za potřebné podrobně prostudovat jejich předpoklady a možnosti při realizaci jednotlivých prvků lyžařské techniky ve standardních podmínkách dětského lyžařského hřiště i v proměnlivých podmínkách okolního terénu. Poznání pohybových struktur, které jsou děti schopny bezpečně provést, a vyloučení těch, které jsou pro většinu pohybově nedostupné, je úkolem seriózního rozboru získaného videozáznamu.

Aktuální využití záznamu jízdy 6–10letých dětí spočívá v jeho opakovaném sledování při teoretickém semináři, který realizujeme v Klatovech. Cvičitelé mají subjektivní představu o stylu jízdy jednotlivých dětí, vytvořenou v průběhu výukového cyklu v zimních měsících. Konfrontace subjektivní představy s objektivním záznamem dává cvičitelům jednak možnost osobní korekce hodnocení lyžařské techniky dětí, jednak vytváří a prohlubuje představu o optimálním způsobu provedení vyučovaného prvku lyžařské techniky. Zpětnou vazbou se tato situace projeví srozumitelnějším zadáváním pohybových úkolů dětem a přesnějším opravováním chyb v prováděném pohybu.

3. V rámci semináře cvičitelů VLS v březnu 1988 jsme zaznamenali techniku jízdy základního dlouhého, středního a krátkého oblouku a volné jízdy na středním sklonu svahu. Ihned po skončení záznamu proběhl podrobný rozbor s detailním rozбором chyb v technice jízdy i se zdůrazněním prvků, které cvičitel v jízdě provádí na dobré nebo výborné úrovni. Záznam jízdy každého cvičitele jsme několikrát opakovali, konfrontace názorů přispívala k ujednocení výkladu techniky prováděného pohybu. Všichni cvičitelé na základě rozboru mohli ještě 1,5 měsíce procvičovat a zdokonalovat svoji jízdu a odstraňovat chyby objevené na videu. V případě dobrých sněhových podmínek pořídíme v zimě nový záznam a porovnáme případně změny. Cvičitelé půjdou do nové sezóny s jasnými úkoly v oblasti zdokonalování vlastní techniky jízdy. Přispěje to jistě ke zvýšení kvality jejich práce.

Na základě svých zkušeností a poznatků navrhuje některé zásady pro využití videotechniky ve veřejných lyžařských školách:

1. Využití videotechniky má v programu VLS svoje místo. Snahou každého vedení VLS by do budoucna mělo být s videotechnikou pracovat a využít ji pro výukový proces.

2. Pokud není videotechnika v majetku lyžařského oddílu nebo tělovýchovné jednoty, účtujeme náklady za náš videotechniky v ceně VLS a získáme soukromého majitele videotechniky pro snímání záběrů a přehrávání záznamů. (Podmínkou spolupráce je souhlas národního výboru k provozování videotechniky.)

3. Videotechniku využijeme u cvičitelů:

— Ke zlepšení techniky jízdy jednotlivých cvičitelů na sjezdových i běžeckých lyžích.

— K lepšímu provedení ukázky jednotlivých prvků lyžařské techniky, které cvičitel předvádí žákům.

— K archivaci typických záznamů jízdy cvičitelů, které umožní postižení změny techniky za určité období.

A u žáků:

— Pro přiměřený rozbor základních prvků lyžařské techniky, který provedeme s jednotlivými žáky v průběhu výuky. Uvedené využití videotechniky můžeme plánovat už u dětí 11–14letých, které jsou schopné vnímat cvičitelem podané informace o zaznamenaném pohybu. Význam tohoto způsobu práce se zvýší s předpokládaným růstem počtu dospělých zájemců o lyžařskou výuku ve VLS.

— K rozboru techniky lyžování u dětí jednotlivých věkových stupňů a ke stanovení hlavních úkolů při jejich výuce ve VLS.

— K dlouhodobému sledování a rozboru s cílem stanovit základní úkoly v lyžařské technice dětí s ohledem na věk, pohybové předpoklady a možnosti, zájem a zaměření.

4. Ve VLS s optimálními materiálovými a kádrovými podmínkami posoudit možnost zřídit „videoslužbu“. V určenou hodinu a na určeném místě zaznamenat jízdu soukromého příležitostného zájemce, ve stanovenou dobu mu jeho jízdu přehrát a analyzovat pohyb.

5. Práci s využitím videotechniky postupně plánovat do programů jednotlivých VLS. Počítat s materiálovým, kádrovým a prostorovým zajištěním.

6. Cvičitele VLS naučit provádět správný rozbor videozáznamu, stále prohlubovat a zdokonalovat metodiku této činnosti. Klást důraz nejen na rozbor jízdy dospělých lyžařů, ale naučit cvičitele provádět přiměřeným způsobem rozbor záznamu jízdy dětí a mládeže...

V několika poznámkách jsme nastíhli možnosti využití videotechniky v praxi veřejné lyžařské školy. Věříme, že videotechnika se postupně stane samozřejmou součástí vyučovacího procesu ve velkých VLS, čímž zvýšíme kvalitu naší práce.

JOSEF TREML

Jízda na snowboardu

Lyžování na snowboardu se prosazuje i u nás. Stalo se pro mnoho mladých lidí alternativou lyžování nebo i výlučným, moderním zimním sportem. Tak jako v USA a v alpských zemích, budeme se i my stále častěji setkávat s úrazy při jízdě na snowboardu. Měli bychom proto znát mechanismus jejich vzniku a způsoby, jak jim bránit. Následující příspěvek byl zpracován podle výzkumné zprávy doc. dr. Bergholda a Ing. Seidla z linecké univerzity. Autoři prostudovali 204 případy úrazů při jízdě na snowboardu v Rakousku a Švýcarsku. Je to první souborně zpracovaný materiál tohoto druhu, a proto jeho závěry a doporučení budou zajímavé jak pro sportovce a trenéry, tak i pro pracovníky lyžařských servisů.

Nejprve informace o tom, jak často dochází k úrazům jednotlivých částí těla:

Hlava	5,9
Rameno	16,7
Trup	5,4
Loket	2,9
Prsty a zápěstí	14,2
Přední noha — koleno	21,6
— kotník	28,9
Zadní noha — koleno	0
— kotník	4,4
	100,0 %

Nyní k dalším údajům. Překvapivé je, že více než polovina zraněných jsou zkušení lyžaři s deseti i víceletou lyžařskou praxí. Zraněných, kteří nikdy nelyžovali, je pouhých 3,9%. Vyplyvá z toho, že čím pevněji jsou stereotypy z lyžování zařizovány, tím větší je riziko úrazu. Poranění hlavy jsou u lyžařů asi dvakrát častější než u snowboardistů, poranění stehna a bérce tři až čtyřikrát častější. Naopak úrazy kotníku jsou na snowboardu asi třikrát častější. U lyžařů jsou častější otevřené rány a zlomeniny, na snowboardu zase rozsáhlé pohmožděniny. Je tedy více než zřejmé, že jízda na snowboardu nepatří mezi bezpečné sporty a že rovnítko mezi výrazy snowboarder = Selbstmörder (sebevrah) není příliš přehnané.

Velkému počtu úrazů na snowboardu můžeme zabránit, jestliže si zapamatujeme a budeme respektovat následující poznatky:

1. Nezávisle na postavení na snowboardu (nezávisle na tom, zda je vpředu pravá nebo levá noha), postihují dvě třetiny úrazů bérce „přední“ nohu.

Začátečníci, kteří se teprve učí postoj na snowboardu, by měli vždy jezdit se silnější nohou vpředu (bývá to např. odrazová noha při skocích do dálky či do výšky). K tomu se doporučuje nosit poměrně tuhou botu. Na zadní noze může být pro lepší ovládání a tlumení nárazů použita měkčí bota. Čím lépe je však chráněn kotník, tím větší je riziko poranění kolena.

2. Téměř dvě třetiny všech úrazů nohou jsou způsobeny kombinovaným

pádem dopředu s rotací. Čisté pády dozadu, dopředu a do strany způsobují třetinu úrazů.

Je to situace obdobná lyžování před rozšířením bezpečnostních vázání. Tam bylo těchto úrazů dokonce přes 90%. U snowboardu je proti lyži riziko menší, protože délka snowboardu před přední nohou (tedy páka, která na ni při pádu působí) je menší. Při pádu by měl jezdec na snowboardu v každém případě zabránit zařazení špičky do sněhu tím, že přitáhne nohy k tělu. A samozřejmě je nutné co nejdříve vyvinout pro snowboard vyhovující bezpečnostní vázání.

3. Více než dvě třetiny úrazů se přihodí na tvrdé nebo ledové trati. Čím tvrdší je sjezdovka, tím vyšší je riziko úrazu. Začátečníci a velmi zkušení lyžaři mají nejméně úrazů, nejvíce jsou postihováni středně zdatní jezdci.

Kdo si není na snowboardu úplně jistý, měl by se z dálky vyhýbat tvrdým sjezdovkám. Jízda na snowboardu se začátečník — samozřejmě s dobrým instruktorem — lépe naučí v hlubokém sněhu. Jízda na snowboardu na tvrdé sjezdovce je vždy nebezpečnější než na lyžích, protože snowboard zde jede prakticky jen po jedné jízdni hraně. Od jezdce to vyžaduje velmi dobrou rovnováhu, protože tzv. „ustřelení“ znamená pád v každém případě (u lyží je ještě šance zachytit se hranou vrchní lyže). Hrany snowboardu musí být pečlivě udržovány a pravidelně broušeny, což je mj. úkol pro lyžařské servisy.

4. Stále častěji se ozývá volání po bezpečnostním vázání pro snowboard. Technicky vyhovující konstrukce však ještě neexistuje.

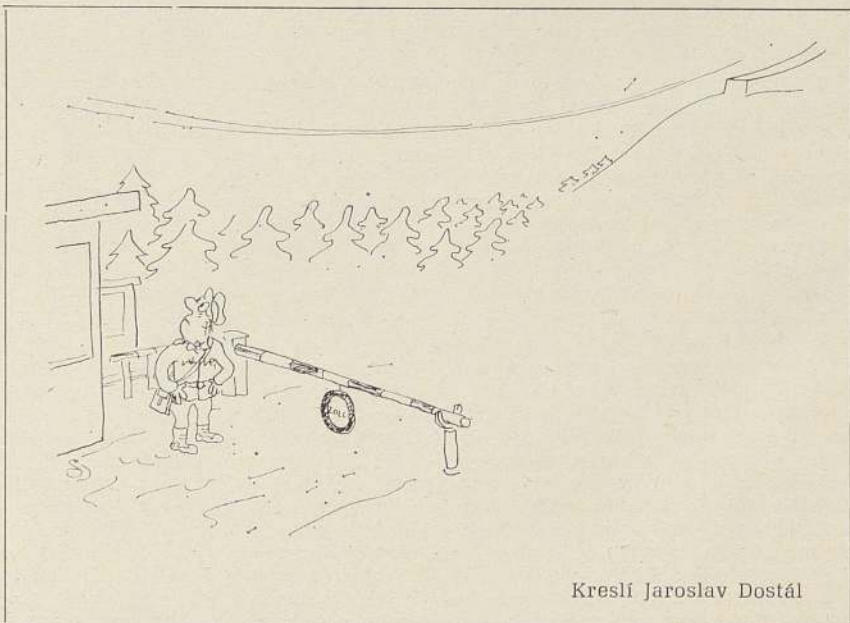
Na konstrukci bezpečnostního vázání pro snowboard pracuje několik menších výrobců, zatím bez významnějšího výsledku. Pravděpodobně se

tento problém podaří vyřešit teprve tehdy, až se do věci vloží některý z pěti největších výrobců vázání. Pouze ti mají takové prostředky na výzkum a vývoj, aby výsledek byl skutečně bezpečný. Pro představu: Náklady na vývoj nového modelu vázání dnes vysoce přesahují milion západoněmeckých marek. O to větší péče musí být věnována současně dostupným vázáním. Špatně namontovaná nebo nesprávně seřazená vázání se mohou při jízdě samovolně otevřít a způsobit úraz. Podobné těžké následky mohou mít nedotažené nebo uvolněné přípeňovací šrouby, když se vytrhnou ze snowboardu. Výrobci snowboardů i snowboardových vázání musí v každém případě respektovat mezinárodně platné normy pro spojení vázání s lyží a pro konstrukci snowboardu. Stejně tak montéři vázání musí postupovat podle mezinárodně platné normy pro montáž. Pokud si nejsou bezpečně jisti kvalitou spojení, měli by při montáži použít speciální dvoudílné šrouby, procházející lyží. Výroba těchto šroubů se u nás připravuje. Je nutno si uvědomit, že síly působící při jízdě na snowboardu na vázání jsou mnohonásobně vyšší než je tomu u lyží.

5. Více než 60% všech úrazů jsou natažené či natržené vazy a jiné úrazy kloubů.

V tomto případě doporučujeme jezdcům intenzivní suchý předsezónní trénink, odborně vedenou kondiční gymnastiku a samozřejmě řádné rozcvičení a rozhybání před jízdou. Vytrénované svalstvo chrání klouby a vazy, rozcvičení a „zahřátí na provozní teplotu“ zvyšuje jejich pružnost a odolnost vůči poškození. Ale to konečně dobře zná a dělá každý lyžař i snowboardista. Nebo snad ne?

Ing. JÁN SEIDL

Kreslí Jaroslav Dostál

Hodně radosti s lyžováním v roce 1991

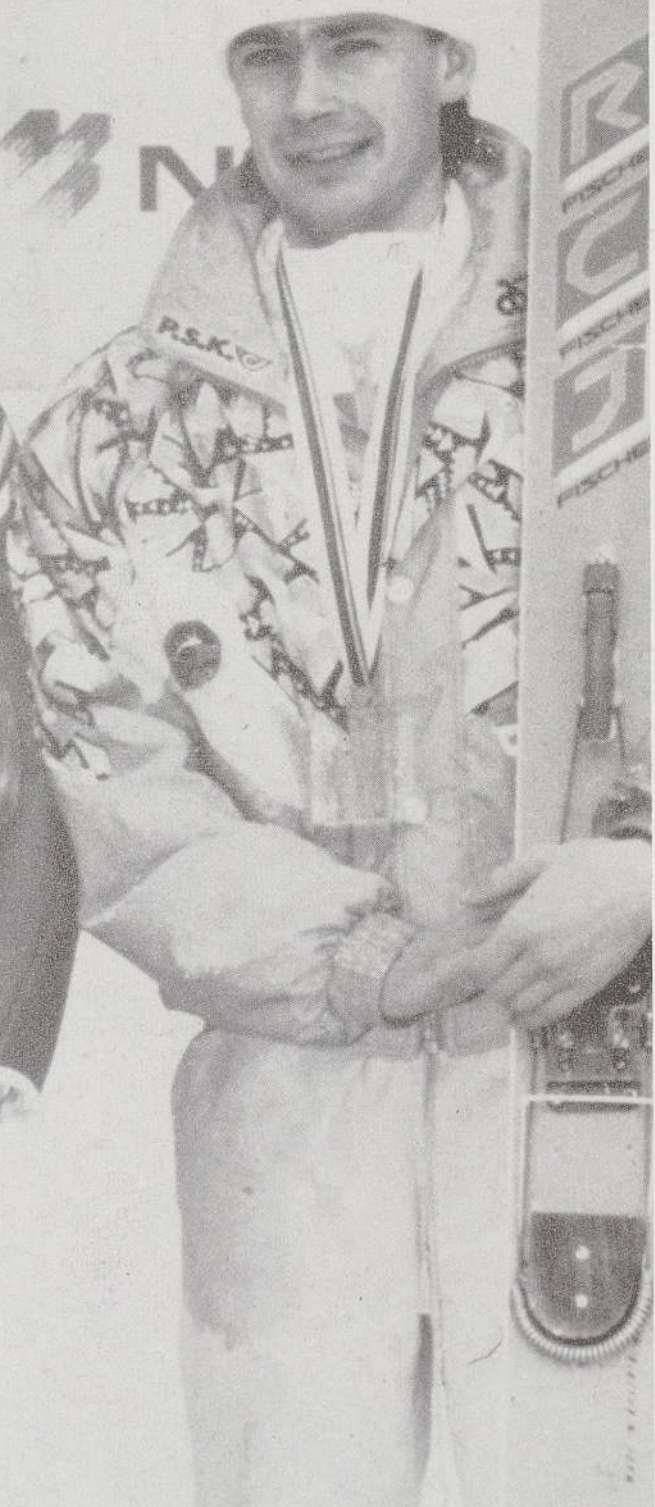
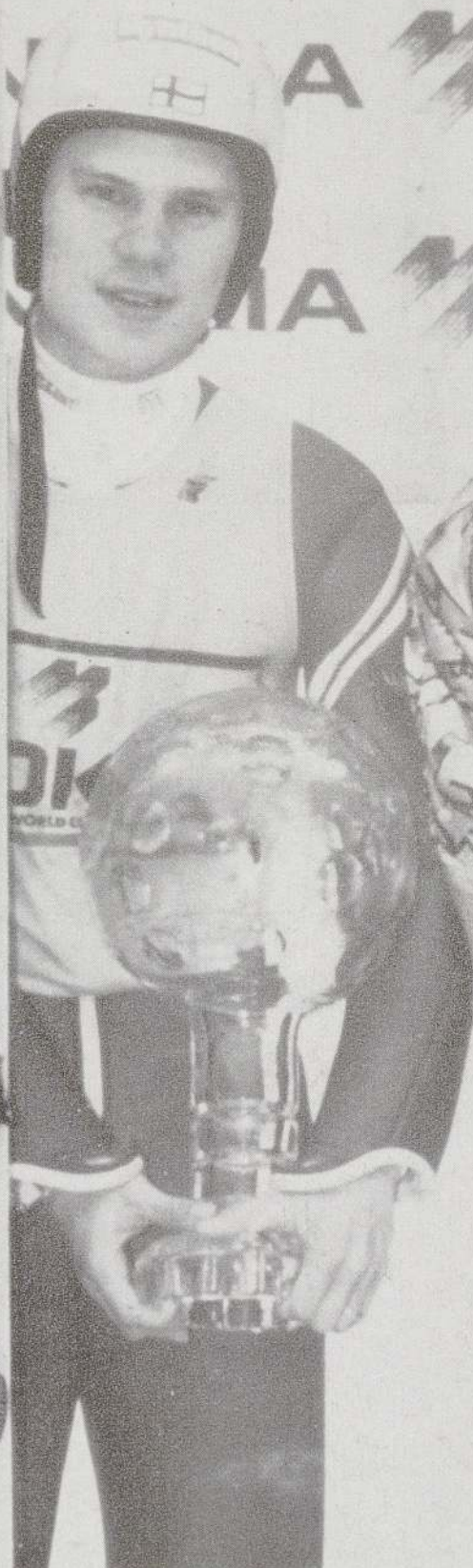
NOKIA NOKIA

A N A

IA N

FISCHER
NOKIA FISCHER
FISCHER
FISCHER

FISCHER
NOKIA FISCHER
FISCHER
FISCHER

1992

lyžařství

ROČNÍK 77

1991

Kčs 4,—

2

ZASNĚŽENÝ

a patřičně majestátný Radegast v Beskydech, pod ním

ZASNĚŽENÍ

vyznavači kondičního běhu na lyžích v cíli náročného závodu. Hlavně ať vydrží ten sníh...

Snímky Jan Culka a Karel Prošek

ČTĚTE:

Světové poháry	3-6
Piccard a Stock	7
Nespokojený zakladatel	9
O výběru dětí do oddílů	15
Testy běžců	16

NA TITULU: Švédský běžec Mogren nezůstal v první části sezóny nic dlužen slavnému jménu. Snímek ze Zlaté lyže Vysočiny pořídil Bohumil Hyněk.

NA ZADNÍ STRANĚ OBÁLKY slalomová trať na Chopku, jak ji viděl objektív ing. Juraje Bobuly.

První občerstvení

Snímek Miroslav Procházka

Uzávěrka tohoto čísla:

3. ledna 1991

O výchovné práci

Nelekněte se, že jsme zařadili úvodník starý několik let, článek z doby, kdy se mluvilo o politickovýchovné práci. Víme, že v praxi většinou zůstávala na papíře. Pokud někde měla úspěch, potom tam, kde si včas uvědomili, že jde skutečně o výchovu a ne o politickou přípravu. Nebylo výjimkou, že oddíl úkoly politickovýchovné práce splnil a jeho mladí členové dále ignorovali zásady slušného společenského chování, životosprávy, před trenérem většinu věcí utajovali, ba dokonce kradli při zájezdech v zahraničí — a to i s vědeckým světovým názorem. Výchovu nelze zaměňovat za vykazování splněných akcí.

Tam, kde opravdu vychovávali, bývaly výsledky vidět. Ve sportu pracujeme především s mladými lidmi, často s nejmladšími, proto nesmíme na výchovu zapomínat ani teď, kdy ji od nás nikdo formálně požadovat nebude. Už proto, že ani z rodin nám nepřichází „materiál“ právě ideální a nezkažený. Něco jiného říkat a něco jiného dělat je příliš vleklá choroba. Názory rodičů na sport jsou nejednou otřesné — od jeho proklínání a zatracování až po extrémní vynášení a glorifikování. První o sportu nic nevědí, druhí si zase pamatují jenom příklady sportovních milionářů, spřádají sny o pohádkových příjmech svých dětí, a protože jejich vlastní přání často ztroskotala, přenášejí je na své děti a imperativně jim je kladou za úkol. A běda trenérovi, který pro to nemá pochopení nebo dokonce nepoznal, že dotyčné dítě je jedinečné a geniální.

Zamysleme se častěji nad výchovou svých svěřenců! Pěstujme v nich fanatismus a zanícení, bez nichž ještě žádná hvězda světového sportu nevyšla. Nesmíme jim trpět nekázeň, nedochvilnost, přezíravý vztah k hodnotám, ale ani k oddílovým barvám, k životosprávě, k prvním medailím a úspěchům. Kdo si neváží prvních stupňů vítězů, nikdy nepozná ty olympijské. A skončí-li některý váš zájezd sepsáním protokolu na policii, věřte, že jediným provinilcem není dotyčný sportovec.

K. B.

lyžařství

Ročník 77

Číslo 2

Vychází v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů ing. Alexandr Žurman. Redaktor časopisu Karel Bláha. Grafická úprava Miroslav Slejška. Redakční rada: J. Trousil, předseda, ing. P. Borský, PhDr. T. Broda, CSc., P. Bušta, P. Honzl, PaedDr. A. Horáček, A. Jedlička, ing. J. Jech, CSc., J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, J. Lánský, M. Lohniský, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, CSc., P. Zelenka. Redakce: Klimentská 1, 115 88 Praha 1, telefon 231 47 40. Vychází jednou za měsíc. Tiskne Typos, tiskářské závody, s. p., nám. dr. M. Horákové 7, 360 32 Karlovy Vary. Cena 4 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, administrace vývozu tisku, Kačkova 19, 160 00 Praha 6. Neobjednané příspěvky se nevracejí. ISSN - 0323 - 1445

Jedním směrem

Nového předsedu ČSSL není třeba dlouho představovat, protože dr. Jaroslava Potměšila, CSc., lyžaři většinou znají. Závodil v běžkách se věnoval nejvíce v letech 1954–1964. Jednou byl třetí na mistrovství republiky, jednou členem stříbrné štafety. Absolvent někdejšího ITVS [je ročník 1933] pracoval ve Výzkumném ústavu tělovýchovném, nyní přednáší na pražské FTVS UK didaktiku sportů — teorii sportovního tréninku. Lyžaři ho znají i jako funkcionáře. Bývalého předsedu běžekového úseku, později ústředního trenéra (od roku 1981) a nakonec sportovního ředitele, což byl jenom nový název staré funkce.

Zvolení dr. Potměšila předsedou ČSSL vzbudilo určitý rozruch — větší šance se dávaly bývalému předsedovi (a potom předsedovi Prozatímního výboru) MUDr. Milanu Jiráskovi. Nečekaná volba dokonce přinesla personální změny v sekretariátu ČSSL, které však byly přáním dotyčných osob a nikoliv nového předsedy.

„Překvapilo mne, když za mnou přišli trenéři s návrhem na moji kandidaturu. Výzvu kandidovat na funkci předsedy jsem dokonce několikrát odmítl. Ani jsem příliš nevěřil, že budu zvolen. Složení delegátů konference s hlasem rozhodujícím bylo velmi široké ve všem — od věkových rozdílů mezi nimi až po rozpětí disciplín, zájmů atd. Nepovažoval jsem za pravděpodobné, že tyto volby skončí v můj prospěch. Vlastně jsem byl výsledkem hodně překvapen.“

Netají se ovšem tím, že i potěšen, ačkoliv zdůrazňuje, že mezi ním a bývalým předsedou nejsou žádné osobní konflikty. „Určitě nešlo o souboj osob,“ opakuje dr. Potměšil.

Lyžování přebírá v nepříjemné a napínavé době. Ekonomická reforma ve státě zasáhne i sport, navíc de facto nejde jenom o reformu ekonomickou, nýbrž o to, abychom se všichni naučili žít jinak. Abychom si zvykli na to, že budoucnost nám nezajišťují zákony zakotvující v minulosti zneužívané sociální jistoty, nýbrž, že každý se bude mít tak, jak si zaslouží svou práci, talentem, úsilím, snahou, podnikavostí (a ta se zdaleka netýká jenom obchodu...), samostatným a přemýšlivým přístupem ke každodenní práci. Na těchto předpokladech bude záviset i vývoj v jednotlivých sportech.

„Musíme se soustředit na prosazení odborných hledisek ve sféře realizační a řídicí. Najít koncepci práce a přísně jí dodržovat. Soustředit se

na věci podstatné, při jejichž řešení se neobejdeme bez rozvinutí vlastní iniciativy. Musíme hledat nové formy způsobu zaměstnání trenérů, jiné formy spolupráce s národními svazy, pomáhat si. Oba republikové lyžařské orgány musejí pracovat samostatně, nečekat na „oblíbené“ direktivní nařizování a na to, až jim někdo řekne, co mají dělat. Na druhé straně to ale neznamená, že budou „federál“ ignorovat, protože jinak bychom nezajistil reprezentaci navenek — a nejen tu sportovní. Samostatnost při vzájemné pomoci i oboustranné spolupráci — tak lze asi stručně shrnout moji představu o příštím vývoji.“

Podle slov Jaroslava Potměšila mají výsledky dvě podoby: Jednak jsou tu vlastní výsledky sportovní, ty, které vidí veřejnost. Neméně důležité jsou však jakési vnitřní výsledky, výsledky ve vnitrosvazových vztazích a v koncepci práce. Ty vidí dlouho jen okruh zasvěcených lyžařských funkcionářů, ale v důsledku je pocití nakonec všichni a praxe už mnohokrát ukázala, že ani sportovní rezultat nezůstane oněmi „vnitřními výsledky“ nepoznamenan. V kolika sportech doplatila reprezentace na špatné vztahy ve svazu...!

Problematika lyžařského poolu nemohla zůstat při prvním rozhovoru s novým předsedou stranou. Bez materiálního zabezpečení se tak nákladný sport dělat nedá a faktem zůstává, že dosavadní výsledky mnoho optimismu nedávají.

Potměšil: „On u nás už léta existoval, jenže to podstatně zajišťoval ústřední tělovýchovný orgán nebo Pragosport. My jsme ještě nepřekonali základní bariéru, naučili jsme se ten pool správně dělat. Asi tak, jako mnoho našich podnikatelů ještě neumí podnikat. Všechno se vyvíjí, sbíráme zkušenosti, učíme se jednat s partnery. Musíme si zvyknout členit pool na materiálové zabezpečení závodníků [výstroj, vybavení, částečně i oblečení] a na reklamy a sponzorování [jak závodníků, tak akcí], tedy marketing. Dosavadní praxe ukázala, že spojování těchto dvou stránek věci neprosperovalo.“

Nehledejme ale jednoho viníka. Všichni můžeme za to, že zatím neuvažujeme především o tom, jak lépe lyžovat, nýbrž o tom, jak vůbec lyžovat. A je určitě škoda, že v této funkci bude zase někdo začínat úplně od začátku...“

Mluvili jsme ještě o mnoha věcech. O tom, že sekretariát ČSSL musí být menší a dělňější, sestavený z odborníků nejen schopných, ale také uzná-

vaných mezi lidmi v hnutí. Že budou nezbytné některé kádrové změny v placených trenérských funkcích, že bude nutné změnit vztahy vedení ČSSL navenek, ať už směrem k funkcionářům, rozhodčím, trenérům nebo oddílům. Hlavní trenéři musejí více spolupracovat s těmi, kdo vykonávají tytéž funkce jako dobrovolníci v republikových svazech. A zase: Na prvním místě stojí záměr slyšet hlasy „zdola“, každému dát příležitost, nikoho nesvazovat. „Celé naše lyžování musí jít jedním směrem. Tak, jak se nám to podařilo před Sarajevem a částečně i před Calgary. Protože úspěch je vždycky projevem všech souvislostí a vztahů, nejen dílem jednoho závodníka a jednoho trenéra.“

Ano. Kdo nemá ve svém svazu nutné zázemí, může nakonec nepochopitelně selhat. Jenže — uvažujeme-li ve všech souvislostech — je to selhání opravdu nepochopitelné...?

Protože šlo o rozhovor pro časopis Lyžařství, nemohl jsem nakonec opomenout předsedův názor na časopis: „I ve složení jeho redakční rady budou nutné změny, asi dost podstatné. Musíme víc zapojit do práce oba republikové svazy, ale nejen je — vlastně celou členskou základnu. Proto vidím určité řešení ekonomické situace časopisu v tom, aby se členové oddílů nějakou malou částkou na jeho podpoření sami podíleli. Tím se snad podaří dosáhnout toho, aby každý organizovaný lyžař považoval časopis skutečně za svůj. Právě tak bude nutné výrazně rozšířit okruh příspěvatelů, aktivních spolupracovníků časopisu.“

Řekli jsme už mnohokrát: Časopis mít musíme, nejen kvůli tradici. Musíme! Daleko víc než tradice nás k tomu zavazuje budoucnost našeho lyžování. Bez svého měsíčníku jako bychom ztratili řeč... Jenom v časopise se o sobě vzájemně dozvíme, ujasníme si, co kde dělají a jak. Už jsem mluvil o tom, že musíme jít všichni stejnou cestou, mít společnou orientaci, jednu koncepci, směřovat k jedné budoucnosti. K tomu nám odborný měsíčník věnovaný pouze našemu sportu slouží tak, že si to bez něj skutečně neumím představit. V blízké budoucnosti — moc času totiž nemáme, mnohé sporty už o svoje časopisy přišly — pojednáme na předsednictvu představy o dalším zajištění měsíčníku Lyžařství, o podílu obou republikových svazů na něm, o způsobech, jimiž ho lyžaři mohou podporovat. Říkám znovu: Náš časopis musí vycházet!“

Připravil KAREL BLÁHA

P. S.: Rozhovor se konal 29. prosince 1990. Takže třeba už je něco jinak...

Světové poháry

Běžci

NA ÚVODNÍ ZÁVODY do Ramsau (Rakousko) se vpravila preferovaná šestka z naší desetičlenné reprezentace (Švanda, Nyč, Korunka, Buchta, Petrásek a Benc). Na ledovci v Dachsteinu už předtím pilně trénovali Sověti. V kontrolním závodě obou týmů (10 km K × 10 km V) si v obou částech nejlépe vedl Kirilov, z našich Nyč a Korunka.

PRVNÍ ZÁVOD SP se v Ramsau nekonal, protože tam zpočátku nebyl sníh. Závody se přesunuly na náhradní trať v Tauplitz, v nadmořské výšce 1750 m. Tam se v sobotu (8. 12.) jelo nejprve 10 km klasicky a následující den 15 km volně podle Gundersena. V první části vyhrál Sovět Smirnov, na patnáctce ho však Mogren „převálcoval“ a stal se celkovým vítězem dvojzávodu. Naši: 32. Nyč, 44. Švanda, 48. Petrásek, Korunka vzdal. — Gund Svand skončil až 41.!

Z BERGHOTELU, kde byla ubytována naše výprava, pak hlavní trenér Honzl telefonoval do Prahy: „Všichni běžci, kteří byli v nadmořské výšce 1750 m jen několik dnů, dopadli podobně jako naši závodníci. My jsme navíc šli do Světového poháru z plného tréninku. Srámy na duši tyto výsledky nezanechají. Příští týden v Davosu budeme lepší.“

DAVOS přinesl v závodě na 15 km K vítězství Smirnovovi (Svan se už posunul na 7. místo). Naši však dopadli ještě hůř než v Tauplitzu: 39. Korunka, 40. Petrásek, 45. Buchta atd. — Jen v závodě štafet bylo veseleji. Skončili jsme čtvrtí. Především však proto, že „druhá mužstva“ jednotlivých zemí se do výsledků nezapočítávala...

Běžkyně

PRO NAŠE ŽENY byl začátek Světového poháru shodný s našimi muži. Trenér Ján Michalík, oficiálně jenom trenér Havrančíkové, měl k dispozici tým ve složení Havrančíková, Janoušková, Simčáková, Knížková, Zelingerová, Mihoková. V kontrolním závodě před SP (5 km K × 5 km V) si nejlépe vedla Janoušková. Havrančíková byla údajně nachlazená ještě ze soustředění v Norsku. Ani se jí prý do kontrolky moc nechytlo. Nestartovala tedy vůbec.

V PRVNÍM ZÁVODĚ v Tauplitzu (v bruslařské desítce) vyhrála nadějná závodnice Itálie, subtilní (44 kg) Stefania Belmondová. Za ní následovala takřka celá sovětská „sborná“: Vjalbeová, Tichonovová, Jegorovová, Nagejkinová. Šestá byla další mladá naděje, Hessová z bývalé NDR. Naše dívky ze stejných důvodů jako muži (nedostatečná aklimatizace na nadmořskou výšku) skončily až bůhvíkolikáté: 31. Havrančíková, 38. Simčáková atd.

FINSKÁ LEGENDA Marja-Liisa Hämäläinenová-Kirvesniemiová (olympijská bilance 3—0—2) nepomýšlí na odchod ze světové scény, i když na všechny závody jezdit nemůže. Do Tauplitzu nepřišla, protože nenašla nikoho, kdo by jí pohlídal dítě. A manžel Harri si chtěl také závodit. Na rodinné radě rozhodli, že tentokrát pojedou on. (Paní Kirvesniemiové bude 10. září 36 let.)

RAISA SMETANINOVÁ (olympijská bilance 3—4—0) je vůbec nejstarší účastnicí pelotonu Světového poháru. A to by chtěla startovat ještě v Albertville, kdy jí už bude bez několika dní 40 let! Po této olympiádě hodlá patřičně oslavit své desáté narozeniny. Raisa se totiž narodila 29. února, a tak ty pravé narozeniny slaví jednou za čtyři roky. V Tauplitzu vybojovala aspoň bodík. Její doménou je ovšem klasický styl. V loňském roce získala ve SP 43 bodů, tedy víc než všechny naše závodnice dohromady.

Rakušan Helmut Höflehner Snímek Saša Hynková

V DAVOSU vyhrály Sovětky oba závody (5 km K a 4 × 5 km) Mezi jednotlivkyněmi vyhrála Vjalbeová, naše závodnice dopadly ještě hůře než v Tauplitz. Nejlepší 48. Simčáková. Složení vítězného sovětského kvarteta: Nagejkinová, Jegorovová, Tichonovová, Vjalbeová.

Sjezdárky

PRVNÍ SJEZD absolvovaly ženy v sobotu 8. 12. v rakouském středisku Altenmarkt na zcela nové trati. Středěční trénink předtím se neuskutečnil pro husté sněžení a silný vítr, v dalších dnech se trénovalo. Dařilo se hlavně Rakušance Petře Kronbergerové a Švýcarce Heidi Zurbriggenové. (Naše Lucie Medzihradská byla v tréninku mezi prvními patnácti.) Nakonec však vyhrála loňská vítězka sjezdářského „malého glóbusu“ Rakušanka Katrin Gutensohnová-Knopfová. Lyžařská veřejnost ví, že po sňatku s dr. Knopfem startovala Katrin už v minulé sezóně za SRN.

Sluší se připomenout, že sjezd v Altenmarkt jednou vyhrála naše Jana Šoltýsová-Gantnerová (1980). Tenkrát však ještě na staré trati.

V ALTENMARKTU se jel o téměř víkend také superobří slalom. V něm kralovala vítězka loňského SP Kronbergerová. Naše Medzihradská skončila na slušném 29. místě. Kronbergerová v cíli: „Nevím, co se se mnou děje. Je to jako sen. Na trati se mi nezdálo, že jedu tak rychle.“ Mezi třemi tisíci diváky, kteří přišli povzbudit Kronbergerovou, byla i legenda světového lyžování Annemarie Moserová-Prölllová (1 × zlato na ZOH 1980 v Lake Placid, 2 × zlato na MS, 6 × vítězství v SP). Do lyžařské penze odešla Prölllová roku 1980, tedy dva roky předtím, než se začal jezdit super-G.

SMĚLA PROVÁZELA závody v Meiringenu (Švýcarsko). Chumelenice a silný vítr bránily v tréninku. Páteční sjezd byl ze stejných důvodů odvolán. Sobotní superobří slalom byl po projetí 25 startujících (vedla Kronbergerová) také zrušen, protože tři závodnice se nehezky pomlátily (Gantnerová, Gladyshevová a Marzolová). V nedělním superobřím slalomu (16. 12.) byla Kronbergerová druhá, zvítězila mladičká Švýcarka Chantal Bournissenová.

Skokani

LAKE PLACID v USA, Thunder Bay v Kanadě a Sapporo v Japonsku, tři pravidelná zastavení, jimiž každoročně začíná skokanský Světový pohár. V každém z těchto míst se uskutečňuje po dvou závodech, jeden na středním a druhý na velkém můstku. Nejinak tomu bylo na začátku letošní sezóny. Naše výprava se zúčastnila závodů ve

složení Ladislav Dluhoš, František Jež, Jiří Pařma, Pavel Ploc a (poprvé za oceánem) Stanislav Vaško. Trenér Ján Tánczos před odletem: „Každý má za sebou v průměru 60 skoků. Naposledy jsme skákali v Planici, kde jsme se „mačkali“ se závodníky Jugoslávie, Rakouska a Polska.“

RAKUŠAN FELDER zvítězil v zámoří třikrát, Němec Kiesewetter dvakrát a další Němec Thoma jednou. Z našich se nejlépe dařilo Pavlu Plocovi (dvakrát čtvrtý v Japonsku). Jinak viz náš výsledkový přehled na jiném místě. Celkem jsme získali 58 bodů, což nebylo málo, ale také ne moc. Trenér Tánczos po přeletu: „Čekal jsem víc. Před odletem jsem si přál, aby všichni naši bodovali. Až na nováčka Vaška se to splnilo, i když Dluhoš získal jenom jeden bod.“

NĚKDEJŠÍ REPREZENTANT Československa Josef Samek, nyníšší trenér Švýcarů, byl docela spokojený. Jeho svěřenec, teprve šestnáctiletý Sylvain Freiholz, skončil na velkém můstku v Thunder Bay na čtvrtém místě. „Je to absolutně senzační!“ konstatoval Samek.

Přehled výsledků

SKOKANI

Lake Placid, USA 11. 12. 1990 (K 86 m): 1. Felder (Rak.) 226,5 (87 a 85), 2. Nikkola 225,7 (84 a 90), 3. Nieminen (oba Fin.) 219,9 (87 a 84), 4. Vervejkin (SSSR) 215,9 (86 a 85), 5. Petek (Jug.) 212,6 (84 a 84), 6. Kiesewetter 210,4 (85 a 83,5), 7. Bauer (oba SRN), 208,6 (84 a 84), 8. Parma 206,4 (80 a 83,5), 9. Zünd (Švýc.) 204,4 (87 a 79), 10. Olijnyk (Nor.) 203,5 (82,5 a 82), 11. Ploc 203,0 (83,5 a 81), 12. Pointner (Rak.) 202,1 (85 a 78), 13. Tepeš (Jug.) 200,0 (83 a 79), 14. Laakkonen (Fin.) 198,7 (81 a 80,5), 15. Dluhoš 197,7 (78,5 a 83). — 24. Vaško 185,4 (79,5 a 79), 31. Jež 173,6 (80,5 a 70).

Lake Placid, USA 2. 12. (K 114 m): 1. Kiesewetter 201,2 (105,5 a 113), 2. Zünd 177,4 (101 a 103), 3. Vettori (Rak.) 177,2 (103,5 a 100), 4. Heumann (SRN) 164,1 (109,5 a 87,5), 5. Kuttin (Rak.) 161,9 (89,5 a 104,5), 6. Nikkola 156,0 (95 a 98), 7. Vervejkin 151,3 (96 a 94), 8. Horngacher (Rak.) 150,9 (89 a 100), 9. Olijnyk 146,5 (94,5 a 91), 10. Petek 145,6 (101 a 86), 11. Laakkonen 145,0 (95,5 a 90), 12. Felder 144,5 (92 a 93,5), 13. Richards (Kan.) 143,9 (97 a 89,5), 14. Ceccon (It.) 139,4 (87 a 97), 15. Parma 138,8 (88,5 a 94). — 16. Ploc 138,7 (94,5 a 89), 19. Dluhoš 129,0 (89 a 89), 24. Jež 120,5 (89 a 84), 35. Vaško 110,8 (84 a 83,5).

Thunder Bay, Kanada 8. 12. (K 90 m): 1. Felder 224,7 (86,5 a 90,5), 2. Thoma (SRN) 218,4 (86,5 a 90), 3. Petek 215,4 (85,5 a 88,5), 4. Nieminen 214,2 (85 a 89,5), 5. Ceccon 208,6 (86 a 85), 6. Vervejkin 207,9 (84 a 87,5), 7. Kiesewetter 206,7 (84,5 a 87,5), 8. Ploc 206,4 (83,5 a 88), 9. Jež 205,8 (85,5 a 85), 10. Olijnyk 205,6 (84,5 a 86,5), 11. Richards 205,1 (83 a 85,5), 12. Laakkonen 203,8 (82,5 a 85,5) a Vettori 203,8 (82 a 86), 14. Ulaga (Jug.) 203,7 (84,5 a 85), 15. Zünd 203,6 (86,5 a 84,5). — 16. Parma 202,7 (80,5 a 86,5), 35. Dluhoš 170,8 (79,5 a 76), 52. Vaško 74,6 (73,5).

Thunder Bay, Kanada 9. 12. (K 120 m): 1. Felder 213,7 (111 a 119,5), 2. Petek 210,9 (112,5 a 118,5), 3. Nikkola 199,8 (119,5 a 105), 4. Hunger (SRN) 197,1 (113,5 a 110,5), 5. Freiholz (Švýc.) 192,1 (109,5 a 114,5), 6. Kiesewetter 171,9 (111,5 a 99,5), 7. Pertille (It.) 171,2 (104,5 a 103,5), 8. S. Tallberg (Švéd.) 168,0 (104 a 103,5), 9. Olijnyk 165,2 (105 a 100,5),

10. Tepeš 164,1 (99 a 105), 11. Ulaga 156,7 (114,5 a 88,5), 12. Parma 154,8 (109 a 90,5), 13. Zünd 152,6 (93 a 108,5), 14. Horngacher 152,5 (110,5 a 89,5), 15. Kuttin 152,2 (97,5 a 100,5). — 21. Dluhoš 140,2 (93 a 100), 33. Jež 114,8 (89,5 a 90), 41. Vaško 43,5 (82,5), 42. Ploc 43,4 (83,5).

Sapporo, Japonsko 15. 12. (K 90 m): 1. Kiesewetter 214,8 (86,5 a 94), 2. Thoma 197,4 (85 a 84), 3. Heumann 196,2 (84,5 a 85), 4. Ploc 189,6 (83,5 a 82,5), 5. Vervejkin 189,4 (83,5 a 83), 6. Zünd 189,2 (83,5 a 83,5) a Petek 189,2 (82 a 85), 8. Felder 188,1 (80,5 a 83), 9. Fidjestøl (Nor.) 187,1 (78,5 a 87,5) a Takeučí (Jap.) 187,1 (78,5 a 85), 11. Hakala (Fin.) 186,3 (80,5 a 85), 12. Bauer 185,3 (86 a 77), 13. Horngacher 182,3 (79,5 a 83,5), 14. Martinsson (Švéd.) 178,4 (75 a 86,5), 15. Januš (Jug.) 176,9 (77 a 84,5). — 24. Parma 161,9 (77 a 74,5), 28. Vaško 156,3 (77 a 76), 33. Jež 131,6 (79,5 a 64), 59. Dluhoš 53,0 (65).

Sapporo, Japonsko 16. 12. (K 115 m): 1. Thoma 201,8 (107,5 a 112), 2. Kiesewetter 193,7 (109 a 109), 3. Hakala 192,5 (103,5 a 109), 4. Ploc 190,1 (106 a 108), 5. Haim (Rak.) 189,3 (106 a 106), 6. Zünd 183,8 (97 a 115), 7. Vervejkin 178,5 (98,5 a 109), 8. Takeučí 178,0 (100 a 105), 9. Horngacher 175,4 (101,5 a 102), 10. Bredesen (Nor.) 174,0 (101 a 101,5), 11. R. Ylipulli (Fin.) 172,0 (99 a 106), 12. Gebstedt (SRN) 171,2 (101,5 a 101,5), 13. Hunger 170,6 (100,5 a 101), 14. Heumann 170,5 (102 a 100,5), 15. Januš 169,4 (102,5 a 101). — 18. Jež 162,9 (97,5 a 101), 20. Dluhoš 157,4 (99,5 a 96,5), 21. Parma 156,9 (99 a 97), 45. Vaško 70,1 (94).

BEŽCI

Tauplitz, Rakousko 8. a 9. 12. 1990 10 km klasicky + 15 km volně: 1. Mogren (Švéd.) 1:01:56,2, 2. Smirnov (SSSR) — 1:18,3, 3. Frosberg (Švéd.) — 54,5, 4. Albarello (It.) — 1:00,6, 5. Ulvang (Nor.) — 1:17,2, 6. Eriksson — 1:27,4, 7. Jonsson — 1:27,9, 8. Majbäck (všichni Švéd.) — 1:28,3, 9. Skejldal — 1:35,2, 10. Sivertsen (oba Nor.) — 1:35,5, 11. Golubov (SSSR) — 1:39,8, 12. Skaanes (Nor.) — 1:41,0, 13. Guidon (Švýc.) — 1:49,3, 14. De Zolt (It.) — 1:54,8, 15. Wigger (Švýc.) — 1:56,3, — 32. Nyč — 3:07,1, 44. Svanda — 3:55,7,

Sdružení

SEVERSKOU PŘÍPRAVU na začátku sezóny zahájili naši sdružení tréningovým táborem ve finském městečku Vuokati. Podmínky byly, podle sdělení trenéra Vladimíra Seidla, vynikající. Jelikož v té době v oněch severních šířkách nastávala polární noc už krátce po poledni, skákalo či běhalo se za umělého osvětlení. Naši sdružení absolvovali kolem 60 skoků a na kontrolních závodech jasně předčili Japonce a juniory Finska. Potom se přemístovali lodí, vlakem a autobusem 38 hodin do norského Steinkjeru, kde se měl uskutečnit první závod Světového poháru. Ve Steinkjeru však bylo jenom 10 cm sněhu.

ZÁVOD ŠTAFET, první závod SP 1990—91, se uskutečnil podle plánu. Nikoliv však ve Steinkjeru, nýbrž dvě a půl hodiny (autobusem) vzdáleném Trondheimu na tamním středním můstku. Po skokanské části byli naši „kombináci“ sedmí. Za běžeckou částí jeli také autobusem, tentokrát jenom hodinu, do Namdasetu, kde skončili pátí. Celkově čtvrtí, což byl pozoruhodný úspěch. Na následujících závodech jednotlivců v Trondheimu jsme dosáhli také slušný výsledek: Mára byl šestý. —loh-

48. Petrásek — 4:29,7, 51. Benc — 4:34,5, 55. Buchta — 5:00,3. — 10 km klasicky: 1. Smirnov 25:24, 2. Mogren — 17,0, 3. Frosberg — 25,0, 4. Albarello — 36,0, 5. Golupov — 39,0, 6. Eriksson — 40,0. — 36. Korunka — 1:33, 54. Nyč — 2:05, 56. Petrásek — 2:08, 63. Buchta — 2:25, 71. Svanda — 2:43, 78. Benc — 3:05. — 15 km bruslení: 1. Mogren 36:15,2, 2. Ulvang — 32,2, 3. Kazunari (Jap.) — 32,4, 4. Smirnov — 35,8, 5. Forsberg — 36,5, 6. Skjeldal — 37,2. — 28. Nyč — 1:19,1, 30. Svanda — 1:29,7, 36. Benc — 1:46,5, 49. Petrásek — 2:38,7, 52. Buchta — 2:52,3.

Davos, Švýcarsko 15. 12. 15 km klasicky: 1. Smirnov 40:19,1, 2. Albarello — 33,2, 3. Eriksson — 36,5, 4. Mogren — 37,2, 5. Dählie (Nor.) — 45,2, 6. Majbäck — 49,9, 7. Svan (Švéd.) — 50,3, 8. Langli (Nor.) — 50,7, 9. Botvinov (SSSR) — 54,1, 10. Skaanes — 1:13,0, 11. Jevne (Nor.) — 1:13,1, 12. Silvertsen — 1:16,7, 13. Kuss (SRN) — 1:17,3, 14. Stadlober (Rak.) — 1:19,8, 15. Haaland (Švéd.) — 1:20,2. — 39. Korunka — 2:25,1, 40. Petrásek — 2:25,2, 43. Nyč — 2:26,5, 45. Buchta — 2:33,3, 58. Svanda — 3:15,2, 59. Benc — 3:16,9.

Davos, Švýcarsko 16. 12. 4x10 km volně: 1. Švédsko I. (Eriksson, Svan, Majbäck, Mogren) 1:40:12,9, 2. Itálie — 20,9, 3. Norsko I. — 40,9, 4. Švédsko II. — 1:16,5, 5. SSSR II. — 1:16,6, 6. ČSFR Nyč, Benc, Svanda, Korunka — 1:47,9, 7. SSSR I. — 1:48,1, 8. Finsko — 2:16,3.

Les Saisies, Francie 19. 12. 30 km klasicky: 1. Smirnov 1:25:59,6, 2. Mogren — 17,2, 3. Majbäck — 33,9, 4. Albarello — 41,1, 5. Ulvang — 43,4, 6. De Zolt — 47,3, 7. Eriksson — 59,6, 8. Kirilov (SSSR) — 1:43,3, 9. Forsberg — 1:43,4, 10. Kuusisto (Fin.) — 1:44,7, 11. Haaland — 1:47,9, 12. Kirvesniemi (Fin.) — 1:59,5, 13. Botvinov — 2:00,0, 14. Dählie — 2:22,3, 15. Skaanes — 2:29,4. — 29. Korunka — 3:51,9, 36. Nyč — 5:35,4, 41. Benc — 6:06,2, 56. Svanda — 8:42,1. Buchta závod nedokončil.

Les Saisies, Francie 20. 12. 4x10 km komb.: 1. Švédsko I. (Eriksson, Majbäck, Mogren, Forsberg) 1:46:19,9, 2. Itálie — 45,3, 3. Švédsko II. — 45,5, 4. Norsko — 49,6, 5. SSSR I. — 1:31,1, 6. SSSR II. — 2:32,5, 7. SRN I. — 3:23,0, 8. Švýcarsko I. — 3:32,9. — 11. ČSFR (Nyč, Svanda, Benc, Korunka) — 5:22,0.

BĚŽKYNE

Tauplitz, Rakousko 8. 12. 1990 10 km volně: 1. Belmondová (It.) 26:28,8, 2. Vjalbeová — 20,0, 3. Tichonovová — 27,3, 4. Jegorovová — 33,4, 5. Nagejkinová (všechny SSSR) — 45,4, 6. Hessová (SRN) — 1:13,4, 7. Manciniová (Fr.) — 1:23,2, 8. Lukkarinenová (Fin.) — 1:23,6, 9. Westinová (Švéd.) — 1:25,3, 10. Di Centaová (It.) — 1:25,9, 11. Kavalevičová (SSSR) — 1:30,8, 12. Dybendahlová (Nor.) — 1:32,5, 13. Willeová (SRN) — 1:35,7, 14. Nilssenová (Nor.) — 1:38,6, 15. Smetaninová (SSSR) — 1:39,5, — 31. Havrančíková — 2:20,9, 38. Simčáková — 2:42,1, 42. Mihoková — 2:51,3, 50. Knižková — 3:06,5, 51. Janoušková — 3:12,9, 64. Zelingerová — 4:00,9.

Davos, Švýcarsko 15. 12. 5 km klasicky: 1. Vjalbeová 16:46,6, 2. Jegorovová — 1,9, 3. Westinová — 14,2, 4. Nybraatenová (Nor.) — 23,4, 5. Belmondová — 24,6, 6. Kaširská (SSSR) — 27,7, 7. Danilovová (SSSR) — 31,6, 8. Nagejkinová — 32,5, 9. Di Centaová — 32,6, 10. Dybendahlová — 34,9, 11. Smetaninová — 39,0, 12. Tichonovová — 41,2, 13. Määttäová (Fin.) — 44,4, 14. Nilssenová (Nor.) — 47,4, 15. Wallinová (Švéd.) — 47,7, — 36. Janoušková — 1:15,7, 48. Simčáková — 1:29,2, 50. Zelingerová — 1:34,2, 56. Knižková — 1:49,5, 58. Mihoková — 1:50,9, 65. Havrančíková — 2:02,4.

Davos, Švýcarsko 16. 12. 4x5 km volně: 1. SSSR I. (Nagejkinová, Jegorovová, Tichonovová, Vjalbeová) 56:36,0, 2. Itálie — 1:19,3, 3. Norsko — 2:13,0, 4. Švédsko — 2:25,0, 5. SRN — 2:25,6, 6. SSSR II. — 2:26,9, 7. Švýcarsko I. — 2:43,8, 8. Francie — 2:43,9, — 11. ČSFR (Simčáková, Havrančíková, Janoušková, Mihoková) — 4:30,4.

Les Saisies, Francie 19. a 20. 12. 5 km klasicky + 10 km volně: 1. Vjalbeová 28:35,7, 2. Belmondová — 30,5, 3. Jegorovová — 49,8, 4. Willeová — 1:53,7, 5. Tichonovová — 1:54,1, 6. Danilovová — 1:55,5, 7. Nagejkinová — 1:59,9, 8. Di Centaová — 2:07,4, 9. Westinová — 2:29,7, 10. Pedersenová (Nor.) — 2:34,1, 11. Smetaninová — 2:34,9, 12. Dybendahlová — 2:44,3, 13. Lukkarinenová — 2:46,0, 14. Nilssenová — 3:00,2, 15. Kümmelová (SRN) — 3:01,9, — 32. Mihoková — 3:53,5, 36. Simčáková — 4:07,1, 37. Janoušková — 4:09,8, 45. Havrančíková — 4:32,1, 52. Knižková — 5:37,2, 59. Zelingerová — 6:27,3, — 5 km klasicky: 1. Vjalbeová 14:24,3, 2. Jegorovová — 20,6, 3. Westinová — 25,4, 4. Belmondová — 32,5, 5. Dybendahlová — 33,7, 6. Pedersenová — 35,7, — 21. Janoušková — 1:03,1, 44. Simčáková — 1:29,4, 46. Mihoková — 1:36,0, 55. Zelingerová — 1:53,3, 56. Havrančíková — 1:53,9, 59. Knižková — 2:00,7.

SEVERSKÁ KOMBINACE

Steinkjer, Norsko 8. a 9. 12. 1990 soutěž družstev: 1. Norsko I. (Lundberg, Bredesen, T. E. Elden) 1:39:42,4, 2. Norsko II. — 4:41,3, 3. Francie — 5:36,7, 4. SRN — 6:00,3, 5. ČSFR (Kopal, Pustějovský, Mák) — 6:58,7, 6. Švýcarsko — 8:00,4, 7. SSSR — 8:27,1, 8. Japonsko — 8:33,0, 9. Rakousko — 10:25,8, 10. Finsko — 10:55,8, — Skok: 1. Norsko I. 617,5, 2. Japonsko 564,0, 3. Finsko 542,9, 4. Norsko II. 535,5, 5. Francie 534,2, 6. Rakousko 530,6, 7. ČSFR 528,3, 8. SRN 528,3, 9. Švýcarsko 515,0, 10. SSSR 514,0.

Trondheim, Norsko 15. a 16. 12. závod jednotlivců: 1. Lundberg, 2. T. E. Elden (oba Nor.), 3. Sulzenbacher (Rak.), 4. Dundukov, 5. Levandl (oba SSSR), 6. Mák, 7. Kempf (Švýc.), 8. Guy (Fr.), 9. Kopal, 10. Pohl (SRN), 11. Apeland (Nor.), 12. Abratis (SRN), 13. Markvardt,

Poznali byste ji? (Vjalbeová)
Snímek archiv

14. Savin (oba SSSR), 15. Abe (Jap.) — 21. F. Repka, 32. Pustějovský, — Skok: 1. Sulzenbacher 225,7, 2. Nordgren (Švéd.) 223,5, 3. Lundberg 222,0, 4. Mantila (Fin.) 216,4, 5. Dundukov 214,8, 6. T. E. Elden 211,5, — 10. Mák 203,2, 15. Kopal 197,0, 16. Pustějovský 196,0, 28. F. Repka, — 15 km: 1. Savin 42:44,0, 2. B. J. Elden (Nor.) — 39,6, 3. Levandl — 42,4, 4. T. E. Elden — 50,7, 5. Leonhardt (SRN) — 1:01,5, 6. Prenzel (SRN) — 1:05,3, — 7. Kopal — 1:13,7, 9. Mák — 1:29,6, 10. F. Repka — 1:34,3, 47. Pustějovský — 5:32,3.

ALPSKÉ DISCIPLÍNY

Muži

Valloire, Francie 2. 12. 1990 superobří slalom (délka tratě 2050 m, převýšení 578 m) 1. Piccard (Fr.) 1:27,59, 2. Heinzer (Švýc.) — 0,18, 3. Eberharter (Rak.) — 0,23, 4. Skaardal (Nor.) — 0,65, 5. Crétier (Fr.) — 1,02, 6. Zehentner (SRN) a Furuseth (Nor.) oba — 1,09, 8. Aamodt (Nor.) — 1,19, 9. Locher (Švýc.) — 1,21, 10. Eriksson (Švéd.) — 1,36, 11. Accola (Švýc.) — 1,48, 12. Lindberg (Nor.) — 1,56, 13. Strolz (Rak.) — 1,63, 14. Runggaldier — 1,64, 15. Polig (oba It.) a Mader (Rak.) oba — 1,65, 59. A. Bireš — 3,82, 62. M. Bireš — 5,47.

Val d'Isère, Francie 8. 12. sjezd (délka tratě 3330 m, převýšení ??? m): 1. Stock (Rak.) 1:57,56, 2. Heinzer — 0,08, 3. Wirnsberger (Rak.) — 0,13, 4. Zehentner — 0,55, 5. Ortlieb (Rak.) — 0,70, 6. Thorsen (Nor.) — 0,71, 7. Alpiger (Švýc.) — 0,77, 8. Arnesen (Nor.) — 1,03, 9. Mahrer (Švýc.) — 1,10, 10. Stemmler (Kan.) — 1,12, 11. Kjus (Nor.) a Rey (Fr.) oba — 1,13, 13. Alphan (Fr.) — 1,19, 14. Piccard — 1,29, 15. Moe (USA) — 1,30, — 63. M. Bireš — 3,91, 63. A. Bireš — 4,28.

Sestriere, Itálie 11. 12. slalom (převýšení 190 m, v prvním kole 73, ve druhém 71 branek): 1. Tomba (It.) 2:07,41 (1:04,85 a 1:02,56), 2. Furuseth — 0,55 (1:03,85 a 1:04,11), 3. Nierlich (Rak.) — 1,77 (1:04,10 a 1:04,08), 4. Girardelli (Luc.) — 1,89, 5. Bittner (SRN) — 2,37, 6. Fogdö (Švéd.) — 2,70, 7. Roth (SRN) — 2,82, 8. Kjus — 3,28, 9. Gstrein (Rak.) — 3,40, 10. Ladstätter (It.) — 3,71, 11. Mader — 4,54, 12. Strolz — 4,59, 13. Wallner (Švéd.) — 4,63, 14. Feutrier (Fr.) — 5,05, 15. Jagge (Nor.) — 5,52.

Val Gardena, Itálie 14. 12. sjezd (délka tratě 3138 m, převýšení 839 m): 1. Heinzer 2:00,21, 2. Huber (SRN) — 0,36, 3. Skaardal — 0,43, 4. Arnesen — 0,52, 5. Mahrer — 0,59, 6. Zehentner — 0,66, 7. Henning (Švéd.) a Boyd (Kan.) oba — 0,79, 9. Ghedina (It.) — 0,88, 10. Besse (Švýc.) — 0,89, 11. Alpiger — 0,91, 12. Ortlieb — 0,97, 13. Moe — 1,14, 14. Alphan — 1,33, 15. Kitt (USA) a Stemmler oba — 1,36.

Val Gardena, Itálie 15. 12. sjezd (délka tratě 3138 m, převýšení 839 m): 1. Skaardal 2:00,00, 2. Boyd — 0,28, 3. Alphan — 0,74, 4. Arnesen — 0,75, 5. Heinzer — 0,76, 6. Besse — 0,85, 7. Henning — 0,94, 8. Zehentner — 0,99, 9. Kitt — 1,02, 10. Mahrer — 1,27, 11. Stock — 1,31, 12. Ortlieb — 1,34, 13. Moe — 1,44, 14. Ghedina — 1,45, 15. Tauscher (SRN) — 1,56, — 52. A. Bireš — 4,92, 56. M. Bireš — 6,18.

Val Gardena, Itálie 16. 12. obří slalom (převýšení 360 m, 54 a 56 branek): 1. Tomba 2:28,96 (1:12,26 a 1:16,70), 2. Kälin (Švýc.) — 1,35 (1:13,39 a 1:16,92), 3. Girardelli — 1,45 (1:13,89 a 1:16,52), 4. Nyberg (Švéd.) — 1,64, 5. Nierlich — 1,66, 6. Mader — 2,94, 7. Walk — 3,17, 8. Eberharter (oba Rak.) — 3,18, 9. Wallner — 3,25, 10. Pieren (Švýc.) — 3,44, 11. Aamodt — 3,57, 12. Strolz — 3,75, 13. Piccard — 3,93, 14. Kroeni (Švéd.) — 4,04, 15. Grönigen (Švýc.) — 4,42.

Madonna di Campiglio, Itálie 18. 12. slalom (převýšení 180 m, v prvním kole 58, ve druhém 56 branek): 1. Furuseth 1:37,96 (50,36 a 47,60), 2. Fogdö — 2,08 (52,46 a 47,58), 3. Girardelli — 2,12 (51,76 a 48,32), 4. Stangassinger — 2,85, 5. Tritscher (oba Rak.) — 2,86, 6. Gstrein — 3,23, 7. Eriksson a Polig oba — 3,37, 9. Kjus — 3,39, 10. Ladstätter — 3,41, 11. Bianchi (Fr.) — 3,51, 12. Wallner — 3,57, 13. Platter (It.) — 3,74, 14. Accola — 3,83, 15. Gerosa (It.) — 3,88.

Kranjská Gora, Jugoslávie 22. 12. obří slalom (převýšení 360 m, 57 branek): 1. Tomba 2:24,96 (1:12,81 a 1:12,15), 2. Kälin — 0,53 (1:12,66 a 1:12,83), 3. Girardelli — 1,27 (1:13,74 a 1:12,49), 4. Nierlich — 1,83, 5. Knöri (Švýc.) — 1,90, 6. Nyberg — 1,98, 7. Mayer (Rak.) — 2,68, 8. Strolz — 2,75, 9. Walk (Rak.) — 2,93, 10. Piccard — 3,57, 11. Salzgeber (Rak.) — 3,62, 12. Pieren — 3,65, 13. Mader — 3,68, 14. Grönigen — 3,69, 15. Aamodt — 3,87.

Kranjská Gora, Jugoslávie 23. 12. slalom (převýšení 186 m, v prvním kole 57, ve druhém 59 branek): 1. Furuseth 1:46,80 (52,79 a 54,01), 2. Fogdö — 0,15 (52,26 a 54,69), 3. Stangassinger — 1,11 (53,12 a 54,79), 4. Girardelli — 1,13, 5. Okabe (Jap.) — 2,35, 6. Mader — 3,10, 7. Bittner — 3,32, 8. Eriksson — 3,34, 9. Accola — 3,56, 10. Grönigen — 3,84, 11. Nilsson (Švéd.) — 4,14, 12. Ladstätter — 4,40, 13. Gerosa — 5,04, 14. Künzli (Švýc.) — 5,15, 15. Aamodt — 5,39, — 21. Jurko — 7,58.

Ženy

Valzoldana, Itálie 1. 12. 1990 obří slalom: 1. Kronbergerová (Rak.) 2:27,92 (1:13,03 a 1:14,89), 2. Schneiderová

(Švýc.) — 1,14 [1:13,56 a 1:15,50], 3. Wibergová (Švéd.) — 1,21 [1:13,93 a 1:14,20], 4. Hurlerová (SRN) — 2,11, 5. Wachterová — 2,42, 6. Wolfová (obě Rak.) — 2,65, 7. Hansenová (Nor.) — 2,88, 8. Roffeová (USA) — 2,99, 9. Nowenová (Švéd.) — 3,29, 10. Meierová (SRN) a Fernandezová-Ochoaová (Šp.) obě — 3,52, 12. Salvenmoserová (Rak.) — 3,55, 13. Hächerová (SRN) — 3,67, 14. Pušniková (Jug.) — 3,73, 15. Gintherová (Rak.) — 3,78.

Valzoldana, Itálie 2. 12. slalom [převýšení 180 m, v prvním kole 50, ve druhém 58 branek]: 1. Kronbergerová 1:32,84 [46,86 a 45,98], 2. Salvenmoserová — 1,14 [47,21 a 46,77], 3. Chauvetová (Fr.) — 1,36 [48,13 a 46,07], 4. Maierhoferová (Rak.) — 1,65, 5. Buderová (obě Rak.) — 1,72, 6. Roffeová — 1,79, 7. Fernandezová-Ochoaová — 2,29, 8. Twardokensová (USA) — 2,30, 9. Gerschová (SRN) — 2,48, 10. Stroblová (Rak.) — 2,60, 11. Drexlová (SRN) — 2,77, 12. Šarecová (Jug.) — 3,86, 13. Glaneraová (It.) — 3,88, 14. Ederová (Rak.) — 4,52, 15. Magoniová (It.) — 4,62. — **22. Tarasovičová — 7,44.**

Altenmarkt, Rakousko 8. 12. sjezd [délka tratě 2920 m, převýšení 820 m]: 1. Gutensohnová-Knopfová (SRN) 1:52,93, 2. Kronbergerová — 0,16, 3. Leeová-Gartnerová (Kan.) — 0,83, 4. Dedlerová (SRN) — 1,09, 5. Ginterová — 1,18, 6. Merleová (Fr.) — 1,30, 7. Zurbriggenová (Švýc.)

— 1,43, 8. Sadlederová — 1,52, 9. Wallingerová — 1,59, 10. Haasová — 1,60, 11. Wolfová — 1,67, 12. Schusterová — 1,89, 13. Stöcklová (všechny Rak.) — 2,04, 14. Gladysěvová (SSSR) — 2,10, 15. Meierová (SRN) — 2,21.

Altenmarkt, Rakousko 9. 12. superobří slalom [délka tratě 1820, převýšení 482 m]: 1. Kronbergerová 1:28,56, 2. Wolfová — 1,37, 3. Wachterová — 1,44, 4. Merleová — 1,56, 5. Roffeová — 1,98, 6. Dedlerová — 1,99, 7. Leeová-Gartnerová — 2,03, 8. Haasová (Švýc.) — 2,04, 9. Lindhová (USA) — 2,09, 10. Ederová — 2,16, 11. Sadlederová — 2,19, 12. Bouvierová (Fr.) — 2,34, 13. Schusterová — 2,38, 14. Gergová (SRN) — 2,45, 15. Bournissenová (Švýc.) — 2,55. — **29. L. Medzihradská — 3,47.**

Meiringen, Švýcarsko 15. 12. superobří slalom [délka tratě 1650 m, převýšení 470 m]: 1. Bournissenová 1:20,40, 2. Kronbergerová — 0,64, 3. Larocheová (Kan.) — 0,92, 4. Ederová — 1,15, 5. Merleová — 1,17, 6. Wolfová — 1,38, 7. Paceová (Kan.) a Gutensohnová obě — 1,61, 9. Gatelová (Fr.) — 1,76, 10. Kroneová (USA) — 1,80, 11. Lodžiniová (SSSR) a Wallingerová obě — 1,82, 13. Gintherová — 1,83, 14. Twardokensová — 1,86, 15. Thysová (USA) — 1,87. — **21. Medzihradská — 2,05.**

Morzine, Francie 21. 12. sjezd [délka tratě 2860 m, převýšení 780 m]: 1. Kronbergerová 1:41,72, 2. Bournissenová

— 0,06, 3. Zelenská (SSSR) — 0,82, 4. Seizingerová (SRN) — 1,00, 5. Merleová — 1,01, 6. Gutensohnová — 1,05, 7. Vogtová (SRN) — 1,05, 8. Ginterová — 1,65, 9. Bouvierová — 1,69, 10. Dedlerová — 1,72, 11. Wallingerová — 1,79, 12. Schusterová — 2,02, 13. Gergová — 2,08, 14. Meierová — 2,14, 15. Gladysěvová — 2,18.

Morzine, Francie 22. 12. slalom [převýšení 168 m, v prvním kole 54, ve druhém 53 branek]: 1. Fernandezová-Ochoaová 1:27,66 [44,08 a 43,58], 2. Wibergová — 0,95 [45,04 a 43,57], 3. Schneiderová — 1,06 [45,47 a 43,25], 4. Masnadová (Fr.) — 1,96, 5. Buderová — 2,18, 6. Grünigenová — 2,19, 7. Wachterová — 2,53, 8. Anderssonová (Švéd.) — 2,94, 9. Šarecová — 3,28, 10. Bergeová (Nor.) — 3,34, 11. Twardokensová — 3,45, 12. Guignardová (Fr.) — 3,48, 13. Stöcklová — 3,79, 14. Velkerová (USA) — 4,16, 15. Stroblová — 4,17.

Morzine, Francie 21. a 22. 12. kombinace: 1. Stöcklová 50,41, 2. Masnadová 50,50, 3. Gintherová 52,80, 4. Wachterová 57,26, 5. Bournissenová 57,40, 6. Schusterová 67,87, 7. Gergová 69,87, 8. Haasová 75,06, **9. Medzihradská 75,39**, 10. Vogtová (SRN) 77,03, 11. Paceová 88,32, 12. Guignardová 91,00, 13. Köllererová (Rak.) 95,51, 14. Twardokensová 97,12, 15. Cavagnoudová (Fr.) 106,35, **16. Krnavorová 123,35.**

Theo Nadig

patří dnes k nejslavnějším trenérům světového alpského lyžování. Doma však tento Švýcar není prorokem a rodná země jako by o jeho služby nestála. Podobně jako Dieter Bartsch předváděl i Nadig své umění především se závodníky jiných států — a velmi úspěšně. Na olympiádě v Sarajevu v roce 1984 přivedl na nejvyšší stupeň „bláznivého Američana“ Williama D. Johnsona, o rok později byl jeho další americký svěřenec Douglas Lewis třetí ve sjezdu při MS v Bormiu.

Od minulé sezóny pracuje Nadig v Itálii. Jeho trenérská činnost s družstvem sjezdařů a závodníků v super-G oživila zájem o vrcholové lyžování v zemi, která se po smrti Leonarda Davida k alpským disciplínám obrátila zády. (Leonardo David se v roce 1979 při předolympijských hrách v Lake Placidu v důsledku předchozího pádu na sjezdovce zhroutil za cílem. Upadl do bezvědomí, z nějž už se neprobral a zemřel — navzdory snaze proslulých specialistů — v roce 1986.)

Nejzávažnějším klenotem z dílny Theo Nadiga je Kristian Ghedina, znenadání jednička na listině sjezdařů FIS, což italskému tisku samozřejmě neuniklo a vždy poněkud nacionalisticky ladění Italové začali sjezdové lyžování brát zase na vědomí. Ghedina je oslavován jako druhý Tomba a novináři mu předvídají velkou budoucnost. Trenér Nadig z toho však velkou radost nemá: „Pokud je s družstvem pohromadě a mám ho pořád na očích, je to dobré. Jinak s ním ale není k vydržení. Jaký div, když jedenadvacetiletý závodník denně slyší a čte o své nebetýčné slávě a o tom, že Tombu vlastně už předstihl. Italský tisk je pramálo zdrženlivý, ať už v pochvalách nebo v zatracování, a mám s ním větší starosti než se samotnými závodníky.“

Je pravda, že s Ghedinou počítají i soupeři a například Marc Girardelli ho řadí do okruhu čekatelů na celkové vítězství ve Světovém poháru. Pozorovatelé souhlasí, soudí však, že zejména v super-G se Ghedina ještě musí zlepšit.

A co dělá Alberto Tomba? Po strašném pádu v super-G ve Val d'Isère přísahal, že tuto disciplínu už nikdy nepojede, slib

však nedodržel. „Máma bude brečet, bojí se o mě, ale nedá se nic dělat,“ prohlašuje slavný Alberto. Novináři si ale všimli, že Tombovi rychlé tratě příliš nesvědčí a start na nich vždy volí podle toho, jak se mu při tréninku trať zamlouvá. Záleží prý i na drobnostech ve stavbě tratí...

Nadigův výběr byl částečně oslaben o dva další nadějně jezdce: Danilo Sardello a Peter Runggaldier se zranili při tréninku skoků, přičemž diagnóza jejich kolenního vaziva byla téměř shodná. Na sjezdovkách by se však přesto měl v sezóně objevovat, takže „Nadigova Itálie“ zůstane ve srovnání s minulou sezónou bez velkých změn. Vlastně jsou jen dvě: Skončil Alberto Ghidoni a do výběru se vrátil Igor Gigolla...

K. B.

KONKURS

Předseda Československého svazu lyžařů vypisuje konkurs na místa:

- generálního sekretáře
- sekretáře
- ředitele Československého lyžařského poolu
- hlavního trenéra alpských disciplín
- sportovního ředitele

Požadavky — vzdělání příslušného směru, odborná praxe, znalost německého nebo anglického jazyka, občanská bezúhonnost.

Bližší informace na sekretariátu ČSSL, Na poříčí 12, 115 30 Praha 1, tel. 23 21 851. Příhlásky se stručným životopisem a příslušnými doklady zašlete do **28. 2. 1991**. Předpokládaný nástup do 1. 6. 1991.

Snímek Saša Hynková

Nový Killy?

Jenom dobří znalci závodu Tour de France zatím znali Valloire. V roce 1972 tam dokonce končila jedna z etap, pravidelně se tudy jezdí horská etapa s obávaným stoupáním na pověstný Col du Galibier, který se nadmořskou výškou 2600 m a převýšením 1300 m řadí k nejstrašnějším zážitkům profesionálních cyklistů. Super-G ve Valloire se prý s cyklistickým martyriem srovnávat nedá, leč k nejsnadnějším také nepatří.

Lyžařský cirkus Světového poháru se stěhuje z místa na místo ne vždy s radostí. Obavy vzbuzují zejména malá místa s relativně špatnými hotely a ne příliš luxusními podmínkami pro závodníky a jejich doprovod. I o Valloire se dá říci, že na světě existují lepší hotely, přesto spal **Franck Piccard** před závodem dobře. A když se před startem dozvěděl, že na trati ztroskotali Švýcar Niklas Hen-

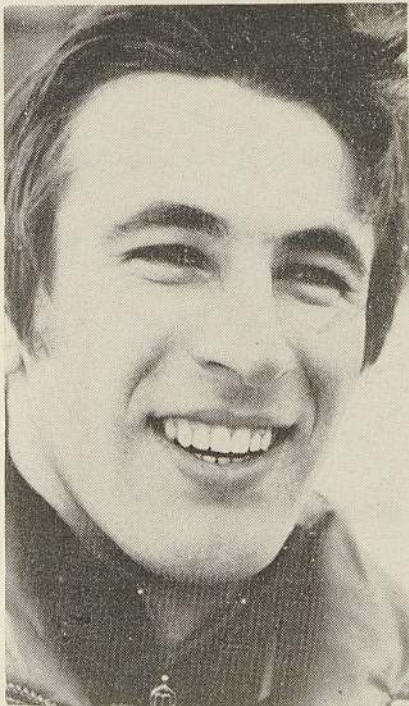
ning, vítěz prosincového super-G v minulé sezóně ve Val d'Isère, a také krajan Armand Schiele, výborný sjezdář z Alsaska, bylo Piccardovi jasné, že nadešla jeho chvíle. Zatím se o něm občas říkalo, že je to nový Jean-Claude Killy, bohužel se však mluvilo také o promarněném talentu. Téměř domácí terén však znal Piccard velmi dobře. Proslýchá se, že největší zásluhu na jeho nápadně stabilnější formě má novomanželka Laurence, sirotek z Bretagne. Ta sice před známostí s Franckem neměla o lyžování ani ponětí, leč nyní je přímo manažerem a stojí údajně za mnoha změnami v Piccardově životě — a nejen za těmi sportovními.

Nový Killy především změnil firmu. Loňské spory s Rossignolem vyústily v roztržku a sami zástupci firmy přiznávají, že Francouz nebyl s jejich lyžemi vždy spokojen. Teď má lyže Dynamic, používá výhradně vybavení a výstroj rakousko-francouzského koncernu Atomic-Dynamic. Jenom vázání nepříspěšobil této značce: Dává přednost typu Salomon, snad proto, že jeho soused a kamarád v rodném Col-les-Saisies je vedoucím stále dotyčné firmy. Za zmínku v této souvislosti snad stojí, že velký Killy získal v roce 1968 v Grenoblu tři zlaté olympijské medaile právě na lyžích firmy Dynamic.

Vítězství v super-G v domácím prostředí Piccarda pochopitelně těší, ještě raději by se však viděl na nejvyšším stupni po sjezdu ve Val d'Isère, kde má — podle rad Karla Frehsnera — jet pomaleji a více na jistotu. O jeho lyže se tam i jinde staral Heinz Kolly, Švýcar z kantonu Freiburg, který se svému řemeslu vyučil u lyžařského „vědce“ s mnohaletou praxí, zkrátka u Frehsnera. U téhož Karla Frehsnera, kterého část sjezdařského světa velebí jako boha a druhá část zatracuje. Technickým manažerem stále zůstává Jaen-Pierre Puthod, známý zatím spíše ve spojení s jménem Carole Merleové.

Závěrem budiž řečeno, že Piccard má šest sourozenců, z nichž sestra Leila je členkou juniorského výběru Francie a bratr Ian skončil 2. prosince 1990 ve zmíněném závodě ve Valloire na 42. místě, 3,05 s za o rok starším Franckem. Doma v Col-les-Saisies, kde budou v roce 1992 bojovat lyžaři-běžci o olympijské medaile, drží otěže v rukách otec Piccard, majitel sedmi obchodů a nekorunovaný císař městečka. Zajímavé je, že ve svém velkoobchodě se sportovními potřebami prodává především lyže značky Rossignol...

S použitím zahraničních pramenů K. B.

Snímek archiv

ČEKAL 10 LET

VE VAL D'ISÈRE se jel první letošní sjezd Světového poháru mužů. Sjezd, jak známo, je nejatraktivnější lyžařskou disciplínou, jakousi formulí 1 mezi lyžaři. Ten ve Val d'Isère se jel v sobotu 8. prosince. K závodě několik poznámek:

- V tréninku měl nešťastný pád Nor Asgeir Lindberg. Zlomil si stehenní kost na levé noze, čímž se zbavil starostí, kolik bodů v letošním SP získá. Bude rád, jestli si vůbec do konce sezóny ještě zalyžuje. Jinak si v non-stop tréninku vedl dobře příští „vítězové“ v jednotlivých dnech: Rakušan Stock, Francouz Rey a Nor Arnesen.

- Sjezdovka, na které se závod konal, se jmenuje Oreiller-Killy. Připomeňme, že je pojmenovaná po dvou nejvýraznějších postavách francouzského sjezdového lyžování. Henri Oreiller (1925—1962) se stal olympijským vítězem ve sjezdu ve Sv. Mořici 1948. Jméno Jean-Claude Killy a jeho tři zlaté medaile z Grenoblu 1968 není třeba zvlášť připomínat.

- Překvapivým vítězem ve Val d'Isère, jak jistě víte z denního tisku či z našeho výsledkového servisu, se stal Ra-

kušan **Leonhard Stock**. Už jsme se o něm zmiňovali v minulém čísle. Někdejší slalomář a překvapivý vítěz ve sjezdu v Lake Placidu 1980 se 10 let pachtil ve Světovém poháru a žádného vítězství nedosáhl. Až konečně teď, na stará kolena. Je mu totiž 32 let.

- K průběhu závodu Leonhard Stock řekl: „Měl jsem dobrý pocit od začátku do konce.“ Další citace je na téma sjezdařského stáří: „Věk nehraje ve sjezdu takovou roli. Důležitější je, jakou má závodník motivaci. Moje motivace je obrovská.“ — A ještě jedna perlička: Stock má každou botu jinou. Je to důsledek loňského zranění. Nohy se mu ještě „nedorovnaly“.

- Gratulace k vítězství však už přijímal Švýcar Franz Heinzer. Když bylo v průběhu závodu hlášeno, že Stock je na mezíchase o 19 setin rychlejší, začal mu tuhnout úsměv na rtech. Když dorazil Stock do cíle, ztuhl docela. V následujícím sjezdu ve Val Gardenu se po trénincích zdálo, že by se mu mohl úsměv na rty vrátit... Zvítězil však Nor Atle Skaardal, Heinzer skončil až pátý.

-loh-

Dozvěděli jsme se...

SJEZDÁŘI V KOLÉBCE. Norsko je považováno za kolébkou světového lyžování. Tim se obecně myslí lyžování klasického. Avšak pokud jde o „sjezdářinu“, bylo donedávna úplně trpaslíkem. Odborníci tvrdili, že ani do budoucna nemá naději, protože nemá podmínky, jaké jsou v Alpách.

Nyní je Norsko přesto sjezdářskou velmocí! V loňském světovém poháru skončil v celkovém hodnocení slalomář Ole-Christijan Furuseth na druhém místě hned za Zurbriggenem. Šestý byl sjezdář Atle Skaardal. Na JMS exceloval! Lasse Kjuus a Kjetil-Andre Aamodt. Už na sebe upozornili také další závodníci: Jan-Einer Thorsen, Lasse Arnessen a Asgeir Lindberg. Trenérem Norů je Švýcar Dieter Bartsch a sponzorem rejdářská firma Bergesen, jež nešetří korunami (norskými). Investice se mají vrátit na ZOH 1994 v Lillehammeru.

STĚHOVAL SE. Někdejší „zázrak“ Matti Nykänen z Finska na formu z Calgary (3X zlato) už jenom vzpomíná. Ani začátek letošní sezóny ho nezastihl v přílišné pohodě. A přece: Přestěhoval se z Jyväskylä do Lahti, kde má lepší tréninkové podmínky. Rekl: „Zimní olympijské hry v Albertville budou vyvrcholením mého sportovního života.“ Zůstal věrný Elanu.

OVOMALTINA. Tomuto „nápoji všech sportovců“ vděčí za své úspěchy i Švýcarka Vreni Schneiderová (32 vítězství v závodech SP, dvě na ZOH 1988). Kdož ví? Určitě však Ovomaltině děkuje za tučné prebendy, které si ukládá u Schweizerischer Bankverein.

PIRMIN ZURBRIGGEN nezávodí, už se zabývá jenom reklamou. V rámci této činnosti se stal jakýmsi impresáriem své sestry Heidi Zurbriggenové.

CAROLE MERLEOVÁ z Francie (pátá v SP 1988–1990) si před začátkem sezóny notně pomohla koleno, takže jí unikla Valzoldana a závody, které následovaly.

ZPRÍSNĚNÉ NORMY mají být ve sjezdové části alpského Světového poháru. Je to výsledek sporů a nespokojenosti, které však mají — aniž by si to chtěl někdo přiznat — prazákad v nedostatku sněhu během minulých tří zim. (Z toho vyplývala narušená termínová listina, nedostatek peněz od sponzorů, protože těm zase vázly obchody atd.) Svě si řekla také televize.

Sjezd ve Světovém poháru se má omezit na 30 startujících. O zařazení do první patnáctky by se mělo rozhodnout podle časů z tréninkového závodu pořádaného před startem vlastní soutěže. O startovním pořadí první patnáctky se prý nebude losovat, lyžaři se dohodnou sami... Do uzávěrky tohoto čísla Lyžařství nebylo možné posoudit, jak se systém osvědčil ve vybraných závodech.

ROZVODOVÝ PŘÍPAD. Jak se zdá, rozvod manželů Trumfových (viz Lyžařství 6/1990 a 1/1991) zřejmě spěje do finální

fáze. U newyorského soudu došlo již k prvnímu stání. Manželka Ivana obviňuje manžela Donalda z „krutého a nelidského zacházení“. Někdejší miliardář utrpěl několik investičních nezdarů, takže už je „jenom“ milionářem. K Ivaninu požadavku na 100 milionů dolarů odstoupného se vyjádřil prominentní newyorský advokát Raúl Felder: „Ivana bude mít co dělat, aby dostala alespoň 25 milionů!“ Náš čtenář už ví, že jde o někdejší dorosteneckou přebornici v lyžování Ivanu Zelničkovou ze Zlína.

WORLDLOPPET V AUSTRÁLII. Od příští sezóny bude mít Worldloppet, čili „světová liga dálkových běhů“, zastavení také v Austrálii. Konkrétně 31. srpna 1991 ve Falls Creek. Od ledna pak bude opět postupovat podle svého tradičního kalendáře. Dolomitenlauf, Marcialonga atd., až po legendární Vasův běh. Celkem bude na pořadu 12 závodů Worldloppet.

TOM A JERRY. Už 50 let je těmto stále se honícím comiceovým a „večerníkovým“ figurkám. Co mají kocour a myšák společného s lyžemi? Jejich postavičky použila firma Head jako grafický motiv pro své dětské lyže. Na levé lyži je Tom, na pravé Jerry. Cena páru bez vázání je 98 švýcarských franků.

MICHAELA FIGINIOVÁ se po „prásknutí dvěma“ za švýcarským „národem“ a po svatbě s italským lyžařským kolegou rozhodla, že pustí z hlavy myšlenku na start v italském dresu. Přesto u Světového poháru zůstala — jako televizní komentátorka. Jejím prvním vystoupením v televizi bylo komentování sjezdu žen v Altenmarktu pro společnost TSI. „Byla jsem nervoznějši, než kdybych sama stála na startu,“ vyjádřila se po skončení závodu s úsměvem o svém psychickém stavu před přenosem.

OLYMPIJSKÉ BOULE. Tentokrát nemáme na mysli boule utržené v olympijských bojích, nýbrž jednu z akrobatických disciplín, jízdu v boulich, která bude na pořadu ZOH 1992 v Albertville jako plnohodnotná soutěž. Soutěž se mezi akrobaty říká také „mogul“. Záměrně obtížný terén se ještě vylepšuje frézováním „doličků“. Jízda boulemi a doličky ne náhodou připomíná krocení divokých koní. Ještě krkolomnější disciplínou jsou skoky. V Calgary byly ukázkovým sportem, ale několik vážných úrazů zanechalo nedobryj dojem.

SP AKROBATŮ. Svůj Světový pohár rozjel lyžařští akrobaté soutěžem ve sjezdu v La Plagne. V něm si nejlépe vedl Francouz Grosiron a Monodová. V Tignes vyhrál v boulich Francouz Berthon a Koževnikovová (SSSR), ve skocích Langlois (Kanada) a Kisslingová (Švýc.). Pod Matterhornem předváděli obdivuhodné kousky nejlépe Laroche (Kanada) a Johanssonová (Švédsko).

„BOMBA“ ZASE VE FORMĚ. Alberto Tomba (dvakrát zlato v Calgary) se prý přestal cpát špagetami a zhubnul, což se okamžitě projevilo ve výkonech. Důvodem lepší výkonnosti však bude spíš to, že se dokonale vyléčil z loňského zranění a že angažoval nového trenéra. Není jím nikdo jiný než slavný Gustavo Thöni (vítěz ZOH 1972). Po závodech v údolí Alta Badia si Tomba přifaloval patnáctou čárku za první místo v závodech Světového poháru.

DIVÁCI PROGRAMU OK-3 zcela jistě zaznamenali atraktivně připravené reportáže z amerického profesionálního ročníku Pro Tour. Neodsuzujeme, že se závodilo za peníze, „amatéři“ ve SP si přijdou na mnohem víc. Ale jakou úroveň měl paralelní slalom s umělými skoky v Park City ve státě Utah! Připomínal spíše závody ve skateboardu, nikoliv v lyžování. A tak největší dojem zanechal Phil Mahre (34 let), který se k profil-cirkusu připojil v loňském roce. Ubylo mu vlasů i rychlosti, ale ta elegance je tu pořád... -loh-

Špička skokanů je početnější

Úvodní závody Světového poháru v Lake Placidu, Thunder Bay a Sapporu znovu potvrdily, že světová špička skokanů se dále rozšiřuje, hlavně zásluhou nových mladých závodníků. Ani ti nejzkušenější nemají jistotu, že se dostanou do bodované patnáctky, a při nových směrnicích, kdy do druhého kola místo dosavadních padesáti postupuje jen 35 skokanů, někteří z nich po prvním kole v závodech končí. V USA mezi nimi byli i Thoma (SRN), Jugoslávec Ulaga, Nor Fidjestöl, v Kanadě Fin Nykänen, Vervejkin (SSSR), Bauer, Heumann (oba SRN), Američan Holland a Rakušan Kuttin, v Japonsku Kanadan Bulau, Jugoslávec Petek a bohužel také Dluhoš. Nejlepším umístěním Finu Nykänen v prvních čtyřech závodech bylo 16. pořadí na můstku K 120 v Thunder Bay. V Sapporu ho vystřídal ve finském družstvu Hakala.

Cs. reprezentanti vybojovali v šesti závodech celkem 58 bodů. V soutěži národů byli šestí za SRN 225, Rakouskem 153, Finskem 108, Jugoslávií 80 a Švýcarskem s 62 body. V roce 1989 přivezli z tohoto turné 109 bodů. Přesto byl trenér Ján Tanczos s výkony svých svěřenců spokojen, méně už Dluhoš, Jež a Vaško. Plocovi po výpadku přípravy na ledovci (pro zranění) v Sapporu dvakrát jen těsně uniklo místo na stupních vítězů. Příležitost vidět světovou skokanskou elitu v úvodu sezóny měli v Lake Placidu a Thunder Bay i dva čs. činovníci. Technickým delegátem FIS byl Miroslav Strnádek a stylovým rozhodčím Ivo Grégr.

Nespokojený zakladatel

Proslulost ve sportu lze získat i jinak než jako sportovec. Kdo nemá dostatek talentu k tomu, aby vynikl na olympijských hrách nebo mistrovstvích světa, může být světoznámým trenérem, rozhodčím, sportovním novinářem nebo funkcionářem. Do posledních dvou kategorií patří **Serge Lang**.

Narodil se ve Francii, v městě známém u nás pod názvem Mylhúzy, francouzsky Mulhouse. Je státním občanem Francie, dnes pracuje převážně ve Švýcarsku. Reportér časopisu *Blick*, vydavatel lyžařských publikací *Biorama*, údajně milionář a diktátor. Je zajímavé, že ani to poslední nepopírá...

Sportovním novinářem je bývalý závodník v alpských disciplínách Lang, narozený v roce 1920, od roku 1950. Byl patnáctkrát akreditován na olympijských hrách, jako novinář se věnuje především lyžování. V roce 1966 se podílel na založení Světového poháru, v letech 1973–1986 ho řídil. V roce 1981 „vynalezl“ super-G. Už 27 let je předsedou světové organizace novinářů věnujících se lyžování. Spolu se synem Patrickem napsal několik knih, mimo jiné též historii Světového poháru. Za odbojovou činnost proti fašistům v době 2. světové války se stal rytířem Francouzské čestné legie.

S dnešním vývojem ve Světovém poháru ale pan Serge Lang příliš nadšen není. Poukazuje na monopol alpských zemí, množství akcí a jejich nepřehlednost, zkrátka nařká. „Formule 1 je stále na vzestupu, mistrovství světa ve fotbale obrovský obchod a světová reklama, olympiády jsou stále mohutnější, žádané, bohaté. Lyžařský cirkus ve srovnání s tím živoří. Diváci téměř žádní, zájem televizních společností upadá, teď byly škrtnuty z programu letní závody. Nevím sám, co s tím.“

Je pravda, že pan Lang udělal ze sjezdového (alpského) lyžování světovou podívanou, sport celosvětový a celoroční. Situace s posledních letech se však jakoby vrací k původní úrovni. „Zapomínáme, že lyžařský cirkus začal vlastně v Jižní Americe. Tenkrát pozval můj přítel Tito Lowenstein jezdce a jejich doprovod do Las Lenas, kde má kasino a hotely. To byl vůbec nejlepší obchod v historii Světového poháru. Jenže průmysl byl od začátku proti závodům, kterým na severní polokouli říkáme letní. Nevím proč...“

Serge Lang je zklamán tím, že o alpském lyžování rozhodují výhradně Švýcarsko a Rakousko, otevřeně mluví o diktátu těchto dvou zemí. Těžko posoudit, má-li objektivně pravdu, když říká: „Ve svém monopolním myšlení chceme lyžařskému sportu vymezit místo mezi Innsbruckem a Interlaken. Přitom

třeba Japonsko je země lyžím zaslíbená, což v Evropě vůbec nechceme vidět. Cucumí Jošihaki, jeden z nejbohatších lidí na světě, má zájem investovat každoročně půl miliardu dolarů k pozvání nejlepších lyžařů světa. Pro něj je to pár korun, ale skvělá reklama, zkrátka skutečný byznys. A bez něj se v lyžování dál nedostaneme. Musíme nutně jít stejnou cestou, jakou šla automobilová formule 1, která se jezdí od Jihoafrické republiky po Kanadu.

Druhý problém je v tom, že musíme jezdit celý rok, jinak to lidi přestane zajímat úplně. Lyžařské časopisy v Evropě nemají v létě o čem psát. A když už jsem u časopisů: Lyžování — na rozdíl od jiných populárních sportů — nemá dostatek novinářů, kteří by psali jenom o něm. I v tom je vidět náš pohled na tento sport jako na sezónní záležitost. Pánové, kteří v zimě píšou o lyžích, se v létě živí fotbalem, protože jinak by se v Evropě neuživili. Přitom si vezměte, jak jsme zoufale závislí na přírodě. Po posledních dvou zimách je v krizi lyžařský průmysl, ale zase jenom v Evropě. Jeho rozvoje v jiných světadílech neumíme využít.“

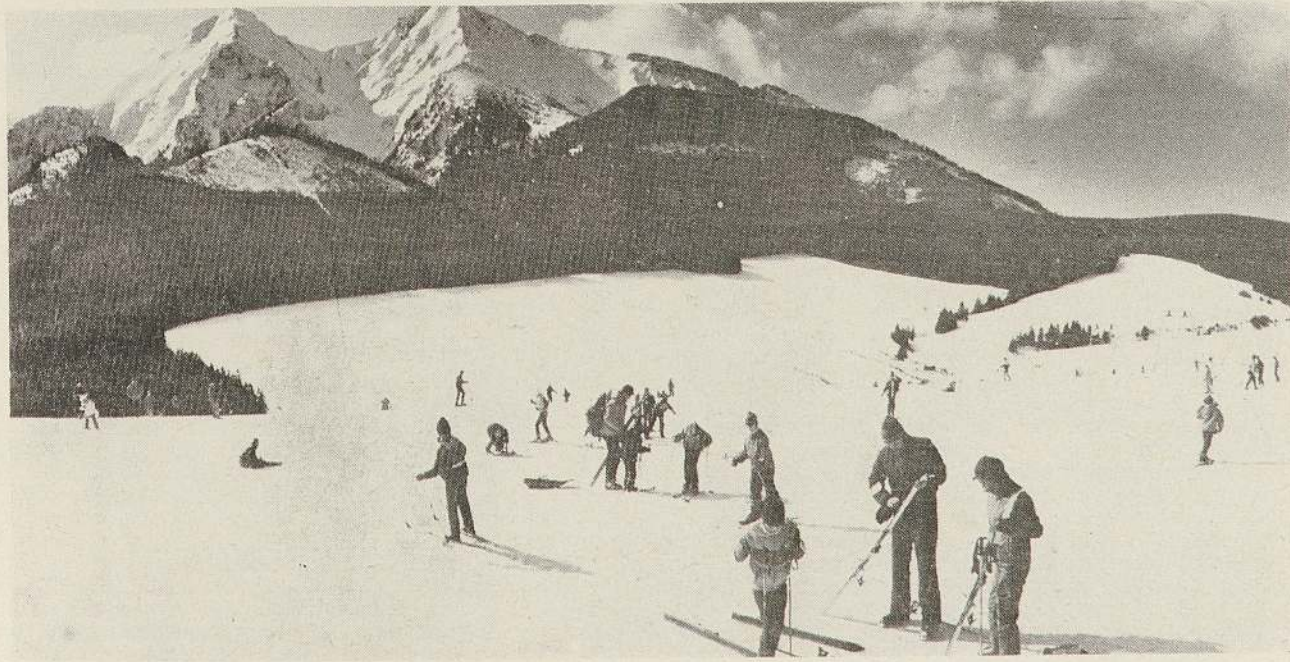
Serge Lang šel tak daleko, že v rozhovoru pro rakouský časopis *Sport* mluvil o „lyžařském kolonialismu“. Druhou cestu — kromě rozšíření na celém světě — vidí v rozdělení Světového poháru na dvě sféry — kontinentální a celosvětovou. Podle něj by se měl jezdit Evropský pohár, z nějž by se nejlepší závodníci a závodnice kvalifikovali do celoročního poháru světového. Ten by se podle názorů pana Langa neměl pořádat v tolika bezvýznamných místech jediného světadílu, jinak přestane být pohárem opravdu světovým.

„Světový pohár má problémy. Nechci je drammatizovat, ale nemáme je ani přehlížet. Můj nástupce pan Demetz je určitě lepší malíř než funkcionář. Řekl jsem jak panu Hodlerovi, tak i panu Kasperovi, že se mohu na dva roky vrátit a pokusit se pohár postavit zase na nohy. Ale k tomu bych musel mít pravomoc, aby celý dnešní krám i s panem Frehsnerem vyhodil,“ rozčiluje se Serge Lang. Není potom divu, že vedení FIS váhá. Kolik stoupců najde dnes už zapomenutý diktátor? Bude ho ještě někdo poslouchat?

Přitom má v mnohém pravdu. Třeba v tom, že pro závodníky generací Schranze a Killyho znamenal Světový pohár vůbec nejvíc. Určitě víc než mistrovství světa a nejméně tolik jako olympijská medaile. Už proto, že je to soutěž celoroční a závodník musí svou formu a úroveň prokazovat několik měsíců, neplatí náhoda a mimořádné štěstí, které občas může vynést na výsluní outsiders, ale trvale přeje jenom těm opravdu nejlepším.

Podle zahraničních pramenů K. B.

Snímek Juraj Bobula

Ing. Pauer: Chtěl bych do Albertville ... a také stabilizátory!

Pro inženýra Jaroslava Pauera byla osudná 47. minuta po 13. hodině dne 17. února 1958...

Co se toho okamžiku stalo?

„Bylo to nad ‚kulafákem‘ a já jsem naskakoval do jedné náctky. To byly ještě ty tři vozy tažené za sebou. Já jsem se špatně chytil tyče, sjel jsem po rámu a byl jsem stržen pod kola tramvaje.“

Jak to víte, že to bylo přesně v 13.47?

„Protože jsem se podíval na hodinky. V tom okamžiku jsem ještě příliš velkou bolest necítil. Dokonce si uvědomuju, jak ke mně přiběhl lékař, který šel náhodou kolem, a snažil se zastavit krvácení.“

Výsledek — amputace levé nohy nad kolenem. Jaroslav Pauer v té době ještě nebyl inženýrem. Krátce předtím přišel do Prahy studovat na fakultu architektury a pozemního stavitelství ČVUT. Osmnáctiletý hoch z Úpice u Trutnova. Nadšený fotbalista, volejbalista, basketbalista, atlet (výška, chůze) a také — jak jinak, vždyť pocházel z hor — lyžař. Dokonce koketoval s myšlenkou, že by se mohl dostat do juniorské reprezentace sdruženářů.

Snad není třeba podrobně líčit, v jakém byl stavu, když se probudil z narkózy a když mu potom šetrně sdělili, že... a tak dále. Ztracený život? Co rodiče, co dívka? Nebo, jak mu asi bylo, když ho rozbolely obě nohy, i když už měl jenom jednu. O tom všem je možné se dočíst v časopise Československý voják (5/1979), kde byl panu Pauerovi věnován rozsáhlý článek.

„S tím se musí poprat každý, koho něco takového potká. Podle názoru jiných jsem se s nastalou situací vyrovnal poměrně rychle. První věc, kterou jsem se po úrazu rozhodl dát dohromady, bylo studium. Vrhel jsem se do skript a v září po prázdninách jsem dokončil první ročník.“

Pan Pauer pokračuje:

„V létě toho roku jsem dospěl k jednomu významnému poznatku: V rehabilitačním ústavu v Kladruších jsem zjistil, že se dá plavat bez jedné nohy. Že se dá bez nohy dokonce taky skákat do vody!“

Ano, pomalu se dostáváme k tématu, které již napovídala fotografie.

„Ve druhém ročníku jsme měli jet na lyžařský kurs. A já — kluk z hor — jsem se rozhodl, že na ty hory pojedou taky. Ještě předtím jsem si zkusil připnout lyži na protězu a zjistil jsem, že lyžovat se dá těžko, ale že se dá.“

S tím lyžováním to šlo opravdu pomalu. V Jaroslavě Pauerovi sice lyžařské návyky zůstaly, ale jezdit s protézou je něco docela jiného.

Významný pro něj a vůbec pro naše invalidní sportovce byl rok 1963. Do Československa přišel z Drážďan dopis, v němž bylo pozvání k mezistátnímu utkání v atletice NDR—ČSSR.

„Mně se ten nápad strašně líbil a rozhodl jsem se, že se utkání zúčastním. A také že zorganizuji skupinu, aby se nás připravovalo víc. K utkání došlo, naši prohráli, ale ze skupiny se vytvořil oddíl tělesně postižených sportovců, první takový oddíl v rámci tehdejšího ČSTV.“

Spolu s ing. Pauerem ho pomáhal zakládat také ing. Šolc, který přišel o nohu při letecké havárii. Nejdřív byl oddíl pod tělovýchovnou jednotou Slovan Svoboda Praha, potom pod Golfem Praha a posléze Tatrou Smíchov, která se nyní přejmenovala na SK. V rámci SK Smíchov pracuje dodnes.

Sportů, v nichž nalézají invalidní spoluobčané sportovní vyžití, je víc. Kromě atletiky hlavně stolní tenis, plavání, odbíjená a — lyžování.

„Co považuji za svou zásluhu a co bych chtěl, aby v článku nechybělo: Byl jsem u nás průkopníkem lyžování tělesně postižených. Když jsem s lyžováním roku 1959 začal, žádného takového lyžaře jsem neznal, o žádném jsem do té doby neslyšel. Dokonce se mi nedoneslo, že by taková lyžaři byli někde ve světě. Všechno jsem zkoušel na vlastní pěst, byl jsem se pořád pokoušel lyžovat s protézou.“

Důležitý byl i rok 1966. Do Československa přijel jistý dr. Steinhach z NDR, také invalida s nadkolenní protézou. Přišel s úžasnou novinkou: Lyžaři mohou lyžovat na jedné lyži! Uspořádali jsme s ním „soustředění pro zainteresované“, které se konalo v Janských Lázních.

„Bydleli jsme v zotavovně řádových sester Marianum a musím říct, že se o nás sestry staraly vzorně. Každé dopoledne jsme vycházeli na loučku, abychom se učili jezdit na jedné lyži. Dr. Steinbach nám k tomu půjčoval speciální berle, které měly dole místo špuntů malé lyžičky. Berlím s lyžičkami říkal „stabilizátory“.“

Roku 1970 se konaly letní světové hry invalidů ve francouzském městě Saint Étienne. Roku 1972 se uskutečnily zimní světové hry, také ve Francii, v Courchevalu. Oba podniky byly první svého druhu a obou se zúčastnil také ing. Pauer.

„Do Courchevalu v Savojských Alpách jsme jeli z Československa tři. Já jsem se ještě zúčastnil závodů v běhu na lyžích a od ředitele her Nymeho jsem dostal darem vzácnost — stabilizátory.“

Když už jsme se zmínili o vrcholných světových podnicích, připomeňme ještě olympiády. První zimní olympijské hry tělesně a zrakově postižených sportovců se konaly roku 1976 ve švédském městečku Örnsköldsvik, druhé roku 1980 v norském zimním středisku Gailo (odkud je Pauerův snímek). Na „normálních“ zimních olympijských hrách se tělesně postižení sportovci představili poprvé v roce 1988 v Calgary.

Když se něco takového člověku přihodí, co má dělat, aby se z toho dostal tak, jako vy?

„Na to žádnou radu nemám. Buď se s tím člověk vyrovná, nebo nevyrovná. Buď má energii od pánaboha, nebo jí prostě nemá.“

Jak se vyrovnáváte s tím, když na vás každý pokukuje?

„To si taky člověk musí probrat. Musí si uvědomit, že je to docela normální lidská reakce. Každého přitahuje něco neobvyklého. A je hodně neobvyklé, když vejdu do domku u vleku jako každý jiný člověk a po převléknutí vyjdu bez protězy, s jednou nohou a na jedné lyži. V tom okamžiku se děti zarazí a jenom koukají.“

Co je na sjezdovém lyžování tělesně postižených nejtěžší?

„Nejtěžší není samo lyžování. Důležitější je se k němu dostat. U nás na to prostě nejsme vybavení, abychom mohli dojet autem až k vleku, abychom se měli kde převléknout, a tak podobně. Když jezdím na sjezdovce, lidé mě sice pustí, abych nemusel stát ve frontě, ale nepustí moji manželku, která mě při lyžování doprovází.“

Kolik je takových, jako jste vy?

„Ve Svazu tělesně a zrakově postižených sportovců (TZPS) jsou podle sportů různé sportovně-technické komise. Já pracuji v komisi lyžování, která eviduje asi stovku lyžařů.“

Kolik je těch, kteří lyžují na jedné lyži?

„Kolem třiceti. Jsou to lidé, kteří zaslouhují nejvyšší ocenění. Už proto, že překonali tu nechuť, která člověka svazuje a zabraňuje mu, aby vůbec vyšel z domu. Od roku 1974 pořádáme mistrovství republiky. Zpočátku nám hodně pomáhala Jiskra Tanvald, nyní se už šest let koná

mistrovství ve Špindlerově Mlýně, za organizační pomoci tamního Slovanu a Spartaku Vrchlabí. Letos se mistrovství bude konat opět ve Špindlu, koncem února.“

Vaše lyžařské úspěchy?

„Kromě medailí ze soutěží tělesně postižených sportovců považuji za úspěch, že jsem jezdil jako předjezdec při dorosteneckých závodech. Tedy na závodech zdravých sportovců.“

Veselá historika?

„Stalo se mi to už několikrát: Na závěr dne, obyčejně někde na chatě nebo v restauraci, když už jsem se s protězou zase ztratil mezi lidmi, jsem od přisedících slyšel: Dneska na sjezdovce vám tam jezdil na lyžích takovej jeden beznohej. Ale jak jezdil! To byste měl vidět!“

Jakým způsobem se jezdí na jedné lyži?

„Je to podobné jako jízda na obou lyžích. Vnější lyži představuje ta, na které stojím, vnitřní lyži nahrazuje z té nebo oné strany stabilizátor.“

Nebezpečí pádu?

„Není tak strašné, jak by se na první pohled zdálo.“

Jaké máte vybavení?

„Všechno jako u ostatních lyžařů, jenže jenom jednou. Jednu závodní lyži, jednu botu, jedno běžné pojistné vázání. Místo hůlek však dva stabilizátory.“

V jakých disciplínách závodíte?

„Ve všech čtyřech disciplínách, jenom tratě jsou poněkud kratší.“

Vaše sportovní plány?

„Rád bych se ještě zúčastnil zimních olympijských her v Albertville. Sám bych asi nezávodil, ale chtěl bych být v přípravném týmu.“

Co byste řekl na téma význam sportu pro tělesně postižené?

„Chtěl bych říct, že tělesně postižený člověk má právo na sport jako každý jiný. A společnost by mu měla sportování umožnit. Náš sport je třeba chápat — vedle jeho zvláštností — jako jakýkoliv jiný sport. Sport zvyšuje sebedůvěru. U tělesně postižených to platí dvojnásobně.“

Na dokreslení profilu ing. Pauera ještě několik řádek na politické a pracovní téma.

„Roku 1968 jsem vstoupil do Československé strany socialistické. Dotáhl jsem to do předsednictva městského výboru v Praze. Roku 1970 jsem byl v rámci normalizace zbaven všech funkcí. Po listopadových událostech jsem se do politického dění zapojil znovu. Vloni jsem kandidoval do Federálního shromáždění.“

Ing. Pauer obdržel přes 2000 preferenčních hlasů, ale, jak známo, ČSS se nedostala přes nepřítomnostní klauzuli. Nyní je funkcionářem Národně sociální strany, která se oddělila od ČSS.

Jako architekt je tvůrcem stanice metra Palmovka, která byla uvedena do provozu v listopadu 1990...

MICHAEL LOHNISKÝ

Dva aktivní osmdesátníci

V minulých měsících oslavili významné životní jubileum dva dlouholetí, dosud aktivní, lyžařští funkcionáři — Antonín Husák z Prahy a Karel Šebek z Plzně.

Antonín Husák (4. 1. 1911) byl v mládí všestranný, talentovaný sportovec. Závodnímu lyžování se věnoval od 20 let. Nejdříve jako běžec, později byl zařazen do širšího reprezentačního družstva v alpských disciplínách. V roce 1935 startoval na závodech FIS ve Vysokých Tatrách, o tři roky později reprezentoval na MS v Engelbergu (Švýcarsko).

Působil jako trenér reprezentačního družstva sjezdářek, rozhodčí a funkcionář v ústředních komisích Československého svazu lyžařů, dosud se uplatňuje v mezinárodní komisi. Bohatě zkušenosti uplatnil v letech 1968—1973 jako vedoucí referent Českého svazu lyžařů. V letech 1970—1986 byl ředitelem mezinárodního závodu Juniorkritérium, při jehož letošním 19. ročníku se s ním sejdeme jako s místopředsedou organizačního výboru a předsedou mezinárodní komise.

Karel Šebek (26. 12. 1910) věnoval všechn svůj volný čas od útlého mládí

tělovýchově. Cvičil na všech dělnických olympiádách, na XI. všesokolském sletu 1948 a na třech spartakiádách. V lyžování pracuje nepřetržitě padesát let, stále jako činovník Západočeské župy. Nejímž předsedou byl několik let. Jako ústřední rozhodčí se zúčastnil mnoha mistrovství republiky, MS 1970 v klasických disciplínách a MS 1983 v letech v Harrachově. I v současné době pomáhá k dalšímu rozvoji a propagaci lyžování v Západočeském kraji.

Přejeme oběma jubilantům hodně zdraví a aktivity v jejich další činnosti.

-tr-

Výborní junioři

Při rozdávání radosti se naši lyžaři v první části sezóny 1990—91 právě nepředali. Výsledky zůstávaly ve všech disciplínách za očekávaním. přesněji řečeno za ujišťováním trenérů o kvalitní přípravě a vynikající formě.

Světlou výjimkou jsou závodníci v severské kombinaci, ale i tam — kromě juniorů — máme vynikající pouze dvojici Kopal—Máka, za nimi je nemilý odstup. S vedoucím trenérem úseku severské kombinace ing. Romanem Kumpoštem jsme mluvili na přelomu roku, po závodech v Oberwiesenthalu.

Závody to byly obtížné. K tradičnímu větru, který v okolí Fichtelbergu fouká snad pořád, se přidala mlha a dokonce i déšť, takže okolí připomínalo na pohled spíše prádelnu, ovšem poněkud mrazivou. Ke všemu si pořadatelé tentokrát příliš nelámali hlavu s dodržováním reglementu o stoupání na běžecké trati. Zatímco souvislé stoupání nemá být delší než 50 metrů, tady bylo nejméně 85, navíc — podle slov vedoucího trenéra — kopec připomínal spíše sjezdovku než běžecskou trať a závodníci na mokřím sněhu měli hodně problémů svah vyběhnout.

Ale to nemají být výmluvy. Naši junioři dokázali, že o novou krev nemusíme mít strach. Kdyby měli také Světový pohár, určitě by neskončili jako družstvo hůře než třetí. David Soldát, svěřenec trenéra Škvaridla ze Štrbského Plesa, v Oberwiesenthalu dokonce vyhrál.

Z mužů byl Máka po skoku sedmý, a protože před startem běhu odstoupil Švéd Nordgren, vyběhl dokonce šestý. Jenže tentokrát ho jindy dobrý běh zklamal. Podle názoru Romana Kumpošta se asi psychicky zlomil ve chvíli, kdy tak vyrovnal bojoval s Kempfem.

Protože Rakušanům kromě tradičních skoků vyšel i běh (včetně Sulzenbachera, o němž se v Oberwiesenthalu říkalo, že by klidně mohl jako skokan startovat na Intersportturné), měli o slávu postaráno. Skok byl ovšem ve větru nevyzpytatelný — škoda, že Kopal patřil k těm, které vyloženě sfoukl.

Jak to viděl Roman Kumpošt

Nejprve k juniorům: Potvrzují, co jsme od nich očekávali. Tentokrát to trochu nevyšlo mladšímu Kučerovi, kterého vtr doslova sestřelil a jinak výborný skokan — solidní u nás i mezi specialisty — měl po nadějích. Soldát až do závodů v Oberwiesenthalu nebyl nijak přesvědčivý, zatím jsem od něj čekal víc. Až v posledním závodě roku 1990 mu to vyšlo. David už má vyloženě na reprezentaci mezi muži. Kučera by na ni možná měl také, ale nechceme nic uspěchat, je ještě hodně

mladý a máme obavy z předčasného zatížení. I jeho kolega z Liberce Mrugala stojí za zmínku, v obou případech se jeví jako dobrá práce trenéra Kozíška v mládežnickém středisku liberecké Dukly. Jinak je pozoruhodné, že naši starší junioři jsou momentálně trochu horší než ti mladší...

U dospělých nejsem ještě úplně spokojen. Body ve Světovém poháru sbírají jenom Kopal a Máka, za nimi je výkonnostní odstup až příliš velký. V tom odstupu jsou například Pustějovský, Vrbičan, Repka, Skopek a nejméně dva další závodníci.

Pokud jde o Pustějovského, nechci být lokální patriot, ale přechod na Štrbské Pleso mu podle dosavadních výsledků, tedy výkonů do konce roku 1990, moc neprospl. Býval to především dobrý skokan, teď skáče mnohem hůře. Pokud budeme někoho z mužů měnit, má největší šanci na „áčko“ dospělých Soldát.

[Závěrem poznámka k výsledkům: Junioři z Německa startovali vesměs za klubová družstva, která pro nejasnosti ve výsledkové listině neuvádíme.]

Připravil K. B.

Z výsledků — muži: 1. Sulzenbacher (Rak.) 208,9 a 43:03,1, 2. Lundberg (Nor.) 220 a 44:31,8 (—0:15,0), 3. Kempf (Švýc.) 198,7 a 43:32,8 (—1:37,7), 4. Pohl (SRN) 212,6 a 54:17,6 (—1:49,1), 5. Levandi (SSSR) 189,8 a 42:56,2 (—2:00,1), 6. Csar (Rak.) 205,6 a 44:53,2 (—2:12,3), 7. Apeland (Nor.) 195 a 44:21,1 (—2:50,6), 8. Cuendet (Švýc.) 181,4 a 43:27,7 (—3:27,4), 9. Ofner (Rak.) 202,2 a 45:59,1 (—3:40,7), 10. Kopal (ČSFR) 185,6 a 44:09,8 (—3:41,5), 11. Máka (ČSFR) 199,2 a 46:39,0 (—4:40,3), 12. Aschenwald (Rak.) 198,5 a 47:04,9 (—5:10,6), 13. Schaad (Švýc.) 155,2 a 42:24,0 (—5:18,6), 14. Leonhardt (SRN) 160,1 a 43:03,7 (—5:25,5), 15. Girard (Fr.) 172,8 a 44:33,2 (—5:30,8), 23. Repka 158,8 a 44:41,6 (—7:12,3), 26. Vrbičan 180,0 a 47:20,9 (—7:30,1), 30. Giacco 152,4 a 45:16,2 (—8:30,0), 42. Pustějovský 134,4 a 47:15,1 (—12:29,0). **Junioři:** 1. Soldát (ČSFR) 216 a 31:19,8, 2. Ziron (SRN) 215,2 a 31:56,8 (—0:40,9), 3. Gouy (Fr.) 194,1 a 30:50,4 (—1:20,5), 4. Weiss (SRN) 206,6 a 32:16,9 (—1:44,0), 5. Menz (SRN) 193 a 31:16,9 (—1:52,0), 6. Schwaar (SRN) 192,2 a 31:19,2 (—1:58,3), 7. Hennig (SRN) 198,8 a 31:54,7 (—2:00,9), 8. Kučera (ČSFR) 195,9 a 32:07,5 (—2:28,7), 9. Wuest (Švýc.) 177 a 31:06,5 (—3:01,7), 10. Mrugala (ČSFR) 205,2 a 33:51,7 (—3:25,9), 11. Hoerler (Švýc.) 173,2 a 31:31,5 (—3:45,6), 12. Kraus (ČSFR) 196,2 a 33:44,6 (—4:03,7), 13. Belle (Fr.) 152,9 a 30:54,6 (—4:50,7), 14. Ziglioli (Fr.) 191,3 a 34:24,3 (—5:08,4), 15. Habas (Pol.) 177,5 a 33:26,7 (—5:19,9), 16. Čejchan 163,4 a 32:52,2 (—5:30,4), 17. Pánek 163,2 a 32:34,5 (—5:38,7).

Malé zprávy

● V Deštném-Jedlově v Orlických horách bylo 1. prosince otevřeno muzeum zimních sportů, turistiky a řemesel s regionální tematikou. Samozřejmě, že lyžování, které má v Orlických horách tradici, v něm je také zastoupeno.

● Na organizaci Krkonošské sedmdesátky se podílí osm složek. Převážně lyžařské oddíly. Startují desetičlenné hlídky mužů, pětičlenné hlídky žen a pětičlenné hlídky veteránů. Startovné 900 (resp. 450) Kčs pro celou hlídku. Start bude 2. března ve Svatém Petru.

● Nejlepším sportovcem roku se stal zápasník Lohyňa. Nás ovšem zajímalo, jak dopadli lyžaři. Nejlépe, ale

až na 17. místě, skončil František Jež. Reprezentační družstvo skokanů je v anketě na 5. místě. Škoda incidentu juniorského mistra světa Kvapila. Ten se ještě před anketou svým přestupkem vyřadil z hlasovacích listků a doplatilo na to celé naše lyžařství.

● Veřejná lyžařská škola tělovýchovné jednoty Rozvoj Praha 4 vyučuje v jednodenních i v týdenních kurzech. Vedoucím je Jaromír Pluskal. VLS má vlastní areál s vlekem ve Vysokém nad Jizerou. Se svými frekventanty škola zajíždí do Nízkých i Vysokých Tater, letos dokonce až do Alp. Účastníci jsou v případě týdenních kursů natáčení na video první a poslední den. To se pak dívá, jaký udělali za týden pokrok!

ZŘIZUJETE LYŽAŘSKÝ NEBO TENISOVÝ SERVIS?

KV SERVIS je vám k dispozici! Vrtací šablony, osazené vrtáky, vypletací stroje. Můžete si objednat i novinku pro příští sezónu — šablonu pro běžecká vázání.

Informace ing. Karel Vlček,
Plzeňská 25, 338 05 Mýto,
tel. 0181 - 95 11 24.

0 rehabilitacích

Na konferenci ČSSL 17. 11. 1990 přednesl Ján Mráz záverečnou zprávu rehabilitační komise, ze které vybíráme:

... U dr. Alexandra Egyháziho z Bratislavy rehabilitační komise konstatovala, že jeho obvinění bývalým trenérem reprezentačního družstva zjazdárok Ladislavom Zacharidesom posudzoval Krajský súd v Banskej Bystrici a rozhodol, že obvinenie bolo nepravdivé. Tým súd dr. Egyháziho sprostil akejkolvek viny. Rehabilitačná komisia vyslovila mienku, že bola neoprávnené prerušená činnosť a práca menovaného ako spolutrénéra čs. lyžiarskeho zjazdového družstva žien, a teda mu patrí ospravedlnenie, ako ostatným lyžiarskym pracovníkom.

V obsiahlom podaní s prílohami (dôkazné materiály) zdôvodnil svoju žiadosť Jozef Sámel z Brezna. Menovaný za svoje jednoznačne odmietavé názory voči vstupu vojsk Varšavskej zmluvy do ČSSR v roku 1968, ktorý nazval pravým menom okupácia, bol zbavený možnosti pracovať v lyžiarskom hnutí a musel prežiť dlhé obdobie úkoria a nespravodlivosti. Rehabilitačná komisia prijala záver, že mu patrí politická a spoločenská rehabilitácia a ospravedlnenie, ako to bolo vykonané u ostatných lyžiarskych pracovníkov postihnutých za svoje postoje v roku 1968. Obom menovaným v tomto smere boli dané písomné odpovede zo sekretariátu nášho zväzu, podpísané predsedom a generálnym tajomníkom zväzu, ako aj predsedom rehabilitačnej komisie.

Dr. Dušan Charvát na mimoriadnej konferencii požadoval rehabilitáciu aj emigrantov. Rehabilitačná komisia sa domnieva, že sa to plní článkami v časopise Lyžařství, v ktorých sa píše o osudoch tých, čo nemohli byť uvedení v lyžiarskej encyklopédii.

Doc. dr. Dvořák uviedol, že celá oblasť masového lyžovania bola v minulosti diskriminovaná. Rehabilitačná komisia sa touto vecou dopodrobna nezaoberala, pretože sa v budúcnosti predpokladá, že masové lyžovanie bude v kompetencii národných zväzov.

Rehabilitační komise se vyjádřila ještě k některým dalším problémům. Přesto nebyly všechny otevřené otázky zodpovězeny v požadované míře. Otvíráme proto v našem časopise volnou tribunu, v níž se k jednotlivým problémům můžeme vracet, ať už jde o rehabilitace osob nebo úseků, sekci či odvětví.

Na lyžích ve studiu

Na lyžích v televizním přenosu byl už téměř každý, kdo v tomto sportu v posledních dvaceti letech něco znamenal. Ale vjet na lyžích do televizního studia se zatím podařilo výjimečně. Tentokrát to byly dokonce lyže pro trávu a stalo se tak při natáčení jednoho dílu televizní soutěže Holky a kluci z jedné lavice.

Příjezd lyžaře do studia vyvolal u soutěžících i poroty značný údiv — obrat „lyžování v televizi“ si málokdo vykládá doslova. Hostem studia brněnské televize a členem poroty totiž byl ing. Vladimír Novotný, předseda komise pro lyžování na trávě Svazu lyžařů České republiky, který měl možnost přiblížit veřejnosti tento dosud málo známý sport. Přivedl s sebou dva naše nejmladší lyžaře na trávě, sourozence Hladíkovy z TJ Sokol Tišnov II - Předklášteří, z nichž osmiletá Sylvie doplnila jeho slova praktickou ukázkou výstroje a ještě nešestiletý Jan byl asi nejmladším lyžařem, který kdy v televizi vystupoval. Lednová televizní obrazovka se pokusila přivést na travnaté svahy další adepty sportu, který se u nás zdárně rozvíjí. Už proto, že se jeho vyznavači nemusejí denně obávat, co jejich zálibě řekne počasí...

Zemřel Roman Lang

V úterý 27. listopadu 1990 zemřel v Plzni ve věku 86 let Roman Lang — jeden z několika nejstarších členů a činovníků lyžařského svazu. Smutná zpráva se hluboce a bolestně dotkla celé naší lyžařské veřejnosti. Nás rozhodčích se dotkla obzvláště citelně. Všichni, kdo jsme ho blíže znali, jsme ho měli ve velké úctě pro jeho přátelskou povahu a snahu vždy pomoci.

Roman Lang se narodil 24. července 1904 v Plzni, kde vyrůstal ve známé sportovní rodině. Otec byl vynikající lyžař, turista a tenista, jeho bratr Norbert byl ve 20. a 30. letech jedním z vedoucích činovníků Svazu lyžařů RČS. Lyžovat začal Roman v raném dětství a jako Plzeňák si brzy zamiloval Šumavu. Závodit začal v juniorském věku, jeho mateřským klubem byl Český Ski klub v Plzni. V roce 1925 startoval na prvním vrcholném světovém závodě u nás pořádaném, na MS 1925 v Janských Lázních. Během let se stal úspěšným tenistou i lyžařem. Těžká automobilová nehoda v roce 1947 ukončila jeho aktivní sportování. Od té doby se dlouhá léta věnoval funkcionářské činnosti jako organizační pracovník a rozhodčí. Vykonal velký kus práce pro rozvoj lyžařského sportu v naší zemi. Uznáním jeho práce jsou i nejvyšší tělovýchovná vyznamenání.

Ani ve vysokém věku ho neopustil zápal pro lyžování. Zúčastňoval se všech významných zasedání lyžařského svazu jako host, naposled na sklonku roku 1987 v Harrachově při příležitosti oslav 100 let organizovaného lyžování u nás. Na tomto zasedání, za účasti předsedy Mezinárodní lyžařské federace Marca Hodlera, oslovil Roman Lang s jistou dávkou nostalgie československé lyžaře naposledy.

Roman Lang byl člověkem skromným, s upřímným vztahem ke sportu, přátelům a k životu. Tak jsme ho znali, takovým zůstane v našich vzpomínkách.

OTTO KULHÁNEK

FIRMA KCK - CYKLOSPORT - MODE

prodává horská kola z dovozu s vybavením SHIMANO a SUNTOUR v ceně od 9900 Kčs. Závodní kola s vybavením FALCON v ceně 9900 Kčs. Z další nabídky: brýle BOXER (Itálie, kopie RUDY PROJECT) — 490 Kčs. Italské ráfky AMBROSIO, černé, 490 Kčs za kus, cyklocomputer VENTURA — 6 funkcí — 980 Kčs a další velomateriál firem SHIMANO, SELLE ITALIA, SACHS-SEDIS, ITM, SACCON, AXO, AGU, AMBROSIO, UNION, CAMPAGNOLO, MODOLO, GIPIEMME. Vše nejlevněji nakoupíte u firmy KCK. Cenový katalog na požádání. Adresa: Váchova ulice, Prštín, 761 01 ZLÍN.

Kouzlo sjíždění

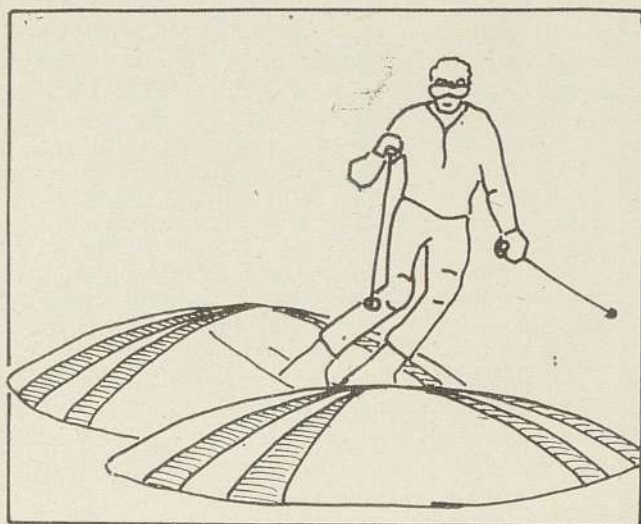
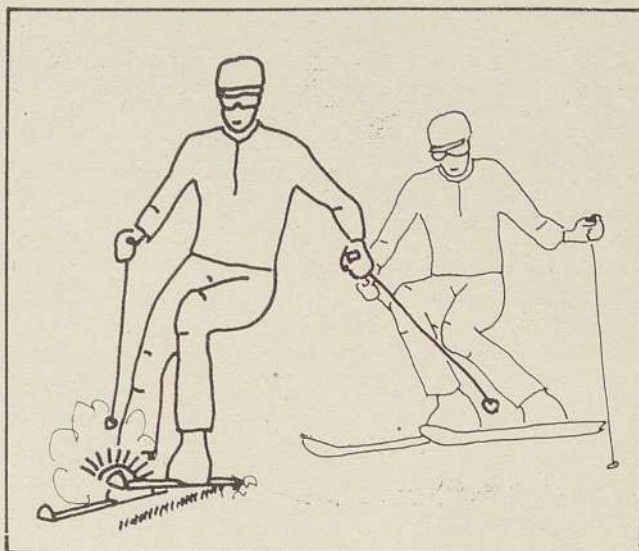
Blinkr

Jednou z možností, jak sjíždět úspěšně a účinně řezanými oblouky, je otáčení střídmonož — jedna dolní končetina se napíná a druhá pokrčuje. Nacvičujeme na mírném rovném svahu sjížděním po spádnicí v klouzavém pluhu nebo v širší stopě.

Špička každé lyže je v naší představě světelný ukazatel směru — „blinkr“, který se uvádí v činnost nadzvednutím špičky nad sněh, jejím předsunutím a pohybem směrem dovnitř následujícího oblouku. Chceš zahájit oblouk vpravo: „Rozsvítíš“ pravý blinkr... a levá lyže vykrajuje mírný oblouk. Nadzvednutím špičky jedné lyže jsi automaticky postavil druhou lyži na vnitřní hranu tím, že jsi nebránil pánví přepadat dovnitř zamýšleného oblouku. Tak vznikl „postoj pro oblouk“, který je v našem případě rozhodujícím předpokladem pro otáčení lyží.

Sjíždění oblouky řídíš střídavým zapínáním levého a pravého ukazatele směru. Chceš-li jet oblouky výraznější, přidáš k nadzvednutí a předsunutí špičky ještě její ztelnější otáčení do žádaného oblouku. Doplníš-li pak rytmus a plynulost pohybů, budeš sjíždět pěknými oblouky z přestoupení a zvládneš jimi každý terén a sněh.

Avšak pozor: Vnější lyže oblouku je zatížena přibližně ve středu chodidla — byla by chyba dostat se zvláště při zahavování oblouku do náklonu vzad.

Míče

Oblouky v bouřích vyžadují náročnou rovnováhu lyžaře a specifickou práci dolních končetin — otáčení při krčení na hřbetu a otáčení náponem po úbočí boule. Neméně důležitá je práce paží. Každá opora o hůl podporuje výrazně rovnováhu a udává nezbytný rytmus.

Dnes upozorníme na jednu z možností, jak oporu o hůl zlepšit: Představ si, že všechny boule, které přejezdíš, jsou velké nafukovací míče. Tvým úkolem je každý z těchto míčů propíchnout ráznou oporou hůl o jeho vrchol.

Propíchnij pouze míče, které se nacházejí na dosah před tebou. Nikdy nepíchej stranou nebo dokonce za sebe. Znamenalo by to přinejmenším ztrátu rytmu nebo rovnováhy.

Představa propíchnování míčů ti pomůže správně umístit oporu o hůl, učiní tvé oblouky rytmičtější a usnadní nalézt vhodnou stopu boulovitým svahem.

Píše a kreslí JIRÍ SOUKUP

Chcete také lyžovat v Saalbachu?

Skutečnost, že se v rakouském horském středisku Saalbach konalo mistrovství světa, neznamena, že tam kromě hvězd alpského lyžování nikdo jiný jezdit nemůže. Pouze začátkem letošního února by vás tam asi na sjezdovkách neradi viděli, ale jinak naopak očekávají, že o jejich trochu zapomenuté městečko projeví nyní svět zájem. Však i proto se země ucházejí o pořádání světových šampionátů, protože dobrý ochodník umí vydělat na všem.

Saalbach leží na dálnici Mnichov—Salzburg a podle německého lyžařského atlasu je od Mnichova vzdálen 185 km. Jede se přes Inzell, Lofer, Saalfelden a Saalbach-Hinterglemm. Železniční stanice se jmenuje Maishofen, odkud od nádraží jezdí do Saalbachu autobusy. Vlastní Saalbach má pouze 2660 obyvatel, zato však 18 000 lůžek pro hosty! Z toho

plyne, že obec žije výhradně z turistiky a snad všichni její obyvatelé pracují na nejnynějších rakouských „průmyslu“.

Kapacita lyžařských vleků je až 62 000 osob denně. K dispozici je 300 km lyžařských sjezdovek, z nichž 22 km je zařazeno mezi obtížné, 213 km mezi středně obtížné a 65 km je považováno za sjezdovky snadné. Nejdelší sjezdovka lausern měří 7 km a překonává výškový rozdíl 1020 m. V místě působí lyžařské školy s 200 instruktory, využít můžete speciálního dohledu na děti od tří let. Instruktory vyučují nejen sjezd, ale i běh.

Ne náhodou: Nezapomíná se ani na vyznavače běžeckých lyží, jimž slouží především dvě velké trasy s udržovanou stopou, každá v délce přes 18 km. Ubytování v soukromí je už od 35 DM za osobu a den, pokoj pro dvě osoby od

45 DM, často i se snídaní. Využit můžete rozsáhlé půjčovny sportovních potřeb, ani o stravování nemusíte mít obavy. Nedaleko Saalbachu je Schattbergbahn, se 100 kabinami největší lanovka v Rakousku. Náročnějším a hlavně movitějším hostům slouží několik hotelů. Prospekty ujišťují, že ani program pro večery nezaostává za denní nabídkou...

Podrobnější informace poskytuje Fremdenverkehrsverband (středisko cizincůho ruchu), adresa A-5753 Saalbach, telefon 72 72, telefax 79 00. Spojení z Československa poskytne mezinárodní telefonní ústředna.

Příště si doporučíme zase nějaké jiné místo pro zahraniční rekreaci. Vždyť se tam nakonec nemusí jezdit jenom v zimě, hory jsou krásné ve všech ročních obdobích a ceny mimo sezónu pochopitelně nižší.

KRITÉRIA

výběru dětí do oddílu lyžování

(Vypracováno pro podmínky oddílu lyžování TJ Slavoj MP Plzeň — sjezd)

Světový trend ve všech sportovních odvětvích vede k úzké specializaci. Sjezdové lyžování u nás zaznamenalo v posledních letech obrovský růst zájmu všech obyvatel, což se promítlo i do činnosti jednotlivých oddílů. Z tohoto hlediska kvalitativních změn je nutné modifikovat názory a metody sportovní výchovné práce.

Je nutné konstatovat, že převážná část metodických pomůcek (Trenér lyžování, Metodický dopis, Programy sportovní činnosti atd.) je zaměřena na problematiku tréninkových středisek mládeže, ve kterých jsou zcela odlišné podmínky než v řadovém oddíle.

V posledních letech docházelo v našem oddíle k nejasnostem a rozporným názorům na výběr a způsob vedení sportovní výchovného procesu nejmladších členů. Vystala tak akutní potřeba sestavení kritérií, podle kterých by bylo možné vytýpat perspektivní jedince mající předpoklady pro budoucí vysoké sportovní výkony. Výkonnostní sjezdové lyžování jako závodní činnost je podmíněno příznivým sociálně společenským klimatem, při jehož vytváření působí řada faktorů a činitelů.

Účelem tohoto textu je shromáždit a vymezit tyto faktory a seznámit rodiče se všemi aspekty sportu, pro který se rozhodují. Především tak některým zklamáním dítěte v pozdějším věku.

Vnitřní faktory (dispozice)

Je nutné si uvědomit, že hlavním úkolem trenérského kolektivu oddílu není zabezpečení masovosti, nýbrž naopak příprava nejschopnějších sportovců k relativně vysokým sportovním výkonům. Aby tento cíl byl splněn, musíme vybírat již děti ve věku 7–10 let. Jde totiž o to je do věku 11–12 let vychovat na takovou úroveň, aby bylo možné v tomto rozhodujícím období „zlatého věku dětské motoriky“ posoudit schopnosti a předpoklady dalšího růstu výkonnosti.

Předem je nutné konstatovat, že v lyžařském oddíle, jehož činnost závisí na dobrovolné práci trenérů, nemůže být jediným nebo rozhodujícím kritériem talent. Hlavním kritériem musí být především míra fyzicko-psychických i organizačně-technických předpokladů pro zajištění výkonnostního růstu.

Přesto je třeba vycházet z daných dispozic jednotlivce, které lze vymezit zhruba takto:

a) Anatomicko-fyziologické předpoklady dítěte:

- Dědičné vlastnosti, základní pohybové předpoklady. (Ideální typ postavy je atletický, spíše střední výšky.)
- Předpoklady pro rozvinutí vrozených pohybových dispozic (pohybová inteligence).
- Dokonalý zdravotní stav jako předpoklad vysokých sportovních výkonů v pozdějším věku.

b) Psychické předpoklady dítěte:

- Morálně volní schopnosti — zdravá ctižádostivost, cílevědomost.
- Schopnost soustředění a samostatnosti, psychomotivační vlastnosti — zájem, kladný postoj.
- Sociální schopnosti — přizpůsobivost a soužití s kolektivem, komunikace s trenérem, ukázněnost.
- Emocionální předpoklady — překonání pocitu strachu, schopnost riskovat, základní odvaha.

Psychické předpoklady dítěte jsou dané temperamentem, který nelze ovlivnit, a charakterem, který se postupně formuje výchovou.

Vnější faktory — materiálně-technické a sociální podmínky

Sebetalentovanější dítě, pro které nejsou zajištěny vnější faktory sportovní výchovného procesu, nemůže dosáhnout vysokých výkonů.

a) Nutné materiální a finanční zabezpečení:

- Výstroj a výzbroj, předškolní asi 2000 Kčs, žactvo 5000 až 6000 Kčs (nutná přiměřená kvalita lyží a bot).
- Ostatní náklady v zimní sezóně asi 1000 Kčs (doprava, strava, soustředění atd.).
- Členské příspěvky 60 Kčs ročně. (Psáno v roce 1990...)

b) Organizační dispozice:

- Možnost ubytování — limitující faktor daný kapacitou ubytovny TJ. (Na závodní úrovni nelze tréninkovou činnost praktikovat dojížděním).
- Možnost dopravy (hlavně v pozdějším období) na závody v jiných oblastech.
- Zajištění pravidelné účasti na trénincích v tělocvičně i na sněhu.
- Zajištění celoroční sportovní aktivity jako předpoklad všestrannosti, v pozdějším věku vhodný doplňkový sport.

Ostatní okolnosti ovlivňující závodní činnost

V oddíle, jehož působíště je 100 km od hor a jehož činnost je závislá na úrovni dobrovolné práce trenérů, ovlivňují sportovní výchovný proces četné další okolnosti, které je nutné respektovat. Je proto potřebné, aby rodiče chápali celou záležitost komplexně — ve všech souvislostech:

- Časové dispozice dětí (dovolená s rodiči, nemoc, školní povinnosti apod.). V sezóně je trénink v tělocvičně 1X týdně a trénink na sněhu o víkendů. Mimo sezónu 1–2X týdně.
- Členská povinnost brigádnických hodin na oddílové chatě 15–30 hodin ročně (platí pro rodiče).
- Vybavenost a technické možnosti oddílu — vlek, svah, oddílová výzbroj (lyže), tělocvična.
- Aktivní spolupráce rodičů s trenéry — výpomoc při tréninku na sněhu, doprava na závody v jiné oblasti (platí pro žactvo) a další.
- Klimatické podmínky — v některých sezónách limitující faktor, který naruší celoroční tréninkový cyklus.

Lze konstatovat, že vybavenost a technické možnosti našeho oddílu jsou relativně na vysoké úrovni, což potvrzují výsledky závodní činnosti v posledních letech. Limitujícím faktorem je kapacita ubytovny na Špičáku.

Při hodnocení a aplikaci jednotlivých kritérií je třeba si uvědomit, že tato kritéria mají různou míru důležitosti, a to podle individuálních dispozic jedince. Je proto na samotných rodičích, aby citlivě a objektivně posoudili vhodnost zařazení svého dítěte do lyžařského oddílu.

Závěr a doporučení

Kritéria pro výběr dětí do oddílu sjezdového lyžování byla sestavena na základě letitých zkušeností trenérského kolektivu a nejnovějších dostupných teoretických předpokladů. Smyslem využití těchto kritérií je co nejpřesněji odhadnout a vytýpat předpoklady jedince, rozvoj tělesných, psychických a funkčních vlastností nutných pro sportovní výkon, ale i zjistit materiálně-technické a organizační možnosti rodičů k zajištění sportovní činnosti dítěte.

Činnost našeho oddílu lyžování lze rozdělit jednak na zabezpečování masové tělovýchovy formou veřejné lyžařské školy, jednak na oblast výkonnostního sportu, kterému je toto pojednání určeno. Tyto dvě oblasti činnosti oddílu jsou různě zaměřeny a sportovní výchovný proces v nich má odlišný charakter. Pokud dítě, respektive možnosti rodičů, nesplňují uvedená kritéria, bylo by vhodné zařadit dítě do veřejné školy lyžování.

Sjezdové lyžování je atraktivní sport, ale zákonitě se stává náročnějším na zabezpečení všech potřebných podmínek. S tímto faktorem je nutné počítat při výběru dětí pro tento sport.

VÁCLAV MAZIN

Testy lyžařů - běžců

Motorické testy, jednotně používané v běhu na lyžích, mají dvě základní podoby: testy obecné tělesné připravenosti (OTP) a testy speciální tělesné připravenosti (STP). Testování OTP poskytuje představu o úrovni základních pohybových schopností sportovce. Používá se především v žákovském a dorosteneckém věku a je společné pro všechny sportovní disciplíny. Slouží jako podklad pro výběrová řízení a poskytuje objektivní představu o fyzickém stavu celé sportující populace.

Testy STP hodnotí sportovce z pohledu konkrétní disciplíny. Jsou obrazem připravenosti pro daný sportovní výkon a najdou uplatnění především ve výkonnostní a vrcholové etapě. Také tyto testy slouží jako podklad pro výběrová řízení, a sice v oblasti vrcholového sportu. S narůstajícím věkem a výkonností sportovce jejich význam stoupá.

Baterie testů hodnotících STP v běhu na lyžích byla poprvé použita v roce 1973 u mužů, v roce 1976 byla zavedena u žen. Baterie měla tuto podobu:

1. Test dlouhodobé vytrvalosti — DLDV — běh 10 000 metrů v terénu.
2. Test střednědobé vytrvalosti — STDV — běh 3000 metrů na dráze.
3. Test silové vytrvalosti dolních končetin — SVDK — opakované přeběhy švédských laviček v tělocvičně.
4. Test silové vytrvalosti horních končetin — SVHK — počet „jernbergů“ za 90 sekund. („Jernberg“ je posilovací cvičení, při kterém se sportovec opírá chodidly o záražku a opakovaně se z polohy vis vzad přitahuje oporou o pevně fixované hole.)

Pro ženy byla baterie upravena takto:

- DLDV — běh 5000 m v terénu.
STDV — běh 1500 m na dráze.

Testy SVDK a SVHL zůstaly stejné jako u mužů.

Několikaleté zkušenosti s touto baterií potvrdily, že výsledky některých testů jsou negativně ovlivněny rozdílným somatotypem testovaných osob, především pákovými poměry horních končetin u testu SVHK a velikostí dolních končetin u testu SVDK. Určité fyzické poropce představovaly zvýhodnění nebo naopak znevýhodnění testovaných osob, což se negativně promítlo do celkového výkonu v testu.

Z rozhodnutí subkomise běhu KVL VSL ÚV ČSTV se začala v roce 1982 připravovat novelizace testu SVDK a testu SVHK. Východiskem pro novelizaci byly závěry z diskusí s předními trenéry a metodiky běhu na lyžích. Po praktickém ověření několika návrhů byla v roce 1983 poprvé zkušebně použita testová baterie v nové podobě.

Nová testová baterie STP zachovávala v původní podobě test STDV a test DLDV.

Test SVDK byl novelizován jako opakovaný výběh do kopce na standardním úseku tratě v Jablonci nad Nisou - Břízkách, „Bramberk“, délka 550 m. Startovní interval 8 minut, počet opakování — muži 5X, ženy 3X. Výsledek je tvořen součtem dosažených časů.

Test SVHK byl novelizován jako jízda na kolečkových lyžích do kopce na standardním asfaltovém okruhu v Jablonci-Břízkách. Délka pro muže 200 m, pro ženy 150 m. Provedení odpichem soupaž, kolečkové lyže bez zpětné záražky, hole vlastní, jedna jízda, možnost jednoho opakování jízdy se započtením lepšího z dosažených časů.

V této podobě byla testová baterie používána při centrálních testech v Jablonci nad Nisou do konce olympijského cyklu 1985—1988.

Vývoj vrcholového běhu na lyžích, vedoucí k větší rozmanitosti v délce tratí — běhají se tratě kratší i delší než bylo dosud obvyklé — si vynutil další změnu testové baterie STP.

Test DLDV (běhá se jako terénní běh) je prodloužen na 20 km u mužů a juniorů, na 10 km u žen a juniorek.

Test STDV (na dráze) je zkrácen na 1500 m u mužů a juniorů a na 800 m u žen a juniorek.

Test SVHK dostává tuto podobu: Délka tratě se prodlužuje na 1100 m u mužů (5X) a na 450 m u žen (3X). Výsledek je tvořen součtem časů.

Test SVDK zůstává beze změn.

Místem konání centrálních testů STP pro muže, juniory a dorostence se stává Nové Město nad Metují. Testy se konají jednou ročně, vždy na konci obecné části přípravného období, v termínech stanovených subkomisí běhu. Místem konání testů pro ženy je Jablonec nad Nisou.

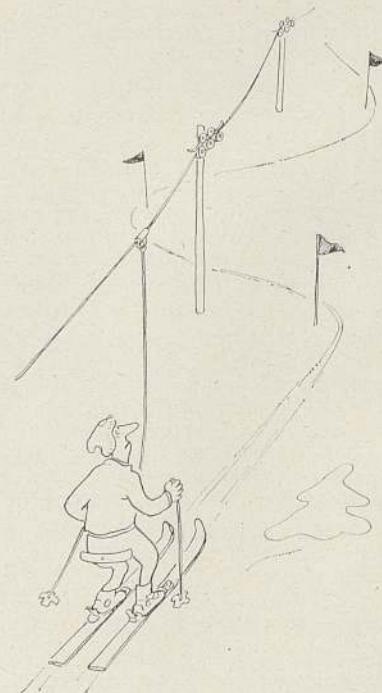
Úpravy testové baterie STP se provádějí pod tlakem vnějších okolností. Máme na mysli rozvoj dané disciplíny, dále pak technický rozvoj, který se promítá do nových materiálů. V neposlední řadě ovlivňují testování změny v délce tratí a rozdělení běhu na lyžích na volnou techniku (bruslení) a klasiku.

Navzdory všem těmto vlivům je snaha po stabilizaci testové baterie. Jenom dlouhodobé testovací výsledky na standardních tratích a za standardních podmínek umožňují potřebné srovnání jak u jednoho závodníka, tak i mezi všemi sledovanými sportovci.

Současná podoba testování speciální tělesné připravenosti se zdá být vyhovující. Pokud v běhu na lyžích nedojde k zásadním změnám, bude testová baterie používána po celý olympijský cyklus, tedy nejméně do roku 1992.

Dr. LADISLAV JIRKŮ

Slalomový test
Jaroslava Dostála

Malí lyžaři v televizním studiu

Proč? Vysvětlení je na straně 13.

lyžařství

ROČNÍK 77

1991

Kčs 4,-

3

ITALSKÉ PŘEKVAPENÍ V TATRÁCH

*Barco, Polvara a de Zolt na snímcích
Michaely Brachtlové*

ČTĚTE:

Světový pohár
v běhu na 30 km
(Štrbské Pleso) **1-2**

Světové poháry
ve výsledcích **3**

Nyč a Korunka —
profily **8**

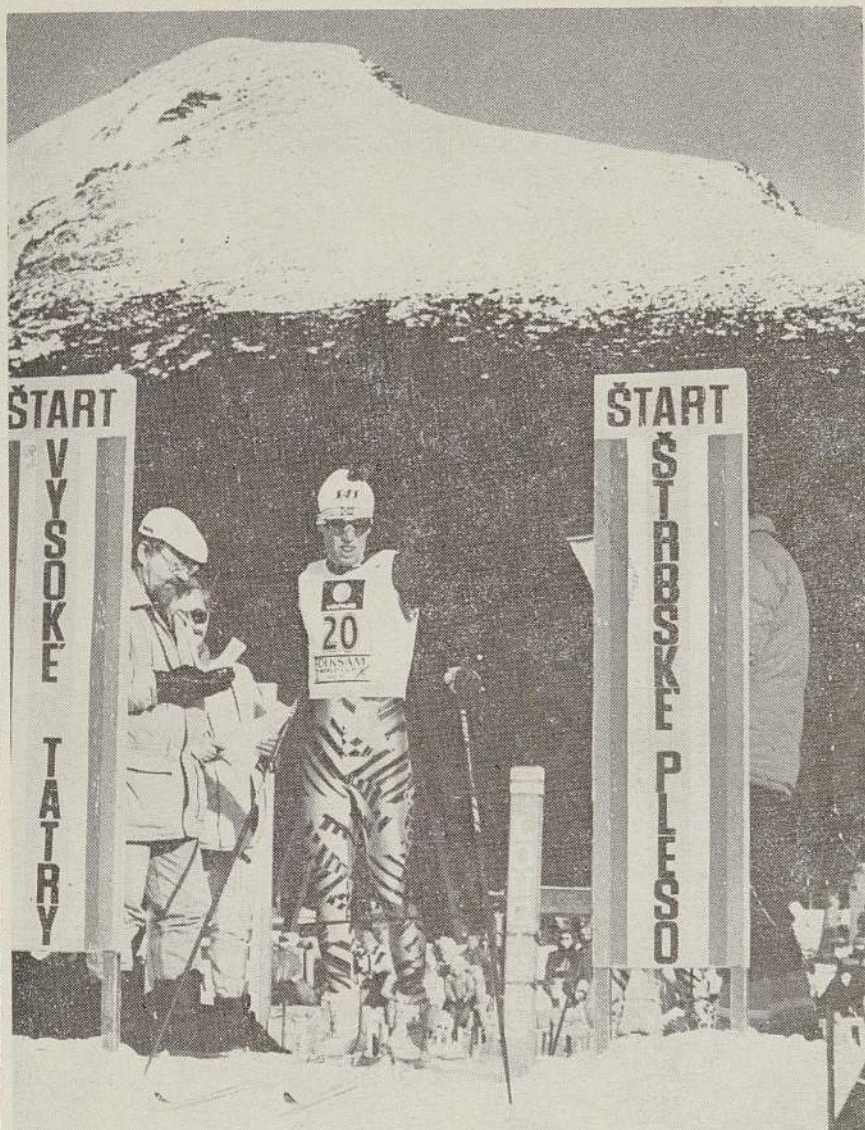
Třikrát M-ČSFR **12-15**

NA TITULNÍ STRANĚ mistryně republiky v běhu žen na 15 km volnou technikou Zora Simčáková. Snímek Bohumil Hyněk.

NA ZADNÍ STRANĚ OBÁLKY vítěz turné Bohemia-Crystal František Jež, jak ho zachytil objektiv ing. Juraje Bobuly.

Uzávěrka tohoto čísla:

5. února 1991

Vítěz na startu

Snímek Juraj Bobula

lyžařství

Ročník 77

Číslo 3

Vychází v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů Ing. Alexandr Žurman. Redaktor časopisu Karel Bláha. Grafická úprava Miroslav Slejška. Redakční rada: J. Trousil, předseda, Ing. P. Borský, PhDr. T. Broda, CSc., P. Bušta, P. Honzl, PaedDr. A. Horáček, A. Jedlička, Ing. J. Jech, CSc., J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, J. Lánský, M. Lohanský, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, CSc., P. Zelenka. Redakce: Klimentská 1, 115 88 Praha 1, telefon 231 47 40. Vychází jednou za měsíc. Tiskne Typos, tiskářské závody, s. p., nám. dr. M. Horákové 7, 360 32 Karlovy Vary. Cena 4 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávký přijímá každá administrace PNS a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, administrace vývozu tisku, Kačkova 19, 160 00 Praha 6. Neobjednané příspěvky se nevracejí. ISSN - 0323 - 1445

POZNÁMKY od zamrzlého plesa

Závod Světového poháru lyžařů u nás je vždycky svátek — moc se jich v Československu nepořádá. S tím většími obavami jsme z vlaku a později autobusu na Štrbské Pleso vyhlíželi sněh. Přesněji řečeno to, že žádný nebyl. Teprve ve Vyšných Hágách jsem začínal věřit, že se příští den — ve středu 9. 1. — skutečně pojede. Nesměle zbytky předvánočního bílého nadělení se spojovaly v odvážnější souvislé plochy dodávající vyznavačům lyžování optimismu. Na Štrbském Plese krásně svítilo slunce, sněh však byl spíše navátý či odváť.

Na startu měl být výkvět, ale už ze startovní listiny bylo znát, že na některých lístcích poněkud opadaný. Vedoucí závodník SP Smirnov si řekl, že má bodů až až, nepřijeli ani další Sověti, pro které v Raubiči Světový

pohár asi skončil. Chyběli Finové, švédské mužstvo bez Mogrena, Eriks-sona a Svana (jemuž na začátku sezóny ovšem do bývalé slávy hodně chybělo) měl zachraňovat Forsberg jenž nediplomaticky naznačoval jakousi roztržku ve švédské reprezentaci, kterou prý má na světomí právě Svana. Nicméně 15 z 25 závodníků „červené skupiny“ zachránilo pověst závodu.

Před tiskovkou 8. 1. byly obavy z toho, jaký bude sněh a zda ho při té oblevě bude dost. Korunka budoval, že venku není sněh, nýbrž mouka, a modlil se k jakémusi lyžařskému božstvu, aby to do rána umrzlo a ztvrdlo. „Víra tvá tě uzdraví,“ říkal jsem si, když mi krátce před tím voda ze střechy natekla za krk. Jenže Václav je asi s tím lyžařským božstvem zadobře. Příští ráno vypadalo přesně tak, jak chtěl...

Světové poháry

ALPSKÉ DISCIPLÍNY

Muži

Garmisch-Partenkirchen, SRN 5. 1. sjezd (délka tratě 3455 m, převýšení 960 m): 1. Mahrer (Švýc.) 1:55,01, 2. Zehentner (SRN) a Skaardal (Nor.) oba — 0,06, 4. Arnesen (Nor.) a Höflechner (Rak.) oba — 0,08, 6. Boyd (Kan.) a Hyber (SRN) oba — 0,12, 8. Heinzer (Švýc.) — 0,15, 9. Ghedina (It.) — 0,21, 10. Thorsen (Nor.) — 0,22, 11. Wirnsberger (Rak.) — 0,66, 12. Besse (Švýc.) — 0,77, 13. Tauscher (SRN) — 1,11, 14. Piccard (Fr.) — 1,13, 15. Fahner (Švýc.) — 1,17.

Garmisch-Partenkirchen, SRN 6. 1. superobří slalom (délka tratě 2070 m, převýšení 580 m): 1. Mader (Rak.) 1:23,95, 2. Heinzer — 0,29, 3. Girardelli (Luc.) — 0,34, 4. Arnesen — 0,63, 5. Aamodt (Nor.) — 0,65, 6. Ghedina (It.) — 0,67, 7. Alphand (Fr.) — 0,71, 8. Polig (It.) — 0,76, 9. Skaardal — 1,09, 10. Källin (Švýc.) a Kjuus (Nor.) oba — 1,10, 12. Zehentner — 1,16, 13. Eberharter (Rak.) — 1,17, 14. Marksten (Nor.) — 1,20, 15. Strolz (Rak.) a Runggaldier (It.) oba — 1,24.

Kitzbühel, Rakousko 12. 1. sjezd (délka tratě 3510 m, převýšení 862 m): 1. Heinzer 1:58,71, 2. Runggaldier — 0,07, 3. Boyd — 0,73, 4. Ghedina — 0,77, 5. Höflechner — 1,08, 6. Mahrer — 1,11, 7. Resch (Rak.) — 1,37, 8. Girardelli — 1,39, 9. Piccard — 1,57, 10. Wirnsberger — 1,82, 11. Assiger (Rak.) — 1,83, 12. Parathoner (It.) — 1,90, 13. Gigandet (Švýc.) — 1,92, 14. Mair (It.) — 2,08, 15. Kitt (USA) — 2,19.

Kitzbühel, Rakousko 13. 1. slalom (převýšení 180 m, v obou kolech 59 branek): 1. Girardelli 1:42,41 (50,02 a 51,39), 2. Furuseth (Nor.) — 0,87 (51,59 a 51,69), 3. Nierlich (Rak.) — 1,21 (51,76 a 51,86), 4. Bittner (SRN) — 1,34, 5. Okabe (Jap.) — 1,87, 6. Eriksson (Švéd.) — 2,14, 7. Gstrein — 2,23, 8. Stangassinger — 2,41, 9. Mader (všichni Rak.) — 2,56, 10. Aamodt — 2,75, 11. Stampatti (It.) — 2,99, 12. Jagge (Nor.) a Kjuus oba — 3,05, 14. Pramotton (It.) — 3,39, 15. Nilsson (Švéd.) — 3,53.

Kitzbühel, Rakousko 12. a 13. 1. kombinace: 1. Girardelli 12,53, 2. Kjuus 39,78, 3. Mader 45,71, 4. Accola (Švýc.) 54,44, 5. Eberharter 57,20, 6. Ghedina 64,49, 7. Piccard 72,31, 8. Runggaldier 78,50, 9. Polig 81,12, 10. Gigandet 82,88, 11. Thorsen (Nor.) 85,57, 12. Wasmeier (SRN) 89,07, 13. Tauscher (SRN) 99,25, 14. Besse (Švýc.) 99,45, 15. Boyd 106,93.

Adelboden, Švýcarsko 15. 1. obří slalom (v obou kolech 44 branek): 1. Girardelli 2:05,72 (1:04,34 a 1:01,38), 2. Tomba (It.) — 1,56 (1:04,99 a 1:02,29), 3. Nierlich — 1,69 (1:04,72 a 1:02,69), 4. Accola — 1,76, 5. Mader — 1,81, 6. Grünigen (Švýc.) — 1,95, 7. Nobis (USA) — 2,45, 8. Aamodt — 2,52, 9. Källin — 2,65, 10. Knörr (Švýc.) — 2,77, 11. Nyberg (Švéd.) — 2,83, 12. Furuseth — 2,85, 13. Wallner (Švéd.) — 2,86, 14. Salzberger (Rak.) — 3,20, 15. Pieren (Švýc.) — 3,34.

Ženy

Bad Kleinkirchheim, Rakousko 6. 1. sjezd (délka tratě 2670 m, převýšení 705 m): 1. Gutensohnová (SRN) 1:36,03, 2. Gintherová (Rak.) — 0,30, 3. Bournissenová (Švýc.) — 0,59, 4. Leeová-Gartnerová (Kan.) — 0,73, 5. Zelenská (SSSR) — 0,78, 6. Gergová (SRN) — 0,89, 7. Merleová — 0,91, 8. Bouvierová (obě Fr.) — 1,10, 9. Seizingerová (SRN) a Wallingerová (Rak.) obě — 0,16, 11. Vogtová — 1,19, 12. Dedlerová (obě SRN) — 1,30, 13. Kronbergerová — 1,74, 14. Koglerová (obě Rak.) — 1,94, 15. Medzihradská a Haasová (Rak.) obě — 1,96. — 46. Tarasovičová — 7,66.

Bad Kleinkirchheim, Rakousko 7. 1. slalom (převýšení 168 m, v prvním kole 49, ve druhém 48 branek): 1. Wibergová (Švéd.) 1:27,78 (45,53 a 42,25), 2. Maierhoferová (Rak.) — 0,58 (46,44 a 41,92), 3. Grünigenová (Švýc.) — 0,64 (45,66 a 42,76), 4. Kronbergerová — 0,69, 5. Salvenmoserová (Rak.) — 0,84, 6. Masnadaová (Fr.) a Stroblová (Rak.) obě — 0,91, 8. Šarecová (Jug.) a Chauvertová (Fr.) obě — 0,99, 10. Bergeová (Nor.) — 1,36, 11. Völkerová — 1,48, 12. Twardokensová (obě USA) — 1,69, 13. Bokalová (Jug.) 1,89, 14. Ederová (Rak.) — 2,00, 15. Fernandezová-Ochoaová (Šp.) — 2,32. — 18. Medzihradská — 3,72.

Bad Kleinkirchheim, Rakousko 6. a 7. 1. kombinace: 1. Kronbergerová 23,87, 2. Gintherová (Rak.) 35,74, 3. Masnadaová 42,01, 4. Gergová 45,05, 5. Medzihradská 46,00, 6. Schusterová 50,03, 7. Stöcklová 51,81, 8. Haasová (všechny Rak.) 57,34, 9. Seizingerová (SRN) 60,85, 10. Zurbriggenová (Švýc.) 70,86,

11. Dedlerová 72,09, 12. Vogtová 80,79, 13. Tarasovičová 153,01. — klasifikováno jen 13 závodnic.

Kranjská Gora, Jugoslávie 11. 1. obří slalom (v prvním kole 45, ve druhém 47 branek): 1. Schneiderová (Švýc.) 2:11,66 (1:04,27 a 1:07,39), 2. Bokalová — 1,11 (1:05,53 a 1:07,24), 3. Kronbergerová — 1,23 (1:05,48 a 1:07,41), 4. Twardokensová — 1,24, 5. Ederová (Rak.) — 1,57, 6. Maierhoferová — 1,60, 7. Salvenmoserová — 1,62, 8. Wachterová — 1,68, 9. Maierová (obě Rak.) — 1,82, 10. Bernetová — 2,02, 11. Haasová (obě Švýc.) — 2,04, 12. Merleová — 2,09, 13. Auerová (Rak.) — 2,24, 14. Meierová (SRN) — 2,40, 15. Gergová — 2,45.

Kranjská Gora, Jugoslávie 12. 1. slalom (převýšení 172 m, v prvním kole 49, ve druhém 52 branek): 1. Bokalová 1:26,23 (42,10 a 44,13), 2. Maierhoferová — 0,08 (41,77 a 44,54), 3. Ša-5. Fernandezová-Ochoaová — 1,01, 6. Barnierová (Fr.) — 1,40, 7. Masnadaová — 1,63, 8. Stroblová — 1,65, 9. Grünigenová recová (Jug.) — 0,21 (41,33 a 45,11), 4. Schneiderová — 0,97, — 1,80, 10. Kronbergerová — 1,87, 11. Puškinová (Jug.) — 1,92, 12. Wachterová a Salvenmoserová obě — 2,05, 14. Chauvetová (Fr.) a Anderssonová (Švéd.) obě — 2,26.

Kranjská Gora, Jugoslávie 13. 1. slalom (převýšení 172 m, v prvním kole 49, ve druhém 50 branek): 1. Kronbergerová 1:24,19 (41,78 a 42,41), 2. Salvenmoserová — 0,05 (42,19 a 42,05), 3. Šarecová — 0,13 (41,79 a 42,53), 4. Grünigenová — 0,45, 5. Fernandezová-Ochoaová — 0,65, 6. Chauvetová — 0,75, 7. Wibergová a Buderová (Rak.) obě — 0,77, 9. Anderssonová — 0,88, 10. Puškinová — 1,27, 11. Mayová (Švýc.) — 2,97, 12. Twardokensová — 3,44, 13. Filllová (Fr.) — 3,59, 14. Zingerová (Švýc.) — 3,89, 15. Huntová (USA) — 4,02.

Meribel, Francie 18. 1. sjezd (délka tratě 2756 m, převýšení 828 m): 1. Kronbergerová 1:57,59, 2. Merleová — 0,78, 3. Wallingerová — 1,43, 4. Gutensohnová (SRN) — 1,48, 5. Stöcklová (Rak.) — 1,56, 6. Gergová — 1,71, 7. Medzihradská — 2,30, 8. Speschaová (Švýc.) — 2,50, 9. Bouvierová — 1,84, 10. Vogtová — 3,09, 11. Zellerová — 3,24, 12. Fournierová (obě Švýc.) — 3,82, 13. Gladyševová (SSSR) — 3,98, 14. Haasová — 4,01, 15. Leeová — 4,46.

Meribel, Francie 19. 1. superobří slalom (délka tratě 1665 m, převýšení 498 m): 1. Kronbergerová 1:20,99, 2. Gergová — 0,49, 3. Merleová — 0,50, 4. Seizingerová — 1,15, 5. Haasová — 1,63, 6. Zurbriggenová (Švýc.) — 1,74, 7. Stangassingerová (SRN) — 1,79, 8. Sadleirová (Rak.) — 1,81, 9. Bouvierová — 2,03, 10. Gutensohnová — 2,13, 11. Ejdavlová (Nor.) — 2,69, 12. Maierová (Rak.) — 2,72, 13. Dedlerová — 2,85, 14. Köllereová (Rak.) — 2,93, 15. Leeová — 3,26. — 19. Medzihradská — 3,57.

BEŽCI

Minsk, SSSR 5. 1. 15 km bruslení: 1. Smirnov (SSSR) 36:25,8, 2. Dählie (Nor.) — 18,7, 3. Korunka a Forsberg (Švéd.) oba — 20,9, 5. Ulvang (Nor.) — 25,8, 6. Plaksunov — 27,9, 7. Prokurorov — 37,6, 8. Botvinov (všichni SSSR) — 49,5, 9. Langli — 49,8, 10. Sivertsen — 52,0, 11. Skjeldal (všichni Nor.) — 55,4, 12. Lazutin — 59,3, 13. Obuchov — 1:00,1, 14. Badamšin (všichni SSSR) — 1:00,5, 15. Albarello (It.) — 1:03,5. — 22. Nyč — 1:21,2, 28. Teplý — 1:34,4, 38. Buchta — 2:02,0.

Minsk, SSSR 6. 1. 4x10 km klasicky: 1. Norsko (Skaanes, Langli, Ulvang, Dählie) 1:47:22,54, 2. Švédsko (Jonsson, Danielsson, Majbäck, Forsberg) — 17,09, 3. SSSR (Badamšin, Kirilov, Botvinov, Smirnov) — 17,12, 4. Itálie — 2:57,92, 5. Švýcarsko — 4:23,19, 6. CSFR (Buchta, Teplý, Nyč, Korunka) — 6:05,72, 7. Rakousko — 7:26,74, 8. Bulharsko — 12:50,60.

Štrbské Pleso 9. 1. 30 km bruslení: 1. Dählie 1:11:38,6, 2. Barco — 42,4, 3. Polvara (oba It.) — 53,5, 4. Skjeldal — 1:07,6, 5. Korunka — 1:12,5, 6. Ulvang — 1:25,1, 7. Albarello — 1:56,5, 8. De Zolt (It.) — 1:58,4, 9. Buchta — 2:08,2, 10. Vanzetta (It.) — 2:13,4, 11. Sivertsen — 2:18,5, 12. Fauner (It.) — 2:50,4, 13. Benc — 2:51,6, 14. Forsberg — 2:54,3, 15. Langli (Nor.) — 3:00,0. — 19. Nyč — 3:34,6, 26. Teplý — 4:20,4, 28. Petrásek — 4:35,5.

BEŽKYNE

Minsk, SSSR 5. 1. 30 km klasicky: 1. Vjalbeová 1:32:18,0, 2. Nagejkinová (obě SSSR) — 33,4, 3. Nybraatenová — 2:25,0, 4. Heggeová (obě Nor.) — 2:54,7, 5. Määttäová (Fin.) — 4:03,7, 6. Smetaninová (SSSR) — 4:32,7, 7. Vaalová — 4:34,3, 8. Federsenová (obě Nor.) — 4:53,1, 9. Černychová — 5:10,0, 10. Spicynová — 6:10,0, 11. Tichonovová (všechny SSSR) — 6:11,6,

12. Pyykkonenová (Fln.) — 6:55,3, 13. Kovalevičová — 7:38,0, 14. Slesarevová — 8:14,6, 15. Danilovová (všechny SSSR) — 8:39,0. — 25. Zurynková — 14:42,1.

Klingenthal, SRN 12. 1. 15 km klasicky: 1. Nybraatenová 41:34,8, 2. Westinová (Švéd.) — 15,4, 3. Petterssonová (Nor.) — 23,5, 4. Belmontová (It.) — 39,1, 5. Elveosová (Nor.) — 47,5, 6. Wezelová (SRN) — 55,3, 7. Skeimeová (Nor.) — 1:17,6, 8. Wallinová (Švéd.) — 1:34,0, 9. Willeová — 1:36,4, 10. Opitzová (obě SRN) — 1:43,5, 11. Svinstedtová (Švéd.) — 1:51,7, 12. Di Centaová (It.) — 2:06,0, 13. Hessová — 2:14,6, 14. Kümmeová — 2:21,5, 15. Bauknechtová (všechny SRN) — 2:25,2. — 18. Janoušková — 2:31,8, 19. Balážová — 2:38,4, 24. Simčáková — 2:54,8, 31. Mihoková — 4:01,1, 36. Pravečková — 5:07,4.

Klingenthal, SRN 13. 1. 4x5 km klasicky: 1. Norsko [Petterssonová, Elveosová, Skeimeová, Nybraatenová] 1:09:44, 2. SRN I. [Wezelová, Hessová, Willeová, Opitzová] — 1:43, 3. Itálie [Vanzettová, Di Centaová, Paruzziová, Belmontová] — 2:12, 4. Švédsko — 2:23, 5. SRN II. — 2:35, 6. ČSFR (Simčáková, Janoušková, Mihoková, Balážová) — 3,06.

SEVERSKÁ KOMBINACE

Oberwiesenthal, SRN 29.—30. 12. 1990 závod jednotlivců: 1. Sulzenbacher (Rak.), 2. Lundberg (Nor.), 3. Kempf (Švýc.), 4. Pohl (SRN), 5. Levandi (SSSR), 6. Csar (Rak.), 7. Apeland (Nor.), 8. Gündet (Švýc.), 9. Ofner (Rak.), 10. Kopal, 11. Mára, 12. Aschenwald (Rak.), 13. Schaad (Švýc.), 14. Leonhardt (SRN),

15. Girard (Fr.). — 23. F. Repka, 26. Vrbičan, 30. Giacko, 42. Pustějovský. — Skok: 1. Nordgren (Švéd.) 219,0 (89,5 a 85,5), 2. Lundgren 215,8 (87 a 85,5), 3. Pohl 211,8 (87 a 81,5). — 8. Mára 195,2 (84,5 a 82), 17. Kopal 181,6 (84,5 a 76), 19. Vrbičan 175,2 (84,5 a 72,5), 31. F. Repka 154,0 (75,5 a 71,5), 34. Giacko 151,6 (75 a 71), 45. Pustějovský 130,4 (71 a 62,5). — 15 km: 1. Schaad 42:24,0, 2. Levandi — 32,2, 3. Sulzenbacher — 39,1.

Schonach, SRN 5.—6. 1. závod jednotlivců: 1. Lundberg, 2. Kempf, 3. Pohl, 4. Sulzenbacher, 5. Kopal, 6. Schaad, 7. Repelin (Fr.), 8. Apeland, 9. Ustupski (Pol.), 10. Dufter (SRN), 11. Guy (Fr.), 12. Bredesen (Nor.), 13. Müller (SRN), 14. T. E. Elden (Nor.), 15. Ofner. — Skok: 1. Lundberg 224,5 (87 a 90), 2. Pohl 217,6 (85 a 84), 3. Mantila (Fin.) 216,3 (85 a 86). — 8. Kopal 195,9 (84 a 78). — 15 km: 1. B. J. Elden (Nor.) 36:07, 2. T. E. Elden — 46,1, 3. Guy — 1:19,8. — 10. F. Repka — 23:13,1.

Bad Goisern, Rakousko 12. a 13. 1. závod jednotlivců: 1. Sulzenbacher, 2. Kempf, 3. Lundberg, 4. Masaši (Jap.), 5. T. E. Elden, 6. Levandi, 7. Schaad, 8. Savin, 9. Kazuoki (Jap.), 10. Guy, 11. Mára, 12. Vik (Nor.), 13. Ustupski, 14. Bredesen, 15. Pohl. — Skok: 1. Sulzenbacher 223,4 (81,5 a 85,5), 2. Vik 220,5 (87 a 85,5), 3. Lundberg 196,5 (81 a 77). — 11. Mára 185,0 (77 a 78), 14. Vrbičan 182,8 (76,5 a 77). — 15 km: 1. Schaad 40:09,0, 2. Glanzmann (Švýc.) — 17,4, 3. Guy — 29,8.

Jaké bylo to letošní Intersportturné?

Tradiční měření skokanů celého světa Intersportturné mělo své pravidelné zastávky:

30. 12. Oberstdorf, 1. 1. Garmisch-Partenkirchen, 4. 1. Innsbruck a 6. 1. Bischofshofen. Že našim závodníkům nesedl vítr, že nezareagovali na nový způsob odrazu (natož na „věčko“), že byli přetřénovaní, to jsme si už mohli přečíst v denním tisku. V době, kdy čtete tyto řádky, jste už jistě pod vlivem nových dojmů z MS ve Val di Fiemme. Ale pro pořádek: Vraťme se ještě k novoročním závodům s následujícím souhrnem drobných poznámek.

● **Pavel Ploc** odjížděl na Intersportturné s jistou úlevou: „Konečně už nějak bydlím, mám klíče od podnájem. Vlastní hnízdo si stavět nebudu, nemám totiž kde. Po Calgary (stříbro) mi sice starosta Harrachova slíbil parcelu, ale teď už není starostou.“ Ploc se nejvíc zlobil na vítr. Na Intersportturné neudělal ani bod.

● **Kdeže loňské sněhy jsou!** Kdeže je loňské Ježovo vítězství v Bischofshofenu! Jež: „Loni jsem při zámořském turné cítil formu, která při Intersportturné gradovala. Za rok jsem přibral dvě, tři kila. Tuk to není, ale svalová hmota. Promítá se do jezdeckého postavení, musím měnit těžiště.“ V Innsbrucku se ani neproboujel do hlavního závodu. „Příprava stejná jako loni, zdá se mi, že netrénujeme, ale dřeme. Na můstky jdeme unavenější než naši soupeři.“ — Nalada se Ježovi vrátila až po vítězství na Bohemia Crystal turné, které se však konalo jenom v rámci EP. „Změnil jsem jídelníček. Žádné maso, žádné sladkosti. Místo posilování běhání.“

● **Tomáš Raszka** měl smůlu. Na „turné“ (jak říká) jel poprvé, ale do-

stal angínu. Bylo z toho jenom 60. místo v Oberstdorfu. — Dodatečně zaskakoval Martin Švagerko. „O nominaci jsem se dověděl na Silvestra. Trenér Tánczos telefonoval tátovi. Já ve svém novém bytě ještě telefon nemám.“ Taťka nasel do auta, spěchali do Innsbrucku, ale žádný bodík do SP z toho nakonec nebyl.

● **Podivuhodnou postavou** našeho skokanského pelotonu je Jaroslav Sakala (21), který žije ve Frenštátě. I na Intersportturné jel po operaci pravého kotníku. Držel se v ústraní, novináři na něj nedotírali. Až v Bischofshofenu, kdy za houstnoucího sněžení odpadával soupeř za soupeřem, z toho najednou byl bodík za patnácté místo. První Sakalův bod ve SP. Celkově skončil na Intersportturné dvacátý, nejlepší z našich!

● **Trojnásobný olympijský vítěz** Matti Nykänen, který toto turné dvakrát vyhrál, tentokrát chyběl. Nebylo po něm vidu ani slychu. Až se ozval manažer: Když jsem s Mattim uzavíral smlouvu dohodli jsme se, že nesmí pít. Na vánoce odjel do Jyväskylä, tam začal a nevěděl, kdy přestat. Pak se rozhodl, že na Turné čtyř můstků (rozuměj Intersportturné) nepojede, že to bude zábavnější na Kanárských ostrovech. A tak tam odletěl. Matti je alkoholik a měl by se léčit. Já s ním končím.“

● **Heinze Kuttina** známe. Na MSJ v Tatrách získal dvakrát zlato. V Ga-Pa měl na Nový rok ošklivý pád. Odřel si obličej, zlomil ruku, po okem mu naskočil monokl. Byl na něj hrozný pohled. A to si už v Lahti 1989 tak pohmoždil kotník, že ho musí mít stále fixovaný. K pádu v Ga-Pa řekl trenér Toni Innauer: „Kuttina potřebuji aspoň pro závod družstev. Kde bych sehnal čtvrtého závodníka? Víc

jích v Rakousku nemáme.“ To řekl před MS ve Val di Fiemme trenér země, která vyhrála v minulé sezóně skokanský Pohár národů.

● **Stephan Zünd**, světecen trenéra Josefa Samka, má literární ambice. Z Intersportturné pravidelně dodával pro curyšský Sport „Deníček“. Ke svému „věčku“ řekl: „Deset let jsem skákal klasickým stylem, ale jedna lyže mi pořád ujížděla do strany. Až přítel Raymond Pascal mi poradil, ať ty nohy nechám roztažené.“ — Určitým typům „věčko“ vyhovuje. Při letu se zvyšuje vztlak vzduchu. Je věcí úvahy, zda obětovat bodík za styl a raději natáhnout metry. U nás to s „věčkem“ zkoušel Malec, nyní mladý a ambiciózní Goder.

● **Se smíšenými pocity** psal tisk o Jensu Weissflogovi (26), legendě sportu bývalé NDR. Za všechny výsledky připomeňme olympijské vítězství na středním můstku v Sarajevu (1984). Vytýkala se mu politická angažovanost za Honeckera, kdy to dotáhl až na poslance Lidové sněmovny NDR. — Ale jinak je „houzev“. Na podzim 1990 byl v Mnichově operován. Proto nejel na začátku sezóny za moře. Bolesti v kotníku cítil ještě při Intersportturné. Poradil si i s nepříznivým nasazením do první skupiny, kam ho „doporučil“ trenér západoněmeckého, nyní celoněmeckého družstva. A přesto vyhrál. Vyhrál také celé Intersportturné. Když si šel pro „mizký kapitalistický peníz“ (dvakrát 6000 švýc. franků za vítězství a „nácký drobný“), byla jeho jedinou odpovědí na politické narážky slova: „My sportovci jsme od toho, abychom dělali výkony, a ne abychom diskutovali o politice.“

-loh-

Loni 66, letos jen 14 bodů

Takový byl výsledek čs. reprezentantů ve čtyřech závodech Světového poháru, které letos znamenaly důležitou prověrku sil skokanů před mistrovstvím světa ve Val di Fiemme. Tradiční německo-rakouské turné soustředilo na startu nejlepší závodníky čtrnácti zemí. Ze světové špičky chyběli jen Švéd Boklöv pro zranění a Fin Nykänen (hvězda let 1982–1986), který v úvodní části letošního ročníku SP v USA a v Kanadě vůbec nebodoval. Jens Weissflog (SRN) se po operaci kolena dovedl na Intersportturné dobře připravit a zvítězil v něm již potřetí, což se dosud podařilo jen H. Recknagelovi (1957–58, 1958–59 a 1960 až 1961) a Noru B. Wirkolovi (1966–67, 1967–68 a 1968–69). Weissflog vybojoval prvenství ve 32. a 33. ročníku (1983–84 a 1984–85).

Ve čtyřech závodech letošního 39. ročníku Intersportturné bodovalo celkem 28 skokanů. Ve dvou závodech zvítězili Weissflog a Rakušan Andreas Felder, jednou loňský vítěz Fin Ari-Pekka Nikkola. Šestkrát stáli na stupních vítězů Rakušané (třikrát Felder, jednou Vettori, Kuttin a Horngacher), čtyřikrát skokani SRN (třikrát Weissflog, jednou Thoma) a dvakrát Nikkola (Finsko). Z čs. reprezentantů získal Pavel Ploc 8, Jiří Parma 5 a Jaroslav Sakala 1 bod. V soutěži družstev Světového poháru zůstal čs. tým šestý, ale Jugoslávci zvýšili svůj náskok o 7 a Švýcaři o 16 bodů. Nejúspěšnější byli Rakušané, jejichž skokani vybojovali 203, závodníci SRN 156 bodů. Překvapili Švédové ziskem 50 bodů, hlavně zásluhou Mikaela Martinssona, který bodoval ve všech závodech a v celkové klasifikaci skončil sedmý.

Experté skokanské disciplíny právem obdivují vynikající výkony a schopnost zkušných závodníků Weissfloga, Feldera a Vettoriho udržet stálou formu. Weissflog poprvé zvítězil v Intersportturné již v roce 1984, Felder byl šestý a Vettori čtvrtý v dalším ročníku, když o rok později vybojoval tuto cennou trofej.

Novinkou letošní soutěže bylo kvalifikační kolo, z něhož postoupilo do prvního soutěžního 60 skokanů a 15 nejlepších ze Světového poháru. Do druhého kola se kvalifikovalo jen 35 závodníků. Z čs. reprezentantů vypadl v kvalifikaci v Garmisch-Partenkirchenu Dluhoš, v Oberstdorfu se nekvalifikoval do druhého kola společně s Raszkou (nastoupil s horečkou a po závodě se vrátil domů), v Garmisch-Partenkirchenu Ploc, v Innsbrucku Švagerko a v Bischofshofenu Parma.

Již závody Světového poháru v Lake Placidu, Thunder Bay a Sapporu naznačily vzrůstající počet sřokanů s V stylem, s nímž Švéd Boklöv získal prvenství ve Světovém poháru 1989. Intersportturné trend vývoje tohoto stylu potvrdilo. Uplatňují ho Němci Kiesewetter a Duffner, Švýcaři Freiholz a Zünd, snaží se o něj i Bulhar Brejčev. Podle mínění některých trenérů se osvědčuje také při nepříznivém větrném počasí.

Každoročně se na Intersportturné objeví noví nadějní a mladí skokani. Letos to byl šestnáctiletý Švýcar Sylvain Freiholz (bodoval již v Thunder Bay) a Jugoslávec Franci Petek (velmi úspěšný v úvodu SP), který byl po deseti závodech na pátém pořadí Světového poháru.

Trenér čs. reprezentačního družstva Ján Tánčozs před odjezdem na Intersportturné očekával, že jeho svěřenci budou bodovat v každém závodě. Tentokrát jim chybělo trochu závodnického štěstí. Vedoucí výpravy a předseda skokanského úseku Josef Lánský věří, že do MS se výkonnost čs. reprezentantů zlepší a naši potvrdí, že patří do světové špičky.

Oberstdorf, SRN 30. 12. 1990 (K 115 m): 1. Weissflog (SRN) 203,9 (107 a 106,5), 2. Felder 202,0 (104,5 a 108), 3. Kuttin (oba Rak.) 198,7 (106,5 a 106,5), 4. Duffner (SRN) 197,7 (105,5 a 110), 5. Martinsson (Švéd.) 195,5 (103 a 107), 6. Freiholz (Švýc.) 192,6 (109,5 a 104,5), 7. S. Tällberg (Švéd.) 187,3 (102 a 102,5), 8. Vettori 181,8 (101,5 a 10,5), 9. Horngacher (oba Rak.), 181,2 (98 a

Jens Weissflog

105), 10. Heumann (SRN) 180,6 (98 a 106) a Nikkola (Fin.) 180,6 (102,5 a 101,5), 12. Huber (Rak.) 178,4 (99 a 102), 13. Thoma 175,9 (99 a 102), 14. Bauer (oba SRN) 175,3 (100,5 a 99), 15. Laakkonen (Fin.) 172,6 (101 a 98). — **18. Ploc 168,7 (103 a 95), 22. Parma 161,8 (94,5 a 96,5), 25. Jež 160,5 (99,5 a 93), 26. Sakala 160,0 (99 a 93,5), 37. Dluhoš 75,6 (94), 60. Raszka 48,9 (81).**

Garmisch-Partenkirchen, SRN 1. 1. 1991 (K 107 m): 1. Weissflog 204,3 (102 a 94) a Felder 204,3 (98 a 98), 3. Horngacher 186,5 (95,5 a 96,5), 4. Martinsson 181,9 (97 a 88), 5. Duffner 180,5 (94,5 a 97), 6. Hakala (Fin.) 180,2 (93 a 91,5), 7. Thoma 178,3 (91,5 a 92), 8. Vettori 174,6 (94,5 a 86), 9. S. Tällberg 173,2 (94 a 85,5), 10. Vervejkin (SSSR) 168,3 (88 a 93), **11. Parma 167,8 (95 a 83,5), 12. Bauer 165,1 (90 a 88), 13. Zünd (Švýc.) 164,4 (88 a 94,5), 14. Laakkonen 163,8 (89 a 89,5), 15. Kiesewetter (SRN) 161,6 (89 a 91,5).** — **17. Sakala 158,9 (91 a 84), 33. Jež 140,7 (84,5 a 82,5), 41. Ploc 69,9 (83).** — Dluhoš se nekvalifikoval.

Innsbruck, Rakousko 4. 1 (K 109 m): 1. Nikkola 221,6 (104,5 a 110), 2. Weissflog 219,1 (104 a 108), 3. Thoma 210,4 (100 a 109), 4. Vettori 199,7 (101 a 100), 5. Rauschmeier (Rak.) 194,4 (101 a 100,5), 6. Horngacher 194,0 (98 a 100), 7. Petek (Jug.) 185,9 (91,5 a 105), 8. Martinsson 183,9 (94 a 100), 9. Zünd 181,4 (95 a 104), 10. Bredesen (Nor.) 176,4 (91,5 a 100), 11. Kiesewetter 175,6 (93,5 a 101), 12. Laakkonen 173,9 (94 a 95), 13. Felder 173,5 (92 a 98), 14. Hakala 171,2 (90,5 a 98), 15. Freiholz 168,8 (95 a 97,5). — **16. Ploc 168,1 (96,5 a 93), 17. Dluhoš 166,2 (96 a 90), 18. Parma 165,2 (90 a 90), 26. Sakala 156,9 (93 a 91), 46. Švagerko 88,0 (89).**

Bischofshofen, Rakousko 6. 1. (K 111 m): 1. Felder 225,8 (108,5 a 110,5), 2. Vettori 218,2 (111 a 104), 3. Nikkola 216,7 (109 a 108,5), 4. Thoma 215,0 (109,5 a 107,5), 5. Horngacher 211,4 (110 a 103), 6. Petek 210,9 (105 a 108), 7. Freiholz 210,8 (113 a 106), **8. Ploc 201,4 (106 a 104,5), 9. Fidjestöl (Nor.) 193,7 (104 a 101), 10. Weissflog 192,4 (102 a 101), 11. Haim (Rak.) 192,2 (108 a 94,5), 12. Rauschmeier 191,8 (103 a 101), 13. Martinsson 190,6 (98,5 a 105), 14. Ulaga (Jug.) 189,8 (99 a 105), 15. Sakala 189,5 (101,5 a 103).** — **19. Jež 183,7 (104 a 96), 29. Švagerko 163,0 (95,5 a 95,5), 33. Dluhoš 150,3 (95,5 a 88,5), 52. Parma 67,8 (88).**

Konečné pořadí 39. ročníku Intersportturné: 1. Weissflog 819,7, 2. Felder 806,6, 3. Thoma 779,6, 4. Vettori 774,8, 5. Horngacher 773,1, 6. Nikkola 772,7, 7. Martinsson 751,9, 8. Freiholz 729,5, 9. Hakala 696,8, 10. Laakkonen 676,7, 11. Huber 671,2, **12. Sakala 665,3,** 13. Zünd 658,6, 14. Heumann 653,8, 15. Johanssen (Nor.) 629,9, 16. Duffner 624,1, 17. Petek 609,2, **18. Ploc 608,1,** 19. Fidjestöl 590,6, 20. Oljnyk (Nor.) 574,8. — **22. Parma 566,6, 29. Jež 484,9, 35. Dluhoš 392,1, 50. Švagerko 231,0, 83. Raszka 48,9.** -tr-

ZLATÁ LYŽE neuplavala

Ani vzpomínka na loňský rok, kdy veškerá dřina před Světovým pohárem doslova uplavala před očima, neodradila tvrdošíjně organizátory z Nového Města na Moravě od uspořádání 53. ročníku Zlaté lyže.

Přítom předpověď počasí znovu slibovala oteplení a k tomu i déšť. Přesně týden před závodem na zasedání organizačního výboru padl dokonce návrh, aby se závod přeložil na Zadov. Dostatečná sněhová pokrývka na Šumavě v tu dobu skýtala zárukou regulérního průběhu soutěže. I když s návrhem dokonce souhlasil organizační výbor, rozhodli se těsně po schůzi dva zarputilí novoměstští patrioti, ředitel Zlaté lyže Zdeněk Gabriel a předseda organizačního výboru Kvido Paleček, o vabank. O den později odřekli rezervované noclehy na Zadově s tím, že se závod uskuteční v Novém Městě na náhradní trati. „Spočítali jsme náklady spojené s přeložením na Šumavu a uhrazením odřeknutých noclehů u nás. Došli jsme k sumě, za kterou jsme byli schopni na trať navázat sněh,“ řekl Zdeněk Gabriel.

Sázka jim nakonec vyšla, vytrpěli si však v týdnu před závodem své a starostmi jim určitě zešedivěl ne jeden vlas. Kritická byla zejména poslední noc před sobotním závodem, kdy se spustil liják. Připravený sněh na 3,5 km dlouhém okruhu nad hotelem Ski ale přečkal i tuto pohromu.

Pro čs. reprezentanty znamenala Zlatá lyže nejen prestižní závod, ale

i tvrdý boj o nominaci na mistrovství světa. Na krátké trati a rychlém okruhu potvrdil roli sprintera Radim Nyč. Měl startovní číslo 2 a před sebou vyběhajícího Bence, který měl náskok pouhých 15 sekund, doběhl už na třetím kilometru. Jeden okruh tato dvojice spolupracovala jako při cyklistickém úniku, potom se však Benc dopustil technické chyby. Zabdol hůl mezi lyže, spadl a svého soupeře již nedostihl. Za Nyčem doběhl na druhém místě Korunka, který potvrdil výrazný vzestup formy po Novém roce. Totéž platí o třetím Buchtovi, jenž vyznává jako hlavní specializaci klasiku. Při Světovém poháru ve Vysokých Tatrách ale získal první životní body ve volné technice a vysokou laťku tento rodák z nedaleké Fryšavy udržel i na Zlaté lyži. O nominaci si řekl i čtvrtý v pořadí Teplý, jenž sice hájí barvy Dukly Liberec, ale jako odchovanec z Nového Města zná trať v lese Ochoza dokonale.

Závod žen na 7 km měl dramatický náboj v souboji dvojice čs. reprezentantek Havrančíkové a Knížkové, zatímco třetí z uchazeček o start na mistrovství světa Zelingarová po prosincovém výpadku formy v úvodní části Světového poháru jen marně hledala v Novém Městě loňskou formu. (V minulé sezóně si přivezla dokonce bronz z juniorského mistrovství světa.) Na přelomu roku proležely Knížková i Havrančíková několik dnů s nachlazením. I když Knížková neudržela po prvním okruhu deseti-

sekundový náskok na Havrančíkovou a nakonec těsně prohrála, byla v cíli se svým výkonem — s ohledem na předcházející tréninkový výpadek — spokojena. Pro vítězství si dobrušila Havrančíková, zatím však stále postrádající lehkost běžeckého kroku, kterou oplývala před dvěma sezónami, kdy skončila druhá ve Světovém poháru.

Nedělní závody štafet se odvíjely pod jednoznačnou taktovkou favoritů. Úzká trať bez možnosti hromadného startu postavila pořadatele před rozhodnutí, které se již uplatnilo i na závodech štafet v zahraničí. Na první úsek vybíhali běžci v patnáctisekundových intervalech. Nejrychlejší byl Nyč, osmísekundovou ztrátu měl Bucht. Po krátké přestávce se na druhý úsek vydávali závodníci podle ztrát z prvního dějství. Teplý dobře započaté Nyčovo dílo ještě vylepšil a finišujícím Korunkovi předával s náskokem 13 sekund na Bence. Pro nejlepšího čs. běžce už nebyl problém nejen udržet prvenství, ale náskok ještě zdvojnásobit.

Ženy startovaly hromadně, neboť se nesešel tak velký počet družstev jako u mužů. Po sobotním závodě odcestovaly domů Havrančíková a Sabaková. Havrančíková chtěla vyzkoušet síly tím, že by běžela první a poslední úsek. Závod však byl součástí nejvyšší soutěže družstev a ředitel Zlaté lyže neměl pro podobné experimenty pochopení...

Hned po startu se dostala do čela Neumanová, kterou bedlivě střežila Zelingarová. V posledním sjezdu před předávacím územím ale Neumanová spadla, ztratila lyži, a tím nabrala značnou časovou ztrátu. Závod se tak stal záležitostí Elitexu Jablonec, v němž rozhodla o vítězství svého družstva na posledním úseku Knížková.

Výsledky — Zlatá lyže — běh mužů a juniorů na 14 km volnou technikou (12. ledna): 1. Nyč 36:19,7, 2. Korunka —16,9, 3. Bucht —42,5, 4. Teplý —44,5, 5. Čáslavský — 56,6, 6. Benc —1:04,5, 7. Janoušek —1:20,2, 8. Vaněk —1:21,9, 9. Hušek —1:51,7, 10. Petrásek (všichni ČSFR) —1:56,3, 11. Piotrowski (Pol.) —2:03,3, 12. Vašek (Du Liberec — nejlepší junior) —2:10,9.

Běh žen a junierek na 7 km volnou technikou (12. ledna): 1. Havrančíková (LK Lipt. Hrádok) 22:05,5, 2. Knížková —3,2, 3. Zurynková (obě Elitex Jablonec) —35,7, 4. Neumanová (Sokol Stachy — juniorka) —39,5, 5. Vondrová —1:05,9, 6. Šimůnková —1:17,2, 7. Chroustovská [všechny juniorky Elitexu Jablonec] —1:36,6, 8. Zelingarová (Krkonoše Vrchlabí) —1:41,5, 9. Sabaková (LK Lipt. Hrádok) —1:59,7, 10. Páříčková (SKP Štrbské Pleso — všechny juniorky) —2:01,8.

Štafety mužů na 3x7 km volnou technikou (13. ledna): 1. ČSFR I (Nyč, Teplý, Korunka) 48:46,8, 2. ČSFR II (Čáslavský, Benc, Petrásek) —24,8, 3. SKP Štrbské Pleso (Bucht, Mierka, Karlík) —1:16,6.

Štafety žen na 3x3,5 km volnou technikou (13. ledna): 1. Elitex Jablonec I (Vondrová, Chroustovská, Knížková) 28:30,9, 2. Elitex Jablonec II (Šimůnková, Sobková, Zurynková) —46,4, 3. komb. štafeta Vrchlabí—Jilemnice (Zelingarová, Bucharová, Pěničková) —48,0.

Nyč před Bencem

Snímek Igor Zehl

Tentokrát mladý Kučera

Syn našeho někdejšího úspěšného reprezentanta v severské kombinaci Tomáše Kučery Milan, jeden z nejnadějnějších československých **sdrůženářů**, vyhrál s převahou závod **Evropského poháru v Liberci 18. a 19. ledna**. Závod, který zůstal trochu ve stínu skokanské Bohemie a při němž ani zahraniční účast neoslnila. Nebo že by naši opravdu byli tak dobří?

Být ve stínu je už zřejmě úděl této lyžařské disciplíny. Trochu mi to připomíná atletickou chůzi, v níž jsme světová velmoc, a přesto postavení chůze v naší atletice zdaleka neodpovídá výsledkům. V kombinaci ještě světová velmoc nejsme, mezi velmi dobré však patříme a při dnešní generaci juniorů — kdo ví...?

Po skoku měl ve zmiňném závodě Milan Kučera náskok 9,4 bodu, což pro start běžecké části soutěže znamená náskok více než jednu minutu (devět bodů = jedna minuta). Běh ovšem nebývá Milanovou nejlepší vizitkou, takže obavy zůstávaly. Naštěstí neopodstatněné. Nadějný závodník sice skončil v běhu až 14. (Repka 35:53,3, Prenzel 35:57,2, Mára 36:43,5... Kučera 38:23,6), ale díky poněkud „obrácenému“ pořadí běžecké části získal na druhého v cíli Soldáta — rovněž naši juniorskou naději — v cíli 1:24,9 min. Zezadu spěchající Repka ani výborným během nemasal ztrátu ze skoku. Byl to boj a škoda diváckého nezájmu — Gundersenova metoda dělá ze severské kombinace podívanou velmi přehlednou a přitažlivou.

Už v minulém čísle jsme uvedli názor hlavního trenéra severské kombinace Romana Kumpošta, že junioři jsou dnes u nás lepší než dospělí. Potvrdil to o dva týdny

později trenér Vladimír Seidl, který řekl: „Z mladých máme radost, z dnešních seniorů zamotanou hlavu.“ — Ano. Repku už nikdo skákat nenaučí, Pustějovský se zatím marně hledá, Skopek běhá dobře, ale postrádá dynamiku odrazu. Není divu, že uvažujeme o účasti juniorů i v seniorské reprezentaci, jenže především mají svoje soutěže a také nechceme nic uspěchat.

Junioři ovšem běhají jenom desítku, takže Milana Kučeru čekala při EP v Liberci teprve třetí patnáctka v životě. „Nevěděl jsem, co to se mnou udělá, běh je mým problémem. Naštěstí byla trať zmrzlá, dalo se klouzat — a na tom já vydělám. Při těžším sněhu mají výhodu specialisté nebo prostě lepší běžci.“ Faktem zůstává, že Milan, kterému bude teprve v červnu 17 let, je asi nejmladším vítězem závodu Evropského poháru v jeho historii. Ve skoku se mu podařilo dokonce 106 m. Není divu, že klidně měří síly se skokany-specialisty. „Pokud pojedí i do Val di Fiemme, tedy jenom na závod družstev, kde se běží desítky. Jinak zůstává cílem MS juniorů,“ dodal trenér Seidl.

Zajímavý názor připojil Kučera-otec: „Dnes se závodí kvůli mistrovství světa a olympiádě, nic jiného není ve vrcholovém sportu tak podstatné. Ostatní závody jsou jenom cestou k těm největším.“

Z výsledků: 1. Kučera, 2. Soldát — 1:24,9, 3. Kovařík — 1:42,2, 4. Mára — 2:02,6, 5. Repka — 2:45,7, dále 6. Pánek, 7. Prenzel (SRN), 11. Kopal, 15. Vrbičan, 18. Mru-gala, 19. Kraus, 20. Kerda, 21. Skopek. **K. B.**

JEŽ vítězem Bohemie

František Jež, loňský nejspěšnější čs. lyžař, vybojoval první vítězství v mezinárodním závodě letošní sezóny v 27. ročníku Bohemia Crystal turné. Tentokrát byla tradiční soutěž skokanů na můstcích v Harrachově a Liberci jen Evropským pohárem, což trochu ochudilo účast skokanské elity. Po odřeknutí předolympijských závodů Světového poháru v Albertville, kde nejsou dosud dostavěné můstky, daly vedoucí týmy přednost soustředěné přípravě na blížící se MS ve Val di Fiemme. Přesto přijeli na turné reprezentanti jedenácti zemí. Přihlášení Američané se v souvislosti s vývojem v Perském zálivu museli vrátit do USA.

Zkušební organizátoři potvrdili, že i za nepříznivých sněhových podmínek budou závody dobře připraveni. V Liberci se ovšem tentokrát skákalo na středním můstku s kritickým bodem 88 m, v Harrachově na velkém (K 120 m). Pro čs. skokany byl závod současně přípravou na mistrovství ČSFR a MS. Parma pro podřádně slepého stěva chyběl na startu. Ježovi pomohlo k dobrému výkonu snížení tělesné hmotnosti a znamenalo získání sebedůvěry. Dobře však ví, že to stále ještě není jeho loňská forma. Druhé místo obsadil zkušený Rakšan Neuländtner, který zná čs. můstky z četných dřívějších startů. Šestnáctiletá švýcarská skokanská naděje Sylvain Frei-holz s V stylem znovu potvrdil, že s ním musejí i ostřílení skokani počítat. Raszka skončil po onemocnění vyrovnanými skoky čtvrtý s náskokem čtyř desetín bodu před Plocem, kterému se nedařil správný odraz.

První závod v Harrachově: 1. Neuländtner (Rak.) 207,3 (114 a 113), 2. Jež 202,9 (109 a 117), 3. Freiholz (Švýc.) 200,0 (115,5 a 112), 4. Raszka 193,1 (108 a 113,5), 5. Ploc 189,6 (116 a 103), 6. Debelak (Jug.) 184,6 (107 a 107).

Druhý závod v Liberci: 1. Jež 224,7 (88 a 87,5), 2. Dluhoš 214,8 (84,5 a 87), 3. Ploc 210,9 (84,5 a 85,5), 4. Züchner (SRN) 210,1 (85 a 84,5), 5. Trunz (Švýc.) 209,0 (85 a 86), 6. Raszka 207,8 (84 a 85), 7. Neuländtner 206,7 (83 a 85).

Konečné pořadí 27. ročníku Bohemia
1. Jež 427,6, 2. Neuländtner 414,0, 3. Frei-holz 404,4, 4. Raszka 400,9, 5. Ploc 400,5, 6. Dluhoš 386,4, 7. Gebstedt (SRN) 385,4, 8. Goder 379,1 b. **-tr**

Cena Pohorské jednoty

Navzdory již tradiční nepřítzni zimy uspořádal lyžařský oddíl TJ MEZ Frenštát p. R. na můstku K 90 m v areálu na

Horečkách za pomoci sněhových děl a obětavé práce pořadatelů i domácích závodníků 6. ročník závodu mužů ve skoku na lyžích, který byl současně 1. a 2. kolem kvalifikačních závodů pro mistrovství ČSFR a nominací pro Intersportturné. Díky odkladu termínu startovala ve Frenštátě p. R. až na Ploce kompletní čs. skokanská špička. Ve čtvrtce 20. provincie se ještě prosadili reprezentanti Dluhoš, Jež a Parma, jen o desetinu byl čtvrtý Tomáš Raszka. Druhý den však vyrazil Raszka dech všem soupeřům skokem 94 m a suverénně zvítězil. Dařilo se i Jaroslavu Sakalovi z pořádajícího oddílu, který obsadil 2. místo před Ladislavem Dluhošem. V celkovém pořadí CPJR po obou dnech obhájil Raszka své loňské vítězství před Dluhošem a Sakalou.

Z výsledků - čtvrtce 20. 12., K 90, 54 start.:
1. Dluhoš (DuBB) 199,7 (87,0 a 80,0), 2. Jež (DuBB) 194,3 (82,5 a 83), 3. Parma (DuBB) 193,4 (83,5 a 80,5), 4. Raszka (DuLi) 193,3 (83,5 a 82,5), 5. Švagerko (DuBB) 186,1 (80 a 81), 6. Sakala (MEZ) 182,9 (79 a 82,5). **Pátek 21. 12., K 90, 53 start.:** 1. Raszka 231,1 (94 a 89,5), 2. Sakala 226,6 (90,5 a 88), 3. Dluhoš 220,0 (87 a 90,5), 4. Švagerko 212,3 (86,5 a 86,5), 5. Jež 200,6 (87,5 a 81), 6. Parma 192,3 (80,5 a 85,5). **JIRÍ SEDLÁČEK**

Příští číslo našeho časopisu bude věnováno monotematicky dvěma mistrovstvím světa — alpských disciplín v Saalbachu a klasických disciplín ve Val di Fiemme. Na další materiály z domácího i zahraničního dění si tedy budou čtenáři muset počkat. Věříme, že pochopíte naši snahu přiblížit vám především vrcholné události lyžařské sezóny 1990 až 1991.

Sprinter i maratonec

„Na krátkých tratích je v současné době zřejmě Radim Nyč jedním z nejlepších lyžařů na světě,“ prohlásil stručně, ale naprosto výstižně po letošní Zlaté lyži trenér Bohuslav Rázl.

Ve sbírce úspěchů si Radim Nyč (11. dubna 1966) nejvíce váží dvou bronzových medailí ze štafetového běhu na olympijských hrách v Calgary 1988 a z mistrovství světa o rok později v Lahti. Přiznává také, že má vedle štafetové desítky nejraději bruslařský maratón, i když to zdánlivě nejde dohromady s jeho výbušnou rychlostí na krátkých tratích. Sám o tom říká: „Myslím si, že na obou tratích dokážu zajet. Často se při desítce trápím víc než při maratónu.“

K běžeckým lyžím přivedl osmiletého Radima otec. V jedenácti letech už zkoušel závodit a zcela propadl sportování. Vzpomíná si, že před svým prvním závodem v životě v Bedřichově ho dlouho před startem obcházela nervozita, nakonec skončil druhý. Obavy nepřešly ani po závodě, neboť si vyhlédl z nabídky pro nejlepší pohár a bál se, aby před ním neměl stejný vkus i vítěz. Nakonec pohár patřil Radimovi a „vzpomínkovou trofej“ si vystavil doma na čestném místě.

Pro běžecký sport bylo určité štěstí, že při žákovském přeboru republiky skončil Radim na 4. místě a právě nejlepší čtyři měli právo postupu do střediska vrcholového sportu mládeže. Měl na vybranou Vrchlabí nebo Jablonec. Dal přednost trenéru Bartošovi v Jablonci, ale právě pod jeho vedením poznal, co běžecký sport obnáší. Stranou šla dřívější legrace a zábava, hlavně letní tréninky se doslova zajídaley. Ovšem Bartoš dokáže dát mladým správný základ pro další vývoj v kategoriích dospělých. To Radim dobře věděl a dodnes oceňuje.

Jenom zpočátku se mu to nelíbilo. Měl dojem, že po tvrdém tréninku nejsou výsledky úměrné, všechno mu připadalo jaksi zbytečné. „V dorostu jsem si nikdy nemyslel, že se dostanu do čs. reprezentace. Švandu jsem už v Jablonci nezažil, připravovali se tam se mnou ale Benc, Janoušek a Hušek. V juniorské reprezentaci jsem sice byl, přede mnou ale dobíhali do cíle Petrásek, Karlík,

Korunka a Jebavý. Na juniorském mistrovství světa ve švýcarském Täschu jsem neodjel, přednost dostal lepší. O rok později jsem se již výrazně zlepšil, jenže juniorský šampionát byl za oceánem v Lake Placidu a z ekonomických důvodů odcestoval pouze Petrásek,“ dodal Radim Nyč.

Mladý talent padl při letních testech do oka trenéru Rázlovi. Kolena se už Radimovi nerozklepala, neboť většinu spolubojovníků z reprezentačního družstva dobře znal. Na mistrovství světa v roce 1987 v Oberstdorfu se opět nedostal, z domova mohl jen obdivovat čtvrté místo štafety ve složení Švanda, Bečvář, Lisičan a Benc. Na dveře ale pomalu klepala olympiáda. Trenér Rázl se sice dlouho předtím nemohl odhodlat k výměně družstva, individuálními výsledky ho ale nakonec Nyč přesvědčil o svých kvalitách a Rázl nelitoval. Z olympijských her v Calgary přivezla štafeta Nyč, Korunka, Benc a Švanda historické bronzové medaile. O rok později v Lahti Radim místo rozbíhání bojoval až na třetím úseku a Bence nahradil klasik Petrásek. Bronz však čs. kolektiv zopakoval. Byl to nádherný závod.

Nyní už Nyč žádný vzor v běžecké stopě nemá. V minulosti obdivoval Švéda Sven-Akeho Lundbäcka, olympijského vítěze z roku 1972 na 15 km a dvojnásobného mistra světa z roku 1978 v maratónu a v závodě štafet. Při bruslení se mu ze současného lyžařského pelotonu nejvíce zamlouvá lehký krok Torgnyho Mogrena. Jak miluje Radim bruslení, tak stejným způsobem doslova nenávidí klasičtější třečtíku. Stejný odpor má i k soustředění na první sněhu ve Švédsku, kdy se do psychických pocitů doslova bolestivě vrývá dlouhodobý pobyt na jednom místě s obrovským počtem tréninkových kilometrů. Rok od roku musí stále více hledat motivaci pro letní přípravu. Z ostatních sportů si Nyč oblíbil hlavně tenis. V žebříčku běžců se pohybuje na 4.—5. místě, cení si hlavně skalpu trenéra Rázla. A tajně v něm pomýšlí na tenisové bitvy veteránů, kterých by se chtěl, až se mu naplní věk, také zúčastňovat.

Při dlouhodobých soustředěním se často vtírají myšlenky, co bude po skončení aktivní kariéry. Občas je sice Radim zapudil, neboť ještě zdaleka nedosáhl v běžecké stopě svého výkonnostního stropu. Ovšem někdy jsou myšlenky neodbytné, a tak si plánuje mluvit budoucnost. Má zálibu v jazycích, německy se domluví dobře. S tím by chtěl spojit to, co dělá od malička — lyžování... Ale na takové myšlenky je ještě čas. Na ženění Radim také nepomýšlí, i když má přítelkyni, s níž společně bydlí. Zatím mu tento vztah vyhovuje. Nejvíce se těší, že na něj někdo čeká, když se vrací domů.

JIRÍ POŠVÁR

Korunka se přiblížil Bečvářovi

V dosavadních 10 ročnících Světových pohárů lyžařů-běžců se daleko výrazněji prosazovaly naše ženy. Květa Jeriová zvítězila dokonce v osmi závodech, po dvou vítězstvích mají na kontě Blanka Paulů a Alžběta Havrančíková. Běžci se na rozdíl od žen na stupně vítězů dostali jen zásluhou Miloše Bečváře, který skončil 27. března 1982 v Castelrottu v závodě na 15 km druhý za vítězným Američanem Kochem.

V závodech jednotlivců se po tomto úspěchu nit přetrhla na dlouhá léta. Navázat ji se podařilo až letos 6. ledna v Raubiči u Minska Václavu Korunkovi, který skončil v závodě na 15 km volnou technikou třetí. Vyhrál domácí Smirnov před Daehliem z Norska, o třetí příčku se společně s Korunkou dělil stejným časem Švéd Forsberg.

Tímto výsledkem se podařilo čs. reprezentantům konečně prolomit smolný začátek sezóny, v němž dojížděli do cíle až ve čtvrté desítce celkového pořadí. „Po plném tréninku jsme sice věděli, že to nebude v prosincových

závoděch Světového poháru žádná velká sláva. Ovšem takový propadák nikdo nečekal. Při tréninku po vánocích jsem už ale cítil, že se mi lepší forma. Přesto mě třetí místo překvapilo, dodalo mi i potřebné sebevědomí,“ řekl Václav Korunka.

Zmínku zaslouží, co všechno na běžce při cestě do Raubiči čekalo. Po letecké cestě do Moskvy se přemísťovala minivýprava pěti československých závodníků s trenérem Sturmem do Minska vlakem. Zdrucujícím pohledem působili lidé, kteří čekali déle než dva dny (!!) na svůj spoj. Čs. běžci jsou už na tyto pohledy zvyklí, daleko více byli šokováni Švédové, kteří cestovali společně s námi.

Sovětský svaz současnosti — to je stále čekání. Přesvědčili se o tom například Norové, kteří chtěli hned po závodě odjet na letiště. „Šel jsem ještě na trénink a Norové už delší dobu seděli v autobuse. Když jsem se vrátil, stále ještě čekali na odjezd kolony vozidel. Na letiště jsme odjížděli v půl osmé večer, letadlo odletělo ale až ve tři hodiny ráno. O ji-

dle se nebudu raději vyjadřovat: Stále přepálené hranolky a smradlavé maso,“ podotkl Radim Nyč. Jeho slova doplnil Václav Korunka: „Naposledy jsem se najedl před závody ve středu doma. V SSSR jsem to přežil o domácí bábovce a sušenkách, tamní jídlo se nedá požívat. Většina výprav měla s sebou svého kuchaře, jen my a Bulhaři jsme museli jíst, co nám dali. Chuť jsem si spravil až v pondělí večer po příjezdu na Štrbské Pleso.“

Na druhé straně vyslovili oba běžci ocenění za dobře upravenou trať, i když organizace mnohdy skřípala. Sníh na pětikilometrový okruh navázeli vojáci, podkladem byla asfaltová dráha.

Zmatek mezi časoměřiče přinesl Korunkův dojezd do cíle. Nejprve měl lepší čas než Forsberg, potom zase dokonce horší. Trenér čs. běžců Sturm šel protestovat, rozhodčí zamátkovali, dali Korunkovi ještě horší čas, nakonec vyšly pro oba závodníky stejné časy. I to se může při Světovém poháru stát...
J. P.

Tragédie před MS 1991 v Saalbachu

Jen osmdesát metrů...

Třebaže toto číslo lyžařství vychází až dlouho po mistrovství světa v Saalbachu, připravovalo se před tímto mistrovstvím. Čtenáři už sice vědí, že dlouhé výrobní lhůty jsou tradičním úděllem našeho časopisu. Připomínáme je nyní proto, abychom následující úvahu uvedli do příslušných časových souvislostí.

Vraťme se tedy ke dni 21. ledna 1991, kdy mělo být slavnostním ceremoniálem zahájeno mistrovství světa v alpských disciplínách. Příprava na toto mistrovství stála kolem 660 miliónů šilinků, chystal se velkolepý svátek alpského lyžování, a tomu měl odpovídat i jeho začátek. Na ceremoniálu měl promluvit prezident Rakouské republiky Kurt Waldheim.

Nakonec se celá sláva sčvrkla do krátkého proslovu prezidenta lyžařské federace FIS Marca Hodlera krátce před zahájením první soutěže, slalomu mužů. Důvody k této skromnosti byly zřejmé, na mistrovství světa, podobně jako na další takové podniky, padl stín, stín války v Perském zálivu. Když hovoří zbraně, mlčí (nebo aspoň ztichla) i naše lyžařská múza.

Válka v Perském zálivu začala v týdnu před mistrovstvím ze středy na čtvrtek, o blížícím se víkendu se měly jet ještě některé závody Světového poháru, ale těch už se Američané nezúčastnili. Jejich federace je odvolala z obavy, že by se mohli stát terčem teroristického útoku. Pořadatelé mistrovství světa sice dodatečně slibovali naprostou bezpečnost, ale Američané po velkém váhání přijeli do Saalbachu teprve po dvou „odjetých“ disciplínách.

Krátce nato padl na blížící se šampionát ještě jeden stín, snad ještě tísnivější než válka v Perském zálivu. Proto, že se zcela bezprostředně dotýkal všech lyžařů: jeden z nich zemřel na sjezdovce na Lauberhornu!

Dvacetiletý rakouský sjezdař Gernot Reinstadler vyjel před posledním „hankem“ v plné rychlosti ze stopy, lyži zachytil o ochrannou síť a následoval strašlivý pád. Ještě jsme mohli vidět na obrazovce, jak se jakoby posadil. Ale pak už jen krvavá stopa na sněhu, vrtulník do nemocnice, operace, transfúze 40 litrů krve, ve třetí čtvrti na jednu v noci smrt. Závodník měl přeraženou pánevní kost a četná další zranění.

Lyžař sjel ze stopy — tak by se dala označit bezprostřední příčina tragédie. Trať byla vzorně upravená a bezpečnostní opatření na maximální úrovni. Závodník si tedy přivodil smrt sám.

Opravdu sám? Hned nás totiž napadla souvislost, které se v následných komentářích nevěnovalo příliš pozornosti, ale kterou za všechny přece jenom vyjádřil — a zcela jasně — slavný závodník minulosti Toni Seiler. Řekl:

„Reinstadler věděl, že z kvalifikace postoupí do vlastního závodu jen třicet závodníků. Měl v tréninku časy kolem třicátého místa. Pokusil se tedy překonat sám sebe.“

Ano, to je prapřívod závodníkovy smrti!

Vezměme všechno pěkně popořadě: Na podzim minulého roku přijala FIS podivuhodné rozhodnutí, jak „zatraktivnit“ závody SP ve sjezdu (jako by sjezd sám o sobě nebyl nejatraktivnější disciplínou lyžování). Přišla na nápad, že by se před vlastním závodem měl konat ještě jeden závod, jakási kvalifikace, která určí skupinu 30 nejrychlejších borců. Ti se pak budou moci zúčastnit vlastního závodu. Takto „vylepšený“ závod se nebudou „zbytečně protahovat“, což budou mít rádi v televizi, bude to ještě dramatičtější, protože se ho zúčastní momentálně nejlepší borci, a bude tudíž tím zajímavější pro reklamní inzerenty. Takže úplně na konci tohoto nového rozhodnutí můžeme vystopovat peníze, „prachobyčejný prach“.

Stala se ještě jedna osudová chyba: S takovým způsobem kvalifikace se vyrukovalo poprvé ve Wengenu na Lauberhornu, na nejdelší a jedné ze tří nejtěžších sjezdovek světa (německý Kandahar v Ga-pa, rakouský Hahnenkamm v Kitzbühelu a švýcarský Lauberhorn ve Wengenu). Závodník se řítí rychlostí 100 km/h z 2472 m vysokého Lauberhornu, na trati dlouhé 4260 metrů při převýšení 1012 m!

Bylo neúnosné týráním závodníků, aby během čtyř dnů absolvovali na tak náročnou trať prakticky čtyři závody (dva non-stop tréninky, jednu kvalifikaci a po ní ještě vlastní závod).

S tím bojem o 30. místo (o účast v hlavním závodě) se do sjezdového lyžování dostalo něco, co už znají v závodech automobilové formule 1: Že riziko při tréninku je větší než při vlastním závodě! Ve F1 se podle časů z tréninku určuje výhodnější postavení na startu. Onehdy na takový boj o pozici doplatil Francouz Gilles Villeneuve (před GP Belgie 1982).

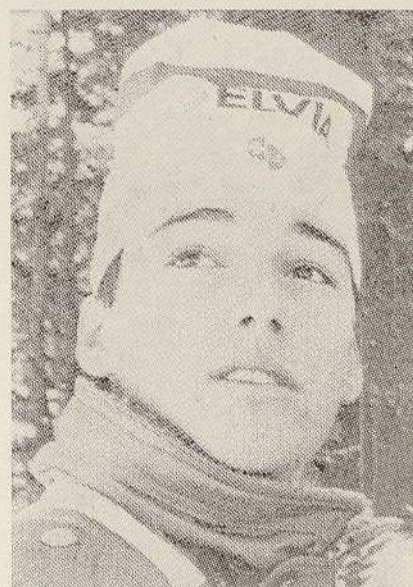
V lyžování se stalo totéž. Mladý, ambiciózní lyžař to spustil naplno. A ve snaze projít kvalifikačním sítím překročil únosnou míru rizika.

Reinstadlerovi chybělo do cíle 80 metrů...

- **Gernot Reinstadler**, 24. 4. 1970 — 19. 1. 1991, 180 cm, 76 kg, 1988 mistr Rakouska v kombinaci, druhý ve slalomu, pocházel ze sjezdařské rodiny (matka Traudl Ederová byla členkou reprezentativního družstva).

- **Oběti Světového poháru**: 1970 Megève **Michel Bozon** (Francie), 1979 Lake Placid **Leonardo David** (Itálie, do své smrti v roce 1986 se neprobral z bezvědomí), 1991 Wengen **Gernot Reinstadler** (Rakousko). **MICHAEL LOHNISKÝ**

Freiholz novým Steinerem?

Dvojnásobný mistr světa v letech na lyžích a světový rekordman Walter Steiner patřil nejen k nejvýznamnějším postavám skokanské disciplíny sedmdesátých let, ale celé její historie. Posledních patnáct let Švýcarský lyžařský svaz marně hledal stejně úspěšného reprezentanta na můstcích světové elity. Měli mu k tomu pomoci také zahraniční trenéři, v sezóně 1990–91 i dva bývalí úspěšní českoslovenští reprezentanti Josef Samek a Rudolf Höhn.

Výsledky Stefana Zündu a zejména teprve šestnáctiletého Sylvaína Freiholze v první polovině Světového poháru naznačují návrat švýcarských skokanů mezi světovou špičku. Není jisté bez zajímavosti, že oba tiito reprezentanti používají V styl.

Švýcaři jsou známi tím, že dovedou v lyžování náležitě využít vědecký výzkum, výhody skokanského V stylu si ověřili ve větrném kanálu. Sylvain na tento způsob skoku přešel teprve v nové sezóně po dohodě s trenérem švýcarských juniorů Robertem Fathmayerem. Zündovi trvalo dva roky, než dokonale zvládl techniku tohoto stylu. Sylvain

prokázal mimořádnou koncentrační schopnost a pohotovost technické pokroky. Sledoval ho trenér mužské reprezentace Samek a dal mu příležitost v kvalifikaci pro účast v prvních závodech SP v Lake Placidu a Thunder Bay. Freiholz nezklamal, byl tam ze Švýcarů nejlepší. Na velkém můstku v Thunder Bay získal pátým místem první body ve Světovém poháru a na Intersportturné bodoval na všech čtyřech můstcích, přestože byl nejmladším účastníkem. Odborníci ho označují za největšího favorita mistrovství světa juniorů, které otevřelo cestu k nejvyšším stupňům Innauerovi, Nykänenovi, Vettorimu, Nikkolovi a dalším vynikajícím závodníkům.

Letošní a příští [olympijská] sezóna ukážou, zda se tento žák technického gymnázia z Le Sentier stane novým Steinerem. Je svědomitý v přípravě a má velký talent. Nezapomíná ani na studium a nejspoději po čtyřech letech ho chce zakončit maturitní zkouškou. Příznivci čs. lyžování měli příležitost zhlédnout výkony Freiholze na Bohemia Crystal turné, kde v celkové klasifikaci obsadil třetí místo.

Informace - zajímavosti

LILLEHAMMER 1994. Zimní olympijské hry v norském městě Lillehammer v roce 1994 budou stát 7,5 miliardy norských korun. Sjezd se pojede v Kvittfjellu, což je 35 km od Lillehammeru. Sjezdovka bude 3,1 km dlouhá, start v nadmořské výšce 1027 m, cíl ve výšce 181 m, výškový rozdíl tedy 846 m. Točivé disciplíny se pojedou v Hafjellu, 15 km od Lillehammeru. Běžecké soutěže se uskuteční ve středisku her. Olympijská vesnice pojme 1800 účastníků, očekává se účast 7000 novinářů.

TENTOKRÁT BARTOŠ. Na závody Světového poháru běžky v Klingenthalu jel tentokrát Jiří Bartoš. Byl to další z četného množství trenérů, kteří po známém zrušení centrální přípravy doprovázejí naše závodnice při cestách do zahraničí. Bartoš se vsadil, že v Klingenthalu naše děvčata určitě zabodují. Měl hlavně na mysli Janouškovou a Balažovou (Havrančíková jela raději na Zlatou lyži do Nového Města n. M.). Děvčata však nezabodovala a Bartoš sázku prohrál. Útěchou mu mohlo být bodované umístění naší štafety, i když také „nic moc“.

ARI-PEKKA NIKKOLA, 23 let, vítěz SP 1989–90, dokončil studium na vojenské sportovní škole. Začal pracovat jako prodávač a reklamní agent v rodném městě Kuopiu. Ač je držitelem zlaté olympijské medaile (družstva — Calgary 1988), projevil přání získat takovou medaili i v individuálním skokanském závodě.

DESET V GARMISCHI. Podivuhodně namačkáno bylo při letošním sjezdu v Garmisch-Partenkirchenu, na proslaveném Kandaharu. Sjezd se konal v sobotu 5. ledna. Podrobnější výsledky si přečtete v našem výsledkovém přehledu, ale zvláště chceme upozornit na prvních deset jmen. Všichni dosáhli čas 1:55 s (!), lišili se pouze v počtu setinek. Tak tady jsou jména nejnapřehovanějšího Kandaharu v historii: 1. Mahrer (Švýc.) 01, 2.—3. Zehentner (Něm.) a Skaardal (Nor.) 0,7, 4.—5. Arnesen (Nor.) a Höflechner (Rak.) 09, 6.—7. Boyd (Kan.) a Huber (Něm.) 13, 8. Heinzer (Švýc.) 16, 9. Ghedina (It.) 22, 10. Thorsen (Nor.) 23. Ještě další dva závodníci (tedy celkem dvánáct) se „vešli“ do jedné sekundy!

HRA SE SMRTÍ. Jako cvočkař Danda ze známé písničky dopadl Američan **Bill Hudson**, který měl v tréninkové jízdě před sjezdem v Kitzbühelu takový pád, že si při něm „natrhl“ plíce. A také zlomil levou ruku, další zlomeninu utrpěl v pletenci ramenním. Týden ho v nemocnici dávali dohromady, než byl schopen transportu do Ameriky. Šeredně se na těžce sjezdovce před vlastním závodem pomíatil také Nor **Lasse Arnesen**. Ten si při tréninku zlomil palec u ruky, utrpěl na různých místech čítné řezné rány a poranil si oko. Další pády jsme viděli v přímém přenosu při závodě. Kanaďan **Ed Podivinsky** (taktéž „původem z moravské visky“) snad překonal rekord v kutálení ze svahu. Naštěstí pro něho, jakož i pro další závodníky, ty pády zůstaly bez trvalejších následků. To ovšem ještě nikdo netušil, k jaké tragédii dojde následující pátek na Lauberhornu: (O ní píšeme na jiném místě.)

MILIONÁŘ SEM, MILIONÁŘ TAM. Třebaže se mezinárodní lyžařská federace stále hrdě hlásí k amatérismu, „obálky“ dostaly legální podobu. A existuje už „klub lyžařských milionářů“. Jeho zatímními členy jsou Švýcaři Zurbriggen a Müller, Ital Tomba, Nor Furuseth a Švýcarka Walliserová a Schneiderová. Na mezinárodní federaci FIS však mají přece jenom oprávněné obavy, aby se s lyžováním nestalo to, co s tenisem. Aby se nevytvořila úzká vrstva boháčů a ostatní neživořili.

LÍBÍ SE SÁM SOBĚ. Nejoblíbenějším filmem německého sjezdaře Hansjörga Tauschera je videozáznam jeho sjezdu na mistrovství světa 1989 ve Valu. „Kolikrát jsem si už tuhle jízdu pouštěl a pořád se dívím, jak jsem ji zajel

dobře.“ Dodává: „Snažím se poučit se ze svých chyb a dělám vše pro to, abych se stal zase nejlepším.“ Mistrovství světa v Saalbachu však potvrdilo, že Tauscher už opravdu na víc nemá. A že největší podíl na jeho vítězství měly lyže zn. Völkl, které se nejlépe hodily na sněh ve Skalisticích horách.

KDYBY TAK VĚDĚLA. Lucie Medzihradská měla vstup do sezóny docela úspěšný. V Bad Kleinkirchheimu získala body za 5. místo v kombinaci. Ještě obdivuhodnější byl zisk bodů za 7. místo ve sjezdu v Méribelu. Nejobdivuhodnější byly tréninkové časy na MS v Saalbachu. Potom ale přišel nešťastný pád a bylo po nadějích. Byli jsme smutní, že se závodnice (podobně i Adrián Bireš) zranila dřív, než vůbec vstoupila do „arény“.

OSM VÍTEZSTVÍ. Loňská vítězka Světového poháru Petra Kronbergerová se skutečně stala první dámou alpského lyžování. Před Saalbachem měla obdivuhodnou bilanci 276 bodů. [Druhá Merleová z Francie 92.] Zvítězila v osmi závodech, úspěšně si počínala i na mistrovství světa.

BLANKA FERNANDEZOVÁ-OCHOAOVÁ se už dlouho pohybuje na sjezdařských svazích, i když před nějakým časem po ní nebylo ani vidu ani sluchu. Na podzim 1989 totiž absolvovala operaci ramene a kolena. Poprvé se znovu postavila na lyže v květnu loňského roku. „Nikdy nebyla tak silná jako letos“, řekl o ní švýcarský servisman Oscar Frank. Blanka změnila sjezdařský i kondiční trenink, něco upravila na technice. Při slalomu v Morzine dosáhla své třetí vítězství ve SP. Blance je letos 28 let.

MILÝ ČLOVĚK. O Vegardu **Ulvangovi** (Norsko, nar. 10. 10. 1963) říká jeho servisman Gerhard Thaller: „Je to člověk, který sice přesně ví, co chce, ale v rozhodujícím okamžiku je příliš milý.“ Myslel tím „příliš milý“ na soupeře. Ulvang sice vyhrál Světový pohár, ale v žádném závodě SP dosud nezvítězil! V letošní sezóně se mu dařilo podobně.

HLEDAL SPONZORA. Vladimír Smirnov, mistr světa z Lahti (30 km K), měl báječný rozjezd do sezóny. V Rakousku, Švýcarsku, Francii i v Bělorusku bodoval „jako zběhlý“, šel od vítězství k vítězství. Potom se objevil v curyšském Sportu inzerát: Smirnov sucht per sofort persönlichen Sponsor noch vor den Weltmeisterschaften. [Smirnov hledá okamžitě osobního sponzora, ještě před mistrovstvím světa.] Do uzávěrky tohoto čísla Lyžařství jsme se nedozvěděli, jestli ho opravdu našel.

ŠESTÝ BEČVÁŘ. Rakouský Dolomitenlauf na 60 km je prvním v sérii lyžařských maratónů započítávaných do Worldloppet. Letos se běhu v Dolomitech zúčastnil také náš někdejší reprezentant v lyžování a současný „triatlet“ Miloš Bečvář. V cíli byl šestý, měl čas 2:35:20 h. Za ním zůstalo 2500 borců.

MÁLO PŘIHLÁSEK. Před naší uzávěrkou jsme zaznamenali pochybnosti, zda se letos vůbec uskuteční slavný Vasův běh. Sněhu na trati ze Salemu do Mory bylo v lednu pramálo, podobně to bylo i s přihláškami. Bylo jich doručeno jen 6000, což je polovina obvyklého počtu.

OBERWIESENTHAL. Ve třetím závodě Světového poháru sdruženářů se náramně dařilo loňské jedničce Klausu Sulzenbacherovi (Rakousko). Byl vynikající nejen ve skoku, ale také v běhu. Z našich bodovali Kopal a Mák, jinak to příliš slavně nebylo. Roman Kumpošt, hlavní trenér úseku severské kombinace: „Skákalo se v husté mlze, přišlo, sněh byl mokrá. Kopalový chyběl k lepšímu umístění ještě jeden vydařený skok.“

Poznámky ze zápisníku

● **Prezident-lyžař.** Na přelomu roku byl prezident Václav Havel na zdravotní dovolené v Německu. Součástí jeho léčebných kúr bylo také lyžování (zřejmě běžky, viz loňská dovolená), jak na sebe prozradil ve svých nedělních Hovorech z Lán.

● **Vláda na rozcestí.** V bufetu Na rozcestí, známé křižovatce hřebenových túr v Krkonoších, si dali na Silvestra sraz předseda federální vlády Marián Čalfa, její ministr financí Václav Klaus a ministr hospodářství Vladimír Dlouhý. Na místo srazu dorazili každý zvlášť a na běžkách. Zvědavý reportér Čs. sportu tam z nich páčil odpovědi na téma „sport v nových podmínkách“. **Čalfa:** „O sport ať se stará armáda, policie a vysoké školy!“ **Klaus:** „Sport ať si lidé platí sami!“ **Dlouhý:** „V návalu problémů nemáme čas nejen o sportu mluvit, ale ani na něj myslet.“ (Pozn. redakce: V jiném článku byl ministr Klaus citován v tom smyslu, že — volně parafrázováno — na reprezentaci ve sportu peníze zřejmě budou, i když v omezené míře, v žádném případě však ne na sport výkonostní, který se má stát záležitostí míst a obcí.)

● **Funkcionářka FIS.** Blanka Paulů se zapojuje. Na závodech SP běžkyň v Klingenthalu působila ve funkci technického delegáta FIS. Blanka pracuje v ženské komisi FIS. K této činnosti dodává: „Ještě si potřebuji trochu vylepšit němčinu.“ Dodejme, že Blanka je trenérkou na známém lyžařském gymnáziu v Jilemnici, byla členkou slavné sarajevské štafety (Švubová, Paulů, Svobodová, Jeriová) a že jí je 37 let.

● **Ještě jednou Ivana.** Případ někdejší gottwaldovské lyžařky Ivany Zelníčkové, rozvedené Winkelmayerové a nyní podruhé rozvedené Trumpové je vědeckým tématem společenských rubrik. Jak jsme se dověděli z Mladé fonty dnes (19. 1. 1991), poslední rozvodový případ vynesl Ivaně již dříve zmiňovaných 25 miliónů dolarů. Opravdu zajímavé čtení. Zvláště nás, sportovní novináře, zaujala věta: „V roce 1972 se Zelníčková zúčastnila zimních olympijských her v kanadském Calgary a pak už v Kanadě zůstala.“ Slo by to dohromady, kdyby ZOH v Calgary nebyly až v roce 1988. Ani v roce 1972 nemohla Ivana startovat. Toho roku byly ZOH v Sapporu a tam jsme žádné sjezdaře ani sjezdařky neměli.

● **Válka v Harrachově.** Válka v Perském zálivu svým způsobem zasáhla i do Harrachova, kde se američtí skokani pod vedením Dalbora Motejlka pilně chystali na Bohemia Crystal turné. Svoji federaci byli odvoláni [z obavy před útokem teroristů] a museli se vrátit do USA. K lítosti Harrachovských i samotných závodníků.

● **Pobožný lyžař.** „Bůh se smíloval,“ prohlásil Václav Korunka a zvedaje ruce k nebesům, pokračoval... „vyslal mráz na Štrbské pleso“. Tvrdá stopa Korunkovi totiž náramně vyhovuje. Po závodech v Raubiči si tak připsal další body do SP. Takže, Václave, „poklekní na kolena, ó, duše bohobojná!“

● **Teplá pětiletka?** Jablonecký maratón byl odvolán, Březinská padesátka také, Jizerská sedmdesátka rovněž a tak bychom mohli pokračovat. Na závodech, které se přece jenom uskutečnily, měli „lopatáři“ alarm! Zdá se, že se opravdu naplňuje neblahá věštba klimatologa Vladimíra Seiferta o pěti „teplých zimách“. Útěcha nám může být jenom to, že tato zima je už čtvrtá a že napřesrok by mělo začít období „studených zim“. Buďe tomu ale tak doopravdy?

PODMÍNĚNÝ REFLEX

Poslední lednovou neděli se pisatel těchto řádků probudil před půl sedmou a bylo mu divné, že na chodbě neslyší žádný dupot. Že by zaspal? Že by už všichni byli na startu? Pohled do pražského ranního šera mluvil o něčem zcela jiném: Probudil ho dvacet let pěstovaný reflex vyzývající v tuto chvíli k odchodu na Hrabětickou louku. Letos ale mohl reflexem sužovaný redaktor ještě tři týdny v klidu spát — Jizerská padesátka se jela až druhou nedělí v únoru. -loh-

Jak šly lyže naším krajem

Je název soukromé expozice hronovského učitele a velkého vyznavače všeho, co souvisí s lyžařským sportem, pana Jindřicha Vaňka, dnešního zástupce ředitele SOU v Hronově. Je to vlastně malé soukromé muzeum, které rozhodně stojí za návštěvu a jehož exponáty byste si neměli při návštěvě Jiráskova kraje nechat ujít.

K vidění jsou lyžařské odznaky, pohlednice, svázané ročníky časopisu Zimní sport, dřevěný skibob z roku 1937, lyže z Vysočiny se zvláštním vázáním („domamont“), dětská lyže z Plasnice v Orlických horách s rákosovým vázáním, vosky Bauše, vázání Bilgeri, Bergendahl, brusle Kolumbus, hokejky „samorostky“ a další zajímavosti ze světa lyží nebo náčiní a vybavení k zimním sportům vůbec. K raritám patří i „fischerka“ bývalého československého reprezentanta a olympionika Jiřího Berana z Police nad Metují.

Muzeum je otevřeno v zimě každou sobotu od 9 do 18 hodin, je ale možné domluvit si s panem Vaňkem telefonicky i jiný termín. Máte-li zájem, volejte hronovské telefonní číslo 815 31 (SOU).

ZÁPADOČESKÁ ŽUPA DO NOVÉ SEZÓNY

Valné hromady Západočeské župy Svazu lyžařů České republiky se zúčastnilo 44 delegátů lyžařských oddílů. Předsedou byl v tajných volbách zvolen Josef Jírka (Škoda Plzeň), který je v čele jedenáctičlenného předsednictva. Seznámil účastníky zasedání s činností prozatímního výkonného výboru v předchozím období. V diskusích hovořilo 14 delegátů o situaci v odřících, ekonomických problémech i o vlivu špatných sněhových podmínek v posledních sezónách na činnost oddílů.

Při změnách organizační struktury Svazu lyžařů ČR odešlo 19 oddílů z okresu Karlovy Vary, Cheb a Sokolov do nově ustavené Krušnohorské župy, takže Západočeská župa v nové sezóně sdružuje 32 oddílů. Úspěšně se rozvíjí spolupráce s bavorskými lyžaři z oblasti Šumavy. Minutou ticha utílili účastníci valné hromady památku zesnulého nestora plzeňského lyžování Romana Langa. -tr-

KURSY

H. V. K. L. Propag team, informační a vzdělávací agentura Trutnov, Ostrčilova 352, PSČ 541 01, připravuje ve spolupráci s komisí výzbroje a výstroje čs. svazu lyžařů v Praze základní a doškolovací kurzy Lyžařská bezpečnostní vázání (montáž a nastavování).

V 1. pololetí 1991 se uskuteční dva základní kurzy, a to 14.—16. května 1991 a 28.—30. května 1991. Základní kurs je zakončen písemným testem a ústní zkouškou. Po úspěšném absolvování kursu obdrží účastník osvědčení, které ho opravňuje provozovat servisní činnost.

Ve 2. pololetí 1991 se uskuteční dva doškolovací kurzy — 17.—19. září 1991 a 24.—26. září 1991. Na doškolovacím kursu bude účastníkům prodloužena platnost osvědčení. Bez osvědčení ze základního a doškolovacího kursu nelze servisní činnost provozovat.

Akce se budou konat ve Sportareálu v Roudnici nad Labem. Zájemci se mohou obrátit na uvedenou adresu, případně získat informace na telefonním čísle (0439) 3397 u Vladimíry Hamákové.

Propag team
vzdělávací a informační agentura
Ostrčilova 52
541 01 Trutnov

TŘIKRÁT O TITULY

V mlhách na Bedřichovské louce

Letošní mistrovství ČSFR v běhu na lyžích se mělo původně konat na Štrbském Plese, leč kvůli sněhovým podmínkám bylo přeloženo do Bedřichova, kde alespoň nebyl sníh zmrzlý. Spíše mokrá, protože mlhavá a celkově vlhké počasí oněch dní také sněhovým podmínkám moc nepřálo. Tratě byly snaživě upravené, sešli se i diváci, občas ale neukáznění. (Jezdci v průběhu mistrovského závodu po trati atd.)

Největší problém organizace vidím v tom, že v Bedřichově není žádné zázemí. Dva stany v nepříjemném, sychravém počasí mnoho nezachrání, závodníci přijíždějí na poslední chvíli a po závodě rychle utíkají pryč. Chybí časomíra, novináři nemají o průběhu závodu velký přehled, na výsledný čas vítěze mužské patnáctky se čekalo hodně dlouho a netrpělivě, ačkoliv o Korunkově vítězství nikdo nepochyboval. Program: V sobotu 26. 1. obě patnáctky volně, v neděli třicítka mužů a desítka žen klasicky, v pondělí štafety.

Hodnocení? Nerad bych si to s běžci rozházel, ale důvodů ke spokojenosti bylo málo. V kategorii mužů máme dost vyrovnané družstvo na úrovni solidního průměru, leč chybí nám velká osobnost. Zda se jí stanou Korunka, Nyč nebo někdo další — těžko říct. Rádi bychom věřili, že ano, jenže těch ALE je možná až příliš...

O ženách bych raději ani nepsal. Z někdejší slávy nezbylo nic. Havrančíková není v pořádku zdravotně ani psychicky, navíc se o ní šíří různé řeči, kterým by možná mohla předejít, kdyby po každém závodě neutekla a s novináři promluvila. Takhle je fáma silnější než skutečnost. Nejlépe to vyjádřila Janoušková: „Nevím, co se s družstvem děje. Nejezdí to žádné z nás, nejsme ani dobrá parta.“ — Nebylo přece jenom chybné zrušit funkci vedoucího trenéra žen? A proč bylo nakonec nominováno tolik žen na MS, to také nevím. Škoda, že lyžování postrádá tak přesné srovnání výkonnosti, jaké je možné v atletice nebo v plavání. Kolikáté jsou naše ženy na světě ukáže až mistrovství v Itálii. Jak rád bych se mylil! Zatím je víc zklamání z bývalých talentů než radosti z výsledků. A smím-li pozname-

Vítězný Korunka

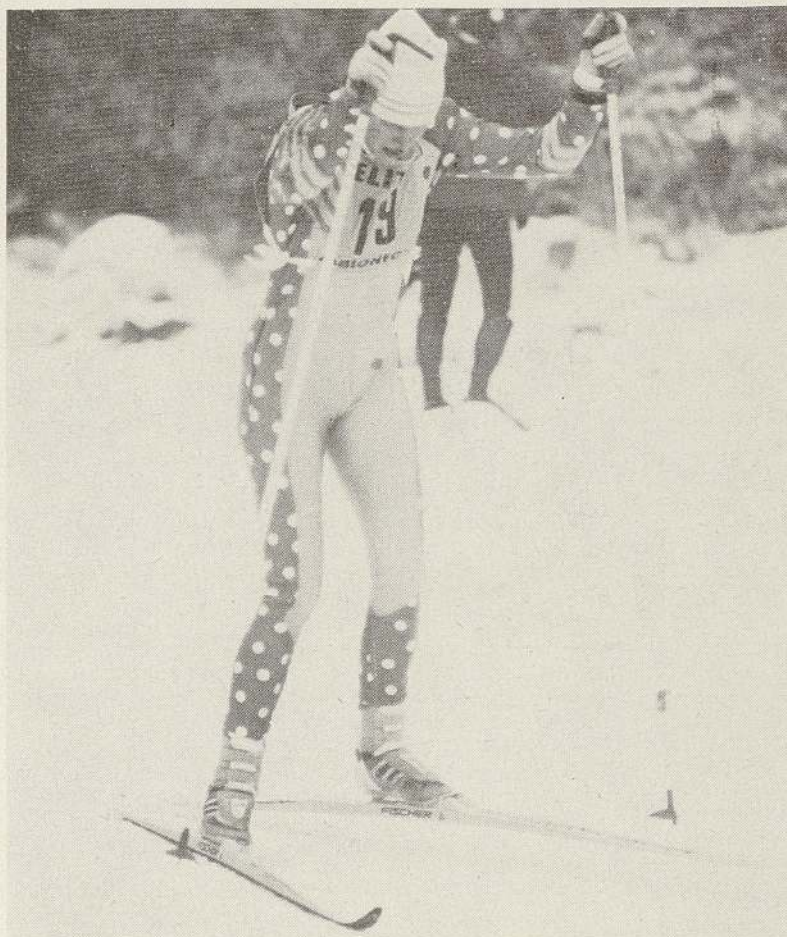
nat ještě něco: Loňské nadějně juniorky jdou patrně toutéž cestou...

Překvapení bylo málo. U mužů žádné, u žen Kateřina Neumannová. Nebyl jsem sám, kdo nevěděl, že zkratka SoSy ve startovní listině znamená Sokol Stachy. Bývalá kajakářka závodí na lyžích teprve dva roky a už má medaile i účast na MS. Přitom ve startovní listině je vedena jako dorostenka! Každého upoutá nejen pohlednou tvář, ale hlavně postavou — konečně zase někdo, kdo se somatotypem podobá závodnicím světové extratřídy!

Líčit průběh závodů tak dlouho po jejich skončení nemá smysl. Je zajímavé, že dramatictější byly oba sólové závody žen. V prvním díky závěru Simčákové, která ještě po prvním okruhu ztrácela na Janouškovou 18 sekund (mezi nimi byla Neumannová), ve druhém „stíhací jízdou“ Balázové, která po sedmi kilometrech dostihla před ní vybíhající Simčákovou. Jenom ve štafetách byl závod mužů podstatně napínavější. Korunka sprintoval jako v Lahti, Benc to nevzdával, takže jsem si vzpomněl na cílovou fotografii. Nakonec získal Korunka v posledních pěti metrech snad desetinu — a to ještě proto, že na setiny se neměřilo.

Jinak to už tak dramatické nebylo — pole samých Dukel a ŠKP jasně ukázalo, kde se dá dělat vrcholové lyžování a že výkonnost civilních oddílů — vysokoškolské v lyžování velkou roli nehrají — zaostává ještě více než v jiných sportech.

Štafety žen příliš vzrušující nebyly. Liptovský Hrádok bez Havrančíkové neměl šanci, protože druhá členka štafety na tuto konkurenci nestačila. Nečekalo se snad jenom to, že „děti“ z Vrchlabí porazí Štrbské Pleso s Janouškovou a Balázovou.

Balázová před cílem

Junioři opravdu nejlepší?

(M ČSFR v severské kombinaci)

O poněkud nenormální situaci v naší severské kombinaci píšeme na jiném místě i v tomto čísle časopisu a psali jsme o ní také minule: Zdá se, že seniorská kategorie sdruženářů je u nás ve stínu mladší generace. Mladí jim prostě nešlapou na paty, nýbrž zcela bez úcty ke „stáří“ je porázejí.

Projevilo se to i na letošním mistrovství republiky dospělých, při kterém si nad výsledky leckdo mohl říci, kdo tam vlastně byl hostem a kdo měl hlavní slovo. Před zahájením šampionátu — a vlastně dlouho před ním — se zdálo, že zajištěnou účast ve Val di Fiemme mají Kopal a Máka, zatímco další za nimi výkonnostně zaostávají. Leč skupinka kolem Soldáta a Kučery mladšího si řekla: „Kdo že tady zaostává?“

V mlhavém počasí ve středu 23. ledna, kdy začínalo mistrovství republiky v klasických disciplínách v Liberci, byla na můstku K II hranice 80 m zpočátku zakletá. První ji překonal Kučera, potom Pustějovský a Soldát (82,5 — 83 — 82). Rozhodčí tentokrát víc než délku skoků oceňovali čistý Soldátův telemark. Potom začal skoky protahovat vítr. (Sdruženáři skáču třikrát, započítávají se dva nejzdařilejší pokusy.) Reprezentant Máka přidal po špatném prvním skoku (75 m) téměř 10 metrů, jenže vzápětí jeho výkon 84,5 m „opsal“ Kučera a po Kopalových 82 m vybuchla bomba: Soldát 86,5 m! Třetí pokusy už pořadím nezamíchaly, z nejlepších se zlepšil jenom Kopal (84 m). Pěkně vypadal skok Františka Repky, leč „neudržený“, takže...

Trenér Vladimír Seidl byl po závodě spokojen: „Úroveň skoků byla vyšší než minulý týden při Evropském poháru. Hodně úvah mě stála Kučerova účast — na šestnáctiletého kluka je těch závodů nějak moc najednou. Samozřejmě, že po EP má chuť závodit, ale mám z toho trochu obavy. Soldát dokázal schopnost soustředit se v pravou chvíli a předvést maximum, radost mám i z toho, že Kopal se přestal bát po nepříjemném pádu na závodech v Reit im Winkl.“

Po skocích (a jak tedy vyběhali): 1. Soldát 227,5, 2. Kučera 224,8 (—18 s), 3. Pustějovský 215,4 (—1:27 min), 4. Kopal 210,9 (—1:50), 5. Máka 209,6 (—1:59,3), 6. Kraus 206,1 (—2:22,7)...

A jak tedy běželi

Především se naplnily černé obavy, pokud jde o výdrž mladého Kučery. Běh není jeho zbraní, tentokrát byl zcela

katastrofální a závodníka nakonec vysvobodil trenér, který ho stáhl z trati. (Kučera: „Byl jsem strašně unavený, nemohl jsem dýchat, prostě jsem se nestačil zregenerovat. Dva závody dospělých v sedmi dnech jsou na mě zkrátka moc.“)

A jinak? Za mlhy a mírného sněžení (mokrý sníh) vyběhl na trať jako první Soldát a po první pětce měl náskok 1:12 min na Kučera a Pustějovského a 1:52 min na tandem Kopal—Máka. (Kopal na Máku počkal?) I po druhé pětce držel Soldát více než minutový náskok před Pustějovským. Zezadu spěchal loňský mistr Repka, který měl skoky také tentokrát špatné a k běhu nastupoval s beznadějnou ztrátou —4:24,7 minuty! Běžec je výborný, ale s takovými výsledky ve skoku těžko může v kombinaci prorazit na nejvyšší stupně. I v Liberci byl v běžecské části nejrychlejší a svým způsobem se snažil o zázrak: z 11. místa ve skoku vyšla nakonec šestá příčka v celkové pořadí. Zmíněná dvojice Kopal—Máka snížila náskok v té chvíli druhého Pustějovského na 16 s a v posledním okruhu ho předjela. Ve finiši potom předvedli pěkný sprint o druhé místo.

Vítězem se tedy stal junior David Soldát, původem z Harrachova, nyní závodící za SKP Štrbské Pleso. „Dvě kola mi jely výborně lyže, pak jsem zpomalil. Měl jsem informace, že Kopal s Mákou mě moc nesjždějí. Ale v titulu jsem věřil až v cíli — do té doby je pořád co zkazit a kde „rupnout“...“

Časy v běhu: 1. Repka 39:11,9, 2. Máka 39:36,6, 3. Kopal 39:44,3, 4. Skopek 39:59,0.

Jak tedy dopadla kýžená nominace do Val di Fiemme (ačkoliv při čtení tohoto článku už budeme znát výsledky i odtamtud)? Repkovi skvělý běh nestačí, ze seniorů se k předem jasným Kopalovi a Mákovi na poslední chvíli prodral Pustějovský, jemuž začátek sezóny věru nevyšel. Soldát a Kučera byli nakonec také nominováni, i když asi „jenom“ pro soutěž družstev. Jejich vrcholem ovšem zůstávají Reit im Winkl.

(Výsledky viz souhrn všech tří mistrovství.)

Sprinteři

„Kombináci“ tentokrát oživil domácí mistrovství novinou: Místo obvyklého závodu družstev jeli sprint — na rozdíl od zahraničí zatím nikoliv v jednom dnu. Po skocích (soutěž dvojic) se běhá neobvyklá štafeta, kterou jsme viděli v sobotu 26. 1. v mlhavém počasí a ranním chladnu v Bedřichově. Bylo to divadlo: Na okruhu dlouhém nelyžařských 1500 m se oba členové dvojice střídají zcela pravidelně po každém kole, takže při celkové délce závodu 15 km jel každý 7,5 km. Každý dojížděl zcela „zahlcený“ a ještě než se pořádně vydýchal, musel na další úsek. Zkrátka ideální podivaná pro televizní „sadisty“, méně radosti pro nebohé kombináky. A také pro nebohé maséry, kteří se až trochu komicky snažili dělat co mohli i přes kombinézy, na jejichž svlékání prostě nebyl čas. (A v tom mrazu ani pomýšlení.)

Pokud jde o družstva, byl závod ovšem fádni. Protože tato disciplína se u nás dělá prakticky na dvou místech, postavily Dukla Liberec i Sportovní klub policie Štrbské Pleso po šesti dvojicích, takže největší zmatky asi vzniknou ve výsledkové listině. Při skocích na můstku K 88 měl nejdelší pokus Máka (89 m!), což ale pro Duklu Liberec stačilo jenom na čtvrté místo a pro něj celkově na třetí, protože první skok tak valný nebyl. Po skocích vedla dvojice Kovařík—Vrbičan (ŠKP Štrbské Pleso II), před duem Kraus—Kučera z Liberce II (—2,7 s) a Pustějovským se Soldátem (ŠKP I, ztráta —33,3).

Před během zněla otázka, zda dobří běžci Kopal s Mákou stihnou doběhnout na 1. místo. Trenér Seidl tomu nejdříve věřil, jenže Mákova krize ve třetím okruhu rozhodla jinak. V cíli se tedy radovali Pustějovský se Soldátem, který navíc získal druhý titul na jednom mistrovství. Sám se tomu divil nejvíc: „Nejsem zvláštní běžec, Pustějovský taky ne, takže pro nás oba to je velké překvapení.“

Kučera mladší

Snímky Bohumil Hynek

Zranění a počasí všechno změnily

(Mistrovství ČSFR ve skoku na lyžích)

Kdysi prý nějaký rabín pravil že největší moudrost světa lze vyjádřit stručně: Všechno je jinak! Platilo to i pro mistrovství republiky ve skoku na lyžích.

Především musel lékař skokanů dr. Šíkola sešívát předloktí Františka Ježe, který krátce předtím vyhrál turné Bohemia Crystal. Cestu z můstku „nepřežil“ a doktor musel konstatovat, že pro skokany je asi chůze nebezpečnější než lety na mamutím můstku. Jež se musel v závodě na středním můstku v Liberci (čtvrtek 24. 1.) spokojit se šestým místem. Králem se tam stal Tomáš Raszka, odchovanec z Frenštátu, nyní ve vojenském stejnokroji a v dresu liberecké Dukly. To ještě nevěděl, co čeká i jeho...

Na Ještědu bylo nevlídné počasí: mlha, vlhko, mokrá sněh, stále se měnící vítr. Už ve zkušebním kole zamíchal kartami mladý Goder, který se svým V stylem skočil tři metry za kritickým bodem můstku (výkon 91 m). Zděšení, nájezd se snižoval, potom zase zděšení z větru. Po prvním kole závodu vedl Podzimek před Jiroutkem a Parmou. Létali hodně daleko: 110,9 — 109,0 — 108,4 b. Vysoko byl i Raška mladší a jeho „fonetický jmenovec“ Tomáš Raszka (107,5 — 107,0). Zato Pavel Ploc figuroval na neuvěřitelném 27. místě! („Počasí z toho udělalo kolo hrůzy. Navíc jsem něco zlého tužil — už třikrát za sebou jsem na sedmdesátce vyhrál...“) Marně vzpomínal, kdy ho jeho bratr Tomáš předstihl o devět míst v pořadí.

Zděšení pokračovalo při pádu sedmnáctiletého Reichela. Ve finiši se favorizovaný Jež nedostal přes 80 metrů, zatímco Raszkoví 85,5 m vyneslo titul. Po závodě říkal: „Věřil jsem, že se dostanu do nominace na Itálii, sotva ale ve vítězství. Teď už snad momu být klidný. Vítěz říkává, jak bylo všechno vynikající. Já tentokrát nemohu, protože počasí z toho udělalo hrůzu.“

Deník Československý sport původně označil čtvrtého vítěze za smolaře sezóny. Vzpomeňte si, jak pro něho Intersportturné v důsledku chřipky skončilo dřív než začalo... Po vítězství na středním můstku si tentýž den trochu vyrazil z kopytka a vzápětí zavinil dopravní nehodu, při níž se zranil tak, že bylo po vyhlídkách na MS. Navíc se někdo z Dukly snažil případ vyličit poněkud jinak, jenže lež tentokrát opravdu daleko nedošla... Smolařem nebyl!

Také v závodě skokanských družstev se pro druhé kolo změnil nájezd. Za Duklu Liberec skákal místo Raszky sdruženář Kučera, který ze závodění opravdu „nevyšel“. V prvním kole skočil nejdál Švagerko z Banské Bystrice A (89,5 m), ve druhém Podzimek (87,5 m i ze sníženého nájezdu). Pavlu Plocovi to šlo mnohem lépe než v závodě jednotlivců, ale jeho družstvo bystricko jmenovkyni nepředčilo.

Neuskutečněná dohra

Sampionát zvrátů a zděšení skončil v sobotu v Harrachově tím, že závod na velkém můstku (K 120) odpadl! Vítr byl tak strašný, že se závodit prostě nedalo.

Nezapomenu na to, kolik nešťastných kolegů-novinářů opustilo běžecké soutěže v Bedřichově v sobotu 26. 1. dopoledne a dalo přednost cestě do Harrachova. Ještě v poledne nás přátelé ze Stadiónu lákali, abychom se tam s nimi podívali. Váhal jsem, nakonec zvítězila odsouzená hodná lenost, tentokrát však nepotrestaná. Druhý závod mistrovství republiky ve skoku byl tedy odložen, nominace přesto odložena nebyla. Skončila podle očekávání.

KAREL BLÁHA

Junior, který chce skončit?

„David Soldát — to je velký problém. Na to, abych někomu vysvětlil jeho povahu, bych potřeboval nejméně hodinu času,“ řekl v Oberwiesenthalu Vladimír Seidl a s trochu nadsázkou dodal: „Někdy mám pocit, že podle něj by bylo nejlepší, kdyby mohl spojit závodní lyžování se soukromým podnikáním.“

David Soldát. V loňském roce šestý z juniorského mistrovství světa v závodě jednotlivců a držitel stříbra ze soutěže družstev. Juniorský mistr Československa 1990 a třetí z československého šampionátu 1990 v kategorii dospělých. A nyní mistr ČSFR 1991... Až na nepříliš časté výjimky vždy vynikající skokan. Vždyť například loni při Světovém poháru na Štrbském Plese obsadil ve skoku sedmé místo a na jeho záda se dívali takové sdruženářské hvězdy jako Ape-land, Pohl, Lundberg, Schaad nebo bratři Eldenové. Ale přišel běh a sám Soldát o něm potvrdil, že „to byla katastrofa“. Jeden soupeř za druhým se dostával před Soldáta a po 44. běžeckém čase a téměř osmiminutové ztrátě na nejlepší se stěhoval do třetí desítky výsledkové listiny.

V Oberwiesenthalu nebyla mezi juniory konkurence skládající se ze

sduženářských hvězd jako při SP na Štrbském Plese — a Soldát triumfoval. I když ani tady nebylo ze zřetelky všechno ideální.

„To ne, trénink z mé strany za nic nestál, první závodní skok jsem pořádně pokazil. Tak jsem si řekl, že se už na to vykašlu a na ten další jsem se ani pořádně nesoustředil. Přijel jsem na hranu... a ono to vyšlo. Při třetím skoku to bylo něco podobného — a najednou jsem po skoku vedl.“

Neměl jsi před během obavy, že se zase budeš propadat ve výsledkové listině dolů?

„Ono je to se mnou těžký. Když při závodě nezaskáču, tak mě to pak už vůbec nebaví. Ale tentokrát jsem zaskákal a na běh se docela těšil. Věděl jsem, že musím jet a neohlížet se, obávaný převýšení v klidu „vyjít“. Měl jsem i trošičku štěstí. Ale byl to vůbec první závod v letošní zimě, který se mi trochu povedl.“

Po chvíli dodal: „Nic mi nešlo, i ve skoku jsem dostával skoro šest minut ztráty. Po prosincových neúspěších jsem o vánocích trénoval v Harrachově a trochu se to začínalo lepší. Snažím se něco dělat i s mým během, ale jeden týden to jde a druhý lezu po čtyřech. Tak nevím...“

Myšlenka na mistrovství světa dospělých do tvé hlavy nikdy „nezabrousila“?

„Ještě minulou sezónu jsem si myslel, že na mistrovství světa pojedou, teď už takové myšlenky nemám.“ (To říkal v Oberwiesenthalu, ale ani v Liberci dlouho nevěřil.)

Takový je David Soldát. Snad i předcházející odpovědi alespoň částečně přiblížily jeho tolik diskutovanou povahu. Ovšem slova, jimiž mne nejvíce překvapil, přišla na závěr:

„O nějakých plánech do budoucnosti zatím moc nemluví. Nevím ještě, jak to bude dál, ale možná, že po sezóně s lyžováním skončím.“

A je to venku. Přitom všechno bylo řečeno několik minut po Soldátově vítězství v juniorském závodě v Oberwiesenthalu. Takže si raději ještě jednou poslechněte trenéra Vladimíra Seidla: „Kdyby Soldát sám v sobě dokázal najít nějakou větší motivaci, mohl by toho hodně dokázat. Ale asi sám neví, co chce. Ještě však dostane šanci...“

Dostal a využil jí při mistrovství ČSFR dospělých, kdy vyhrál jednotlivce a spolu s Pustějovským i sprint. Teď byl na mistrovství světa ve Val di Fiemme. Bude i po něm mít chuť se závoděním skončit?

TOMÁŠ MACEK

Z Písku na sních

Teprve letos 15. února jí bylo 18 let. Narozeniny oslavila na mistrovství světa ve Val di Fiemme. Ať dopadla jakkoliv, samotná účast Kateřiny Neumannové na tomto šampionátu byla překvapením pro všechny — a jistě i pro ni.

Narodila se v Písku a otec lékař podporoval její sportovní záliby. Bez sportu zkrátka žít nedokáže, a protože k talentu a posedlosti přidává ideální sportovní postavu, je na první pohled typ dívky, jaká učaruje trenérovi leckterého sportu. Mysím, že v několika odvětvích by dokázala vyniknout. A také vynikla — nejdřív

závodila úspěšně v kanoistice (přebornice starších zákyň), od lodí na Otavě jí odradily jenom stále potíže s bolestmi v zádech.

Bylo ale už řečeno, že bez sportu žít nedokáže. Hledání „náhradního programu“ skončilo na oblíbené Šumavě, kde jí pro lyžování objevili jehočeští trenéři. Teprve před necelými dvěma lety — a letos startovala na mistrovství světa dospělých. Až budete tento článek číst, budete vědět, jak. Já to teď ještě nevím, ale nepokládám to za tak důležité. Po necelých dvou letech tréninku přece nelze vyniknout při vrcholné světové

soutěži. Nebylo by těch zázraků trochu moc najednou? Spíše mám za naše ženské lyžování obavy, aby se nevrátily bolesti, kvůli kterým musela Kateřina nechat kanoistiku. Budou její záda reagovat na lyžařský běh příznivěji? Zatím ano...

Zákyně lyžařského gymnázia ve Vimperku tráví zimní měsíce na Churraňově, kam za žáky dojíždějí učitelé. [Snaží se i co nejlépe studovat.] Trenér o ní říká, že má stále dost technických nedostatků, zejména ve volné technice. Až je odstraní, tak... Tuto větu dokončíme v příštích sezónách. Doufejme, že vykríčníkem.

K. B.

Mistrovství ČSFR ve výsledcích

Skoky na lyžích — jednotlivci (Liberec, 24. 1., K 83): 1. Tomáš Raszka (DUL) 215,0 (85,5 a 85,5), 2. Vladimír Podzimek (DUL) 213,6 (87 a 82,5), 3. Jiří Parma (DBB) 208,9 (84,5 a 80,5), 4. Raška (MEZ) 205,3 (85,5 a 81), 5. Švagerko (DBB) 199,3 (81,5 a 82,5), 6. Jež (DBB) 196,0 (85 a 78,5), 7. Sakala (MEZ) 195,4 (83 a 79,5), 8. Goder (JIL), 192,4 (86 a 79), 9. Jiroutek (SVS) 189,8 (85,5 a 73,5), 10. Dluhoš (DBB) 186,4 (84,5 a 75,5), 11. Vaško (DBB) 186,3 (81 a 78), 12. Lukeš (SVS) 183,2 (79 a 79), 13. Šidlo (DBB) 182,8 (81 a 78), 14. Ploc (DUL) 179,8 (73,5 a 83), 15. Kováč (DBB) 177,3 (80 a 76,5).

Družstva (Liberec, 25. 1., K 88): 1. Dukla B. Bystrica A (Dluhoš, Švagerko, Jež, Parma) 660,6, 2. Dukla Liberec A (Marec, Podzimek, Kučera, P. Ploc) 632,6, 3. Dukla B. Bystrica B (Mesík, Šidlo, Kováč, Vaško) 597,9, 4. MEZ Frenštát A 589,1, 5. Dukla Banská Bystrica C 581,1, 6. Dukla Liberec+SKI Jilemnice 564,9, 7. Dukla Liberec B 558,6, 8. Jiskra Harrachov 526,7, 9. MEZ Frenštát B 456,2, 10. Dukla B. Bystrica D 436,3, 11. SVS-M Dukla Liberec 428,3, 12. Technolen Lomnice 409,5, 13. SKI Jilemnice 406,2.

Severská kombinace (běh — Bedřichov 24. 1., skok — Liberec 23. 1.): 1. David Soldát (SKP) 429,54, 2. Miroslav Kopal (DUL) 426,04, 3. František Máka (DUL) 425,89, 4. Pustějovský (SKP) 424,81, 5. Kovařík (SKP) 412,10, 6. Repka (ZPK) 407,80, 7. Pánek (VRC) 396,44, 8. Skopek (DUL) 395,93, 9. Bayer (SKP) 395,39, 10. Vrbičan (SKP) 395,34, 11. Kraus (DUL) 389,62, 12. Giacko (SKP) 384,91, 13. Hradil (SKP) 384,75, 14. Kerda (DUL) 372,37, 15. Čejchan (M-DUL) 366,22.

Severská kombinace, sprint družstva (skok — Liberec, 25. 1., K 70, běh — Bedřichov 26. 1.): 1. SKP A (Pustějovský, Soldát), 2. SKP B (Kovařík, Vrbičan) —36,2, 3. Du Liberec A (Kopal, Máka) —1:17,5, 4. Du Liberec C (Kerda, Skopek) —1:52,0, 5. SKP D (Giacko, Hradil) —1:52,8, 6. Du Liberec B (Kraus, Kučera) —2:28,6, 7. SKP C (Repka, Bayer) —5:41,3, 8. Ji Harrachov +Vrchlabí (Pidanič, Pánek) —6:02,8, 9. SKP E (Fiurášek, Bachleda) —7:14,7, 10. SVS-M+Du Liberec D (J. Čejchan, L. Čejchan) —7:46,4, 11. SKP F (Prax, Plánka) —11:20,7.

Běh (Bedřichov, 26.—28. 1.) — **Muži a junioři 15 km V:** 1. Václav Korunka 38:36,0, 2. Radim Nyč —26,7, 3. Pavel Benc (všichni DULI) —32,2, 4. Janoušek (EXJA) —32,7, 5. Buchta (ŠKSP) —44,7, 6. Švanda (DULI) —52,1, 7. Hušek (EXJA) —59,9, 8. Teplý (DULI) —1:07,9, 9. Kvapil (VŠPH) —1:15,6, 10. Kučera (DULI) —1:21,3, 11. Vašek (DULI) —1:43,9, 12. Hudač (ŠKSP) —1:53,5, 13. Raabe (DULI) —2:03,2, 14. Vaněk (NMNM) —2:14,0, 15. Čáslavský (DULI) —2:16,9.

30 km K: 1. Lubomír Buchta (ŠKSP) 1:16:11,9, 2. Pavel Benc (DULI) —1:40,7, 3. Ladislav Švanda (DULI) —1:55,5, 4. Vaněk (NMNM) —2:16,6, 5. Kariík (ŠKSP) —2:26,4, 6. Teplý (DULI) —2:39,2, 7. Petrásek (DULI) —3:18,0, 8. J. Kučera (DULI) —3:23,3, 9. Hušek (EXJA) —3:31,3, 10. Janoušek (EXJA) —3:32,4, 11. Kvapil (VŠPH) —3:47,4, 12. Jebavý (DULI) —4:06,2, 13. Koucký (DULI) —5:05,4, 14. Raabe (DULI) —5:06,1, 15. Kovařík (DULI) —5:21,6.

Ženy a junioři 10 km K: 1. Lubomíra Balážová (ŠKSP) 29:51,1, 2. Kateřina Neumannová (SOSY) —14,1, 3. Zora Sim-

čáková (LKLH) —28,8, 4. Janoušková (ŠKSP) —57,5, 5. Zelingerová (KRVV) —58,6, 6. Zurynková (EXJA) —1:00,2, 7. Knížková (EXJA) —1:16,4, 8. Mihoková (LKLH) —1:19,2, 9. Pravečková (ŠKSP) —1:54,7, 10. Tučková (VTVI) —1:56,2, 11. Pudová (ŠKSP) —1:58,7, 12. Šimůnková (EXJA) —2:23,4, 13. Kulová (SNKV) —2:42,3, 14. Chroustovská (EXJA) —2:50,3, 15. Páříčková (ŠKSP) —2:57,5.

15 km V: 1. Zora Simčáková (LKLH) 45:01,6, 2. Anna Janoušková (ŠKSP) —1,2, 3. Kateřina Neumannová (SOSY) —23,7, 4. Mihoková (LKLH) —46,4, 5. Knížková (EXJA) —1:14,3, 6. Havrančíková (LKLH) —1:26,0, 7. Zelingerová (KRVV) —1:33,1, 8. Balážová (ŠKSP) —1:48,5, 9. Bucharová (KRVV) —2:10,5, 10. Vondrová (EXJA) —2:26,3, 11. Rázlová (SKJI) —2:53,1, 12. Chroustovská (EXJA) —2:56,7, 13. Zurynková (EXJA) —3:02,2, 14. Tučková (VTVI) —3:13,9, 15. Pudová (ŠKSP) —3:37,4.

Muži 3X10 km: 1. Dukla Liberec I (Petrásek, Nyč, Korunka) 1:15:23,3, 2. Dukla Liberec II (Švanda, Teplý, Benc) —0,1, 3. SKP Štrbské Pleso (Buchta, Mierka, Kariík) —1:22,5, 4. Dukla Liberec III —1:29,1, 5. Dukla Liberec IV —1:54,5, 6. Dukla Liberec V —2:04,3, 7. Nové Město —2:04,4.

Ženy 3X5 km: 1. Elitex Jablonec (Zurynková, Vondrová, Knížková) 42:04,5, 2. Liptovský Hrádok (Simčáková, Sabaková, Mihoková) —7,9, 3. Krkonoše Vrchlabí (Zelingerová, Kucharová, Bílková) —41,0, 4. Štrbské Pleso —47,4, 5. Elitex Jablonec II —2:25,2, 6. SKI Jilemnice —3:27,0.

Poznámka redakce: Vzhledem k tomu, že jsme do redakce nedostaličas oficiální výsledky štafet, uveřejňujeme pouze ty, které jsme získali z denního tisku.

FIRMA KCK - CYKLOSPORT - MODE

prodává horská kola z dovozu s vybavením SHIMANO a SUNTOUR v ceně od 9900 Kčs. Závodní kola s vybavením FALCON v ceně 9900 Kčs. Z další nabídky: brýle BOXER (Itálie, kopie RUDY PROJECT) — 490 Kčs. Italské ráfky AMBROSIO, černé, 490 Kčs za kus, cyklocomputer VENTURA — 6 funkcí — 980 Kčs, zlatý řetěz SEDIS 380 Kčs, dovozová přílba (polystyren+potah Lycra 495 Kčs, kompletní střed, složení Thun Aero Coronado (52—42) 1490 Kčs, černé ráfky Ambrosio na horská kola 490 Kčs a další velomateriál firem SHIMANO, SELLE ITALIA, SACHS-SEDIS, ITM, SACCON, AXO, AGU, AMBROSIO, UNION, CAMPAGNOLO, MODOLO, GIPIEMME. Vše nejlevněji nakoupíte u firmy KCK. Cenový katalog na požádání. Adresa: Váchova ulice, Prstné, 761 01 ZLÍN.

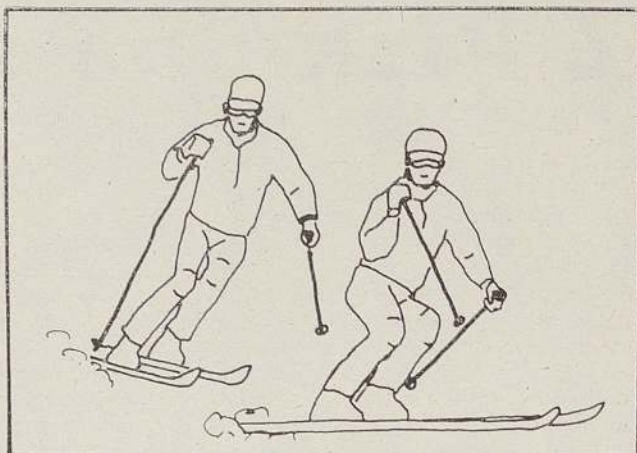
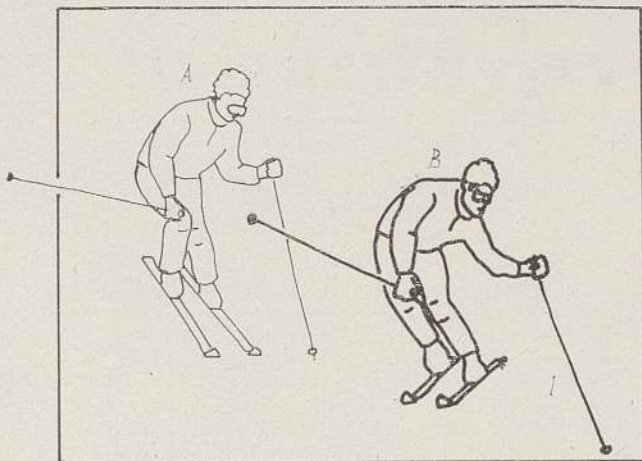

Co oblouk, to krok holemi

Už se nebojíte oblouků na prudším svahu. To je úspěch, který je však třeba dotáhnout do konce.

Někteří lyžaři sjíždějí oblouky na strmějším svahu jako roboti. Snižují se až k dokončení oblouku a pak teprve uvedou v pohyb hůl a provedou s ní oporu. Tím oblouky ztrácejí plynulost a jejich střídání se stává obtížnějším.

Zkus něco jiného: Současně se snižováním při vedení oblouku vykyvuj dopředu hůl — kombinuj pohyb snižování s kývnutím hole v jednu pohybovou akci. Představ si, že holemi plynule „kráčíš“ v rytmu oblouků. Jakmile se ti to začne dařit, sjíždění získá okamžitě na rytmu a napojování oblouků bude i na náročném svahu spíše hravé.

Potápěč

Při sjíždění oblouky na prudkém svahu je psychicky nejobtížnější „ponořit“ se na začátku oblouku trupem do úprku.

Opora o hůl je při nutném agresivním zahájení oblouku důležitou pomocí. Ale pozor! Nejde o takovou oporu, na kterou jsi běžně zvyklý — poměrně blízko nohy (obr. A). Na prudkém svahu musíš „sáhnout“ holí daleko se svahu po spádnicí procházející nižší botou (obr. B). Taková opora usnadní přemístit trup přes lyže a směrem nastávajícího oblouku. Máš pocit, že se ponořuješ do hlubiny pod sebou.

Nezapomeň tedy: Čím prudší svah, tím hlouběji provedeš oporu holí. Zkus to a máš naději, že si strmé svahy zamiluješ.

Píše a kreslí JIŘÍ SOUKUP

KAISERWINKL

Pokračujeme v seriálu, který seznamuje rekreační lyžaře s možnostmi sportovní rekreace v sousedních zemích, zejména v Alpách a jejich předhůřích. Lyžovat v horských střediscích více či méně známých nemusí nakonec jenom reprezentant. Našinec by také postupně měl odvykat představě, že na západní nebo jižní hranice se dá jezdit jenom nakupovat!

Lyžařská střediska Kössen, Schwendt a Walchsee v Rakousku tvoří oblast zvanou Kaiserwinkl, rozprostírající se pod horami Wilder Kaiser a Zahmer Kaiser. Je to tedy „Císařské zákoutí“, jemuž vévodí Divoký a Krotký Císař, máme-li doslova překládat německé názvy mohutně vyhlížejících hor. Nedaleko od Kössenu leží Reit im Winkl, dějiště letošního MS juniorů.

Zmíněná tři střediska mají nadmořskou výšku kolem 700 m, jsou tedy určena především vyznavačům běžec-kých stop. Upravovaných jich je v této oblasti 140 km, trasy určené výhradně pro běh volnou technikou měří 2x20 km — ta dvě místa jsou neda-leko od sebe. Instruktoři zajišťují především výuku běhu na lyžích.

Ale nejen běhu. Protože ještě v nadmořské výšce 1700 m jsou místa vhodná k rekreačnímu lyžování, máte k dispozici i sjezdovky. Celková délka udržovaných tras na nich je 50 km,

z toho je podle stupňů obtížnosti 8 km považováno za obtížné, 30 km za středně náročné a 12 km za snadné. Nejdelší sjezd z Unterberghornu měří 5 km a překonává výškový rozdíl 1000 metrů. Sportovní atrakcí pro nás jsou časté závody v klasickém skijöringu („šjérink“), jimiž je tato oblast proslulá. (Skijöring jsou závody lyžařů tažených koňmi.) Ti, kdo si na běžkách už troufli něco absolvovat, znají například mezinárodní závody v běhu na lyžích ve Walchsee nebo Tiroler Koasalauf.

Při nedostatku sněhu a v létě je možné vyjít pěšky, v zimě fungují půjčovny veškerého lyžařského vybavení i servisy. Postarát se vám ve všech třech střediscích mohou o děti od tří let, pro které jsou k dispozici speciální zařízení — a nemějte obavy, že dítě bude pořád jenom v místnosti...

Kdo má po lyžování ještě dost energie, může zkusit snowboard nebo si zahrát „halový golf“, tancovat na diskotéce, zkrátka bavit se ještě mnoha jinými způsoby, ovšem také v závislosti na finančních možnostech.

Do oblasti se dostanete po dálnici Inntal nebo z druhé strany ze Salzburgu. Vzdálenost z Mnichova je 102 km (Praha—Mnichov 450 km). Nejbližší nádraží je v Kufsteinu (proslulé vězení zmiňované v Havlíčkových Tyrolských elegiích) a St. Johannu, dále spojení autobusy. Bližší informace: A-6345 Kössen, A-6344 Walchsee, A-6345 Schwendt, vždy s poznámkou Fremdenverkehrsverband.

Závěrem poznámku ligvistickou: Pokud jste pyšní na svou němčinu, v této oblasti vás pýcha přejde. „Kössnerisch“ je nářečí, jemuž ani Němci pořádně nerozumějí a v Kaiserwinklu jsou k dostání jazykové průvodce, jakýsi německo-německý (lépe řečeno -kössnerský) slovník a základní konverzační obraty. Ale přehnanou hrůzu z toho mít nemusíte: Obyvatelé zmíněných tří míst se vlastně živí turistikou, a tak se ve vlastním zájmu snaží vyjít vstříc i tím, že si vzpomenu na normální němčinu.

K. B.

TŘIKRÁT MISTROVSTVÍ REPUBLIKY

v běhu na lyžích. Snímky Bohumila Hynka představují překvapení soutěži Kateřinu Neumannovou, Radima Nyče s Jiřím Teplým a Annu Janouškovou. Víme, že snímky nejsou nejlepší, ale v té mlze to opravdu lépe nešlo.

Snímek Igor Zehl

lyžařství

ROČNÍK 77

1991

Kčs 4,—

4

Třikrát radost v Saalbachu: Bouvierová, Heinzer a Stangassinger.

Snímky Peter Pospišil

ČTĚTE:

Celé toto číslo je věnováno mistrovstvím světa v alpském i klasickém lyžování — Saalbach a Val di Fiemme 1991.

NA TITULU Ulrike Maierová, NA ZADNÍ STRANĚ OBÁLKY Gunde Svan. Dvě velké postavy letošních lyžařských šampionátů. Snímky Peter Pospíšil a Bohumil Hynek.

Autorem všech snímků v textu tohoto čísla je Peter Pospíšil.

Uzávěrka tohoto čísla:

5. února 1991

lyžařství

Ročník 77

Číslo 4

Vychází v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů ing. Alexandr Žurman. Redaktor časopisu Karel Bláha. Grafická úprava Miroslav Slejška. Redakční rada: J. Trousil, předseda, ing. P. Borský, PhDr. T. Broda, CSc., P. Bušta, P. Honzl, PaedDr. A. Horáček, A. Jedlička, Ing. J. Jech, CSc., J. Kotland, JUDr. O. Kulháněk, J. Lánský, M. Lohniský, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, CSc., P. Zelenka. Redakce: Klimentská 1, 115 88 Praha 1, telefon 231 47 40. Vychází jednou za měsíc. Tiskne Typos, tiskařské závody, s. p., nám. dr. M. Horákové 7, 360 32 Karlovy Vary. Cena 4 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, administrace vývozu tisku, Kafkova 19, 160 00 Praha 6. Neobjednané příspěvky se nevracejí. ISSN - 0323 - 1445

Saalbach 1991

31. MISTROVSTVÍ SVĚTA V ALPSKÝCH DISCIPLÍNÁCH

Saalbach, Hinterglemm - Rakousko
21. ledna - 3. února 1991

Materiály z MS v alpských disciplínách zpracoval MICHAEL LOHNISKÝ

SLALOM SPECIÁL MUŽI

Úterý 22. 1., Hinterglemm — MS 1983
1. Nierlich (Rak.)

1. Girardelli (Luc.) 1:55,38 (57,96 a 57,42), 2. Stangassinger (Rak) 1:55,96 (58,64 a 57,32), 3. Furuseth (Nor.) 1:56,00 (58,92 a 57,08)... 20. Jurko 2:03,22 (1:02,18 a 1:01,04), 30. Mudroch 2:12,01 (1:07,21 a 1:04,80)

● Na slalomovém svahu trénoval Japonec Okabe od začátku ledna. Nechal si v dějišti šampionátu postavit všechny možné slalomy, přesto byl ale prvním závodníkem, který spadl a nedokončil závod. Před zahájením mistrovství zněly sázky: Tomba 1:3, Girardelli 1:4, Bittner (Něm.) 1:8. V prvním kole se opravdu nejvíce bili

Tomba a Girardelli, i když Tomba ztrácel —0,21 s. Ve druhém kole však ztratil i nárok na medaili. Skončil čtvrtý.

● Girardelli v cíli: „Můj náskok z prvního kola byl natolik dostatečný, že jsem si tempo ve druhém kole mohl rozložit. Ještě před startem do druhého kola jsem se dozvěděl Tombův čas. Víc bych útočil, kdyby Tomba vedl. Konečně jsem získal vítězství v individuální soutěži!“

● Po prologu s malými šponovkami (viz poznámka na jiném místě) vstoupal náš nejlepší závodník do závodu velmi „povzbuzen“. Ke svému 20. místu řekl: „Už jsem letos zajel lépe. Strmý svah mě vyvedl z míry, pořad jako bych seděl.“ Mudroch dokončil, Adrián Bíreš a Vokatý nikoliv.

SUPEROBŘÍ SLALOM MUŽI

Středa 23. 1., Hintertglenn — MS 1989
1. Hangl (Švýc.)

1. Eberharter (Rak.) 1:26,73, 2. Aamodt (Nor.) 1:28,27, 3. Piccard (Fr.) 1:28,55
... 30. Jurko 1:31,61.

● Zatímco odborníci tvrdili, že v této disciplíně by se mohli prosadit hlavně Norové a Piccard a že obhájece titulu Hangl to bude mít těžké, protože startoval jako první, nováček rakouského družstva Stefan Eberharter dávno před začátkem závodu tvrdil, že vyhraje on. Byly to jenom takové řeči na kuráž? Pak se ukázalo, že měl pravdu. Když potom ještě vyhrál kombinací, stal se nejúspěšnějším závodníkem světového šampionátu. (V Calgary byl takovou superhvězdou Tomba, ve Vailu Nierlich.) Byl to teprve třetí „super giant slalom“ na mistrovství světa. (Ten první vyhrál na MS 1987 Zurbriggen.) Ze 114 startujících dokončilo jenom 68.

● Eberharter v cíli: „Moje stopa snad nemohla být kratší. Pro lidi jsem favoritem nebyl. Ale pro sebe jsem byl favoritem číslo 1.“

● Ze čtyř našich borců, kteří se pustili v Hintertglennu ze svahu dlouhého 2095 m, dojel jenom Jurko. Tento závod měl být pro něj jenom přípravou na kombinaci. Adrián: „Nedotočil jsem oblouk, nahoře bylo špatné světlo a neodhadl jsem, kdy přijde komprese.“ (Komprese — jízda do protisvahu.) Nedařilo se ani jeho bratrovi Mariánovi, který měl naději mezičas.

KOMBINACE ŽENY

Pátek 25. 1. (sjezd), čtvrtek 31. 1. (slalom), Saalbach — MS 1989 1. Mc Kinneyová (USA)

Sjezd: 1. Gintherová (Rak.) 1:18,23, 2. Kronbergerová (Rak.) 1:18,59, 3. Bournissenová (Švýc.)... 19. Krnavcová 1:20,62, 22. Tarasovičová 1:21,16, 28. Sochocká 1:22,46.

Slalom: 1. Schneiderová (Švýc.) 1:23,04 (41,10 a 42,04), 2. Cobergová (N. Zél.) 1:25,91 (42,87 a 42,54)... 10. Tarasovičová 1:28,59 (44,95 a 43,64), 16. Sochocká 1:32,44 (46,59 a 45,85).

1. Bournissenová (Švýc.) 26,45 b., 2. Stöcklová (Rak.) 33,76, 3. Schneiderová (Švýc.) 42,13... 12. Tarasovičová 77,44, 16. Sochocká 121,62.

● Zlatá medaile čekala na vedoucí závodnici SP Petru Kronbergerovou. Než ale došlo ke kombinačnímu slalomu, uplynulo pět dní. Petra stačila vyhrát sjezd, ale také se zranit v superobřím slalomu, a tudíž nemohla do závěrečného závodu kombinace nastoupit. Rakousko však mělo v ohni ještě jedno želízko — Sabine Gintherovou. Ta však v druhém kole slalomu vyjela z tratě a bylo po nadějích. Štěstí tudíž dosedlo na nadějnou švýcarskou závodnici Chantal Bournissenovou.

● Bournissenová v cíli kombinačního slalomu: „Mezi slalomářkami jsem zvyklá na startovní čísla mezi třicítkou a čtyřicítkou. Startovat v první patnáctce byl pro mne zážitek.“

Girardelli

● Dvojnásob je třeba zahořekovat nad skutečností, že „Lola“ Medzihradská se nemohla závodu zúčastnit. Vždyť z toho mohla být i medaile. Ten první tréninkový sjezd, ve kterém měla šestý nejlepší čas, jela jenom tak, aby si projela trať! Škoda pádu ve druhé tréninkové jízdě. Tři zbývající dívky šly do sjezdu statečně. Tarasovičová: „Na to, jaké jsem dělala chyby v tréninku, jsem zajela docela dobře.“ Její umístění ve sjezdu (22.) bylo na slalomářku výborné a zřejmě bylo základem i konečného dobrého umístění. Toto 12. místo v kombinaci žen bylo naším nejlepším výsledkem. (Nutno ovšem konstatovat, že závod dokončilo pouze 22 lyžařek.)

SJEZD ŽENY

Sobota 26. 1., Saalbach — MS 1989
1. Walliserová (Švýc.)

1. Kronbergerová (Rak.) 1:29,12, 2. Bouvierová (Fr.) 1:29,56, 3. Gladyshevová (SSSR) 1:29,72... 25. Krnavcová 1:32,34, 30. Sochocká 1:34,36.

● Favoritkou této „chlapácké“ disciplíny byla Rakušanka Petra Kronbergerová, která je už dva roky prv-

ní dámou světového lyžování. Přes pomalejší mezičasy (ve srovnání s průběžně vedoucí Bournissenovou) měla nejrychlejší čas v cíli, a ten jí zůstal. Hned za první patnáctkou startovala devatenáctiletá Světlana Gladyshevová. Když dojela, bouchlo to v cíli, jako by tam dopadla raketa Scud. Bronz pro Sovětský svaz, to na MS ještě nebylo. (Nepočítáme bronz slalomářky Jevgenije Sidorovové na ZOH 1956 v Cortině. Kdo si však pamatoval výsledky z loňského mistrovství světa juniorů, moc se nedivil. Tam Gladyshevová zvítězila.

● Kronbergerová v cíli: „Už od startu jsem cítila, že jsem na tom dobře. Ve střední části trati jsem v zatáčkách a v technicky náročných místech jela ještě lépe než v posledním tréninku. To rozhodlo o vítězství.“

● Našinec musí při této příležitosti vzpomenout na bronz Charvátové (ZOH 1984 Sarajevo) či na vítězství Gantnerové (SP 1980 Altenmarkt). A raději ať nevzpomíná na 7. místo Medzihradské na posledním sjezdu v Méribelu, těsně před světovým šampionátem. Na výkon zbývajících dvou děvčat je třeba brát jiné měřítko: Sje-

Eberharter

ly ten ledový „držkopád“ na sjezdovce z hory Kohlmaiskopf bez úhony a jenom 3,22 s (Krnavcová), resp. 5,24 s (Sochocká) za vítězkou.

SJEZD MUŽI

Neděle 27. 1., Hintertglemm — MS 1. Tauscher (Něm.)

1. Heinzer (Švýc.) 1:54,91, 2. Runggaldier (It.) 1:55,16, 3. Mahrer (Švýc.) 1:55,57... 34. M. Bireš 1:59,23

● 30 000 diváků tvořilo rámec závodu, který bývá v všech mistrovstvích světa zlatým hřebem. Závod rozjžděl Američan Kitt, ten ale skončil až 20. (Je zajímavé, že ještě za ním, 21., byl úřadující mistr světa Tauscher.) Kitta hned překonal rakouský veterán Leonhard Stock, který ke smutku všech přítomných získal jen „bramborovou“ medaili. Třetí Švýcar Mahrer vedl do okamžiku, kdy do cíle dorazil Runggaldier. A hned za ním (č. 7) startoval Heinzer. Na mezičasech byl druhý (druhý mezičas +0,07 s), ale rozhoduje čas v cíli. Ten měl nejlepší. — Za zmínku stojí trapas favorita číslo 1 (podle tréninkových časů) a domácího miláčka Höflehnera: V přemíře snahy zabruslil na startu příliš do široka, vnitřní hranou pravé lyže nabral sněh jak lopatou. Byl z toho tak otřesen, že minul hned první branku (u sjezdu!) a bylo po závodě.

● Heinzer v cíli: „Riskoval jsem všechno. Největší strach jsem měl, abych nebyl zase čtvrtý. Po první zátačce jsem myslel, že se tak doopravdy stane. Ale vyhrál jsem. Je to vynikající pocit!“

● Marián Bireš byl jediným naším zástupcem na tomto „svahu hrůzy“, kde se při tréninku pomlátilo tolik závodníků. Marián: „Nejsem si vědom větší chyby. Jel jsem lépe než v tréninku. Jsem spokojen.“

KOMBINACE MUŽI

Pondělí 28. 1. (sjezd), středa 30. 1. (slalom) Hintertglemm — MS 1989 1. Girardelli (Luc.)

Sjezd: 1. Ghedina (It.) 1:42,52, 2. Besse (Švýc.) 1:43,42, 3. Thorsea Nor.) 1:43,55... 30. M. Bireš 1:46,45, 42. Vokatý 1:51,12, 60. Jurko 2:22,47. Slalom: 1. Eberharter (Rak.) 1:33,87 (47,44 a 46,43), 2. Accola (Švýc.) 1:34,10 (48,03 a 46,07), 3. Strolz (Rak.) 1:34,65 (48,41 a 46,24)... 14. Vokatý 1:41,40 (51,49 a 49,91), 21. M. Bireš 1:43,01 (52,75 a 51,86).

1. Eberharter (Rak.) 18,28, 2. Ghedina (It.) 26,41, 3. Mader (Rak.) 27,54... 19. M. Bireš 101,38, 23. Vokatý 135,48.

● Potřetí by se stal Girardelli králem kombinace, kdyby nezajel sjezd až na 13.—14. místě. Přesto by mohl počítat s vítězstvím, kdyby mu ve druhém kole slalomu devět branek před cílem nepodjely lyže a neupadl. Ghedina byl vynikající ve sjezdu a vzhledem ke své dosavadní výkonnosti i ve slalomu — skončil druhý. A pak tu byl Eberharter, nejrychlejší v prv-

Bournissenová

ním kole slalomu. Po pádu Girardelliho už šanci nepustil z ruky.

● Eberharter v cíli: „I když jsem dostal zprávu, že Girardelli, který jel přede mnou, vypadl, jel jsem naplno. Smůlu mu nepřeju, ale myslím si, že tentokrát na mne neměl.“

● Jurkovi šlo aspoň o tzv. FIS-body (mají význam při nasazování do závodů). Proto došlo k té „klauniádě“ ve sjezdu, kdy mu vypnulo vázání, on spadl, zase si lyži připnul a pak už nějak dojel do cíle. Mohl startovat ještě ve slalomu. Dokonce jel v první patnáctce (ejhle, výhoda FIS-body!) a absolvoval první kolo docela slušně. Ve druhém však upadl už v horní části. Veškeré úsilí přišlo vničeč. — Marián Bireš měl smůlu. Krátce před jeho startem havaroval na známém traversu Angličan Duncan. Než ho vrtulník „odstraní“ z tratě, uplynulo 20 minut. Hned po něm měl pád Francouz Crétien, tudíž další čekání a další prochlazení. Celou kombinaci však Marián dokončil. Jeho 19. místo je nejlepším výkonem mužské části výpravy na MS. Podobně dojel Vokatý.

SUPEROBŘÍ SLALOM ŽENY

Úterý 29. 1., Hintertglemm — MS 1989 1. Maierová (Rak.)

1. Maierová (Rak.) 1:08,72, 2. Merleová (Fr.) 1:08,83, 3. Wachterová (Rak.) 1:08,85... 32. Krnavorová 1:13,15, 34. Sochocká 1:13,76.

● V cíli už byla obhájkyně světového titulu Ulrike Maierová, ale zlatá medaile čekala na jinou závodnici, Petru Kronbergerovou. Ta jela s větrem o závod, na mezičasu měla k dobru 0,12 s. Pak přišlo to nešťastné přibruslení v cíli. Petra ho vysvětlila tím, že ztrácela rychlost, a proto musela trochu „přišlápnout“. Zarížla se ale vnitřní hranou do sněhu a — jak se říká v rekreační terminologii — „hodila tygra“. Bylo z to-

ho potřhané vazivo v pravém kolenní. — Další favoritka Katrin Gutensohnová-Knopfová už předtím měla pád na největším skoku — Rossignol Jump. Pro změnu si potřhala vazivo v levém kolenní.

● Maierová v cíli: „Vlastně se opět rozjždím a poznávám atmosféru velkých závodů. Superobří slalom trénuji teprve od vánoc. Jsem asi typ pro mistrovství světa.“

● Naše Tarasovičová se poranila v tréninku na tento závod. Pořezala si ruku o hranu lyže, takže nestartovala. Standard odvedla Krnavorová. Docela zdárně si počínala Sochocká. Se startovním číslem 45 skončila na 32. místě.

SLALOM SPECIÁL ŽENY

Pátek 1. 2., Saalbach — MS 1989 1. Svetová (Jug.)

1. Schneiderová (Švýc.) 1:25,00 (41,97 a 43,93), 2. Bokalová (Jug.) 1:26,06 (43,00 a 43,06), 3. Salvenmoserová (Rak.) 1:26,56 (42,35 a 44,21)... 25. Krnavorová 1:33,19 (46,17 a 47,02), 27. Sochocká 1:35,17 (47,04 a 48,13), 31. Kůrková 1:37,12 (48,21 a 48,91).

● Povzbuzena předchozím závodem v kombinačním slalomu (vyhrála obě kola a z 24. místa ve sjezdu postoupila na 3. místo v kombinaci), vrhla se Vreni Schneiderová se zuřivostí sobě vlastní do slalomu speciál. První kolo vyhrála. V druhém kole se konal nástup Jugoslávek. Zvláště Nataša Bokalová se nejrychlejšším časem kola dostala z 10. pozice do prozatímního vedení. (Druhým časem druhého kola na sebe upozornila Švédka Wibergová, o ní však až v souvislosti s obřím slalomem.) Takže na startu druhého kola si musela Vreni říct „buď a nebo“. Po pár metrech na prvním „hupu“ to spíš vypadalo na to „nebo“. Jakýmsi zázrakem opět získala rovnováhu a pak už jela do cíle, jako by se nic nestalo. Třetí čas kola, celkové vítězství!

● Schneiderová v cíli: „Nevím, co se to se mnou nahoře stalo. Praštila jsem se hůlkou do hlavy, od té doby se mi jelo dobře. — Mým cílem před mistrovstvím světa byl zisk aspoň jedné medaile. To se mi podařilo včera (kombinace). Jelo se mi tedy teď mnohem lépe, uvolněněji.“

● Největší naděje z našich závodníků měla pro slalom speciál Veronika Tarasovičová. Ta však tuto naději pohřbila pádem hned v prvním kole. Krnavorová a Sochocká jely jako obvykle. Dodatečně byla povolána do reprezentace Petra Kůrková, která začínala na beskydských svazích. Zázraky se od ní nedaly čekat. — Z 80 závodnic na startu dojelo 43.

OBŘÍ SLALOM ŽENY

Sobota 2. 2., Saalbach — MS 1989 1. Schneiderová (Švýc.)

1. Wibergová (Švéd.) 2:07,45 (1:04,50 a 1:02,95), 2. Maierová (Rak.) 2:07,61 (1:03,41 a 1:04,20), 3. Hächerová (Něm.) 2:08,03 (1:04,05 a 1:03,98)...

35. Krnavcová 2:15,61 (1:08,53 a 1:07,08), 37. Sochocká 2:16,29 (1:08,45 a 1:07,84), 47. Kůrková 2:21,99 (1:11,60 a 1:10,39).

● **K závodu** nenastoupila Petra Kronbergerová, jejíž zranění ze super-obřího slalomu se ukázalo vážnější, než se první den zdálo. Zřejmě došlo i k silnému psychickému otřesu. Vreni Schneiderové se docela normálně nedařilo. Byla tu ještě maminka Maierová, která byla v prvním kole nejlepší, nakonec získala stříbro.

Švédka Pernilla Wibergová znovu potvrdila, že je závodnicí druhého kola. V prvním kole byla sedmá, druhé kolo vyhrála s takovým náskokem, který stačil na celkové vítězství. To tu ještě nebylo, aby Švédka získala zlato na alpském mistrovství světa. A také tu ještě nebylo, aby vyhrála závodnice z druhého sledu (č. 19). — Senzací, ovšem v negativním smyslu slova, je jenom jediná medaile (západního) Německa, navíc jenom bronzová. I když Hächerová za medaili

zaslouží nejvyšší uznání, vždyť měla startovní číslo 26!

● **Wibergová v cíli:** „Je to vůbec možné? Nemohu to pořád ještě pochopit!“

● **Kuriózním způsobem** vypadla ze hry Tarasovičová: Narazila na brankovou tyč a ta ji vymrštila z tratě. Krnavcová, Sochocká a Kůrková dorazily do cíle podle známého coubertinovského hesla.

OBŘÍ SLALOM MUŽI

Neděle 3. 2., Saalbach — MS 1989
1. Nierlich (Rak.)

1. Nierlich (Rak.) 2:29,94 (1:16,73 a 1:13,21), 2. Kälin (Švýc.) 2:30,29 (1:17,59 a 1:12,70), 3. Wallner (Švéd.) 2:30,73 (1:17,31 a 1:13,42)... 36. Bířeš 2:43,43 (1:24,99 a 1:18,44), 41. Vokatý 2:45,47 (1:25,70 a 1:19,77).

● **Rudolf Nierlich** byl ve Vailu tím, čím Stefan Eberharter v Saalbachu: Drzým mládíčkem, který neměl

respekt z lyžařských veličin a všechny porazil, dokonce dvakrát (sl, os). Zvítězit je těžké, obhájit ještě těžší. Tím spíš, že si na titul brousil zuby Alberto Tomba, který se na závod připravoval skoro dva týdny v ústraní. Tomba byl v prvním kole jasně nejlepší, ale vypadl hned na začátku druhého kola. Nierlich byl v prvním kole 2., ve druhém 3., podařilo se mu projet třetí branku před cílem, která byla zvlášť zapeklitá. O diskusích kolem jeho kombinézy viz poznámku na jiném místě. — Jmen z druhého sledu, která se dostala do první patnáctky, bylo hned několik. Ale z třetího sledu se do první patnáctky lze také probojovat. Didrik Marksten z Norska měl startovní číslo 41 a skončil osmý!

● **Nierlich v cíli:** „O plumbu jsem se nestaral. Asi se mi utrhla, když jsem se oblékal.“

● **Naši Marián Bířeš a Vokatý** zvládli závod v rámci svých možností a s obrovskými odstupy.

KALEIDOSKOP

POSUNUTÝ ZAČÁTEK. Mistrovství světa v Saalbachu mělo oficiální termín zahájení 21. ledna. V ono pondělí se měl uskutečnit velký zahajovací ceremoniál, pompézní show, na které měl být hlavním řečníkem rakouský prezident Kurt Waldheim. Válka v Perském zálivu, která začala čtyři dny předtím, nastolila otázku, jestli se má mistrovství vůbec konat. Nakonec bylo rozhodnuto, že situace není tak zlá, aby se konat nemohlo. Vrcholná soutěž se pořádá jednou za dva roky a bylo by škoda ji neuskutečnit, když už všichni byli na místě. Mistrovství se tedy konalo, ale bez ceremoniálu. Těsně před začátkem první soutěže, slalomu mužů, ho zahájil prezident mezinárodní federace FIS Marc Hodler za přítomnosti prezidenta Rakouské republiky Kurta Waldheima.

ZÁDUŠNÍ MŠE. První den mistrovství se konal v tyrolském Jerzenu pohřeb mladého rakouského sjezdaře Gernota Reinstadlera, který zemřel při kvalifikační soutěži na Lauberhornu. Někteří účastníci světového šampionátu byli na pohřbu přítomni. Reinstadlerova památka byla uctěna minutou ticha před první tiskovkou (s vítězem slalomu Girardellim) a následující den (ve středu 23. 1.) se konala v dějišti šampionátu zádušní mše.

PROTI TERORISTŮM. Ačkoliv místní lid byl toho mínění, že v Tyrolích je pro teroristy příliš velká zima a tudíž by se mohlo na bezpečnostních opatřeních ušetřit, salzburská policie spravující celou oblast neoponechala nic náhodě. Najala 500 členů protiteroristické skupiny, která ve vší decentnosti bděla nad šampionátem. A hlavně nad Američany, kteří na mistrovství přijeli s obavami a se zpožděním.

PŘILÍŠ MNOHO POLICAJTŮ? Nikdo nevěděl, kdy Američané dorazili, nikdo nevěděl ani jak. Nezveřejňovalo se, kde jsou ubytováni, jejich tréninkové jízdy byly předmětem státního tajemství. Paul Major, mluvčí americké lyžařské asociace: „Vrátili jsme se, protože jsme chtěli závodit. Děkujeme rakouské vládě a šéfovi salzburské policie, že převzal záruku nad bezpečností našeho družstva.“ Jenom sjezdař Kitt vyslovil obavu, zda těch policajtů není příliš a aby výsledek nebyl opačný. Ale nic se nestalo.

NAŠI A BEZPEČNOST. Československá výprava bydlela v hotelu Post v obci Maishofen, 16 km před Saalbachem. Který z agentů protiteroristické skupiny ji hlídal? Zřejmě žádný.

INGEMAR. Co dělá Ingemar Stenmark nyní? Je reklamním agentem americké firmy Goldwin, která vyrábí lyžařské oblečení. Zřejmě z daňových důvodů se rozhodl pro pobyt v Mo-

naku. Ani tento legendární lyžař [86 vítězství v SP] nemohl chybět při mistrovství světa v Saalbachu.

● **„GIRO“.** Neměl to Marc „Giro“ Girardelli (18. 7. 1963, 178 cm, 85 kg) v minulé sezóně lehké. Ošklivý pád v prosinci 1989 způsobil poranění ledviny a kolena. Následovala operace. Koleno se bolestmi ještě teď ozývá. „Když jedu dále až tři minuty, pořád to jde. Ale když jedu déle, cítím bolesti.“ — Ještě dodáme, že v Saalbachu byl přítomen celý „lucemburský tým“ včetně technického doprovodu. Tedy: Girardelli syn, Girardelli otec a Girardelli dědeček.

● **MAMINČINA ŮTĚCHA.** Na mistrovství světa strávil Alberto Tomba jenom dva dny — první a poslední. První den získal bramborovou medaili za 4. místo ve slalomu. Byl z toho tak rozladěn, že okamžitě odjel k mamce Marii Grazií a k milionářskému tatkovci Francovi. Nezdržel se tam však celou dobu, jak se někteří mylně domnívali. Brzo odcestoval se svým trenérem Gustavo Thönim do údolí Val di Passo, aby se v klidu připravoval na slavný „comeback“. Jak víme, pád na začátku druhého kola obřího slalomu zmařil všechny naděje.

● **CO MU TO UŠILÍ?** Silvy-Tricot je jméno italské firmy, která měla dodat našim závodníkům příslušné oblečení. Jurkovi však došly šponovky o dvě čísla menší. Nevešel se do nich, a tak musel závodit v „záplatovaných“ starých šponovkách. Podle dosud zjištěných skutečností Jurko vyplnil řádné objednávkovou kartičku, do které měl uvést všechny požadované krejčovské míry. A tak asi je na italském výrobcí, že z něho udělal trapláka.

● **STOP BOHUNICE.** Zcela nepovšimnuty našimi televizními komentátory zůstaly nápisy podél sjezdové tratě nejatraktivnějšího závodu mistrovství. To až později došlo divákovi, že několikrát opakovaný nápis STOP BOHUNICE se týká našich Jaslovských Bohunic a je součástí celé té otravné propagační kampaně rakouských Zelených. Teď už i našinec ví, že Hop, Petra, hop! Stop, Bohunice, stop!

● **CO S KOMBINACÍ?** Závod v alpské kombinaci nebývá nejoblíbenější. Ale mezinárodní federace má zájem o univerzální závodníky. [Souvisí to s jednotou tohoto sportu jako celku.] Leč nedá se nic dělat, diváky spíš zajímají špičkové výkony v jedné disciplíně než průměrné ve víceboji. Proto se ti nejslavnější kombinace obyčejně nezúčastní a často se mohou uplatnit závodníci druhého sledu. (Což mohl být případ našich lyžařů. Medaile je medaile a nikdo se pak neptá, za co.) Současnou dvojkombinací zřejmě postihne osud někdejší trojkom-

binace, tedy zanikne. Necháme se překvapit, s čím přijde FIS nyní. Nebo se pojedou dva dny za sebou a zjednoduší se způsob bodování.

✦ **TRENÉREM U PROTINOŽCŮ.** V kombinačním slalomu skončila na druhém místě jistá Annelise Cobergerová z Nového Zélandu (celkově 13.). Byl to docela slušný výsledek pro Roberta Žallmana (mistr ČSSR ve sjezdu 1980, 1981), který roku 1985 „pláchl“ do Austrálie a nyní tam dělá trenéra protinožců, vlastně protinožkyň. Vede sjezdařské družstvo žen Nového Zélandu.

✦ **BRAZÍLEC AMBROSINI.** Zúčastnil se závodu ve slalomu speciál. V prvním kole minul branku. To ho ovšem nezviklalo v bojovém úsilí. Stromečkem vyběhl nad branku a projel ji, jak požadují pravidla lyžování. Ve druhém kole projel všechny branky a zdárně dorazil do cíle. Skončil na 52. místě. Byl úplně poslední, ale byl. Dalšíh 71 závodníků vypadlo a jakoby se závodu ani neúčastnili. On vytrval a je ve výsledkové listině.

✦ **ANDORRA** vyslala do bojů na MS tři muže a jednu ženu. Její lyžařský svaz má roční rozpočet 50 milionů peset (650 000 DM). Pokud jde o výkonnost závodníků, má ve srovnání s jiným evropským trpaslíkem — Lichtenštejnem — ještě co dohánět.

✦ **GLASNOST.** Zdá se, že nyní chce Sovětský svaz jít na alpských svazích ještě dál než za časů Makejeva, Andrejeva či Žirova. Budou to zřejmě ženy, které ponosou korouhev. Už vloni daly o sobě vědět na MSJ ve švýcarském Zinalu. Tam Světlana Gladyshevová vyhrála sjezd a byla druhá v superobřím slalomu. Varvara Zelenská byla třetí ve sjezdu. Světový pohár Sovětky jezdí už druhým rokem a letos slušně bodovaly. Trénují hlavně na Kamčatce, další možnosti se jim otevírají na Kavkaze.

Po jejích trenéroví Leonidu Ťagačovovi nebylo nějaký čas ani vidu ani slechu. Ale glasnost udělala své. Už se může napsat, že pašoval do Sovětského svazu džiny a byl kvůli tomu odsouzen, ale že už zase může jezdit „na Západ“.

✦ **STUDENTKA?** Světlaně Gladyshevové je 18 let, pochází z Ufy. Začala s lyžováním až ve 12 letech. Od 15 let jí vedl trenér Skryabin. Na tiskovce v onu památnou sobotu 26. 1., kdy získala bronzovou medaili pro SSSR, řekla: „Lyžuji a studuji. Z lyžování mám ale větší radost.“

✦ **HADKA U ŠVÝCARŮ.** Až do neděle 27. 1., kdy Heizerer zvítězil v nejprestížnějším závodu, to vypadalo ve švýcarském táboře jako na pohřbu. Výsledky pořad žádné, až sportovní ředitel Berlinger utrousil poznámku — a reprezentační trenér Frehsner „šel“. Stalo se v hotelu Glemmtalerhof. Na Heizererovu žádost nakonec přece jenom zůstal, ale jenom jako „soukromá osoba“. Po Heizererově vítězství byl zase klid po pěšině, ale Karl Frehsner (52 let) s konečnou platností odchází.

✦ **UŽ KDYSI ERIKSEN!** Norové skončili v medaľové tabulce na 7. místě (1 stříbrná, jedna bronzová). Ale i tak: Kdo by si ještě za Stenmarka pomyslel, že se Norsko dostane na přední pozice v alpském lyžování, že dokonce bude bojovat o medaile? Furuseth, Aamodt, Skaardal — to jsou dnes pojmy. Velký podíl na úspěchu má ovšem rakouský trenér Dieter Bartsch. Historie sjezdového lyžování však už jednoho vynikajícího Nora zaznamenala. Byl to Stein Eriksen, který je dokonce držitelem olympijského zlata (ZOH 1952). Na MS 1954 v Aare (Švédsko) zvítězil ve slalomu, obřím slalomu a v trojkombinaci.

✦ **Ing. JAN POCHOBRADSKÝ,** předseda úseku alpských disciplín: „V sezóně vyjde příprava reprezentantů na 60 000 DM, závodění na 40 000 DM. Něco získáme od lyžařského poolu, něco z dotací. Na ledovci v Hintertuxu můžeme lyžovat, když se ze známosti „přifáčíme“ k jinému týmu. Sami bychom si nemohli dovolit, aby se upravovala trať jenom pro nás.“

✦ **KOMENTÁTORKA.** Čs. televize věnovala mistrovství světa v alpských disciplínách nezvykle mnoho času. Zatím se často omezovala jenom na krátké večerní záznamy. A přišla ještě s jednou novinkou: Propůjčila mikrofon nejlepší sjezdařce naší lyžařské historie Ing. Olze Charvátové-Křížové, držitelce bronzu ve sjezdu na ZOH 1984 v Sarajevu. Byl to výborný nápad. Škoda jen, že Ing. Křížovou nebylo více slyšet tam, kde by to posluchače nejvíce zajímalo. Určitě by televizní divák chtěl vě-

dět, jak by Olga ten či onen úsek projížděla sama, jaké mají závodníci před startem pocitů atd.

✦ **NAŠINCI.** Měli jsme na sjezdovce Schneekristal zástupců několika, nejen Mariána Breše. Jenže startovali v jiných barvách. (Číslo znamená umístění ve sjezdu): 17. Podivinský KANADA, 18. Flala NĚMECKO, 34. Breš ČESKOSLOVENSKO, 51. kníže von Hohenlohe MEXIKO.

✦ **FEUDÁL.** Těch s „von“ mezi lyžaři nebývá mnoho, ale jsou. Za všechny jmenujme knížete von Hohenlohe, který už léta zpestrňuje kolorit sjezdařského pelotonu. Jeho rod měl v držení Červený Hrádek. Štace Světového poháru onehdy objížděl s beatovou kapelou. Večer hrál, přes den lyžoval. V době vrcholu své výkonnosti se blížil středu závodnického pole. Nyní je už opět na chvostu, ale přece jenom byli ve sjezdu tři závodníci ještě horší než on.

✦ **NÁS KANAĎAN.** Ed Podivinsky (raději spíš Podivinský), kterému je 21 let, se sice už narodil v Kanadě (nyní žije v Edmontonu), ale jinak je to typický „posrpnový“ případ. Jeho bratr Tom (27 let) také lyžař, se ještě narodil v Brně, kde žije i jejich babička. Ed nikdy nebyl v Československu, ale chtěl by si k nám přijet zalýžovat. V televizi jsme viděli jeho kotrmelce na sjezdovce v Kitzbühelu. Na Lauberhornu dělal „předjezdce smrti“. V onom tragickém kvalifikačním závodě startoval s číslem 42 a v pořádku dojel do cíle. Za ním, s číslem 43, jel Gernot Reinstadler...

✦ **FRANZ HEINZER.** Vítěz sjezdu by až do Saalbachu mohl nést označení „král bramborových medailí“ (ve Švýcarsku říkají „kožené medaile“). Podívejte se na jeho bilanci: MS 1982 sjezd 4., MS 1985 sjezd 4., MS 1987 sjezd 4.1. Jaká byla jeho další sjezdařská pouť? Na olympiádě v Calgary byl ve sjezdu 17. (super-G 15.), na mistrovství světa ve Vailu 1989 se nekvalifikoval. Dosáhl celkem 8 vítězství v závodech SP (6X sjezd, 2X kombinace). Letos vyhrál sjezd ve Val Gardeně a v Kitzbühelu. Lyže zn. Atomic. Nar. 11. 4. 1962 v Rickenbachu, 182 cm, 82 kg.

✦ **SENKEREČKA.** Ariane Ehratová, držitelka stříbrné medaile z Bormia 1985 (sjezd), dělala hostesku a nalévala čistého vína zákazníkům ve stánku v Laaxu. Toto švýcarské středisko kandiduje na pořádání mistrovství světa. Do stánku se dostavily její někdejší kolegyně z reprezentace, slalomářka Erika Hessová a sjezdařka Marie Walliserová. Děvčata se rozšoupla a bylo jim dobře.

✦ **PSYCHOLOG.** Petra Kronbergerová měla na to, aby se stala nejspěšnější závodnicí mistrovství v Saalbachu. Aby ze čtyř startů, které plánovala, získala čtyři zlaté medaile. Začalo to nadějně, vítězstvím ve sjezdu. Bylo zaděláno na vítězství v kombinaci. Pak přišlo nešťastné „přibruslení“ před clem v super-G. Dávali jí dohromady ve víře, že ještě nějaký závod stihne. Nakonec byl k Petře povolán i psycholog. Ani on však nic nezměnil. Je to k vzteku — taková šance a taková smůla.

✦ **HANNI WENZELOVÁ.** Někdejší slavná lichtenštejnská reprezentantka (ZOH: 2—1—0, MS: 2—2—1, SP 1. 1978, 1. 1980) se nyní jmenuje Weiratherová, má dvě děti a je jí 35 let. Do Saalbachu přijela komentovat lyžařské události pro curyšský Sport.

✦ **VRENI SCHNEIDEROVÁ,** 26 let, je jediná ze švýcarských „starých dam“ (ještě Flginiová a Walliserová), která pořádá závody. Saalbach bylo její čtvrté MS. Málem na ně nejela. Den před odjezdem si bolestivě odřela holeni od dveří do garáže...

✦ **PLOMBA JAKO BOMBA.** Sešli se v jednom trenérském šiku: Karl Frehsner (Švýcarsko), Sylvain Dao-Lena (Francie), Helmut Schmalzl (Itálie), Helmut Girardelli [Lucembursko] a Dieter Bartsch (Norsko). Bomba vybuchla ve 12.45 h, čtvrt hodiny před zahájením druhého kola obřího slalomu. Ze prý Nierlich nemá na kombinéze takovou malou plombičku, kterou výrobce garantuje, že propustnost látky nepřesahuje povolenou míru. (Viz materiálový boj v 70. letech.) Nakonec zkušebna v St. Gallenu potvrdila, že si Nierlich opravdu jenom „utrhl knoflík“ a že látka odpovídá předpisům. Mistrovství světa mohlo i po této stránce s dvoudenním zpožděním skončit.

✦ **BRONZOVÝ KRÁL.** Rakouský „kombinátor“ Günther Mader jde od mistrovství k mistrovství s bronzem na krku. MS 1987 kombinace 3., MS 1989 kombinace 3., MS 1991 kombinace 3.

Maierová

Melanie a Babar

Nejprve stručná vizička: **ULRIKE MAIEROVÁ**, Rakousko, nar. 22. 10. 1967, 163 cm, 56 kg. Technické výsledky (superobří slalom): MS 1989 Vail 1., MS 1991 Saalbach 1., SP 1988 2. Rosslund, 2. Schladming.

Životní příběh rakouské lyžařky Ulrike Maierové se začal zamotávat na podzim roku 1988 při výletě k jižním mořím. Přesněji na Havajské ostrovy. Slunce, voda, vzduch — a taky jistý Hubert Schweighofer. Ach Havaj, ta kouzelná Havaj!

Bylo z toho tajemství, o kterém se do února nedozvěděl ani rodiče, ani reprezentační trenér Rakušanek. Ulli se rozhodně chtěla podívat do Vailu ve státě Colorado a ta novinka by jí mohla zkomplikovat cestu. Ze by tam mohla vyhrát titul mistryně světa jí ani ve snu nenapadlo. Šest měsíců po Vailu se narodila holčička...

Po dvou letech Ulrike „Ulli“ Maierová vyhrála zase zcela nečekaně, navíc porazila Kronbergerovou. Přidala pak ještě druhé místo v obřím slalomu. Ze před mistrovstvím světa v Saalbachu závodila jenom jednou (na SP v Méribelu několik dní před šampionátem) nebylo způsobeno ani tak mateřskou přestávkou, jako zraněním. Maierová si na podzim při tréninku pochroumala koleno. Ze mohla na mistrovství světa vůbec startovat? Mistr světa má právo obhajovat svůj titul a národní federace do toho nemá co mluvit. Navíc Maierová bydlí v Raurisu, několik kilometrů od Saalbachu. Její účast tedy doslova nic nestála.

Když to bylo už i s druhým titulem jasné a když už si Ulrike mohla odložit lyže, zcela „náhodou“ obrácené nápisem ATOMIC ke kameře, došlo ještě k jedné scénce: Někdo z davu podstrčil novopečené mistryni světa malou holčičku s velkým modrým plyšovým slonem. Slon se jmenuje Babar, holčička Melanie a je jí 15 měsíců.

„Když už jsem měla Melanii s sebou ve Vailu, nemohla jsem jí nechat doma ani tady,“ řekla Ulli s nevinným úsměvem. Vzala holčičku i se slonem do náručí, přitiskla jí k obličejí a holčička dala mamce roztomilou pusinku. Jedno oko nezůstalo suché.

Říkal to už předem

Stefan Eberharter, voják zákl. služby, prohláшал veřejně: „Kdo je největším favoritem? Já!“ Ale když bylo po závodě, byl vítězným, přece jenom upřímně přiznával: „Před startem jsem měl obrovskou trému. Vyložně se mi třásla kolena.“

Eberharter (nar. 24. 3. 1969, 179 cm, 79 kg) pochází z Ziller-talu. Jeho matka má v Zell am Ziller penzión, otec plavecký bazén.

Eberharterovým koníčkem byl vedle lyžování původně fotbal, nyní paragliding. Je to skromný, klidný a veselý chla-

Na minutku s ing. Janem Pochohradským

předsedou úseku alpských disciplín

Jak hodnotíte to, že jsme dopadli, jak jsme dopadli?

A co vy myslíte, jak jsme dopadli?!

Já tedy názor mám, ale ptám se vás.

Takže takhle: Já si myslím, že kdyby...

Kdyby se Mezihradská nezranila...

A zajela tak, jak naznačoval její trénink, měli bychom z poloviny po starostech.

Bylo tedy nutné, aby v tréninku (!) jela naplno?

Takhle se to brát nedá. V prvním tréninku jela volně, aby si prohlédla trať. (A byla šestá!) Potom byl druhý trénink, při kterém si musela vyzkoušet, co to dá, jet na této sjezdovce bez rezervy. Ta rezerva by jí totiž chyběla při vlastním závodě.

Máme tedy ale jiný případ: Je možné, aby závodníkovi na mistrovství světa (!) vypnulo za jízdou vázání? (Jurko) Je to možné. Musel udělat nějakou chybu, jinak by se mu nevypnulo.

Ale viděli jsme spoustu závodníků, kteří dělali chyby a — pokud úplně nevyjeli z tratě — jízdu zvládli a dojeli třeba ještě úspěšně do cíle. (Příklady: Schneiderová, slalom, začátek druhého kola, Nierlich, obří slalom, konec druhého kola.) Vázání jim prostě nevypnulo a oni mohli jet dál. Něco podobného se nám už stalo vloni! (M. Běřš, sjezd SP, Kitzbühel.)

Je to možná záležitost vázání Marker, které naši závodníci používají.

Jině téma: Je dobré, aby trenér odešel od družstva do zahraničí v době, kdy družstvo vstupuje do závěrečné fáze přípravy na mistrovství světa? (Šťastný, předtím asistent Dzugas.)

Není to dobré. Byly sice některé výhrady vůči minulému trenérovi, ale měl velké zkušenosti a mohl toho pro družstvo ještě hodně zařídit. Neměl odcházet.

Proč jste ho tedy pustili?

Dal výpověď v řádném termínu. Osobně si ovšem nemyslím, že jeho odchod neměl bezprostředně vliv na výkon závodníků a tudíž na výsledky, kterých na mistrovství světa dosáhli.

Máme tu pořád ještě nezodpovězenou otázku: Jak tedy hodnotíte výkon našeho družstva?

Já bych to řekl takhle: Ženy odvedly to, na co mají. Muži na co mají, neodvedli. I když také u nich mnohé, co se nepovedlo, má příčiny, na kterých nikdo nemá vinu.

Teď už jen několik otázek pro informaci: Jak jste přišli na Kůrkovou?

Už dříve bylo určeno pořadí závodnic podle přesně stanovených kritérií. Když pak jedna závodnice vypadla, Kůrková byla první na řadě.

Jak jste ji dopravili do Saalbachu? Také ji tam odvezl tatínek? (Viz Svagerko, Intersportturné.)

Přivezl ji trenér (juniorů) Vincent Kekell.

Kolik vás bylo v Saalbachu celkem?

Na osm závodníků osm členů doprovodu.

A ještě jednu otázku, jaksi nad naše domácí téma: Co se vám v Saalbachu líbilo nejvíc — obecně?

Umělý sníh, rozvod vody a vše, co souviselo s úpravou tratí. To na mne udělalo největší dojem.

pík, žádné výstřelky. Hraje na tahací harmoniku a ke svým dvěma vítězstvím na mistrovství světa v Saalbachu přidal akordeonový koncert „na přání posluchačů“.

Nejlepším umístěním před Saalbachem bylo 3. místo v superobřím slalomu SP ve Valloire.

Dvě zlaté medaile — to se v Saalbachu podařilo jenom jemu. Podobně jako na předchozím mistrovství světa ve Vailu jeho krajanovi Nierlichovi. Obhajoba v japonské Morioce bude mnohem těžší.

A jakou má Eberharter výbavičku? Lyže FISCHER, boty KOFLACH, vázání SALOMON, hole a brýle SCOTT.

POHLED ODBORNÍKA

Každý ze šampionátů osmdesátých let byl něčím zvláštní a významný. Schlading 1982 zařazením alpské kombinace po 34 letech přestávky, Bormio 1985 se konalo poprvé v tzv. nepárovém roce — necelý rok po ZOH v Sarajevu, v Crans Montaně 1987 byla poprvé zařazena nová disciplína — super obří slalom, Vail 1989 přinesl dovršení švýcarského hat-tricku v hodnocení národů.

Také letošní 31. mistrovství světa v alpských disciplínách se vyznačovalo jednou zvláštností: Byla započata významná etapa sjezdového sportu, neboť v následujících čtyřech letech se uskuteční dvakrát ZOH (Albertville 1992 a Lillehammer 1994) a dvakrát MS (Morioka 1993 a Sierra Nevada 1995). To znamená, že v průběhu těchto čtyř vrcholných soutěží musí dojít k výměně generací závodníků. Jenom státy, které budou průběžně věnovat péči juniorským týmům, mohou úspěšně doplňovat reprezentační družstva seniorů.

Medailové pořadí

Mistrovství světa 1991 skončilo úspěchem pořadajícího Rakouska. Jeho reprezentanti vybojovali jedenáct z celkového počtu třiceti medailí (z toho 5 zlatých, 3 stříbrné a 3 bronzové). Vezměme-li v úvahu, že druhé Švýcarsko získalo za poslední tři mistrovství světa 33 medailí (zásluhou Hessové, Walliserové, Örtlové, Figiniové, Zurbriggena a Müllera, potom jeho letošní výsledky (3 zlaté, 1 stříbrná, 2 bronzové) je poznamenán odchodem zmíněné vynikající generace.

V hodnocení států se mezi alpské velmoci prosadili Skandinávci. Norové s blížící se olympiádou, kterou budou pořádat v roce 1994, disponují silným týmem mužů jak pro skluzové, tak pro technické disciplíny. V Saalbachu zásluhou Furusetha a Aamodta získal stříbro ve slalomu a bronz v super-G. Je škoda, že po zranění při tréninku sjezdu nezasáhl Kjús a Aamodt do dalších bojů o medaile. Druhým překvapením ze severu je tým Švédska. V obřím slalomu Wibergová získala pro ženy vůbec první zlatou medaili Švédska a ve stejné disciplíně mužů dosáhl Wallner bronzové příčky.

Naopak ve špatném světle se představila reprezentace Německa, která se na předchozích mistrovstvích řadila hned za Švýcarsko a Rakousko. Jediná bron-

zová medaile Hächerové v obřím slalomu byla slabou útěchou.

K účasti naší reprezentace

Po Vailu 1989 byly výsledky našich reprezentantů (8. M. Bíreš v alpské kombinaci, I. P. Jurko ve slalomu) hodnoceny jako neúspěch. Naším mužům se nepodařilo navázat na úspěšné vystoupení v Calgary. Umístění v Saalbachu nelze označit jinak než jako zcela neuspokojivé! Necelý rok před ZOH 1992 nastala v kategorii mužů situace, kdy musíme znovu bojovat o místo na slunci. Bude to velmi těžké, ale žádné nařikání nepomůže. Desetitisíce sjezdových lyžařů a statisíce našich sportovnílových občanů zaslouží výsledky, kterých naši sjezdaři dosahovali dříve.

Poněkud jiná situace je v kategorii žen. Bohužel jsme se museli obejít bez účasti naší v současnosti nejlepší sjezdařky Medzilhradské (při tréninku sjezdu si zranila koleno), která letos ve Světovém poháru třikrát bodovala a měla reálný předpoklad umístít se do desátého místa. Krnácová, Sochocká a Tarašovičová startovaly ve vrcholné soutěži poprvé. To však neomlouvá jejich rezervy a nedostatky v technice, na jejichž odstranění musejí dále pracovat, chtějí-li se někdy prosadit mezi světovou elitu.

Organizace mistrovství

Soutěže přinesly dramatickou podívanou s nečekanými zápletkami a rozuzlením, s nečekanými pády favoritů (Tomba, Kronbergerová, Höflechner) a překvapivými vítězi (Bournissenová, Wibergová, Eberharter).

Zkušební rakouští organizátoři připravili šampionát na vysoké technické úrovni a dokonale upravených sjezdových tratích, včetně umělého sněhu. K dokonalosti jim pomohlo zejména výborné počasí. Po celou dobu mistrovství bylo v Saalbachu slunečno, mráz a bezvětrí. To umožnilo pořadatelům dodržovat časový program, jehož sestavení bylo snad jediným námětem k diskusi. Nerovnoměrné střídání soutěží mezi kategoriemi mužů a žen daleko více zatěžovalo ženy, které v průběhu čtyř dnů musely absolvovat tři závody. Naopak výhodu měli muži-slalomáři, kteří startovali první den ve slalomu a poslední v obřím slalomu. Další závadou programu byla rozvleklost v alpské kombinaci. Jeden den pře-

stávky u mužů mezi kombináčím sjezdem a slalomem bylo možné omluvit. Rozdíl pěti dnů u žen byl neuměřený a kombinace tak ztratila atmosféru napětí. Od Schladingu hledá kombinace své místo a pravidla. Do budoucna by alpská komise FIS měla připravit taková pravidla, aby obě disciplíny proběhly v jeden den. Zkrátí se celkový program šampionátu a kombinace se stane atraktivnější pro diváka. Trénovanost sportovců je dnes na takové úrovni, že snesou dva starty v jeden den.

Jediným sjezdařem z celého startovního pole, který absolvoval všech pět startů, byl Girardelli (nebereme-li v úvahu závodníky „rozvojevých zemi“). V ženách byla kandidátkou pěti závodů P. Kronbergerová, která se však při třetím startu (v super-G) zranila. V mužích získal Rakušan Eberharter dvě zlaté medaile (super-G, alpská kombinace), v ženách Schneiderová dosáhla zlatou ve slalomu a bronzovou rovněž v kombinaci. Nikomu dalšímu z účastníků se nepodařilo získat víc než jednu medaili. Tituly mistrů světa z předchozího šampionátu obhájil pouze Nierlich v obřím slalomu a Maierová v super-G.

Místo konání

O místě uspořádání se rozhodovalo při 36. kongresu FIS v Istanbulu 1988. Z pěti uchazečů, mezi kterými byla i Jasná, získal Saalbach-Hinterglemm potřebnou většinu hlasů (alespoň 46) už v 1. kole a zvítězil zcela přesvědčivě počtem 51 hlasů před Jasnou (17 hlasů), Las Lenas - Argentina (13 hlasů), Morioka - Japonsko (6 hlasů) a Ga-pa - SRN (3 hlasy). Za posledních devět let je již pravidlem, že MS se koná ve dvou střediscích v těsné blízkosti. Pořadatelé musejí mít z technických důvodů k dispozici dvě tratě (zvláště pro muže a ženy) včetně řady tréninkových tratí pro jednotlivé výpravy.

Saalbach-Hinterglemm se nachází v Salzburgu, v jedné z devíti spolkových zemí Rakouska. Samotná střediska leží v nadmořské výšce 1003 m, okolní vrcholy dosahují výšky 2100 m n. m. Počet stálých obyvatel je 2750. Do seriálu Světového poháru vstoupil poprvé Saalbach-Hinterglemm v roce 1980, celkově se zde konala tato soutěž, včetně generálky v roce 1989, šestkrát. Saalbach-Hinterglemm je v pořadí čtvrtým rakouským střediskem v historii MS (od 1931), které pořádalo světový šampionát — 1933, 1936, 1964, 1976 to byl Innsbruck, 1958 Badgastein a 1982 Schlading-Haus im Ennstal.

PAVEL ZELENKA
vedoucí trenér ÚAD

Technosport Vlašim nabízí provozovatelům lyžařských servisů „Přístroj na měření vypínacích sil lyžařského bezpečnostního vázání“ za sníženou prodejní cenu 14 620 Kčs.

Odpovídá normě ČSN 94 18 11 a jeho používání je v servisech předepsáno.

Objednávky zaslejte na adresu:

Technosport
odbyt, p. Jaroslav Bohata
258 01 Vlašim
telefon: Vlašim 0303 423 52

FIRMA KCK - CYKLOSPORT - MODE

prodává horská kola z dovozu s vybavením SHIMANO a SUNTOUR v ceně od 9900 Kčs. Závodní kola s vybavením FALCON v ceně 9900 Kčs. Z další nabídky: brýle BOXER (Itálie, kopie RUDY PROJECT) — 490 Kčs, Italské ráfky AMBROSIO, černé, 490 Kčs za kus, cyklocomputer VENTURA — 6 funkcí — 980 Kčs, zlatý řetěz SEDIS 380 Kčs, dovozová přílba (polystyren+potah Lycra 495 Kčs, kompletní střed, složení Thun Aero Coronado (52—42) 1490 Kčs, černé ráfky Ambrosio na horská kola 490 Kčs a další velomateriál firem SHIMANO, SELLE ITALIA, SACHS-SEDIS, ITM, SACCON, AXO, AGU, AMBROSIO, UNION, CAMPAGNOLO, MODOLO, GIPIEMME. Vše nejlevněji nakoupíte u firmy KCK. Cenový katalog na požádání. Adresa: Váchova ulice, Prátné, 761 01 ZLÍN.

40. MISTROVSTVÍ SVĚTA

v klasickém lyžování - Val di Fiemme (Itálie)

7.-17. února 1991

Materiály připravil KAREL BLÁHA

DENÍK Z DOLOMIT

Letošní mistrovství světa v klasických disciplínách se konalo v severní Itálii. Ne, nehldejte na mapě Val di Fiemme, jak jsem marně činil já. Je to název oblasti, nikoliv konkrétního místa. Jihovýchodně od Bolzana najdete městečko Tesero, dále Cavalese (dějiště slavného dálkového běhu Marcialonga), Predazzo a jiná místa. Některá z nich zakreslena nejsou, tak malé vesnice se ani do podrobných map nedostanou. Nadmořská výška a dobré sněhové podmínky několik měsíců v roce se postaraly o vznik rekreační oblasti, jakou Itálii nejedna země závidí. Naši novináři byli ubytováni v nadmořské výšce 1400 m. („Bydlíme na Pradědu“, poznamenal kolega Loněk z Československého sportu.)

Pro nás bylo letošní mistrovství světa zajímavé. S velkými nadějemi na něj českoslovenští reprezentanti neodjížděli, spíše naopak — s obavami. Tradičně dobrým skokanům se před mistrovstvím moc nedařilo, spolehlivé opory minulých sezón mají zřejmě výkonnostní vrchol za sebou a mladší je zatím nedorostli. V běžích mužů máme solidní průměr, ale žádnou hvězdu nejvyšší světové úrovně, o ženách lze mluvit se starostmi ještě většími: (Trochu to připomíná situaci skokanů; některé výborné závodnice už skončily, jiné nezastihla tato sezóna v dobré pohodě a nadějně výkonnosti.) Zbývali nevzpytatelní sdruzenáři, od nichž se před odjezdem čekalo možná nejvíce.

Zajímavý je i posun v mezinárodním měřítku, hlavně u běžců. Z nejvyšších pozic mizí Finové, na jejich místo se derou Norové a Italové, jejichž výkony ve vytrvalostních sportech a disciplínách už dovolují mluvit o italské škole nebo přímo „zázraku“. (Což je znát i v atletice, nejen v lyžování.) Ve skoku se prosazují Japonci, kteří od dob Kasajových přivedli na svět nové tváře a možná příští nové hvězdy. Ale dost úvah — věnujme se jednotlivým závodům.

Opět velký Gunde Svan

Prvním závodem (7. 2.) byl běh mužů na 30 km klasickou technikou. Počasí otřesné. Tedy, jak se to vezme, slunce krásně svítilo, ale radost jse z něj mohli mít jenom u televizoru. Venku totiž bylo -19°C a leckdo tvrdí, že pořadatelé museli dýchat na teploměr, aby se vůbec smělo závodit. V cíli měl poslední závodník -14°C , poněkud se „oteplilo“.

Gunde Svan je velká postava světového lyžování a i v našem časopise

jsme nedávno vedli úvahy na téma, že dokonce má šanci stát se nejúspěšnějším závodníkem zimních olympijských her v jejich historii. Letošní sezóna ale slavnému Švédovi zpočátku vůbec nevyšla. Jezdil strašně a hodně lidí ho odepisovalo. Nakonec pátým titulem mistra světa v individuálním běžeckém závodě dostihl legendárního krajana Jernberga a po závodě částečně vysvětlil svoje letošní neúspěchy: „Měl jsem dlouho zdravotní problémy. I teď v závěru přípravy. Rád bych předstíral, že jsem se připravoval jenom na mistrovství světa a nic jiného mě nezajímalo, ale není to pravda. Dlouhodobě nachlazení jsem ještě zcela nepřekonal, dokonce jsem se kvůli němu musel vrátit z vyšších nadmořských výšek, v nichž obvykle trénuji. Mám radost, ale nevím, jak dlouho mi forma vydrží.“

Na trati se startem v nadmořské výšce 996 m, celkovým stoupáním 1128 m a maximálním stoupáním 47 m přesvědčili favorité, kteří vyjžděli na trať vesměs na konci, v důsledku čehož byl závěr velmi napínavý. Ladislav Buchta vyběhl s číslem 74, minutu za Svanem a 30 sekund před Smirnovem. Zpočátku letěl až přehnaně, na 1,7 km byl třetí. Mezičasy po 11,5 km: Smirnov 29:30,19, Ulvang —3,8, Svan —8,0, Langli —26,9. To už Buchta klesl na 12. místo a na vedoucího závodníka ztrácel více než minutu. Posléze však krizi překonal a v závěrečné třetině závodu dokázal, že v začátku tolik nepřepálil. Deváté místo je úspěch, leč ostatní hoši slušně řečeno nenadchli. Po závodě jakoby se omlouvali, že přišli pozdě do školy, ale bylo znát, že skutečný důvod neúspěchu sami neznají. Spokojeně vypadal jenom Buchta.

K ostatním: Vynikající výsledek Norů, o Finech už byla řeč v úvodu, ze SSSR je skutečnou hvězdou jenom Smirnov, jehož vousy v cíli závodu vypadají strašidelně, zklamání byli domácí, kteří tentokrát skutečně neuspěli. A ještě něco: Některí závodníci v poslední části závodu vyjždějí ze stopy, zkracovali si trať, doslova bruslili. Byl mezi nimi i Ulvang, jenže naše vedení nakonec protest nepodalo. Důvod je typicky československý: Neměl jsem 50 dolarů... Nebo nám vedení výpravy po příjezdu vysvětlí věc jinak? Pan ministr Klaus bude mít radost v každém případě!

Lyžařský Zátopek

Při prvním závodě žen — běhu na 15 km klasickou technikou — jsem si

vzpomněl na svoje dětství a na to, jak tenkrát kraloval v atletice Emil Zátopek. Bydleli jsme pod Strahovem a vím, jak často jsem počítal, o kolik kol Emil předbíhá svoje soupeře. Podobný pocit jsem měl při pohledu na suverénní převahu Jeleny Vjalbeové, která sice nemůže předbíhat soupeřky o celé okruhy, ale „dát“ každé z nich nejméně minutu dokáže kdykoliv. Je to až nepochopitelné a připomeneme-li si, že ji jako juniorku porazila v roce 1987 Balážová o půl minuty (tenkrát se Jelena ještě jmenovala Trubicynová), je to ještě nepochopitelnější. Z výsledků vidíte, že kromě Vjalbeové málem není o kom hovořit.

Domácí miláček Belmondová sice vydřela medaili, ale na neúspěch italských mužů ze třicítky to byla nedostatečná náplst. Finky se drží trochu lépe než jejich mužské protějšky, ale přiznejme si, že jsou to spíše jména z minulosti — snad až na Määt-tääovou, jejíž příjmení mají nejraději novináři a sazeči, SSSR se může prezentovat i dalšími běžkyněmi, ale Jelena nad nimi vyniká jednoznačně.

O našich je těžké psát. Odsuzovat děvčata nelze. Snaží se, chtějí, jsou to hodné a sympatické holky. (Někdy byly k vidění scény, nad nimiž si tohle člověk pořádně uvědomil — například závodnice hodila lyže po vedoucím výpravy, jiná boty po trenérovi atd.!) Naše jsou klidné, nevztékají se, ale nevědí, proč jim to nejede. Příčiny se hledají leckde, kdekdo by volal psychology nebo jiné kouzelníky, ale myslím, že podstatu vystihla Zora Simčáková: „Co je doma a co ve světě, to se nedá srovnávat. Pokud některá z našich neujede těm ostatním alespoň o 40 sekund, tak nemá ve světě šanci. A já jsem vyhrála v Bedřichově o sekundul!“ Ano, k tomu není co dodávat, není nad upřímnost. Hledat příčiny v jakýchsi vztazích je nesmysl — pohoda přichází s výkonem a sebevědomím. Naše ženy nemají první, nemohou tudíž mít druhé, za což ovšem nemůže ani pan Michalík, ani nikdo jiný. Snad celá koncepce přípravy závodnic... Jediná, kterou nelze kritizovat, je Katka Neumannová. Jede-li někdo po necelých dvou letech tréninku mistrovství světa, není žádný jeho výsledek špatný!

Severská kombinace

Tentýž den — v pátek 8. 2. — se skákal do severské kombinace. Mladíčka Kučeru si trenér Seidl schoval na závod družstev a na K-90

Smirnov

v Predazzu, můstek jménem Dolomiti-
ca, vyslal čtveřici Kopal, Mák, Pus-
tějovský, Soldát. Skokan s velkým S
nám toho dne chyběl...

Vítr do zad pořadím hodně zama-
tal, mnohé doslova sfoukl. V prvním
kole skočil nejdále neznámý Japonec
Míkata (84 m), zatímco známý Sulzen-
bacher (78 m) a Elden, mistr světa
z Lahti (74 m), neoslili. Potom se
zvyšoval nájezd a Soldát vyrazil di-
vákům dech — 90 metrů! První však
nakonec nebyl, vedoucí závodník SP
Lundberg si připsal 92,5 m, Němec
Pohl 91,5, Rakušan Ofner 91. (Mák
88, Kopal 83,5 a Pustějovský „opsal“
Soldáta.) Ve třetím kole dal Pustěj-
ovský 89,5 m a byl z našich nejlep-
ší. Kopalovi kýžený třetí skok nevy-
šel, takže bylo jasné, že naše největší
naděje v individuální soutěži ztrátu
ani skvělým během nesrovná. Zbývala
šance, že někteří dobří skokani bu-
dou hůře běhat a naši se posunou do-
předu. Posunuli se...

V sobotu 9. 2. jsme se poprvé na
tomto mistrovství dočkali úspěchu.
I laikovi je podle konečných výsledků
zřejmé, že naše sestava byla běžecky
mnohem lepší než skokansky. 15 ki-
lometrů na třech pětakilometrových
okruzích ukázalo, že Ofner skutečně
skáče mnohem lépe než běhá a na-
vzdory náskoku 53 s, s nímž startoval,
nakonec nestačil. Zato Nor Lundberg
ukázal větší vyrovnanost výkonů
v obou disciplínách a zvítězil zaslou-
ženě, přičemž v posledním ze tří
okruhů už mohl dělat skutečně, co
chtěl. (Náš bývalý mistr světa Rygl
v takových situacích říkával, že „by
vyhrál, i kdyby si při tom zapálil
cigaretu.“) Však také Fred-Börre já-
sal dlouho před cílem a „Sulcika“ při-
pravil o poslední šanci na zlato.

V dramatickém finiši čtyř závodní-
ků za pátým Pohlem se naši neztra-
tili: Šestý Mák, osmý Pustějovský.
Kopalovi ani výborný běh (7. místo)
nepomohl, ztráta ze skoku byla pří-
liš velká. Junior Soldát byl se svým

prvním vystoupením na MS mnohem
spokojenější, stejně jako Pustějovský,
jehož vstup do sezóny byl hodně
špatný.

O sympatickém vztahu našich k zá-
vodu svědčí i to, že nikdo z nich ne-
zapomněl na bezchybnou práci servis-
mana Jána Klimka, bývalého repre-
zentanta, kterého si hoši po skončení
běhu sborově pochvalovali a sami vy-
zdvihli jeho podíl na úspěchu. Vida,
co dokáže člověk, jehož jméno ve
výsledcích tradičně chybí!

Dählie jako na Štrbském Plese

Björn Dählie vyhrál volnou třicítku
SP na Štrbském Plese a kdo ten závod
viděl, musel si na něj v sobotu 9. 2.
nutně vzpomenout. I tady — v běhu
na 15 km volnou technikou — vyhrál
skokem do cíle a potom dlouho ne-
hybně ležel. Nezasvěcený začíná
s hrůzou přemýšlet, co se asi stalo,
otrlejší vytrvalec nebo trenér ví své.
Nestalo se nic, někteří zkrátka ožijí
až po několika minutách, za čtvrt ho-
diny ale na nich nic nepoznáte.

Naším patřila jediná jednička na
startu — první vybíhal Jiří Teplý. To
bylo také naposledy, kdy jsme ho na
obrazovce viděli, pohříchu ani ostat-
ních jsme si na něj příliš neužili a z
výsledkové tabule na Lago di Tesero
mizeli „se čtvercem času“. Výsledky
mluví za všechno — byl to propadák.
Jedno 20. místo a dva až po 30. je
hodně špatná bilance. Teplý byl ale
ještě jednou jednička, a sice v očích
novinářů. Na nic se nevymlouval, po-
ctivě konstatoval, že na takovou sou-
těž nemá. Člověk upřímnost ocení,
leč vkrádá se i nápad, proč tam tedy
jezdil.

Vzpomínám si ještě, že poslední do-
jel do cíle vousáč Smirnov a Italové
ztuhlí. Publika totiž přišlo mnohem
více než v předcházejících pracovních
dnech a fanaticky fandilo domácím.

Přičemž Vanzetta je opravdu domácí
— bydlí v obci Ziano, přímo nad tra-
tější mistrovství světa. Běžel jako o
život, ale trojlístek před ním byl pří-
liš silný. Smirnov ho sice „vymazal“
na poslední chvíli, leč o nezanedbate-
lých 24 s. Uspěl veterán de Zolt, kte-
rý dokázal, že i na lyžích musí dnes
vytrvalec být především rychlý. Ta-
dy se s ním počítalo především pro
lyžařský maratón, tím spíše, že krátce
před mistrovstvím vyhrál zmíněný
běh Marcialonga.

Kdo jiný?

Kdo jiný než Vjalbeová měl vyhrát
10. 2. další závod v běhu žen — 10
km volnou technikou (celkem 398 m
stoupání, maximální 51 m)? Před tím-
to závodem se prvně zkazilo počasí,
běželo se v hustém sněžení. Místy ne-
bylo skoro vidět, v lese tma hrůzo-
strašná, ale — jak praví naše dobré
úřlovi — kdo umí, umí. Pozdější ví-
tězka vedla na všech mezičasech, za
ní se o zbytek krajice praly zejména
Tichonovová (zpočátku i Jegorovová)
a hlavně obě domácí hvězdičky, pro-
tože takovou smůlu jako den před tím
přece Itálie nemůže mít každý den!
Nakonec ji měla úplně stejnou: Jmé-
no di Centa posunula ze třetího na

Vjalbeová

čtvrté místo Tamara Tichonovová právě tak, jako v sobotu Vladimír Smirnov Vanzetta. Miláček obecnostva Belmondová tentokrát medaili propásala už v první části závodu, nakonec úplně zvaldla a dostaly se před ní ještě Němky Opitzová a Hessová.

Z našich zajela velmi slušně Janoušková, celkově se mně však radost trenéra Honzla zdála být až přehnaná — tak slavně to zase nebylo. Zejména start evidentně nezdřavé Mihokové asi juniorku nepozbudil.

Dolomitica Waterloo

Výkony skokanů v letošní sezóně bylo dlouho nevalné a například na Intersportturné jsme získali tak málo bodů, jako už dlouho ne. Potom přišlo naše turné Bohemia-Crystal a zdálo se, že se blýská na lepší časy. Ne blýskalo, to jenom tamní konkurence byla k našim poněkud shovívavější. Je pravda, že s trenérem Tánczosem přišel do mužstva nový duch, leč nikoliv nový závodník. Kdoví, jak by to dopadlo, kdyby Tomáš Raszka... Nerad bych někoho odepisoval, jenže tuto větu říkáme všichni a vlastně odepisujeme. Dívat se na to, jak Parma, Dluhoš i Ploc skáčou čím dál hůř — to opravdu není radostný pohled. Na můstku Dolomitica náš skok na lyžích zkrátka dokonale vyhořel.

Jinak ale bylo na co se dívat. Zejména závěr byl hodně dramatický, protože všichni nejlepší skákali nakonec. Papírově nejlepší — sluší se dodat. Kdo před závodem čekal, že vyhraje Franci Petek? Kdyby se na skokany sázelo jako na koně, bral by tipující „majland“. Ani Oljnykovi, kterého ze slovanských předků nepodezírá jenom já, nikdo tolik nevěřil. Weissflog byl ovšem horký favorit, přesto se na bronzové příčce udržel snad jenom silou vůle a zázrakem psychotroniky. Kuttin se záhy zotavil ze strašného pádu a úrazu v třetím závodě Intersportturné a při jeho druhém skoku jsem si vzpomněl na Innaerova slova: „Kuttina v mužstvu mít musím.“ Zkušený Toni věděl, co říká. Švýcarům citelně chybí mladíček Freiholz, který se před MS zranil, jinak ale mají osvědčené družstvo, stejně jako sousedé z Rakouska. (Otázka pro znalce: Kolik let už patří Vettori ke světové třídě?) Japonci nakonec zůstali trochu za očekáváním, kromě Higašihio nebyl nikdo v první patnáctce. Před mistrovstvím vypadali lépe; nakonec výborně skákali jejich závodníci v severské kombinaci, na můstku specialistů to tak skvělé nebylo. A kdy byl na MS první československý závodník 25. — darmo mluvit! Škoda, že Jež tady v Predazzu vyhrál „omylem“ už před rokem.

Závěrem: Vítěz byl po závodě tak dojatý, že z něj nikdo nedostal ani slovo. Nakonec se rozbřečel a utekl — nepřišel ani na tiskovku. Asi proto, aby se zase nerozplakal. Poměrně sympaticky působil trenér Tánczos, o jehož formátu svědčí to, že nehledal výmluvy, nemluvil o objektivních příčinách, mluvil o mužstvu a o své

práci. Malý úryvek z jeho slov: „Škoda, že moje první mistrovství světa ve funkci trenéra reprezentace dopadlo takhle. Je to i moje chyba. Skákal jsem v přípravě s Finy do poslední chvíle, teď jsme společně s nimi vybuchli. Diagnóza je podle mě jasná: Především staroba mančafu! Goder mě nakonec při mistrovství republiky moc nepodržel. Když mu to nevyšlo, dostal přednost Podzimek. Jež byl hrozně strnulý, chtěl až příliš. Teď už nevěřím ničemu, šrámy na duši jsou moc velké.“ (Ale přece: Kdo si toto družstvo vybral...?)

Poslední otázka pro znalce: Kdy naposledy skončil Nykkänen na 50. místě? Je mi ho líto, protože svými jednáním se vyřadil z mužstva morálně i výkonnostně. Nezačíná-li talent povahou, není k ničemu.

Velmi slušná desítka — 5. Buchta

Po patnáctce volnou technikou měl trenér Rázl strach, aby se kluci psychicky vzpamatovali a na tak nepovedený závod rychle zapomněli. Naštěstí se bál zbytečně — kluci zapomněli a dobře udělali. Jméno Ladislava Buchty jsme slýchali před startem nejčastěji, ale padl i názor, že „než se rozeběhne, bude závodě“. Nebylo!

Na trati s celkovým stoupáním 398 m a maximálním 51 m byl v pondělí 11. 2. sněh opět umrzlý. Po dvou šedivých dnech se vyjasnilo, teplota byla hodně nízká pod nulou. Hrdinové předcházejících dvou mužských běhů tentokrát neuspěli. Proč Smirnovovi stačilo jenom 22. místo a Svanovi „ná podobně“? Nejspíše únava, touha po regeneraci sil, možná... Těžko říci, ale dost pravděpodobně znějí úvahy, že tradiční zvyk lyžařů běžet na MŠ všechny disciplíny je přece jenom trochu přežitek a že by nebylo na škodu brát si alespoň maličko příklad z atletiky, v níž na jednom šampionátu určitě nikdo nepoběží pět závodů. Úsloví, že třetí závod je nejhorší, je toho také dokladem...

Vítězství Langliho bylo nečekané, ale právě Ladislav Buchta správně poznal, že závodník, který pravidelně jezdí ve Světovém poháru do 10. místa, může vyhrát kterýkoliv závod. Ostatní povědí výsledky. Kromě Ulvanga nedopadl žádný z medailistů předcházejících závodů dobře. Ani Dählie, který i 9. místo vydřel s vypětím sil. Na uvedených slovech o únavě určitě něco bude, nakonec o den později to potvrdila i Vjalbeová, jejíž „výbuch“ nemá na svědomí jenom servisman, jak se v zákulisí říkalo. A tak nevím, zda ve světle předcházejících slov nepadne nakonec stín na velmi pěkná umístění našich borců Petráska a Korunky. (Ale ruku na srdce: Nečekali jsme od Korunky před mistrovstvím trochu víc? Myslím celkově, ne v tomto závodě.)

Douška: Miláčkem domácího publika měl být tentokrát hlavně Vanzetta. V prvním kole podlehl fanatickému publiku natolik, že ve druhé části „rupnul“ a spadl na 11. místo. V mezích byl zpočátku i třetí...

Věk nehraje roli?

Zatímco ve většině sportů je sprint záležitostí mládí a starší mají šance nanejvýš v disciplínách vytrvalostních, běh na lyžích je asi výjimkou — soudě podle klasické pětky žen. Vítězce Norce Dybendahlové je sice „pouhých“ 27 let, ale na druhém místě doběhla šestatřicetiletá Kirvesniemiová, která začala po narození druhého dítěte trénovat teprve šest měsíců před tímto MS! Ani závodnice na dalších místech nejsou v průměru nejmladší, nemluvě o téměř čtyřicetileté Smetaninové, která sice už asi vyhrávat nebude, leč lze věřit, že nejstarší účastníci ženských soutěží (nejstarší muž byl de Zolt) připravili o lepší umístění sovětské servismani, kteří tentokrát sáhli hodně vedle.

A co Vjalbeová? Viz minulou kapitolu — asi toho už měla dost a možná bylo taktičtější nechat ji odpočívat. Lyže jí také právě nejely, zdá se však, že ani fyzická „machte

Petek

nicht mit“, jak říkají Němci. (Až 20. místo takové závodnice je neuvěřitelné.)

K našim: Neumannová si připsala první bod do SP. Na běžkyni, která — jak už bylo řečeno — trénuje ne celé dva roky, je to úspěch veliký, leč nejásejme nadměrně, jak někteří členové výpravy činili. (Ostatně čtenáři už jistě vědí, jak se právě Kateřině podařilo zatlouct první úsek štafety.) Euforie z toho, jakou máme nadějnou závodnici, se vzápětí nevyplatila. Katko, nic ve zlém — ale talentů už měl náš sport strašně moc a skvělých běžkyň minimum. Dostat se z první kategorie do té druhé není vůbec jednoduché, i když si všichni moc přejeme, aby se ti to podařilo. Rád budu první, kdo ti k tomu bude blahopřát. — Balázová skončila sekundu za Neumannovou a byla z toho dost smutná. Čekala přece jenom nějaký bod... Janouškové by po volné desítce také víc prospěl odpočinek než další závod.

Douška: Na stupních vítězů se nejlíbivěji radovala Italka di Centaová, která s lyžemi v rukách přímo skákala do výšky. Tentokrát přišla o medaili s dojezdem poslední závodnice do cíle, neopakovalo se to, co jí provedla Westinová při volné desítce.

Když skokani nezaskáču...

Sdružená jsem už v úvodu označil za nevyzpytatelné a v úterý 12. 2. jsem se přesvědčil, že jsem měl až nepřijemnou pravdu. Po individuální soutěži je kdekdo považoval za jisté medailisty, snad dokonce i vítěze Treněří Seidl a Kučera sice varovali, že každý závod je jiný a nikdy není předem vyhráno, ale někteří kolegové to považovali za zdvořilostní klíšé a nadměrnou skromnost. Naše sestava byla více skokanská, ale kromě Kučerových (že Milan je syn trenéra Tomáše Kučery už jistě víte) 91,5 metru to dopadlo úplně strašně. Horší výsledek snad ani nebyl možný. Italská televize sice pěkný Milanův skok několikrát zopakovala; jenže i on skákal při tréninku o 3 metry víc a vzhledem k výkonům ostatních našich vlastně nic zachránit nemohl. (Máka 75 m, Pustějovský 80 m.) Po neúspěchu skokanů jsme se tedy na můstku dočkali dalšího zklamání.

K ostatním: Rakousko bylo suverénní — všichni zaskákali a vytvořili si náskok 3:01 min, což ve štafetě musí stačit. Japonci byli na můstku skvělí, každý ale ví, že hůře běhají. Z dalších družstev nebylo spokojeno ani jedno. Dokonce i třetí Němci byli tak nějak nevýrazní. Nás může utěšit jenom to, že víc než mladší Kučera skočil jenom nový mistr světa v závodě jednotlivců Lundberg (93 m). Celkově skokanská část soutěže družstev zůstala za očekáváním...

...tak se zázrak nestane

Nestal se, Kučera zaběhl podle předpokladů, Pustějovský malinko hůře, kontakt se soupeři před sebou ne navázal. Mákovi nezbývalo než hlídat alespoň sedmé místo, což se mu

Dybendahlová

podařilo o 8 s. Nakonec nás tedy nikdo nepředběhl, ale ani my jsme si umístění nezlepšili. Sedmička bývá šťastná — tentokrát se nám nelíbila. Jenže zázraky se ve sportu obvykle nedějí a pokud je na ně v severské kombinaci šance, tak tedy přece jenom víc ve skoku. Fyzickou kondici a trénovanost vítr neovlivní, umění běhat také ne. Zázrak se ale v dramatickém běhu přece jenom stal. Bylo zajímavé sledovat, jak chytří jsou například Japonci, kterým se ani po druhém místě ve skokanské části naděje nedávaly. Však také Němec Müller rychle dojel Japonce Mikatu na prvním úseku, ale Mikatův týmový kolega Abe si chytře počkal na skupinu za sebou (v orientačním běhu se říká „autobus“) a vezl se za štafetami Finska, Norska a Francie. Asi věřil, že Kodama na posledním úseku umí běžecký závěr. Nástup favorizovaných Norů se nedostavil, naopak Bredesen začal před předávkou ztrácet (běžel druhý úsek), čehož využil Francouz Guy a skupinku roztrhl. Když po třech kilometrech dostihl Němce Duftera, začala se rodit první senzace.

Ale německému zklamání neměl být konec! Kodama byl běžecky opravdu z Japonců nejlepší a také on předstihl nejen Duftera, nýbrž i minulého mistra světa Eldena z Norska. Štafeta Francouzů tedy nakonec přiběhla

druhá, japonská třetí, Německo a Finsko nestačily.

O Rakušanech těžko psát. Náskok po skocích byl takový, že by na vítězství stačilo i jejich třetí družstvo nebo výběr juniorů. Triumfální jízda slavného Sulzenbachera, kterému někdo ještě před vjezdem do stadiónu podal státní vlajku, zůstane jistě v paměti mnoho let. Rakušané nebývají nejlepší běžci, jenže tak špatní zase nejsou, aby ztratili více než tři minuty. Přesto si ale z výsledků spočítejte, jak je stáhla ostatní družstva...

Rozhodla nenápadná

Dvanáct štafet se vydalo ve čtvrtek 14. února na trať závodu 4×5 km. Štafety jsou vždycky podivná nejnapínavější nebo alespoň nejzajímavější, už proto, že na rozdíl od jiných disciplín běhu na lyžích tu vyběhají všichni společně a ke sledování pořadí nepotřebujete složitou elektroniku.

1. úsek: Pekelné tempo vítězky běhu na 30 km Jegorovové (13:50 min!) vydržela jakžtakž Norka Pedersenová, která předávala se ztrátou —6,4 s. Zajímavé bylo sledovat, jak sovětská závodnice má podstatně lepší fyzickou kondici a Norce (zase) lépe jedou lyže. Klubko pěti dalších štafet přijelo se ztrátou více než půl minuty a zdálo se, že o vítězství se rozhodne mezi družstvy SSSR a Norska. 2. úsek: Nybratenová utekla přece jenom stárnoucí Smetaninové. 3. úsek: Co ztratila Smetaninová, vrátila Tichonovová i s úroky. Odjela Norce Nilsenové tak, že o vítězství náhle nebylo pochyb, tím spíše, že předávala nejlepší účastníci ženských disciplín ve Val di Fiemme Vlajebové. Pro tu nemohl být problém náskok udržet. Nenápadná Tichonovová, zůstávající jinak trochu ve stínu slavnějších krajanek, tedy štafetu rozhodla.

A přesto se na posledním úseku něco stalo: Belmondová, z jejíhož příjmení udělali italská diváci slovní hříčku a místo Belmondo říkali „bel fondo“, tedy „krásný vytrvalostní běh“, předvedla něco nevídaného. Škoda, že takový den D neměla v některém individuálním závodě. Ve čtvrtek totiž byla určité v největší formě a ani Dybendahlová na ni neměla šanci, nemluvě o Pykkonenové. Po první ženské medaili v klasických disciplínách pro Itálii získala vlastně ona sama stříbro ve štafetě. Ne, štafeta není vždycky dílo kolektivu...

A co naše? Zázraky se nedějí, jak jsme se ve Val di Fiemme dozvěděli hned několikrát. Navíc postavit na první úsek nezkušenou Neumannovou byl experiment, který předem odusovali i laici. Dva dny před štafetou tvrdil trenér Honzl, že Kateřina štafetu asi nepoběží, o den později trenér Pavlata připustil, že druhý úsek. Do toho prvního se žádné z našich žen nechtělo tak dlouho, až ho svou nechtiv kolektivně pohřbily a s tím i poslední jiskřičku nadějí. Jenže nadějí na co? Snad jsme mohli skončit před Polskem, víc si ale naše současná ženská reprezentace sku-

tečně nezaslouží. Kdo umí, ten se nebojí ani prvního úseku...

Kromě druhého místa Italek tady nebylo překvapující nic. Ale italská vytrvalecká metodika — to je opravdu zázrak současného sportu. My bychom určitě s radostí brali i Vanzetovou nebo Paruzziovou, ačkoliv tady trochu „zapadly“.

Rakušané bez konkurence

Podobně jako v severské kombinaci, triumfovali Rakušané v závodě družstev ve skoku. Po prvním kole měli ještě starosti s Finskem, po druhém už s nikým. Němci tentokrát hodně zklamali, i Weissflog, jemuž na MS forma moc nevyšla. Ještě při Intersportturné se říkalo, že po znovusjednocení Německa nebude tato země mít ve skoku konkurenci...

Norové asi nebyli příliš spokojeni, hlavně Bredesen ne. Jugoslávie kromě Peteka nemá hvězdu (Ulaga už jí dávno není), a tak naše páté místo nakonec vyhlíží docela logicky, i když připouštím, že po závodě na můstku K-120 a po tréninku před závodem družstev jsme čekali ještě něco horšího. Nakonec naši byli po prvním kole dokonce čtvrtí a nezdolní optimisté v dlouhé přestávce sprádali marné sny o medaili. Jenže ve druhém kole Dluhoš nezopakoval 102,5 m z kola prvního, Parma také nepřeskočil 100 m a Jež (103,5 m) s Plocem (107,5 m) nestačili na víc než na uhájení pátého místa. Ostatní země měly jenom jednotlivce, nikoliv družstva...

Skaanes, Langli, Ulvang, Dählie

Opakuji, že jako „lyžařský“ novinář začínám, ale dvě věci mně byly jasné už před začátkem mužských štafet 4x10 km: Ze určitě vyhraje Norsko, protože takovou sestavu dnes nikdo neporazí — družstvo, ve kterém je Skaanes nejslabší (!), nemůže najít soupeře. A za druhé, že mluvit o medailových šancích našich nebylo nic jiného, než projev toho, že optimismus máme zpravidla tam, kde vůbec není na místě. Jakoby nám nějaká národní nemoc nedovolovala rozlišovat, co je optimismus a co ne-reálné přání! Když jsem před startem slyšel, že nepoběží Buchta, byl jsem pesimista na druhou. Trenér Rázl sice v cíli říkal, že osmá příčka našich je o dvě místa za přijatelnou normou, ale nevím, kam si chodí pro odvážné cíle. Je sice smutné, že před námi skončilo Rakousko a Švýcarsko, ale v těchto časech našeho lyžování sotva lze čekat víc. Dobře, ne-souhlaste se mnou!

Buchtovo rameno tedy nevydrželo předchozí zatížení a na první úsek musel jít Švanda, pro kterého je desítka asi hodně krátká. Ani Petrásek na druhém úseku nezopakoval solidní výkon z klasické desítky jednotlivců, takže předával jako desátý a na vedoucí Nory jsme měli ztrátu už 4:10,6 min. Nyčovi se podařilo postoupit o jeden stupínek, Korunkovi o druhý — muži tedy skončili stejně jako ženy.

Benc

Jinak to ale byl zajímavý závod. Pokud jde o první místo tak ne, to bylo zcela jasné a náskok Norů byl trochu nudný. Dlouho se zdálo, že za nimi snad už ani nikdo nejede. Zato na dalších místech se děly věci: Na prvním úseku byly předávky Rakouska, Švédska, Švýcarska a Itálie tak našlapané, že v předávacím prostoru nebylo místo a rozhodčí se v pořadí málem nevyznali. Na druhém úseku ale Kirvesniemi a Majbäck vláček roztrhli a když se na úseku třetím nedostavil očekávaný nápor nebo spíše trháč Gunde Svana, dostal se podstatně méně slavný Isometsää před něho. Šestisekundovou ztrátu nakonec smazal na posledním úseku Mogren a Finové měli v závěru co dělat, aby ujeli mohutně povzbuzovaným Italům, reprezentantům země, která tady vedla v předělu bramborových medailí. Sovětský svaz má z hvězd vlastně jenom Smirnova a za tímto družstvem byly odstupy už velmi úctyhodné.

Když se čtyři praly, tak se pátá nesmála

Předposlední den šampionátu bylo v Lago di Tesero zataženo, teplota (pardon, zima!) -9°C a poměrně málo diváků. Na trať si troufalo 58 žen, mnohé však — jak závod ukázal — spíše symbolicky. Z domnělých favoritek neriskovala Kirvesniemiová, jejíž příprava před MS byla na tak dlouhou trať přece jen příliš krátká, a Dybendahlová, kterou potkalo onemocnění. Mimochodem: Těch tady bylo hodně a kdyby mistrovství trvalo ještě tři dny, tak by snad už nikdo nejedil. Že by mráz vadil nejen novinářům?

Průběh nebyl zvláště napínavý. Už na prvním měřeném úseku — po necelých dvou kilometrech — byly jasné v čele čtyři závodnice, dvě z Itálie a dvě ze SSSR. Pokud jde o první měřený úsek, stojí za zmínku, že i taková lyžařka jako je di Centaová umí upadnout. V mírném stoupání jí

lyže podklouzly a skončila na všech čtyřech. Na 13,1 km bylo pořadí di Centaová, za ní Vjalbeová —5 s, Jegorovová —13,7, Belmondová —16,2, Westinová už —1:12,5. Havrančíková byla 11. se ztrátou —1:35,9. Potom začala útočit Jegorovová a zahнала kalkulace o tom, pro kolikátou zlatou si pojede její slavná krajanka. Domácí fanouškové začali tušit, že jejich dvě děvčata vpředu dojedou zase pro bronz a bramborovou medaili. Na 22 km byla Jegorovová za 1:00:33,4 h, Vjalbeová už nápadně ztrácela, oě Italky s ní držely krok s vypětím sil. Těch měla v posledních kilometrech víc di Centaová, pro Belmondovou je třicítka evidentně příliš dlouhá (nebo závodů příliš mnoho). Ze silné čtyřky zůstaly nakonec vlastně tři. Odstup páté a dalších byl — jak vidno z výsledků — hodně velký.

Z našich závodnic jela slušně Havrančíková a zdá se, že se opožděně začínala dostávat do formy. Snad pro příští sezónu... Jinak jsem si znovu vzpomněl na výrok Simčákové o tom, že chce-li některá z našich lyžařek rovnocenně soutěžit se světem, musí domácí konkurenci porážet nejméně o 40 sekund. Ať dělají, co dělají — lepší to být nemohlo. Zora Simčáková se na tomto mistrovství umístovala čím dál hůř, Janoušková se hodně snažila, Mihokovou nezastihlo Val di Fiemme v pohodě ani zdravotně a bude na něj mít asi smutné vzpomínky. Možná ale i motivaci, kolik nám ještě chybí. Juniorku by to nemělo odradit.

Z nemocnice pro zlatou

Když pět týdnů před MS odnášeli Kuttina na nosítkách, ani on sám nevěřil, jak rychle se dá dohrady a ještě stihne vyhrát nejdůležitější závod sezóny.

Sobotní večerní skoky byly pro diváka velmi pěkné, osvětlený můstek zářil a vytvářel krásnou atmosféru. Skokani se za ni odměnili skvělým a mimořádně dramatickým závěrem. Trenér Tanczos ležel se závětem středního ucha a my jsme uvažovali koho vlastně postaví. Pro mě je malá záhada, proč byl vlastně ve Val di Fiemme Podzimek. Nestačilo, aby hrál roli necestujícího náhradníka? Kdo platí pobyt závodníka, který nakonec vůbec nezavodil?

Po minulých skokanských nezdařech pro nás program poslední soutěže na můstku K-90 začal nečekaně dobře — Dluhoš skočil 88 m. Jenže spolu s Norem Johanssenem trochu vystrašil jury a nájezd se snižoval, prvních pět skákalo v závěru kola znovu. (Zajímavé: Když náš skokan dnes skočí hodně, je něco ne-normální! To jsme to dopracovali...) Opakování Dluhošovi nevyšlo vůbec, přistál o 12 metrů zpět. Po prvním kole vedl Japonec Higaši, stejně jako na velkém můstku. (Tentokrát 88,5 m a 107,1 bodu.)

Ve druhém kole přistál Ploc životu nebezpečně a skok pouhých 66 metrů dlouhý mohl skončit ještě mnohem hůř než třetím místem od konce. Zbývající naši skočili přes 80 m,

ale bylo to málo. Všichni favorité ostřelovali kritický bod a vždycky, když někdo vedl, ten další skočil víc. Dlouho nebylo jasné, zda zvítězí opět Petek, jak se umístí Nikkola, zda nepřekvapí smolař ze závodu družstev Johanssen, zda uhájí vítězství Higaši. Rozuzlení: Japonec v závěru opět zklamal, Zündnovi srazil rozhodčí za jeho věčko až přehnaně mnoho bodů, a když se Kuttin dostal na 95 metrů, vzhledem k nájezdu a parametrům můstku skok přímo zázračný, bylo rozhodnuto. (Už předtím překonal rekord můstku skokem 93,5 metru Johanssen.) Nejen Rakušané právem oslavovali nového mistra světa.

De Zolt švédský oheň neuhasil

Nečekaně hodně lidí se přišlo podívat, jak domácí hasič de Zolt, nej-

starší účastník mužských běžeckých soutěží, vyhraje padesátku. Pro více než čtyřicetiletého Itala to mělo být rozloučení s aktivní činností, i když jiní ještě pochybují. (A k těm divákům — bylo jich tady ve Val di Fiemme méně, než se čekalo.)

Z našich měl překvapit specialista na dlouhé tratě Švanda, kterého aie čtvrtetní štafeta asi zdrtila nejen psychicky. Benc ji neběžel a v neděli, na závěr MS, jel jako borec skutečně světové úrovně. Podle mého názoru jsme viděli nejlepší výkon našeho reprezentanta v Dolomitech, i když jsem možná nespravedlivě k Buchtovi. Hádat se o to, kdo je lepší, je však nesrovnatelně sympatičtější než spory o nehorší(ho), k nimž jsme měli, bohužel, víc důvodů...

Opět vybíhal jako první Teplý a nakonec zajel velmi solidně — 13. místo sotva považuje za neúspěch. Dojel ho sice skvělý Fosberg, který —

ač vybíhal minutu za ním — potřeboval k dotážení necelých osm kilometrů, jenže zavěšení se Teplému vyplatilo a vydržet většinu závodu s Fosbergem už také něco znamená. Po 18 km se zdálo, že Dählieho forma na šampionátu bude snad stačit i na nejděší trať. Byli tu však ještě de Zolt, Svan, Ottosson, Ulvang, Mogren a další. Naposledy a tedy nejlépe se smál Mogren, kterému v poslední desítce nestačil nikdo. Za něj se v cíli zařadila další bílá kombinéza švédské reprezentace, pomalu legendární Gunde Svan, který patrně může jet cokoliv a jakoukoliv technikou. Italo vo úsilí stačilo „jenom“ na třetí místo — kolikáté už pro tuto zemi? (Odpověď najdete ve výsledcích.) Z velikých postav mistrovství neuspěl Smirnov, který v prvních startech zřejmě formu rozprodal, překvapilo naopak deváté místo španělského lyžaře Gutierrezze.

VÝSLEDKY

40. mistrovství světa 1991 v klasických disciplínách 7.—17. února ve Val di Fiemme (Itálie)

MUŽI

30 km klasicky: 1. Gunde Svan (Švéd.) 1:16:12,4, 2. Vladimir Smirnov (SSSR) — 4,9, 3. Vegard Ulvang — 20,4, 4. Langli (oba Nor.) — 28,4, 5. Kirvesniemi (Fin.) — 1:19,2, 6. Stadlober (Rak.) — 1:29,1, 7. Sivertsen (Nor.) — 1:31,4, 8. Botvinov (SSSR) — 1:55,2, **9. Buchta — 1:55,6**, 10. Majbäck (Švéd.) — 1:59,2, 11. Behle (SRN) — 2:00,4, 12. Albarello (It.) — 2:07,0, 13. Badamšin — 2:21,9, 14. Prokuratorov (oba SSSR) — 2:25,1, 15. Skaanes (Nor.) — 2:25,8, 16. Kirilov (SSSR) — 2:26,6, 17. Räsänen (Fin.) — 2:31,9, 18. de Zolt (It.) — 2:44,9, 19. Baurtho (SRN) — 2:49,6, 20. Haaland (Švéd.) — 2:51,2. — **28. Benc — 4:11,9**, **36. Švanda — 5:39,5**, **41. Petrásek — 6:48,0**. — Ze 76 startujících bylo 69 klasifikováno.

15 km bruslení: 1. Björn Dählie (Nor.) 36:57,2, 2. Gunde Svan — 8,4, 3. Vladimir Smirnov — 10,6, 4. Vanzetta (It.) — 34,1, 5. de Zolt — 35,6, 6. Ottosson (Švéd.) — 57,6, 7. Skjeldal (Nor.) — 58,8, 8. Plaksunov (SSSR) a Mogren (Švéd.) oba — 1:02,4, 10. Barco (It.) — 1:05,4, 11. Guldon (Švýc.) — 1:09,9, 12. Räsänen — 1:10,3, 13. Prokuratorov — 1:16,8, 14. Sasaki (Jap.) — 1:19,3, 15. Mühlegg (SRN) — 1:28,2, 16. Haaland a Isometsää oba — 1:29,2, 18. Kuorelähti (oba Fin.) — 1:33,2, 19. Baurtho — 1:37,0, **20. Nyč — 1:37,9**. — **25. Korunka — 1:44,2**, **32. Benc — 2:07,9**, **42. Teplý — 2:37,1**. — Z 86 závodníků bylo 85 klasifikováno.

10 km klasicky: 1. Terje Langli 25:55,0, 2. Christer Majbäck — 4,7, 3. Torgny Mogren — 6,5, 4. Ulvang — 11,7, **5. Buchta — 18,8**, 6. Kirvesniemi — 21,1, 7. Eriksson (Švéd.) — 23,3, 8. Badamšin — 25,8, 9. Dählie — 28,1, **10. Petrásek — 34,8**, 11. Vanzetta — 38,9, 12. Mikkelssplass — 39,5, **13. Korunka — 40,5**, 14. Pulle (It.) — 55,0, 15. Behle — 55,8, 16. Pilcher (Kan.) — 58,3, 17. Svan — 1:06,4, 18. Botvinov — 1:09,6, 19. Kuusisto (Fin.) — 1:10,0, 20. Fauner (It.) — 1:11,8. — **33. Nyč — 1:42,9**. — Všechny 87 startujících bylo klasifikováno.

4X10 km komb.: 1. Norsko (Oeyvind Skaanes, Terje Langli, Vegard Ulvang, Björn Dählie) 1:39:47,3, 2. Švédsko (Thomas Eriksson, Christer Majbäck, Gunde Svan, Torgny Mogren) — 1:51,8, 3. Finsko (Mika Kuusisto, Harry Kirvesniemi, Jari Isometsää, Jari Räsänen) — 2:24,7, 4. Itálie — 2:38,9, 5. SSSR — 2:49,2, 6. Rakousko — 3:06,6, 7. Švýcarsko — 4:51,2, **8. ČSFR (Švanda, Petrásek, Nyč, Korunka) — 5:03,5**, 9. Francie — 5:59,6, 10. SRN — 6:24,9, 11. Kanada — 6:52,8, 12. Jugoslávie — 10:05,7. — Všechny 19 štafet bylo klasifikováno.

50 km bruslení: 1. Torgny Mogren 2:03:31,6, 2. Gunde Svan — 17,2, 3. Maurillo de Zolt — 30,1, 4. Dählie — 1:20,4, **5. Benc — 2:48,5**, 6. Prokuratorov — 3:09,8, 7. Ottosson — 3:13,5, 8. Fosberg (Švéd.) — 3:51,5, 9. Gutierrez (Šp.) — 3:56,8, 10. Sasaki — 4:13,6, 11. Polvara (It.) — 4:21,0, 12. Jungen (Švýc.) — 4:27,0, **13. Teplý — 4:48,6**, 14. Majbäck — 4:50,7, 15. Balland (Fr.)

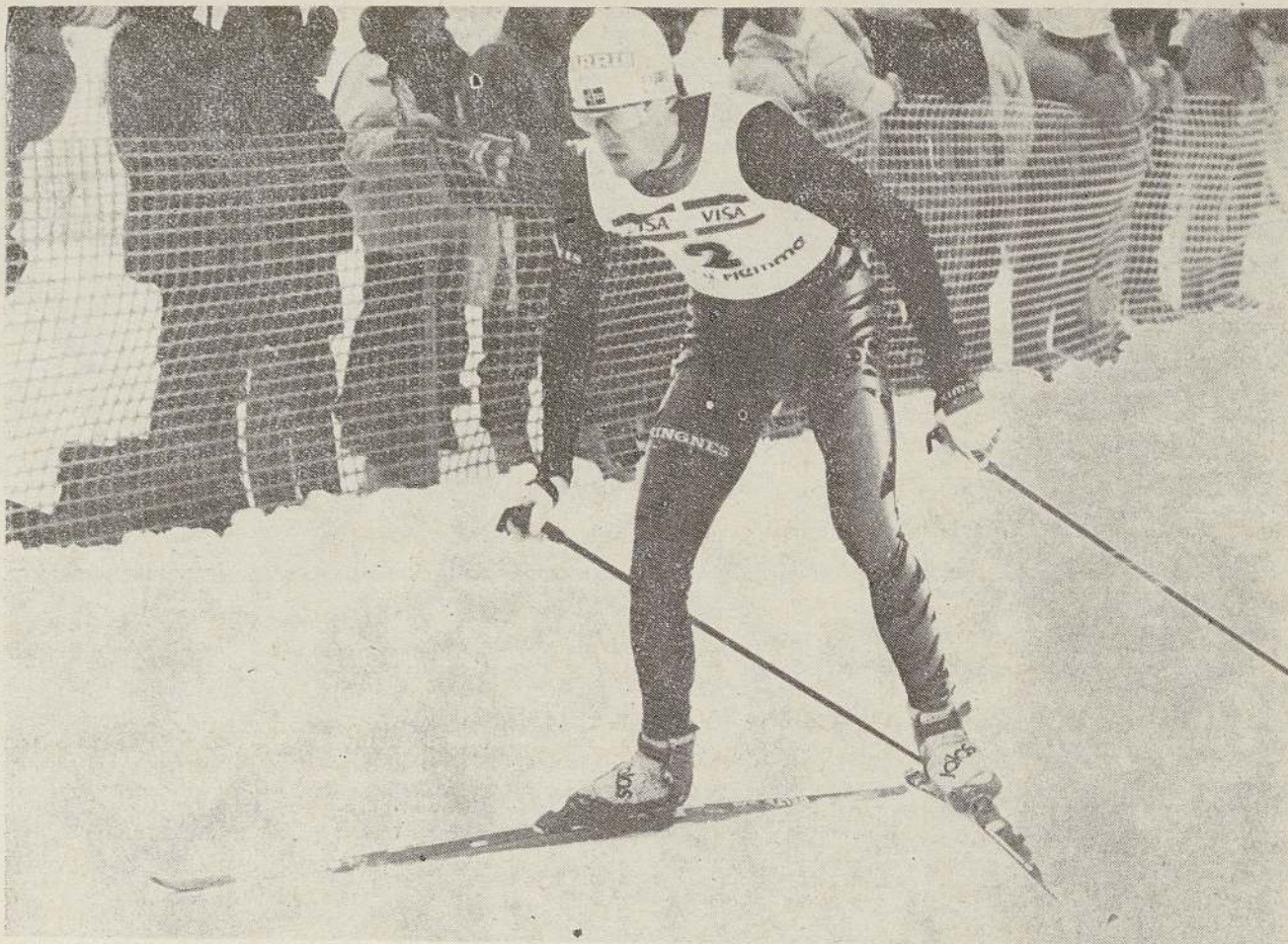
— 5:11,8, 16. Ulvang — 5:13,2, 17. Skjeldal — 5:20,7, 18. Runggardier (It.) — 5:22,9, **19. Korunka — 5:23,9**, 20. Grandclement (Fr.) — 6:14,6, **36. Švanda — 9:32,7**. — Ze 66 startujících 59 bylo klasifikováno.

Skok jednotlivců — K 120 m: 1. Franci Petek (Jug.) 217,5 (115,5 a 117), 2. Rune Oljnyk (Nor.) 216,3 (114 a 118), 3. Jens Weissflog (SRN) 210,0 (116,5 a 113,5), 4. Kuttin 205,1 (113,5 a 113), 5. Horngacher (oba Rak.) 203,4 (111,5 a 112) a Zünd (Švýc.) 203,4 (117,5 a 111), 7. Kiesewetter (SRN) 203,0 (116 a 114), 8. Vettori 199,3 (112 a 110), 9. Felder (oba Rak.) 192,9 (104,5 a 114), 10. Higaši (Jap.) 191,7 (118,5 a 110), 11. Martinsson (Švéd.) 190,9 (110 a 108,5), 12. Laakkonen (Fin.) 190,7 (108 a 110), 13. Verveikin (SSSR) 187,7 (107,5 a 113), 14. P. I. Tällberg (Švéd.) 185,9 (109 a 107), 15. Duffner (SRN) 183,9 (114 a 107), 16. Bredesen (Nor.) 183,2 (111,5 a 104), 17. Harada (Jap.) 182,7 (104,5 a 108,5), 18. Bulau (Kan.) 174,5 (101,5 a 108,5), 19. Kjørum (Nor.) 172,1 (104 a 105), 20. R. Ylipulli (Fin.) 171,2 (105 a 103). — **25. Dluhoš 165,2 (107,5 a 98)**, **26. Ploc 163,2 (102 a 103,5)**, **28. Jež 158,1 (101 a 100,5)**, **37. Parma 138,8 (93 a 99)**. — Všechny 62 startujících skokanů bylo klasifikováno.

Skok družstev — K 120 m: 1. Rakousko (Heinz Kuttin, Ernst Vettori, Stefan Horngacher, Andreas Felder) — nebyly hodnoceny oba skoky Horngachera) 567,6, 2. Finsko (Ari-Pekka Nikkola, Raimo Ylipulli, Vesa Hakala, Risto Laakkonen) — nebyl hodnocen jeden skok Ylipulliho a Hakaly) 562,8, 3. SRN (Heiko Hunger, Andre Kiesewetter, Dieter Thoma, Jens Weissflog) — nebyl hodnocen jeden skok Hungera a Thomy) 549,4, 4. Norsko 526,6, **5. ČSFR (Ladislav Dluhoš, Jiří Parma, František Jež, Pavel Ploc) — 516,6**, 6. Švýcarsko 499,0, 7. Švédsko 480,1, 8. Jugoslávie 479,4, 9. Itálie 446,1, 10. SSSR 428,9, 11. Japonsko 398,9, 12. Kanada 359,9. — Bylo klasifikováno všech 14 družstev.

Skok jednotlivců — K 90 m: 1. Heinz Kuttin 222,9 (86,5 a 95), 2. Kent Johanssen (Nor.) 222,0 (84 a 93,5), 3. Ari-Pekka Nikkola (Fin.) 219,6 (83,5 a 92,5), 4. Felder 218,4 (83 a 91), 5. Higaši 216,6 (88,5 a 90), 6. Zünd 215,7 (85,5 a 91,5), 7. Weissflog 211,9 (82,5 a 89), 8. Laakkonen 210,8 (81,5 a 89), a Petek 210,8 (83 a 90), 10. Vettori 210,2 (82 a 87,5), 11. S. Tällberg (Švéd.) 207,8 (82 a 88,5), 12. Kiesewetter 205,8 (86,5 a 89), 13. Bulau 204,5 (82 a 88), 14. Hakala (Fin.) 204,0 (82 a 85,5), 15. Harada 198,6 (82 a 84), 16. Jesin (SSSR) 192,9 (80,5 a 83,5), **17. Jež 190,9 (80 a 84)**, 18. Vodněv (SSSR) 189,2 (76,5 a 85,5), 19. Martinsson 188,2 (76 a 86), 20. Oljnyk 187,8 (78 a 85). — **24. Parma 184,1 (77 a 81,5)**, **26. Dluhoš 182,7 (76 a 82,5)**, **61. Ploc 125,6 (75 a 66)**. — Všechny 63 startujících bylo klasifikováno.

Severská kombinace jednotlivců: 1. Fred-Börre Lundberg (Nor.) — dif. 0 (skok 222,6 — 2., běh 15 km 40:07,6 — 10.), 2. Klaus Sulzenbacher 1:11,1 (214,3 — 4., 40:23,7 — 16), 3. Klaus Oner (oba Rak.) 1:11,3 (230,6 — 1., 42:11,9 — 31.), 4. Levandi (SSSR) 1:11,7, 5. Pohl (SRN) 1:55,7, 6. Mäka 2:24,1 (197,2 — 16., 39:42,7 — 8.), 7. Kempf (Švýc.) 2:25,5, 8. Pustějovský 2:26,3

Lundberg

(209,7 — 8., 41:07,9 — 22.), 9. Dufter 2:27,8. 10. Müller (oba SRN) 2:31,9. 11. Abe [Jap.] 2:58,9. 12. Soldát 3:03,2 (204,9 — 11, 41:12,8 — 23.), 13. Guy [Fr.] 3:22,0. 14. Kopal 3:22,7 (188,1 — 22., 39:40,3 — 7.), 15. Abratis [SRN] 3:22,9. 16. Mikata [Jap.] 3:38,2. 17. Girard [Fr.] 4:04,9. 18. Schaad [Švýc.] 4:15,5. 19. Saapunki [Fin.] 4:16,7. 20. Cuendet [Švýc.] 4:23,5. — **Skok K 90 m**: 1. Ofner 230,6 (91 a 92,5), 2. Lundberg 222,6 (92,5 a 88,5), 3. Abe 221,7 (90 a 89,5), 4. Sulzenbacher 214,3 (89 a 89), 5. Mikata 213,7 (84 a 87), 6. Pohl 213,5 (80 a 91,5), 7. Levandi 213,3 (88,5 a 87), 8. Pustějovský 209,7 (90 a 89,5), 9. Girard 207,3 (84 a 88), 10. Heckman (USA) 205,6 (88,5 a 85). — 11. Soldát 204,9 (80,5 a 90), 16. Mára 197,3 (88 a 85), 22. Kopal 188,1 (83,5 a 82,5). — **15 km**: 1. B. J. Elden 37:43,1, 2. Cuendet — 1:20,0, 3. Guy — 1:38,5, 4. Schaad — 1:45,0, 5. Abratis — 1:48,4, 6. Savin (SSSR) — 1:48,5, 7. Kopal — 1:57,2, 8. Mára — 1:59,6, 9. Kempf — 2:11,0, 10. Lundberg — 2:24,5, — 22. Pustějovský — 3:24,8, 23. Soldát — 3:29,7. — Ze 48 startujících bylo 43 klasifikováno.

Severská kombinace družstev: 1. Rakousko (Günter, Csar, Klaus Ofner, Klaus Sulzenbacher) dif. 0 (641,8 skok, 3×10 km 1:21:22,5), 2. Francie (Francis Repellin, Xavier Girard, Fabrice Guy) dif. 1:16,4 (578,0, 1:22:38,9), 3. Japonsko (Rejči Mikata, Masaši Abe, Kazuoki Kodama) 1:51,9 (605,5, 1:23:14,4), 4. SRN 2:22,8, 5. Norsko 2:23,1, 6. Finsko 3:59,7, 7. ČSFR (Pustějovský, Kučera, Mára) 6:09,5 (568,3, 1:27:32,0), 8. SSSR 6:17,4, 9. Švýcarsko 6:21,5, 10. USA 17:51,0. — **Skok K 90 m**: 1. Rakousko 641,8, 2. Japonsko 605,5, 3. SRN 594,9, 4. Norsko 583,6, 5. Finsko 579,6, 6. Francie 578,0, 7. ČSFR 568,3, 8. SSSR 535,5, 9. Švýcarsko 519,0, 10. USA 492,4. — **3×10 km**: 1. Francie 1:17:19,9, 2. Švýcarsko — 10,1, 3. SSSR — 1:29,0, 4. Norsko — 1:34,7, 5. SRN — 2:31,4, 6. Finsko — 2:51,3, 7. Japonsko — 2:53,5, 8. Rakousko — 4:02,6, 9. ČSFR — 4:05,1, 10. USA — 9:26,6. — Z 11 startujících družstev bylo 10 klasifikováno.

ŽENY

15 km klasicky: 1. Jelena Vjalbeová (SSSR) 44:58,5, 2. Trude Dybendahlová (Nor.) — 1:03,9, 3. Stefania Belmondová (It.) — 1:32,9, 4. Pedersenová (Nor.) — 1:42,4, 5. Määttäová (Fin.)

— 1:52,1, 6. Westinová (Švéd.) — 2:07,9, 7. Kaširská — 2:08,6, 8. Nagejkinová (obě SSSR) — 2:09,5, 9. Lukkarinenová (Fin.) — 2:14,2, 10. Goerlinová (Švéd.) — 2:20,4, 11. Jegorovová (SSSR) — 2:24,1, 12. Kirvesniemiová — 2:32,8, 13. Aokiová [Jap.] — 2:38,2, 14. Ruchalaová (Pol.) — 2:52,8, 15. dal Sassová (It.) — 3:03,9, 16. Nybraatenová (Nor.) — 3:06,3, 17. Wezelová (SRN) — 3:07,8, 18. Schmidtová-Fosterová (Kan.) — 3:09,2, 19. Balážová — 3:10,0, 20. Fiddlerová (USA) — 3:12,0 — 22. Simčáková — 3:14,1, 28. Neumanová — 3:35,0, 33. Janoušková — 4:18,0. — Z 53 startujících bylo 51 klasifikováno.

10 km bruslení: 1. Jelena Vjalbeová 28:25,9, 2. Marie-Helene Westinová — 33,5, 3. Tamara Tichonovová — 40,6, 4. di Centaová (It.) — 42,3, 5. Opitzová — 44,9, 6. Hessová (obě SRN) — 51,8, 7. Belmondová — 53,4, 8. Jegorovová — 1:01,0, 9. Lukkarinenová (Fin.) — 1:20,6, 10. Frostová (Švéd.) — 1:30,6, 11. Janoušková — 1:34,7, 12. Heggeová (Nor.) — 1:40,8, 13. Kümmelová (SRN) — 1:41,4, 14. Nagejkinová — 1:43,9, 15. Nilssenová (Nor.) — 1:44,6, 16. Aokiová — 1:49,5, 17. Havrančíková — 1:59,1, 18. Desderiová — 2:00,7, 19. Paruzziová (obě It.) — 2:00,8, 20. Savolainenová (Fin.) — 2:07,8. — 24. Simčáková — 2:18,6, 38. Mihoková — 3:17,7. — Všechny 64 startujících bylo klasifikováno.

5 km klasicky: 1. Trude Dybendahlová 14:04,2, 2. Marja-Liisa Kirvesniemiová — 5,7, 3. Manuela di Centaová — 19,9, 4. Jegorovová — 23,1, 5. Dahlmoová (Nor.) — 34,7, 6. Lokkarinenová a Nybraatenová obě — 36,4, 8. Pedersenová — 36,7, 9. Westinová — 37,8, 10. Belmondová — 38,3, 11. Smetaninová (SSSR) — 39,3, 12. Vanzettaová (It.) a Pyykkonenová (Fin.) obě — 39,7, 14. Goerlinová — 41,5, 15. Neumanová — 41,7, 16. Balážová — 42,8, 17. Schmidtová-Fosterová — 45,8, 15. Fiddlerová — 46,0, 19. Aokiová a Vjalbeová obě — 48,6. — 32. Janoušková — 1:06,3, 33. Simčáková — 1:06,4. — Všechny 63 startujících bylo klasifikováno.

4×5 km komb.: 1. SSSR (Ljubov Jegorovová, Raisa Smetaninová, Tamara Tichonovová, Jelena Vjalbeová) 55:36,5, 2. Itálie (Bice Vanzettaová, Manuela di Centaová, Gabriella Paruzziová, Stefania Belmondová) — 45,9, 3. Norsko (Solweig Pedersenová, Inger-Helene Nybraatenová, Elin Nilssenová, Trude Dyben-

Westinová a Vjalbeová

dahlová) — 57,9, 4. Finsko — 1:17,1, 5. SRN — 2:10,9, 6. Švédsko — 2:21,2, 7. Polsko — 2:42,7, 8. **ČSFR (Nenmanová, Balážová, Janoušková, Havrančíková) — 2:45,8**, 9. Francie — 3:02,5, 10. Švýcarsko — 3:13,7. — Všechny 12 štafety byla klasifikována.

30 km bruslení: 1. Ljubov Jegorovová 1:20:26,8, 2. Jelena Vjalbeová — 35,6, 3. Manuela di Centaová — 48,5, 4. Belmondová — 1:39,1, 5. Nagejkinová — 3:09,1, 6. Westinová — 3:10,6, 7. Opitzová — 3:26,3, 8. Paruzziová — 3:34,9, 9. Kümmelová — 3:39,1, 10. Manciniová (Fr.) — 3:57,7, 11. Tichonovová — 4:07,6, **12. Havrančíková — 4:08,9**, 13. Karlssonová (Švéd.) — 4:09,8, 14. Hessová — 4:24,5, 15. Heggeová (Nor.) — 4:32,5, 16. Willeová (SRN) — 4:41,6, 17. Lukkarinenová — 4:55,3, 18. Villeneuveová (Fra.) — 5:00,9, 19. Nilsenová — 5:06,7, 20. Pedersenová — 5:15,5. — **25. Janoušková — 6:35,8**, **30. Simčáková — 6:52,1**, **38. Mihoková — 8:06,8**. — Z 57 startujících bylo 54 klasifikováno.

31. mistrovství světa 1991 v alpských disciplínách

21. ledna—3. února, Saalbach, Hintertglenn (Rakousko)

MUŽI

Superobří slalom (délka tratě 2095 m, převýšení 626 m):

1. Stefan Eberharter (Rak.) 1:26,73, 2. Kjetil André Aamodt (Nor.) — 1,54, 3. Franck Piccard (Fr.) — 1,82, 4. Furuseth (Nor.) — 2,20, 5. Wallner (Švéd.) — 2,23, 6. Locher — 2,33, 7. Hangl — 2,40, 8. Kälin (oba Švýc.) — 2,59, 9. Ghedina (It.) — 2,66, 10. Heinzer (Švýc.) — 2,69, 11. Crétier (Fr.) — 2,71, 12. Mader (Rak.) — 2,87, 13. Wasmeier (SRN) — 2,98, 14. Mair (It.) — 3,03, 15. Tauscher (SRN) — 3,15, 16. Girardelli (Luc.) — 3,22, 17. Crossan (Kan.) — 3,46, 18. Schiele (Fra.) — 3,50, 19. Mayer (Rak.) — 3,56, 20. Marxer (Licht.) — 3,68. — **30. Jurko — 3,88**. — A. Bireš a Vokatý závod nedokončili. — Ze 114 startujících bylo 68 klasifikováno.

Sjezd (délka tratě 2990 m, převýšení 920 m): 1. Franz Heinzer (Švýc.) 1:54,91, 2. Peter Runggaldier (It.) — 0,25, 3. Daniel Mahrer (Švýc.) — 0,66, 4. Stock (Rak.) — 0,99, 5. Thorsen — 1,15, 6. Skaardal (oba Nor.) — 1,20, 7. Ortlieb (Rak.) — 1,26, 8. Besse (Švýc.) — 1,30, 9. Girardelli — 1,55, 10. Wirnsberger (Rak.) — 1,68, 11. Rey (Fr.) — 1,90, 12. Huber — 1,98, 13. Zehentner (oba SRN) — 2,09, 14. Boyd (Kan.) — 2,12, 15. Henning (Švéd.) a Piccard oba — 2,15, 17. Podivinsky (Kan.) — 2,16, 18. Fiala (SRN) — 2,17, 19. Gigandet (Švýc.) — 2,44, 20. Kitt (USA) — 2,45. — **34. M. Bireš — 4,32**. — Ze 61 startujících bylo 54 klasifikováno.

Kombinace: 1. Stefan Eberharter 16,28 (16,28 a 0,00), 2. Kristian Ghedina 26,41 (0,00 a 26,41), 3. Günther Mader 27,54 (21,29 a 6,25), 4. Accola (Švýc.) 29,58, 5. Locher 43,03, 6. Strolz (Rak.) 44,30, 7. Runggaldier 53,48, 8. Marksten (Nor.) 57,50, 9. Podivinsky 60,79, 10. Crossan 64,20, 11. Tauscher 72,08, 12. Mullen (Kan.) 74,29, 13. Gigandet 75,26, 14. Fiala 80,43, 15. Kimrura (Jap.) 88,08, 16. Popov (Bul.) 90,83, 17. Galindo (Šp.) 93,86, 18. Čistakov (SSSR) 100,62, **19. M. Bireš 101,38**, 20. Perathoner (It.) 107,73. — **23. Vokatý 135,48**. — Jurko závod nedokončil. Bylo klasifikováno 33 závodníků. — **Sjezd** (délka tratě 2655 m, převýšení 825 m): 1. Ghedina 1:42,52, 2. Besse — 0,90, 3. Thorsen (Nor.) — 1,03, 4. Runggaldier — 1,07, 5. Henning — 1,30, 6. Kitt a Tauscher oba — 1,49, 8. Resch (Rak.) — 1,52, 9. Eberharter — 1,56, 10. Mullen — 2,01. — **29. M. Bireš — 3,93**, **46. Vokatý — 8,60**, **64. Jurko — 39,95**. — **Slalom** (převýšení 180 m, v prvním kole 58, ve druhém 56 branek): 1. Eberharter 1:33,87 (47,44 a 46,43), 2. Accola — 0,23 (48,03 a 46,07), 3. Strolz — 0,78 (48,41 a 46,24), 4. Mader — 1,03, 5. Kimura — 1,15, 6. Locher — 1,62, 7. Galindo — 1,81, 8. Marksten — 2,25, 9. Crossan — 2,65, 10. Popov — 2,67. — **14. Vokatý — 7,53 (51,49 a 49,91)**. Jurko druhé kolo slalomu nedokončil.

Slalom (převýšení 215 m, v prvním kole 68, ve druhém 64 branek): 1. Marc Girardelli 1:55,38 (57,96 a 57,42), 2. Thomas Stangassinger (Rak.) — 0,58 (58,64 a 57,32), 3. Ole Christian Furuseth (Nor.) — 0,62 (58,92 a 57,08), 4. Tomba (It.) — 0,86 (58,17 a 58,07), 5. Fogdöe (Švéd.) — 1,87 (59,20 a 58,05), 6. Bittner (SRN) — 2,10 (58,49 a 58,99), 7. Bianchi (Fr.) — 2,11, 8. Jagge (Nor.) — 2,45, 9. Roth (SRN) — 2,87, 10. Kjuus (Nor.) — 3,05, 11. Accola — 3,84, 12. Aamodt (Nor.) — 4,05, 13. Mader — 4,18, 14. Gstrein — 5,37, 15. Bauer (SRN) — 5,81, 16. Kimura — 6,19, 17. Išioka (Jap.) 6,43, 18. Villiard (Kan.) — 6,71, 19. Galindo — 7,11, **20. Jurko — 7,84 (1:02,18 a 1:01,04)**. — Vokatý a A. Bireš první kolo nedokončili. — Ze 115 startujících bylo 64 klasifikováno.

Obří slalom (převýšení 400 m, v prvním kole 60, ve druhém 57 branek): 1. Rudi Nierlich (Rak.) 2:29,64 (1:16,73 a 1:13,21), 2. Ors Kälin (Švýc.) — 0,35 (1:17,59 a 1:12,70), 3. John Wallner (Švéd.) — 0,79 (1:17,31 a 1:13,42), 4. Furuseth — 1,09 (1:17,24 a 1:13,79), 5. Girardelli — 1,78 (1:18,19 a 1:13,53), 6. Kunc (Jug.) — 1,95 (1:18,27 a 1:13,62), 7. Grünigen (Švýc.) — 2,13, 8. Marksten — 2,30, 9. Walk (Rak.) — 3,08, 10. Barnerssol (SRN) — 3,20, 11. Feutrier (Fr.) — 3,51, 12. Grille (Jug.) — 3,58, 13. Piccard — 3,64, 14. Mader — 3,82, 15. Bitt-

ner — 3,94, 16. Knerl (Švýc.) — 4,02, 17. Eberharter (Rak.) — 4,20, 18. Nilsson (Švéd.) — 4,41, 19. Pramotton (It.) — 4,83, 20. Mayer (Rak.) — 4,98. — **36. M. Bireš — 13,49, 41. Vokatý — 15,53.** — Z 85 startujících bylo 78 klasifikováno.

ZENY

Sjezd (délka tratě 2361 m, převýšení 730 m): 1. Petra Kronbergerová (Rak.) 1:29,12, 2. Nathalie Bouvierová (Fr.) — 0,44, 3. Světlana Gladýševová (SSSR) — 0,51, 4. Bournissenová (Švýc.) — 0,60, 5. Seizingerová (SRN) — 0,77, 6. Gintherová (Rak.) — 0,85, 7. Leeová-Gartnerová (Kan.) — 0,90, 8. Gutensohnová (SRN) — 1,11, 9. Sadlederová (Rak.) — 1,19, 10. Merleová (Fr.) — 1,25, 11. Gergová — 1,36, 12. Vogtová (obě SRN) — 1,44, 13. Potisková (Jug.) — 1,61, 14. Zelenská (SSSR) — 1,62, 15. Larocheová (Kan.) — 1,72, 16. Wallingerová (Rak.) — 1,91, 17. Kawabataová (Jap.) — 1,94, 18. Zurbriggenová (Švýc.) — 2,02, 19. McKendryová — 2,18, 20. Gatelová (Fr.) — 2,24. — **25. Krnavcová — 3,22, 30. Sochocká — 5,24.** — Z 35 startujících bylo 34 klasifikováno.

Superobří slalom (délka tratě 1629 m, převýšení 483 m): 1. Ulrike Maierová (Rak.) 1:08,72, 2. Carole Merleová — 0,11, 3. Anita Wachterová (Rak.) — 0,13, 4. Haasová (Švýc.) — 0,35, 5. Bournissenová — 0,54, 6. Kronbergerová — 0,57, 7. Ederová (Rak.) — 0,69, 8. Gergová — 1,11, 9. Thysová — 1,27, 10. Lindhová (obě USA) — 1,42, 11. Zelenská — 1,53, 12. Cavagnoudová (Fr.) — 1,54, 13. Dedlerová (SRN) — 1,69, 14. Fjeldavilová (Nor.) — 1,70, 15. Bouvierová — 1,74, 16. Leeová-Gartnerová — 1,81, 17. Wibergová (Švéd.) — 1,84, 18. Zurbriggenová — 2,03, 19. Marzolaová (It.) — 2,40, 20. Seizingerová — 2,45. — **32. Krnavcová — 4,43, 34. Sochocká — 5,04.** — Ze 64 startujících bylo 56 klasifikováno.

Kombinace: 1. Chantal Bournissenová 26,45 (6,29 a 20,16), 2. Ingrid Stöcklová (Rak.) 33,76 (14,77 a 18,99), 3. Vreni Schneiderová (Švýc.) 42,13 (42,13 a 0,00), 4. Vogtová 44,81, 5. Seizingerová 46,94, 6. Zurbriggenová 53,64, 7. McKendryová 64,94, 8. Kawabataová 70,77, 9. Mayová (Švýc.) 72,48, 10. Cavagnoudová 73,97, 11. Guignardová (Fr.) 74,33, **12. Tarasovičová 77,44**, 13. Cobergerová (Nový Zéland) 77,80, 14. Zelenská 81,63, 15. Larocheová 87,91, 16. Marzolaová 104,62, 17. De Pourtalesová (Velká Brit.) 114,41, **18. Sochocká 121,62**, 19. Scottová (Velká Brit.) 151,60, 20. Feraová (Rum.) 166,87 b. — Bylo klasifikováno 22 závodnic. — **Sjezd** (délka tratě 2069 m, převýšení 638 m): 1. Gintherová 1:18,23, 2. Kronbergerová — 0,36, 3. Bournisse-

nová — 0,46, 4. Gladýševová — 0,47, 5. Gergová — 0,52, 6. Gutensohnová — 0,67, 7. Seizingerová — 0,68, 8. Leeová-Gartnerová — 0,69, 9. Vogtová — 0,76, 10. Zelenská — 0,91. — **19. Krnavcová — 2,39, 22. Tarasovičová — 2,93, 29. Sochocká — 4,23.** — Z 38 startujících bylo 36 klasifikováno. — **Slalom** (převýšení 168 m, v prvním kole 51, ve druhém 49 branek): 1. Schneiderová 1:23,14 (41,10 a 42,04), 2. Cobergerová — 2,37 (42,97 a 42,54), 3. Stöcklová — 2,77, 4. Mayová — 2,93, 5. Bournissenová — 2,94, 6. Guignardová — 3,40, 7. de Pourtalesová — 4,28, 8. Zurbriggenová — 5,01, 9. Vogtová — 5,02, **10. Tarasovičová — 5,45 (44,95 a 43,64).** — **16. Sochocká — 9,30 (46,59 a 45,85).** — Krnavcová nedokončila druhé kolo.

Slalom (převýšení 168 m, v prvním kole 52, ve druhém 53 branek): 1. Vreni Schneiderová 1:25,90 (41,97 a 43,93), 2. Nataša Bokalová (Jug.) — 0,16 (43,00 a 43,06), 3. Ingrid Salvenmoserová (Rak.) — 0,66 (42,35 a 44,21), 4. Masnadaová (Fr.) — 1,40 (42,53 a 44,77), 5. Pušniková (Jug.) — 1,63 (43,09 a 44,44), 6. Wibergová — 1,65 (43,63 a 43,92), 7. Chauvetová (Fr.) — 1,70, 8. Drexlová (SRN) a Völkerová (USA) obě — 1,83, 10. Anderssonová (Švéd.) — 2,00, 11. Bergová (Nor.) — 2,08, 12. Wachterová — 2,22, 13. Barnierová (Fr.) — 2,83, 14. Gerschová (SRN) — 3,20, 15. Bodenová (Švéd.) — 3,48, 16. Huntová (USA) — 3,97, 17. Laurendeauová (Kan.) — 4,48, 18. Fjeldavilová (Nor.) — 4,55, 19. Zingreová (Švýc.) — 4,74, 20. Gianeraová (It.) — 4,93, — **26. Krnavcová — 7,29 (46,17 a 47,02), 27. Sochocká — 9,27 (47,04 a 48,13), 31. Kurková — 11,22 (48,21 a 48,91).** — Tarasovičová nedokončila první kolo. — Z 83 startujících bylo 43 klasifikováno.

Obří slalom (převýšení 330 m, v prvním kole 45, ve druhém 44 branek): 1. Pernilla Wibergová 2:07,45 (1:04,50 a 1:02,95), 2. Ulrike Maierová — 0,16 (1:03,41 a 1:04,20), 3. Traudl Hächerová (SRN) — 0,58 (1:04,05 a 1:03,98), 4. Šarecová (Jug.) — 0,84 (1:04,46 a 1:03,83), 5. Twardokensová (USA) — 0,99 (1:04,37 a 1:04,07), 6. Hurlerová (SRN) — 1,16 (1:04,29 a 1:04,32), 7. Schneiderová — 1,25, 8. Salvenmoserová — 1,85, 9. Anderssonová — 1,86, 10. Pušniková — 1,87, 11. Wachterová — 2,04, 12. Bokalová a Hansenová (Nor.) obě — 2,12, 14. Gergová — 2,48, 15. Ederová (Rak.) — 2,55, 16. Sehočičová (Jug.) — 3,11, 17. Fernandezová-Ochoaová (Šp.) — 3,62, 18. Völkerová — 4,13, 19. Merleová — 4,46, 20. Guignardová — 4,73. — **35. Krnavcová — 8,16 (1:08,53 a 1:07,08), Sochocká — 8,84 (1:08,45 a 1:07,84), 47. Kurková — 14,54 (1:11,60 a 1:10,39).** — Tarasovičová vypadla v prvním kole. Z 81 startujících bylo 67 klasifikováno.

Zajímavosti

Dělníkem lyží byl ve Val di Fiemme trenér Jiří Bartoš. Měl stereotypní každodenní program. Po časném budíčku již před šestou hodinou se rychle nasnídal a spěchal do mazací buňky na stadiónu v Lago di Tesero. A nad kopytem, kde měnil střídavě fischerky, kneišlovky, nadhusky, trávil tvrdý pracovní den. Jen si občas posteskl, že si připadá jako zahradník, který zoral políčko a nic nezasadil. To bylo poté, co si nechaly závodnice namazat lyže a nakonec daly přednost jiným.

Kromě podpurného týmu vypomáhala čs. reprezentantům v první polovině mistrovství světa i výprava novoměstských funkcionářů. Šestice mužů z Vysociny přijela obytnou Avii, kterou zaparkovala přímo u běžeckého stadiónu (v italském Stadio Fondo). Všechno dění měli z první ruky a šprýmaři tvrdili, že takový komfort by nemohli mít novoměstští funkcionáři ani na Zlaté lyži. Při dotazech, kde „bafuňáři“ bydlí, stručně odpovídali, že v hotelu Fondo. Jejich Avie navíc před důležitými závody posloužila některým členům čs. vedení jako útlek pro uklidnění nervů, po závodě naopak jako tiskové středisko pro zpravodajství čs. tiskové agentury.

Při prvním startu na mistrovství světa dostal Jiří Teplý vždy číslo 1. Nad svým údělem nebděoval, bral ho sportovně a tvrdil, že jedničku někdo dostat musí. V běhu na 15 km volně sice doběhl do cíle první, nakonec ho však překonal další 40 běžců. Zato v maratónu se vytáhl k životnímu výkonu. Znovu projel cílem první, jenže tentokrát jeho čas překonal pouze 12 závodníků.

Číslo 5, 10 a 13 na nástěnce v hotelu Aurora znázorňovala po závodě ve sprinterské klasické desítky umístění čs. repre-

zentantů, kteří svým výkonem překvapili světovou elitu. Podíl na výsledku sehrála i volba správného mazání lyží, na niž si právem připsal zasluzby trenér Bohuslav Rázl. Jeho dlouholeté trenérské zkušenosti se ukázaly lepší než nejmodernější počítačová technika.

JIRÍ POSVÁR

Ty ženy! Ta televize!

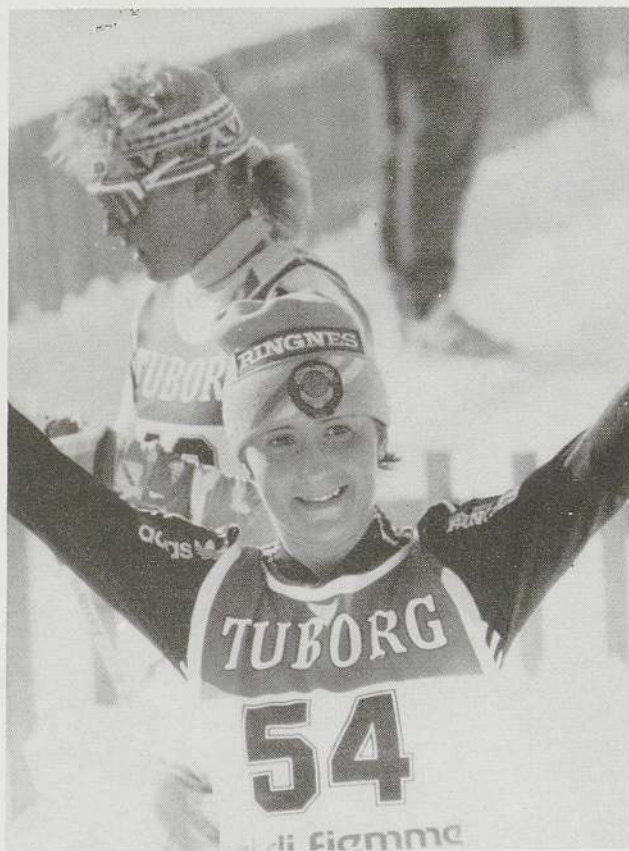
S „ženskejma“ je potíž a s cizími zvlášť. Aspoň pokud jde o převádění jejich příjmení do češtiny, jak je v údolí Vitavy a Labe zvykem. Zda a jak naroubovat tu koncovku -ová třeba na takový jazykolam, jako je jména finské běžkyně Marja-Liisa Hämmäläinenová-Kirvesniemiová (navíc vyplešene o počítačovou podobu Haemaelaainen). Atd.

Televizní komentátor Baumruk, který zřejmě podědil po „starých strukturách“ klasické lyžování, si s tím jazyk ani hlavu nelámá. Při přenosech z mistrovství světa ve Val di Fiemme prostě jména četl tak, jak mu naskakovala z počítače na obrazovce. Pominul veškerá platná pravidla a hlavně běžný, dávno zavedený úzus, že se cizí ženská jména (podle celkem jednoznačných pravidel) počestují. Jinak — at si jazykoví rádooby reformátoři říkají, co chtějí — to zní afektovaně, nepřirozeně atd.

A tak televizní divák (a současně posluchač), kterému není čeština nejlhostejnější a který pokud jde o lyžování nevynechal od roku XY jediný seriál přenosů z velkých soutěží, si musel protřpět obtížné hodiny (těch cizinek, co mezitím odstartoval) při poslouchání takových sentencí jako „Dybendahl zvířetila s velkým náskokem“ nebo „Opitz běžela výborně“.

Zpočátku na něj padala hrůza, protože se domníval, že se mu pod obraz vloudilo Radio Tirana. Pak už jenom útrpně čekal, kdy mu reportér sdělí, že „česka fójak, tópra fójak“.

MICHAEL LOHNISKÝ

Třikrát radost ve Val di Fiemme: Svan, Vjalbeová a Beimondová

Snímky Peter Pospíšil

lyžařství

ROČNÍK 77

1991

Kčs 4,-

5

DVAKRÁT START SJEZDAŘEK

Gutensohnová a Kronbergerová
na snímcích Petera Pospíšila

ČTĚTE:

Vracíme se k MS

2

Úspěšní junioři

7

Mistrovství republiky
ve vytrvalostních
běžích

8

Světové poháry

10

Jizerská padesátka
a další zajímavosti

12

NA TITULNÍ STRANĚ Jihoslovan Franci Petek, překvapení skokanské sezóny. NA ZADNÍ STRANĚ OBÁLKY žánr ze závodů na Štrbském Plese. Snímky Peter Pospíšil a Bohumil Hynek.

Uzávěrka tohoto čísla:

5. dubna 1991

Sbírka!

Výkonný výbor svazu lyžařů České republiky vyhlašuje celostátní sbírku na podporu časopisu Lyžařství. Příspěvky ve výši 3 až 5 Kčs od každého organizovaného lyžaře v ČSFR pošlete — pokud možno hromadně za oddíl na konto Komerční banka Praha 1, č. ú. 4934 - 01, variab. symbol 22609.

SL hledá další cesty k podpoře časopisu. Projednal je na koordináční schůzce se Slovenským lyžiarskym zväzom, významné slovo řekne i předsednictvo ČSSL. Možnosti existují, sbírka je však organizačně nejjednodušší forma rychlé pomoci. SL ČR věří, že také naši přátelé na Slovensku pomohou, možná přijdou s dalšími nápady. Co by znamenal zánik odborného měsíčníku už vidíme v jiných sportech, jejichž představitelé pro záchranu svých časopisů nevyvinuli dostatečné úsilí.

Časopis Lyžařství se dostal v důsledku ekonomických dopadů reformy v oblasti tisku do situace, v níž se navzdory snahám nakladatelství Olympia bez dotací svazu neobejde. V roce 1990 redakce ještě pokryla finanční ztrátu z vlastních zisků z jiných činností, letos to při nejlepší vůli nedokáže, i když se na krytí ztráty podílí. Nečeká, až si lyžaři zaplatí časopis sami. Nakladatelství zkouší různé možnosti — zatím však nepřinášejí tolik, abychom časopis mohli považovat za zachráněný. **A pomoc potřebuje rychle, vydávání odborného měsíčníku je zajištěno pouze do poloviny letošního roku!** Všichni víme, jak nadšený vztah mají právě lyžaři ke svému sportu. Věříme, že stejný vztah mají i ke svému časopisu.

Koncem minulého roku převzal řízení Lyžařství nový redaktor. Bude se ve spolupráci se svazy měnit redakční rada, časopis bude více vycházet vstříc zájmům lyžařů, usilovat o to, aby každý z vás považoval časopis skutečně za svůj. K tomu však potřebuje dostatek spolupracovníků, které zatím nemá, výrazně větší podíl slovenských autorů, v neposlední řadě i více předplatitelů. Dosaďadní praxe, kdy jeden výtisk časopisu projde několikerýma rukama, je dobrá pokud jde o dopad článků na čtenáře, méně dobrá z hlediska ekonomického. Bude-li časopis odebírat podstatně více lidí, obejde se možná jednou bez dotací a sbírek.

Doufáme, že vaše láska ke sportu přenesete přes srdce požadované koruny. Cesty pro příští léta budeme hledat dál, i s vaší pomocí. Pište, informujte nás, abychom my vás mohli informovat. Nejraději o tom, že lyžaři svůj časopis pomohli zachránit!

lyžařství

Ročník 77

Číslo 5

Vychází v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů Ing. Alexandr Žurman. Redaktor časopisu Karel Bláha. Grafická úprava Miroslav Slejška. Redakční rada: J. Trousil, předseda, Ing. P. Borský, PhDr. T. Broda, CSc., P. Bušta, P. Honzl, PaedDr. A. Horáček, A. Jedlička, Ing. J. Jech, CSc., J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, J. Lánský, M. Lohanský, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, CSc., P. Zelenka. Redakce: Klimentská 1, 115 88 Praha 1, telefon 231 47 40. Vychází jednou za měsíc. Tiskne Typos, tiskářské závody, s. p., nám. dr. M. Horákové 7, 360 32 Karlovy Vary. Cena 4 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávkou přijímá každá administrace PNS a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, administrace vývozu tisku, Kačkova 19, 160 00 Praha 6. Neobjednané příspěvky se nevracejí. ISSN - 0323 - 1445

Na pomoc lyžařskému servisu

Sdílujeme všem pracovníkům a provozovatelům lyžařských servisů a zájemcům o tuto činnost, že byl založen a registrován Cech lyžařských servisů v ČSFR. Jde o dobrovolné a otevřené sdružení fyzických a právnických osob, které na území ČSFR provozují na profesionální úrovni veškeré práce související s přípravou a údržbou lyžařské výzbroje. Hlavním úkolem Cechu je trvalé zvyšování odborné kvalifikace jeho členů, všeobecně prospěšná vzájemná výměna informací mezi Cechem a výrobci lyžařské výzbroje i všestranná ochrana zájmů členů Cechu.

Další informace a přihlášky vám na požádání zašle jednatel přípravného vý-

boru Ing. Jan Seidl, Karenova 20, 150 00 Praha 5.

Jstavující valná hromada Cechu bude svolána na jaře 1991.

Jako první akcí Cechu oznamujeme termíny základních (kvalifikačních) a doškolovacích (rekvalifikačních) kursů pro lyžařské servismany v roce 1991. Základní kursy: 17.—19. září a 24.—26. září 1991.

Doškolovací kursy: 14.—16. května a 28.—30. května 1991.

Informace a přihlášky na školení zašlete na adresu:

H. N. K. T. PROPAG TEAM, pí Hamáková, Ostrčilova 352, 541 01 Trutnov (telefon 0439/33 97).

Vracíme se k MS

A budeme se k nim vracet ještě nejdou, protože obě vrcholné události světového lyžování nelze obsáhnout v jediném čísle, ačkoliv jsme ho Saalbachu a Val di Fiemme věnovali beze zbytku. Kromě některých zajímavostí, na které se v Lyžařství 4/91 nedostalo, přinášíme dvě hodnocení, v obou případech však zatím jenom subjektivními názory povolaných osob. Podrobné analýzy sezóny a účasti na světových šampionátech proběhly v jednotlivých úsecích až po závěrce čísla 5/91. Teprve v letních měsících vás tedy seznámíme s výsledky rozborů, s hodnocením jednotlivých reprezentantů a reprezentantek i s tím, jaké závěry vyplývají z analýzy pro přípravu na sezóny příští.

NESPOKOJENÍ SKOKANI

[Vybíráme z hodnocení, které připravil předseda úseku skoku ČSSR Josef Lánský]

MS 1991 nedopadlo pro skok dobře. Po dlouhé době se skokani vrátili z vrcholné soutěže bez medaile, dokonce i bez umístění v první patnáctce! Takový neúspěch nutí aktiv trenérů skoku řádně rozebrat dosažené výsledky a zamyslet se nad přípravou, složením družstva a motivací závodníků nejen ve Val di Fiemme, ale i v soutěžích SP v průběhu celé sezóny. Zatím předkládám svůj vlastní návrh na další koncept práce s reprezentačním družstvem. Vždyť v příštích sezónách nás čeká každý rok nějaká vrcholná světová soutěž, skokany navíc každé dva roky MS v letech na lyžích.

Moje názory na vystoupení v Itálii: Na můstku K-120 jsme podali výkony, které neodpovídají představám nejen trenérů, ale ani samotných závodníků. Výsledek závodu, v němž náš nejlepší zástupce obsadil 25. místo, byl velkým zklamáním i pro veřejnost. Žádný z našich skokanů tu nepodal výkon odpovídající předpokladům před odjezdem, zvláště po dobrých výkonech některých závodníků při M ČSFR a M SR.

V soutěži družstev jsme byli dobří v prvním kole, kdy naše reprezentanty dělily od medailového umístění pouze 1,3 bodu! Ve druhém kole však výkony nezopakovali a celkově obsadili 5. místo. Byla to škoda, neboť i tak za námi zůstaly celky, jejichž jednotlivci podávali na MS velice solidní výkony. Přesto byl výsledek v soutěži družstev nejlepší z našeho vystoupení ve Val di Fiemme a také objektivně ho lze považovat za velmi dobrý.

Závod na můstku K-90 se pro nás zpočátku vyvíjel výborně, po zkrácení nájezdu (jímž byl anulován vynikající skok Dluhošův) můžeme být částečně spokojeni s výkonem Františka Ježe. Ostatní opět propadli, o čemž svědčí umístění i bodové ztráty.

Kromě účastníků soutěží — Dluhoš, Jež, Ploc, Parma — byl ve Val di Fiemme i Vladimír Podzimek, který však skákal v trénincích ještě hůř než jeho kolegové a proto ho trenéři ani v jedné soutěži neobsadili. Otázkou zůstává, proč neodjel nominovaný Tomáš Goder. To budou muset odpovědní trenéři zdůvodnit, protože z TJ SKI Jilemnice (mu-

žská jednota tohoto závodníka) přišly protestní dopisy i na adresu předsedy svazu.

Každý sport se musí průběžně vyrovnávat s generačními problémy. Proto navrhuji, aby v příštích sezónách probíhala příprava RD ve dvou skupinách a kromě nich byla ještě skupina třetí, tvořená závodníky ASVS Dukla Liberec a ASVS Dukla Banská Bystrica. Tím by se vytvořila zdravá soutěživost, která by měla přispět ke zvýšení výkonnosti. Zejména tehdy, pokud by se podařilo, aby tři skupiny trénovaly nezávisle na sobě a každá zvlášť. Výkonnost bychom porovnávali při předem stanovených závodech. Po soutěžích na prvním sněhu by vzešel návrh na konečné složení reprezentace pro SP. Je však nutné stanovit jasná pravidla hry a bez výjimky je dodržovat. Můj návrh na složení skupin:

1. skupina: Dluhoš, Jež, Ploc, Sakala, Raszka [po dořešení přestupku z mistrovství ČSFR].

2. skupina: Goder, Jiroutek, Bielčík, Lukeš, Rydval. (Tedy výhradně mladí závodníci, kteří už podali dobré výkony na MSJ a M ČSFR.)

3. skupina: závodníci ASVS, resp. ASVS. Víím, že každý podobný návrh je diskusní, ale domnívám se, že není dobré míchat mladé závodníky se „starými“. Toto slovo úmyslně dávám do úvozovek, neboť — snad až na Pavla Ploce — jsou de facto věkem také velmi mladí, ale v reprezentaci už zkušení. Celou záležitost musíme projednat především se zástupci obou Dukel, protože v nich je základna naší disciplíny. Prozatímní spolupráce s ASVS i ASVS však byla vždy velmi dobrá a věřím, že dobrá zůstane.

JOSEF LÁNSKÝ

BĚŽCI NECHTĚLI MEDAILI?

K účasti naší běžecké výpravy na mistrovství světa 1991 ve Val di Fiemme se vracíme rozhovorem s PETREM HONZLEM, hlavním trenérem disciplíny. Vedle obecného hodnocení jsme se také zaměřili na dva „osudové momenty“, které rozhodly o neúspěchu v disciplínách, v nichž jsme čekali největší úspěch — ve štafetách. Z rozhovoru zaznamenané na kazetě jsme pořídili následující výběr.

LYŽAŘSTVÍ: Na rozdíl od předchozích mistrovství světa nebo olympiád jsme nezáskali ani jednu medaili. Dokonce ani „bramborovou“. To se pochopitelně odrazilo v hodnocení novinářů a v náladě naší sportovní veřejnosti. Proto překvapila podrážděná reakce trenérů. Podle vás byla naše účast na mistrovství světa úspěšná, dokonce jste o tom vydali prohlášení pro ČTK. Opravdu si myslíte, že to byl takový úspěch?

HONZL: Výsledky našich běžců a běžkyň na mistrovství světa byly dobré. To je jednoznačný názor nás, odborníků, kteří v běžeckém lyžování pracujeme.

LYŽAŘSTVÍ: Pro větší přehlednost bude lepší, když zvlášť zhodnotíte výsledky mužů a zvlášť žen. Nejprve tedy muži.

HONZL: U mužů se jednoznačně podařilo splnit cíle (reprezentačního) trenéra Bohuslava Rázla, které stanovil pro

individuální soutěže. Dvě pátá místa (Buchtá 10 km K, Benc 50 km V — doplněno redakcí), deváté místo (Buchtá 30 km K), desáté místo (Petrásek 10 km K) a třinácté místo (Korunka 10 km K). To jsou umístění, jaká jsme nikdy v minulosti nedosáhli. Počet bodů získaných do Světového poháru to jenom dokazuje. S výsledkem mužů musíme být spokojeni. Kromě severských států, Sovětského svazu a domácí Itálie neměl takové výsledky žádný jiný stát.

LYŽAŘSTVÍ: Jako by vám už nezáleželo na medailích ani na olympijských bodech (do šestého místa), podle kterých hodnotili úspěšnost někdejší ČSTV. Asi se spokojujete jenom s body do 15. místa (podle hodnocení ve Světovém poháru).

HONZL: Jsme si vědomi významu medaile, ale její zisk pro nás není všechno. Medaile může také leccos zakryt. V Calgary jsme sice získali medaili ve štafetě, ale nejlepší individuální umístění bylo 15. místo (Švanda 50 km V). Ve Val di Fiemme jsme sice ve štafetu neuspěli, výsledky v individuálních soutěžích jsou však rozhodně úspěšné.

LYŽAŘSTVÍ: Teď ještě hodnocení družstva žen.

HONZL: Osobně jsem přesvědčen, že jsme udělali dobře, když jsme do Itálie vzali šest děvčat. Že je to dlouho diskutovaná Havrančíková. Její špatné vý-

sledky na začátku sezóny byly, jak se potvrdilo, zaviněny jedním jejím zdravotním stavem, který se dlouho „neřešil“. Pokud jde o výsledky družstva: Na rozdíl od mužů chybí výraznější individuální umístění, tedy do šestého místa. Ale ani tak nelze označovat výsledky žen za neúspěšné nebo dokonce špatné. Samozřejmě, chybějí nám čtvrtá místa z Lahti (10 km V, 30 km V — obě Havrančíková). Ostatní výsledky byly lepší než v Lahti, lepší než v Calgary a lepší než v Oberstdorfu. Získali jsme jedenácté místo (Janoušková 10 km V), dvanácté (Havrančíková 30 km V), patnácté (Neumannová 5 km K), šestnácté, sedmnácté, devatenácté. To jsou všechno výsledky, jaké jsme — kromě zmíněných čtvrtých míst v Lahti — předtím nedosáhli.

LYŽAŘSTVÍ: Před dvěma lety však každý čekal, že když naše ženy měly tak blízko k medaili, tak by to za dva roky mohlo vyjít.

HONZL: O zdravotním stavu Havrančíkové jsem se už zmínil. Pokud jde o další závodnice, musíme realisticky vidět, že nemáme žádnou, se kterou bychom mohli počítat do 6. místa.

LYŽAŘSTVÍ: Teď k těm diskutovaným štafetám. Měli jste vůbec zájem na tom, abychom získali medaili aspoň ve štafetě?

HONZL: Štafeta je, bohužel, loterie. Jedna z největších. Samozřejmě, že jsme měli zájem na zisku medaile. Však také snaha o dobré individuální časy byla zároveň snahou o dobrý výsledek ve štafetě. Čím lepší individuální „výslednost“ v závodech jednotlivců, tím větší naděje na dobrý výsledek ve štafetě.

LYŽARSTVÍ: K tomu nešťastnému Buchtovu rameni? V jedněch novinách se údajně vyjádřil lékař naší výpravy, že onemocnění Buchtova ramene nebylo tak vážné, že prý se to „dalo rozvážat“.

HONZL: To není v žádném případě pravda. Určitě to neřekl lékař naší výpravy! Divím se, že to mohl někdo napsat. Kolem Buchtova ramene se napsalo mnoho zbytečného a to, co říkáte, je další příklad. Já jsem u toho byl, takže vím, jaká je skutečnost.

LYŽARSTVÍ: Jak to tedy doopravdy bylo?

HONZL: Luboš se probudil ráno ve čtyři hodiny. Že ho bolí rameno. Nechal to samozřejmě být v domněni, že rameno je někde přeležené, skřípnuté, že se ráno při pravidelné rozvíčce rozváže. Ve tři čtvrtě na osm, kdy měli závodníci snídani a kdy už byl celý realizační tým na stadioně (včetně rehabilitačního pracovníka), přišel Luboš k lékaři a ke mně s tím, že nemůže pořádně zvednout ruku.

LYŽARSTVÍ: Viděl jste, že opravdu tu ruku nemohl zvednout?

HONZL: Skutečně nemohl. Já ho znám od malička, je to můj odchovanec. Luboš nikdo nebyl z lidí bolestivých, kteří se vymlouvají. Doktor mu dal obřísk a já jsem po snídani odvezl Buchtu na stadion s tím, že se půjde rozjezdít. Bylo tři čtvrtě na devět, když nám Luboš oznámil, že silou vůle bolest překonává, ale rukou nemůže normálně zabrat. Doktor Petr Krejčí a chiropraktik Honza Čížek se snažili, jak jen mohli, aby bolest polevila, ale nestalo se. Bylo devět minut po deváté, zbývalo jenom pět minut. To byl limit, do něhož jsme museli nahlásit složení štafety. A tak padlo rozhodnutí, že na prvním úseku nastoupí Švanda.

LYŽARSTVÍ: Ještě k tomu Buchtovi: Nebyla to spíš psychická záležitost? To se někdy stává, zvláště před důležitým závodem, že se z toho závodník najednou — jak se říká lidově — „položí“.

HONZL: Nebyl důvod. Předně: Luboš je kluk bezproblémový, který se ještě nikdy z ničeho „nepoložil“. Byl ve fantastické formě. Desítku (10 km K Buchta 5.) jel na medailku. Nebyl sebemenší důvod, proč by šlo o jakousi psychickou záležitost.

LYŽARSTVÍ: Udeřili jste tedy na Švandu. Ten byl jistě „nadšenější“, protože se evidentně chystal na nedělní padesátku.

HONZL: Bylo to ale jediné řešení. Nikdo jiný po ruce nebyl a se Švandou jsme už před mistrovstvím počítali jako s náhradníkem do štafety. Tak jsme mu tedy řekli: „Ládo, nedá se nic dělat, buď štafetu rozjíždět ty. Samozřejmě, že ho to v první řadě poznamenalo psychicky. Ale to poznamenalo celý mančaft. Do 8.00 h si totiž nikdo nepřípouštěl, že by na prvním úseku měl být někdo jiný než Buchta.“

LYŽARSTVÍ: Švanda, jak se psalo, den předtím absolvoval náročný trénink v přípravě na padesátku. Tedy žádné volné rozježdění před sprinterským během.

HONZL: To ovšem byla jeho chyba. Když jsme dělali nominaci, Švanda do stal šanci na poslední chvíli. Bylo mu řečeno, že poběží padesátku, ale také, že se s ním počítá jako s náhradníkem do štafety.

LYŽARSTVÍ: To znamená, že nemoh být překvapený?

HONZL: V žádném případě! Hovořili jsme o tom ještě na poradě před závo-

Poznáte je?

Snímek Peter Pospíšil

dem štafet. Nikdo s tím sice vážně nepočítal, ale hovořili jsme o tom. Ukázalo se, že se může stát kdykoliv cokoli. Ten trénink před štafetami si Švanda řídil sám, podobně jako si řídil sám tréninky během celé sezóny.

LYŽARSTVÍ: Trochu odbočíme od tématu: Jak je možné, že závodník před mistrovstvím světa celou zimu trénuje sám a může si i jinak dělat, co chce?

HONZL: To bylo na základě dohody mezi Bohoušem Rázlem a Láďou Švandou. V prosinci, po v podstatě neúspěšném vystoupení na závodech Světového poháru, požádal Láďa o individuální přípravu. Byla mu povolena. Nejel na centrální přípravu do Tater, nejel do Ramsau, nemusel být s druhou částí v Bedřichově. Do nominace se dostal s podmínkou, že se na mistrovství republiky dostane do třetího místa. Tuto podmínku splnil (M ČSFR: 30 km K, Švanda 3.). Byl tedy nominován do družstva jako sedmý. Mysleli jsme ovšem, že do Val di Fiemme přijede až na druhou polovinu. On však žádal, aby mohl být na celém šampionátu. Trenér na základě výsledků z mistrovství republiky a vzhledem k dalším okolnostem vyslovil souhlas s tím, že Švanda pojede ještě klasičskou třicítku. Jela se hned první den. Osobně mne zarazilo, že Švanda ještě v neděli před mistrovstvím — to jsme se dověděli až v autobuse z novín — jel Königslauf v Německu (König-Ludwig-Lauf, 55 km, Švanda 1.). To nebyl podle mého názoru profesionální přístup k reprezentaci.

LYŽARSTVÍ: Máme tedy ještě druhé nešťastné téma. Také se týká obsazení prvního úseku štafety, jenže v ženském provedení. Jak to tedy bylo s Neumannovou?

HONZL: Štafeta žen byla připravená v podstatě s tím, že Zora Simčáková, která navíc podávala nejvyrovnanější výkony během celé sezóny, bude rozbíhat štafetu. V posledních třech letech ji rozbíhala vždycky a dá se říct, že spolehlivě. Bohužel, na mistrovství světa se ukázalo, že Simčáková je úplně z formy. Byla tedy k dispozici Luba Balážová. Oba hladké závody jela velmi slušně (15 km K 19., 5 km K 16.), což byly její vůbec nejlepší výsledky, jakých kdy na mistrovství světa dosáhla v individuálních soutěžích. S Lubou jsme však měli

zkušenost z Calgary, kdy to na prvním úseku „zazdila“. A jí samotné se do prvního úseku nastoupit nechtělo.

LYŽARSTVÍ: Takže vás nenapadlo nic lepšího, než „hodit“ první úsek na dívku, která se nejméně bránila! Která byla na mistrovství světa poprvé a ještě nezažila, co je to rvačka o pozice po startu. Dívku, které je teprve 17 let.

HONZL: Bruslačku jsme nemohli dát na post klasičky. Tím spíš, že Anička Janoušková dosáhla vynikající umístění na 10 km volně (11.). Beta (Havrančíková) se taky zlepšovala, to je osvědčená finišmanka. A, ještě tu byl mimořádný výsledek „klasičky“ Katky Neumannové na 5 km (15.). Stáli jsme před dilematem: riskovat — neriskovat. Na poradě před závodem jsme po dlouhé diskuzi došli k závěru: Balážová — Neumannová — Janoušková — Havrančíková. Ráno ale přišel Láďa Pavlata (fakticky reprezentační trenér žen) s tím, že se už několik let stavěly štafety tak nějak automaticky, podle předem daných pravidel hry. Že bychom jednou měli trochu risknou. „Jít do nějakého takového trošku rizika.“ Ze si myslí, že Katka je bezproblémová. Prý věří, že by mohla ten první úsek zajet daleko lépe než Luba, která bude prospěšnější na druhém úseku. Tak jsme to přehodili. Hodinu před startem.

LYŽARSTVÍ: Jaké z toho plyne poučení?

HONZL: Staly se, podle mne, dvě chyby: První chybou bylo, že jsme to změnili krátce před startem a Katku do toho hodili rovnýma nohama. Druhá chyba: Dlouho jsme nezávážili, že pro Katku to bylo už třetí závod. Ze toho bylo na juniorku moc, fyzicky i psychicky.

LYŽARSTVÍ: Pak tu byl ještě ten pád na trati. Co se jí stalo?

HONZL: Nic se jí nestalo. Ona už prostě v prvním stoupání začala ztrácet. Říkala, že byla „ruplá“ už po prvním kilometru. Přišlápla si lyži a spadla. Nikdo to nezavinil, k žádné kolizi nedošlo. Prostě spadla a byla na zemi.

LYŽARSTVÍ: Prožíváme takovou divokou dobu. Hádá se to v politice, hádá se to v lyžování. Naše ekonomika je v rozvratu a pokud jde o lyžování, jeho pokladnice je prázdná. Neměla tak bouřli-

vá doba dopad i na přípravu našich reprezentantů?

HONZL: Já nepřipouštím žádné vlivy zvenčí. Od začátku bylo každému jasné, že přípravě reprezentantů nesmějí stát v cestě žádné překážky. Tím ovšem neríkám, že jsme neměli problémy. Hlavní potíž byla v tom, že v Tatrách nebyl sníh a celé období od Nového roku do odjezdu do Val di Fiemme jsme nemohli plnit naplánovanou přípravu. Museli jsme improvizovat. To se určitě odrazilo i na výsledcích.

Také se projevily chyby, kterých jsme se ve vedení dopustili. Především jsme odvolali reprezentačního trenéra žen a přenechali odpovědnost jenom na osobních trenérech. To je nyní jasné. Nemáme v lyžování osobnosti, které by si poradily se situací, jaká v ženském družstvu nastala. Situaci musíme přehodnotit a vyvodit z ní závěry. Už za několik měsíců se konají zimní olympijské hry v Albertville.

LYŽAŘSTVÍ: Co se vám ve Val di Fiemme líbilo?

HONZL: Bylo to vynikající mistrovství světa. Proběhlo v absolutní pohodě. Tratě byly upraveny vynikajícím způsobem, hezký stadión, příjemné prostředí. Týkalo se to i prostředí, ve kterém bydlelo naše družstvo. Nikdo nás nekontroloval, jako všude předtím. Z přísných bezpečnostních opatření jsme měli obvykle vzhledem k válce v Perském zálivu. Bylo to jedno z nejhezčích mistrovství jaké jsem kdy zažil. A to jsem byl už na šesti mistrovstvích.

Zaznamenal MICHAEL LOHNISKÝ

Saalbach-Hinterglemm

NĚKOLIK DOJMŮ (Náš minikommentář)

Hodnotit oficiálně budou jiní. My podotkne jenom něco malých postřehů a osobních názorů.

- Ne všichni naši závodníci si zřejmě uvědomují, že se změnila doba a že být státním reprezentantem je záležitost dosti soukromá. Lyžuješ si? Lyžuj, ale za své a hlavně nečekej od nás žádné výhody! Tím ovšem není řečeno, že si může reprezentant počínat na závodech jako na soukromém výletě. Pořád bude někdo čekat na jeho výsledky, i kdyby to mělo být jenom několik lyžařských fandů.

- Určitě našemu lyžování neprospělo, že tolik trenérů odešlo do zahraničí. Já vím, dolary nejsou koruny. Ale čekat, až koruna „ztvrdne“, to bychom se nemuseli dočkat nikdy. Trenér by měl být pouštěn až po MS (či ZOH) a nikoliv v době, kdy se rozjíždí závěrečná fáze přípravy.

- Je jasné, že si naši lyžaři nemohou v Hintertuxu vyskakovat. Ale 55 tréninkových dnů, které na ledovci před zahájením sezóny absolvovali, také není malé číslo. Tolik snad neměla ani Charvátová, když jela na olympiádu do Sarajeva.

- Je nám dáváno za vzor Norsko. Na tomto místě by asi bylo lepší oprášit staré heslo „Sovětský svaz náš vzor!“, alespoň v tom lyžařském smyslu. My sice Kamčatku nemáme, ale zdá se, že se vedení sovětského lyžování dokáže lépe poprat s nepohodou, o závodnících nemluvě. (Nepřipomíná vám tandem Gladyševová—Zelenská naši někdejší dvojici Charvátová—Gantnerová?)

- Hlavně si však myslím, že by se naše lyžařství nemělo tolik poddávat představě, jak je zle. Není pořád tak zle, aby nemohlo být hůř. Rezignace způsobila, že naši nezažili ani to, na co opravdu měli.

(loh)

Kdo jako prasátko?

Líbilo se nám přirovnání v Lidových novinách: Pernilla Wibergová vypadá jako jedno ze tří malých prasátek Walta Disneyho.

Jak se ta prasátka vlastně jmenovala? Chrochtík, Mastík a Bořivoj. Pernilla určitě vypadá jako Mastík. (Potom povídejte něco o vytáhlých severských typech!): 160 cm, 59 kg, narozena 15. 10. 1970 v Norrköpingu, usměvavě ducaté tvářičky jako Mastík.

Kdo však se po vítězství Pernilly zachoval jako prasátka, byli její fanoušci. Vzali z hotelu prostředadlo a krémem na boty na něj napsali GRATULUJEME TI, PERNILLO! (O popotahovačkách s hotelovým personálem však agentury nic neuváděly. Má se za to, že skupina veselých Švédů, která přijela do Saalbachu, škodu řádně nahradila.)

Teď na jiné téma: Bylo opravdu překvapující ono vítězství Pernilly na závěr ženské části soutěží? Připomeňme, že letos už vyhrála slalom SP v Bad Kleinkirchheimu a byla druhá ve slalomu v Morzine. Její hvězda začala stoupat ke konci loňského roku, kdy byla třetí v Aare. Na konci loňské sezóny si však zranila koleno a zdálo se, že její kariéra skončila dřív, než vlastně začala.

Pernilla je ale dívka s velkou vůlí. Tu projevila už na lyžařském gymnáziu (období našich někdejších SVS-M), kde byla vzornou žákyní a nevynechala prý ani jeden trénink. Vždycky si myslela, že je dobrá slalomářka. Kdosi z trenérů jí poradil, aby ani „obřák“ nepouštěla ze zřetel. Vyplatilo se.

Dodejme, že má ráda basketbal, klavír a svého přítele. Ten se jmenuje Sverrå Platz. (Málem bychom zapomněli na jejího trenéra: Jarl Svanberg, je mu 45 let a Pernillu trénuje od jejích 12 let.)

Stráň hrůzy

Uplynul přesně týden od smrti mladého rakouského sjazdaře Gernota Reinstadlera na Lauberhornu. Dějištěm byla od pátku 25. 1. do neděle 27. 1. sjezdovka na severní straně hory Zwölferkogel v alpském středisku Hintertglemm. Je dlouhá 2990 m, start ve výšce 1980 m, cíl ve výšce 1060 m, výškový rozdíl tudíž 920 m.

Pohled televizní kamery zespodu nedával názorný obrázek o tom, jaké „padáky“ se nacházejí na tratí. A byly tam úseky! Zvláště úzký ledový travers nad lesem, z jedné strany chráněný igelitovou zábranou a sítí.

Masakr začal tím, že v pátek měl Němec Kraus v onom traversu takový pád, že prorhl ochrannou síť. Dírou proletěl ještě Nor Lase Kjus, který si pádem pochroumal čelist a okamžitě musel na operaci. Zprávy se rozcházejí jen v tom, zda si při pádu vyrazil sedm zubů nebo „jenom“ čtyři. Ještě tentýž den a toutéž dírou proletěl Švéd Lars Eriksson.

V sobotu to pokračovalo: Nor Kjetil Aamodt (druhý ze super-G) utrpěl tržnou ránu na dolním rtu a otřes mozku. Náš Adrián Bíreš si zlomil palec u ruky. Se sádrou pak odjel domů. A Alex Racloz z Chile si „jenom“ potřhal vaziva v zápěstí.

Při samotném závodě si zlomil nohu Konrad Schödler z Lichtenštejnska. V tomtéž úseku! Lékaři však už tam stáli připraveni, aby okamžitě poskytli první pomoc. Měli na nohách horolezecké mačky. Jinak by spadli také...

Sportservis Plzeň nabízí stojan na úpravu běžeckých lyží. Původní cena 1290 Kčs, nyní 1064 Kčs. Využijte přechodné zlevnění této voskovací stolice, která umožňuje úpravu a mazání lyží v délkách 175–215 centimetrů. Hmotnost stolice 8,5 kg. Spojení na výrobce: Sportservis Plzeň, Hřbitovní 37, 312 83 Plzeň telefon 647 75, linka 12.

Pomlátila se před bitvou

Po té loňské bídě, kdy Lucie Medzihradská pro zranění nestrartovala ani v jednom závodě, její sedmé místo ve sjezdu v Méribelu (a již některé předchozí výsledky) naladily lyžařského fanouška do stavu vzrušeného očekávání. A což teprve šesté místo v tréninku před kombináčním sjezdem na mistrovství světa!

Druhá zpráva přišla jako rána palicí: Lucie Medzihradská při druhém tréninku (středa 23. 1.) jako jediná z 52 lyžařek spadla a koleno jí oteklo jako „pumlíč“. Lucie se k tomu přímo nevyjádřila, jenom odkázala na jinou adresu: „Zeptejte se trenéra, ten to viděl lépe.“

Trenér Milan Beňačka: „Stalo se to po malém skoku, který však nebyl příčinou pádu. Tou byla rotace na vnitřní lyži po výjezdu z branky.“

Lékařka MUDr. Hana Lúkáčová: „Lucie se odřela na tvář, modřiny má po celém těle a vyvrtnutý palec u ruky. U kolena došlo k podvrtnutí s podezřením na pohmoždění menisku.“

Za dva dny odjela Medzihradská domů. Člověk si při tom vzpomněl na Helenu Fibingerovou, jak oněhdy těsně před nějakým superdůležitým mistrovstvím házelá při tréninku mužskou sedmikilovou koulí, natáhla si sval a podle toho dopadla i v samotném závodě. Zkrátka, pomlátila se sama ještě před bitvou. Neomlátila se Lucka podobným způsobem?

Lyžařští trenéři, se kterými jsem předpád konzultoval, se dušovali, že se ne-

dalo nic dělat, že takovému pádu nelze zabránit. Že si „Lola“ musela svah vyzkoušet i za plné rychlosti, že by jí to pak „chybělo“ v závodě. Já si přesto myslím, že mohla jet trochu opatrněji.

Pořadí států

podle zisku medailí — Saalbach 1991

1. Rakousko	5	—	3	—	3
2. Švýcarsko	3	—	1	—	2
3. Švédsko	1	—	0	—	1
4. Lucembursko	1	—	0	—	0
5. Francie	0	—	2	—	1
6. Itálie	0	—	2	—	0
7. Norsko	0	—	1	—	1
8. Jugoslávie	0	—	1	—	0
9. Sovětský svaz	0	—	0	—	1
Německo	0	—	0	—	1

Historická tabulka

pořadí států podle zisku medailí na všech MS v alpském lyžování

1. Rakousko	59	—	60	—	58
2. Švýcarsko	52	—	51	—	42
3. Francie	35	—	43	—	23
4. Německo	27	—	28	—	53
5. Itálie	11	—	10	—	12
6. USA	9	—	12	—	20
7. Kanada	9	—	4	—	4
8. Švédsko	7	—	1	—	8
9. Lichtenštejnsko	5	—	7	—	7
10. Norsko	5	—	2	—	5

Materiály ze Saalbachu připravil Michael Lohniský

Jak se to píše?

Mistrovství světa může způsobit problémy nejen závodníkům a stavitelům reprezentačních družstev, ale také novinářům. Ano, i my můžeme udělat chybu „v přípravě na MS“.

Tentokrát jsem ji na stránkách časopisu Lyžařství udělal já a nesu za ni tedy sám odpovědnost. Jde o to, jak se píše název dějiště MS v klasičtém lyžování Val di Fiemme. Přesně takto, a nikoliv Val di Fiemme, jak jsem psal v minulých číslech, zejména v Lyžařství 3/91! Nemám zvyk svádět vinu na druhé, leč podlehl jsem některým deníkům, které psaly Fiemme. To mě samozřejmě neomlouvá, máni si to přesně ověřit. Varianta s „obrázcenou čárkou“ byla odvozena podle některých zahraničních agentur, které vzhledem k výslovnosti ve svých mateřských jazycích přidávaly jedno diakritické znaménko. V češtině se ovšem nic nemění: Fiemme se vyslovuje „fjéme“, přičemž na „e“ je sice výrazný přízvuk, nikoliv však čárka. Omlouvám se v dobré víře, že příště se mi podaří zkazit zase něco jiného
K. B.

Kirvesniemiová

Snímek Peter Pospíšil

ZE SVĚTA

MANŽELÉ VE SP. Nejúspěšnější manželskou dvojicí v běžeckém světovém poháru jsou Jelena a Urmas Vjalbeovi ze Sovětského svazu, přesněji z Estonska. Jelena ve všech započítávaných závodech vyhrála (8×25 b.), jen jednou byla druhá. Získala úctyhodných 220 bodů. Manžel Vjalbe (estonsky Vjalbe) se v jednom závodě umístil na 9. místě (7 b.), takže Vjalbeovi dosáhli celkem 227 b. — Na druhém místě jsou Marja-Liisa a Harri Kirvesniemi z Finska, kteří získali 24 + 45, tedy celkem 69 bodů.

KONEC DECENTNÍCH OBÁLEK. Na závodech SP sjezdařů v Aspenu (Colorado) se poprvé vyplácely vítězům prémie přímo v hotovosti a zcela veřejně. Definitivně tedy skončila éra „decentních“ obálek či „jenom“ věcných cen. Finančně bylo oceněno prvních pět závodníků v každé disciplíně (sj, sl, os). Z výletu do Aspenu si přivezli Tomba 3500 USD, Nierlich 2500 USD a Girardelli 1500 USD.

PRVNÍ VÍTEZSTVÍ. Ve sjezdu v Lake Louise (kanadská provincie Alberta) zvítězila Rakušanka Sabine Gintherová. Bylo to její první vítězství ve SP. „Je to pro mne krásný den,“ řekla pak reportérovi agentury Associated Press. Byl to krásný den také pro obě Sovětky, které tolik překvapily na MS v Saalbachu. Světlan Gladyšová skončila třetí, Varvara Zelenká čtvrtá.

DRUHÁ PO PRÖLLOVÉ. V Louise se jel také slalom. V něm vyhrála Vreni Schneiderová a bylo to její 34. vítězství ve SP, čímž překonala Hanni Wenzelovou. Dostala se tak na druhé místo v historických tabulkách. Na prvním místě je ovšem nepřekonatelná Annemarie Moserová-Prölllová z Rakouska. Ta má vítězství plných 62.

OPĚT „PLOMBIČKA“. Co se stalo na MS 1991 v Saalbachu vítězí obřího slalomu Nierlichovi, se opakovalo v superobřím slalomu mužů v Lake Louise. Druhému závodníkovi v cíli, Patricku Holzerovi z Itálie, se také utrhla „plombička“ dosvědčující, že závodníkova kombinéza má požadovanou pro-

pustnosť (přesněji „nepropustnost“) vzduchu. Také jeho kombináza musela být podrobena testu, jehož výsledek jsme do uzávěrky tohoto čísla časopisu ještě neznali.

ČTVRTÝ GLÓBUS. Po závodech SP v Aspeně bylo jasné, že Marc Girardelli (28 let) získá čtvrtý velký křišťálový glóbus za celkové vítězství v sezóně. Stalo se tak v závodech ve slalomu, v němž Marc skončil čtvrtý, čímž získal takové množství bodů, že nemohl být nikým předstížen. Má tedy velké glóbusy z let 1985, 1986, 1989 a 1991. — Otec Girardelli k závěru sezóny řekl: „Marc sotva chodí, je to poloviční invalida. Už aby byl konec sezóny!“ — Marc byl letos úspěšný i v soukromém životě. Dokončil maturitou dálkové studium, nyní se chystá na pilotní zkoušky pro vrtulník. — Podobně jako on jsou čtyřnásobnými držitelé velkého křišťálového glóbusu Gustavo Thöni (1971, 1972, 1973, 1975) a Pirmin Zurbriggen (1984, 1987, 1988, 1990).

MUSELI BY PLAVAT. Ani Engadinský ski-maratón, jeden z nejstarších závodů „Worldloppet“, nevydržel nepřetržitou řadu uskutečněných ročníků. A to se závodilo i vloni, kdy se pro nedostatek sněhu neuskutečnil ani Vasův běh. Letos se na Engadin chystalo 12 787 nadšenců, což byl největší počet přihlášených za 22 let historie závodu. Běh se měl uskutečnit v neděli 10. března. Ještě ve čtvrtek se všechno zdálo být v pořádku. Pořadatelé byli na místě, zásoby občerstvení také. V pátek však zadul teplý vítr a v sobotu v 9.05 padlo konečné rozhodnutí: Závod se letos nepoje. Oněch 42 km z Majoly do Zuozu je vedeno po zamrzlých jezerech, letos se však na hladině místo ledu objevila voda. Pořadatelům nezbyvalo, než aby vrátili po 50 švýcarských francích startovního a podstoupili všechny další nepříjemnosti, které značí na Jizerské padesátce až moc dobře.

BUDE TAM MS. Murioka, kde se bude konat roku 1993 mistrovství světa v alpských disciplínách, se nachází na ostrově Honšū, asi 100 km severně od Tokia. Poblíž je město Nagama, které hodlá kandidovat na OH 1998.

KOVOVÁ DESTIČKA. Hrůzostrašný pád dvojnásobného juniorského mistra světa (1989 Saalfelden, 1990 Štrbské pleso) Heinze Kuttina na Intersportturné v Ga-Pa (1. 1. 1991) skončil nečekaně dobře. Ani mu nedali ruku do sádky. Trenér Rakušanů Toni Innauer totiž bědoval, že nemá čtvrtého do družstva. Se sádkou by Kuttin nemohl trénovat, a tak mu zložené místo zafixoval voperovanou kovovou destičkou. Na MS 1991 ve Val di Fiemme skončil Kuttin na velkém můstku na čtvrtém místě, potom se podílel na vítězství rakouského družstva na totéž můstku a sám zvítězil na můstku středním. 5. ledna mu bylo 20 let.

(loh)

ELAN bez ELÁNU

Rozporuplné zprávy přicházely tuto zimu od slavné jugoslávské firmy Elan. Tedy od firmy, jejímž lyžím se upsal legendární Ingemar Stenmark a celá plejáda dalších slavných lyžařů.

Všechno prý začalo 16. dubna loňského roku. Kontrolou v účtech se zjistily jakési nesrovnalosti v hospodaření. Pak už to šlo ráz na ráz. Zkrátka krach. Z 1300 zaměstnanců zůstala asi desetina.

Vznikla nástupnická firma Šport EL 2000. Objevil se jistý Bruno Drugar, jugoslávský podnikatel, který má sice dost peněz, ale chybí mu dobrá pověst. Postavil se do role zachránce firmy, ale ona pověst způsobila, že mu ještě nebylo dovoleno začít zachraňovat.

Podle trenéra Jaroslava Honců, který dlouhá léta v Jugoslávii působil, je s podivem, že k takové situaci vůbec mohlo dojít. Firma se při neblahých „zelených zimách“ prozřetelně vrhla na výrobu lodí a větroňů. V tomto oboru má zakázky na tři roky dopředu. Pokud jde o lyže, na letošní rok měla smluvně zajištěnou zakázku na 700 tisíc párů. Výroba může jít dál, tak v čem to vážně?

Nejsou peníze na nákup materiálů. Prý je prohospodařilo (rozuměj: rozkradlo) vedení firmy. V nenávratno je také půjčka v hodnotě tří milionů DM, které firmě poskytl jugoslávský svaz lyžování.

A tak budoucnost je velmi pochybná. Je otázka, zda značka Elan nezmezí z povrchu zemského. Byla by to velká škoda. Elan mívá vždy visačku dobré kvality.

(loh)

Nové pohľady

Aj v lyžování, už od jeho začiatkov, sú pokusy zjazdovať a behať rýchlejšie (rýchlostný kilometer — nová bežecká disciplína) či skákať ďalej (lety na lyžiach). V tomto článku sa chceme venovať staro-novej disciplíne, „rýchlostnému lyžovaniu“, a to z dvoch dôvodov:

Za prvé, že aj FIS sa v poslednej dobe začína častejšie zaoberať sledovaním vývoja tejto lyžiarskej disciplíny (pred tromi rokmi zriadila osobitnú subkomisiu).

Za druhé, že táto disciplína bude ukázkovou disciplínou na ZOH 1992.

Útok na dosiahnutie čo najväčšej rýchlosti v lyžovaní začal v roku 1931 v St. Moritz Leo Kasperl, keď v kožených topánkach a s remienkovým viazaním prekonal ako prvý rýchlosť 130 km za hodinu. V päťdesiatych rokoch sa začali usporadúvať preteky na letný kilometer v Cerviní (Taliano). Tam taliansky zjazdár Zeno Collo dosiahol už rýchlosť 159 km/h.

V roku 1978 Steve McKinney, brat známej americkej slalomárky a majsterky sveta, prekonal ako prvý lyžiar vybáje-nú hranicu 200 km/h. Tento šport sa potom začal rozširovať do ďalších miest, kde sa pre novú populárnu disciplínu začali budovať špeciálne upravené svahy: Les Ares vo Francúzsku, Silvertone vo štáte Colorado (USA), Portillo v Chile a postupne už vyše desiatky ďalších miest.

Rýchlostný kilometer sa jazdí na svahu, ktorý dosahuje strmosť až 55 stupňov. Nájazdová dráha je asi 300—400 m dlhá, meraný úsek má presne 100 m. Lyžiar používajú 240 cm dlhé lyže, plastifikované kombinézy, špeciálne aerodynamické prilby a špeciálnu výplň na predkolení.

Akonáhle sa do ďalšieho rozvoja zainteresovala spomínaná subkomisia FIS, došlo k radikálnemu usmerneniu tejto disciplíny:

1. Nevyskytujú sa už prakticky vôbec ťažké úrazy.
2. Rýchlosť sa udržuje v bezpečnostnej norme medzi 150—180 kilometrov za hodinu.
3. Výstroj a kvalifikáciu na súťaž kontroluje technický delegát FIS.
4. Preteky možno usporiadať len podľa prísne stanovených pravidiel FIS a na stanovených tratiach.

Táto súťaž je stále populárnejšia. Má už svoj Svetový pohár a v kalendári FIS celkom 17 pretekov, na ktorých sa zúčastňuje vyše 200 pretekárov z 24 krajín.

Našou tlačou prebehla nedávno správa, že aj my máme lyžiaru (Petra Kakeša), ktorému sa splnil sen prekonať hranicu 200 km/h. Utvoril tak čs. rýchlostný rekord (bude aj náš lyžiarsky zväz sledovať rýchlostné rekordy?), a to 206,885 km/h.

Nakoniec trochu štatistiky. Uvádžame 10 najrýchlejších mužov a žien podľa dosiahnutej rýchlosti.

Muži:

1. M. Pruffer (Monako)	223,741
2. G. Pottler (Rakúsko)	221,130
3. J. P. Blanc (Francúzsko)	220,453
4. G. Wilkie (Veľká Británia)	219,914
5. C. J. Muller (USA)	219,378
6. P. Goltschel (Francúzsko)	219,244
7. S. Wilkie (Veľká Británia)	218,844
8. S. Meli (Švajčiarsko)	218,712
9. P. Ribot (Francúzsko)	217,522
10. C. Bazile (Francúzsko)	216,346

Zeny:

1. T. Mulariová (Fínsko)	214,413
2. J. Blánová (Francúzsko)	211,143
3. H. Uskiová (Fínsko)	207,015
4. F. Beguinová (Francúzsko)	205,362
5. S. Isnardová (Francúzsko)	203,160
6. M. Diminová (USA)	201,154
7. C. Arwindsonová (Švédsko)	192,720
8. N. Estierová (Švajčiarsko)	G 197,585
8. C. Aróindsonová (Švédsko)	192,720
9. D. Galicová (Veľká Británia)	191,999
10. V. Nemitzová (Francúzsko)	191,290

JÁN MRÁZ

To bylo slávy!

Ojedinělým úspěchem našeho lyžařů vání skončilo letošní **mistrovství světa juniorů v Reit im Winkl**. Získem tři zlatých a tři stříbrných medailí jsme se v hodnocení států dostali na druhé místo na světě, za vítěznou Norsko! Nejúspěšnějším členem výpravy byl Milan Kučera, který vyhrál severskou kombinaci, pomohl ke zlatu družstvu skokanů a nakonec byl členem vítězného družstva ČSFR v severské kombinaci. Stříbrné medaile získali Goder ve skoku jednotlivců (műstek K-86), navíc byl členem vítězného družstva skokanů, Hradil v severské kombinaci jednotlivců (byl i členem vítězného družstva v kombinaci) a Neumannová v běhu na 5 km klasickou technikou. Dvě pátá a dvě šestá místa završují náš triumf.

Reit im Winkl leží sice v Německu, ale na hranicích, takže naše výprava byla ubytována v rakouském horském městečku Kössen. Nad výsledky našich jásáme, nad podmínkami šampionátu už méně. Bylo neuvěřitelně teplo (vedoucí výpravy Šraibr: „V polodni se dalo na slunci vydržet jenom v tričku, závodilo se většinou v tričku s dlouhým rukávem.“), sněhové podmínky tomu odpovídající. Na věčně tekoucí břečku s ledovým podkladem navázeli pořadatelé snů, čímž vznikla kaše zcela nepopsatelná — leč podmínky byly pro všechny stejné a na těžkém „sněhu“ nakonec nutně vynikli ti nejlépe připravení.

Neumannová v cíli běhu na 5 km: „Mám obrovskou radost ze stříbra, ale mohlo to být ještě lepší. Poctivě přiznám, že jsem v posledním kilometru rupla, čtyři pětina tratě jsem vedla o pět sekund. Srovnávat jsem se mohla jen s Hesseovou. Startovat v první skupině má sice výhodu v tom, že sníh byl přece jenom trochu tvrdší, zase je ale nevýhoda, že není s kým porovnávat mezičasy.“

Milan Kučera vedl po skoku [227,0 — 83 a 85] před Engenem z Norska a domácími závodníky Deimelem a Braunem. Ani v běhu nezaváhal — vítězství udržel. („Ve druhé části závodu jsme všichni trochu odpadli. Engen vypálil moc rychle, podobně jako Deimel. Čekal jsem, že mne víc zamotá hlavu Švýcar Wüst, který to v běhu umí. Před závodem bych se spokojil i s bronzovou medailí, zlato jsem nečekal.“ Sluší snad ještě poznamenat, že v běhu byl nejrychlejší Fin Kallunki, který však skok pokazil, další viz výsledky.

Zmínit bychom se měli ještě o leccom: Především o Tomáši Goderovi, který potvrdil, jakou chybou bylo nenominovat ho do Val di Fiemme. Běžci s nominací Neumannové také nezaváhali a dobře udělali, Goder mohl na MS dospělých skončit přinejmenším stejně. Nezaslouženě zapomínáme na Hradila, na další členy vítězných a

stříbrných družstev — jenže nikdo z novinářů tam nebyl a tak chybí přímá účast, rozhovory, atmosféra. Nakonec ani šestá místa sdruženáře Pánka, běžkyňe Mihokové nebo sedmé místo Kvapilovo nejsou neúspěchem. Naopak. Skoda, že redakce trochu zapomínají na juniorské šampionáty. Jenže událostí je tolik a peněz tak málo...

Kdyby jim to tak zůstalo!

Protože přímý zážitek chybí, obrátili jsme se na vedoucího výpravy, ing. Luboše Šraibra.

— Co tomu říkáte?
„Kdyby jim to tak chtělo zůstat do kategorie dospělých! Tak fantastický výsledek u dospělých by znamenal zcela jiný pohled na naše lyžování.“

— Čekal jste takový úspěch?
„Ne, nikdo ho nečekal! Očekávat se nedala například zlatá medaile družstva skokanů. Goderovi jsme sice věřili, stejně tak Kučerovi, ale nejvyšší příčky přesto příjemně překvapily. Snad jenom o družstvu v severské kombinaci lze říci, že jsme od něj čekali hodně, snad i to zlato. Patřili k favoritům, jenže před soutěží není jisté nic. Hodně pomohlo, že od začátku byly úspěchy. To je pak úplně jiná atmosféra, všichni si věří a hýří elánem, optimismem.“

— Někdy si myslím, že výsledky jsou nejlepší „psycholog“ a situaci v družstvech poznamenává především úspěšnost nebo naopak neúspěšnost.
„Souhlasím s vámi! Když to jde, problémy nebývají. Jenže neměli bychom propadnout extrémnímu nadšení a nevidět případné záporny. V lyžování — a asi nejen v něm — tuto chybu občas děláme: Výsledek jednoho člověka změnil pohled na celou disciplínu a v další sezóně se nestacímě divit. Vezměte si například muže-skokany...“

— Tím chcete říct, že ani v Reit im Winkl se všechno nepovedlo?

„Samozřejmě, že ne — a bylo by dobré si to včas uvědomit. Klady sa-

mozřejmě vyzdvihujeme a neopomíjíme, jenže opomíjet nelze ani jejich opak.“

Je to pravda, zamysleme se objektivně nad všemi výsledky letošního MSJ. Především nepřehlédneme, že tři zlaté (dvě z družstev) má jediný závodník, Kučera. Po dvou medailích patří Goderovi a Hradilovi. Tím se počet medailistů redukuje.

Pokud jde o běžkyňe: Neumannové patří absolutorium, ačkoliv nedokončila patnáctku. Jenže už to na ni bylo příliš — nezapomínejme, že se snažila i ve Val di Fiemme, krátce před juniorským šampionátem. Jsou tu ale ještě další: Zelingerová a Mihoková se podle mého názoru (K. B.) od minulých sezón nezlepšily, spíše naopak. Ani doma nejezdily to, co jsme od nich čekali. Proč — to je otázka k zamyšlení pro jejich trenéry. Neradi bychom za dva roky psali o dalších nesplněných nadějích. Je pravda, že Mihoková zaběhla šesté místo, ačkoliv startovala ve třetí desítce, ale přesto... Zbývající dvě naše zástupkyňe v Reit im Winkl nezářily a nevím, budou-li zářit v budoucnosti. Nezbyvá tedy než konstatovat, že pro jednu výjimečně nadanou Neumannovou nelze předčasně jásat nad zítřkem našeho ženského lyžování.

U chlapců je stav ještě o něco horší: Kvapil navzdory sedmému místu zcela nesplnil očekávání, ostatní jezdili v rámci svých možností — a to je také všechno. Mezi dnešními juniory zatím nevidím příští hvězdu. Pokud se mýlím, budu rád — ale příliš pravděpodobně to nevypadá.

Takže jen aby nám pánbůh kombiňáky a skokany do kategorie dospělých zachováti ráčil! Jinak bychom mohli Reit im Winkl za dva roky odepsat a navěky zařadit mezi anály našeho lyžování. Zařadit tam šest medailí jenom jako archivní materiál by určitě byla škoda. Jistě — ocenit a pochválit se má podle zásluh, podle zásluh dát i podmínky k dalšímu výkonnostnímu vývoji. Ale nezapomínejme ani na úslví Fueram Pergama quondant! Uí ještě někdo, co to znamená?

KAREL BLÁHA

14. MSJ v klasických disciplínách

6.—10. 3., Reit im Winkl (SRN)

Juniorů

10 km klasicky: 1. Thomas Alsgaard (Nor.) 29:15,1, 2. Marcus Göransson (Švéd.) — 3,8, 3. Sarni Repo (Fin.) — 5,0, 4. Fredriksson (Švéd.) — 12,5, 5. Eide (Nor.) — 17,6, 6. Kinnunen (Fin.) — 21,2, — 7. Kvapil — 21,4, 33. P. Kovařík — 2:42,9, 37. J. Kučera — 2:53,6, 47. Fousek — 3:30,1. — Ze 79 startujících 77 bylo klasifikováno.

30 km volně: 1. Thomas Alsgaard 1:25:35,9, 2. Cedric Vallet (Fr.) — 1:27,3, 3. Michail Artuchov (SSSR) — 1:56,8, 4. Eide — 2:31,0, 5. Rodochlebov (SSSR) — 2:16,0, 6. di Centa (It.) — 2:16,9. — **12. Hudač — 5:30,6, 29. Kvapil — 8:10,8, 31. Ježík — 8:13,2, 44. P. Kovařík —**

10:30,4. — Ze 72 účastníků 66 závod dokončilo.

4×10 km komb.: 1. Norsko (Odd Björn Hjelmseth, Sven Tore Samdal, Anders Eide, Thomas Alsgaard) 1:40:45,0, 2. SSSR (Artuchov, Drobyšev, Rodochlebov, Krjanln) — 0,7, 3. Švédsko (Göransson, Wiktorin, Marsch, M. Göransson) — 3:52,6, 4. Francie — 4:27,1, 5. ČSFR (J. Kučera, Kvapil, Hudač, P. Kovařík) — 4:27,7, 6. Finsko — 4:50,5. — Všech 17 startujících štafet bylo klasifikováno.

Skok jednotlivců — K 86 m: 1. Martin Höllwarth (Rak.) 221,1 (83 a 887,5), 2. Tomáš Goder 211,1 (80,5 a 85), 3. Damjan Fras (Jug.) 210,4 (82 a 81,5), 4. Müller (Nor.) 207,9 (81,5 a 82), 5.

Arpín (Fr.) 202,7 (79 a 82,5), 6. Äyri (Fin.) 202,6 (80 a 80,5). — 9. Jiroutek 198,2 (78 a 81), 13. Lukeš 194,8 (77 a 80,5), 47. Sidlo 140,4 (72 a 66,5). — Startovalo 53 skokanů.

Skok družstev — K 86 m: 1. ČSFR (Roman Lukeš, Milan Kučera, David Jiroutek, Tomáš Goder) 606,8, 2. Finsko (Laitinen, Äyri, Niemelä, Väätäinen) 605,6, 3. Francie (Frenot, Renand, Bazard, Arpín) 595,9, 4. Rakousko 581,5, 5. SRN 578,0, 6. Jugoslavie 556,6. — Všechna 13 startujících družstev bylo klasifikováno.

Severská kombinace jednotlivců: 1. Milan Kučera (227,60 — 1., 27:55,5 — 13.), 2. Jiří Hradil (213,70 — 7., 27:10,4 — 6.), 3. Markus Wüst (Švýc.) — (214,70 — 5., 27:30,6 — 8.), 4. Skard (Nor.), 5. Wagner (SRN), 6. Pánek (199,50 — 16., 26:49,4 — 2.). — 10. Soldát (206,7 — 9. — 27:40,7 — 10.). — **Skok:** 1. M. Kučera 227,6 (83 a 85), 2. Engen (Nor.) 223,6 (84 a 84), 3. Deimel (SRN) 220,7 (85,4

a 84,5). — 7. Hradil 213,7 81,5 a 80,5), 9. Soldát 206,7 (79,5 a 89), 16. Pánek 199,5 (78,5 a 78,5). — 10 km: 1. Kallunki (Fin.) 26:38,0, 2. Pánek — 11,4, 3. Wagner — 16,2 — 6. Hradil — 32,4, 10. Soldát — 1:02,7, 13. M. Kučera — 1:17,5. — Bylo klasifikováno 50 sdruženářů.

Severská kombinace družstev: 1. ČSFR (Milan Kučera, Zbyněk Pánek, Jiří Hradil) 655,4 — 1., 1:25:15,5 — 1., 2. Norsko (Broers, Chiodera, Skard) 605,1 — 2., 1:27:55,9 — 2., 3. SSSR (Gluchov, Stoljarov, Gačegov) 588,1 — 4., 1:33:38,3 — 3., 4. Francie 582,2 — 5., 1:33:38,4 — 4., 5. Finsko 579,2 — 6., 1:33:40,5 — 5., 6. Švýcarsko 562,9 — 8., 1:34:23,0 — 6. — Startovalo 11 družstev, všechna byla klasifikována.

Juniorky

5 km klasicky: 1. Siri Halleová (Nor.) 15:08,2, 2. Kateřina Neumanová — 3,2, 3. Satu Lyytikäinenová (Fin.) — 3,9, 4. Rödelová — 20,7, 5. Hesseová (obě SRN)

— 23,3, 6. Roiderová (Rak.) — 24,2. — 14. Chroustovská — 51,8, 25. Mihoková — 1:21,3, 28. Zelingerová — 1:28,2. — Všechna 55 startujících bylo klasifikováno. **15 km volně:** 1. Gabriele Hesseová 45:01,7, 2. Barbara Mettlerová (Švýc.) — 5,8, 3. Siri Halleová — 46,7, 4. Smirnovová (SSSR) — 56,7, 5. Leonardiová (Švýc.) — 1:41,2, 6. Mihoková — 1:52,5. — 18. Chroustovská — 3:34,4, 25. Vondrová — 4:10,1. — Neumanová závod nedokončila. Z 52 startujících bylo 50 klasifikováno.

4x5 km komb.: 1. Norsko (Bente Martinsenová, Liv Paulsenová, Cecilie Mjoeenová, Siri Halleová) 57:59,7, 2. SSSR (Podmazová, Pridannikovová, Kornějevo-ová, Smirnovová) — 8,7, 3. Finsko (Lyytikäinenová, Linnamaaová, Töröová, Ahonenová) — 44,8, 4. Švýcarsko — 50,9, 5. ČSFR (Zelingerová, Neumanová, Chroustovská, Mihoková) — 1:27,7, 6. Švédsko — 1:36,7. — Všechna 12 startujících štafet bylo klasifikováno.

V nedokončeném areálu

Čáslavský

K mistrovství ČSFR ve vytrvalostním běhu

Jako kdybych přicházel s křížkem po funuse, chci-li teď, po třech měsících, přinášet zprávu, jak probíhalo mistrovství Československa ve vytrvalostním běhu. A tak nikoliv zprávu, ale hrst „letmých impresí“, které jsem načerpal v sobotu 23. února 1991 v jabloneckém areálu Břízky.

(1) HAVRANČÍKOVÁ A ČÁSLAVSKÝ

Přece však několik skutečností: Jaksi pro upamatování, mistry Československa v dlouhých bězích pro rok 1991 se stali Alžběta Havrančíková a Tomáš Čáslavský.

Na tři desetikilometrové okruhy se vydalo 20 nejstatečnějších žen v 8.30 h na obdobných pět okruhů 57 nejstatečnějších mužů v 10.00 h. Mezi ženami svedly největší soubor Havrančíková (startovní číslo 13) a Knížková (18), která startovala 2:30 min za Havrančíkovou. U mužů měl být závod jednoznačnou záležitostí Martina Petráska (27). Minutu za ním se však vydal na trať Čáslavský (29). Vydržel veškeré „lahůdky“ které lyžařský maratón dokáže přichystat, a když se přiblížil Petráskovu na dohled (Petrásek v cíli: „Křečel!“, dostal křídla. Čáslavskému se dokonce podařilo Petráska předjet, „vleť“ do cíle a zhroutil se do sněhu. Určitě to však nebyl pád maratónského zvěstovatele Philippida. Byl to pád z přebytku energie, která do Tomáše vjela, když se dozvěděl, že získal svůj první mistrovský titul.

Čáslavský je jedním z někdejší štafetové čtveřice, která získala na MSJ 1989 v Hamaru (Norsko) bronzovou medaili. Zdá se, že brzy bude šlapat na paty i dalším reprezentantům.

(2) KORSCH A BEČVÁŘ

Z nastupujícího mládí se prosadil i Štefan Korsch. Důkaz, že ani na Štrbském Plese se nelení. Veterán Bečvář v cíli málem přijímal gratulace, když se přihnál Korsch a místo bronzu zůstala Bečvářovi „brambora“.

Někdejší reprezentant Miloš Bečvář (MS 1985 50 km 5., vítěz Hančova memoriálu 1981 a 1985) si zaslouhuje samostatnou poznámku. Je z roku „věčných mladíků“ (34 let), kterým se sport „na stará kolena“ stal živností. Nelituje prostředků a objíždí po Evropě všechny možné „laufy“ v naději, že z toho časem kápně nějaký ten peníz. Bečvář však nebudí dojem, že peníze jsou pro něj hlavní motivací.

(3) ŠVANDA a DALŠÍ

Četkařský zpravodaj přirovnal startovní listinu Hančova memoriálu k notám na buben. Tady máme doplněnou „prezenčku“: Nyč — omluven (nachlazen česnekové zábalou), Teplý — omluven (nachlazen), Benc — omluven (odpočinek po 50 km na MS), Buchta — omluven (rameño), Korunka — omluven (nemá rád maratóny), Balázová — omluvena (nachlazená, před cestou do Sappora), Janoušková — omluvena (unavená po pěti závodech na MS), Simčáková — omluvená (chřipka). A tak dále, a tak podobně. U Švandy zpracovatel omluv, trenér Honzl, jenom konstatoval: Ve Švýcarsku na „laufu“. Doplňme tedy: „nemluven“. Ale Švandovi je to jistě jedno. Už se vydal po evropských štacích ve stopách Miloše Bečváře.

Prý nebyl vhodně zvolený termín. Snad, jenže jaký vhodnější termín mohl být při našich sněhových možnostech a častém odvolávání závodů pro nedostatek sněhu. Mistrovství republiky se konat musí. Takovou nečistotou považujeme za neuctu k šampionátu i jeho pořadatelům!

(4) HANČ A VRBATA

Letos se konal už 71. ročník závodu, který pamatuje všechna možná politická uskupení našeho státu: království České, „buržoazní“ Republiku československou, fašistický protektorát, opět republiku a pak dlouhá léta republiku socialistickou až po federativní. [Jako M ČSFR se Hančův memoriál jel letos poprvé.]

Poprvé se konal 3. 2. 1905 na trati Vysoké nad Jizerou — Jilemice. Byl to první závod na tak dlouhé trati (50 km) mimo Skandinávií! Nad domácími i zahraničními soupeři zvítězil Josef Kraus. Vy, kteří klopytáte do cíle Jizerské padesátky v čase kolem sedmi hodin, nemějte mindráky.

Náš první mistr potřeboval na tutéž vzdálenost 11 hodin a 30 minut!

Následující tři ročníky (1907, 1908 a 1909) vyhrál Bohumil Hanč. Tehdy se startovalo na Sněžce a končilo na různých místech v údolí. Hančovi se ovšem připisují čtyři tituly. Ten čtvrtý „in memoriam“, za závod na trati Labská bouda—Mísečky 24. 3. 1913, který se zapsal do historie českého sportu dodnes plně neobjasněnou tragédií Bohumila Hanče a jeho přítele Václava Vrbaty.

(5) CARDAL A PAULŮ

Od roku 1923 se mistrovský závod jezdí jako Hančův memoriál. Jeho nejčastějším vítězem byl Jaroslav Cardal — a to už je také legenda. Na 50 km vyhrával nepřetržitě od roku 1946 do roku 1959. 14 titulů mistra republiky v jedné řadě za sebou! (Měl i další tituly z jiných tratí.)

Ženy se připojily se svými 20 km v roce 1976. Na této trati byla nejčastější vítězkou Blanka Paulů (5×). Po rozhodnutí FIS, jímž se nejdelší ženská trať protáhla na 30 km, zná soutěž jedinou vítězkou: 1989 Havrančíková, 1990 Havrančíková, 1991 Havrančíková.

(6) ELITEX A BRÍZKY

Několik slov k areálu Břízky, kde se mistrovství konalo. Patří největšímu lyžařskému oddílu u nás, Elitexu Jablonec. Oddíl se o nedlouho pustil do ambiciózní stavby. Vznikl opravdu pozoruhodný komplex. Umně projektované asfaltové stezky, divácky přehledný stadión (závodníci se vrací ve smyčkách a ještě dlouhou dobu se pohybují v dohledu diváků z tribuny). Řada buněk pro výpravy a velká budova, kde by měla být rehabilitační linka a další náležitosti pro sportovce.

Jenže, jak to za socialismu chodívalo: Když se sehnaly peníze, nebyly „kapacity“. Podle plánu měl být areál Břízky do „něžné revoluce“ dávno dobudovaný, což se však nestalo. Teď tedy jablonecký běžecký areál v Břízkách stojí, navzdory všemu úsilí syrový a nehotový. A člověk se jenom ptá, zda se jabloneckým podaří to dílo někdy dokončit.

MICHAEL LOHNISKÝ

(Výsledky v rubrice Pro váš archiv)

Tvář démona

(s mistryní po mistrovství)

Jak se cítíte po závodě?

HAVRANČIKOVÁ: Jsem strašně unavená a mám hroznou žízeň. Ale jsem ráda, že jsem vyhrála. Je to můj první letošní titul.

Naprostá většina reprezentantů vůbec nepřijela. Proč jste to taky „nezabalila“?

Připomínám slova pana Himla. Ten řekl: Jezděte si kam chcete. Ale na mistrovství světa a mistrovství republiky přijet musíte.

Popište závod z vašeho pohledu.

Nejdřív jsem byla překvapená, že Iveta (Knížková), dělá na mne osm sekund. Cítila jsem únavu v nohách, zřejmě to bylo ještě z třicítky na mistrovství světa. Už jsem si říkala: Prohrát s Knížkovou není nakonec tak hrozné, je to dobrá závodnice. Pak mně hlásili náskok pět sekund před Ivetou a cítila jsem, že asi „rupla“. Nepřestávala jsem ale do toho bušit dál, aby se náhodou nevzpamatovala.

Prozradte něco z dnešní mazací alchymie.

Perfektně připravená trať, teplota minus 2 °C, mokřý sníh. To znamená: prášek Cera Swix. Jako podklad parafín. Oranžový nebo bílý Swix smíšený. A na to Ceru.

Jak jste prožila noc před závodem?

Na rozdíl od třicítky na mistrovství světa jsem si perfektně odpočinula. Před spaním jsem četla detektivku.

Jakou?

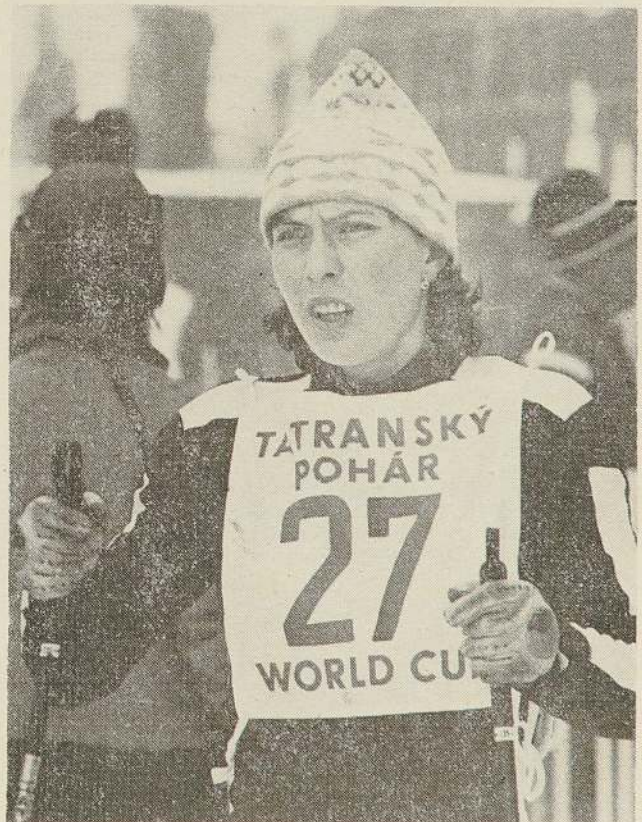
Ruth Rendellová... Jsou to tři povídky, Zelená knížnice.

Já myslím, jak se ta knížka jmenovala?

...? Jsou to tři povídky, ...?

[Pozn. red.: Náš redakční detektiv zjistil, že kniha opravdu nemá jméno a že se skládá ze tří povídek: Jeden klame, druhý hynie, Přefíkaný trik a Tvář démona.]

(loh)

Havrančíková

Snímky Bohumil Hynek

SVĚTOVÉ POHÁRY

Pokračujeme v seriálu výsledků všech Světových pohárů, které vydáváme na pokračování. První informace v tomto čísle navazují na číslo 3/91, severská kombinace. Tato rubrika má hodně čtenářů, kteří oceňují skutečnost, že jako jediní v Československu otiskujeme pořadí prvních patnácti v každém závodě. Někdy se to neobejde bez chyby: Čtenář Prouza z Prahy nás upozornil, že právě v čísle 3/91 máme ve třech případech křestní jméno místo příjmení. Jde o tyto závodníky: Misto Kazuoki má být KO-DAMA, nikoliv Masashi, nýbrž ABE, a konečně místo Vik BJARTE. Děkuje za upozornění: Výsledky jsme, jako obvykle, převzali z agentur...

SKOKANI

Reit im Winkl, SRN 12. a 13. 1. soutěž týmů: 1. Rakousko (Sulzenbacher, Scar), 2. SSSR (Markvardt, Levandi), 3. Norsko (Engen, Bredesen), 4. SRN, 5. Švýcarsko, 6. Francie. — **Skok:** 1. Rakousko 443,1, 2. Norsko 438,3, 3. SRN 433,8. — **15 km:** 1. Francie 35:07,2, 2. SSSR — 9,8, 3. Rakousko a Švýcarsko oba — 19,8.

Oberhof, SRN 12. 1. (K 120 m): 1. Thoma (SRN) 233,5 (125 a 120), 2. Felder (Rak.) 225,2 (127 a 111), 3. Weissflog 221,1 (123 a 111), 4. Heumann (oba SRN) 207,4 (119,5 a 109), 5. Petek (Jug.) 196,0 (111 a 109), 6. Horngacher (Rak.) 192,3 (109 a 110,5), 7. Zünd (Švýc.) 186,0 (119 a 101), 8. Vettori (Rak.) 185,2 (114,5 a 101), 9. S. Tällberg (Švéd.) 185,0 (112 a 100,5), 10. Duffner 181,7 (110 a 108), 11. Gebstedt (oba SRN) 180,2 (113 a 100), 12. Ploc 178,9 (116,5 a 97), 13. Berg (Nor.) 177,7 (111 a 102), 14. Takeuchi (Jap.) 174,2 (115 a 93), 5. Halm (Rak.) 172,9 (103 a 103).

Lahti, Finsko 2. 3. K 90 m: 1. Felder 217,6 (84 a 89,5), 2. Kuttin 216,9 (85 a 89), 3. Halm (všichni Rak.) 215,0 (84,5 a 88), 4. Martinsson (Švéd.) 214,0 (83,5 a 89), 5. Zünd (Švýc.) 209,8 (85,5 a 90), 6. Horngacher (Rak.) 208,8 (84 a 86,5), 7. Bulau (Kan.) 208,2 (83,5 a 88,5), 8. Petek (Jug.) 203,3 (84 a 86,5), 9. Oljnyk (Nor.) 202,9 (82,5 a 84), 10. Jež 191,9 (82,5 a 81,5), 11. Laakkonen 191,4 (83 a 78,5), 12. Hakala (oba Fin.) 191,1 (78 a 83), 13. Dluhoš 187,9 (78,5 a 83), 14. Januš (Jug.) 186,2 (84 a 78), 15. Duffner (SRN) 185,8 (81,5 a 84). — **40. Sakala 79,8 (75,5), 48. Svagerko 76,9 (74), 49. Ploc 75,3 (73).**

Lahti, Finsko 3. 3. K 114 m: 1. Felder 214,9 (109,5 a 109,5), 2. Horngacher 214,0 (110,5 a 107,5), 3. Thoma (SRN) 211,3 (109,5 a 113), 4. Ylipulli (Fin.) 210,7 (105,5 a 113), 5. Kuttin 207,9 (102,5 a 114), 6. Duffner 199,9 (116,5 a 105), 7. Berg (Nor.) 196,7 (106 a 107,5), 8. Nikkola (Fin.) 192,4 (107,5 a 101,5), 9. Martinsson 187,0 (106,5 a 99), 10. Dluhoš 184,7 (101 a 102,5), 11. Petek 182,8 (102 a 100,5), 12. Kiesewetter (SRN) 182,4 (102,5 a 104), 13. Nieminen (Fin.) 182,2 (104 a 99,5), 14. Halm 181,7 (101,5 a 99,5), 15. Oljnyk 175,2 (94 a 107). — **22. Ploc 156,3 (93 a 99,5), 26. Parma 150,2 (95,5 a 93), 28. Sakala 148,3 (98,5 a 91,5), 57. Jež 30,0 (74).**

Dollnas, Švédsko 7. 3. K 90 m: 1. Zünd 224,5 (90 a 90), 2. Laakkonen 222,2 (87,5 a 89,5), 3. Jež 221,0 (87 a 90,5), 4. Nikkola 219,4 (91 a 88), 5. Ylipulli 217,6 (87 a 89), 6. Weissflog (SRN) 217,5, 7. Kuttin 216,8, 8. Vettori (Rak.) 215,4, 9. Hunger (SRN) a Tällberg (Švéd.) oba 211,8, 11. Oljnyk 211,1, 12. Felder 210,3, 13. Martinsson 209,5, 14. Dluhoš 209,9 (85,5 a 86,5), 15. Thoma 203,6.

Falun, Švédsko 10. 3. K 112 m: 1. Martinsson 224,4 (111 a 111,5), 2. Thoma 220,1 (110 a 110,5), 3. Vettori 217,3 (113 a 105,5), 4. Jež 211,8 (110 a 106), 5. Zünd 210,1 (112,5 a 105,5) a Kuttin 210,1 (108 a 107,5), 7. Nikkola 206,9 (105 a 110), 8. Halm 205,8 (109 a 104,5), 9. Huber (Rak.) 201,2 (104 a 108), 10. Laakkonen 198,0 (103,5 a 105,5), 11. Kiesewetter (SRN) 192,9 (105,5 a 104,5), 12. Weissflog 190,3 (105,5 a 100,5), 13. Tällberg 189,8 (102 a 101,5), 14. Duffner (SRN) 179,5 (104 a 100), 15. Felder 177,5 (102 a 97).

Trondheim, Norsko 14. 3. K 120 m: 1. Kuttin 220,1 (115 a 119), 2. Martinsson 202,7 (115 a 110,5), 3. Berg 202,1 (110,5 a 113,5), 4. Bulau 191,6 (110 a 109), 5. Ylipulli 191,4 (107,5 a 111), 6. Dluhoš 186,5 (109,5 a 105,5), 7. Sakala 185,5 (110,5 a 104,5), 8. Kjörum (Nor.) 185,3 (105,5 a 109), 9. Vettori 182,3 (107 a 105), 10. Weissflog 181,9 (110 a 103,5), 11. Duffner 179,7 (110,5 a 110), 12. Schuster (Rak.) 178,4 (114 a 97), 13. Thoma 177,1 (111 a 103), 14. Oljnyk 176,5 (112,5 a 97,5), 15. Bredesen (Nor.) 176,4 (105 a 106).

Holmenkollen, Norsko 17. 3. K 110 m: 1. Vettori 233,6 (105,5 a 106), 2. Horngacher 223,2 (104 a 104), 3. Tällberg 223,1

(102,5 a 104), 4. Oljnyk 223,0 (103 a 104,5), 5. Nikkola 221,3 (104,5 a 105), 6. Weissflog 221,2 (101 a 104,5), 7. Higaši (Jap.) 218,9 (100,5 a 103), 8. Kuttin 218,4 (102,5 a 103,5), 9. Petek 213,5 (100,5 a 102), 10. Jež 211,9 (100,5 a 103) a Martinsson 211,9 (98 a 103), 12. Felder 211,5 (100,5 a 99,5), 13. Laakkonen 211,2 (100 a 100,5), 14. Berg 210,2 (100,5 a 102,5), 15. Ylipulli 209,3 (100,5 a 101,5).

BEŽCI

Lahti, Finsko 2. 3. 30 km bruslení: 1. Skjeldal (Nor.) 1:15:20,0, 2. Smirnov (SSSR) — 41,6, 3. Polvara (It.) — 52,0, 4. Mogren — 54,1, 5. Svan (oba Švéd.) — 55,5, 6. Runggaldier (It.) — 1:03,5, 7. Korunka — 1:04,1, 8. Ulvang (Nor.) — 1:06,7, 9. Plaksunov (SSSR) — 1:21,4, 10. Harkonen (Fin.) — 1:22,0, 11. Dählie (Nor.) — 1:22,5, 12. Albarello (It.) — 1:25,5, 13. Langli (Nor.) — 1:33,1, 14. Benc — 1:33,9, 15. Forsberg (Švéd.) — 1:34,8. — **24. Nyč — 2:37,4, 43. Bucht — 3:39,9.**

Lahti, Finsko 3. 3. 4×10 km komb.: 1. Norsko (Langli, Skaanes, Dählie, K. Skjeldal) 1:38:12,0, 2. Švédsko — 0,5, 3. SSSR — 36,6, 4. Norsko II. — 48,5, 5. Finsko — 1:15,1, 6. Švédsko II. — 1:17,3, 7. ČSFR (Nyč, Bucht, Benc, Korunka) — 1:53,0, 8. SRN — 2:51,9, 9. Itálie — 3:13,7.

Falun, Švédsko 10. 3. 30 km bruslení: 1. Fodsberg 1:10:31,7, 2. Mogren — 34,7, 3. Ottosson (Švéd.) — 45,2, 4. Prokurov (SSSR) — 53,5, 5. Polvara — 1:04,2, 6. Smirnov — 1:10,6, 7. de Zolt (It.) — 1:11,0, 8. Langli — 1:11,8, 9. Vjalbe (SSSR) — 1:23,8, 10. Skjeldal — 1:23,9, 11. Dählie — 1:28,8, 12. Runggaldier — 1:34,0, 13. Benc — 1:56,3, 14. Fiedler (SRN) a Ulvang oba — 2:00,1. — **20. Korunka — 2:31,3, 29. Nyč — 3:15,4, 38. Bucht — 4:20,4.**

Holmenkollen, Norsko 17. 3. 50 km klasicky: 1. Ulvang 2:21,44, 2. Kirvesniemi (Fin.) — 44,0, 3. Sivertsen (Nor.) — 56,0, 4. K. Skjeldal — 1:19,0, 5. Badamšin — 1:34,0, 6. Botvin (oba SSSR) — 1:42,0, 7. Langli — 2:02,0, 8. G. Skjeldal — 2:10,0, 9. de Zolt — 2:43,0, 10. Skaanes — 3:03,2, 11. Jevne (oba Nor.) — 3:03,7, 12. Ottosson — 3:04,0, 13. Smirnov — 3:32,0, 14. Prokurov — 3:46,0, 15. Sarkkinen (Fin.) — 4:01,0. — **16. Benc — 4:06,0.** — Ostatní čs. reprezentanti všichni nedokončili.

BEŽKYNE

Lahti, Finsko 3. 3. 15 km bruslení: 1. Vjalbeová (SSSR) 40:26,0, 2. di Centaová (It.) — 28,3, 3. Jegorová (SSSR) — 28,6, 4. Belmontová (It.) — 44,0, 5. Westinová (Švéd.) — 1:00,7, 6. Hessová (SRN) — 1:31,7, 7. Lukkarinenová (Fin.) — 1:32,7, 8. Dybendahlová (Nor.) — 1:37,6, 9. Nagejkinová (SSSR) — 1:41,8, 10. Havrančíková — 1:42,8, 11. Heggeová (Nor.) — 1:44,3, 12. Manciniová (Fr.) — 1:51,6, 13. Tichonovová (SSSR) — 1:56,7, 14. Willeová — 1:59,0, 15. Kümmelová (obě SRN) — 2:29,9.

Falun, Švédsko 9. 3. 15 km bruslení: 1. Vjalbeová 36:58,3, 2. Tichonovová — 1:16,8, 3. Jegorová — 1:17,0, 4. Belmontová — 1:26,1, 5. di Centaová — 1:30,1, 6. Dybendahlová — 1:37,9, 7. Lukkarinenová — 1:44,0, 8. Manciniová — 1:46,4, 9. Westinová — 1:50,0, 10. Nilsonová (Nor.) a Nagejkinová obě — 1:54,9, 12. Paruzziová (It.) — 2:01,3, 13. Havrančíková — 2:03,1, 14. Wesselová (SRN) — 2:06,0, 15. Villeneuveová (Fr.) — 2:13,0. — **35. Janoušková — 3:23,9, 48. Knížková — 4:14,9, 50. Šimčáková — 4:39,2.**

Falun, Švédsko 10. 3. 4×5 km klasicky: 1. SSSR (Nagejkinová, Jegorová, Tichonovová, Vjalbeová) 57:33,1, 2. Norsko — 7,8, 3. Finsko I. — 1:52,9, 4. Itálie — 1:58,9, 5. SRN — 2:25,1, 6. Francie — 2:44,7, 7. ČSFR (Janoušková, Šimčáková, Knížková, Havrančíková) — 3:47,5.

Holmenkollen, Norsko 16. 3. 5 km bruslení: 1. Vjalbeová 13:03,5, 2. di Centaová — 14,0, 3. Westinová — 17,6, 4. Jegorová — 21,7, 5. Dybendahlová — 25,8, 6. Nilsonová — 26,9, 7. Belmontová — 29,0, 8. Pedersenová — 30,6, 9. Nykelmoová (obě Nor.) — 31,6, 10. Havrančíková — 33,4, 11. Tichonovová — 35,4, 12. Görlinová (Švéd.) — 37,7, 13. Skjeimeová (Nor.) — 40,6, 14. Wallinová (Švéd.) — 41,3, 15. Manciniová — 42,5. — **25. Janoušková — 54,5, 40. Knížková — 1:09,6.**

Holmenkollen, Norsko 17. 3. 4×5 km komb.: 1. Norsko I (Dybendahlová, Nybraatenová, Pedersenová, Nilsonová), 56:53,1, 2. SSSR — 51,5, 3. Norsko II. — 1:08,6, 4. Itálie — 2:07,6, 5. Švédsko komb. — 2:36,5, 6. SRN — 2:37,5. — **9. ČSFR (Šimčáková, Janoušková, Havrančíková, Knížková) — 3:31,3.**

SEVERSKÁ KOMBINACE

Lahti, Finsko 2. a 3. 3. závod jednotlivců: 1. T. E. Elden (Nor.), 2. Abratis (SRN), 3. Lundberg, 4. Apeland (oba Nor.), 5. Guy (Fr.), 6. Levandi (SSSR), 7. Ofner, 8. Sulzenbacher (oba Rak.), 9. B. Elden (Nor.), 10. Csar (Rak.), 11. Moen (Nor.), 12. Girard (Fr.), 13. Kopal, 14. Müller, 15. Dufter (oba

SRN). — 37. **Pustějovský**. — **Skok**: 1. Bratis 217,7 (85,5 a 86,5), 2. Ofner 213,5 (83,5 a 84), 3. Lundberg 210,1 (80 a 84,5). — 12. **Kopal 198,3 (81,5 a 84)**, 41. **Pustějovský 141,7 (70 a 74,5)**. — 15 km: 1. B. J. Elden 33:52,4, 2. Levandi — 1:42,5, 3. T. E. Elden — 1:43,2. — 17. **Kopal** — 2:49,4, 32. **Pustějovský** — 4:19,4.

Falun, Švédsko 9. a 10. 3. závod jednotlivců: 1. T. E. Elden, 2. Guy, 3. Sulzenbacher, 4. Lundberg, 5. Levandi, 6. Abe (Jap.), 7. Ofner, 8. Bredesen (Nor.), 9. B. J. Elden, 10. Moen, 11. Holland (USA), 12. Csar, 13. Nordgren (Švéd.), 14. Kempf (Švýc.), 15. Abratis. — **Skok**: 1. Nordgren 221,5 (88 a 89), 2. Abe 216,5 (83 a 87), 3. Sulzenbacher 215,6 (85,5 a 88). — 15 km: 1. T. E. Elden 37:11,7, 2. Guy — 18,2, 3. Sulzenbacher — 28,6.

Holmenkollen, Norsko 16. a 17. 3. závod jednotlivců: 1. T. E. Elden, 2. Lundberg, 3. Moen, 4. Sulzenbacher, 5. Abe, 6. Apeland (Nor.), 7. Abratis, 8. Ofner, 9. B. E. Elden, 10. Savin (SSSR), 11. Schaad (Švýc.), 12. Csar, 13. Girard, 14. Ustupski

(Pol.), 15. Guillaume (Fr.). — 16. **Kopal**, 18. **Pustějovský**, 23. **Máka**. — **Skok**: 1. Abe 218,2 (100,5 a 102), 2. Bratis 214,2 (98 a 101), 3. Ofner 213,2 (93,5 a 103). — 15. **Pustějovský 189,1 (95,5 a 98)**, 15 km: 1. T. E. Elden 43:11,3, 2. Lundberg — 6,7, 3. Moen — 8,0.

Svatý Mořic, Švýcarsko 23. a 24. 3. finále jednotlivců: 1. Sulzenbacher, 2. Abe, 3. T. E. Elden, 4. Kempf, 5. Moen, 6. Lundberg, 7. Guy, 8. Apeland, 9. Levandi, 10. Ogiwara (Jap.), 11. Schaad (Švýc.), 12. **Kopal**, 13. B. J. Elden, 14. Repellin, (Fr.), 15. Kodama (Jap.). — **Skok**: 1. Sulzenbacher 227,3 (89 a 89), 2. Abe 219,9 (88 a 89), 3. Lundberg 219,9 (89 a 86,5). — 15 km: 1. Kempf 43:02,3, 2. B. J. Elden — 0,2, 3. T. E. Elden — 7,0. — 7. **Kopal** — 45,3.

Konečné pořadí SP v severské kombinaci: 1. Lundberg 142, 2. Sulzenbacher 137, 3. T. E. Elden 123, 4. Kempf 78, 5. Levandi 60, 6. Guy 59, 7. Abe 54, 8. Apeland 52, 9. Moen 37, 10. Abratis, Pohl a Ofner všichni 34, 13. Schaad 33, 14. **Kopal** 31, 15. Csar 24 b.

Příliš mnoho kotrmelců

Podruhé pořádali letos v zimě na Štrbském Plese Světový pohár. Po běžeckém závodě mužů na 30 km volnou technikou v první lednové dekádě přišli v jednom z posledních termínů na řadu skokani. Finále Světového poháru ve skoku mělo být vyvrcholením domácí zimní sezóny, leč stalo se tečkou hodně problematickou. Zatímco v lednu jsme pořadatele běžeckého závodu pochválili, tentokrát se zdá, že část stínu nad závodem padá i na ně. Aby závod SP zůstal nedokončen, to se už dlouho nestalo. A pokud ano, tedy obvykle kvůli počasí...

Počasí závodům opravdu nepřálo. Vzhledem k datu (30. a 31. 3.) byly obavy z tepla a nedostatku sněhu. Ty se potvrdily, navíc se přidala vítr a předešlým mlha, kvůli které bylo v sobotu odloženo druhé kolo pořádané nakonec za minimální viditelnosti. Zejména televize „měla radost“, protože na obrazovce nebylo v celkovém pohledu vidět skoro nic. V neděli bylo mlhy podstatně méně, zato se oteplilo a ze stopy na nájezdové věži se stalo „mýdlo“, navíc — podle slov závodníků — byla v ní voda. To způsobilo děsivě vyhlázející pády dvou závodníků, z nichž žádný není nováček a je otázka, kdy který z nich naposledy upadl takovým způsobem. Nevím, nejspíše ve skoku na lyžích expert, ale podle mého skromného názoru měli být pořadatelé mnohem opatrnější a uvědomit si, že chránit zdraví sportovců je víc než absolvovat závod za každou cenu, nebo dokonce než stihnout televizní přenos...

První den soutěží na můstku s kritickým bodem 120 m proběhl — až na zmíněnou mlhu — bez problémů. Žel i bez vzruchu — závod nebyl příliš zajímavý. Pro korunu SP si přijel Rakušan Felder, suverénem se ale stal Švýcar Zünd, který svým „věčkem“ skoky natahoval tak, že kapitulovali i rozhodčí stylu a ve druhém kole začali dávat body podle zásluhy, bez povinné daně ze skokanského pokroku. Z dalších účastníků na sebe znovu upozornil Švéd Martinsson, jemuž se sice příliš nevedlo ve Val di Fiemme (11. a 19. místo), ale ve SP o sobě dal řádně vědět. V sezóně většinou rozpačitě působící Ylipulli byl třetí, další favorité za ním — viz výsledky. Z nich též vyplývá zmíněná Zündova převaha.

Naši ani tentokrát nezazářili a odvedli to, co odvádějí v celé sezóně. Parmovo 10. místo je sice slušné, ale jinak jsme se bodovaného místa nedočkali. Jež v této sezóně skutečně zůstal za očekáváním — až na vítězství ve slaběji obsazené „Bohemii“ — nováček Goder je překvapivě nevyzpytatelný a teprve vyrovnanějšími výkony musí přesvědčit, že do reprezentace opravdu patří.

Druhý den se děly věci zmíněné v úvodu. V tréninku spadl Dluhoš tak strašně, že jsme očekávali nejhorší. Na hraně stolu zůstal jako přilepený, spadl na straň a po bubnu se řítit v kotrmelcích, které nebraly konce. Navíc jeho utřesená lyže zasáhla malého chlapce, který stál doslova na dojezdu. Dluhoš byl tentýž večer operován, dítě spolu s ním dopraveno vrtulníkem do popradské nemocnice. Škoda, že o jeho zdravotním stavu jsme se nic nedověděli...

Potom začal závod, trvající do chvíle, kdy se rozjel norský skokan Berg. Ten spadl po zahanění ještě na ná-

jezdu, kutálel se z můstku doů a nakonec jako zázrakem odešel „po svých“. Stále tvrdil, že mu nic není, že se jenom musí vzpamatovat. Přesto byla soutěž přerušena a po téměř hodinovém dohadování jury i upravování stopy nebyl snad nikdo, kdo by ještě chtěl závodit. Skákat chtěli — možná spíše museli! — jenom naši skokani. Německý trenér, jehož jméno neznám, řekl: „Při takové přípravě závodu byste támhle měli mít nemocnici, a ne hotel!!!“ Ukázal na FIS a rozezleně odešel.

Nesouhlasím s názorem, že v zahraničí se soutěž přerušit třeba i na několik hodin a potom pokračuje, tudíž zahraniční účastníci prý neměli odcházet. Důležité je, proč je soutěž přerušena! Po onom nedělním hororu se závodníkům nedívám, že dokončení bojkotovali. K případu by se měli vyjádřit zasloučeně, je nutné dát slovo i pořadatelům k obhajobě — ale pověst našich organizátorů hodně utrpěla. Svět totiž nerozlišuje Štrbské Pleso a Harrachov, kde by příští rok mělo být dokonce mistrovství světa v letech...

Dluhoš o svém pádu

„Na nájezdové věži bylo ve stopě mýdlo, když jsem nabíral rychlost, tak jsem se podle toho předklonil. Jenže v přechodovém oblouku jakobych najel na popel! Lyže najednou stály a já byl katapultován v naprosto nekontrolovatelné poloze!“, vyprávěl už v hradecké nemocnici, kde byl po transportu z Popradu operován u dr. Mihuly, jenž se těší mezi našimi skokany velkému uznání.

Inu, skok už dopadl lecjak. Byly i smrtelné úrazy, takže u nás máme jednoho bývalého skokana s částečně ochrnutými končetinami a jednoho bývalého sdrůženáře dokonce na invalidním vozíku. Tentokrát měl Dluhoš nakonec vlastně štěstí, nemluvě o Bergovi, jehož pád vypadal neméně hrůzostrašně.

26. ročník Tatranského poháru na můstku s kritickým bodem 120 m: 1. Zünd (Švýc.) 231,3 (123,5 a 123,5), 2. Martinsson (Švéd.) 215,1 (119 a 112,5), 3. Ylipulli (Fin.) 204,7 (115 a 115,5), 4. Gebstedt 200,7 (111,5 a 114), 5. Weissflog 198,1 (104 a 120), 6. Thoma (všichni SRN) 197,9 (110 a 116), 7. Vettori (Rak.) 195,1 (109,5 a 112), 8. Higashi (Jap.) 194,3 (105 a 117), 9. Berg (Nor.) 185,8 (107,5 a 112), 10. Parma 185,6 (112 a 104,5) a Halm 185,6 (105,5 a 111), 12. Schuster 184,5 (106 a 111,5), 13. Horngacher (všichni Rak.) 184,1 (101,5 a 117,5), 14. Ottosen (Nor.) 183,6 (105 a 114), 15. Hunger (SRN) 183 (105 a 112,5) . . . 17. Dluhoš 178,8 (106 a 106), 22. Sakala 175,6 (100 a 111,5), 44. Ploc 66 (95), 47. Jež 63,3 (94,5), 59. Goder 43,6 (86,5).

Konečné pořadí Světového poháru 1990–1991: 1. Felder (Rak.) 260, 2. Zünd 206, 3. Thoma 201, 4. Horngacher 179, 5. Martinsson a Nikkola (Fin.) 158, 7. Kuttin (Rak.) 148, 8. Weissflog 141, 9. Vettori 139, 10. Kiesewetter (SRN) 134 . . . 20. Ploc 49, 21. Jež 48, 26. Dluhoš 32, 27. Parma 24, 37. Sakala 16.

Pohár národů: 1. Rakousko 878, 2. SRN 679, 3. Finsko 347, 4. Švédsko 281, 5. Švýcarsko, 6. ČSFR 169, 7. Jugoslávie 162, 8. Norsko 140, 9. SSSR 57, 10. Japonsko 34.

K. B.

J-50=2485+217

Po dvou zimách tak špatných, že ani tradiční závody lidových lyžařů nebylo možné pořádat, se tentokrát příroda umoudřila, a i když do konce ledna to se sněhem o mnoho lépe nevypadalo, v únoru byl. Závody tudíž také. Přeložení Jizerské padesátky na 16. února se nečekaně vyplatilo.

Účastníků bylo méně než v minulosti, ale na rozdíl od kolegů nepovažují za jedinou příčinu ekonomickou situaci, zdražené jízdné a existenční problémy. Celosvětově totiž lze — hlavně v atletických bězích — sledovat úbytek zájmu o vytrvalostní sporty, respektive přechod jiným směrem, například k triatlonu. Doba, kdy móda diktovala zúčastňovat se závodů a trénovat třeba při zemětřesení, je zkrátka za námi. Poznaly to Běchovice, maratón v Košicích, poznala to i J-50. A poznaly to i závody v zahraničí. Když vidím davы ochotné platit nemalé částky za poslední hit zvaný fit-centra, opravdu si nemyslím, že menší počet účastníků lidových běžeckých soutěží atletů nebo lyžařů je způsoben ekonomikou. Za fit-centra dávají lidé nesrovnatelně víc, než kolik zaplatí za cestu na jeden závod.

Ale zpět k věci: Sníh byl pěkný a bylo ho dost, ani ten, kdo namazal špatně, nemohl říci, že se „nesvezl“. Menší počet startujících navíc činí závod méně riskantním, takže není tolik těch, jimž nehoda po startu účast zkomplikuje nebo zcela zneвозмоžní. Každá mince má svůj líc...

Vždycky se píší fráze o „bezejmenných“ účastnících, konkrétně a věčně se nakonec ale hovoří o těch, jejichž jména v lyžařském světě tak úpíne neznámá nejsou. Tentokrát to bylo

zejména v kategorii žen, v níž Knížková a Pravečková předvedly, že do reprezentace mají přece jenom blíž než do sportu pro všechny. Leč co dělat, start ve Val di Fiemme oběma v důsledku nepřesvědčivých výkonů v sezóně unikl, a tak si musely spravit chuť. Ostatně není nikde psáno, že výborný závodník nebo závodnice nemají na Hrabětickou louku přístup.

To byla ovšem dvacítká. Poprvé se však ženy směly (!!) zúčastnit i padesátky. S vykičnicem to píšu proto, že chtěly už dávno, ale konzervativní předpisy o „rozsahu závodění“ jim ve všech sportech brání, přičemž naše lyžování tentokrát zaspalo za světem snad nejvíc. Zatímco atletický maratón občas některá z lyžařek běží, lyžařský mohla teprve letos. Žel, musím poznamenat, že odvahy měly účastnice víc než tréninku a odpovídající přípravy. I vítězka Suchánková se přiznala, že mimo závod neběžela nikdy víc než 25 kilometrů, o dalších raději nemluví. Odvaha a vůle jsou sice krásné věci, přesto si myslím, že odpovědnost k vlastnímu zdraví a k přípravě na závod bychom měli stavět ještě výše!

Obdivovat toho, kdo se do cíle dopotáčí — nevím, co je na tom k obdivování. Řečené samozřejmě neplatí jen o ženách. Podobně „disponovaných a připravených“ mužů je k vidění mnohem víc, vlastně úměrně početní převaze na startu. Lyžaři by měli zpytovat svědomí a nezapomínat, že po atletických maratonech pár lidí na odvahu už doplatilo i životem...

Nadšeně opěvovat nemohu ani gesto vítězů Bečváře a Karlíka — v kategorii mužů bylo ještě o něco víc

závodnických jmen než v kategorii žen — kteří se rozhodli vyhrát oba současně. Jistě, ono je až trochu sprostě běžet s někým celý závod a nakonec mu utéct pár metrů před cílem, jenže pravidla jsou pravidla a proč bychom si to nemohli v posledních metrech rozdat? Vjíždět do cíle málem v objetí a cpát se společně na nejvyšší stupeň vítězů je manýra, kterou pravidla nikdo nemění! „Majetkové vypořádání“ po rozdělení cen je už jiná věc. Nechápu, jak v Československém sportu mohl redaktor napsat, že „se snažili uvést na pravou míru výrok rozhodčích“. Pokud nemám pravdu, nechť rozhodčí opraví mě a vyjádří se k tomu, co se při letošní J-50 v cíli a po závodě stalo — já pro změnu opravím svůj názor. Ve většině sportů však platí, že vyhrává jeden! Faktem zůstává, že Miloš Bečvář má šanci dostihnout Jiřího Berana, čtyřnásobného vítěze tohoto závodu, který letos na startu chyběl.

Závěrem bych se snad měl až omluvit: Bývá zvykem po Jizerské padesátce oslavovat, velebit, obdivovat — a já místo toho kritizuji. Jenže mám za to, že oslav bylo dost a pohled jinými očima také neuškodí. Nakonec: Jizerská padesátka je závod jako každý jiný.

Z výsledků — muži: 1. Bečvář [Kneissel Team] 2:44:58,9, 2. Karlík (Štrbské Pleso) 2:44:59,00, 3. Koucký (Dukla Liberec) 2:49:42,7, 4. Pecka (Elitex Jablonec) 2:50:34,7, 5. Wurm (SRN) 2:53:36,2, 6. Raabe (Dukla Liberec) 2:55:09,9. **Ženy:** 1. Suchánková (Elitex Jablonec) 3:34:14, 2. 2. Podrábská (Lokomotiva Liberec) 3:53:37, 3. Bianchinová (SRN) 3:53:48. **Ženy (20 km):** 1. Knížková (Elitex Jablonec) 1:17:16,4, 2. Pravečková (Štrbské Pleso) 1:20:03,2, 3. Gaudelová (Horní Branná) 1:25:17,4.

K. B.

Matyáš Žďárský

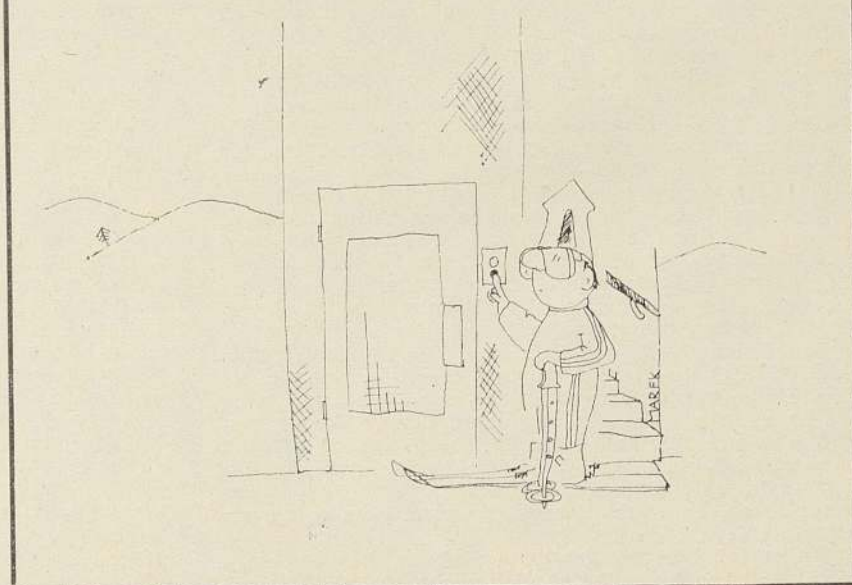
Obrovský kus práce pro rozvoj lyžování ve střední Evropě vykonal rakouský učitel a malíř Matyáš Žďárský — rodák z vesnice Kožichovice u Třebíče, v níž se narodil před 135 lety, roku 1856. V 80. letech minulého století se odebral do Alp malovat přírodní zákoutí. Zamíloval si však Alpy natolik, že tam už zůstal a usadil se na statku v Habernreithu u Lillienfeldu.

Ještě víc než malování ho v horách upoutaly lyže. Vymyslel například pytel na bivačování a hlavně vynalezl nové lyžařské vázání, které nazval podle místa svého pobytu lillienfeldské. Postupně vybudoval celou lillienfeldskou sjezdářskou lyžařskou školu, která dosáhla světové proslulosti.

Rodák z Moravy Matthias Zdarsky byl i autorem odborné lyžařské příručky nazvané Alpská lillienfeldská lyžařská technika, která vyšla dokonce v 17 vydáních. Na tohoto otce a propagátora alpského lyžování si loni, v roce 50. výročí jeho úmrtí, vzpomněla i rakouská státní pošta, která vydala poštovní známku s tímto průkopníkem lyžařského sportu. V městečku Lillienfeldu je dosud pomník s nápisem: Zdarsky nebude nikdy svržen ze své pozice otce sjezdového lyžování.

VÍTĚZSLAV ŠLECHTA

Lyžařské úsměvy

Základem je oddíl

Osmiměsíční provizorium v českém lyžování skončilo 27. října 1990 na národní konferenci Svazu lyžařů České republiky (SL ČR). Konference přijala stanovby svazu, rozhodla o jeho vstupu do Českého svazu tělesné výchovy, stanovila územní svazové celky, úseky řízení a zvolila předsedu, místopředsedu, výkonný výbor a dozorčí radu svazu.

V přijatých stanovách je organizace členěna do tří hierarchických úrovní. Základní úroveň tvoří lyžařský oddíl TJ (případně samostatný lyžařský klub nebo podobné sdružení), soustřeďující členy svazu v určité lokalitě. Další úrovní jsou územní svazové celky (a podcelky) zahrnující tyto oddíly na určitém území podle jejich vlastní volby (například v župách). Konečně třetí je vlastní národní svaz, spojující tyto územní celky. Označení svazu jako „národní“ není příliš správné. Jde spíše o svaz „republikový“ v tom smyslu, že členem svazu může být kterýkoliv občan ČSFR bez ohledu na národnost.

Základní vlastností lyžařského oddílu je jeho univerzálnost a demokratičnost. Univerzálnost se projevuje v tom, že každý člen oddílu může vykonávat kteroukoliv lyžařskou činnost, demokratičnost v tom, že všechny tyto činnosti jsou si navzájem rovny. Je přirozené, že v některých oddílech preferují členové jen některou z lyžařských činností. Tato preference by ovšem neměla bránit členské menšině vyvíjet se v ostatních činnostech. Oddíl, který je součástí tělovýchovné jednoty, musí samozřejmě řídit svou činnost také podle jejích stanov.

Formálně se každý oddíl musí ve SL ČR písemně registrovat a poskytovat určité evidenční údaje, zejména počet členů a které činnosti vyvíjí. Svaz je však především svazem jednotlivců, bez ohledu na to, zda jsou či nejsou členy v lyžařském oddíle nebo v TJ. Základní povinností člena je zaplatit svazu členské příspěvky. Příspěvek může člen zaplatit prostřednictvím oddílu, nemá však právo požadovat, aby mu byl hrazen z prostředků oddílu nebo TJ.

Každý člen svazu bude mít členský průkaz, zcela nezávislý na průkazech jiných sportů nebo tělovýchovné jednoty. Pro závodící členy budou péči federálního svazu vydané příslušné sportovní technické dokumenty.

Oddíly, které nebudou v sekretariátě SL ČR registrovány a jejichž členové nebudou mít pro běžný rok zaplacené členské příspěvky, nemohou od výkonného výboru očekávat finanční podporu.

V této souvislosti je třeba upozornit všechny lyžařské oddíly, kluby a svazy s právní subjektivitou, že by se měly přihlásit na okresních finančních úřadech k daňové registraci. Pokud nevykonávají hospodářskou činnost, nebudou velmi pravděpodobně platit žádnou důchodovou daň, protože jejich příjmy (většinou příspěvky) vycházejí z plnění jejich základního poslání, tj. tělovýchovné a sportovní činnosti.

Pokud jde o střední článek vertikální organizace svazu — územní svazový orgán — v nových stanovách je řešen zcela obecně a konkrétně ho stanoví vždy pro určité časové období svazová konference. Takový postup v budoucnu umožní pružně reagovat na eventuální změny podmínek a střední svazový článek jím přizpůsobovat.

Pro příští čtyři roky se konference usnesla na tomto členění územních svazových celků: Pražský, Krkonošský a Moravskoslezský svaz lyžařů, Středočeská, Šumavská, Západočeská, Krušnohorská, Jizerská, Orlická, Horácká a Jesenická župa. (Župa je tradiční název bývalého Svazu lyžařů Republiky československé.)

Významným orgánem svazu je Rada svazu. Rada není volena, ale skládá se z předsedů nejbližších nižších územních svazových celků, předsedů organizací, které se přihlásily jako kolektivní členové, a členů výkonného výboru. Protože do těchto funkcí jsou všichni demokraticky voleni, nemůže být pochyb o demokratickém charakteru Rady.

Zatímco vertikální organizační výstavba svazu jde od oddílu přes územní svazové celky k výkonnému výboru, odborná činnost je dělena do odborných úseků, které jsou odbornými poradními a řídicími orgány výkonného výboru. O počtu těchto úseků opět rozhoduje svazová konference. Ve výkonném výboru jsou jednotlivé úseky samostatné v odborném řízení své činnosti a v hospodaření s přidělenými prostředky. Pokud by úseky neplnily své rozhodující úkoly nebo překračovaly svěřené pravomoci, musí výkonný výbor přijmout vhodné opatření k nápravě situace vzhledem ke své celkové odpovědnosti. Činnost odborných úseků se řídí statutem, který byl schválen koncem roku 1990.

Podobně jako v případě svazových územních celků, rozhodla konference pro příští čtyři roky o zřízení těchto odborných úseků: úsek alpských disciplín, úsek běhu na lyžích, úsek skoku na lyžích, úsek severských disciplín, úsek akrobatického lyžování, úsek lyžování na trávě, úsek základního lyžování, technický úsek, ekonomický úsek a úsek lyžařských rozhodčích.

Zvláštním orgánem SL ČR je dozorčí rada, která je oprávněna kontrolovat všechny orgány svazu z podnětu národní konference, rady svazu výkonného výboru i z vlastní iniciativy. Dozorčí rada je odpovědná národní konferenci.

Úplně platné stanovby svazu byly rozeslány všem územním svazovým celkům a vyšly také tiskem jako příloha 1. čísla letošního ročníku časopisu Tělovýchovný pracovník, který odebírá většina TJ.

**Ing. Miroslav Jedlička, CSc.,
předseda Svazu lyžařů ČR**

PRO VÁŠ ARCHIV

Kovařík v čele EP

Goder desátý

Československý reprezentant Josef Kovařík (SKP Štrbské Pleso) byl po deseti závodech v čele Evropského poháru v severské kombinaci se 49 body před Donaubaurem 43 a Heisigem (oba SRN) se 40 body. Čtvrtý čs. junior Milan Kučera má 35, sedmý Pánek 24, osmý Soldát 20 a desátý F. Repka 19 bodů.

V rakouském Andelsbachu 9. a 10. února zvítězil Kovařík před Heisigem a Leonhardtem (oba SRN). Pánek skončil čtvrtý, F. Repka osmý, Skopek dvanáctý, Vrbíčan třináctý a Pidanič šestnáctý. Ve skoku zvítězil Thiel (SRN) 225,0 (89 a 85), 6. Kovařík 209,3 (80,5 a 81), 9. Pánek, 11. Vrbíčan, 13. Pidanič, 15. Skopek a 27. F. Repka. V běhu na 15 km byl nejrychlejší F. Repka za 41:07,3 před Beetzem (SRN) — 24,0 a Kovaříkem — 31,0. Další umístění čs. závodníků: 6. Pánek, 12. Skopek, 14. Vrbíčan, 19. Pidanič.

Třetí únorovou neděli na Evropském poháru skokanů v rakouském Seefeldu na můstku K 90 m ze čtyř čs. závodníků bodoval jen junior Tomáš Goder (Ski Illemlence), který v silné konkurenci obsadil desáté místo se 198,1 (85 a 86). Zvítězil Francouz Bajard s 215,4 (89 a 87,5) před Rakušany Höllwarthem 214,9 (88 a 91), Neuländtnerem 212,2 (88 a 84) a Haimem 210,1 (84,5 a 86,5). Umístění dalších čs. závodníků: 20. Šidlo 185,3, 40. Lukeš 162,7, 59. Křenek 129,2. -tr-

XVI. ROČNÍK POHÁRU OSVOBOZENÍ 26.—29. 1. Špindlerův Mlýn

Slalom mužů (převýšení 170 m, v prvním kole 55, ve druhém 56 branek): 1. Ilanovský (Filozof Bratislava) 1:22,86 (41,29 a 41,57), 2. Dubovský (Dukla Liberec) — 0,46 (41,68 a 41,64), 3. Kunkela (VŠT PS Košice) — 0,70 (41,22 a 42,34),

4. Klauz (Filozof Bratislava) — 0,71, 5. Hošek (Technika Brno) — 0,78, 6. Čermák (Spartak Rokytice) — 1,48. — 8. Stadler (Rak.) — 1,73.

Obří slalom mužů (převýšení 300 m, v prvním kole 40, ve druhém 39 branek): 1. Grill (Rak.) 2:30,79 (1:18,83 a 1:11,96), 2. Novotný (Bohemians) — 0,69 (1:19,48 a 1:12,00), 3. Kunkela — 1,14 (1:20,20 a 1:11,73), 4. Dařilek (Sokol Deštné) — 1,79, 5. Reitstatter (Rak.) — 2,14, 6. Klauz — 2,27.

Druhý slalom mužů (převýšení 170 m, v obou kolech 5 branek): 1. Ilanovský 1:19,67 (41,61 a 38,06), 2. Klauz — 0,09 (42,07 a 37,69), 3. Bonis (Maď.) — 0,50 (42,49 a 37,68), 4. Dubovský — 0,52, 5. Grill — 1,76, 6. Dařilek — 2,17.

Slalom žen (převýšení 170 m, v prvním kole 53, ve druhém 52 branek): 1. Szafiranská (Pol.) 1:25,46 (43,26 a 42,20), 2. Maresová (Kan.) — 1,63 (44,73 a 42,36), 3. Holubová (VSTPS Košice) — 1,66 (44,05 a 43,07), 4. Elízová (Jasná Liptovský Mikuláš) — 1,76, 5. Kapucianová (Bohemians) — 2,16, 6. Šebeňová (LK Šachtičky Banská Bystrica) — 2,33.

vá (Sokol Stachy) — 28:24,4, 15. Müllarová (VTJ Vimperk) — 31:54,5. — Z 19 startujících bylo 18 klasifikováno.

MISTROVSTVÍ ČR DOROSTU V BĚHU 8.—10. 3., Benecko

Dorostenci mladší 7 km klasicky: 1. Jiří Koutný (Nové Město na Moravě) 19:07,0, 2. Matějka (Technolen Lomnice n. Pop.) — 23,3, 3. Kalášek (Nové Město na Moravě) — 26,0. — **5 km bruslení:** 1. Jiří Koutný 14:14,8, 2. Kalášek — 8,9, 3. Břimán (Dukla Liberec) — 9,6. — **3x4 km bruslení:** 1. Nové Město na Moravě I. (Koutný, Kalášek, Tulis) 30:29,6, 2. Krkonošská župa I. — 37,6, 3. Jizerská župa I. — 1:18,8.

Dorostenci starší 10 km klasicky: 1. Jan Vřešťál (Univerzita Brno) 29:47,0, 2. Režáč (Elitex Jablonec) — 25,2, 3. Kašpar (Dukla Liberec) — 29,3. — **7 km bruslení:** 1. Josef Bryscejn (Elitex Jablonec) 19:13,9, 2. Kašpar — 6,5, 3. Hoffmann (Ski Jilemnice) — 18,8. — **3x6 km bruslení:** 1. Elitex Jablonec (Režáč, Nosek, Bryscejn) 46:51,2, 2. Ski Jilemnice I. — 22,6, 3. Dukla Liberec — 1:08,7.

Dorostenky mladší 5 km klasicky: 1. Martina Stránská 16:23,9, 2. Procházková (obě Elitex Jablonec) — 1,9, 3. Kubištová (Krkonoše Vrchlabí) — 9,3. — **3 km bruslení:** 1. Martina Stránská 9:38,0, 2. Stehlíková (Elitex Jablonec) — 1,3, 3. Laňková (Slovan Karlovy Vary) — 5,9.

— **3x3 km bruslení:** 1. Elitex Jablonec I. (Drapáková, Stehlíková, Stránská) 23:53,8, 2. Krkonošská župa I. — 19,3, 3. Krkonoše Vrchlabí — 26,9.

Dorostenky starší 7 km klasicky: 1. Andrea Ručková 21:08,7, 2. Grošofová (obě Nové Město na Moravě) — 14,9, 3. Bílková (Krkonoše Vrchlabí) — 31,5. — **5 km bruslení:** 1. Anna Grošofová 16:16,2, 2. Bendová (Elitex Jablonec) — 8,6, 3. Letenská (Spartak Skuhrov) — 15,9. — **3x4 km bruslení:** 1. Elitex Jablonec (Bendová, Kouřilová, Douděrová) 34:14,5, 2. Jizerská župa — 23,6, 3. Nové Město na Moravě — 24,8.

Sestavil JAROSLAV TROUSIL

Lyže trávě nevadí

Při pohledu na mnohdy již několik let zastavené lyžařské vleky v nižších polohách, kde se snih pomalu stává vzácností a dokonce i výroba umělého sněhu je z důvodu relativně vysoké teploty vzduchu problematická, se nabízí praktická otázka: Nebylo by možné těchto zařízení efektivněji využít?

V mnoha případech musíme zavrhnout položení povrchu z umělé hmoty z důvodu ekonomických i ekologických. Proti mluví také menší zájem veřejnosti. Je třeba konstatovat, že pohyb lyžaře na umělohmotném svahu se fyziologicky odlišuje od lyžování na sněhu atd. Svahy s větším sklonem často slouží pouze částečně jako pastviny, někdy je problémem i sklizeň trávy pomocí mechanizace. A právě tráva je odpovědí na otázku v úvodu. Převážná většina svahů v podhůří je totiž více či méně využitelná pro mladé lyžařské odvětví — lyžování na trávě.

Co toto lyžování potřebuje pokud jde o terén a jeho úpravy, o tom jsme se v našem časopise už několikrát zmiňovali, proto jen stručně: Svah je nutné zbavit výmolů a větších nerovností, včetně krtinců (které vyžadují častější úpravy), vysbírat kameny (i menší), holá místa osázet travou, trávu pravidelně sekat a „vytlačit“ z ní větší a silnější rostliny, jako například bodláčí. Rovněž stopu vleku je nutné patřičně upravit a udržovat průjezdnou. Samotný svah musí mít dostatečnou šířku, přehlednost a prostor dojezdu do roviny či protisvahu. Zdůrazněme, že lyžování na trávě se může obejít bez lyžařského vleku, ačkoliv s obtížemi. Vynášení poměrně těžkých lyží je zvláště pro děti slušný výkon. K lyžování na trávě můžeme využít i pastviny, kde „úpravu trávy“ obstará pasoucí se dobytek, i když vzhledem k jeho průvodním projevům je výhodnější například pastvina pro ovce než pro krávy.

Potom však mohou nastat určité těžkosti, jak tomu bývá u většiny novinek. Uživatelé pastvin či svahů samozřejmě zaregistrují provoz, povšimnou si mazání a umývání lyží, jakož i stop, které za sebou jedoucí lyžař zanechává. Dříve či později dojde k diskusím o „vznikajících škodách“. Nejlepším důkazem uváděných protiargumentů je dlouhodobé sledování, ale většinou je nutné být na diskusím připraveni, aby nadějně se rozvíjející sportovní činnost nebyla hned na začátku zastavena.

Prvním problémem jsou obavy z ničení travního porostu průjezdem lyží. Závodní trať projatá ve stejném místě (často několikrát desítkami lyžařů) poměrně rychle regeneruje, neboť kořenové baly jízda nepoškozuje a po nepřilhlé dlouhé době nejsou již stopy patrné. Při běžném lyžování k neustálým průjezdům stejným místem nedochází, stopy průjezdu jsou patrné jen při vyšší trávě. Lze také uvést, že vyrovnání svahu a odstranění kamení má kladný vliv nejen na případnou sklizeň píce, ale i na větší možnost zimního lyžování — k provozu stačí menší vrstva sněhu.

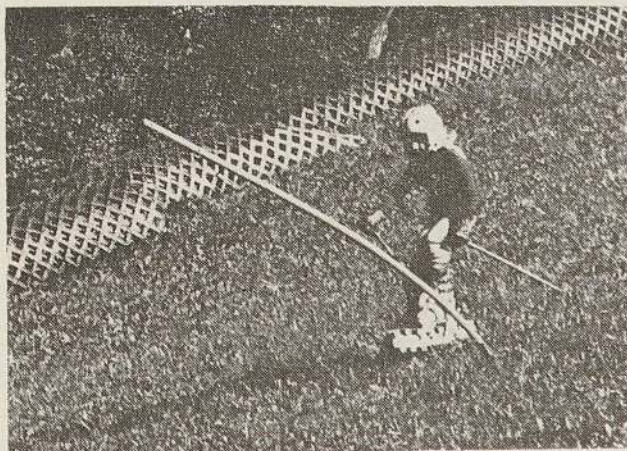
Dále přijdou na řadu ekologické námítky vycházející z mazání lyží olejem. S výjimkou některých neběžných olejů, jako je například medicínální či řepkový, se doporučují další rostlinné či jedlé oleje nebo oleje předepsané pro mazání řezných částí motorových pil, které jsou ro-

vněž ekologicky nezávadné. Při velkých sportovních akcích v zahraničí je používání určité skupiny ekologicky vyhovujících olejů kontrolováno a nedostatky v této oblasti znamenají diskvalifikaci. Rozptýl olejů při jízdě je velmi malý. Snižuje ho ještě to, že většina lyžařů pro zlepšení jízdních podmínek provádí takzvané sáckování — tedy obtažení pásu s vozíčky přidavnou fólií, která také snižuje průnik nečistot a zároveň zlepšuje mazání vlivem rozptýlených částic maziva, které za jízdy z prostoru lyže daleko méně unikají. Rozhodně žádnému svahu pro lyžování na trávě nehrozí uzavření pro znečištění půdy olejem. Právě tak nemůže (z téhož důvodu) dojít ke znehodnocení pastviny či zdroje krmiva.

Ale ekologové mohou ještě vztyčit varovně prst: Co čistění či promývání lyží, k němuž se používá buď voda nebo roztoky různých saponátů? Tedy především: Mytí lyží ve vodních tocích či nádržích nepřichází v úvahu, nesmí o nich být vyléván ani roztok saponátů! Zdůrazněme ještě, že používané saponáty jsou stejné jako třeba k mytí nádobí a že při trénincích a soutěžích jsou k dispozici nádoby, v nichž se mytí provádí nebo do nichž se použitý roztok vylévá. Ten by pak měl být připraven tam, kde ho lze vylít do odpadních jímek nebo do kanalizace (za nedlouhou dobu snad budeme moci doporučit vylévání ke sběrům pro čistírny odpadních vod). Zkrátka, pokud mytí probíhá v nádobí, s nímž se odpovídajícím způsobem zachází, nemá lyžování na trávě žádný negativní vliv na přírodu.

Na člověka samotného, samozřejmě znalého lyžování, má pouze vlivy pozitivní. Vždyť zdravý pohyb v přírodě, bez některých leckdy přece jen nepříjemných projevů zimy, za pěkného jarního či letního dne, rozhodně stojí za opatření travních lyží. Všechna ostatní výstrojí je vlastně totožná se zimní, která by jinak v teplejších zimách zcela zahálela.

STANISLAV HLADÍK

Ad verba

„severská kombinace“

S údivem jsem se v Lyžařství (76, 1990, č. 12, str. 6) dočetl, že zaslužený kombinák Tomáš Kučera považuje označení disciplíny „závod sružený“ za novinku ze šedesátých let. Sám si ovšem velice dobře pamatuje, že již při mém prvním školení „na rozhodčího“ v roce 1950 termín závod sružený existoval a tehdy mě vůbec nenapadlo, že by se snad dříve jmenoval jinak. Abych se ve svém přesvědčení utvrdil, otevřel jsem namátkou časopis Zimní sport z roku 1922, a hle: Na straně 111 se oznamuje, že u příležitosti mezinárodního kongresu lyžařského pořádá Svaz lyžařů ČSR mistrovství republiky, které se skládá ze dvou částí, a to závodu distančního a závodu sruženého. Vítěz tohoto závodu ponese titul Mistr Republiky československé v jízdě na lyžích.

Můžeme tedy mít za prokázané, že termín závod sružený pochází nejméně ze začátku dvacátých let, pravděpodobně však z dob ještě dávějších. Přesnější termín vzniku lze nepochybně snadno určit prostudováním naší rané lyžařské literatury. V souvislosti s tím mě začala

zajímat, odkdy se vlastně používá název „severská kombinace“, přesněji řečeno, odkdy se používá přídavné jméno „severská“, neboť kombinace to patrně byla od prvopočátku. (Viz O. Kulhánek, Zlatá kniha lyžování, str. 62 – zázvot „Huseby Hill 1879“) Hned mě napadlo, že od doby, kdy se objevila nějaká jiná kombinace. A to mohla být pouze jedna jediná, totiž alpská. Alpská kombinace však vznikla – jak je dobře známo – až koncem dvacátých let. Rozlišovat tyto dvě závodní disciplíny bylo asi nutné nejdříve na úrovni mezinárodní lyžařské federace. Teprve překladem z cizích jazyků se k nám tedy zřejmě dostal termín severská kombinace, a to nepochybně prostřednictvím účastníků mezinárodních závodů. Nelze vyloučit, že jim zní proto název „severská kombinace“ vznesenější než závod (nebo pretek) sružený (združený).

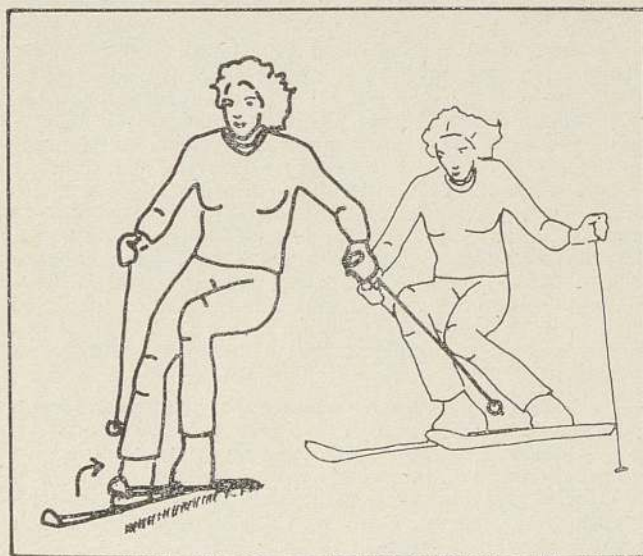
Tyto úvahy mě vedou k přesvědčení, že název závod sružený je u nás starší než název severská kombinace. Závěr je to ovšem spekulativní, prokázat jeno

správnost by bylo snad možná srovnávacím studiem české a slovenské lyžařské literatury. (Udělá to někdy někdo?)

Rád bych se ještě vrátil k problému, který v uvedeném čísle Lyžařství nadhodil na str. 3 pan redaktor Bláha. Jde o to, že federální úsek severské kombinace prosazuje, aby se zásadně používal pojem severská kombinace. Obávám se, že úporné prosazování určitého opatření shora není populární, dokonce si myslím, že se název závod sružený nařízením nevymýlí. Navíc nevíme, jak dobře pojmenovat česky (a snad i slovensky) závodníka, který se této disciplíně věnuje. „Kombinák“ určitě není spisovně vhodné – koncovka „ňák“ je typická pro pejorativní výrazy („frňák“, „čuňák“ apod.). Kombinista, kombinér nebo kombiník by se vám asi také nelíbily. Takže, milí závodníci v severské kombinaci a funkcionáři kolem nich se točící: Důvěrně vám asi nadále budeme říkat „kombiňáci“ a oficiálně sruženáři. S definicí: Sruženáři je závodník v severské kombinaci, které se v Čechách od nepaměti říkalo sružený závod.

MIROSLAV JEDLIČKA

Pozn. red.: „Závod sružený“ nebo „sružený závod“? Starší literatura patrně ani v tom není jednoznačná.

Kroky

Sjíždění oblouky z přestoupení obsahuje pohyby, které je možné připravovat k pohybovému průběhu chůze: Vykračující dolní končetina se pokrčí a pohybuje vpřed, špičkou nohy poněkud stranou; oporná dolní končetina se napíná. Dotyk chodidla s podložkou a opětné odpoutávání probíhá od malíkové po palcovou stranu.

Tyto pohybové prvky kroku můžeme výhodně využít k nácviku sjíždění oblouky. Vybereme si mírný a rovný svah a řídíme se podle obrazných pokynů:

Sjížděj v širší stopě a představ si, že budeš dolů ze svahu provádět kroky běžné chůze. Nadzvedneš špičku levé lyže (patka zůstává v doteku se sněhem), pohybuješ nadzvednutou končetinou vpřed a špičkou nohy jí vytáčíš stranou. Pánev na levé straně ztratila oporu. Ty jí v tom nebráníš a necháš ji přemístit vlevo, směrem dovnitř nastávajícího oblouku. Současně napínáš pravé dolní končetiny, které provádíš stejně jako při kroku, pak směruje stranou, „proti lyži“. Nevyhnutelným důsledkem takového kroku je první oblouk vlevo. Následující stejný krok vpravo a... už sjíždíš oblouky.

Tak tedy: Krůček rytmicky ze svahu. Pokrč, předsuň a otáčej jednu končetinu, napínej druhou. K tomu přidej při každém vykročení oporu o hůl.

Přejeme ti příjemnou a snadnou procházku po svahu do údolí.

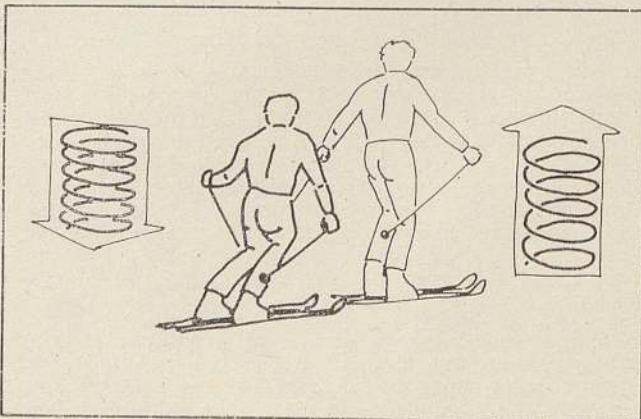
Pérák

Při většině vhodně prováděných sportovních pohybů, tedy i při sjíždění na lyžích, je důležité střídání svalové napětí a uvolnění. Při sjíždění oblouky se napětí a uvolnění uplatňuje především ve fázi přechodu z jednoho oblouku do druhého, při „střídání oblouků“. Napětí při zakončení oblouku je spojeno se snížením těžiště lyžaře a se zvýrazněným zatížením především vnější lyže. Po tomto tlaku následuje přechod do dalšího oblouku, charakteristický uvolněním a zvýšením.

Máš-li tuto pohybovou akci zvládnout plynule a koordinovaně, pomůže ti představa, že jsi pružina. Ta se stlačuje ke konci každého oblouku a uvolňuje při přechodu do oblouku následujícího.

Musíš cítit, že tvoje lyže jsou „těžké“, když pružinu stlačuješ (stlačuješ ji směrem na střed vnějšího chodidla) a „lehké“, když ji uvolníš. Po stlačení spojeném s důrazným záběrem hrany, ucítíš, jak lyže „odskočí“ od sněhu a usnadní tak střídání oblouků.

Takže: „Pružinu“ plynule stlačit... a uvolnit..., stlačit... a uvolnit...

Píše a kreslí JIŘÍ SOUKUP

TŘIKRÁT START BĚŽKYŇ

Janoušková,
Rázlová
a Knížková
na snímcích
Bohumila Hynka

lyžařství

ROČNÍK 77

1991

Kčs 4,—

6

AŤ JE NÁS NA STARTU čím dál víc!

Snímky Pavol Erdziak a Ota Mrákota

ČTĚTE:

O skoku s Josefem Lánským	2
Světové poháry ve výsledcích	4-6
Hodnocení firem na MS v alpských disciplínách	9
Letošní Interski	14-15
Rozpadne se SP?	16

NA TITULNÍ STRANĚ muž, jehož technika nejméně rozvířila skokanskou hla-
dinu — Jan Boklöv ze Švédska.

NA ZADNÍ STRANĚ OBÁLKY úspěšný
mladý sdruženář David Soldát.

Uzávěrka tohoto čísla:
5. května 1991

Chvála trenérů

Trenér má dnes ve všech individuálních sportech na výsledcích závodníka nebo závodnice velký podíl. Obecně se odhaduje nejméně na třicet procent. To znamená 30 % zásluh při úspěchu, 30 % viny při neúspěchu. Nejméně...

Je naše chyba, že při úspěších na trenéra často zapomínáme, zatímco při neúspěších nikoliv. Za porážku zkrátka může trenér, po vítězství jakoby o něm nikdo nechtěl slyšet. Je dobrým zvykem ve sportovně nejvyspělejších zemích, že při vyhlášení vítězů se připomínají jména trenérů — někdy dokonce i těch prvních, v oddílech, jména „objevitelů“. A je dobrou vizitkou výchovy závodníka, nezapomene-li při rozhovorech s novináři na svého trenéra. Domnívat se: Já už jsem tak dobrý(á), že trenéra vlastně nepotřebuji — to končíva obvykle špatně. Po pýše následuje pád, jak učí staré české přísloví.

Trenér musí být pedagog, myslitel, tvůrce. Musí „umět naučit“ a hlavně pro sport získat. Co získat?! Nadchnout, zbláznit, zfanatizovat. Trenér olympijského vítěze v chůzi Jozefa Pribilince, jeden z našich největších atletických odborníků Juraj Benčík řekl, že má-li svěřenec získávat medaile, musí mít i trenér medailovou úroveň. Tím to začíná. Jestliže je trenér jako člověk průměrný, nemohou jeho svěřenci být ve sportu víc. Říkávalo se: Kdo chce zapalovat, musí sám hořet. Ve sportu to platí stále a především. Trenér by měl být člověk schopný získat pro svůj sport kohokoliv. Každý jakoby se po rozhovoru s ním divil, že ten či onen sport sám nedělá.

Trenér a závodník ovšem není totéž. Protože jsem sport poznal trochu blíže, pracně a věčně to opakuji kolegům novinářům, kteří se často a „rádi“ diví, že ten nebo jiný nikdy úspěšně nezavodil, a přece je vynikajícím trenérem.

Ve skutečnosti na tom není nic nepochopitelného. Praxe ukazuje, že možná skoro naopak. Jenom málokdy se vynikající sportovec stane stejně vynikajícím trenérem. (Viz též článek o Světovém poháru na Štrbském Plese v čísle 3/91.) Daleko víc je těch, kteří sami závodili sotva průměrně a jako trenéři přesto vynikli, stejně jako těch, kdo byli skvělými závodníky a jako trenéři úplně selhali. Není divu. Předpoklady trenérovy a závodníkovy — to je něco úplně jiného a jenom vzácně se spojí v jediné osobě.

Někdo třeba neměl dost talentu, fyzické odolnosti, antropometrických a jiných předpokladů, které ani tím nejsvědomitějším tréninkem příliš nezměníme. Vždyť například VO₂max, jeden ze základů vytrvalostních výkonů, ovlivníme přípravou maximálně o +10–15%. (Přičemž těch +15 je už dost nepravděpodobných.) Na druhé straně předpoklady trenérovy nelze tak exaktně měřit, ale i ony existují a také je můžeme prací ovlivnit jen částečně. Pedagogem se člověk musí narodit, intelektuálem také, jazykový talent (umožňující sledovat zahraniční literaturu a diskutovat se zahraničními odborníky) je rovněž vrozený, vědecko-metodický přístup ke studiu a k řešení problémů nejinak. Ano — i trenér má svůj talent, který lze rozvíjet, nikoliv však na přirodě vyzdorat.

Klaňme se proto všem Trenérům s velkým T, Pánům Trenérům, bez jejichž intelektu by sport dnes nebyl tam, kde je. A brzdíme nadnesenost těch, kdo si myslí, že trenér je něco vedlejšího, co do sportu snad ani nepatří.

KAREL BLÁHA

Při výrobě číslo 5/91 došlo k nepříjemné chybě v textu výzvy ke sbírce na podporu časopisu Lyžařství. (Viz strana 1, horní perex.) Správný název konta, na něž můžete posílat svoje příspěvky, je: Komerční banka Praha 1, číslo účtu 4934-011, variabilní symbol 22609. Opravu přinesl následující den deník Československý sport, pomohly i národní svazy při rozesílání informací lyžařským oddílům. Přesto se k ní vracíme také my s omluvou a vírou, že nás pro tento omyl nenecháte bez pomoci. Redakce

Lyžařství

Ročník 77 Číslo 6
Vychází v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů ing. Alexandr Žurman. Redaktor časopisu Karel Bláha. Grafická úprava Miroslav Slejška. Redakční rada: J. Trouslil, předseda, ing. P. Borský, PhDr. T. Broda, CSc., P. Bušta, P. Honzl, PaedDr. A. Horáček, A. Jedlička, ing. J. Jech, CSc., J. Kotland, JUDr. O. Kulháněk, J. Lánský, M. Lohniský, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, CSc., P. Zelenka. Redakce: Klimentská 1, 115 88 Praha 1, telefon 231 47 40. Vychází jednou za měsíc. Tiskne Typos, tiskařské závody, s. p., nám dr. M. Horákové 7, 360 32 Karlovy Vary. Cena 4 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, administrace vývozu tisku, Kafkova 19; 180 00 Praha 6. Neobjednané příspěvky se nevracejí. ISSN - 0323 - 1445

Podávání novinových zásilek ředitelstvím poštovní přepravy Praha, č. j. 1523 ze dne 31. 5. 1991.

O skoku s Josefem Lánským

Úvodem jsem se chtěl ptát na nešťastný závěr SP skokanů na Štrbském Plese. Otázku přihrál hlavní trenér úseku skoku ČSSL Josef Lánský kolegovi. „Říkal jste před chvílí, že zítra jedete do Liberce. Tak zajděte za Miloslavem Bělonožníkem. Ten tam byl zástupcem technického delegáta.“

Přesto nedám pokoj: Myslíte si, že to byla vina pořadatelů?

„Nějakou chybu určitě udělali. Jenže co je bez chyby? Reakce zahraničních účastníků byla podle mého názoru nepřiměřená. Běžně se stává, že po přestávce — někdy i delší než byla tady — závod pokračuje. Nevím, proč tam v době rozhodování nebyl pan Halonnen z Finska, který to mohl uklidnit.“

— Nebojíte se, že případ ovlivní pořádání dalších významných závodů u nás?

„Těžko říct. Důležité bude, jak FIS pochopí závěrečnou zprávu. Přesto myslím, že největším rizikem byla volba termínu. Od pořadatelů byla obě závody koncem března vůbec pořádat.“

— Televize oba pády navíc dokonale „rozmázla“ a pečlivě mnohokrát opakovala. Co tomu řeknou adepti skoku a jejich rodiče?

„Tak daleko to vliv mít nebude. Každý laik ví, že skok na lyžích patří mezi rizikové sporty. S tím se už počítá na začátku. Nemyslím, že kvůli pádům na Štrbském Plese bude o tuto disciplínu menší zájem. Vyznavač skoku brzy zapomene.“

— Teď tedy z jiného konce. Jaká je situace ve vašem odvětví vůbec? Třeba pokud jde o výchovu mládeže?

„Máme osm center této disciplíny. Víím, na co narážíte: Centra jsou tam, kde jsou můstky. Z některých oblastí je obtížné vybírat talenty, protože daleko široko není můstek ani trenér. Sám nikdo skok trénovat nemůže. Snažíme se vyřešit situaci založením internátů, centralizovat přípravu, soustředit talenty. V takových internátních školách by mohli bydlet a trénovat i chlapci z míst, v nichž pro tento sport podmínky nejsou. Bude to ale ještě nějaký čas trvat, vlastně jde o výhled do budoucnosti.“

— Jiná odvětví lyžování skokanům závidí, že v přípravě nepotřebují sněh. Prý jim stačí umělá hmota nebo keramická stopa...

„Je pravda: Máme u nás v celé republice asi dvacet můstků s umělou hmotou nebo keramickou stopou — tedy včetně můstků malých. V zahraničí jsou ještě dál, stavějí se už i můstky s umělou ledovou stopou, jakýsi skokanský „zimní stadion“. Je to ale strašně drahé, málokde si něco takového mohou dovolit.“

— Ale není pravda, že sněh nepotřebujeme. Žádná hmota ho nenahradí! Na

hmotě mají všichni stále stejné podmínky, což o sněhu rozhodně neplatí. V zimě se podmínky mění třeba i v průběhu jediného závodu. A některé věci se na hmotě nedají rovnocenně natrénovat vůbec. Například stabilita nájezdového postavení. Rozskákat se na prvním sněhu je velmi důležité a často je dlouho v sezóně vidět, kdo se na první sněh dostal.“

— Slyšel jsem o novém reprezentačním družstvu skokanů, že prý v něm není mnoho nového.

„To je nesmysl — jak to někdo může říct? Ze starších závodníků zůstaní Ploc a Dluhoš, který i po úraze chce znovu začít. Parma byl vyřazen, ale ne provždy odepsán. Bude-li mít při prvních závodech formu právě on, není nic ztraceno.“

Potom je trojice Sakala, Raszka a Jež. To jsou závodníci už zkušeni, ale věkem stále ještě mladí. Následují nováčci: Goder, Jiroutek, Lukeš, Bělčík a Rydval. Takže z deseti je osm velmi mladých — taková bilance se mně nezdá špatná.

Musíme se důkladně připravovat. Do roku 1994 nás čeká šest vrcholných světových soutěží! V důsledku přechodu na nový cyklus budou během tří sezón dvě zimní olympiády, dále dvě mistrovství světa a dvakrát mistrovství světa v letech na lyžích. Dokonalý test, jak dobře jsme si vybrali závodníky. Ale znovu zdůrazňuji: Nikdo není odepsán!

Kdo bude mít výkony, bude v reprezentaci. Teď je to navíc podstatně jednodušší s cestováním. Je možné v neděli podat vynikající výkon a třeba v úterý odestovat. Složení družstev žádný tělovýchovný orgán neschvaluje, nemusíme podávat žádosti o výjezd mnoho týdnů předem, do většiny zemí nepotřebujeme ani víza...“

— Sušká se, že prý máte zájem o Milana Kučeru...

„Podívejte se: Skokani nikomu a nikdy závodníka neukradli! Přechod

na jinou disciplínu musí být výsledkem zralého, dlouhodobého zvažení všech okolností. Musí vyjít z vůle závodníkovy a být podpořen souhlasem jeho trenéra.“

Pokud jde konkrétně o Kučeru: Víme, že letos dosáhl v severské kombinaci vynikajících výsledků, a v takové situaci asi nemá smysl uvažovat o jiném odvětví. Takový přechod také nemusí dobře skončit. Jako příklad bych uvedl Tomáše Ploce, který se po úspěších svého bratra Pavla chtěl stát specialistou-skokanem. Nakonec to ve skoku moc slavně nebylo a myslím, že měl zůstat u kombinace.

Ano, Milan Kučera skáče velmi dobře, je na úrovni našich skokanů. Jenže vynikající „kombiňák“ musí být na úrovni dobrých specialistů v obou disciplínách, ve skoku ještě možná o něco víc. Naši velcí sdruženáři minulosti — od Melicha přes Rygla po Tomáše Kučeru — ti všichni výborně skákali. I my skokani budeme mít radost, vyrosteli kombiňákům další osobnost.“

— A z posledního soudku: Jak je v současné ekonomické situaci zajištěna příprava na příští sezónu?

„S pomocí armádních středisek, k nimž až na jednu výjimku patří všichni naši reprezentanti, se nám zřejmě podaří přípravu zvládnout optimálně nejen po stránce sportovní, ale i finanční. Máme leccos rozjednáno v otázce sponzorování, daří se navazovat kontakty. Už teď máme zajištěnou přípravu v zahraničí i trénink na prvním sněhu.“

Tady bych chtěl oponovat těm, kteří tvrdí, jak se skokanům žije. Nejen, že i my — jak už jsem říkal — stavíme na první místo sněh, ale vezměte si ještě další věci. Především naše vybavení, tedy v první řadě lyže, které se hodí výhradně a jenom ke skoku — jinak jsou zcela nepoužitelné. Navíc skokanské lyže se nikde neprodávají, nedají se koupit. Pokud jde třeba o běžky, najdete i v obchodech vynikající lyže, zvláště v poslední době u některých soukromníků. Ale lyže pro skok nikdo neprodává a prodávat nebude. Takže skokani si zase nežijí tak, jak se na první pohled zvenčí někomu zdá.“

Připravil K. B.

Vítěz SP Andreas Felder

Snímek Peter Pospíšil

STŘÍPKY z Plesa

• Při listopadovém pádu na trépinu v Gällivare utrpěl švédský „věčkář“ Jan Boklöv zlomeninu kotníku a na můstky se vrátil až v březnu. Ve Světovém poháru už stihl vybojovat pouhé dva body v Planici, na Štrbském Plese ho od bodované příčky dělilo jediné místo. V zákulisí boji o křišťálový glóbus však zůstává Jan Boklöv stále stejný: Pravidelně ho najdete pozdě v noci v baru, s vodkou a nezbytnou cigaretou. Švédský trenér k tomuto svéráznému způsobu životy mlčí, mlčí i kolegové z družstva. „On je prostě zvláštní,“ řekl Mikael Martinsson a raději se Boklövovou životy dále nezabýval.

• Švýcarští skokani zaznamenali výrazný výkonnostní vzestup a nemohou si vynachválit trenéra Josefa Samka. Odu na Samka podporoval i Stephan Zünd: „Je výborný jako trenér i jako člověk, je velice dobrý psycholog. Diskutuje s námi o tématech, která sice nemají se skokem nic společného, ale která nás lidsky zajímají. Je poměrně klidné povahy, což je při skoku určitě výhodou. Celá dlouhá sezóna je nervózní, a když je pak nervózní ještě trenér, tak je to zlé...“

• Historie někdy nabízí zajímavé paralely. Když se v roce 1985 konalo finále Světového poháru rovněž na Štrbském Plese, přijel i tehdy na tatranské můstky jako vedoucí závodník SP Andreas Felder. Pouhý jednobodový náskok před Nykänenem však dokonale promrhal. „Mattí tehdy zisk pohár zaslouženě. Chtěl jsem moc vyhrát, ale moje forma do závěru ne-

vydržela,“ vzpomínal na rok 1985. I letos totiž dorazil na Štrbské Pleso jako vedoucí skokan SP, téměř sedmdesátibodový náskok před pronásledovateli však tentokrát před posledním závodem hovořil jasnou řečí a Felder mohl poprvé zvednout nad hlavu křišťálový glóbus. „Byla to moje nejlepší sezóna v životě,“ svěřoval se. „Vyhrát Světový pohár považuji za nejtěžší, co v našem sportu existuje.“

• Na Štrbském Plese se hovořilo o možnosti, že by se Světový pohár skokanů po vzoru běžců rozdělil: polovina závodů klasickým stylem, polovina módním V-stylem, výsledky by se počítaly. Mnozí ale toto řešení příliš nepodporují. „Teoreticky je to možné, ale nebylo by to fér vůči skokanům, kteří umějí skákat jen jedním stylem,“ řekl Zünd a dodal: „Všechno ovšem záleží na rozhodnutí FIS.“

-tm-

Neměli to postříkat!

Když jsem sháněl oficiální stanovisko k nedokončenému závěru SP skokanů na Štrbském Plese, odkázali mne odpovídní činitelé na Miloslava Bělonožníka z Liberce. Shodou okolností jsem tam příští den měl cestu, a tak jsem se vypravil i za mužem, který byl při závodech zástupcem technického delegáta.

Byl to velmi neformální rozhovor. Správce skokanského areálu TJ Ještěd Liberec právě pracoval na dojezdu, nic nedbal na poletující sníh a mrazivý vzduch. Inu, lyžaři se počasí nezaleknou. Redaktor, který se ho také nezalekl a spustil se po krkolomných schůdkách „do údolí“, nelitoval.

„Myslím, že reakce zahraničních účastníků a jejich trenérů byla přehnaná,“ řekl náš bývalý úspěšný reprezentant ve skoku na lyžích. „To se přece stává a nevím, čemu se tak divím. Roli asi hrála i skutečnost, že v pořadí Světového poháru bylo rozhodnuto a dokončeno závodů v neděli 31. 3. bylo tak trochu formální. Kdyby jim o něco šlo, asi by si všechno rozmysleli. Od FIS přišel nakonec organizátorům omluvný dopis — což ukazuje, že se na Štrbském Plese nestalo nic úplné výjimečného.“

Problém byl už s termínem závodu. Koncem března se teplejší počasí a potíže se sněhem v našich horách dají předpokládat. Pořadatelé dělali co mohli a zaslouží uznání, že se vůbec skákalo. Na zranění Dluhoše a pádu norského závodníka Berga nemají podle názoru pana Bělonožníka viny. Ani na zranění malého chlapce, kterého zasáhla Dluhošova lyže. „Toho si měl uhlídat otec a ne pořadatelé. Když dítě podleze bariéru, padá vlna na jeho doprovod. Nemůže přece být jeden pořadatel na jednoho diváka!“

Znamená to tedy, že se nestalo vlastně nic? Lépe řečeno, že nikdo za nic nemůže?

„Udělal chybu v tom, že večer po programu prvního dne postříkali nájezd chemickou směsí používanou ke zpevnění sněhu. Jenže ta směs působí zcela opačně, jakmile se změnila teplota vzduchu. A to se také stalo. V sobotu dopoledne bylo osm nad nulou, druhý den ráno dva pod nulou. Takovou změnu teploty zřejmě nečekali, a malér byl na světě. Přesto si pořád říkám, jak je možné, že tolik závodníků odsákalo bez problémů. Vždyť už před Dluhošem jich jelo víc než čtyřicet. Ale nájezd se má stříkat až po poradě s technickými zástupci. Oznamili sice něco v tom smyslu v sobotu večer, jenže nejasně

(„My jsme to trochu postříkali.“) Nikoho z nás nenapadlo, že postříkali nájezd, nikoliv doskočiště!

Také neměli pouštět trenéry na odrazový stůl, kde si výpravy svolaly jakousi poradou. Jenže tam nemají zástupci výprav při závodech co dělat! Když bylo všechno v pořádku, zahraniční účastníci už na můstku nebyli. Kromě zmíněného rozhodnutého pořadí SP se asi projevil také spory o srážce z cestovního (Praha—Poprad), jenže účtování bylo přesně podle předpisů FIS pro úhradu cestovního na SP.“

Tolik zástupce technického delegáta. Věřme, že na nás svět nezanevře, že další závody mezinárodního významu u nás proběhnou podle plánu. A šťastněji!

K. B.

Ohlasy v zahraničním tisku

Ačkoliv naši odborníci spíše odsuzují zahraniční výpravy za jejich předčasné odchod ze závodu SP skokanů na Štrbském Plese, tisk píše v podstatně jiném tónu. Vybíráme dvě ukázky. Rakouský nezávislý deník Die Presse, který vychází ve Vídni, napsal:

„Finále na Štrbském Plese skončilo nechutně. V sobotu si Zünd (Švýcarsko, vítěz sobotního závodu — pozn. red.) mohl ještě klidně létat. V neděli se však bezstarostní organizátoři postarali o skandální trapas, při kterém docházelo ke krkolomným pádům. Nor Berg a Čech Dluhoš vyjeli z nedostatečně upravené nájezdové stopy a spadli už na můstku. Berg vyvázl bez zranění, ale Dluhoš utrpěl zlomeninu holenní kosti.“

Potom nám Andi Felder (Rakousko, vítěz SP 1991 — pozn. red.) sdělil, že si všiml, jak trenéři dávají znamení k zastavení soutěže. Na tento signál se skokani honem vytratili z věže a každý byl rád, že je z toho venku.“

Uznávané švýcarské noviny Sport, které vycházejí třikrát týdně v Curychu:

„Poté, kdy se v neděli dopoledne zatáhla obloha a oteplilo se, podmínky pro pořádání závodu se prudce zhoršily. Na stole skokanského můstku se objevila voda, která přímo zastavovala (brzdila) závodníky dosahující na nájezdu rychlosti kolem 90 km/h. Ladislav Dluhoš (ČSFR) ve zkušebním kole a pak — po delším preparování — Oeyvind Berg (Norsko) v prvním kole závodu padali po hlavě ze skokanského můstku a po dopadu se kutáleli po celé délce doskočiště. Zatímco Berg vyvázl jenom s modřinami, otřesený Dluhoš musel být se zlomenou holenní kostí převezen do nemocnice v Popradu.“

NEFÉR ROZHODNUTÍ: Přesto jury rozhodla poměrem hlasů 3:2, aby se v soutěži pokračovalo. Bylo to vzhledem k bezpečnosti závodníků nepochopitelné rozhodnutí. Teprve stávka, kterou vyhlásily týmy Rakouska, Německa, Švýcarska, Švédska a Finska, přinutila organizátory soutěž přerušit. Toto rozhodnutí každý přijal s velkou úlevou. Na můstek totiž v noci napadl čerstvý sníh, který nebyl náležitě upraven, natož aby byl ještě před začátkem programu druhého dne profesionálně chemicky preparován. Kdyby se tak stalo, s největší pravděpodobností by se zabránilo úrazům a nedošlo by ani k vášnivým diskusím na závěr.“

Redakce byla informována, že pořadatelé SP na Štrbském Plese dostali od příslušné komise FIS omluvu za jednání zahraničních účastníků. Věřme tedy, že toto zadostiučinění ze strany vrcholného světového orgánu se příznivě odrazí při posuzování našich pořadatelských plánů pro příští sezóny. První reakce zahraničního tisku tomu rozhodně nenasvědčovala...

Světové poháry

ALPSKÉ DISCIPLÍNY

Muži

Oppdal, Norsko 26. 2. slalom (převýšení 180 m, v prvním kole 68, ve druhém 59 branek): 1. Nierlich (Rak.) 1:44,05 (53,30 a 50,75), 2. Accola (Švýc.) — 0,18 (53,80 a 50,43), 3. Girardelli (Luc.) — 0,42 (54,28 a 50,19), 4. Kjuus (Nor.) — 0,85, 5. Gerosa (It.) — 1,42, 6. Bittner (SRN) — 1,50, 7. Eberharter — 1,94, 8. Stangassinger (oba Rak.) — 1,99, 9. Okabe (Jap.) — 2,08, 10. Polig (It.) — 2,26, 11. Gstrein — 2,66, 12. Mader (oba Rak.) — 4,03, 13. Nilsen (Nor.) — 4,48, 14. Pramotton (It.) — 4,57, 15. Staub (Švýc.) — 4,60.

Lillehammer, Norsko 2. 3. slalom (převýšení 192 m, v prvním kole 71, ve druhém 65 branek): 1. Tritscher (Rak.) 1:52,93 (57,03 a 55,90), 2. Stangassinger — 0,48 (57,13 a 56,28), 3. Accola — 1,17 (57,54 a 56,56), 4. Girardelli — 1,91, 5. Gerosa — 2,33, 6. Ericson (Švéd.) — 2,44, 7. Aamodt (Nor.) — 2,68, 8. Nilsson (Švéd.) — 2,80, 9. Simond (Fr.) — 2,89, 10. Strolz (Rak.) a Mader oba — 2,93, 12. Roth (SRN) — 3,15, 13. de Crignis (It.) — 3,26, 14. Polig — 3,83, Bauer (SRN) — 4,16.

Lillehammer, Norsko 3. 3. obří slalom (v prvním kole 48, ve druhém 47 branek): 1. Tomba (It.) 2:18,92 (1:10,31 a 1:08,61), 2. Nierlich — 0,31 (1:10,38 a 1:08,85), 3. Eberharter (Rak.) — 0,43 (1:10,04 a 1:09,31), 4. Girardelli — 1,10, 5. Holzer (It.) — 1,29, 6. Accola — 1,45, 7. Locher — 1,76, 8. Kälin (oba Švýc.) — 1,85, 9. Furuseth (Nor.) — 2,38, 10. Salzberger (Rak.) — 2,82, 11. Aamodt — 2,92, 12. Ericson — 2,99, 13. Bittner (SRN) — 3,03, 14. Stampatti (It.) — 3,09, 15. Mayer (Rak.) — 3,10.

Aspen, USA 9. 3. obří slalom (v prvním kole 52, ve druhém 49 branek): 1. Tomba 2:11,92 (1:05,15 a 1:06,77), 2. Nierlich — 0,47 (1:06,53 a 1:05,86), 3. Girardelli — 1,06 (1:06,54 a 1:06,44), 4. Eberharter — 1,19, 5. Mader — 1,23, 6. Kjuus a Kunc (Jug.) oba — 1,28, 8. Furuseth — 1,73, 9. Salzgeber — 1,81, 10. Walk (oba Rak.) — 2,09, 11. Holzer (It.) — 2,30, 12. Aamodt — 2,31, 13. Kälin — 2,40, 14. Wallner (Švéd.) — 2,46, 15. Tritscher — 2,56.

Aspen, USA 10. 3. sjezd (délka tratě 3055 m, převýšení 782 m): 1. Heinzer (Švýc.) 1:44,89, 2. Skaardal (Nor.) — 0,26, 3. Höflechner — 0,49, 4. Stock — 0,80, 5. Ortlieb (všichni Rak.) — 0,93, 6. Besse — 1,03, 7. Fahner (oba Švýc.) — 1,44, 8. Plé (Fr.) — 1,47, 9. Müller (Švýc.) — 1,54, 10. Belczyk (Kan.) — 1,68, 11. Ghedina (It.) a Thorsen (Nor.) oba — 1,72, 13. Runggaldier (It.) — 1,82, 14. Podivinsky (Kan.) a Alphand (Fr.) oba — 1,87.

Lake Louise, Kanada 16. 3. sjezd (převýšení 1000 m): 1. Skaardal 1:58,08, 2. Heinzer — 0,18, 3. Höflechner — 0,24, 4. Kitt (USA) — 0,28, 5. Ortlieb — 0,53, 6. Mahrer (Švýc.) — 0,61, 7. Thorsen — 0,74, 8. Stock — 1,11, 9. Besse — 1,36, 10. Henning (Švéd.) — 1,42, 11. Mader — 1,48, 12. Boyd (Kan.) — 1,57, 13. Müller — 1,59, 14. Plé — 1,64, 15. Stemmler (Kan.) — 1,69.

Lake Louise, Kanada 17. 3. druhý sjezd (převýšení 1000 m): 1. Heinzer 1:57,65, 2. Skaardal — 0,08, 3. Ortlieb — 0,09, 4. Mahrer — 0,57, 5. Höflechner — 0,62, 6. Besse — 0,79, 7. Rzehak (Rak.) — 1,08, 8. Gigandet (Švýc.) — 1,12, 9. Ghedina — 1,18, 10. Thorsen — 1,21, 11. Podivinsky — 1,26, 12. Boyd — 1,74, 13. Fahner — 1,89, 14. Stemmler — 2,00, 15. Rey (Fr.) — 2,16.

Lake Louise, Kanada 18. 3. superobří slalom (převýšení 680 metrů): 1. Wasmeler (SRN) 1:28,75, 2. Holzer — 0,34, 3. Eberharter — 0,52, 4. Salzgeber a Mahrer oba — 0,65, 6. Marksten (Nor.) — 0,80, 7. Skaardal — 0,81, 8. Accola — 0,85, 9. Henning — 1,05, 10. Alphand (Fr.) — 1,10, 11. Ortlieb — 1,13, 12. Zehentner — 1,15, 13. Polig — 1,18, 14. Piccard (Fr.) — 1,29, 15. Alpiger (Švýc.) — 1,32.

Waterville Valley, USA 21. 3. obří slalom: 1. Tomba 2:26,56 (1:16,30 a 1:10,26), 2. Furuseth — 0,01 (1:15,98 a 1:10,59), 3. Nierlich — 0,37 (1:16,08 a 1:10,86), 4. Wallner — 1,07, 5. Kunc — 2,58, 6. Salzgeber — 2,79, 7. Pieren — 2,95, 8. Knöri (oba Švýc.) — 2,97, 9. Polig — 2,99, 10. Feutrier (Fr.) — 3,00, 11. Pramotton — 3,24, 12. Piccard (Fr.) — 3,32, 13. Nobis (USA) — 3,35, 14. Kälin — 3,42, 15. Pesando (It.) — 3,50.

Waterville Valley, USA 22. 3. slalom: 1. Fogdö (Švéd.) 1:42,48 (53,03 — 49,45), 2. Tomba — 0,43 (53,22 a 49,68) a Nierlich — 0,43 (53,70 a 49,21), 4. Accola — 0,98, 5. Kjuus — 1,03, 6. Nilsson — 1,26, 7. Bittner — 1,38, 8. Ericson — 1,39, 9. de

Crignis — 1,73, 10. Jagge (Nor.) — 2,19, 11. Roth — 2,20, 12. Berra (Švýc.) — 2,29, 13. Gstrein — 2,51, 14. Simon — 2,75, 15. Bianchi (oba Fr.) — 2,84.

Konečné celkové pořadí SP mužů: 1. Girardelli 242, 2. Tomba 222, 3. Nierlich 201, 4. Heinzer 199, 5. Furuseth 156, 6. Skaardal 153, 7. Mader 117, 8. Accola 114, 9. Kjuus 103, 10. Fogdö 95, 11. Mahrer 93, 12. Eberharter 88, 13. Stangassinger 80, 14. Bittner 77, 15. Kälin 70 b.

Sjezd: 1. Heinzer 159, 2. Skaardal 125, 3. Mahrer 81, 4. Höflechner 64, 5. Boyd 62, 6. Ortlieb 56.

Superobří slalom: 1. Heinzer 40, 2. Eberharter 33, 3. Skaardal 28, 4. Piccard 27, 5. Mader 26, 6. Wasmeler (SRN) 25 b.

Obří slalom: 1. Tomba 152, 2. Nierlich 101, 3. Girardelli 84, 4. Kälin 64, 5. Nyberg 52, 6. Furuseth 44 b.

Slalom: 1. Girardelli 110, 2. Furuseth 102, 3. Nierlich 100, 4. Fogdö 95, 5. Stangassinger 80, 6. Tomba 70 b.

Ženy

Garmischpartenkirchen, SRN 9. 2. superobří slalom (délka tratě 2070 m, převýšení 580 m): 1. Merleová (Fr.) 1:26,14, 2. Dedlerová — 0,53, 3. Gergová (obě SRN) — 0,66, 4. Bouvierová (Fr.) — 0,93, 5. Seizingerová (SRN) — 1,00, 6. Gintherová (Rak.) — 1,06, 7. Hächerová (SRN) — 1,08, 8. Wachterová (Rak.) — 1,21, 9. Mösenlechnerová (SRN) — 1,28, 10. Leeová-Gartnerová (Kan.) — 1,29, 11. Zurbriggenová — 1,43, 12. Bournissenová (obě Švýc.) a Maierová (Rak.) obě — 1,46, 14. Gladyshevová — 1,63, 15. Zelenská (obě SSSR) — 1,64. — **38. Krnavcová — 3,96, 44. Tarasovičová — 6,90.**

Zwiesel, Rakousko 10. 2. superobří slalom (dvě kola, délka tratě 1400 m): 1. Wachterová 2:16,83, 2. Twardokensová (USA) — 1,06, 3. Schneiderová (Švýc.) — 1,15, 4. Ederová (Rak.) — 1,54, 5. Pušniková — 1,78, 6. Bokalová (obě Jug.) — 2,54, 7. Anderssonová (Švéd.) — 2,59, 8. Merleová — 3,00, 9. Salvenmoserová (Rak.) — 3,02, 10. Hansenová (Nor.) — 3,03, 11. Seizingerová — 3,08, 12. Stroblová (Rak.) — 3,61, 13. Gergová — 3,76, 14. Haasová (Švýc.) — 3,81, 15. Bouvierová — 3,94.

Furano, Japonsko 23. 2. sjezd (délka tratě 2326 m, převýšení 600 m): 1. Haasová (Rak.) 1:22,83, 2. Bournissenová — 0,30, 3. Zelenská — 0,57, 4. Pancevová (Kan.) — 0,76, 5. Seizingerová — 0,80, 6. Gintherová — 0,81, 7. Kronbergerová (Rak.) — 0,87, 8. Gladyshevová — 1,11, 9. Larocheová (Kan.) — 1,20, 10. Leeová-Gartnerová — 1,24, 11. Vogtová (SRN) — 1,27, 12. Zellerová (Švýc.) — 1,28, 13. Merleová — 1,30, 14. Wallingerová (Rak.) — 1,31, 15. Zurbriggenová — 1,59.

Opět úspěšný Marc Girardelli

Snímek Peter Pospíšil

Konečné pořadí SP mužů 1990/91 v alpských disciplínách

	8 sj	15 3 SG	7 osl	9 sl	1 komt	
1. Girardelli (Luc.)	8	15	84	110	25	242
2. Tomba (It.)	—	—	152	70	—	222
3. Nierlich (Rak.)	—	—	101	100	—	201
4. Heinzer (Švýc.)	159	40	—	—	—	199
5. Furuseth (Nor.)	—	10	44	102	—	156
6. Skaardal (Nor.)	125	28	—	—	—	153
7. Mader (Rak.)	5	26	35	36	15	117
8. Accola (Švýc.)	—	13	22	67	12	114
9. Kjuus (Nor.)	5	6	30	42	20	103
10. Fogdö (Švéd.)	—	—	—	—	—	—
11. Mahrer (Švýc.)	81	12	—	—	—	93
12. Eberharter (Rak.)	—	33	35	9	11	88
13. Stangassinger (Rak.)	—	—	—	80	—	80
14. Bittner (SRN)	—	—	15	62	—	77
15. Kälin (Švýc.)	—	—	—	—	—	—
16. Zehentner (SRN)	50	18	—	—	—	68
17. Aamodt (Nor.)	—	19	32	16	—	67
18. Piccard (Fr.)	11	27	28	—	—	66
19. Tritscher (Rak.)	—	—	1	64	—	65
20. Boyd (Kan.)	62	—	—	—	2	64
Höflehner (Rak.)	64	—	—	—	—	64

Hodnocení států: 1. Rakousko 954, 2. Švýcarsko 737, 3. Norsko 643, 4. Itálie 522, 5. Švédsko 335, 6. NSR 260, 7. Lucembursko 242, 8. Francie 156, 9. Kanada 92, 10. USA 42, 11. Japonsko 29, 12. Jugoslávie 20 b.

Lety na lyžích

Kulm, Rakousko 23. 2. K 185 m: 1. Zünd (Švýc.) 362,0 (179 a 175), 2. Nikkola (Fin.) 356,5 (168 a 176), 3. P. I. Tällberg (Švéd.) 351,0 (159 a 171), 4. Petek (Jug.) 350,5 (166 a 152), 5. Kuttin 345,0 (169 a 152), 6. Felder (oba Rak.) 340,5 (154 a 169), 7. Martinsson (Švéd.) 339,5 (156 a 174), 8. Haim (Rak.) 338,0 (154 a 171), 9. S. Tällberg 336,0 (164 a 163), 10. Horngacher 332,0 (159 a 165), 11. Huber (oba Rak.) 330,0 (154 a 160), 12. Bredesen (Nor.) 327,0 (150 a 163), 13. Gebstedt (SRN) 326,5 (153 a 161), 14. Schuster 317,5 (149 a 153), 15. Neuländer (oba Rak.) 313,5 (151 a 147).

Kulm, Rakousko 24. 2. K 185 m: 1. Horngacher 358,0 (181 a 185), 2. Gebstedt 354,0 (177 a 186), 3. Kuttin 353,0 (175 a 187), 4. Haim 349,0 (161 a 181), 5. Ylipulli (Fin.) 346,5 (174 a

182), 6. Dluhoš 343,5 (164 a 168), 7. Huber 342,0 (157 a 178), 8. Goran (Jug.) 341,0 (161 a 172), 9. Zünd 339,5 (163 a 183) a Nikkola 339,5 (161 a 176), 11. Martinsson 339,0 (157 a 182), 12. S. Tällberg 334,5 (159 a 170), 13. P. I. Tällberg 332,5 (165 a 174), 14. Jež 331,0 (167 a 175), 15. Petek 330,0 (168 a 176).

Planica, Jugoslávie 23. 3. K 185 m: 1. S. Tällberg 355,5 (183 a 180), 2. Zünd 354,0 (191 a 177), 3. Kiesewetter (SRN) 353,0 (179 a 191), 4. Haim 349,5 (180 a 175), 5. Felder 345,0 (184 a 167), 6. Berg (Nor.) 342,5 (173 a 180), 7. Kuttin 340,5 (172 a 176), 8. Thoma 335,5 (170 a 179), 9. Weissflog (ba SRN) 333,5 (170 a 172) a Goldberger (Rak.) 333,5 (176 a 169), 11. Martinsson 333,0 (176 a 169), 12. Gebstedt 331,5 (172 a 172), 13. Duffner (SRN) 327,0 (176 a 173), 14. Horngacher 324,5 (168 a 171), 15. Ylipulli 319,5 (171 a 165). **18. Ploc 311,5 (169 a 157), 23. Jež 300,5 (165 a 156), 31. Dluhoš 285,5 (153 a 154), 43. Jiroutek 262,5 (146 a 139), 45. Sakala 260,0 (146 a 140), 55. Goder 237,5 (140 a 136).**

Planica, Jugoslávie 24. 3. K 185 m: 1. Gebstedt 355,0 (168 a 190), 2. Horngacher 354,5 (173 a 189), 3. Thoma 354,0 (176 a 182), 4. Zünd 344,0 (183 a 176), 5. S. Tällberg 338,5 (168 a 178), 6. Martinsson 337,5 (162 a 181), 7. Goldberger 335,5 (177 a 166), 8. Haim 335,5 (180 a 165), 9. Petek 332,5 (170 a 168), **10. Sakala 330,5 (165 a 168), 11. Kiesewetter 329,5 (172 a 176), 12. Nieminen (Fin.) 327,0 (162 a 163), 13. Duffner 326,5 (184 a 162), 14. Weissflog 323,0 (161 a 171), Boklöv (Švéd.) 323,0 (167 a 163) a Kuttin 323,0 (164 a 167).** — **20. Jež 316,5 (165 a 164), 23. Ploc 311,5 (161 a 157), 31. Dluhoš 293,5 (159 a 151), 40. Goder 273,5 (154 a 142), 54. Jiroutek 228,0 (132 a 131).**

Konečné pořadí SP v letech: 1. Zünd 64, 2. Horngacher 53, 3. Gebstedt 52, 4. S. Tällberg 47, 5. Haim 41, 6. Kuttin 37, 7. Martinsson 29, 8. Nikkola 27, 9. Thoma 23, 10. Felder 21. — **17. Dluhoš 10, 21. Sakala 6, 25. Jež 2 b.**

HRANICI SNŮ

představuje ve Světovém poháru lyžařů-běžců 25. místo v celkovém hodnocení. Zejména my při dnešní ekonomické situaci státu vůbec a sportu zvlášť klademe zmiňované umístění nade vše: Kdo se umístí do 25. místa, bude v příští sezóně jezdit na všechny závody SP zadarmo, náklady hradí pořadatelé! Z našich se poměrně slušně vedlo mužům. Do „placené“ pětadvacítky se dostali Korunka (16.), Buchtá (21.) a Benc (25.), ale nakonec i Petrásek. Ten sice obsadil až 37. příčku v tabulkách, ale ty se redukuje o závodníky nad povolený počet. Aby některé lyžařsky vynikající země neměly placené všechny a na jiné státy se nedostalo, smějí ti „placeni“ být z jednoho státu nejvýše čtyři. Takže Petrásek má štěstí!

Také toto hodnocení ukazuje, jak špatně jsou na tom dnes naše ženy. Kromě 21. Havrančíkové se do pořadí nedostala ani jedna, jediný bod chyběl Janouškové.

Předběžná termínovka SP 1991/92 v alpských disciplínách

MUŽI	Dějiště	Stát	ZENY		
Listopad			Listopad		
23.—24.	bude určeno později	Rakousko	30.—1.	Piancavallo	Itálie
30.—1.	Sestriere	Itálie	Prosinec		
Prosinec			7.—8.	St. Caterina	Itálie
7.—8.	Val d'Isère	Francie	14.—15.	Arosa	Švýcarsko
10.	Madonna di Campiglio	Itálie	21.—22.	Serre Chevalier	Francie
14.	Val Gardena	Itálie	Leden		
15.	Alta Badia	Itálie	5.—6.	Oberstaufen	Německo
21.—22.	St. Anton	Rakousko	11.—12.	Schruns	Rakousko
Leden			14.	Hinterstoder	Rakousko
4.—5.	Kranjská Gora	Jugoslávie	18.—19.	Maribor	Jugoslávie
11.—12.	Garmisch-Partenkirchen	Německo	25.—26.	Morzine	Francie
18.—19.	Kitzbühel	Rakousko	Únor		
21.	Adelboden	Švýcarsko	1.—2.	Grindelwald	Švýcarsko
25.—26.	Wengen	Švýcarsko	8.—23.	ZOH 1992	Francie
Únor				Albertville	
1.—2.	Megève	Francie	28.—29.	Narvik	Norsko
8.—23.	ZOH 1992		Březen		
	Albertville	Francie	2.	Sundvall	Švédsko
Březen			7.—8.	Panoramá	Kanada
7.—8.	Morioka	Japonsko	14.—15.	určí se později	
17.—22.	Finále SP	Švýcarsko	17.—22.	Finále SP	Švýcarsko
	Crans Montana			Crans Montana	

Když sjezdař umírá...

3. 3. 1979: Po olympijské sjezdovce v Lake Placidu se spouští devatenáctiletý mladík. Jmenuje se Leonardo David. Dokázal už vyhrát Evropský pohár a je jednou z největších nadějí italského lyžování. Předolympijský test však nedokončí. Po téměř bezpečně vypadajícím pádu v závěru trati upadá nečekaně do bezvědomí. Od té doby se již nikdy k plnému vědomí neprobere. Nad jeho stavem se zamýšlejí největší světové kapacity na klinikách v USA, Itálii a Rakousku. Marně. V roce 1982 je Davidův stav označen za beznadějný. Je převezen do svého rodiště v Gressoney-la-Trinité. Ale až 26. února 1985 smrt definitivně ukončí jeho „dlouhý sen“.

22. 1. 1984: Rakušan Sepp Walcher se přihlásil k „obyčejnému“ veřejnému závodě sjezdařů ve Schladmingu. Už dávno to není mladíček, který v roce 1973 vkročil do kolotoče Světového poháru. Není už ale ani fenomenální supersjezdař, který vyhrál mistrovství světa i pět závodů Světového poháru a bez úhony „přežil“ 17 pádů. Sepp Walcher již vyklídl pozice v pelotonu bojujícím o křišťálové glóby. V onom veřejném závodě nastoupí — otec tří dětí — prostě „jen tak“, proto, aby si zalyžoval. Cíl však nevidí. Krátce po startu vjede do hlubokého sněhu a padne. Smutnou hrou osudu narazí do jedině železné tyče v širokém okolí a způsobí si zlomeninu lebky. Zranění je smrtelné, při převozu do nemocnice umírá.

18. 1. 1991: Na sjezdovce Lauberhorn ve Wengenu se jede kvalifikační sjezd pro závod Světového poháru. Rakušan Gernot Reinstadler ví, že jeho časy se při předcházejících trénincích pohybovaly těsně kolem postupového 30. místa. Riskuje, jede za hranici svých schopností. Na cílovém svahu padá, se zlomeninou pánve a těžkým krvácením je dopraven do nemocnice. Večer lékaři oznámí, že je mimo bezprostřední nebezpečí. Mýlí se. Noc v interlakenské nemocnici je kritická. Reinstadler dostane 35 litrů krve, ale druhý den ráno umírá.

Rok 1991 také nezačal pro sjezdové lyžování šťastně. V kalendáři byl teprve 5. leden, když měli v Bad Kleinkirchheimu na programu trénink sjezdu žen pro Světový pohár. Trénink, který byl později nazván „mlžným hazardem“. Do mihy se vnořila i sedmadvacetiletá rakouská sjezdařka Siegrid Wolfová. Následoval pád, zranění. V cíli bylo možné z její tváře vyčíst beznaděj. „Vůbec nic jsem neviděla, byla jsem v té mlze strašně nejistá — a potom mne zradila lyže. Obávám se nejhoršího,“ řekla a potichu dodala: „Pošlete mě domů k doktoru Schenkovi, ten mě už jednou operoval.“ Diagnóza příliš k optimismu nevybízí: potrhané kolenní vazivo. A nepřijemný dodatek: Zřejmě už nikdy nebudu závodně lyžovat... .

Siegrid Wolfová uvažuje o konci kariéry, další závodnice se však ptají: Kdo je odpovědný za tento „mlžný hazard“? Měli pánové z jury alespoň trochu na paměti bezpečnost sjezdařek? „Nebylo vidět z jedné branky do druhé. Start neměl být povolen,“ prohlásí Barbara Sadlerová. A Vreni Wallingerová přidá otázku: „Proč nebyl trénink odvolán?“

Takový byl 5. leden v Bad Kleinkirchheimu a další ze série těžkých zranění na kontě Světového poháru. Tentokrát bylo obviněno počasí a nezodpovědnost jury. Při loňských zraněních Tomby, Maira, Girardelliho, Müllera a dalších se hovořilo o nepřírozenosti umělého sněhu. Tím vším se však jako červená nit vinulo další téma: Nesmyslná honba za větší obtížností a „atraktivností“ sjezdových tratí ohrožuje zdraví závodníků, nutí je k riziku, k tomu, aby se dostávali za hranici svých možností. Byť se však o této skutečnosti zmiňovali mnozí, nic se nezměnilo — snad proto, že se na toto téma hovořilo příliš potichu. Ale přišel osudný pátek 18. ledna a vše vytrysklo na povrch silou gejíru.

Jenom si představte: Ve Wengenu dosahují závodníci rychlost až 144 km/h, na „Psím chomáči“ je čeká sedmdesátimetrový (!!) skok. Představte si, jak mohou svaly tento tlak vydržet, pod jakým tlakem je psychika sjezdařů. Zastavte konečně toto pekelné tempo! Zastavte šílenství při stavbě tratí! Ted už se tato slova neozývají ze sjezdařských řad potichu, nyní je to „křik“.

„Člověk tak rychle zapomíná, že s námi jezdí smrt.“

pronese Peter Wirnsberger. Jeho týmový kolega Leonhard Stock, muž, který triumfoval v roce 1980 na OH v místech pádu Leonarda Davida, k tomu dodá: „Smrt Gernota Reinstadlera byla jakási vyšší moc. Zjevně se tu spojily všechny možné faktory neštěstí. Ale podobná nehoda se mohla stát už v Garmischi nebo v Kitzbühlu. Jezdci, kteří tam spadli, měli mimořádné štěstí.“

Už dávno nemlčí ani ženy. „Musí to být?“ ptá se na adresu stavitelů trati západoněmecká sjezdařka Müssenlechnerová. Nedívme se potom, co bylo pro ženy připraveno v Méribel... I pro ně byl totiž přichystán sedmdesátimetrový skok a přední dámy světového lyžování před ním stály při tréninku zcela bezradně. Heinz Krecek k tomu uvedl: „Tato trať nemá s lyžováním nic společného! Kdo na ní děvčata poslal, riskoval jejich životy.“ V Méribel následovaly protesty a část trati byla upravena. Kdyby to tak šlo vždycky... .

I generální sekretář FIS Gian-Franco Kasper přiznává: „Pokud jde o rychlost, dostali jsme se za povolenou mez.“ Exmistr světa ve sjezdu Hansjörg Tauscher je však vůči kontrolním orgánům FIS hodně skeptický: „Jím je jedno, jak nebezpečná je trať. Oni na ní nezavodí.“ Otec Marca Girardelliho Helmut tvrdí: „Na dnešních tratích nikdo nedokáže jet bez chyby — ani vítěz ne.“ A ještě jednou Leonhard Stock: „Vysoké tempo ano, ale ne před zatáčkami a skoky!“

Těch, kteří stále větší obtížnost sjezdů a superobřích slalomů obhajují, je minimum. Skoro nikdo nehovoří tak, jako Ital Peter Runggaldier: „Vždy se těším na těžké tratě, takové mám nejraději.“ Kritika se snese i na hlavu Seppa Messnera odpovědného ve FIS za bezpečnost tratí. Ten totiž prohlásil, že trať ve Wengenu byla letos pomalejší než minule a Reinstadlerovu smrt se snažil vysvětlit pouze jezdcovou chybou.

Všechno předtím měl být ale teprve začátek. Před sjezdaři ještě bylo mistrovství světa 1991 v Saalbachu a nikdo netušil, co je na Schneepiste a dalších tratích čeká, i když mnozí varovali. Třeba Helmut Girardelli, který označil spodní část sjezdu mužů za „jednoduše brutální“.

A pak to přišlo: Otřesy mozku, vyražené zuby, potrhaná vaziva, zlomeniny. 24 těžkých zranění — takový byl příspěvek Saalbachu do kruté bilance letošní zimy. Mistrovství světa skončilo pro Nory Kjuuse a Aamodta, Švéda Erikssona, Francouze Cretiena, naše závodníky Medzihradskou a Adriána Bireše, Australana Clarka, Angličana Duncana a další. Předčasné se s MS loučily hvězdy na úrovni Petry Kronbergerové a Katrin Gutensohnové. Gutensohnovou čeká další operace a sama sebe se ptá: „Vyplatí se to všechno ještě? Při příštím pádu může být konec. V nejlepším případě zůstanu jako bezmocný invalida.“

Vyplatí se...? Co se má vyplatit? Ale ano, vždyť Helmut Girardelli označil za jednu z příčin řady pádů i „moc peněz“. Německý svaz slíbil svému závodníkovi, který by se stal mistrem světa, 19 500 marek. Petra Kronbergerová však inkasovala za vítězství ve sjezdu dokonce 400 000 marek. To už je suma, kvůli níž jsou závodníci hnáni riskovat, pro niž dělají nemožné. Jako by to byl začarovaný kruh... .

„Mnozí přehlížejí,“ říká Helmut Girardelli, „že super rychlé sjezdy a super-G se navzdory neustálému vylepšování materiálu stávají životu nebezpečnými. Když to tak půjde dál, jako v poslední době v Kitzbühlu, Garmischi či v Saalbachu a tempo nebude regulováno alespoň odpovídajícím postavením branek, nebudeme mít brzy žádné sjezdaře.“

Po mistrovství světa pokračoval Světový pohár. Při tréninku sjezdu v japonském Furanu měla těžký pád Francouzka Nathalie Bouvierová. Zlomeniny obou nohou! Černou sérii poslední sezóny nelze zapomenout. Jedna smrt, 36 těžkých zranění, 15 vynucených operací — to má na kontě sezóna 1990/1991 ve sjezdovém lyžování. I takový je sport.

Prý se má věřit v „lepší příští“. Jenže i pro rok 1992 se sjezdařům připravuje bombónek: olympijská sjezdovka ve vel d'Isère. O ní v jedné slabší chvíli chvilce Hansjörg Tauscher prohlásil: „Tam už mne nikdo dolů nedostane.“

TOMÁŠ MACEK

Hodnocení firem na MS '91 v alpských disciplínách

Každá vrcholná sportovní soutěž je významným mezníkem ve vývoji příslušného sportovního odvětví. Dosažené výsledky jsou nejen projevem tréninkových systémů, ale i odrazem postavení daného sportu v jednotlivých zemích.

Podle klasifikace typu sportovního výkonu patří alpské disciplíny mezi sportovní disciplíny spojené s dokonalým ovládním náčiní. Tak jako jsou na špičkového sjezdaře při vrcholném výkonu kladeny vysoké požadavky v oblasti rychlostně-silového potenciálu (s kombinací velkého množství pohybových struktur), stejně vysoké jsou nároky na kvalitu náčiní. Rozhodujícím náčiním v alpských disciplínách jsou LYŽE, BOTY, VÁZÁNÍ.

Firmy, které vyrábějí tento druh lyžařské výzbroje, dobře vědí, že kvalita jejich výrobků ve spojení s vrcholným výkonem ovlivňuje do značné míry jejich úspěšnost na poli obchodním. Je proto naprosto běžné, že u sjezdařů (sjezdařek) na medailových místech jsou uváděny značky výrobců BOT, LYŽÍ, VÁZÁNÍ. Nejinak tomu bylo na letošním únorovém veletrhu sportovního zboží — ISPO — v Mnichově. Jednotlivé firmy již ve svých propagačních materiálech uváděly počty medailů získaných „svými“ jezdci na MS v Saalbachu.

Zájem na zveřejnění takového pořadí má i pool. To je sdružení firem vyrábějících lyžařskou výzbroj, výstroj a podpořující materiál a finančně činnost svazu. Protože tento způsob propagace byl u nás v minulosti nepřijatelný, nejsou k dispozici ucelené přehledy o úspěšnosti jednotlivých firem z minulých šampionátů a olympiád. Podívejme se nyní v souvislosti s medailisty ze Saalbachu, jak úspěšní byli výrobci rozhodujícího náčiní — LYŽÍ, BOT, VÁZÁNÍ. Podkladem pro zpracování hodnocení firem na MS 1991 byly informační bulletiny lyžařských svazů s podrobnými údaji o jednotlivých reprezentantech. Výchozím podkladem je následující tabulka:

	LYŽE	BOTY	VÁZÁNÍ
Muži sjezd			
1. Heinzer F.	Atomic	Raichle	Tyrolia
2. Runggaldier P.	Fischer	Lange	Salomon
3. Mahrer D.	Rossignol	Raichle	Salomon

Muži — super G

1. Eberharter S.	Fischer	Koflach	Salomon
2. Aamodt K. A.	Dynastar	Nordica	Salomon
3. Piccard F.	Dynamic	Koflach	Salomon

Muži — slalom

1. Girardelli M.	Dynastar	Lange	Geze
2. Stangassinger T.	Fischer	Koflach	Tyrolia
3. Furuseth O. Ch.	Atomic	Nordica	Marker

Muži — obří slalom

1. Nierlich R.	Atomic	Koflach	ESS-VAR
2. Kälin V.	Rossignol	Nordica	Salomon
3. Walner J.	Elan	Nordica	Salomon

Muži — alpská kombinace

1. Eberharter S.	Fischer	Koflach	Salomon
2. Ghedina Ch.	Fischer	Nordica	Marker
3. Mader G.	Fischer	Lange	Marker

Ženy — sjezd

1. Kronbergerová P.	Blizzard	Dynafit	Tyrolia
2. Bouvierová N.	Dynamic	Lange	Salomon
3. Gladyshevová	Völkl	Raichle	Tyrolia

Ženy — super G

1. Maierová U.	Atomic	Dachstein	ESS-VAR
2. Merleová C.	Dynamic	Lange	ESS-VAR
3. Wachterová	Kästle	Dachstein	Salomon

Ženy — slalom

1. Schneiderová V.	Rossignol	Raichle	Tyrolia
2. Bokalová N.	Atomic	SAN MARCO	Marker
3. Solvenmoserová I.	Atomic	Lange	ESS-VAR

Ženy — obří slalom

1. Wibergová P.	Rossignol	Lange	Marker
2. Maierová I.	Atomic	Dachstein	ESS-VAR
3. Hächerová T.	Rossignol	Lange	Salomon

Ženy — alpská kombinace

1. Bournissenová Ch.	Völkl	Raichle	Marker
2. Stöcklová I.	Atomic	Dynafit	ESS-VAR
3. Schneiderová V.	Rossignol	Raichle	Tyrolia

Snímek Peter Pospíšil

Při základním výčtu zjišťujeme, že mezi výrobci LYŽÍ se „umístilo“ devět firem, a to:

- 4 rakouské (Atomic, Blizzard, Fischer, Kästle)
- 3 francouzské (Dynamic, Dynastar, Rossignol)
- 1 jugoslávská (Elan)
- 1 německá (Völkl)

Firem vyrábějících obuv (s umístěním do třetího místa) je sedm:

- 3 rakouské (Dachstein, Dynafit, Koflach)
- 2 italské (Nordica, San Marco)
- 1 švýcarská (Raichle)
- 1 americká (Lange)

Vázání je reprezentováno pěti firmami:

- 2 německé (Geze, Marker)
- 2 rakouské (ESS-VAR, Tyrolia)
- 1 francouzská (Salomon)

Z přehledu vyplývá, že nejúspěšnější je rakouský lyžařský průmysl. Spolková obchodní komora Rakouska využila tohoto „průmyslového“ vítězství k propagaci a uvádí, že z celkového počtu 30 medailí získala:

	ZLATÁ	STŘÍBRNÁ	BRONZOVÁ	CELKEM
LYŽE	6	6	4	16
BOTY	5	3	2	10
VÁZÁNÍ	5	4	4	13

Nerakouský lyžařský průmysl dosáhl:

	ZLATÁ	STŘÍBRNÁ	BRONZOVÁ	CELKEM
LYŽE	4	4	6	14
BOTY	5	7	8	20
VÁZÁNÍ	5	6	6	17

Žebříček úspěšnosti jednotlivých firem podle medailového umístění a rozhodujících součástí výrobce:

Lyže:		zlatá	stříbrná	bronzová
1. Atomic	RAK	3	3	2
2. Fischer	RAK	2	3	1
3. Rossignol	FRA	2	1	3
4. Dynastar	FRA	1	1	—
5. Völkl	SRN	1	—	—
6. Blizzard	RAK	1	—	—
7. Dynamic	FRA	—	2	1
8.—9. Elan	JUG	—	—	1
Kästle	RAK	—	—	1

Podrobněji se zastavme u dvou výrobců lyží — Atomic a Rossignol. „Vítězná“ firma Atomic slavila v Saalbachu největší úspěch od dob legendární Moserové-Pröllové. Z celkového počtu 30 medailí získala skoro třetinu. První zlatou medailí na ZOH získala tato firma v roce 1968 v Grenoblu zásluhou Olgy Pallové se sjezdu. Do roku 1990 byl jejím protagonistou také Marc Girardelli. Z našich reprezentantů jezdí na lyžích Atomic Marián Břeš a Lucia Medzihradská. Firmu založil v roce 1955 tehdy teprve třiatřicetiletý (!) Alois Rohrmoser ve Wagrainu, v roce 1983 postavil novou výrobní halu o rozloze 4000 m² v blízkosti Altenmarktu. Atomic je po Rossignolu dru-

há největší továrna na lyže na světě, její loňská roční produkce činila 850 000 párů.

Firma Rossignol (kromě lyží vyrábí boty a hole) patřila mezi deset hlavních oficiálních sponzorů MS 1991. V lednu loňského roku podepsali generální sekretář organizačního výboru H. Füstauer s generálním ředitelem firmy J. M. Fornesim smlouvu o exkluzivitě Rossignolu. Na celkové světové produkci lyží se Rossignol podílí 28 %, tj. 1 700 000 párů lyží. Na posledním MS 1989 a ZOH 1988 získala firma 6 z 10 zlatých medailí zásluhou Schneiderové, Tomby, Mahrera, Piccarda a dalších. Ve výkonnostním žebříčku firmy je náš Jurko zařazen na 15. místo.

Boty:		zlatá	stříbrná	bronzová
1. Koflach	RAK	3	1	1
2. Raichle	SVÝ	3	—	3
3. Lange	USA	2	3	3
4. Dachstein	RAK	1	1	1
5. Dynafit	RAK	1	1	—
6. Nordica	ITA	—	3	2
7. San Marco	ITA	—	1	—

Firma Koflach byla založena ve 20. letech jako výrobní družstvo. S ochrannou známkou je zaregistrována od roku 1951, v roce 1961 přešla pod kontrolu americké Head Ski. O 17 let později se stala vlastnictvím švédské VOLVO AB, v témže roce ji koupil Fritz Hatschek. V technických novinách má prioritu ve výrobě prvních dvojitých bot [1951], vyrobila i první boty s postranními klouby [1957] a lyžařskou obuv se vzduchovým polstrováním [1975].

K nejlepšímu výsledkům přivedli firmu Koflach závodníci rakouského týmu Heideger, Wirsberger, Sölknerová (mistryně světa ve slalomu 1978), Enn [držitel bronzové medaile v obřím slalomu na ZOH 1980], A. Steiner (třetí ve sjezdu na ZOH 1984). V čs. lyžařském poolu jsou botařské firmy Dachstein, Lange, Raichle a Rossignol.

Vázání:		zlatá	stříbrná	bronzová
1. Tyrolia	RAK	3	1	2
2. Salomon	FRA	2	4	5
3. ESS-VAR	RAK	2	3	1
4. Marker	SRN	2	2	2
5. Geze	SRN	1	—	—

Z historického pohledu na výrobní novinky a sportovní úspěchy má prvenství firma Marker. V roce 1952 vyrobila první bezpečnostní špičku, jejími nejlepšími jezdci byli Stenmark a bratři Mahrové. Firma Marker je zakládajícím členem čs. lyžařského poolu.

Tyrolia je nejstarším a nejúspěšnějším rakouským výrobcem vázání od svého založení v roce 1928. Salomon má dnes největší roční produkci na světě — 1 700 000 párů!

Tento příspěvek je prvním pokusem přiblížit čtenářům souvislost mezi sportovními výsledky a obchodní činností výrobců. Za celý rok, přesně 23. února 1992, budeme znát nové olympijské vítěze, nositele úspěchu jednotlivých firem.

PAVEL ZELENKA

Zajímavosti

PĚT GLÓBUSŮ. Marc Girardelli, celkový vítěz letošního SP, zauvažoval: „Jestliže se Gustavo Thöni či Pirmin Zurbriggen nevrátí, mohl bych to být já, kdo získá jako první pět velkých glóbusů. Musím se ale nejdřív dát do pořádku.“ Ano, je to tak: Gustavo, Pirmin a Marc jsou na čele v počtu velkých glóbusů za celkové vítězství. Všichni je získali čtyřikrát. Kdyby Marc získal v příští sezóně pátý glóbus, stal by se nejúspěšnějším sjezdařem v historii Světového poháru. (Mezi muži. Celkově však vede Moserová se šesti glóbusy.)

DVA TÝDNY: Marc Girardelli měl podstoupit operaci zraněného kolena v coloradském Vailu. Předtím prohlásil: „Teď se budu dva týdny snažit, abych se na lyže ani nepodíval. Vydržím to?“

OBĚ NOHY ZLOMENÉ. Na výlet do Japonska nebude ráda vzpomínat Francouzka Nathalie Bouvierová [MS 1991 Saalbach sjezd 2.]. Při tréninku před sjezdem ve Furanu měla těžký pád, při

němž si zlomila kotníky obou nohou. Samotný závod také nebyl nijak hezký. Pro nepřítel počasí byl odložen o den později [jel se tedy v neděli 24. 2. dopoledne], vyhrála Haasová z Rakouska. Odpoledne se musel „odjet“ super-G, ve kterém zvítězila Francouzka Merleová.

UNIVERZIÁDA V SAPPORU. Na japonsko naopak rád vzpomínat bude náš sjezdař Peter Jurko, student Vysoké školy ekonomické v Banské Bystrici. Správil si tam náladu po „divném“ období, které vrcholilo na MS v Saalbachu. V Japonsku vyhrál obří slalom a kombinaci (sjezd 6., slalom 2.). I další naši lyžařští akademici byli úspěšní. Stříbrné medaile získali skokan Vladimír Podzimek (dvakrát, velký a střední můstek) a Ludmila Milanová (kombinace). Na čtvrtá místa dosáhli Ludmila Balážová (10 km V) a Martin Petrásek (30 km V). Sdruženáfe reprezentoval František Repka. Tomu jedinému se příliš nedařilo. Jako technický delegát FIS byl v Japonsku Jaroslav Bogdálek.

DĚLÁ U FIS? Kolem případu Frehsner se ve švýcarském sportovním tisku po-

psaly stohy papíru. I my jsme se už zmínili o nervozitě, která zasáhla švýcarský tábor v první polovině MS v Saalbachu a vyvrcholila Frehsnerovým prasknutím dveří. Den po tom (v neděli 27. 1.) sice Švýcar Heinzer vyhrál královskou disciplínu sjezd, ale předchozí trenérovo rozhodnutí už nebylo možné odvolat. Rakušan Karl Frehsner (52 let, ve Švýcarsku žije už přes 30) se hned uchýtil u FIS. Objíždí, radí, doporučuje. Říká se tomu „technický vedoucí“.

MARATÓNOVÝ DĚDEK. Maurizio de Zolt byl nejstarším účastníkem mistrovství světa ve Val di Fiemme. Už překročil čtyřicetku (nar. 25. 7. 1950), ale výkony na 15 km, ve štafetě a hlavně v maratónu dokazoval, že je stále mladík. Nebo, chcete-li „železný dědek“. Připomeňme si, jak udivil lyžařský svět brilantním bruslením v Seefeldu, kdy ještě mohli jezdit bruslaři s klasiky dohromady. Toto jsou de Zoltovy padesátky z vrcholných soutěží: MS 1985 Seefeld 2., MS 1987 Oberstdorf 1., ZOH 1988 Calgary 2., MS 1987 Lahti 7., MS 1991 Val di Fiemme 3. Maurizio: „Samozřejmě, že se chystám do Albertville! Už jsem si byl obhlédnout tamní tratě!!!“ (loh)

Alžběta Havrančíková

Nar. 27. 9. 1963 v Popradu, 166 cm, 63 kg, svobodná, bydliště: Šuňava, okr. Poprad. Zájmy: četba, pletení vaření. První trenér: Zuzana Krajčovičová, současný trenér: Ján Michalík, oddíl: LK Liptovský Hrádok.

Mistrovské tituly:: 1985 5 km, 1986 5 km V, 20 km V, 1987 5 km V, 1988 5 km V, 1989 10 km V, 15 km K, 3x5 km mix (K, V, V), 30 km V, 1990 10 km V, 3x5 km V, 30 km V, 1991 30 km V.

ZOH 1988: 5 km K 29., 10 km K 31., 20 km V 13., 4x5 km mix (K, K, V, V) 7.

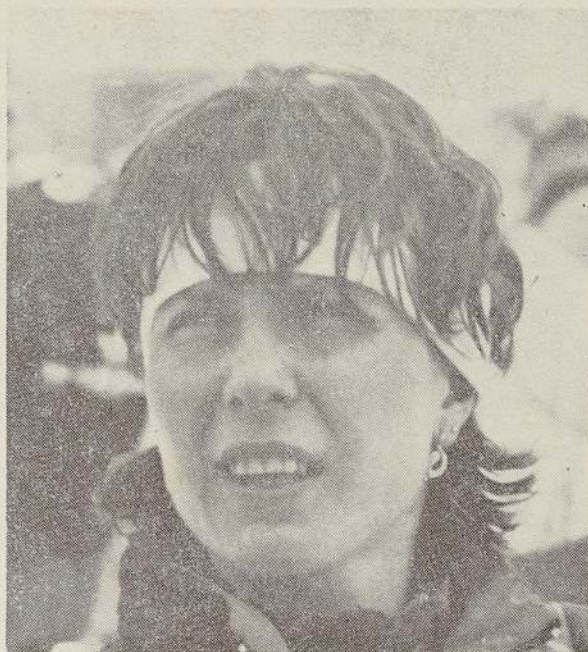
MS 1985: 5 km 13., 10 km 21., 20 km 16., 4x5 km 5.

MS 1987: 5 km K 20., 4x5 km V 9., 20 km V 29.

MS 1989: 10 km V 4., 15 km K 26., 30 km V 4., 4x5 km mix 5.

MS 1991: 10 km V 17., 4x5 km mix 8., 30 km V 12.

Umístění ve SP (rok, pořadí, v závorce počet bodů): 1985 22. (39), 1986 12. (32), 1987 34. (9), 1988 22. (23), 1989 2. (105), 1990 24. (13), 1991 21. (19).

HOVORY H

S reprezentantkou v běhu na lyžích ALŽBĚTOU HAVRANČIKOVOU jsme hořili nikoliv na „zvědavém křesle“, nýbrž na „zvědavé lavici“. Doslova. Na jedné strohé lavici, v jedné strohé závodnické buňce, v jednom strohém lyžařském areálu. Na závěr letošní sezóny. S naší nejlepší lyžařkou současnosti rozmlouval člen redakční rady Lyžářství MICHAEL LOHNISKÝ.

Téma první: LETOŠNÍ SEZÓNA atd.

LOHNISKÝ: Letošní sezóna (1990/1991) se podobala loňské jako vejce vejci. I ve Světovém poháru jste skončila podobně jako minule. (SP 1990 Havrančíková 24. se 13 body, SP 1991 21. s 19 body.)

HAVRANČIKOVÁ: Jenže rozdíl byl v tom, že letos se mi závodilo ještě hůř.

LOHNISKÝ: Když jsem vás viděl v televizi v závodě na 30 kilometrů (MS 1991, 16. 2., 30 km V, Havrančíková 12.), měl jsem dojem, že kdyby se mistrovství ve Val di Fiemme konalo o 14 dní později, určitě byste se do toho desátého místa, jak jste měla naplánováno, dostala.

HAVRANČIKOVÁ: Já jsem jela na mistrovství světa doslova z postele. Ještě při mistrovství republiky (28.–30. 1.) jsem byla tak nemocná, že jsem absolvovala jenom jeden závod. Kdybych měla těch čtrnáct dní, určitě bych si víc odpočinula, ještě něco naběhala a byla bych lépe připravená.

LOHNISKÝ: Jak tedy hodnotíte 12. místo na 30 km?

HAVRANČIKOVÁ: Na tehdejší formu by to desáté bylo ideální. Ale s dvanáctým jsem také spokojená. Byly to moje první letošní body do Světového poháru.

LOHNISKÝ: Získat první body do Světového poháru, to je jako překonat „magickou hranici“. Vloni vám také dlouho trvalo, než jste získala první bod (SP 1990, Val di Fiemme, Havrančíková 15.) Pak už to šlo jako na drátkách.

HAVRANČIKOVÁ: Člověku hned stoupne sebevědomí.

LOHNISKÝ: Podle některých náznaků jsem se domníval, že se vám letos do závodění moc nechtlé.

HAVRANČIKOVÁ: Zpočátku to bylo tím, že jsem byla opravdu nemocná. Pak přišly známé tahanice kolem trenéra reprezentace. Příprava neměla potřebnou atmosféru. Nebyl klid, který je nutným předpokladem, aby závodník šel do závodů jenom s jedinou myšlenkou: Podat co nejlepší výkon. Také mi pokazilo ná-

Při MS 1991 Snímek Peter Pospíšil

ladu to, co se psalo v některých novinách. Přesněji, v jedněch novinách, v Mladé frontě. (Narážka hlavně na článek: vít — Asi chybí i sebevědomí..., MFD, 30. 1. 1991)

LOHNISKÝ: Upřímně řečeno, já jsem se na ty „podpůrné prostředky“ ani nechtěl ptát. Jednak abych vám opět nepokazil náladu, jednak tuším, co byste mi odpověděla. Ale když už jste se o tom zmínila, tak tedy: jak to bylo s „téma bobulema“?

HAVRANČIKOVÁ: Já mám na to jedinou odpověď: Podle sebe soudím tebe! Kdybych zakázané prostředky opravdu užívala, o sobě bych nemluvila, ale jistě bych mluvila o jiných, které to užívají. Jenže: Každý je strojem svého štěstia. Mne ako do toho nič, ja si idem za tým svojim. Tréninkem lze dosáhnout stejného výsledku, jenže to víc bolí.

Téma druhé: REPREZENTAČNÍ TRENÉR

LOHNISKÝ: V našem ženském družstvu došlo před vstupem do sezóny (1990 a 1991) k jedné „převratné“ změně: Byla zrušena funkce reprezentačního trenéra a veškerá odpovědnost byla převedena na oddílové trenéry. Jaký je váš názor na toto uspořádání nyní?

HAVRANČIKOVÁ: S Jirkou Bartošem (dosavadním reprezentačním trenérem — pozn. red.) jsme dělali celé léto a myslili jsme si, že se to v zimě projeví na výkonech. Zimní sezóna nám však vůbec nevyšla. Tak jsem si myslela, že by bylo lepší, kdybychom se vzdaly centralizované přípravy. (Mezitím se vrátil ze Švýcarska trenér Havrančíkové Ján Michalík — pozn. red.) To se nezdálo jenom mně, ale i dalším závodnicím. Zora (Simčáková) chtěla odejít ze společné přípravy, Luba (Balážová) taky. To už jsme byly tři. Chtěly jsme, aby nás trénovali naši osobní trenéři. Byly jsme přesvědčené, že nám individuální příprava bude více vyhovovat.

LOHNISKÝ: Když jsem se dozvěděl, že se ruší funkce reprezentačního trenéra — tehdejší sekretář Stanislav Henych je mi svědkem — až jsem se vyděsil. Několik měsíců před mistrovstvím světa! Henych to však s bohorovným klidem odmávnul: Je to jako před Sarajevem! (ZOH 1984 Sarajevo — nejúspěšnější

olympiáda našich běžkyň, medailová bilance 0 — 1 — 1.]

HAVRANČIKOVÁ: Tenkrát se opravdu trénovalo individuálně, ale nad přípravou bděl odpovědný trenér Zdeněk Čiller.

MUDR. MIROSLAVA PLCHOVÁ: Nechci vám do debaty zasahovat, chci jen zdůraznit, že i před Sarajevem určitá společná příprava byla. A její význam byl nesporný. Tenkrát se odtrhla Anna Pasiárová s tím, že bude trénovat sama. Nakonec ale v Sarajevu dopadla špatně! (ZOH 1984 Pasiárová 10 km 27., 20 km 16.). Jsem přesvědčená o skutečném důvodu: Proto, že ztratila s družstvem kontakt! Už jenom z psychologického hlediska má společná příprava obrovský význam.

HAVRANČIKOVÁ: Také jsme si asi za léta komunismu, kdy se všechno dělalo společně, na společnou přípravu všichni

zvykli. Nakonec nám chyběla. Ve Skandinávii jsou individualisté. Tam si každý trénuje po svém.

LOHNISKÝ: Připomíná mi to slova švédského trenéra Peterssona, když mi na Štrbském Plese roku 1988 líčil, kde byl jeho svěřenci před příjezdem do Tater. Svan trénoval se svou přítelkyní (!) v Ramsau, Wassberg doma, protože nechtěl utíkat od rodiny, Mogren netrénoval vůbec, jel nějakou automobilovou rallye, a tak dále. Celé švédské družstvo se sešlo až na letišti, přesněji na Štrbském Plese (kromě Wassberga, který nakonec zůstal doma).

HAVRANČIKOVÁ: Ale nedá se říct, že trénovali jenom individuálně! Četla jsem, že Ulvang (Norsko, vítěz SP 1990) síce trénuje sám, Mikkelsplass (Norsko, SP 1988 3.) také sám, ale když mají před

důležitými závody, dají se dohromady a trénují společně.

LOHNISKÝ: Společně se více „vyhecujou“.

HAVRANČIKOVÁ: Zažila jsem něco podobného v přípravě před mistrovstvím světa v Lahti. Trénovaly jsme společně s juniory. S Martinem Huškem, Karlem Raabem a tak dále. Kluci nás táhli. Já jsem neměla pocit konkurence, měla jsem se na koho dotahovat. A když už jsem nemohla dál, kluci počkali, něco řekli, a hned to zase šlo. Trénink nebyl tak monotónní. (Připomeňme, že následovalo MS 1989 v Lahti se dvěma čtvrtými místy Havrančíkové a MSJ 1989 v Hamaru, kde štafeta Čáslavský, Hušek, Koucký, Raabe získala bronz.)

LOHNISKÝ: Kdy skončila ta idyla?

HAVRANČIKOVÁ: Když kluci odešli na vojnu do Dukly.

(Pokračování)

Vznikne lyžařské nádraží?

Tělovýchovná jednota Ještěd není právě nejmenší — má víc než 1000 členů. A z nich 590 — víc než polovinu — tvoří lyžaři. Lyžařský oddíl je tedy nejsilnější a provozuje z tohoto sportu všechno. I středisko pro výchovu mladých talentů soustřeďuje mládež ve všech odvětvích lyžování. V oddíle pracují tři profesionální trenéři a četní trenéři dobrovolní, mezi něž patří i některé významné postavy minulosti našeho sportu, například skokan Miloslav Bělonožník. Však také členy tohoto oddílu byli bratři Jiráskové, Škoda, Rydval a další. V současnosti stojí v ČSFR nejlépe běžec Radim Nyč, dále mnozí nadějní junioři a juniorky, případně dorostenci a dorostenky. Za všechny uvedme jména Rydval mladší, Krottl, Mruga, Koucký, Haverl, Jiránková, Mládek, Drápáková, Procházková, Ptáčková, Hýsek, Bendová. K oddílu patří lyžařské 5. až 8. třídy ZŠ Hanychov a veřejná lyžařská škola se solidním cvičitelským zázemím.

Také organizačně se oddíl lyžování TJ Ještěd řadí k nejpřednějším u nás. Počátkem roku 1991 jeho pořadatelé vytvořili přímo rekord svého druhu, když od 13. 1. do 30. 1. uspořádali EP v severské kombinaci, EP ve skoku na lyžích, mistrovství ČSFR ve skoku a v kombinaci a mistrovství ČSFR v běhu! Přičemž pořádání posledního z uvedených převzali týden před soutěžími (!), které se původně měly konat na Štrbském Plese. Není divu, že Ladislav Svanda jim po závodě předal vyhraný pohár — v nemalé hodnotě — jako gesto uznání, kdo si nejvíc zasloužil cenu...

Přesto jsme se tenkrát v komentáři k M ČSFR (číslo 3/91 našeho časopisu) pozastavili nad tím, v jak skromných podmínkách, prakticky úplně bez zázemí, se pořádá vrcholná domácí soutěž běžců. Tajemník oddílu Oldřich Langhamr mně k tomu řekl: „Vaše kritika nedostatečného zázemí byla oprávněná. Jenže jiné zázemí nemáme. Je pravda, že na louce pod Lesní chatou se zatím o areálu nedá mluvit, tím méně používat slovo „stadion“. Byli bychom rádi, kdyby se časem toto označení mohlo používat zaslouženě a bez ironie, kromě nadšen však k tomu potřebujeme i hodně peněz.“

Na louce, na níž je cíl Jizerské 50, se závodí od nepaměti. K MEJ 1976 byly upraveny tratě a zřízeny buňky, které se časem zase rozpadly. Zůstaly tedy tratě bez jakéhokoliv zázemí v prostoru startu a cíle. Ty ale stojí za snahu vybudovat alespoň základní vybavení. Okruhy měří 5, 10 a 15 km, možné jsou i různé kombinace a získávání dalších délek — např. 7,5, 1,5 km pro sprint atd. Tratě jsou výhodně položeny, na naše poměry poměrně vysoko, takže je na nich sníž v době, kdy například areál Břizky v Jablonci je nepoužitelný. Povrch je v létě místy bažinatý, což dělá problémy někdy i v zimních měsících. Však se ještě pracuje, stále je co vylepšovat. Upravit, místy rozšířit, zejména pro volnou techniku. Jinak jsou to ale okruhy na velmi slušné úrovni a nebyť nedostatečného zázemí, daly by se tu pořádát i významné mezinárodní závody.

„Momentálně je složitá doba a jakékoliv jednání závisí na mnoha souvislostech,“ pokračuje Oldřich Langhamr. „Například se odtrhl Bedřichov od Janova, nebo naopak, a některá nadějně vyhlížející jednání zase uvázla. Už jsme měli za-

jištěné parkoviště, teď ho zase nemáme. Koupili jsme Lesní chatu, restaurace nám patří, chceme v podobných nákupech podle možnosti pokračovat. Je to základ budoucího areálu. Věřím, že brzy přijde doba, kdy si lidé uvědomí všechny souvislosti. Vždyť sem někdy přijede za víkend až 10 000 návštěvníků! Víte, jaký by to byl obchod?“

Ano, liberečtí nechtějí myslet jenom na závodníky. Už dnes tratě k různým závodům pronajímají — což jednotě samozřejmě také přináší peníze — ale mohli by pronajímat mnohem víc. Tratě je tak jako tak těžké uhlídat. Občasné konflikty s rekreačními lyžaři by bylo snadnější řešit tím, že objekty ve vyhrazených hodinách poslouží rekreačním lyžařům, kteří tak získají pochopení pro potřeby tréninku a závodění. „Když na ty tratě budou sami mít přístup, budou se stavět jinak i k závodům a závodníkům vůbec,“ míní tajemník Langhamr. „Čhtě-li bychom, aby na bedřichovské louce pod Lesní chatou vznikl skutečný areál. V létě by tam sloužily veřejnosti tenisové kurty, v zimě by na stejném místě byl start a cíl lyžařských závodů v běhu. Nad loukou by měla v první etapě vzniknout budova, jakési lyžařské nádraží, v níž by byly šatny, sprchy, regenerační linka, klubovny. Součástí našich záměrů je i vybudování hotelu, který by při závodech sloužil závodníkům, mimo závody bychom ho pronajímali. Ale už v té první fázi — tedy „nádraží“ — by to všechno sloužilo veřejnosti. Chceme stavět pro lidi, nejen pro závodní sport. Mohli by tu být lyžařský servis, úprava vázání, mazání lyží, šatny pro rekreační lyžaře. Vždyť kolik tisíc jich o víkendu přijede jenom z Prahy a nemají si kam dát věci. Takhle by nemuseli riskovat jejich ponechání v autě, mohli by se před lyžováním i po něm převléknout, dokonce osprchovat. Máme pozemky, našli jsme už nějaké sponzory, další hledáme, pomohou i krajané žijící v zahraničí.“ — Tajemník Langhamr vytáhl ze skříňky spoustu plánů, výkresů, projektů. Po projekční stránce je už všechno hotové.

Uskutečnění takových plánů je ovšem podmíněno ještě mnoha věcmi. Organizátoři mají souhlas ochránců přírody [„S těmi se většinou nakonec dohodneme!“], prorážejí i v orgánech a zastupitelstvech měst a obcí. Víme, že naši politikové v současnosti hodili sport přes palubu! Ale díky nadšencům typu Oldřicha Langhamra se tělesná kultura neutopí. Přesvědčování pánů na obecním úřadě není nejsnadnější, ale i to se daří...

Takže doufejme, že při příštím Šampionátu na této louce bude nejen lepší počasí, ale hlavně podmínky. Že se budeme mít kde najíst, ohřát, kde pohovořit s účastníky závodu a jejich trenéry, že bude pro informací novinářů elektrická časomíra a odpadne nedůstojné strkání před jediným papírem s výsledky závodů. [A kolegové z deníků budou mít odkud ty výsledky volat do redakcí!] I závodníky jistě potěší, že se budou moci převléknout a osprchovat, což letos ještě nemohli. Vzhledem k tomu, že liberečtí nadšenci myslí na všechny lyžaře, nejen na ty závodící, zaslouží jejich nadšení obdiv. A ještě víc: Podporu! Protože sportu pro všechny se nikdy nebude věnovat nadbytek lidí...

KAREL BLÁHA

PRO VÁŠ ARCHIV

37. MEZINÁRODNÍ ŠVÝCARSKÝ TÝDEN V BĚHU
21.—27. 3. 1991

Franches-Montagnes 21. 3. — muži 5×1,7 km — 8,5 km: 1. skupina: 1. Sivertsen (Nor.) 21:40,6, 2. Polvara (It.) — 15,3, 3. Rein (SRN) — 29,2. — 5. **Benc** — 45,3, 9. **Nyč** — 1:15,2. — 2. skupina: 1. Ulvang (Nor.) 21:23,4, 2. **Korunka** — 14,4, 3. Fiedler (SRN) — 30,7. — 6. **Svanda** — 1:04,1, 14. **Buchta** — 2:08,7. — Ženy 3×1,7 km — 5,1 km: 1. Willeová (SRN) 14:37,3, 2. Dal Sassoová (It.) — 3,3, 3. **Havrančíková** — 5,0. — 15. **Janoušková** — 1:07,3. Družstva: 1. Norsko I. (Sivertsen, Nybraatenová, Ulvang) 58:10,0, 2. SRN I. — 31,2, 3. **ČSFR I.** (Nyč, Havrančíková, Korunka) — 1:05,9. — 11. **ČSFR II.** (Benc, Janoušková, Buchta) — 3:32,6.

Champez 22. 3. — muži 5×3 km — 15 km: 1. de Zolt 25:35,3, 2. Barco (oba It.) — 3,8, 3. Ulvang — 19,8. — 5. **Nyč** — 27,8, 6. **Svanda** — 38,7, 8. **Korunka** — 44,4, 10. **Benc** — 59,6, 17. **Buchta** — 1:24,8, 36. **Bečvář** — 2:13,0. — Ženy 3×3 km — 9 km: 1. **Havrančíková** 17:01,6, 2. Manciniová (Fr.) — 3,4, 3. Willeová — 32,9. — 8. **Janoušková** — 52,9.

Fiesch 23. 3. — muži paralelní závod — finále: 1. Wigger (Švýc.), 2. Klofutar (Jug.) — všichni čs. závodníci vyřazeni v kvalifikaci. — Ženy paralelní závod: 1. Paruzziová (It.), 2. **Havrančíková**. Janoušková vyřazena v osmifinále.

Saas-Fee 24. 3. — muži závod dvojic 2×8 km — 16 km: 1. Norsko I. (Ulvang, Sivertsen) 38:00,8, 2. **ČSFR I.** (Nyč, Korunka) — 18,9, 3. **ČSFR II.** (Svanda, Benc) — 44,0. — 9. **ČSFR III.** (Bečvář, Buchta) — 2:32,7. Ženy 2×4 km — 8 km: 1. **ČSFR** (Janoušková, Havrančíková) 21:56,7, 2. Švýcarsko—Itálie (Leonardiová, Dal Sassoová) — 8,9, 3. Švýcarsko I. — 10,4.

Campra/Olivone 26.—27. 3. — Muži 5×1,5 km - 7,5 km: 1. **Nyč** 16:56,5, 2. **Korunka** — 17,2, 3. Polvara — 18,0. — 7. **Svanra** — 30,7, 11. **Benc** — 44,9, 13. **Buchta** — 47,6, 46. **Bečvář** — 2:40,4. Ženy 3×1,5 km — 4,5 km: 1. **Havrančíková** 11:20,1, 2. Paruzziová — 1,1, 3. **Janoušková** — 3,5. — Muži 4×3,5 km — 14 km (handicap): 1. Ulvang 40:33,9, 2. Sivertsen — 13,0, 3. Polvara — 14,9, 4. **Korunka** — 15,0, 7. **Nyč** — 34,6, 9. **Svanda** — 35,9, 12. **Benc** — 37,9, 14. **Buchta** — 1:22,5. — Ženy 3×3,5 km — 10,5 km (handicap): 1. Willeová 31:23,1, 2. **Havrančíková** — 7,8, 3. Manciniová — 15,5. — 8. **Janoušková** — 57,0.

Konečné pořadí turné — muži: 1. Ulvang 71,5, 2. Sivertsen 65,5, 3. **Korunka** 60,0, 4. Polvara 59,0, 5. **Nyč** 54,0. — 8. **Svanda** 48,0, 13. **Benc** 40,0, 15. **Buchta** 21,0, 33. **Bečvář** 6,0 b. — Ženy: 1. **Havrančíková** 49,0, 2. Willeová 38,5, 3. Manciniová 33,0. — 7. **Janoušková** 16,5 b.

4. POHÁR ŠPINDLEROVA MLÝNA a 19. JUNIORKRITÉRIUM 2.—6. 2. ve Špindlerově Mlýně Slovan Sportprojekt Praha Muži a junioři

Slalom (převýšení 150 m, v prvním kole 56, ve druhém 55 branek): 1. Martin Vokatý (Technika Brno) 1:25,44 (44,91 a 40,53), 2. Ilanovský — 1,35 (45,60 a 41,19), 3. Klauz (oba Filozof Bratislava) — 1,52 (45,35 a 41,61), 4. Bonis (Maď.) — 1,59, 5. Kunkela (VŠT PS Košice) — 1,87, 6. Hošek (Technika Brno) — 1,82.

Obří slalom (převýšení 300 m, v obou kolech 40 branek): 1. Matjaž Vrhovnik (Jug.) 2:12,58 (1:06,63 a 1:05,95), 2. Ilanovský — 3,09 (1:08,45 a 1:07,22), 3. Čermák (Spartak Rokytnice) — 4,53 (1:08,63 a 1:08,48), 4. Dařílek (Sokol Deštné) — 4,73, 5. Kontrec — 4,81, 6. P. Vrhovnik (oba Jug.) — 5,51.

Superobří slalom (převýšení 458 m, 45 branek): 1. Matjaž Vrhovnik 1:25,87, 2. Ilanovský — 1,59, 3. Kontrec — 1,60, 4. Daniška (LK Šachtičky) — 1,96, 5. Novotný (Bohemians) — 2,63, 6. Bonis — 2,70.

Kombinace: 1. Ivan Ilanovský 43,21, 2. Kontrec 67,02, 3. Kunkela 83,26, 4. Mudroch (Dukla Liberec) 90,01, 5. Novotný 94,13, 6. Košek (Krkonoše Vrchlabí) 94,38.

Ženy a junioři

Slalom (převýšení 150 m, v obou kolech 55 branek): 1. Zuzana Kormaňáková (Filozof Bratislava) 1:20,28 (41,30 a 38,98), 2. Kurková (Jasná Lipt. Mikuláš) — 0,04 (41,48 a 38,40), 3. Hošková (LIAZ Jablonec) — 2,01 (42,86 a 39,43), 4. Šebeňová (LK Šachtičky) — 2,85, 5. Erlebachová (Krkonoše Vrchlabí) — 3,79, 6. Holubyová (VŠT PS Košice) — 3,92.

Obří slalom (převýšení 300 m, v prvním kole 40, ve druhém 42 branek): 1. Zuzana Rázusová (Jasná Liptovský Mikuláš) 2:19,90 (1:10,29 a 1:09,61), 2. Sochocká (Krkonoše Vrchlabí)

— 0,22 (1:10,35 a 1:09,77), 3. Kurková (Jasná Lipt. Mikuláš) — 1,74, (1:12,17 a 1:09,47), 4. Kormaňáková — 1,87, 5. Kaspeřová (Jug.) — 1,93, 6. Erlebachová — 2,49.

Superobří slalom (převýšení 458 m, 45 branek): 1. Mirka Sochocká 1:33,62, 2. Kavčičová (Jug.) — 1,11, 3. Kaspeřová (obě Jug.) — 1,20, 4. Rázusová — 2,37, 5. Blahová (LK Šachtičky) — 2,38, 6. Šebeňová — 3,19.

Kombinace: 1. Petra Kurková 53,48, 2. Šebeňová 64,53, 3. Kavčičová 73,20, 4. Hošková 99,32, 5. Blahová 103,85, 6. Jagerčíková (LK Šachtičky) 109,11.

MEZINÁRODNÍ MISTROVSTVÍ ČSR V ALPSKÝCH DISCIPLÍNÁCH 25.—26. 3. Na Chopku pořadatel TJ Jasná Liptovský Mikuláš

Muži

Obří slalom (výškový rozdíl 250 m, v obou kolech 37 branek): 1. Marián Bireš (LK Šachtičky Banská Bystrica) 1:55,61 (55,29 a 1:00,32), 2. Thomas Kaufmann (Rak.) — 0,37 (54,86 a 1:01,12), 2. Martin Vokatý (VŠK Brno) — 1,08 (55,69 a 1:01,00), 4. Trinkl (Rak.) — 1,20 (55,74 a 1:01,07), 5. Klauz (Filozof Bratislava) — 1,89 (55,81 a 1:01,69), 6. Mudroch (Bohemians) — 1,95 (56,17 a 1:01,39), 7. Vokřál (VŠK Brno) — 2,08, 8. Novotný (Bohemians) — 2,16, 9. Maxa — 2,52, 10. Ilanovský (oba Filozof Bratislava) — 2,62, 11. Surový (Jasná Liptovský Mikuláš) — 2,95, 12. Hošek (VŠK Brno) — 3,52, 13. Burgler (Rak.) — 3,78, 14. Čermák (Spartak Rokytnice) — 4,07, 15. Dubovský (Dukla Liberec) — 4,34, 16. Holický (LIAZ Jablonec) — 4,52, 17. P. Košek (Krkonoše Vrchlabí) — 5,36, 18. Veselský (Bohemians) — 5,48, 19. R. Košek (Krkonoše Vrchlabí) — 5,66, 20. Mišura (oba Krkonoše Vrchlabí) — 6,10. Ze 72 startujících bylo 46 klasifikováno.

Slalom (převýšení 145 m, v prvním kole 65, ve druhém 60 branek): 1. Peter Jurko (Jasná Liptovský Mikuláš) 1:36,79 (49,60 a 47,19), 2. Martin Vokatý — 2,05 (51,65 a 48,19), 3. Peter Kunkela (VŠT Košice) — 3,27 (51,42 a 48,64), 4. Kaufmann — 3,69 (51,95 a 48,53), 5. Dubovský — 3,82 (51,64 a 48,97), 6. Klauz — 5,01 (52,32 a 49,48), 7. Trinkl — 5,16, 8. Hošek — 5,63, 9. Maxa — 5,73, 10. Burgler — 6,34, 11. Čermák — 6,82, 12. Landl (Rak.) — 6,94, 13. Kralciuk (Pol.) — 7,02, 14. Novotný — 7,64, 15. Szafranský (Pol.) — 8,49, 16. Surový — 8,57, 17. R. Valeš (LIAZ Jablonec) — 8,80, 18. M. Valeš (VŠ Praha) — 8,96, 19. Podhradský — 9,19, 20. Janyš (oba Šachtičky Ban. Bystrica) — 9,21. Z 84 startujících bylo 44 klasifikováno.

Ženy

Slalom (převýšení 130 m, v prvním kole 47, ve druhém 48 branek): 1. Veronika Tarasovičová 1:26,22 (42,23 a 43,99), 2. Ludmila Milanová — 1,26 (42,94 a 44,54), 3. Zuzana Kormaňáková (všechny Filozof Bratislava) — 1,34 (43,49 a 44,07), 4. Kurková (Jasná Liptovský Mikuláš) — 2,26 (43,74 a 44,74), 5. Krnavcová (Šachtičky Banská Bystrica) — 2,34 (43,43 a 45,13), 6. Rázusová (Jasná Liptovský Mikuláš) — 3,51 (44,32 a 45,41), 7. Sochocká (Krkonoše Vrchlabí) — 3,64, 8. Holubyová (VŠT Košice) — 4,77, 9. Arvayová (ZTS Martin) — 4,97, 10. Hojstřičová (Filozof Bratislava) — 5,12, 11. Erlebachová (AŠ Vrchlabí) — 5,43, 12. Šebeňová (Šachtičky Banská Bystrica) — 5,47, 13. Hošková LIAZ Jablonec — 5,74, 14. Bačková — 6,63, 15. Blahová (obě Šachtičky Banská Bystrica) — 7,27. Z 38 startujících bylo 29 klasifikováno.

Obří slalom (převýšení 250 m, v obou kolech 35 branek): 1. Ludmila Milanová 1:52,74 (55,43 a 57,31), 2. Monika Hojstřičová — 1,64 (56,52 a 57,86), 3. Jana Krnavcová — 1,67 (56,30 a 58,11), 4. Tarasovičová — 2,00 (57,17 a 57,57), 5. Kormaňáková — 3,42 (57,25 a 58,91), 6. Kurková — 3,86 (57,57 a 59,03), 7. Zagataová (Pol.) — 4,79, 8. Erlebachová — 4,87, 9. Bonisová (Maď.) — 5,25, 10. Kapucianová (Bohemians) — 5,29, 11. Sošková (Šachtičky Banská Bystrica) — 5,67, 12. Bačková — 6,08, 13. Eližová (Jasná Liptovský Mikuláš) — 6,75, 14. Blahová — 7,11, 15. Junková (Šachtičky Banská Bystrica) — 7,34. Ze 44 startujících bylo 30 klasifikováno.

MEZINÁRODNÍ OBŘÍ SLALOM

27. 3. na Chopku — pořadatel Jasná Liptovský Mikuláš

Muži (převýšení 250 m, v obou kolech 36 branek): 1. M. Bireš 1:45,30 (52,47 a 52,83), 2. Jurko — 0,40 (52,07 a 53,63), 3. Kaufmann (Rak.) — 1,34 (53,22 a 53,42), 4. Vokatý — 1,72 (53,60 a 53,42), 5. Klauz — 2,33 (53,53 a 54,10), 6. Mudroch — 2,54 (53,80 a 54,04), 7. Ilanovský — 2,68, 8. Trinkl — 3,57, 9. Simonlehner (oba Rak.) — 3,83, 10. Hošek — 4,22.

Ženy (převýšení 250 m, v obou kolech 36 branek): 1. Milanová 1:52,06 (55,63 a 56,43), 2. Tarasovičová — 0,09 (55,60 a 56,55), 3. Krnavcová — 2,337 (56,63 a 57,80), 4. Kurková — 3,26

(57,15 a 58,17), 5. Rázusová — 3,44 (57,91 a 57,59), 6. Hojstřičová — 4,30 (57,84 a 58,52), 7. Erlebachová — 4,40, 8. Bonisová [Maď.] — 5,33, 9. Zagataová [Pol.] — 5,42, 10. Bačková — 5,86.

MISTROVSTVÍ STARŠÍHO ŽACTVA V BĚHU
8.—10. 2. Praděd
pořadatelé Slavoj Bruntál a RD Jeseník

Starší žáci ročník 1978 — 5 km klasicky: 1. Rohulan [Lokomotiva Trutnov] 18:06,7, 2. Pincka [Lokomotiva Česká Třebová] — 32,0, 3. Sturm [SK Domažlice] — 1:03,4. — **3 km volně:** 1. Masnica [Ještěd Liberec] 10:05,0, 2. Harcuba [Sokol Horní Branná] — 21,5, 3. Koukal [ŽDAS Žďár n. Sázavou] — 23,5. — **3x3 km komb.:** 1. Krušnohorská župa I. [Soukup, Šperl, Čáslavský] 29:44,6, 2. Jizerská župa I. — 9,0, 3. Jesenícká župa I. — 48,8. — **Ročník 1977 — 5 km klasicky:** 1. Čáslavský [Slovan Karlovy Vary] 17:11,3, 2. Dostál [Elitex Jablonec] — 37,1, 3. Krejčí [RD Jeseník] — 57,9. — **3 km volně:** 1. Čáslavský

9:26,9, 2. Steinbach — 15,9, 3. Lavička [oba Šumavan Vimperk] — 34,0. — **3x3 km komb.:** 1. Horácká župa I. [Ducheček, Holub, Koukal] 31:52,5, 2. Jesenícká župa II. — 0,2, 3. Beskydská župa I. — 2,3.

Starší žákyně ročník 1978 — 4 km klasicky: 1. Kučerová [Jiskra Harrachov] 15:17,3, 2. Palicová [TJ Lomnice nad Pop.] — 7,4, 3. Doláková [Ještěd Liberec] — 12,9. — **3 km volně:** 1. Kučerová 11:23,1, 2. Karásková [Ski Jilemnice] — 4,6, 3. Rajdlová [Ještěd Liberec] — 14,5. — **3x2 km komb.:** 1. Jizerská župa I. [Bublová, Tomsová, Šimůnková] 22:44,6, 2. Jizerská župa II. — 39,8, 3. Západočeská župa I. — 53,9. — **Ročník 1977 — 4 km klasicky:** 1. Šimůnková [Elitex Jablonec] 14:23,6, 2. Procházková [Šumperk] — 18,8, 3. Tomsová [Elitex Jablonec] — 19,0. — **3 km volně:** 1. Šimůnková 10:45,0, 2. Hanusová — 10,1, 3. Michutová [Nové Město na Moravě] — 11,1. **3x2 km komb.:** 1. Horácká župa I. [Pejchalová, Ošmerová, Michlitová] 25:23,4, 2. Jesenícká župa II. — 20,4, 3. Jizerská župa IV. — 29,9.

Hra na ZOH

V osmdesátých letech se postupně stabilizovaly mezinárodní soutěže mládeže žákovského věku, zařazované do kalendáře FIS. V jejich počtu převládají soutěže v alpských disciplínách — mezi závody s dlouhou tradicí patří i Skiinterkritérium Říčky-Vrátná — a za neoficiální MS jsou považovány závody Trofeo Topolino, pořádané v Mte. Bondone (letos 30. ročník).

V kalendáři FIS pro sezónu 1990 až 1991 byla poprvé uvedena akce, která po všech stránkách vybočila z rámce obvyklého rozsahu mezinárodních žákovských soutěží v zimních sportech. I. Internationale Jugend-Winterspiele Tirol '91 se staly od svého vyhlášení předmětem zájmu komise mládeže úseku alpských disciplín federálního lyžařského svazu. Termín byl respektován domácím kalendářem a operativně byla stanovena nominační kritéria. Pak už „jen“ obvyklé intenzivní organizační nasazení vedoucího uvedeného komise ing. Trhlíka a ochota obětavých rodičů uhradit cestovní náklady přinesly pozitivní výsledek: Výprava 16 našich žáků úspěšně reprezentovala ČSFR v soutěžích v alpských disciplínách, pořádaných postupně ve čtyřech stře-

discích jihozápadně od Innsbrucku. Na startu se sešlo 158 chlapců a děvčát z 15 zemí tří kontinentů, ve dvou žákovských kategoriích.

První závod v superobřím slalomu proběhl na náročné trati „ženské“ olympijské sjezdovky v Axamer Lizum. Na ní si z našich reprezentantů vedla nejlépe mladší žákyně Zakouřilová, která obsadila 5. místo, stejně jako starší žákyně Šebeňová. Ve starším žactvu byli Kaděra šestý a Šedová osmá. Obří slalom ve Steinachu přinesl na nezvykle rychlé trati bronzovou medaili Kaděrovi, v mladším žactvu byla Zakouřilová opět pátá, Šebeňová obsadila 8. místo. Speciální slalom v Mutters se nepovedl autorovi druhého kola. Velký výpadek postihl i naši výpravu, z níž Toušová skončila šestá, ve starším žactvu byli Zakouřil a Navarová šestí, Kaděra sedmý.

Samostatnou kapitolou byl závod K. O. slalomu, při kterém se naši závodníci poprvé ocitli v napjaté atmosféře řízené výhradně povely v angličtině a podmalované rachotem otvírajících se automatických startovních vrátek. S nezvyklými podmínkami na startu i na trati se nejlépe vypořá-

dala Navarová, která zvítězila v semifinále, dále Zakouřil, který obsadil čtvrté a Faltová páté místo. Nejprůzračněji pro naši výpravu vyzněla soutěž družstev, vyhodnocená v každém závodě zvlášť. Naši reprezentanti skončili vždy na 3.—4. místě, když před nimi byla pouze dvě družstva Rakouska, případně ještě reprezentanti Švýcarska.

Laskaví pořadatelé — v čele s předsedkyní organizačního výboru, olympijskou vítězkou Pallovou — se úspěšně snažili, aby v pestrém denním programu dětí nenašel místo stres, nervozita ani spěch. Vše bylo podřízeno tomu, aby mohli závodníci plně prožít radost z účasti na dětské lyžařské olympiádě, z pohybu na zasněžených pláních a ze vzájemných kontaktů navazovaných při soutěžích i četných zábavných akcích organizovaných výhradně pro děti po vlastních závodech. Výjimečnost zimních her byla umocněna předáváním krásných pohárů a medailí i komponovanými televizními relacemi, ve kterých vystupovali každý den v podvečer v půlhodinovém bloku prvního rakouského programu nejlepší z účastníků právě skončených soutěží. Teprve při sledování těchto televizních aktualit jsme si udělali představu o rozsahu celých zimních her. Mnozí z nás byli poprvé svědky soutěže na snowboardech a v lední metané. V den našeho odjezdu nastupovali na start závodníci v klasických disciplínách a sáňkaři. Vysvětlit neúčast našich reprezentantů v těchto soutěžích jsme čteným tazatelům při nejlepší vůli nedokázali.

Další setkání sportovních talentů v zimních sportech proběhne v roce 1993 v jihorakouském regionu Gsiesertal/Oberes Pustertal. Do té doby stojí za zvážení, zda bychom v případě alpských disciplín neměli jít při nominaci cestou praktikovanou v lyžařsky nejúspěšnějších zemích. V nich vychází nominační filozofie z předpokladu, že je dobré dát možnost startu v mezinárodních závodech co největšímu počtu probouzejících se sjezdářských talentů. Nejvýznamnější soutěže dětí jsou tedy obesílány střídavě družstvy jednotlivých spolkových zemí nebo horských oblastí. Domnívám se, že pro sestavování termínového kalendáře našich nejmladších sjezdářských talentů by podobná cesta byla přínosem. **KAREL HAMPL**

Českoslovenští účastníci na snímku autora článku

Jak jsme viděli Interski

V lednu tohoto roku se konal v rakouském St. Antonu jednotýdenní kongres mezinárodní asociace pro výuku lyžování Interski. Kongres se pořádá každý čtvrtý rok a je jednou z nejvýznamnějších světových událostí rekreačního sportu.

We make the world go ski

„Učíme svět lyžovat“ znělo působivé heslo letošního kongresu, vycházející ze čtyřicetileté tradice. První mezinárodní setkání s tematikou výuky lyžování se konalo v Rakousku roku 1951. Jeho cílem bylo znovu navázat kontakty přerušené válkou v době, kdy nastal netušený rozvoj rekreačního lyžování — každý, kdo měl vztah k pohybu a měl jen trochu možnost, vyjížděl v zimě do hor.

Činnost Interski nebyla zanedbatelná. Do značné míry i její zásluhou se lyžování tolik rozšířilo, stalo se neobyčejně přitažlivým, ovlivňovalo životní styl milionů lidí a prokazatelně posilovalo zdraví a chuť k životu. Bez Interski by dnešní úroveň lyžování a jeho výuky nebyla možná.

Olympiáda rekreačního lyžování

Tak se často charakterizují kongresy Interski. Že to nejsou planá slova, o tom se přesvědčila na letošním kongresu patnáctičlenná delegace Československého svazu lyžařských škol. Přes 2000 delegátů ze 30 zemí se zúčastnilo kongresu. Přihlíželi předvádění metodiky na „svahu ukázek“, zúčastňovali se výuky vedené demonstrátory jednotlivých zemí, podíleli se na přednáškách a seminářích, seznamovali se a diskutovali při večerních setkáních. Námětem byla rozmanitá technika sjíždění přízřebně nejrůznějšímu zaměření lyžařů, zkušenosti s funkčním a přitažlivým způsobem nácviku, výuka dětí, univerzální lyže vhodné pro všechny lyžařské disciplíny, rady k nácviku běhu na lyžích, lyžování tělesně postižených atd.

Obsah kongresu si zaslouží širokou publikaci mezi našimi lyžaři. Ukázky budou zpracovány pro lyžařské školy na videokazetách, nejzajímavější referáty budou uveřejněny a při školeních s nimi budou seznamováni cvičitelé. Svaz lyžařských škol bude na téma Interski pořádát veřejné semináře. Účelem dnešního pohledu na kongresu je jeho obsah stručně charakterizovat a uvést.

Ukázky na sněhu

Skupiny demonstrantů z 20 zemí se střídaly na „svahu ukázek“ a předváděly, co je právě typické pro výuku v jednotlivých státech. Z toho si zaslouží pozornost především:

Pestrost a zároveň jednotnost nabízené techniky

Zákům se nabízí taková technika, která vyhovuje jejich motivaci a předpokladům. Není žádná „nejvhodnější technika“, jsou pouze jednotlivé techniky, vhodné pro různé podmínky, zaměření výuky a druhy lyžařů. Jako příklad můžeme uvést předváděnou „šetrnou techniku“ pro starší lyžaře, pro sportovce s menší možností tréninku nebo pro zdravotně postižené. Techniku dětí. Techniku pro lyžaře toužící po dynamické sportovní jízdě. Techniku spojenou s elegancí a s estetickými prožitky. Techniku zaměřenou na závodění. Techniku pro různé podmínky — pro boule, prudké svahy, hluboký sníh, led, krustu atd. Tyto různé techniky vycházejí ve všech ukázkách z jednotného biomechanického výkladu, ze vzájemného předávání poznatků a do značné míry i ze společného názvosloví.

Uplatňují se nejrůznější funkční pohybové mechanismy a jejich kombinace. Všimneme-li si těch nejmarkantnějších, pak při ukázkách na různá témata můžeme zaznamenat jak protiotáčení, tak rotační, jak přestoupení, tak oblouky zahajované snožmo, jak přívratnou, tak rovnoběžnou polohu lyží, jak otáčení se zatíženými, tak odlehčenými lyžemi, jak oblouky vedené smykem, tak oblouky řezané, jak vedení v širší, tak v úzké stopě. U všech oblouků se upozorňuje na základní mechanismy otáčení lyžemi, na jejich hranění a zatěžování. Na vertikální, boční, předozadní a rotační pohyby lyžaře. Srozumitelná terminologie přitom umožňuje ve všech kongresových jazycích (němčina, angličtina, francouzština) dobře pochopitelný výklad.

Radost z lyžování

Je velmi zdůrazňovaným, hlavním předpokladem úspěšné výuky. Dosahuje se jí nejen pedagogickými kvalitami cvičitele, ale také množstvím pestrého, pro záka atraktivního výběru použité techniky a jejího uplatnění v nejrůznějších podmínkách.

Základní technika

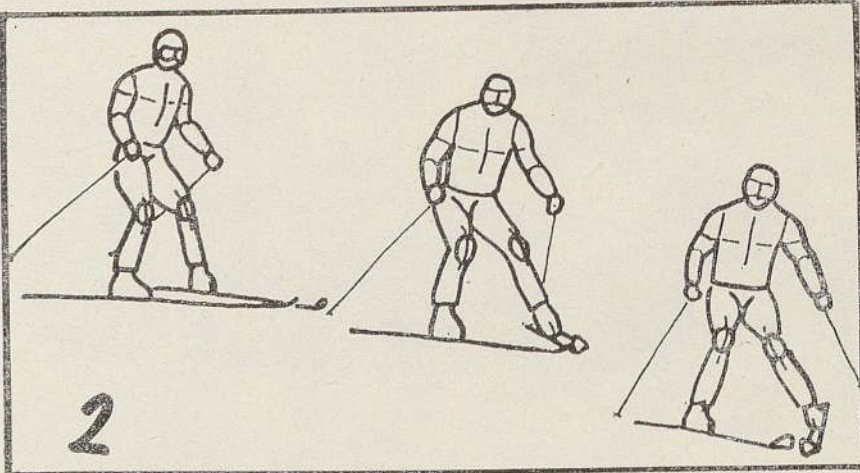
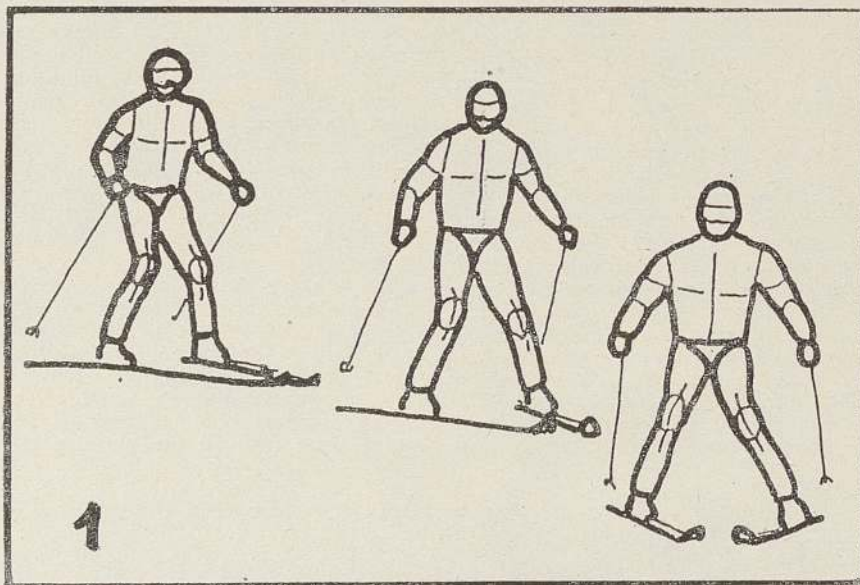
Základní technika oblouků vychází zásadně z klouzavého pluhu a z oblouků

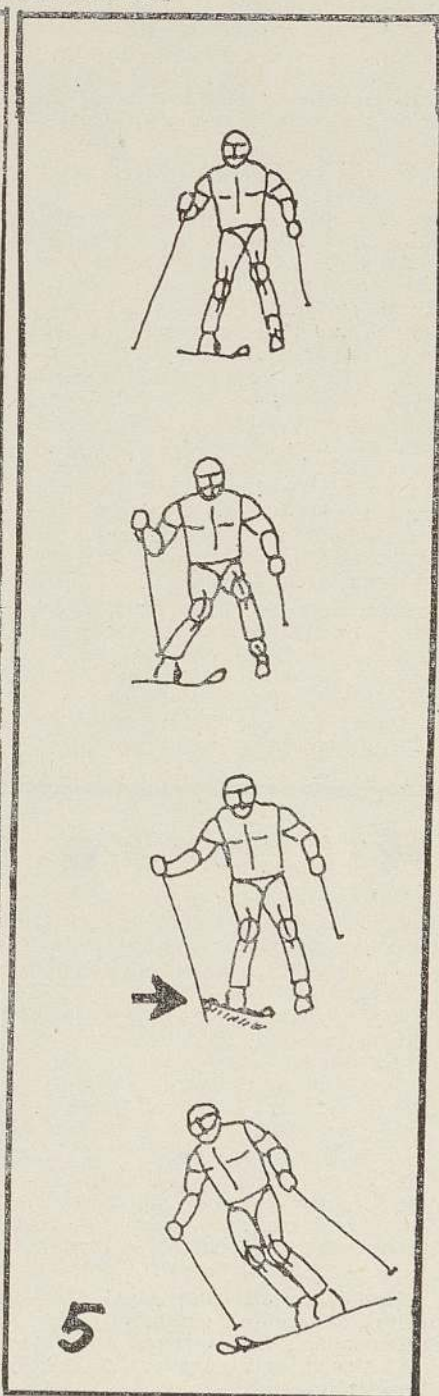
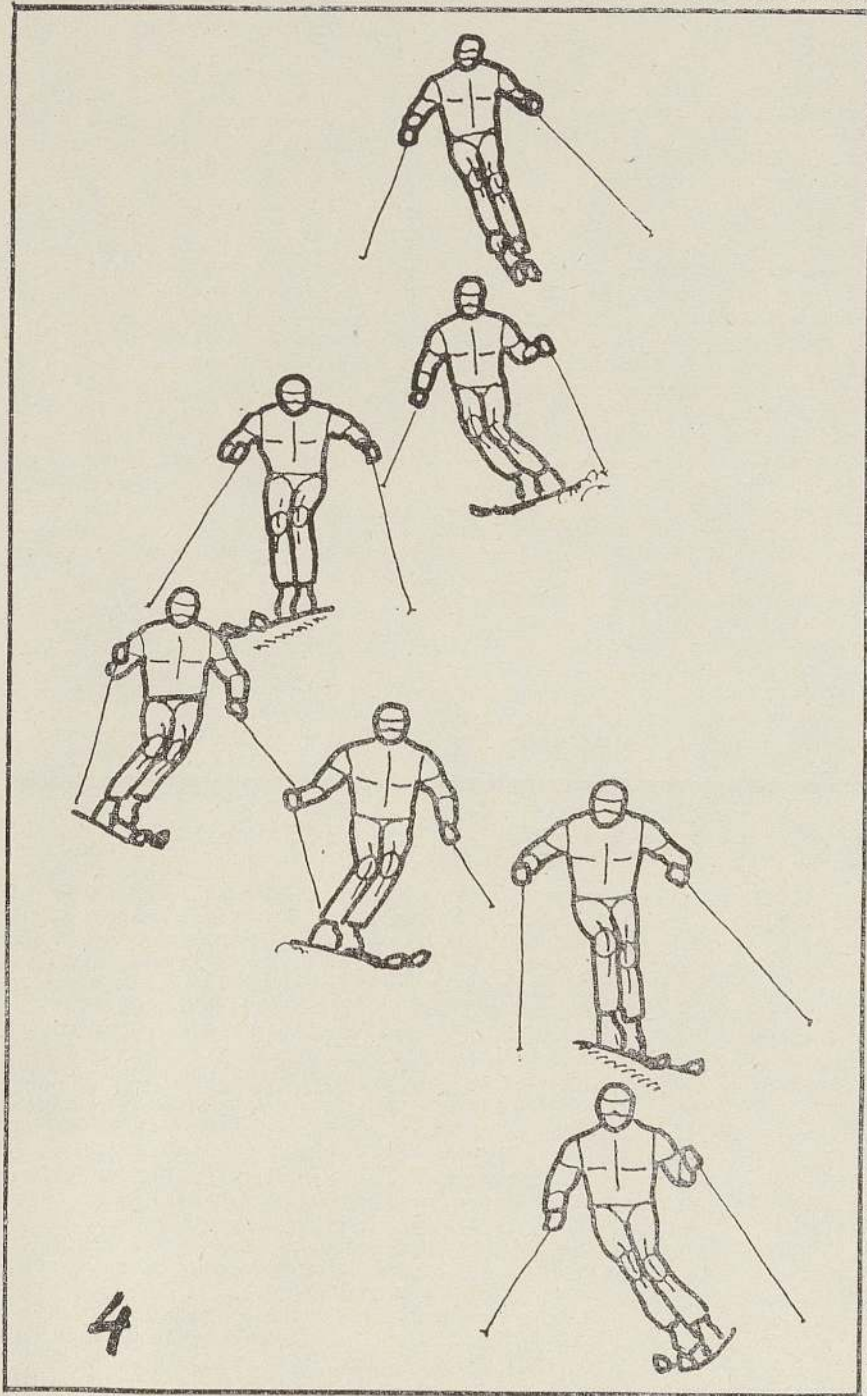
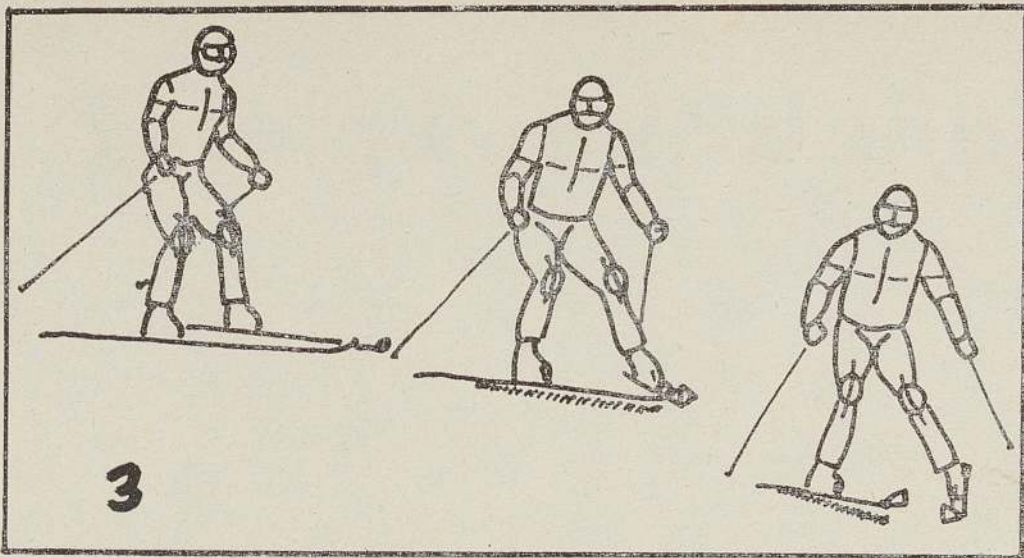
z přívratu. Přitom se tato přívratná technika diferencuje a přizpůsobuje především pohybovým předpokladům lyžaře: Oblouky s nevýrazným zatížením vnější lyže pro méně pohybově náročné (obr. 1), oblouky se zatěžováním vnější lyže napínáním nohy (obr. 2), oblouky s napínáním vnější nohy a s vykročením pro pohybově nejvyspělejší (obr. 3). Poslední dvě varianty mají větší předpoklad navázat na náročnou sportovní techniku — již od začátku výuky se otáčet zatíženou vnitřní hranou vnější lyže.

Oblouky z vykročení

V některých ukázkách bylo možné pozorovat oblouky z vykročení, na které nás již od minulých sezón upozorňovali rakouští metodici (obr. 4). Nadzvednutá, vědomě předsunutá a do směru oblouku otáčená špička vnitřní lyže zvyšuje pohotovost zahájení oblouku a jeho vedení po zatížené vnější lyži. Při obloucích z přívrácené polohy lyží a ze širší stopy k tomu ještě přistupuje tlak patkou vnitřní lyže na sníh, což vyvolává vnější síly usnadňující zahájení oblouku (obr. 5).

(Pokračování)
JIRÍ SOUKUP

Poslední bitva vzplála?

Při pohledu na předběžnou termínovou listinu SP 1991–92 sjezdařů (viz str. 6) jsou patrné dvě zásadní změny. Pro úplnost se nejdříve zmíníme o té první, i když hlavním námětem naší statě bude změna druhá.

Takže první změna: Jak už čtenář Lyžařství jistě ví, Světový pohár nebude začínat na jižní polokouli jako v posledních dvou letech. Byl to jistě zajímavý pokus vtáhnout do světového dění Argentinu, Austrálii či Nový Zéland, ale byl to pokus — jak se dalo očekávat — notně riskantní. Horská střediska pod jižním křížem (Las Leñas, Thredbo či Mt. Hutt) jsou přece jenom „krapátko“ z ruky a počasí je tam tak vrtkavé, že člověk neví hodiny, natož dne. (Tohle riziko hodlají podstoupit ještě maratónci. V Austrálii se letos v létě běží první masonový běh započítávaný do Worldloopu.)

Teď ke změně druhé: Mezi „štace-mi“ Světového poháru sjezdařů chybí zastávka ve Spojených státech. Co to znamená?

Znamená to, že bitva o Světový pohár, která začala loni v podobě diskusní „přípravy“, přešla do „frontálního útoku“ jedné strany. Jak k tomu vlastně došlo?

Po neblaze zelené zimě 1989–90, kdy se Světový pohár změnil v torzo s dlouhými prostoji, se světové lyžování rozdělilo na dva tábory. Na jedné straně jsou „radikálové“, na druhé straně „tradicionalisté“ (nechceme je nazývat konzervativci). Obě strany tvrdí, že změna je nutná, jen se nedokážou dohodnout na jejím způsobu a rozsahu.

Lyžařským radikálům stojí v čele Spojené státy. Za nimi se trochu opatrnicky krčí Kanada a Japonsko. Veikou posilou tohoto tábora jsou výrobci lyžařské výstroje a výstroje.

Američané ústy svého výkonného šéfa Howarda Petersona zaveleli do

útoku: „Dokud se nebudou řešit problémy Světového poháru, odmítáme pořádat jakékoliv jeho závody na území Spojených států!“ Už se tak stalo.

Jejich požadavky, známé od loňského podzimu, lze shrnout do tří bodů:

1. Žádáme profesionální management celého okruhu SP!
2. Žádáme zvýšení prémie pro vítěze, řádově na tisíce dolarů!
3. Žádáme úpravu kalendáře závodů tak, aby Světový pohár byl co nejatraktivnější.

„Těžká artilérie“ výrobci už také spustila svou kanonádu: „Ročně investujeme do Světového poháru 40 milionů dolarů. Kde jsou ty peníze vidět?“

Povězte si teď něco o táboře tradicionalistů. V jeho čele třímá korouhev s písmeny FIS sám předseda mezinárodní federace Marc Hodler. Ten byl zvolen poprvé na kongresu v Benátkách v roce 1951 a od té doby je volen pořád a neustále. Je služebně nejstarší ze všech prezidentů mezinárodních sportovních federací. I to je argument radikálů: „Už je tam moc dlouho!“

Hodler sám byl kdysi radikálem. To když na čele olympijského sportu stál Avery Brundage, strážce nepu-skrvně amatérské čistoty. Teď je však Hodler tradicionalistou a říká: „Ke změně musí dojít. Jsem však přesvědčen, že se nakonec všichni dohodneme.“

Za Hodlerem stojí „alpská pevnost“ představovaná takovými velmocemi, jako jsou Švýcarsko a Rakousko. Zvláště ve sportovně technických otázkách (například pokud jde o radikály napadené nasazování závodníků do startovního pořadí) jsou tyto země neoblomné.

Ne, že by se tradicionalisté bránili přítlivu peněz. Brání se však tomu,

aby z lyžování měla užitek jenom úzká skupinka milionářů (jako je tomu v tenise) a jinak by lid lyžařský živořil. Pokud jde o „zatraktivnění“ závodů, nemělo by se tak dívat za každou cenu. Případ Gernota Reinstadlera, je dostatečným varováním. Ani Světový pohár nelze postavit zcela na obchodní bázi, bez stovek nadšených dobrovolníků se neobejde. (Pokud jde o nedostatek sněhu, zdá se, že problém je uspokojivě řešen — alespoň ve vyspělých západních zemích — sněhem umělým.)

Takže: Tato, v pořadí poslední bitva na lyžařském poli, už vzplála. A nedojde-li k „mírovému urovnání“ (nejvhodnější termín u příležitosti ZOH 1992 v Albertville), přejde do ještě ničivější fáze. Tou by byl rozkol v řadách sjezdařů. Američané, jak už ohlásili v minulém roce, hodlají založit vlastní Světový pohár! Sázejí na cinkot dolarů...

Za výrobce mluví závodní ředitel Rossignolu Jan Larsson, který sebestiště prohlásil: „Konkurenční sebek se rozjede v zimě 1992–93. A nemějte obavy, že nebudeme mít dostatek závodníků!“ (V této souvislosti si připomeneme historii obdobných amerických vzdoropodníků v hokeji, atletice, rychlobruslení či podivnou lyžařskou profesionální ProTour, která se jezdí v USA.)

Jak to všechno dopadne? Těžko hádat. Pokud jde o rozložení sil, jsou podle našeho odhadu, jak se říká česky, fifty - fifty. Na základě tohoto odhadu si trůfáme tvrdit, že podobný bude i výsledek bitvy.

Podle posledních zpráv došlo k dočasnému příměří mezi americkou asociací a FIS, takže v USA by se přece jenom mělo závodit. O dalším vývoji vás budeme informovat.

MICHAEL LOHNISKÝ

Historka od vleku

Stalo se nad Luisiným jezerem, pod horou Bílý roh, v kanadském horském středisku Lake Louise. Příhoda není tolik pozoruhodná tím, co se stalo (takové jsou u našich vleků na denním pořádku), jako tím, kdo byl jejím aktérem a jaké to mělo důsledky.

Den před závodem SP v superobřím slalomu v Lake Louise (v sobotu 16. 3.) Alberto Tomba volně lyžoval na místní sjezdovce. Při jedné jízdě dojel k vleku (přesněji: k sedačkové lanovce pro lyžaře) takovým způsobem, že vrazil do lyžařky stojící ve frontě na vlak. Aniž utrousil slůvko omluvy, skočil na sedačku a ještě přítom praštil hůlkou ženu, která obsluhovala lanovku.

Když se Tomba objevil dole u lanovky, čekal už na něj lanovkář jménem John Warrell a — Tomba neTomba — odebral mu permanentku. Následovala tak hysterická scéna „pana závodníka“, že lanovkáři nezbylo, než zavolat „kanadskou jízdni“.

Nastalo vyšetřování, zapojili se lyžařští funkcionáři, případ se postupně uklidňoval, jen v jednom byl pan Warrell neoblomný: „Permanetku mu vrátím, ale až se omluví.“ Alberto se k tomu pořád neměl, a tak si ten den už nezačejdíl.

Večer aféra vstoupila do dalšího kola: O případě jednala ustavená komise lyžařské federace. Tombův trenér Giorgio Durbano ječel s italským temperamentem: „To není pravda! To je lež! To je všechno prachšprosta lež!“ Tomba připustil, že se lyžařky lehce dotkl, nic však neví o tom, že by hůlkou praštil obsluhující u sedaček. Jeho hlavní argument: Případ se stal v hodině, během níž závodníci měli na lanovce přednost.

V Severní Americe jsou však velmi hákliví na jakékoliv porušování bontonu vůči ženám. Tím spíš, dojde-li k němu takovým způsobem, jako v případě Tomby. Zkrátka: Alberto Tomba neměl být vůbec puštěn na start závodu...

Do případu se vložil Marc Girardelli: „Když nemůže startovat Tomba, nebudu startovat ani já!“ Potom pokračoval: „To je skandál, to by se mělo dát k soudu!“ A na adresu pořadatelů ještě dodal: „Když nejsou schopni zajistit podmínky pro závodníky, ať závod přeloží do místa, kde jsou schopni tyto podmínky zajistit!“

Závod se v Lake Louise konal (vyhrál ho Wasmeier), Tomba a Girardelli však neshodli. Dále už se k případu raději nikdo nevracel. Když se něco rozmazává...

(loh)

JAKO Z KNIHY REKORDŮ

Největší
sněhové
vločky
a nejmenší
skokan
na lyžích

Snímky Josef Stránský
a Bohumil Hynek

lyžařství

ROČNÍK 77

1991

Kčs 4,-

7

Z lyžařské
expoze
na mezinárodní
výstavě
Sport Praha

Snímky Bohumil Hynek

ČTĚTE:

O našem
alpském lyžování

2

MSJ v alpských
disciplínách

4-6

25 let SP

6

Hovory
s Havrančíkovou

9

Žebříčky
běžců

10

Interski

14

NA TITULNÍ STRANĚ běží sdruženář Klaus Sulzenbacher z Rakouska, který stále patří k nejlepším na světě. (V minulé sezóně byl 2. na MS, člen vítězného družstva, 2. ve SP.) Autorem snímku je Bohumil Hynek.

NA ZADNÍ STRANĚ OBÁLKY nejlepší družstvo SP skokanů — Rakušane. Na snímku Petera Pospíšila stojí zleva závodníci Vettori, Kuttin, Hornbacher, Schuster, Felder, sedí vedení a doprovod výpravy. Vpředu uprostřed Toni Innauer.

Uzávěrka tohoto čísla:

5. června 1991

lyžařství

Ročník 77

Číslo 7

Vychází v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů Ing. Alexandr Žurman. Redaktor časopisu Karel Bláha. Grafická úprava Miroslav Slejška. Redakční rada: J. Trouslil, předseda, Ing. P. Borský, PhDr. T. Broda, CSc., P. Bušta, P. Honzl, PaedDr. A. Horáček, A. Jedlička, Ing. J. Jech, CSc., J. Kotland, JUDr. O. Kulháněk, J. Lánský, M. Lohanský, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, CSc., P. Zelenka. Redakce: Klimentská 1, 115 88 Praha 1, telefon 231 47 40. Vychází jednou za měsíc. Tiskne Typos, tiskařské závody, s. p., nám. dr. M. Horákového 7, 360 32 Karlovy Vary. Cena 4 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, administrace vývozu tisku, Kalfkova 19, 180 00 Praha 6. Neobjednané příspěvky se nevracejí. ISSN - 0323 - 1445

Podávání novinových zásilek povoleno ředitelstvím poštovní přepravy Praha, č. j. 1523 ze dne 31. 5. 1991.

Projeví lyžaři zájem?

Boj o zajištění existence časopisu Lyžařství ještě neskončil. Zdá se, že do konce roku 1991 je vydávání našeho odborného měsíčníku zajištěno, pro rok přišli a léta následující zatím ne. Nakladatelství Olympia má o tělovýchovné časopisy zájem, hodně však bude záležet na ekonomických výsledcích letošního roku.

Naše oddělení v nakladatelství se snaží. Určité příjmy ve prospěch časopisů plynou z vedlejší literární produkce, dosáhli jsme snížení poplatků za distribuci časopisů, nadějně vypadají i další snahy. Přispějí-li dotaci oba republikové svazy a svaz federální, měli bychom hospodářskou ztrátu vyrovnat. Jenže...

Finanční možnosti svazů jsou omezené a nelze s nimi v budoucnu trvale počítat. Členové lyžařských oddílů mohou pomoci formou sbírky, která byla vyhlášena v čísle 5/91, ale to všechno jsou jenom provizoria, nikoliv trvalé řešení. Rozhodující bude, jaký vztah ke svému časopisu projeví sami lyžaři. Názory vedoucích funkcionářů všech tří lyžařských svazů jsou známé a byly vyjádřeny mnohokrát: Časopis chceme, potřebujeme, zachránit ho musíme! Jenže ani nejvýznamnější představitelé nezachránili měsíčník sami. Jaký zájem projeví všichni organizovaní lyžaři, jak pomohou trenéři a funkcionáři v oddílech, jakou odezvu najdou letáky vyzývající ke zvýšení odběru? Počet předplatitelů našeho časopisu je stále nízký, nízký je i náklad (kolem 4100 výtisků), poměrně vysoká je remitenda.

Východisko existuje a závisí na každém z vás. Je nutné projevit zájem tím, že co nejvyšší počet organizovaných lyžařů bude časopis pravidelně odebírat! Domníváme se, že 48 Kčs za rok není vysoká částka — levnější měsíčník dnes sotva najdete. Při podstatně vyšším nákladu klesne hospodářská ztráta, zvýší se zájem o reklamu v našem časopise, nebudeme muset stále prosit o peníze.

Pokud všichni lyžaři pomohou tím, že budou časopis kupovat, je reálná naděje ho zachránit. Rozhodnutí je tedy ve vašich rukách. Jinou cestu nenajdeme!

V TALIANSKU o tohoročnej sezóne

Na začiatku mája sa v talianskom stredisku Lanzo d'Indelvi, dejisku tohoročných majstrovstiev sveta juniorov, uskutočnilo zasadnutie komisie lyžovania na tráve (Grasski) FIS. Poprvýkrát sa takého zasadnutia zúčastnil náš delegát, predseda úseku lyžovania na tráve ČSSR ing. Ladislav Šandor. Zasadnutie viedol predseda Grasski Robert Apschner.

Na zasadnutí bola zhodnotená technická a organizačná pripravenosť dvoch vrcholných podujatí tejto sezóny — MS seniorov (4. 9.—8. 9. v Burse, Turecko) a MS juniorov (12.—14. 7. v Lanzo d'Indelvi, Taliansko). Po obhliadke areálu v Lanzo mala komisia niekoľko technických pripomienok k terénu, cieľovému priestoru i k úrovni vlekov a doporučila úpravy, ktoré organizátori akceptovali. Ďalej bol spracovaný prvý návrh kalendára pre rok 1992, kedy bude náš úsek lyžovania na tráve poverený usporiadaním Európskeho pohára. Usporiadateľom týchto pretekov je LO Sokol Tišnov.

Z nasledujúcich bodov zasadnutia:

— Nominácie členov komisie FIS na jednotlivé preteky EP v tohoročnej sezóne. (Náš zástupca bude vyslaný na EP v Gutensteine.)

— Podklady pre spracovanie a vydanie archívu výsledkov jednotlivých pretekárov, ktorí sa zúčastňovali a zúčastňujú MS, EP a domácich majstrovstiev.

— Možnosti spolupráce trénerov jednotlivých reprezentácií pod vedením zodpovedného člena FIS Erwina Gansnera. Za našu reprezentáciu sa spolupráce (resp. seminára o nej) zúčastní D. Mačát a ing. L. Pišný.

— Problematika homologácie lyží na tráve, ako aj základné parametre, ktoré sa budú kontrolovať (napríklad maximálna výška 13 cm, dĺžka 80 cm atď.).

— Průprava výučbového filmu o lyžovaní na tráve.

Ve voľných chvíľach si zástupcovia lyžiarských zväzov Japonska, Tchajvanu, Turecka, Talianska, Rakúska, Nemecka, Švajčiarska a ČSFR vymieňali názory a skúsenosti, predovšetkým skúsenosti s masovým rozvojom tohto športu vo svete. Rozoberali možnosti zaradenia tohto odvetvia na program OH, ako aj možnosti zabezpečenia sponzorov pre jednotlivé podujatia FIS a EP.

Naša sezóna

V nasledujúcich vydaniach nášho časopisu budeme informovať o absolvovaných podujatiach prvej časti sezóny, ktorej vyvrcholením boli významné medzinárodné preteky v ČSFR — FIS bodové — na Bezoenci pri Piešťanoch. Širší káder našich reprezentantov sa okrem spomínaných majstrovstiev sveta juniorov aj seniorov zúčastní v priebehu celej sezóny na šiestich pretekoch v zahraničí a niekoľkých významných podujatiach domácich. Aj redakcia Lyžařství bude toho roku venovať lyžovaní na tráve väčšiu pozornosť.

Podľa podkladov ing. Šandora spracoval K. B.

O alpském lyžování s PAVLEM ZELENKOU

Nechtěli jsme si povídat především o reprezentaci, nicméně první dotaz se jí týkal.

Zelenka: „Sezóna se nevydařila. Le-tošní výsledky dospělých ani juniorů nás ve srovnání s obdobím do roku 1989 nemohou uspokojit, a to nejen výsledky na MS a MSJ. Přitom v přípravě se nic podstatného nezměnilo, ani ekonomické a materiálové podmínky nebyly horší než v minulosti. Příčinu vidím v současné etapě společenského přerodu. Ne všichni si uvědomili, v čem se změnila situace, ne všichni uměli změnu využít. Domnívám se, že ve vrcholovém sportu není na místě přílišná demokracie, alespoň ne v té podobě, v jaké si ji u nás někdy (a mylně) představujeme. Ve sportu vždycky musí vládnout kázeň a pevná ruka. Lidé musejí vědět, co chtějí, na prvním místě zůstává morálka a vůle. Všechno tkví v lidech. Do příštích sezón musíme jít moudřejší především o poznatek, že vrcholový sport se nedělá pro zábavu!“

Redakce: Byl přesto v sezóně někdo, kdo zaslouží ocenění?

Zelenka: „Škoda zranění Lucie Medzihradské na MS. Na druhé straně by však nebylo dobré, kdyby její případný úspěch překryl problémy a nedostatky. Je ale pravda, že Medzihradská, dvojnásobná juniorská mistryně světa 1986, udělala všechno pro úspěšný návrat — za to zaslouží ocenění.“

Z mužů bohužel nikdo! Naděje z minulých sezón (Jurko, Birešové) zůstaly výkonnostně stát.“

Redakce: A Tarasovičová?

Zelenka: „Její 12. místo na MS v Saalbachu byl náš nejlepší výsledek. Přesto si myslím, že v dobách Gantnerové a Charvátové by byla u nás v nejlepším případě třetí. V hodnocení MS 1991 jsem napsal, že naše děvčata mají základní nedostatky v technice a bez jejich odstranění nemohou pomýšlet na rovnocenné soutěžení s nejlepšími na světě. Ještě horší je, že ani juniorská kategorie nás letos příliš nenadchla a o nikom nelze říct, že byl objevem sezóny nebo jinak na sebe výrazně upozornil.“

Redakce: Teď na jiné téma: V rozhovorech s novináři jste často mluvili o rehabilitaci alpských disciplín u nás. Přiznám se, že stále přesně nevím, co tím máte na mysli.

Zelenka: „To je chyba! A také nejste sám!“

Víte, v Československu převládá už před válkou poněkud přezíravý pohled na toto odvětví lyžování. Hodně lidí tvrdilo, že snad ani nemá smysl tady alpské disciplíny dělat, že nemáme dost vysoké hory ani dostatek sněhu. Kategorizace sportů v ČSTV nás postavila jaksi mimo hru. Na mnoha příkladech můžeme dokazovat, že jsme měli horší podmínky než „klasici“. Přitom se nedomnívám, že

pro běh na lyžích jsou naše klimatické podmínky nebo naše hory výrazně vhodnější. Vždyť dnes se ani běžci nebo skokani — tedy reprezentanti — neobejdou bez přípravy v zahraničí. Také oni jezdí na ledovce a na první sniž. Nevime tedy — teď mluvím za celý náš úsek — proč měli lepší možnosti než my. My jsme byli za ČSTV někde ve druhé, ne-li ve třetí kategorii. Pořád nám říkali: Až uděláte výsledky, budete mít lepší podmínky. Jenže to jsou spojitě ná-doby. Bez podmínek se výsledků těžko dosahuje. Nemluvě o tom, že za třetí místo Charvátové na OH 1984 nás sice tehdejší představitelé tělovýchovy pochválili, ale na našich podmínkách se nic nezměnilo. Přišly další úspěchy — a pořád nic. Těmi úspěchy myslím například umístění na OH 1988: 5. Kebrlová, 6. Medzihradská, 5. Jurko, 8. Adrián Bireš. Navzdory tomu jsme dál pod Damoklovým mečem, i když si myslím, že víc se ve zmíněných podmínkách dosáhnout nedalo. Nikdy se nám nikdo neomluvil za to, že muži nejeli na OH 1984. Nikdo si neuvědomil, jaká to pro nás byla ztráta.

Určité zlepšení nastalo po 1. 1. 1989, kdy vedení ČSTV přestalo dělit lyžování podle jednotlivých disciplín. Téhož roku byly oba šampionáty — juniorů i dospělých — v USA. Dostali jsme i padesátiprocentní dotaci na přípravu, tedy ze státních prostředků. Po jednom osmém a dvou jedenáctých místech našich jsme zase slyšeli, že na to nemáme a že nemá smysl alpské lyžování podporovat.

Po listopadu 1989 jsme se ozvali dopisem adresovaným tehdejšímu před-sednictvu našeho svazu a žádali jsme o rehabilitaci. Chceme veřejně přiznání toho, že jsme byli odstaveni na vedlejší kolej z pohledu nejen vedení bývalého ÚV ČSTV, ale bohužel i z pohledu funkcionářů našeho lyžování. Jakýsi dopis nyní máme, ale považujeme ho za formální. V pohledu na alpské disciplíny jsme nezaznamenali patrnou změnu, hnutí ji nepociťuje. Mám za to, že jsme stále ve stejné situaci.“

Redakce: Jak je to u nás s mládeží v alpských disciplínách? Neuniká nám hodně talentů — myslím v důsledku přírodních podmínek i okolností, o kterých jste hovořil?

Zelenka: „Nechci z článku dělat statistiku, takže stručně: Například v sezóně 1988/89 se našich závodů zúčastnilo v kategoriích žactva a dorostu celkem 7095 soutěžících, chlapců i děvčat. Myslím si, že to není málo. V uplynulé sezóně nebylo účastníků méně, kolem těch 7000 se pohybujeme pořád.“

Je pravda, že hodně záleží na nadšení funkcionářů, zejména v malých oddělech nebo v oddělech s nepříznivými zeměpisnými podmínkami. Obdí-

vuji např. obětavost oddílů ze Středo-českého kraje, které prakticky všechny soutěže pořádají v jiném kraji, protože v okolí Prahy to téměř nejde. Hodně záleží na nadšení rodičů, mladí vyznavači alpského lyžování jsou většinou z lyžařských rodin. Už finanční oběti jejich rodičů jsou malé, navíc ti lidé jsou většinou ochotni pomoci i funkcionářsky, ve-směš zadarmo. Myslím si, že podmínky pro mládež v základní etapě sportovní přípravy máme přiměřené a kdo se prosadí do různých výběrů mládeže, je na tom čím dál lépe. Větší možnosti cestování v poslední době se příznivě projeví také v našem úseku. Český svaz organizuje už i pro děti zájezdy do zahraničí, mládež má tedy možnost přípravy v cizích horách a v lyžařsky příznivějším klimatu, třeba v Kaprunu (Rakousko). Děti podnikavých rodičů mají samozřejmě výhodu — ale to platí ve sportu obecně a všude na světě. Závěr: Myslím, že kdo má k alpským disciplínám předpoklady, ten se nakonec prosadí.“

Redakce: A jaká je úroveň tréninku? Ve sportu je přece známá věc, že správnou techniku lze získat ve většině disciplín jedině v dětství. Později se už mnoho napravit nedá a nedostatky jsou prakticky neodstranitelné.

Zelenka: „Máte pravdu. Pravda je i to, že rodiče bývají většinou také prvními instruktory nebo dokonce trenéry svých dětí. Zatímco v odpovědi na minulou otázku jsem obětavé rodiče pochválil, tady vzniká určité nebezpečí, aby děti neučili jezdit technicky nesprávně. Ne každý výborný lyžař je stejně dobrým instruktorem, trenérem. Taková činnost vyžaduje speciální schopnosti a odbornou přípravu. Vidím v tom úkol pro trenérsko-metodickou sféru. Potřebujeme jednotný systém, v němž vrcholová metodika bude mít i dopad „dolů“, jako tomu je v Německu, Rakousku nebo ve Švýcarsku.“

Redakce: V oblasti sportu pro všechny je „sjezdové“ lyžování pořád nejoblíbenější. Lidé, kteří prostě jezdí na hory a hledají tam nikoliv medaile, nýbrž radost, rekreaci a kondici, inklinují stále především k rychlé jízdě ze svahu...“

Zelenka: „V zásadě ano, ačkoliv došlo k posunu ve prospěch běžkařů. Vyznavači běhu se v mnohém poučili od alpských disciplín — na všech úrovních — a získali větší prostor. Asi to souvisí s oblibou joggingu. Stoupenci běhu pro kondici mají i v horách blíže k vytrvalosti. Například v Alpách bylo před několika lety nemyslitelné se objevit na běžkách, teď je to samozřejmost. Nemyslím však, že by sjezdové lyžování podstatně zapadlo.“

Snímek Bohumil Hýnek

Asi to ani není možné. Mladí lidé budou vždy obdivovat především rychlost, i když přináší určité riziko. Opojení z rychlosti, schopnost sjíždět co nejrychleji, motorická dovednost, odvaha — takové věci nepřestanou mladým imponovat. Vyznavači vytrvalosti by si také měli uvědomit, že láska ke sjezdovému lyžování není jenom výrazem pohodlnosti, jak si někteří z nich myslí. Jsou lidé, kteří nepovažují za sportovce toho, kdo nedorazí do cíle zadýchaný, zpocený, viditelně vyčerpaný. Opravdová jízda na sjezdovkách vyžaduje obrovský rychlostní a silový výdej energie, navíc je velmi náročná na soustředění a psychickou složku. Rekreační lyžař se často celý týden fyzicky zotavuje z jednoho intenzivního víkendu na horách. Ani závodník — ačkoliv trénovaný — nemůže vrcholný výkon podávat každý den. To se ale musí pro-

žít a teprve pak pochopíte, v čem je obtížnost takových výkonů.“

Redakce: V současnosti se už v Československu rozvíjí lyžování na trávě, jehož velkou předností je nezávislost na počasí, především na sněhu. Má význam pro letní přípravu sjezdařů nebo slalomářů?

Zelenka: „Ne! Rozhodně ne. To je diametrální rozdíl. Na trávě nedochází ke smyku v oblouku, lyže jsou zcela jiné, jiná je i technika jízdy. Ve světových žebříčcích není lyžař, který by zvládl obě tyto disciplíny. Nikdo z předních závodníků trávu nejezdí. Mezi lyžaři na trávě je hodně bývalých sjezdařů, opačný případ neznám. „Trávaři“ v zimě lyžují na sněhu, závodníci v alpských disciplínách na trávě nikoliv. Je pravda, že dobrý sjezdař se snadno naučí jezdit i na trávě, ale přínos pro výkony na sněhu lyžování na trávě nemá. Tím nechci tuto disciplínu zavrhnout. Kon-

statují jenom, že je to zcela jiné odvětví.“

Redakce: A co umělé svahy?

Zelenka: „To ano! Už proto, že výstroj a výstroj se neliší. Jezdí se na normálních lyžích a smykem. Umělý svah je mnohem bližší sněhu než tráva. Dokonce i naše reprezentace měla za trenéra Sochora zařazenou umělé svahy do letní přípravy. Vhodné jsou ale zejména pro výuku, metodiku výuky lyžování ve školách. Tělocvikář může na umělém svahu poznat své žáky, posoudit jejich lyžařské schopnosti a dispozice. Myslím, že před zimním výcvikovým kursem by školy — mají-li v okolí možnost — měly umělé svahy využívat.“

Redakce: Závěrem si odpovězte na otázku, kterou jsem vám nepoložil.

Zelenka (reaguje velmi pohotově): „Co potřebujeme nejvíc? Uvědomit si, že nejen výsledky a podmínky jsou spojitě nádoby, ale podobně spolu souvisí úroveň špičky a základny. Hnutí vždy podporuje reprezentaci a naopak. V zemích, kde mají vynikající závodníky, lyžují i rekreační sjezdaři na dost vysoké úrovni. Souvisí to také se zmíněným propojením metodiky.“

Uvítal bych, kdyby při televizních přenosech ze závodů v alpském lyžování dostávali více slovo odborníci a minulí reprezentanti, kteří by mohli divákovi přiblížit výkony jednotlivých jezdců, poukázat na chyby či naopak vyzdvihnout dokonalost provedení. Laik se v přenosu bez zasvěceného komentáře někdy špatně orientuje a myslím, že přítomnost kvalifikovaného odborníka v komentátorské kabině by přispěla ke kvalitě našeho alpského lyžování jako celku.“

Rozhovor připravil K. B.

KAKEŠ SE ČINIL

Československý rekord v rychlostním lyžování má od 24. 4. 1991 hodnotu 219,720 km/h. Utvořil ho Petr Kakeš na známé „olympijské“ trati v Les Arcs ve Francii ve vyřadovací jízdě závodu Světového poháru. Je to pátý nejrychlejší čas světových tabulek. Světový rekord drží Michael Prüjfer z Monaka výkonem 223,741 km/h (1988).

Kakeše čekal 24. 4. ještě úspěch na poli funkcionářském. Byl totiž zvolen předsedou unie rychlostních lyžařů. V této funkci ho čekala první práce už následující den. Při čtvrté semifinálové jízdě se totiž vážně zranil Francouz Chaterald a Kakeš musel vést jménem závodníků obtížné jednání s pořadatelem o úpravě tratě. Podle názoru lyžařů nebyla trať dostatečně bezpečná. Pořadatelé požadavek závodníků odmítli a ti — včetně Kakeše — vstoupili do stávků. Nakonec se „odboj“ rozplynul do ztracena, protože při špatném počasí, které trvalo až do neděle, se stejně nedalo lyžovat. Závod musel být ukončen, aniž poznal vítěze.

Ke spokojenosti naopak probíhal závod v Silvertonu. Byl to předposlední závod SP, který vrcholil 8. 5. V něm Petr Kakeš dosáhl rychlosti 190,265 km/h a vyhrál. Získal tak své první vítězství ve SP. Silverton leží ve Skalstých horách (stát Colorado), v nadmořské výšce 3325 m. Připomínáme, že Kakešovi je 32 let, žije ve Spojených státech a od února startuje za ČSFR.

-loh-

JMENUJE SE LES ARCS

V čísle 5/91 našeho časopisu jsme na straně 6 uveřejnili příspěvek Jána Mráze Nové pohledy. V pátém odstavci je chyba v zeměpisném názvu: Místo „Les Ares“ má být správně „Les Arcs“. Autor příspěvku se pro to na redakci nezlobí, dokonce nevyklučuje, že chybu způsobil sám překlepením v rukopise. Přesto prosí o uveřejnění opravy, aby — jak píše — „si snad čitatelia nemysleli, že stredisko nepozná so správnym názvom“.

Chyba byla skutečně v rukopise, z neznalosti však pana Mráze čtenáři podezírat nebudou. Redaktor si má podobné názvy ověřovat... Takže se omlouvám i já.

K. B.

Prodáme přístroj na seřizování bezpečnostního vázání typ MVS-LV-1. Cena dohodou. TJ FEZKO Strakonice — tel. 0342/221 73.

Ani junioři neuspěli

Letošní MSJ v alpských disciplínách se konalo ve velmi pozdním termínu — 7. 4. až 14. 4. — a jeho dějištěm byla norská zimní střediska Hemsedal a Geilo. Původní termín (24. 2. až 3. 3.) byl několikrát změněn pro nedostatek sněhu, nemluvě o tom, že místem konání mělo být německé středisko Todtnau. Protože se juniorského mistrovství — snad i v důsledku uvedených okolností — nezúčastnil z ČSFR akreditovaný novinář, vychází naše informace ze závěrečné zprávy vedoucího výpravy dr. Viléma Podešvy, CSC., a trenéra žen Vincenta Kekeliho.

Naše výprava byla vybavena prostředky pro 16 osob ve výši plánované pro původní termín a původní dějiště. Uspořádání MSJ v Norsku však znamenalo vyšší náklady a počet účastníků z ČSFR se redukoval na 14. Odcestovalo 9 závodníků a závodnic, z nich jeden na náklady Severočeské župy.

Pokud jde o zajištění přípravy, měla juniorská RD 25 až 30 tréninkových dnů na ledovci. Výjimkou byla Krnavcová, která jako členka reprezentačního A družstva žen odtrénovala na ledovci 55 dní. Zbývající příprava juniorů proběhla na domácím sněhu nevalné kvality. Obě družstva se naposledy sešla na přelomu ledna a února ve Špindlerově Mlýně, závěrečnou přípravu doma znemožnil nedostatek sněhu. Sportovní forma reprezentantů-juniorů byla v první části sezóny perspektivní s výhledem na vrchol v původně určeném termínu. Pro stále odkládání a nejistotu kolem termínu a dějiště i pro zmíněný nedostatek sněhu se ji nepodařilo udržet.

Jinou otázkou je koncepce řešení přípravy juniorské kategorie v alpských disciplínách vůbec. Dosavadní koncepce nevyhovuje, neboť nestačíme držet krok s podmínkami jiných států v oblasti organizační, tréninkové ani materiálové. To platí nejen pro srovnání s proslulými velmocemi alpských disciplín, ale i s podmínkami zemí dosud méně tradičních — například Jugoslávie a Sovětského svazu — nebo zemí, v nichž dominuje spíše klasické lyžování (Finsko, Švédsko, Norsko). Lepší podmínky v mnoha státech rozšiřují juniorskou světovou špičku a na medailová umístění v každé disciplíně obou kategorií aspiruje reálně nejméně 20 lidí. Trenéři našich juniorů na to upozorňují už dlouho, leč marně... Je nezbytné radikálně změnit způsob práce, jinak dělit ekonomické prostředky a ve spolupráci s úseky alpského lyžování našich republikových svazů zpracovat střednědobou koncepci činnosti.

Navzdory řečenému bylo materiálové vybavení výpravy na úrovni, až na sjezd, v němž naše netestované lyže nemají na rovných úsecích šanci. Problémem byly i neplombované kombinézy. Situaci se nám podařilo vyřešit osobním jednáním s technickým delegátem FIS Erikem Dahlerbergem ze Švédska, jenže příští delegát tak tolerantní být nemusí. V tom případě by naši závodníci vůbec nebyli puštěni na start...

Z výsledků — Super-G muži: 1. Kosir (Jug.) 1:27,16, 50. Holický 1:32,20, 51. Jányš 1:32,28, 52. Mišura 1:32,30, 54. Košek 1:32,35, 57. Surový 1:32,53. **Ženy:** 1. Hansenová (Nor.) 1:15,16, 32. Krnavcová 1:18,18, 38. Kurková 1:19,31, 44. Rázusová 1:21,76, Šebeňová vzdala. **Sjezd muži:** 1. Bormolini (It.) 1:05,48, 21. Holický 1:07,74, 24. Surový 1:07,82, 48. Košek 1:09,01, 56. Jányš 1:09,11, 60. Mišura 1:09,46. **Ženy:** 1. Deatwylerová (Švýc.) 1:08,87, 9. Krnavcová 1:09,93, 27. Kurková 1:10,53, 35. Rázusová 1:10,93, 44. Šebeňová 1:12,31. **Obří slalom muži:** 1. Zucchelli (It.) 2:04,64, 45. Surový 2:12,07, 53. Holický 2:15,53, 54. Mišura 2:15,86, Košek a Jányš vzdali. **Ženy:** 1. Panzaniniová (It.)

2:09,45, 27. Krnavcová 2:16,82, 34. Kurková 2:20,53, 36. Šebeňová 2:20,83, Rázusová vzdala. **Slalom muži:** 1. Puckett (USA) 1:33,29, 40. Surový 1:44,31, 48. Holický 1:47,02, Košek, Jányš a Mišura vzdali. **Ženy:** 1. Hrovatová (Jug.) 1:20,21, 18. Kurková 1:25,33, 22. Rázusová 1:26,35, 33. Šebeňová 1:30,02, Krnavcová vzdala.

Naše postavení ve světě je zhruba na konci první desítky zúčastněných států. Naším největším nedostatkem zůstává obří slalom, v návaznosti na něj super-G a také technická část sjezdu. Ve slalomu mají Kurková a Rázusová dobrý pohybový projev. O technických nedostatcích našich závodníků a závodnic víme, zatím jsme však ne našli cestu k jejich odstranění. Tato skutečnost vyžaduje okamžité řešení trenérsko-metodické práce na všech stupních a v celé posloupnosti (oddíl/rodice — střediska — úseky alpských disciplín republikových svazů — reprezentační družstva).

V juniorské kategorii končí Krnavcová a Surový, perspektivní se zdají být Kurková, Rázusová a Holický. Jányš má dobré předpoklady, ale nestabilizovaný technický projev, Košek musí odstranit základní chyby v biomechanice pohybu, u Mišury se musíme zabývat tím, proč nemá optimální skluz, Šebeňová se zúčastnila pouze proto, aby získávala zkušenosti.

Na vysoké úrovni plnili své úkoly trenéři a jejich asistenti (Kekeli, Rybárik, Sochor, Gážik) i lékař výpravy MUDr. Skládaný. Domníváme se, že přes značné náklady a ne zcela uspokojivé výsledky měla naše účast na MSJ v Norsku svůj význam. Pomohla totiž přesně identifikovat konkrétní nedostatky ve všech sférách, což bez srovnání při vrcholných soutěžích není možné.

Závěrem slovo o pořadatelích: I při krátkém termínu na přípravu MSJ odvedli norští organizátoři obrovskou a kvalitní práci. Zaručili bezproblémový průběh všech soutěží, zvýrazněný dokonalým technickým vybavením (například kvalita a upevnění kloubových tyčí do podložky). Přijetí naší výpravy bylo odrazem dobrých vztahů mezi lyžařskými svazy Norska a ČSFR.

Z dopisu trenéra žen Vincenta Kekeliho

Konkurenci sa z roku na rok vyrovnáva, čoho potvrdením sú minimálne časové rozdiely nielen na čelných miestach. Napríklad v zjazde bol medzi 9. Krnavcovou a 35. Rázusovou rozdiel iba 1,1 sekundy! O medaile sa podelili všetky alpské krajiny a usporiadajúce Nórsko, do 6. miesta v neoficiálnom hodnotení štátov bodovali ešte USA, Švédsko a ZSSR.

V porovnaní s minulosťou sa v kategórii dievčat objavili výraznejšie osobnosti, akými boli v minulosti Wachterová, Gintherová, Bournissenová alebo Gladysiová. Snáď len Urška Hrovatová z Juhoslávie (1974) vynikla. V našom družstve si na pretekárku na úrovni Medzihradskej musíme počkať.

Najviac sa čakalo od Krnavcovej, ktorá má skúsenosti aj zo SP. Absolútorium si zaslúži za 9. miesto v zjazde. Kurková v zjazde prekvapila [1,66 s za prvou], ovšem vo „svojej“ disciplíne, slalome, išla pod svoje možnosti. Napriek tomu splnila interný výkonnostný cieľ. Rázusová, lepšia v technických disciplínach, žiaľ nezvládla 1. kolo obrovského slalomu, v slalome odviedla priemerný výkon. Šebeňová sa prišla učiť, ovšem takisto stará Hrovatová aj iné pretekárky sú ďalej.

Juniorskej kategórii zostávame u nás veľa dlžní. Ak si niekto myslí, že pretekársky „na to nemáme“, nie je to celkom tak. Veď svet nás ešte stále berie. Treba kvalitnejšie pracovať s mládežou, hľadať „zdravých“ talentov a predovšetkým zabezpečiť tréningový proces na „vlastných ihriskách“, ktorých podložka by bola kvalitne upravená.

Splnilo požadavky trenérů?

V termínu 25.—27. 3. 1991 se po jednoleté přestávce způsobeně nepříznivými sněhovými podmínkami uskutečnilo na severní straně Chopku mezinárodní mistrovství ČSFR v alpských disciplínách. Ani letošní zima nebyla pro původního pořadatele, TJ Jasná L. Mikuláš, pokud jde o sněhové poměry ideální, proto nebylo možné mistrovství uskutečnit podle termínového kalendáře 10.—15. 2. 1991. Je pravda, že v té době nakonec sněh v Jasně napadl, ale rozhodnutí o realizaci (vzhledem k mezinárodní účasti) muselo padnout dřív a bylo negativní. Snahou pořadatele bylo zachránit termín přeložením závodu do Špindlerova Mlýna, kde se předtím konala celá série soutěží, včetně závodu kategorie FIS. Ale nenašel se pořadatel a v náhradním termínu 18.—22. 3., který určil ÚAD ČSFL, zase už nebyl ve „špindlu“ sněh. A tak koncem března nakonec mistrovství republiky s mezinárodní účastí zabezpečil původní pořadatel v omezeném rozsahu, bez sjezdu a superobřího slalomu.

Technická četa pod vedením Josefa Mikuláše byla ze Závazné Poruby, rozhodčí z Jasné, z Pokroku, Závazné Poruby, VVTS Liptovský Mikuláš, Družby Smrečany Ziar, ale i z LC ZTS Martin. Výsledky zpracovával na počítači PVT Liptovský Mikuláš. Všechny úseky organizátorů splnily své úkoly velmi dobře.

O úrovni závodu rozhodují sněhové podmínky a úprava sněhové podložky. Sněhu nebyl nadbytek, ale pomocí mechanismů se ho na tratě dostalo tolik, že nápor závodníků vydržel od začátku do konce. Tratě byly vytyčeny na homologované sjezdovce FIS č. 3587/138/90, v její horní části. Starty obřích slalomů byly ve výšce 2005 m n. m., start slalomu mužů ve výšce 1900 m, start slalomu žen ve výšce 1885 m n. m. Cíl byl pro všechny disciplíny společný, ve výšce 1755 m n. m. Uvědomíme-li si, kolik přírodních faktorů mohlo nepříznivě ovlivnit závody v této části Chopku (vítr, mlha, sněžení, mráz, slunce), je k neuvěření, že ani jeden závod nakonec nebyl výrazně postížen. V první den soutěží byly tratě zpevňovány, další dva dny pomohl noční mráz. K tratím, technickému zabezpečení ani k organizaci nebyly připomínky. Tuto skutečnost ocenil ve svém hodnocení i technický delegát FIS pan Votoček z Rakouska.

Na MČSFR startovalo 83 mužů a 46 žen. Z toho bylo 10 závodníků z Rakouska, 13 závodníků a 9 závodnic z Polska, 3 závodníci a 3 závodnice z Maďarska.

Zda MČSFR v alpských disciplínách bylo pro naše lyžování

přínosem, přísluší hodnotit jiným. Chci však konstatovat, že 41,86 %, tj. 54 závodníků, si polepšilo v bodování FIS a 23,25 %, tj. 30 závodníků, si FIS body „vyjezdilo“. Je to dost nebo málo? Při zpětném pohledu na přípravu a průběh MČSFR v alpských disciplínách mužů a žen na Chopku mám pocit, že se vydařilo a znovu potvrdilo, jak i za ztížených podmínek umíme připravit závody na velmi dobré sportovní, technické i společenské úrovni.

Závěrem připomeňme, že práce lyžařských oddílů a klubů Lyžařského svazu Liptova nebyla soustředěna jen na tento závod, ale že v době od 5. 1. do 14. 4. 1991 lyžařské oddíly Jasná Liptovský Mikuláš, Pokrok Záv. Poruba, VVTS Liptovský Mikuláš, Texicom BZ Ružomberok, Tatran Nižná Boca, LK Lipt. Hrádok-Porúbka a JRD Pod Krivánom uskutečnily v zimních střediscích Jasná, Opalisko, Čertovica a Donovaly 32 závodů pro všechny věkové kategorie, od okresních až po tento mezinárodní. Z nich LO Jasná Lipt. Mikuláš zabezpečoval plnou polovinu. Díky za odvedenou práci v této sezóně!

Výsledky: MČSFR obří slalom

Muži:

1. Marián Bireš (LKS B. Bystrica)	115,61
2. Thomas Kaufmann (Rakousko)	115,98
3. Martin Vokatý (VSK Vrno)	116,69

Ženy:

1. Ludmila Milanová (Filozof Bratislava)	112,74
2. Monika Hojstříčková (Filozof Bratislava)	114,38
3. Jana Krnavcová (LKS B. Bystrica)	114,41

MČSFR slalom

Muži:

1. Peter Jurko (Jasná L. Mikuláš)	96,79
2. Martin Vokatý (VSK Brno)	99,84
3. Peter Kundela (VST Košice)	100,96

Ženy:

1. Veronika Tarasovičová (Filozof Bratislava)	86,22
2. Ludmila Milanová (Filozof Bratislava)	87,48
3. Zuzana Kormanáková (Filozof Bratislava)	87,56

Mezinárodní závod FIS, obří slalom

Muži:

1. Marián Bireš (LKS B. Bystrica)	105,30
2. Peter Jurko (Jasná L. Mikuláš)	105,70
3. Thomas Kaufmann (Rakousko)	106,64

Ženy:

1. Ludmila Milanová (Filozof Bratislava)	112,06
2. Veronika Tarasovičová (Filozof Bratislava)	112,15
3. Jana Krnavcová (LKS B. Bystrica)	114,43

JOSEF PODDANÝ

KOLIKRÁT VYHRÁLI SP?

Přinášíme historickou tabulku počtu vítězství, kterých dosáhli sjezdaři a sjezdařky ve Světovém poháru. První ročník se jel v sezóně 1966—67. Stav je k závěru letošní sezóny, tj. 1990—91. Muži absolvovali za 26 let celkem 725 započítávaných závodů (včetně kombinace bylo celkem 727 vítězů), ženy absolvovaly 673 závodů (včetně kombinace 675 vítězek). Závody v paralelním slalomu se (s výjimkou sezóny 1974—75) nezapočítávají do soutěže jednotlivců, pouze do Poháru národů.

MUŽI

1. Ingemar Stenmark	Švédsko	86
2. Pirmin Zurbriggen	Švýcarsko	40
3. Marc Girardelli	Lucembursko	35
4. Phil Mahre	USA	27
5. Franz Klammer	Rakousko	26
6. Peter Müller	Švýcarsko	24
Gustavo Thöni	Itálie	24
8. Alberto Tomba	Itálie	19
9. Jean-Claude Killy	Francie	18
10. Jean Noel Augert	Francie	15

ŽENY

1. Annemarie Moserová	Rakousko	62
2. Vreni Schneiderová	Švýcarsko	35
3. Hanni Wenzelová	Lichtenštejnsko	33
4. Erika Hessová	Švýcarsko	31
5. Michela Figiniová	Švýcarsko	26
6. Maria Walliserová	Švýcarsko	25
7. Lise Marie Morerodová	Švýcarsko	24
Marie Thérèse Nadigová	Švýcarsko	24
9. Tamara McKinneyová	USA	18
10. Perrine Pelenová	Francie	15

-loh-

MEDAILOVÉ ZISKY

Tabulky zachycují nejúspěšnější „sběratele“ medailí v historii světových mistrovství v alpských disciplínách. Prostudujte si je a závěr udělejte sami. Například: Doženu současní sjezdaři a slalomáři své „historické kolegy“?

MUŽI

1. Toni Sailer (Rak.)	7 — 1 — 0
2. Jean-Claude Killy (Fr.)	6 — 0 — 0
3. Gustavo Thöni (It.)	5 — 2 — 0
4. Ingemar Stenmark (Švýc.)	5 — 1 — 1
5. Pirmin Zurbriggen (Švýc.)	4 — 4 — 1
6. Emile Alias (Fr.)	4 — 4 — 0
7. Ruedi Rominger (Švýc.)	4 — 1 — 2
8. Stein Eriksen (Nor.)	4 — 1 — 1
9. Anton Seelos (Rak.)	4 — 1 — 0
10. David Zogg (Švýc.)	3 — 4 — 0

ŽENY

1. Christl Granzová (Něm.)	12 — 3 — 0
2. Marielle Goitschelová (Fr.)	7 — 5 — 0
3. Erika Hessová (Švýc.)	6 — 0 — 1
4. Annemarie Prölllová-Moserová (Rak.)	5 — 2 — 1
5. Hanni Wenzelová (Licht.)	4 — 3 — 2
6. Inge Lantschnerová-Wersinová (Rak.)	3 — 3 — 0
7. Vreni Schneiderová (Švýc.)	3 — 2 — 1
8. Trude Beiserová-Jochumová (Rak.)	3 — 2 — 0
9. Maria Walliserová (Švýc.)	3 — 0 — 1

25 let Světového poháru

Začátek byl v Andách

Náš sportovní tisk v zimě zcela opomněl fakt, že se konal již 25. ročník Světového poháru. Už čtvrt století se zimu co zimu stěhuje od štace k štaci podivuhodný cirkus, bez něhož si světové sjezdové lyžování neumíme představit. Pro nás je až neuvěřitelné, že bývaly časy, kdy neexistoval. Volání po pravidelné soutěži lyžařů dostávala konkrétní podobu teprve v roce 1966.

Strohá informace v Malé encyklopedii lyžování tvrdí o založení Světového poháru: **Světový pohár byl založen roku 1966 při mistrovství světa v Portillu komisí vedenou Marcem Hodlerem a ve spolupráci s francouzským sportovním deníkem L'Equipe. Podnětem k založení soutěže byl návrh francouzského novináře Serge Langa. Ustavující schůzi byli přítomni mimo jiné Bob Beattie, trenér amerického družstva, Honoré Bonnet, vedoucí francouzského družstva, závodníci Jean-Claude Killy, Karl Schranz a Guy Périllat.**

U SKLENKY VÍNA?

Sportrevue, nový sportovní čtrnáctideník, vylíčila vznik Světového poháru v poněkud květnatějším slohu. Stalo se tak v jejím letošním prvním čísle, v materiálu zabývajícím se finančními praktikami kolem SP. Jaký je ve stručnosti výklad Sportrevue?

V baru jednoho horského hotelu kdesi v Andách, kam se sjeli lyžaři při příležitosti mistrovství světa, se sešli dva slovatní pánové. Po několika skleničkách argentinského vína mezi nimi vypukla hádka. Kdo že je větší lyžař, Schranz nebo Killy? Těmito ctihodnými muži byli francouzský novinář Serge Lang a trenér francouzského reprezentačního družstva (hlavně však Killyho) Honoré Bonnet. Do diskuse se brzy zapojil i trenér Američanů Beattie. A když už prý všichni měli v hlavě, zrodil se nápad (nikdo neví, kdo s tím přišel první), aby se jezdil takzvaný Světový pohár. K barové schůzce údajně došlo 8. srpna 1966.

Takže nikoliv schůze pod vedením prezidenta mezinárodní federace, nýbrž obyčejná hádka tří podroušených gentlemanů?

U SKLENKY PIVA!

Podle dostupných pramenů bude pravda někde uprostřed. Encyklopedická verze je příliš zjednodušující a nepřesná, časopisecká zase příliš romantická — a také nepřesná.

Pravdou však je, že 8. srpna 1966 skutečně došlo v andském hotelu, v němž byli ubytováni účastníci MS, k jakémusi jednání. Ve světle dochovaných dokumentů ona trojice však nepila argentinské víno, nýbrž docela obyčejné pivo, o jehož provenienci dokumenty nic neuvádějí.

Co je však důležitější: Návrh na založení Světového poháru byl vysloven už několik měsíců předtím. A také o několik měsíců dříve byl poprvé vysloven název Světový pohár.

Ona trojice Lang — Bonnet — Beattie se totiž sešla už při tréninku před sjezdem v Kitzbühelu. Takže to bylo na Hahnenkammu, přesněji na sjezdovce Streif. Ještě přesněji: v její horní části zvané Past na myši.

Tam Beattie v diskusi vznesl námitku, že mezi olympijskými hrami a mistrovstvím světa je příliš dlouhá přestávka. Že by to chtělo nějakou dlouhodobou soutěž, která by poskytla pravdivější obraz o kvalitách jednotlivých závodníků než jediný olympijský závod, v němž o úspěchu může rozhodnout docela obyčejná náhoda. A Serge Lang prý — alespoň podle svého vlastního tvrzení — řekl: „Uspořádáme tedy Světový pohár.“

FOTBALOVÝ WORLD CUP

Jak přišel na název Světový pohár? Soutěž se mohla jmenovat Světová série (jak bývá zvykem u podobných akcí v Americe) či Světová liga (jak by tomu mohlo být v Evropě).

Bylo to v době blížícího se fotbalového mistrovství světa v Anglii. Jak známo, Angličané světovému šampionátu ve fotbale neříkají World Championship — mistrovství světa, nýbrž World Cup — Světový pohár. Zřejmě tím se Lang inspiroval, když navrhoval název pro novou soutěž. (Mohlo to být ale i jinak... Pozn. red.)

Světový pohár jako dlouhodobá soutěž, řada bodovaných závodů, to tady dosud nebylo. Sjezdaři ho vymysleli první. Teprve potom přišly na svět poháry běžců, skokanů a sruženářů. Teprve potom pořádal podobné soutěže atletik, skibobistů, jachtařů, skateboardistů a další sportovní odvětví.

Byl to tedy francouzský novinář Serge Lang, pozdější autor i vydavatel lyžařské literatury, už tenkrát význačný funkcionář FIS, který má nehynoucí zásluhy o vznik Světového poháru.

DOBA BYLA ZRALÁ

Ale abychom zase nedělali z pana Langa pána Boha. Kdyby nebylo jeho, byl by se někdo jiný pustil do organizování soutěže. A název by pro ni určitě také našel. Hvězda rakouského sjezdování a největší soupeř Jeana-Clauda Killyho v boji o titul nekorunovaného lyžařského krále to jenom potvrzuje. Dnes dvaapadesátiletý Karl Schranz vzpomíná:

„Doba byla na to zralá, v tom jsme byli s Killym zajedno. Mezi olympijskými hrami a mistrovstvím světa byla velice dlouhá pauza, něco se muselo zorganizovat. Musela vzniknout nějaká soutěž, při níž by se poznalo, jak kdo na tom je výkonnostně z pohledu celé sezóny. A podle níž by také byli závodníci odměňováni.“

GENTLEMANI NA TISKOVCĚ

Vraťme se však zpátky do chilských And. Tenkrát v Portillu si dalo dostaveníčko 165 lyžařů s technickým a činovníckým doprovodem. Dohromady kavalkáda 650 lidí, která obsadila v té době jediný tamní hotel. V něm tato mezinárodní sešlost trávila deset dní v naprostém odloučení od světa. Bylo to od 4. do 14. srpna. Venku mlha, vánice, padající laviny, uvnitř krytý bazén a barový pult jako jediné zdroje zábavy. Všude kolem řídký velehorský vzduch.

8. srpna si zřejmě pánové Lang, Bonnet a Beattie upřesnili to, o čem hovořili už v Evropě. Pak byli do plánu na uspořádání Světového poháru vtaženi další funkcionáři a hlavně dva nejslavnější závodníci, Schranz a Killy. Takže nikoliv komise pod vedením Hodlera. Prezident FIS se o „spiknutí“ dozvěděl až nakonec, ale s návrhem vyslovil souhlas. Všichni potenciální konzervativci, kteří by mohli nápad zardousat, zůstali našťastí v Evropě a potom už byli postaveni před hotovou věc. 11. srpna byla svolána tiskovka, na níž Marc Hodler pronesl historickou větu:

„Gentlemen, we have a World Cup! Pánové, máme Světový pohár!“

MICHAEL LOHNISKÝ

(Dokončení příště)

SERVISNÍ ČINNOST

Ize provozovat jen s platným osvědčením! Agentura Propag team Trutnov připravuje ve spolupráci s Cechem lyžařských servismanů ČSFR základní i doškolovací kurzy na téma Lyžařská bezpečnostní vázání. Základní kurzy se uskuteční 17. až 19. září a 24. až 26. září, kurs doškolovací 1. až 3. října. Všechny tři akce se budou konat v hale Rondo v Brně, kde je pro účastníky zajištěno též ubytování a stravování. Po absolvování základ-

ního kursu obdrží úspěšní účastníci — tedy ti, kteří uspějí při písemném testu a ústní zkoušce — osvědčení opravňující k servisní činnosti. Na závěr doškolovacího kursu bude absolventům prodloužena platnost jejich osvědčení.

Zájemci nechtě se obraťte na adresu Propag team, informační a vzdělávací agentura, Ostrčilova 352, 541 01 Trutnov. Telefon 0439/33 97 (paní Hamáková).

ZE SVĚTA

I MISTR TESAR... Někdejší mistr světa ve sjezdu (MS 1989 Vail) Hansjörg Tauscher (Něm.) si v uplynulé sezóně „neškrtnl“. Vlastně ano. Za 15. místo a 13. místo (druhý sjezd ve Val Gardènè 15. 12., resp. sjezd v Ga-Pa 5. 1.) získal celkově 4 body. V tabulce sjezdařů se objevil na nikoliv lichotivém třetím místě od konce.

KLAMMER V BRNĚ. Slavný sjezdař 70. a 80. let Franz Klammer se objevil třetí dubnový víkend v Brně. Nikoliv však s lyžemi, nýbrž se svým mercedesem. Na Masarykově okruhu se jeho automobilové mistrovství Rakouska a Klammer startoval v kategorii cestovních vozů. Dokonce v jedné jízdě zvítězil. Připomeňme, že Klammer je olympijským vítězem ve sjezdu (ZOH 1976) a neporazitelným sjezdařem z let 1975, 1976 a 1977. Letos mu bude 38 let.

OSLAVA PRO HEINZERA. Na závěr sezóny uspořádal švýcarský kanton Schwyz náramnou oslavu. Oslavencem byl občan kantonu Franz Heinzer, mistr světa ve sjezdu a vítěz sjezdové a „superobří“ části Světového poháru. Na oslavu se sjeli Pirmin Zurbriggen, Vreni Schneiderová a další prominenti, včetně hvězd z ostatních sportovních odvětví. Celkem 1200 hostů!

NEVÍTE O TRENÉROVI? Ústřední trenér Rakušanů Hans Pum hledá trenéra sjezdařů reprezentačního „áčka“. Nejprve odřekl Alois Kahr, potom Kurt Engstler. Dosavadní trenér, jedenačtyřicetiletý Kurt Hoch, se totiž vzdal po MS v Saalbachu funkce z „osobních důvodů“. (Připomínáme, že Hoch je majitelem závodu na zpracování dřeva ve Vorarlbergu.)

Říčky se opět vydařily

Letošní, již 29. ročník mezinárodních žákovských závodů v alpských disciplínách, se opět vydařil. Lyžaři SKI-klubu z Ústí nad Orlicí přivítali ve svém středisku Říčky v Orlických horách reprezentanty 11 zemí, z toho poprvé z Austrálie, takže se celkem v Říčkách vystřídalo už 18 zemí. Závody sledovali četní hosté v čele s předsedou výkonného výboru ČestV ing. Srbem a předsedou Svazu lyžařů České republiky ing. Jedličkou. Nejen oni, ale i vedoucí výprav všech zemí (a také technický delegát FIS Andrzej Dzewicki z Polska) se velmi pochvalně vyjádřili o organizaci závodu a velké obětavosti techniků a rozhodčích. Závody se totiž konaly v mrazu minus 15 stupňů, první den navíc ve sněhové vánici a silném větru.

V Říčkách v minulosti získali první úspěchy takoví lyžaři, jako Wirnsberger, Stangassinger, Svetová, Salvenmoserová, sestry Tlalkovy, z našich Sochor, Soltýsová, Zeman, Jurko, Charvátová, Birešová, Milanová, Sochocká a mnoho dalších.

Na startu letošního ročníku bylo 115 záků a zákyň a přinesl již tradičně nejvíce úspěchů našim.

Z výsledků — Slalom — ml. zákyň: 1. Zmajkovičová 76,04, 2. Toušová 77,76, 3. Zakouřilová 78,63 (všechny ČSFR), 4. Mojžíšová (ČSFR) 79,04. **Ml. záci:** 1. Pachner (Rak.) 74,28, 2. Lazarenko (SSSR) 74,89, 3. Soliar (ČSFR) 76,69, 4. Dlouhý (ČSFR) 76,89. **St. zákyň:** 1. Navarová 74,44, 2. Šebeňová (obě ČSFR) 74,76, 3. Bachlerová

NADIGOVÁ POKRAČUJE. Slavná švýcarská sjezdařka Marie Thérèse Nadigová (ZOH 1972, vítězka sjezdu a obřího slalomu) bude pokračovat ve funkci šéftrenérky lichtenštejnského družstva i v příští sezóně. Odolala žádosti, aby se vrátila domů a ujala se funkce „koordinátorky“ regionálních svazů.

JEŠTĚ JEDNOU LICHTENŠTEJNSKO. Před několika měsíci si postěžoval sjezdař David Čermák, že ze střediska ve Vrchlabí zmizel trenér Bohumír Zeman [34 let, na MS 1980 4. v kombinaci] a nikdo neví kam. Mezitím se lyžařská veřejnost dozvěděla, že do Lichtenštejnska. A také to, že ho následoval Mloslav Sochor [39 let, na MS 1974 4. v kombinaci]. Informace nedávno potvrdil curyšský Sport. Co Sochor v miniaturním křižectví dělá, noviny neprozradily. Zeman má na starosti technickou stránku lichtenštejnských závodníků.

SVATBA V CHURU. Vdala se Švýcarka Maria Walliserová [Siřbro na ZOH 1984 v Sarajevu, zlato na MS 1987 v Crans-Montaně — obě medaile ve sjezdu, vítězka SP 1986]. Svatba se konala v katedrále města Chur a ženichem byl její dlouholetý přítel Guido Anesini. Walliserová-Anesiniové je 28 let.

NAVĚRAT. Rakouský sjezdař Erwin Resch ohlásil návrat na sjezdové tratě. Na MS 1982 ve Schladmingu získal ve sjezdu bronz a zvítězil ve třech závodech SP. Reschovi je 30 let.

ZŮSTÁVÁ. Deset let po vítězství na ZOH 1980 v Lake Placidu ve sjezdu se konečně podařilo Rakušanu Leonhardu Stockovi vyhrát zase jednou závod SP [sjezd ve Val d'Isère, 8. 12. 1990]. Tak se mu to zalíbilo, že se rozhodl zkoušet štěstí ještě jednu sezónu. Stockovi je 33 let.

ZTRATILA KONCENTRACI. Petra Kronbergerová [Rak.], vítězka Světového poháru 1991, se na závěr sezóny ještě vrátila k nešťastnému pádu do cíle superobřího slalomu na MS v Saalbachu.

Všechny spekulace o únavě, technické chybě či špatném odhadu vyvrátila slovy: „Ztratila jsem koncentraci. To je všechno!“

POSLEDNÍ VE SP. Být poslední v tabulce Světového poháru ještě nemusí znamenat neúspěch. Co by za to dali mnozí naši sjezdaři a sjezdařky, kdyby získali aspoň jeden jediný bodík do SP! Letos ten jediný bod [s umístěním na samém konci tabulky] získali: Kyle Rasmussen [USA], Karl Alpiger a Patrick Staub (oba Švýcarsko), Michael Tritscher [Rakousko], Bernhard Bauer [Německo] a Giovanni Moro [Itálie]. Z žen Tanis Huntová, Julie Parisienová a Edith Thysová (všechny USA), Lara Magoniová [Itálie], Nathalie Bouvierová [Francie], Veronika Sarcová [Jugoslávie] a Emi Kawabataová [Japonsko].

„VĚČKO“ NA POSTUPU. Jak známo, vynálezce V-stylu Jan Boklöv (Švéd.) se na začátku sezóny vážně zranil, proto nikoho nepřekvapilo, že skončil ve SP předposlední se ziskem pouhých 2 bodů. Překvapením však je, že právě při jeho nepřítomnosti na světových městech dostalo letos „věčko“ křídla. Postaral se o to Stefan Zünd (Švýcarsko), druhý muž Světového poháru. Dokonce i vítěz Andreas Felder (Rakousko) chce přejít na „věčko“, ale jeho trenér Toni Innauer, známý vyznavač klasického stylu, s tím nesouhlasí.

OLYMPIJSKÁ ATRAKCE. Jako kdyby nebyly olympijské hry dostatečně atraktivní! Zpráva ČTK hlásí, že pro návštěvníky ZOH 1992 v Albertville je připraveno množství různých atrakcí, z nichž tou hlavní je skok na lyžích s padákem z výšky 2700 m. Prý za asistence zkušeného instruktora... Četka zřejmě cítuje reklamní letáček, ve zprávě se totiž píše: „Během pětiminutového letu na padáku k zemi se lyžařům otevírají neutušené pohledy na alpské velikány.“

(Pozn. pisatele: Už se vidím, jak zavěšen na padáku mám čas zrovna na alpské velikány!)

-loh-

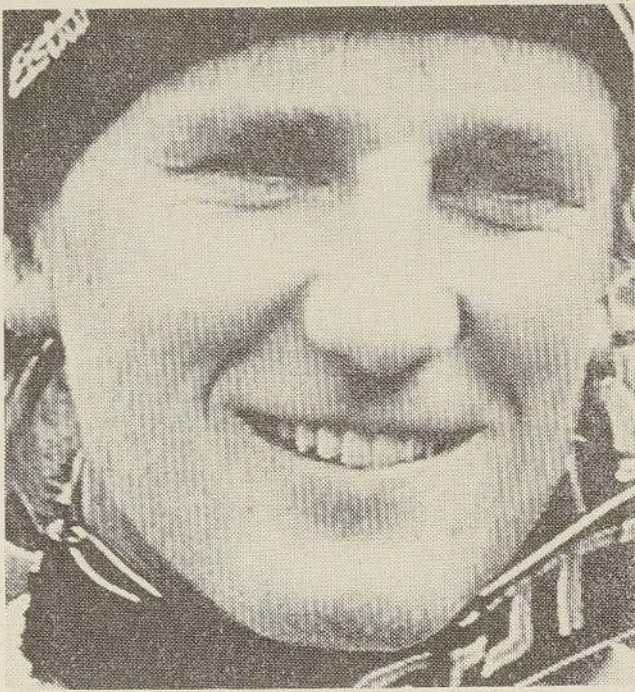
[Rak.] 75,30, 4. Harušťáková (ČSFR) 76,42. **St. záci:** 1. Sochocký (ČSFR) 70,64, 2. De Costa (Jug.) 72,20, 3. Kaděra (ČSFR) 72,64, 4. Harzl (Rak.) 72,82. **Obří slalom — ml. zákyň:** 1. Zmajkovičová 59,96, 2. Zakouřilová 60,15, 3. Mojžíšová 60,49, 4. Lichteneggerová (Rak.) 60,61. **Ml. záci:** 1. Pachner 58,89, 2. Vaculčík (ČSFR) 60,47, 3. Kovar (ČSFR) 61,05, 4. Pumpalov (Bul.) 61,51. **St. zákyň:** 1. Kraševcová (Jug.) 58,04, 2. Bachlerová 58,38, 3. Navarová 58,65, 4. Harušťáková 58,69. **St. záci:** 1. Hofstetter (Rak.) 55,35, 2. Georgiev (Bul.) 56,73, 3. Zakouřil (ČSFR) 56,82, 4. Perevjezencev (SSSR) 57,04.

Absolutními vítězi SKI-Interkritéria byli vyhlášení Jana Zmajkovičová (ČSFR) a Harald Pachner (Rakousko).

JIRÍ HETFLIS

ZRUŠIT HODNOCENÍ STYLU. V souvislosti s prodloužením skoků díky novému V-stylu přišly návrhy na změnu hodnocení. Měla by se měřit jen délka skoků a hodnotit tedy dopad, nikoliv styl. Hlavně rakouský trenér Toni Innauer je propagátorem této myšlenky. Už před dvěma roky Boklöv řekl: „Skáče se na délku, nikoliv na krásu.“ — K tomu hlavní trenér skoků Josef Lánský: „To by se pak musela délka skoků měřit elektronicky. Nikdo neručí přesný dopad jen tak od oka.“

-loh-

Nierlich mrtev!

Smutná zpráva přišla druhý květnový víkend z Rakouska. V sobotu 18. května se zabil rakouský sjezdař Rudolf Nierlich. Stalo se poblíž jeho bydliště (St. Wolfgang u Salcburku), Nierlich zemřel při převozu do nemocnice. Sportovní stránky obletěla fotografie vyvráceného plotu a domu rozbitého po nárazu Nierlichova auta. Podle vyjádření policie nezvládl smyk na mokré vozovce. Rudolfo Nierlicha (25) znala rodina a přátelé jako příjemného, klidného člověka. Širokému okruhu sjezdařů byl znám jako trojnásobný mistr světa. Na MS 1989 ve Vailu získal tituly ve slalomu a v obřím slalomu, na MS 1991 v Saalbachu v obřím slalomu.

Stále těžší úrazy

V Innsbrucku mají nemocnici, která se specializuje na léčení úrazů všeho druhu. Ve své pravidelné zprávě tato nemocnice uvedla také údaje, který se bezprostředně týká lyžování. V minulé sezóně sem bylo přijato celkem 929 případů poranění způsobených při lyžování. Z tohoto počtu — a to je nejsmutnější část zprávy — 11 lidí na následky lyžařských úrazů zemřelo.

K dalším případům se vyjádřil specialista na úrazy při lyžování MUDr. Karl-Peter Benedetto. Rekl: „Celkový počet úrazů se ve srovnání s minulými sezónami nezvýšil. V rámci tohoto množství se však výrazně zvýšil počet vážných, až smrtelných úrazů.“

Dále specifikoval: „Klasické lyžařské zlomeniny (použil výraz „Skilaxen“ — pozn. red.) jakoby docela zmizely. V minulých letech jsme měli takových zlomenin kolem 550 za sezónu, letos sotva 30.“

Dodejme, že je to zřejmý důsledek všeobecně rozšířeného bezpečnostního vázání a — v Rakousku zvláště — široké sítě servisů, které tato vázání nastavují na požadovanou hodnotu.

MUDr. Benedetto: „Počet vážných zranění je však alarmující. Jde hlavně o úrazy páteře, čelistí a obličeje vůbec, dále pak zlomeniny v pletenci ramenním.“

Cím to je? K této otázce se doktor z innsbrucké nemocnice nevyjádřil, ale máme k dispozici varování Kuratoria pro prevenci úrazů ve sportu, které bylo nedávno v Rakousku založeno. Podle něj je hlavní příčinou zvýšeného počtu vážných lyžařských zranění nedostatek sněhu. Sněh, který na sjezdovkách díky technickým úpravám zůstal, je tvrdý až ledový, a tudíž při pádu nebezpečnější.

Je tu ještě jeden důvod: Nejvíce se na úrazech podílejí „teens“ a „twens“. Tedy lidé ve věku do dvaceti let, kteří nejvíce přeceňují své schopnosti a překračují hranici vlastních výkonnostních možností. V tom je úrazová statistika na sjezdovkách velmi podobná statistice úrazů při silničním provozu.

„Nejezděte nad své lyžařské „poměry“! Nepřekračujte únosnou míru rizika!“ varuje rakouské kuratorium. -loh-

REKORD TO NENÍ. Světová federace se ve snaze zabránit neúměrnému natahování skoků před časem rozhodla, že světové rekordy budou končit na metě 191 m — a dost! Takže výkon, který předvedl v Planici 24. 3. „věčkář“ Andre Klesewetter, může být zaznamenán leda v Guinnessově knize rekordů. (Pozn.: Přestože název FIS na délky je jednoznačný, v Planici byla dokonce vypsána prémie pro toho, kdo první překoná hranici 200 metrů!)

BOKLÖVE, BOKLÖVE! Co's nám to udělal! Letos se s konečnou platností potvrdilo, že Boklövův „deltaplán“ čili „věčko“ létá dál. Je to docela logické. Roztažením lyží vzniká větší plocha pro vztlak vzduchu a skokan déle plachtí. Dokonce se naznačuje, že dojde k rozdělení skoků na „klasické“ a „volné“. Boklövův skok by tak způsobil podobný rozvrat v disciplíně, jako onehdy Siitonenův krok v běhu. — V-styl vynalezl Jan Boklöv ze Švédska už v roce 1984 a tímto stylem vyhrál Světový pohár 1989. (Letos musel pro zranění vypustit prakticky celou sezónu.)

MÁ TOHO DOST. Bohužel, do Albertville se nechystá Švéd Gunde Svan. Alespoň podle zprávy ČTK. K našemu zklamání (viz kalkulace o možných Svanových medailích v Lyžařství 1/1991) se tak vzdává jedné velké šance. „Chci se věnovat něčemu jinému,“ prohlásil. Přítelkyni? Autům? Kdovi, prostě sezónu vypouští a má se objevit v bílé stopě až v zimě 1992 až 1993. Škoda, že vynechá právě tu olympijskou!

SP V LETECH. Letos se poprvé vyhodnocoval také Světový pohár v letech na lyžích. Posledními závody byly skoky na „mamutu“ v Planici (neděle 24. 3.). Prvním vítězem se stal Stefan Zünd ze Švýcarska, svěřenec našeho trenéra Josefa Samka. Bodové pořadí: 1. Zünd (Švýcarsko) 64, 2. Horngacher (Rakousko) 53, 3. Gested (Německo) 52.

Ad Poslední bitva

Několikrát jsme se na stránkách našeho časopisu zabývali roztržkou ve Světovém poháru sjezdařů, kde jednu stranu reprezentuje americká asociace a druhou mezinárodní federace. Naposledy v minulém čísle Lyžařství, v článku Poslední bitva vzplála.

Podstata sporu o efektivnější organi-

zaci Světového poháru se nemění, ale přece jenom k určitému kompromisu — alespoň prozatímnímu — došlo. Už nepatří, že se závody příštího SP 1991—92 nebudou konat v USA. Budou se konat, a hned dvakrát! Na začátku sezóny 23. a 24. listopadu ve slalomu a obřím slalo-

mu a na konci sezóny 14. a 15. března ve sjezdu a obřím slalomu.

Dějiště obou soutěží jsme před uzavěrkou tohoto čísla ještě neznali. Do sporu mělo vnést více světla zasedání předsednictva FIS ve Vídni 1. června a následující kalendářní konference. -red-

Hovory H (Havrančíková)

/2/

Pokračujeme v hovorech na „zvědavé lavici“. Alžbětu Havrančíkovou zpodobil Michael Lohniský. Téma třetí: PŘED FIEMME, PŘI FIEMME, PO FIEMME (a také trochu pověr).

LOHNISKÝ: Jak to s vámi vypadalo těsně před mistrovstvím světa? Třeba čtrnáct dní před odjezdem...

HAVRANČÍKOVÁ: Pokud jde o měřené tréninky, moc dobře ne. Poslední měřený úsek jsem zaběhla vyloženě špatně. Dýchalo se mi hrozně. Sílila jsem na odběr krve a výsledky potvrdily, že jsem nemocná. Tu patnáctku na mistrovství republiky (M ČSFR 28. 1. 15 km Havrančíková 6.) jsem odchodila. Měla jsem vůli, ale nešlo to. Skončila jsem šestá a moje nominace na mistrovství světa byla ohrožena.

LOHNISKÝ: Nakonec jste se do Itálie přece jenom dostala. Kdo vás podržel?

HAVRANČÍKOVÁ: Podržela mě paní doktorka Plochová. Dala za mne záruku, že do mistrovství světa ve Val di Fiemme budu schopna závodit. Tu další dali trenéři Petr Honzl a Vladimír Pavlata. Zvláště Vláda Pavlata. Je to trenér, kterého znám už tři roky.

LOHNISKÝ: Pokud jde o mistrovství světa, chtěl jsem se zeptat hlavně na jeden moment: Jak vám bylo, když jste čekala v předávacím území na Janouškovou a věděla jste, že už je všechno ztracené?

HAVRANČÍKOVÁ: Ono to začalo už dřív. Seděla jsem v buňce, když přišla Anna Janoušková, podívaly jsme se na sebe — a bylo mi všechno jasné. Když se na prvním úseku neudrží kontakt, je to už najednou docela jiný závod.

LOHNISKÝ: Jakou má závodník motivaci, když ví, že celou dobu poběží sám?

HAVRANČÍKOVÁ: To se snad ani motivovat nedá. To pak nezbyvá, než jenom jet a nějak dojet.

LOHNISKÝ: Jak se vám běžela třicítka? (30 km V, sobota 16. 3., Havrančíková 12.)

HAVRANČÍKOVÁ: Rozběhla jsem ji na své poměry velmi rychle. Ani jsem netušila, že je to tak rychlé. Během závodu jsem neměla žádnou krizi. Snad až na dva kiláky před cílem. Tam mě to trochu chytlo. Ale jinak nic.

LOHNISKÝ: V Lahti roku 1989 vám unikly dvě medaile takřka o fous. Myslela jste si tenkrát, že se ten „fous“ dal do dvou let tréninkem odstranit a že by ve Val di Fiemme medaile mohla být?

HAVRANČÍKOVÁ: Po úspěšné sezóně 1988/89 jsem si opravdu myslela, že i v dalších sezónách budu závodit se světovou špičkou. Letní testy (před sezónou 1989/90) tomu napovídaly. Ale přišla zima, já dlouho nic, a pak jsem skončila patnáctá, dvanáctá, osmá. Podle toho vypadaly i moje sny o medaili.

Snímek Peter Pospíšil

LOHNISKÝ: Poslední dva roky vás dostatečně poučily. Do třetího roku (ZOH 1992 Albertville!) byste tedy mohla...

HAVRANČÍKOVÁ: ...vstoupit pravou nohou!

LOHNISKÝ: „Šťastná pravá noha. To mi připomíná „nešťastnou“ třináctku, se kterou jsem startovala na mistrovství republiky v dlouhých běžích. (3. 2., 30 km V Havrančíková 1.)

HAVRANČÍKOVÁ: Vidíte, že to jde i s tímhle číslem.

LOHNISKÝ: Abychom se vrátili k tématu: Plánujete si vůbec medaili? Máte v tréninkovém „deníčku“ u příslušného letopočtu napsáno „Albertville — medaile!“?

HAVRANČÍKOVÁ: Napsáno nemám nic. Ale od dětství mám jedno heslo: Člověk dokáže vždy to, po čom nazovaj túži, ak dokáže chciel!

LOHNISKÝ: To je krásné heslo. Ale k těm medailím. A konkrétně!

HAVRANČÍKOVÁ: O tom sa konkrétne nehovoril!

Téma čtvrté: Začátky a co potom...

LOHNISKÝ: Řekněte nám něco o svých začátcích. Jak jste se dostala k lyžování?

HAVRANČÍKOVÁ: Ke sportu mě přivedli rodiče. Matka Alžběta a otec Ján. Své první, *papučkové*, lyže jsem dostala pod stromeček jako malé dítě. Hned jsem to na nich zkoušela na dvorku u baráku. Nebo taky *koržule*. Prostě, dostávala jsem dárčky, které mě víc a víc přitahovaly ke sportu. Závodně jsem začala lyžovat v šesté třídě. Ve sportovní třídě ve Štrbě. Tam jsem poprvé stála na běžkách, tam jsem se učila klasický styl.

LOHNISKÝ: Jak je daleko Šuňava od Štrby?

HAVRANČÍKOVÁ: Dva kilometry.

LOHNISKÝ: Vaše první úspěchy?

HAVRANČÍKOVÁ: Sedmé místo na (dorosteneckých) přeborech Slovenska. Potom sedmnácté místo na přeborech Československa. To bylo na Mísečkách a vyhrála Marcela Jebavá. Bylo to v roce 1978(?). Běžela jsem na lyžích značky Falun. (Nyní lyže Atomic.)

LOHNISKÝ: Už závodíte tolik let. Zajímá to ještě vaše okolí?

HAVRANČÍKOVÁ: Pořád je to baví. Někdy mě kritizují víc než na někdejšími ČSTV. Ale když se mi daří, jsou srdečnější.

LOHNISKÝ: Co hodláte dělat po olympijských hrách?

HAVRANČÍKOVÁ: To je ve hvězdách.

LOHNISKÝ: Já myslím, jakou máte „životní představu“? Co chcete dělat, až skončíte se závodní činností? Nebo chcete závodit až do čtyřiceti jako Raisa Smetaninová?

HAVRANČÍKOVÁ: To ne, určitě ne! Já ale nemám konkrétní představu. *Chcela by som robil takú robotu, ktorú budem robit čo najlepšie*

LOHNISKÝ: Mělo by to být v lyžování?

HAVRANČÍKOVÁ: Myslíte si, že se lyžování ještě udrží? V této ekonomické situaci?

LOHNISKÝ: Spiš mám obavy, aby vůbec byl sněh.

★

LOHNISKÝ: Nejste utahaná po těch patnácti letech vrcholového závodění?

HAVRANČÍKOVÁ: Já si na jedné straně myslím, že trochu ano a že by to chtělo změnu. Ale na druhé straně vím, že by mi lyžování chybělo. Lyžování je pro některé lidi jako droga. Musím ho mít, stále. Když si jdu zalyžovat, hned se mi spraví nálada.

LOHNISKÝ: Co takhle kafičko a cigareta?

HAVRANČÍKOVÁ: To ne, kdepak! Ještě je mi dobře na diskotéce. Tam se dokážu plně odreagovat, zapomenout i na lyžování. Na chvíli.

LOHNISKÝ: Váš nejhorší zážitek?

HAVRANČÍKOVÁ: Těch bylo hodně. Ale co se mnou opravdu otrásl, byly záběry z Národní třídy. Jak policajti mlátili do demonstrantů. To mě opravdu šokovalo.

LOHNISKÝ: Váš nejhezčí zážitek?

HAVRANČÍKOVÁ: Hezkých zážitků bylo také dost. Teď který? Už to mám: Nejhezčí zážitek jsem měla, když se Jirko Parma stal v osmdesátém sedmém v Oberstdorfu mistrem světa! (MS 1987 P 70 Jiří Parma 1.) To jsem strašně prožívala! Následovala taková bezprostřední oslava, chodili jsme městem a já měla takovou radost, jako kdybych ten titul získala sama.

LOHNISKÝ: Přeju vám za všechny lyžaře, abyste takovou radost prožila ještě jednou — a z vlastního úspěchu!

Výkonnostní žebříčky běžců

MUŽI: 1. Korunka (DULI) 220,00 FIS bodů, časové zpoždění 0,0, 2. Nyč (DULI) 219,35 (-4,3), 3. Buchta (SKSP) 218,56 (-9,6), 4. Benc (DULI) 214,69 (-35,4), 5. Teplý (DULI) 213,37 (-44,2), 6. Časlavský (DULI) 212,36 (-50,8), 7. Vaněk (NMNM) 210,92 (-1:00,53), 8. Hušek (EXJA) 209,80 (-1:08,0), 9. Janoušek (EXJA) 209,68 (-1:08,8), 10. Petrásek (DULI) 207,71 (-1:21,9), 11. Kvapil (VSPH) 206,26 (-1:31,6), 12. Jebavý (DULI) 205,09 (-1:39,4), 13. Karlík (SKSP) 204,53 (-1:43,1), 14. Kučera (DULI) 203,71 (-1:48,6), 15. Vašek (DULI) 201,83 (-2:01,1), 16. Havel (SKSP) 201,38 (-2:04,1), 17. Nečas (NMNM) 201,26 (-2:04,9), 18. Korsch (SKSP) 200,21 (-2:11,9), 19. Koucký (DULI) 199,93 (-2:13,8), 20. Raabe (DULI) 199,64 (-2:15,7). **ZENY:** 1. Šimčáková (LKLH) 220,00, 2. Havrančíková (LKLH) 219,12 (-4,4), 3. Janoušková (SKSP) 217,04 (-14,8), 4. Knížková (EXJA) 216,16 (-19,2), 5. Balážová (SKSP) 216,04 (-19,9), 6. Neumannová (SOSY) 215,98 (-20,1), 7. Míhoková (LKLH) 211,86 (-40,7), 8. Zelingerová (KRVR) 210,80 (-46,0), 9. Zurynková (EXJA) 204,44 (-1:17,8), 10. Vondrová (EXJA) 199,08 (-1:44,6), 11. Šimůnková (EXJA) 195,02 (-2:04,9), 12. Kulová (SNVK) 193,92 (-2:10,4), 13. Chroustovská (EXJA) 193,34 (-2:13,3), 14. Tučková (VTVI) 192,54 (-2:17,3), 15. Pudová (SKSP) 192,54 (-2:19,6), 16. Rázlová (SKJI) 189,34 (-2:33,3), 17. Pravečková (SKSP) 188,24 (-2:38,8), 18. Sabaková (LKLH) 187,10 (-2:44,5), 19. Páříčková (SKSP) 184,20 (-2:59,0), 20. Bukvajová (SKBB) 170,76 (-4:06,2). **JUNIOŘI:** 1. Kvapil (VSPH) 220,00, 2. Kučera (DULI) 218,63 (-9,1), 3. Vašek (DULI) 216,79 (-21,4), 4. Chium (EXJA) 214,70 (-35,3), 5. Hudač (SKSP) 211,22 (-58,5), 6. Skalický (DULI) 210,02 (-1:06,5), 7. Ježík (SKSP) 209,68 (-1:08,8), 8. Kovařík (DULI) 209,50 (-1:10,0), 9. Foušek (NMNM) 208,22 (-1:18,5), 10. Konderla (NMNM) 203,69 (-1:48,7). **JUNIOŘKY:** 1. Neumannová (SOSY) 220,00, 2. Vondrová (EXJA) 215,22 (-23,9), 3. Šimůnková (EXJA) 212,60 (-37,0), 4. Míhoková (LKLH) 211,98 (-40,1), 5. Zelingerová (KRVR) 208,04 (-59,8), 6. Rázlová (SKJI) 206,68 (-1:06,6), 7. Pudová (SKSP) 205,52 (-1:12,4), 8. Chroustovská (EXJA) 203,02 (-1:24,9), 9. Tučková (VTVI) 201,70 (-1:31,5), 10. Sabaková (LKLH) 200,92 (-1:35,4). **ST. DOROSTENCI:** 1. Chlum (EXJA) 220,00, 2. Valenta (KRVR) 218,17, 3. Hauer (DULI) 214,79, 4. Rezáč (EXJA) 213,89, 5. Kašpar (DULI) 210,14, 6. Sopko (TJKR) 208,60. **ST. DOROSTENKY:** 1. Letenská (SPSK) 219,05, 2. Bílková (KRVR) 219,54, 3. Jolana Rázlová (JIHR) 217,06, 4. Jana Rázlová (JIHR) 216,61, 5. Ptáčková (SUVI) 216,56, 6. Douděrová (EXJA) 215,92. **ML. DOROSTENCI:**

Vítězný Václav Korunka na snímku Michaely Brachtlové

1. Batory (LKLH) 219,53, 2. Koutný (NMNM) 218,52, 3. Matějka (TJ LO) 217,97, 4. Parická (TJ KR) 217,81, 5. Bíman (DULI) 215,41, 6. Korsch (TJKR) 215,31. **ML. DOROSTENKY:** 1. Stehlíková (EXJA) 217,96, 2. Bukvajová (SKBB) 217,68, 3. Koutná (EXJA) 216,62, 4. Stránská (EXJA) 216,21, 5. Salďová (SKJI) 215,61, 6. Kantorová (TZTR) 215,58.

ZOH 2002 v Tatrách?

Sen o pořádání olympijských her v Československu je starý „jako lidstvo samo“. Už Guth-Jarkovský snil o možnosti uspořádání olympijských her v Praze. V 60. letech byl dokonce vyčleněn „olympijský areál“ na Maninách.

Potom jsme si uvědomili, že na „velkou“ olympiádu nemáme, ale že bychom mohli uspořádat aspoň olympiádu „malou“ — zimní olympijské hry. Dokonce se říkalo — v době kandidatury Moskvy na LOH — že by se ZOH 1980 měly konat v Tatrách. Mohly to tedy být první olympijské hry v „socialistické zemi“, protože Moskvu bychom byli o pár měsíců předstihli.

Teď se však o zimní olympiádě hovoří znovu a docela konkrétně: ZOH 2002 TATRY!!!

Poprvé s tím přišel na veřejnost prezident Václav Havel, když v nedělních Hovorách z Lán (14. 4.) vzpomínal, jak mu tuto myšlenku vnucovali členové Horské služby, kteří ho doprovázeli na běžkách při jeho první prezidentské dovolené. Prezident však možnost pořádání ZOH v Tatrách nijak nekomentoval.

Zato ve slovenském tisku je olympiá-

da komentována „neurekom“. Všechny názory jsme se pokusili shrnout do několika bodů a ještě jsme přidali názor vlastní.

TANAP: OLYMPIÁDU ROZHODNĚ NE! Ekologické riziko je obrovské. Kde byste chtěli sehnat peníze na investice, které by toto riziko snížilo na minimum?

Ekologové: OLYMPIÁDU SPÍŠ NE! Hrozí nebezpečí velkých ekologických škod. Avšak jedna věc by stála za úvahu: Výstavba nového dopravního systému, který by musel být v souvislosti s olympiádou vybudován a který by plně vyhovoval ekologickým požadavkům Tater.

Sem jednu vsuvku: Hlavní problém leží v Nízkých Tatrách. Ekologické srdce krvácí při pomyšlení, že by se muselo na Chopku vykácat pět hektarů lesa, aby mohla být schválena nová sjezdovka FIS II. (Ani příslib, že by se těch 5 ha zalesnilo „někde jinde“, není dostatečnou útěchou.)

Slovenská vláda: MÁME DOCELA JINÉ STAROSTI!

Slovenský ministerstvo (školsství, mládeže a sportu): OLYMPIÁDU ANO! Zvýšila by se reputace Slovenska ve světě.

Podtatranská města: OLYMPIÁDU ANO! Přilákala by zahraniční investory a pomohla by řešit problémy se stále rostoucí nezaměstnaností.

Sportovci: OLYMPIÁDU ROZHODNĚ ANO! Byla by vzpruhou pro celý náš sport. To hlavní už máme: Areál snů! Nově vybudovaná či přestavěná sportovní a další zařízení by byla trvalou hodnotou sloužící nejen vrcholovým sportovcům, ale celé sportovní veřejnosti.

+

Závěrem poznámka za časopis **Lyžařství**: Kromě uvedených kladů by tu byl ještě jeden: Měli bychom nějaký rozumný cíl, který by snad zmírnil naše věčné politické hašteření. (Viz Škutinova úvaha v knize Prezidentův vězeň.) A kdybychom si počínali chytře (viz ZOH 1984 Sarajevo a ZOH 1988 Calgary), mohli bychom na olympiádě i slušně vydělat!

MICHAEL LOHNSKÝ

Kolik „pohárových“ bodů?

Přinášíme tabulku bodových zisků čs. závodníků v běhu na mistrovství světa a zimních olympijských hrách od roku 1987. [Jsou to MS 1987, ZOH 1988, MS 1989 a MS 1991.] Boduje se podle systému používaného v závodech Světového poháru. Tzn. v závodech jednotlivců se hodnotí umístění od 1. do 15. místa bodovými hodnotami 25, 20, 15, 12, 11, 10... 1 bod, v závodech štafet umístění od 1. do 8. místa bodovými hodnotami 80, 70, 60... 10 bodů. Pokud se naši závodníci v některém závodě neumístili na bodovaném místě, uvádíme pro informaci nejlepší další umístění našeho závodníka. Tento údaj dáváme do závorky. Použité zkratky: K — klasicky, V — volně, mix — dva úseky K, dva úseky V. U celkových součtů první číslo znamená součet bodů za závody jednotlivců, druhé číslo je bodové hodnocení výsledku štafet.

MS 1987 Oberstdorf

30 km K	13. Švanda	3
15 km K	(21. Benc)	
4×10 km V	4. ČSSR — Švanda, Bečvář Lisíčan, Benc	50
50 km V	9. Švanda	7
	Muži celkem: 10 + 50	
10 km K	(18. Klímková)	
5 km K	(20. Havrančíková)	
4×5 km V	(9. ČSSR — Jebavá, Havrančíková, Klímková, Rádlová)	
20 km	(27. Rádlová)	
	Ženy celkem: 0 + 0	
	Československo celkem: 10 + 50	

ZOH 1988 Calgary

30 km K	(17. Švanda)	
15 km K	(19. Švanda)	
4×10 km V	3. ČSSR — Nyč, Korunka, Benc, Švanda	60

50 km V	15. Švanda	1
	Muži celkem: 1 + 60	
10 km K	(27. Balážová)	
5 km K	(22. Klímková)	
4×5 km V	7. ČSSR — Balážová, Klímková, Rádlová, Havrančíková	20
20 km V	13. Havrančíková	3
	Ženy celkem: 3 + 20	
	Československo celkem: 4 + 80	

MS 1989 Lahti

30 km K	(17. Švanda)	
15 km V	13. Nyč	3
	14. Korunka	2
15 km K	8. Korunka	8
4×10 km mix	3. ČSSR — Švanda, Petrásek Nyč, Korunka	60
50 km V	(bez umístění)	
	Muži celkem: 13 + 60	
15 km K	15. Janoušková	1
10 km V	4. Havrančíková	12
15 km K	(26. Havrančíková)	
4×5 km mix	5. ČSSR — Balážová, Šimčáková Janoušková, Havrančíková	40
30 km V	4. Havrančíková	12
	Ženy celkem: 25 + 40	
	Československo celkem: 38 + 100	

MS 1991 Val di Fiemme

30 km K	9. Buchta	7
15 km V	(20. Nyč)	
10 km K	5. Buchta	11
	10. Petrásek	6
	13. Korunka	3
4×10 km mix	8. ČSFR — Švanda, Petrásek, Nyč, Korunka	10
50 km V	5. Benc	11
	13. Teplý	3
	Muži celkem: 41 + 10	
15 km K	(19. Balážová)	
10 km V	11. Janoušková	5
5 km K	15. Neumannová	1
4×5 km mix	8. ČSFR — Neumannová, Balážová, Janoušková, Havrančíková	10
30 km V	12. Havrančíková	4
	Ženy celkem: 10 + 10	
	Československo celkem: 51 + 20	

Sestavil -loh-

Skvělá propagace Vrchlabí

Po skončení zimy zasedlo zhruba 40 členů mladé vrchlabské tělovýchovné jednoty — TJ SVS Krkonoše — k bilančování. Hodnocení výsledků pěti tréninkových skupin běžců, sdružení nářů i sjezdařů bylo stručné, vzpomínek na slavné chvíle na stupních vítězů naopak „plná krosna“.

Nejmladší tělovýchovná jednotka ve Vrchlabí „vyprodukovala“ za 16 měsíců od svého vzniku titul mistra světa v závodech družstev v severské kombinaci (Reit im Winkel, MSJ 1991, Zbyněk Pánek), 5. místo Ivety Zelingerové ve štafetě a 6. místo Zbyněka Pánka v závodech jednotlivců v severské kombinaci tamtéž. V minulém sezóně to byla stříbrná medaile Zelingerové na 5 km klasickou technikou na MSJ 1990 v Les Saisses (Francie), na tomtéž mistrovství navíc ještě 4. místo Zelingerové a Bucharové ve štafetě 4×5 km. Připočteme letošní 6. místo Pánka v Evropském poháru v severské kombinaci, 5. místo Zelingerové ve finále Alpského poháru ve

Švýcarsku, nezapomeňme ani na medailové pocty a vítězství dorostenců SVS Krkonoše Vrchlabí v 17. ročníku novoročních klasických národních závodů v Neukirchu (SRN). Po sečtení všech medailů našich členů v mistrovských soutěžích republikových i federálních by se zmíněná krosna prohnula pod hmotností téměř půl stovky cenných kovů.

To všechno dokázala parta 29 sportovců ve věku od 15 do 19 let. Mnozí z nich mají reprezentační povinnosti, další pak podobné úspěchy — jak věříme — před sebou. Všichni chtějí napodobit své velké vzory, Václava Korunku a Martina Petráska, kteří ve vrchlabském středisku poprvé zatáhli zip reprezentační kombinězy. Jejich výsledky není třeba příznivcům československého lyžování připomínat. Právě tak populární tady jsou „kombináci“ František Máka, Miloslav Kopal a Michal Pustějovský, kteří též prošli zdejším střediskem a na letošním MS ve Val di Fiemme tvořili

tři čtvrtiny naší reprezentace. Pozadu nechť zůstaní ani zástupci alpského lyžování, z nichž nejdále zatím došla Miroslava Sochocká.

Nic není náhoda. Reklama města Vrchlabí, jeho podmínek, možností, lyžařských terénů a zařízení i tradice je výsledkem důsledné profesionální práce úzkého kolektivu trenérů a organizátorů. Všichni se činí, aby Vrchlabí nezmizelo z našich odborných periodik a sportovního tisku.

Přes velké problémy, které má dnes i naše tělovýchovná jednotka, drží všichni praporek vysoko a vysoko ho chtějí udržet. Spoluje nás touha dokázat, že jsme schopni zůstat v bílé stopě mezi nejlepšími nejen u nás, ale také za hranicemi. Zájem o závodníky a závodnice v barvách klubu Krkonoše Vrchlabí u organizátorů soutěží a četná pozvání do zahraničí svědčí o tom, že se práce daří.

TJ SVS Krkonoše

• **O berlich.** Přibližně dva týdny si poležel Ladislav Dluhoš ve fakultní nemocnici v Hradci Králové. Ke známému specialista na „drátování“ skokanů doc. MUDr. Aleši Mihulovi se dostal po hrůzostrašném pádu v předkole závěrečného závodu Světového poháru na Štrbském Plese (31. 3.). Nemocníci opustili o berlich. Na operovanou nohu mu lékař zatím nedovolil našlapovat, ale kotník si už mohl Dluhoš rozvíčovat. MUDr. Mihula je zároveň lékařem reprezentačního družstva skokanů.

• **Ještě Švanda.** „Se Švandou už pro příští sezónu nepočítám.“ řekl reprezentační trenér běžců dr. Bohuslav Rázl reportérům. „Odešel ze společné přípravy, aby se soukromě připravoval na „laufy“, a vůbec nic o tom neřekl.“ Aby k podobným případům nedocházelo, chystá Čs. svaz lyžařů od příští sezóny smlouvy „svaz—závodník—oddíl“. Švanda byl členem slavných bronzových štafet na ZOH 1988 v Calgary a MS 1989 v Lahti.

• **Dvojčky.** Vladimír Pavlata sestavil model přípravy běžkyň do olympijských her v Albertville. „Věřím, že se Havrančíková opět vrátí do světové špičky. Zaměříme se na štafetu. Závodnice budou trénovat ve dvojicích.“

• **Chlapecký trénink?** Ve dvojici zřejmě nebude trénovat ta nejlepší, Alžběta Havrančíková. Alespoň ne ve dvojici s další závodnicí. Po svém vítězství na 10 km za polárním kruhem v Kírune se rozhodla, že bude trénovat s muží. „Plácl“ si na to s Bohuslavem Rázlem po švýcarském turné, kde se Alžbětě také dařilo. Toto rozhodnutí připomíná období před Lahti 1989, kdy Alžběta trénovala s juniory. Tenkrát z toho vzešla dvě čtvrtá místa...

• **Povedou dále.** Trenéry skokanů zůstávají Ján Tanczos a asistent Jindřich Mayer. Také juniory stále vede Jiří Raška, asistovat mu bude Emil Babiš. Olympijský výběr tvoří Jež, Ploc, Dluhoš, Sařkala, Raszka, Goder, Jiroutek, na reprezentační desítku doplní Bielečik, Rydval a Lukeš. Ke známým jménům, která chybějí, dodal hlavní trenér Lánský: „Nikdo nemá dveře zavřené!“

• **Zranil se na závěr.** Tři zlaté medaile získal sdruženář Milan Kučera na MSJ 1991 v Reit im Winkl: V závodě jednotlivců, v závodě družstev a ještě v pomohl v závodě družstev skokanům. Po-

ZAJÍMAVOSTI

tom si z Winklu odskočil na finále SP v severské kombinaci do Svatého Mořice, kde se hned při prvním skoku zranil zcela neobvyklým způsobem: Po doskoku vyjel z vyznačeného dojezdu a zapadl do hlubokého sněhu. Pohmoždil si přitom pravou ruku. [Otcem Milana je někdejší sdruženář Tomáš Kučera, 4. na ZOH 1968.]

• **Pět metrů sněhu.** Je ironií posledních zim, že pokud jde o snh, tak celou zimu „ani tuk“ a pak se „šturmuje“. Přivály sněhu zaplavily koncem letošního dubna Vysoké Tatry. 1. května bylo v sedle Lomnického štítu 5 metrů sněhu ještě v sobotu 4. 5. si přijelo na Skalnaté Pleso zalýžovat na 700 lyžařů. Pak si se přišla obleva, ale hned po ní další přivál. 19. května naměřili na Lomnickém štítě 198 cm sněhu. Celou zimu tam nebylo tolik sněhu, jako v polovině května!

• **Sportovci desetiletí.** V čtenářské anketě deníku Československý sport Hledáme sportovce desetiletí zvítězil tenista Ivan Lendl. Nás zajímalo umístění lyžařů. Z nich se do první desítky dostali 7. Pavel Ploc 53 bodů a 9. Květa Jerlová 43 b. Z dalšího umístění: 29.—32 Charvátová, Jež, 33.—46. Parma. Slavnostní vyhlášení vítězů této ankety bude na „jubilejní“ výstavě v Praze 18. 9. 1991.

• **Krkonošská sedmdesátka.** Také tento klasický závod lyžařských „legend a bájí“ poznamenala drahoty: jen 1215 startujících. Část tratě musela být vpuštěna, protože na ledových úsecích hrozilo nebezpečí úrazu. Muži tedy jeli jen 54 km, ženy a veteráni 17 km. Závod poškodilo nedostatečné značení [stopa ratraku odvádějící od vlastní trasy]. Pozoruhodnou novinkou byla prémie pro vítěze — 3000 Kčs. V hlavním závodě desetiletých hřídek ji získali reprezentanti v biatlonu, kteří zvítězili nad reprezentanty v orientačním běhu. Přemil bychom více přáli třetím, skutečným amatérům z Textily Liberec, kteří ma-

ji hodně daleko k podmínkám reprezentantů. Mezi ženami zvítězila hřídká So-kola Branná, za kterou startovala též juniorská reprezentantka Bucharová.

• **Roman Grónský** je naší jedničkou v lyžování tělesně postižených (nadkolenní amputace). Na mistrovství Československa v únoru ve Spindlerově Mlýně zvítězil ve čtyřech z pěti disciplín.

• **Duo.** Sešli se na maratónském běhu dvojici ve Sv. Mořici: Lyžařský veterán Miloš Bečvář a začínající lyžařský veterán Ladislav Švanda. Docela se jim dařilo. Skončili druzí za švédsko-rakouskou dvojicí Westin-Mayer.

• **Historické závody.** Ve Vysokém nad Jizerou se uskutečnil 10. ročník akce, při níž se závodí v historické výstroji a výstroji a v historickém oblečení. Prý se tak závodilo ještě v roce 1941, kdy fašisté zakázali pořádání sportovních soutěží, avšak proti setkání v dobových „kostýmech“ neměli námítky. Pod zámlinkou, že jde o historické setkání, sešli se tedy ve Vysokém závodníci, aby se utkali ve skutečném závodě. Jenom museli být historicky „upraveni“.

• **Varovná statistika.** Horská služba uveřejnila údaje o úrazech, ke kterým došlo v uplynulé zimě v našich horách a při nichž bylo třeba zásahu HS. Za názvem horské oblasti je počet úrazů: Sumava 94, Krusné hory 109, Jizerské hory 82, Krkonoše 395, Orlické hory 39, Jeseníky 211, Beskydy 62. Není třeba dodávat, že šlo především o úrazy lyžařů...

• **Bojovaly!** Na mistrovství Evropy nevidomých v severských a alpských disciplínách, které se konalo v Trentu (Itálie), získala devatenáctiletá Pavla Valníčková bronzové medaile v bězích na 5 a 10 km. Na poslední chvíli změněný a pro Pavlu nezvyklý způsob vedení závodníka spolujezdcem jí zřejmě zabránil v lepší umístění. Valníčková ještě startovala se dvěma Sovětkami ve štafetě 3x5 km. Byly nejrychlejší, jelikož však netvořily štafetu z jednoho státu, musely startovat mimo soutěž. Ve sjezdových disciplínách si vedla zdatně Kateřina Teplá. Pro malý počet startujících jí ale nemohly být uděleny dva tituly mistrny Evropy. **-loh-**

Něco o Středočeských

Mezi župami a svazy lyžování na území České republiky patří Středočeská župa mezi nejmenší. Není divu — vždyť možnosti lyžování jsou na území kraje minimální a oddíly pravidelně jezdí za sněhem do hor. Členy župy jsou oddíly Středočeského kraje, s výjimkou oddílů z okresu Příbram, které se připojily k župě Šumavské. Středočeská župa byla ustavena 22. září 1990 a navázala i názvem na Středočeskou župu ustavenou 4. března 1969.

Zatímco dosažené sportovní výsledky středočeských lyžařů odpovídají daným možnostem, velmi dobré jsou výsledky v pořádání soutěží, zejména v alpských disciplínách. Platí to například o soutěži mládeže v obřím slalomu nazvané Cena Štěchovic, která měla letos již 14. ročník. Je to jakási srovnávací soutěž mladých sjezdařů Středočeského kraje a Prahy s krkonošskými sjezdařskými nadějemi. Mladí Středočeši a Pražáci mají směrnické číslo velmi omezenou účast v republikových či federálních soutěžích a tak soutěžení jen uvnitř župy nebo kraje nemůže nikoho uspokojit. Proto je účast na těchto závodech již tradičně velmi vysoká. Už v roce 1989 v ní startovalo za jediný den 392 závodníků a závodnic. Soutěž se podařilo zajistit i v nepříznivé zimě roku 1990, kdy se jela alespoň v kategorii žactva na „muldě“ nad Pecí při celkové účasti

563 startujících. Letos za ztížených ekonomických podmínek bylo první den na startu 353 a druhý den 335 závodníků.

I přes tyto extrémně vysoké počty startujících probíhají závody hladce a jejich konec je vždy mezi druhou a třetí hodinou odpoledne. Závody po technické stránce zabezpečuje z pověření Středočeské župy Sokol Nusle (dříve Slovan Orbis) za pomoci rozhodčích z TJ Štěchovice. Kromě tohoto ŽKZ řídí župní výbor ještě další ŽKZ a župní přebory. I když se ani letos nepodařilo uspořádat všechny plánované akce, bylo na startu pěti dvoudenních závodů celkem 1944 startujících.

Dobře si vede i úsek základního lyžování. Z cvičitelů, kteří prošli přezkoušením ÚZL SL ČR a jsou schopni vykonávat činnost lektorů, byl ustanoven lektorový sbor. Ten připravuje na konec letošního roku doškolovací semináře zejména pro ty cvičitele, jimž propadá platnost cvičitelské kvalifikace. Cílem župního úseku základního lyžování je zvýšit úroveň cvičitelů a vymýtiti ze seznamů takové „cvičitele“, jimž tato kvalifikace sloužila v minulosti jen pro slevy na lanovkách. **VÁCLAV SETNÍČKA**

O SKOKANSKÉM (i sdruženářském) MLÁDÍ

Mým partnerem v rozhovoru byl Jiří Černý, dobrovolný trenér a funkcionář z Oseku u Duchcova. V mládí závodil především v závodě sdruženém a stále o něm tak mluví — moudře terminu severská kombinace nepropadl. Závodil i za Duklu Karlovy Vary, tenkrát významné středisko armádního sportu. Už v mládí pomáhal jako funkcionář a po vojně se závoděním skončil. Dnes sedmačtyřicetiletý člen předsednictva ČSSL (úsek skoku na lyžích) a před-
seda úseku skoku SL CR vyprávěl nejen o Oseku a svých svěřencích, ale o našich nejmladších skokanech a sdruženářích vůbec.

Osek u Duchcova má lyžařskou tradici sahající nejméně do roku 1947. Kdysi se tam dařilo i klasickým disciplínám, kolem Bouřňáku jezdili sjezdaři, v padesátých letech se začaly stavět můstky. Děti — ponejvíce z hornických rodin — měly o lyže zájem, a protože nechyběli ani dospělí nadšenci, stala se tato oblast brzy pojmem. Dnes jakoby se něco změnilo k horšímu: V zimě bývá málo sněhu, ke všemu Osek leží v ekologicky nešťastné oblasti. „Dělávali jsme pro děti všechny soutěže, i běžecké. Ale teď se běhu někdy raději vyhýbáme a sázíme na ekologicky méně náročný skok.“

Jako trenér zdůrazňuje Jiří Černý především lyžařskou všestrannost. „Nejdůležitější je, aby každý uměl především dobře jezdit na lyžích, ať už bude závodit v jakékoliv disciplíně. Proto u dětí specializaci tak přísně nebereme a klidně se může stát, že budoucí běžci jedou závod ve slalomu, skokani závodí jako sdruženáři a podobně. Pokud jde o vztah skokan a sdruženář, platí to obzvláště: V žákovském věku je podle mého názoru a našich zkušeností obtížné tyto dvě specializace oddělovat. A také je neoddelujeme. V České republice dnes máme asi 140 dětí, které závodí pravidelně ve skoku, a nejméně 100 z nich dělá i kombinaci. Rozlišovat začínáme někdy kolem 14. roku věku. To už by kluk měl umět skákat, běhat i „sjezdovat“ a podle výsledků v žebříčcích se snažíme posoudit, kdo se na kterou specializaci nejvíce hodí.“

Ano, ve 14 letech se rozhoduje také o tom, kdo postoupí do středisek se zvýšenou péčí, jak se říká bývalým TSM a SVS-M. Ale zároveň je patrná snaha víc pečovat o lidi v oddílech a neodepisovat předem toho, který výkonnostně zůstává pozadu. „Nechceme dělat to, co se dělalo v dobách plánování. Plnit kvóty lidmi, o nichž nevíme, zda se ve sportu na nejvyšší úrovni vůbec někdy prosadí. To přece byla známá praxe: Středisko má přijmout tolik a tolik členů, takže je přijme, i kdyby z nich nakonec nic nebylo. My chceme být citlivější. Jednak rozlišovat dva stupně zabezpečení, jednak podstatně snížit dosavadní úbytek při přechodu ze žactva do dorostu. Ten má samozřejmě také objektivní příčiny — přechod na školu vyššího stupně, do učení, větší nároky na dospívajícího člověka, mnohdy odchod z domova. Některé z těchto problémů příliš neovlivníme, chceme tedy alespoň udržet závodníky co nejlépe u domova a neodvracet se od těch, z nichž asi olympionici nebudou. Ono je smutné říkat klukovi, že zaostává a aby toho radši nechal. Nakonec: Časem na to přijde sám, jenže rozdíl je v tom, že mu sport zatím přirostl k srdci a on mu zůstane věrný jinak — jako trenér, rozhodčí, organizátor. Vyhazováním netalentovaných jsme nakonec přicházeli také o jejich rodiče, kteří nejdříve dělali v oddílech dobrou práci. A bez takových rodičů by lyžování mládeže vůbec neexistovalo. Takže větší citlivost se vyplatí po všech stránkách.“

Situace se v posledních pěti letech v zásadě nemění. Ze 140 žáků jich zůstane v dorostu nejméně 60. Více odchází sdruženáři. „To je tradiční a pochopitelné,“ komentuje situaci Jiří Černý. „Často se mluví o tom, že příčinou je nechuť běhat, skok prý je snadnější. Já si ale myslím, že na nejvyšší úrovni není žádný sport opravdu snadný. Samozřejmě, v dospívání se může ukázat, jak někomu běh vyhovuje víc a jinému méně. Čtrnáctiletý kluk musí být dobrý skokan, umět skákat, mít to zažité. Později se to nenaucí a i jako sdruženář bude věčně zápolit se slabým skokem. Běh nepodceňují, ale schopnost k němu se dají rozvíjet později, ve věku dorosteneckém a junior-

ském. Dospívání člověka se v běhu projevuje kladně: ještě v kategorii dospělých se může hodně zlepšovat, kdežto na skoku už moc nezlepšíte. Zásadně ovšem platí, že vynikající sdruženář musí výborně skákat a přinejmenším velmi dobře běhat.

Ještě k té „úmrtnosti“ mladých sdruženářů: Skloubit dvě tak odlišné disciplíny dokáže jenom opravdu silná osobnost. Proto jsou i takoví, kteří si přechodem na specializaci skok skutečně trochu usnadnili život, ale výkonnostně si nepomohli. O tom byla řeč už mnohokrát...“

Skok na lyžích je svým způsobem nešťastná disciplína. Její adept musí žít a vyrůstat v okolí můstků, jinak nemá šanci. Kdo bude vozit kluka na trénink 100 a více kilometrů? Narodí-li se například v jižních Čechách, není mu nic platné, že má talent jako Nykänen. Nakonec — i kdyby ho měl — stejně se na to nepříjde. Jak chcete zjišťovat talent někoho, koho nemáte možnost vyzkoušet?

„Takový kluk se o talentu ke skoku zkrátka nedozví. Je to škoda, ale proti tomu se nedá nic dělat,“ konstatuje odevzdaně Jiří Černý. Máme několik tradičních oblastí, jinak nic — jenže tak je to všude na světě. Na Moravě to je Frenštát a Rožnov (přesněji oblasti v okolí těchto měst), potom Třinec, Nové Město na Mor., okolí Broumova, hlavně Machov. Po něm přijdou na řadu početněji zastoupené a skokansky „nejlidnatější“ oblasti — Krkonoše a Podkrkonoší (Harrachov, Lomnice nad Popelkou, Desná, Tanvald). Potom Liberecko (včetně Semil a Jilemnice), Krušné hory (Osek, Pernink) a Šumava, především Zadov. Jenže tam teď nemají vlastní závodníky, upadá klub v Perninku. Někde je nával, jinde nejsou lidi a potom závodí i méně talentovaní.

„Jistě, je nás málo, ale neměl by to být argument proti naší disciplíně. On totiž skok na lyžích je limitován nejen počtem a rozmístěním skokanských zařízení, ale především uměním závodníků. Podívejte se, kolik je v běhu na startu každého závodu lidí, kteří tam evidentně nepatří. Nemají na to výkonnost, nemají natrénováno, prostě neumějí. Jenže nějak se „doplazí“ do cíle dokáže leckdo, i když na úkor zdraví a pověsti sportu. Dokonce v alpských disciplínách jsem viděl závodníky, kteří na trati čtyřikrát upadli a přesto dojeli. Já opravdu nemám nic proti běhu na lyžích a kvalitních běžců si samozřejmě vážím. Trenéři běhu by však neměli předhazovat jiným masovost. Na můstek totiž nevyleze ten, kdo to neumí. A určitě neskočí! Tam prostě není důležité zúčastnit se, nýbrž dobře zvládnout alespoň základy. Samozřejmě, že nelze ve skoku na lyžích pořádat přebor školy... Má to ale být argument proti skoku?“

Nakonec mne zajímalo, má-li skok na lyžích kromě mládeže a reprezentace také další složky: sport výkonnostní nebo dokonce veteránský.

„Je to samozřejmě obtížné. Vybavení se v obchodech neprodává a trénovat navíc nikdo nemůže sám. Je-li však takový závodník ze silného, tedy především ekonomicky silného klubu, umím si představit, že i „nevybraný“ závodit může. Nějaký materiál se pro něj obvykle sežene, někdy se dostane i na soustředění. Kdysi bývaly při závodech mládeže pouťáky pro starší nebo bývalé skokany, respektive skokany bez nejvyšších výkonnostních ambicí. Existuje dokonce pár veteránů. Ve skoku je to zajímavé. Veteránem je ten, kdo ukončil závodní činnost v seniorech před více než pěti lety. Takže mu nakonec může být teprve 30 let, třeba ještě ani ne, a je veterán. Připouštím ale, že výkonnostních závodníků nebo veteránů je velmi málo. Souvisí to se vším, o čem už jsem mluvil, u veteránů navíc se strachem. Vylézt na můstek v pozdějším věku není legrace, i kdyby byl o mnoho menší než ty, na jaké jsme bývali zvyklí.“

Takže Jiří Černý už to také nezkusí. Nevadí! Dnes dělá pro svou disciplínu — vlastně pro dvě — víc než leckterý závodník.

KAREL BLÁHA

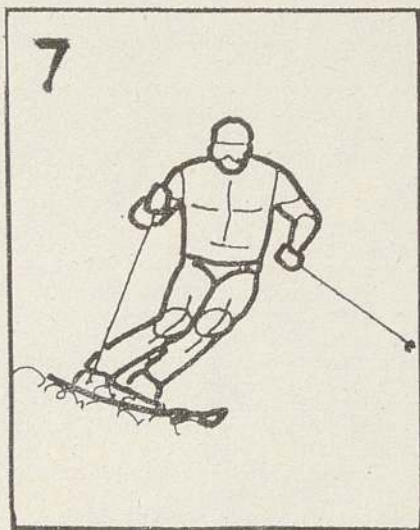
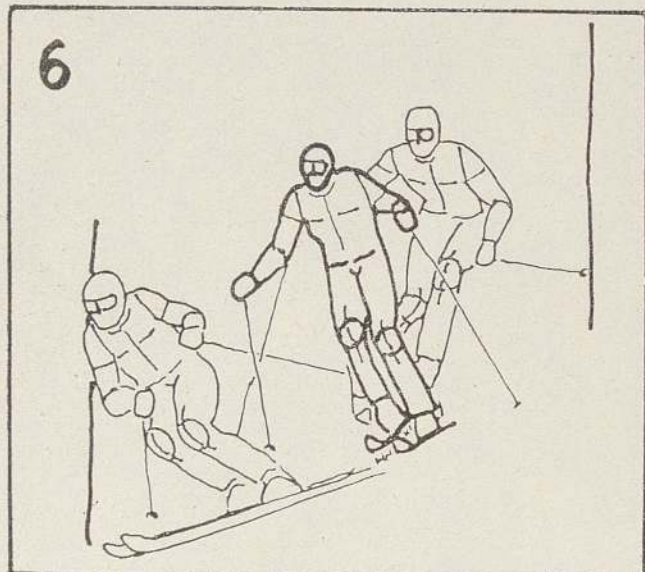

JAK JSME VIDĚLI INTERSKI

/2/

Dvě možnosti přestoupení

S oblouky z vykročení souvisejí dvě možnosti přestoupení: „Aktivní přestoupení“ na současně napínanou vyšší nohu nebo „pasivní přestoupení“ nadzvednutím nižší nohy. Druhý případ je výhodnější pro rychlou změnu postoje pro oblouk, pohotově vklonění pánve a zalomení v bocích (viz obr. 5 v minulém čísle).

Vertikální pohyb

U převážné části předváděných oblouků byl markantní vertikální pohyb těžiště. Oblouky se vesměs zahajovaly — především u oblouků základní výuky — při zvyšování. Z ukázek vyplývalo, že zvýšení při zahájení oblouku nevyklučuje jeho následné řezané vedení, jestliže k tomu lyžař využije potřebné mechanismy. (Včasně a koordinovaně následné snižování, zatížení vnější lyže v místě mezi klenutím chodidla a patou, případně tlak napínáním vnější nohy stranou. Obr. 6: Příklad oblouku zahajovaného zvýšením při slalomu.)

Svědští lyžaři ve své ukázce upozorňovali, že ze tří základních mechanismů při sjíždění oblouky používají při výuce především otáčení lyžemi a hranění. Vertikální pohyb zdůrazňují tehdy, když je potřeba rozsáhleji měnit zatížení lyží.

Zdůraznění tlaku

Při ukázkách sjíždění oblouky, zvláště při jejich dynamickém provedení, se v ukázce i v komentáři často připomínal význam dodatečného zvýšení tlaku — především na vnější lyži — při konci oblouku. Zdůraznění tlaku a současně hranění se dosahuje zatížením snížením, nebo i zatížením snížením a bočním nápoem vnější nohy. To vše při zesíleném zalomení v bocích, případně v kolenou. Zdůraznění tlaku umožňuje jisté a regulované zakončení oblouku. Je předpokladem následného uvolnění a snazšího, rychlejšího zahájení následujícího oblouku (obr. 7).

Renesance telemarku

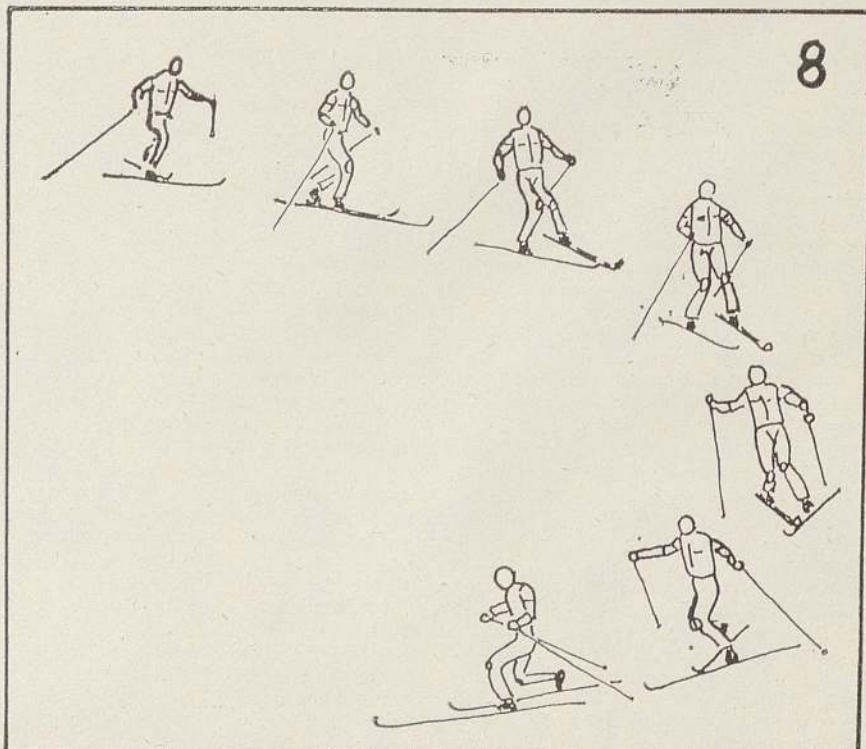
Několik zemí předvádělo možnosti a přitažlivost použití telemarku při speciální výzbroji běžeckého typu (obr. 8). Upravené tradiční telemarské oblouky se propagují už mnoho let. Pozornost zasluhuje skutečnost, že získávají oblibu u stále většího počtu lyžařů a že se zdokonaluje jejich technika a metodika. Telemarská výzbroj se také používá v řadě zemí jako univerzální výzbroj pro sjíždění, běh i skoky, a to zvláště při lyžování mládeže.

Ukázky běhu

Metodika běhu na lyžích byla obsahem několika ukázek, které dokumentovaly význam běhu v lyžařské výuce. V ukázkách se vyskytly četné zajímavé nápady týkající se způsobů nácviku. Ve většině z nich se společně uváděla a srovnávala výuka klasické techniky a „bruslení“. Videozáznam z těchto ukázek bude pro cvičitele zajímavou informací.

PŘEDNÁŠKY

Přednášky se konaly každé odpoledne v přednáškovém sále Arlberg. Orientační informaci o jejich obsahu jsme seřadili podle hlavních témat.

TECHNIKA A METODIKA

Osm kongresů INTERSKI — sedm etap. Karl Gamma, špičkový metodik lyžování ze Švýcarska, hovořil o vývoji výuky lyžování ve světě od roku 1965, jak je jako člen prezidia INTERSKI prožíval. Výstižně objasnil charakteristické rysy a souvislosti v rozvoji techniky a metodiky i přínos jednotlivých zemí. Bez vzájemné spolupráce v rámci INTERSKI by nebyla možná dnešní úroveň lyžování. K tomu přispívá také jednotná terminologie.

Japonský příspěvek s názvem **Cílem je funkční lyžování** přednesl Takazumi Fukuoka. Japonci vycházeli především z rakouské metodiky, kterou postupně přizpůsobili své tradiční pohybové kultuře. Charakteristický je pro ně harmonický, plynulý a jemný pohyb. Vycházejí z dávných japonských filozofií, jejichž neoddelitelnou součástí je pohybová aktivita. Kupříkladu učení „kendo“ spojuje morálku s tělesným cvičením. Význačnými rysy současného japonského rekreačního lyžování jsou harmonie s přírodou a individuální přizpůsobení techniky.

Vzhledem k pozornosti, kterou japonský referát a na něj navazující přednáška vyvolaly, lze soudit, že japonská metodika výuky se stává pro svět stejně zajímavou jako japonské počítače nebo automobily.

Přednáška Spolkové republiky Německo měla název **Individualizace techniky — základ zdravého, bezpečného a radostného lyžování**. Němečtí lyžaři podložili tentokrát svůj známý požadavek všestrannosti a individuálního přístupu při volbě techniky sjíždění exaktním výzkumem. Vytipovali soubor pohybových mechanismů při sjíždění a měřili jejich náročnost vzhledem k pohybovým a technickým předpokladům a k věku lyžaře. Jedním ze závěrů výzkumu je „šetrný oblouk“, který vymezuje okruh doporučené techniky a upravuje metodiku pro pohybově znevýhodněné lyžaře. Metodika SRN je příkladem racionálního a systematického přístupu k výuce lyžování a zaslouží si i nadále pozornost našich cvičitelů.

Kromě těchto tří referátů z oblasti techniky a metodiky, které můžeme označit za významné pro informaci cvičitelů, následovala některá zajímavá sdělení. Mezi ně patří příspěvek **Funkčně a vesele**, který je vůdčím heslem současné dánské školy lyžování. Propaguje radost při sjíždění, podmíněnou bezpečným ovládním lyží. Připomíná, že INTERSKI má rozhodující vliv na vývoj metodiky ve světě.

Polský referát **Může být lyžování nudné?** upozorňuje na negativní jevy při výuce, které ji činí jak pro žáky, tak pro cvičitele nezájímavou.

Jugoslávci nazvali svůj příspěvek **Aktivní oblouky** —

cesta ke špičkovému sjíždění. Hovořili v něm o významu přestoupení, přivrátu vyšší lyže a spoluotáčení vnitřní lyže při aktivním zahajování oblouků.

V kongresové zprávě byl uveden příspěvek ing. Bartovského (Svaz lyžařů ČR) **Lyžování v Československu**. Vysvětluje v něm, jak v posledních dvou desetiletích byla v Československu zavedena metoda tzv. „kročných oblouků“ zahajovaných pouze snížením a jak se později ukázalo, že tato výuka není pro široký okruh lyžařů vhodná.

LYŽAŘSKÉ SKOLY A CVIČITELÉ

Tématem dalších sedmi referátů byla náplň činnosti a organizace lyžařských škol a profilování cvičitelů.

Hubert Fink, předseda Mezinárodního svazu lyžařských profesionálních instruktorů, shrnul ve svém výkladu historický vývoj této profese a hovořil o úkolech, zaměření a odborném i společenském profilu profesionálních instruktorů. Zdůraznil potřebu jejich všestranných znalostí a jejich úkoly vzhledem k ekologii hor.

Na zásady vedení lyžařské školy a její náplň činnosti se zaměřil příspěvek **Jak se vyučuje lyžování v USA**. Základním požadavkem je vytvořit přátelské, srdečné a uvolněné prostředí. Zajištění veškerých služeb a individuální péče o zákazníky jsou samozřejmostí.

Vyučovat v souladu s přírodou a s životním prostředím byl název švédské informace o rozsahu činnosti lyžařských škol ve Švédsku. Zajímavá je například spolupráce s podnikovými akcemi (s různou odbornou náplní), jejichž součástí je také výuka lyžování.

Pod názvem **Podstata a souvislosti** uvedli Norové stručný přehled náplně školení cvičitelů, který korespondoval s jejich ukázkou na sněhu. Je to příklad funkčního obsahu školení, odpovídajícího metodickým poznatkům a ve světě běžným požadavkům na cvičitele.

Přehled o lyžování v Austrálii informoval o rozvoji lyžování a lyžařských škol na pátém kontinentu.

Kanadáné v referátu **Motivovat pro lyžařský sport** seznámili s přípravou a se zkouškami svých profesionálních instruktorů. Zvláště zdůraznili strategii výuky (cíle a proměnlivé podmínky), respektování zásad teorie pohybového učení a motivaci žáků.

Příspěvek **Mezinárodní svaz dobrovolných cvičitelů lyžování** informoval o pestrém rozsahu činnosti cvičitelů v alpských zemích. Za zmínku stojí zvláště výchovné působení cvičitelů na životní styl, jeho úloha ve stmelené sportovní skupině a při spolupráci a profesionálními instruktory.

JIRÍ SOUKUP

(Dokončení příště)

Nejstarší lyžařka

Tato kresba je nejstarší známé zobrazení dívky na lyžích. Jde o Laponku z počátku 16. století, která se účastní se svými druhy lovu. Pomocí lyží tak „přes hory a doly libovolně klouže a rychle běží“. Tato dřevěná pochází z německého vydání knihy *Historie severských národů*, která vyšla roku 1567 současně ve Štrasburku a v Basileji.

Kdybychom však listovali ve Zlaté knize lyžování (autor Otto Kulhánek) vydané v nakladatelství Olympia, zjistil bychom, že ani tato starodávná kresba není původní. Zřejmě vznikla překreslením podle jiné kresby z roku 1555, jejímž autorem je švédský biskup z Uppsaly jménem Olaus Magnus. (Reprodukcí původní kresby přetiskuje Zlatá kniha lyžování na str. 18. Rozdíl proti pozdější dřevěné je hlavně v tom, že původní je pečlivěji vyšrafovaná a zarámovaná do „umělečtějšího“ oválu.)

Ve Zlaté knize se uvádějí i další podrobnosti. Jmenovaný Olaus Magnus vydal roku 1555 v Itálii mapu „severních zemí“, kterou vyzdobil — jak bylo tenkrát zvykem — různými ilustracemi. Asi se ho současníci ptali, co ty kresby znamenají. Proto dodatečně napsal pojednání, v němž vše vysvětlil. K naší kresbě napsal:

„Níže uvedený obraz demonstruje, jak líe žijící pod pólem, muži i ženy, vycházejí na lov s určitou výzbrojí — kusy dřev dlouhých jako člověk, připevněných na nohách; umožňují jim pohybovat se tak rychle, že někdy dokáží běžet rychleji než zvíř.“

Ve svých dvaceti letech byl Olaus Magnus vyslán jako katolický kněz na církevní misi k Laponcům. Takže kresba Laponců

a Laponky s největší pravděpodobností odpovídá tomu, co Magnus ve skutečnosti viděl.

Naskýtá se ovšem ještě jedna otázka: Jak se švédský biskup z Uppsaly dostal do Itálie, konkrétně do Benátek a do Říma, kde roku 1557 zemřel? Vyhnal ho tam král Gustav I. Vasal Ano, onen nám dobře známý Vasa, na jehož počest se každým rokem běhá slavný Vasův běh, v originále Vasaloppet.

-loh-

KOUZLO SJÍŽDĚNÍ

Dveře

Pro úspěšné zahájení oblouku, tj. včasné zatížení vnější lyže a záběr její vnitřní hranou, je důležité místo, na kterém se opřeme o hůl. Toto umístění hole závisí na podmínkách, jako jsou například rychlost sjíždění, sklon svahu, kvalita sněhu a poloměr zamýšleného oblouku. Není proto možné určit je jednotným pravidlem. Platí však pro ně zásada, kterou označujeme jako „otevřené dveře“.

Znárodně zásady je patrné z obrázku. Lyžař provádí oporu o hůl dostatečně stranou a dolů ze svahu, aby měl vzápětí pod sebou volný prostor, otevřené dveře pro pohyb těla do následujícího oblouku. Taková opora umožní výhodné předtvození, anticipaci horní části těla do zahajované změny směru.

Srovnej se situací, kdy oporu holí provedeš příliš dopředu ve směru lyže, máš „dveře zavřené“. Tělo musí hůl nejdříve objíždět, nedojde včas k zalomení v bocích a změně hran, zahájení oblouku je pomalejší, méně plynulé a hůře kontrolovatelné.

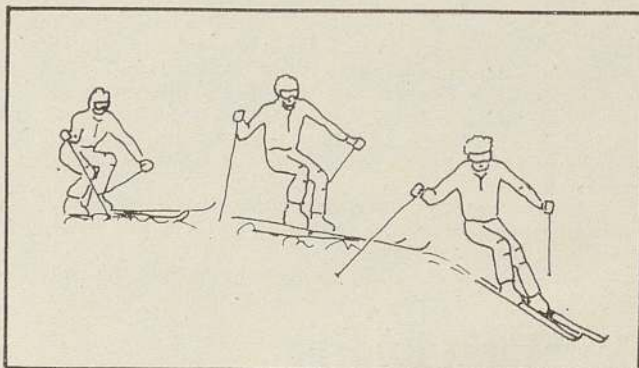
Proto — i když za různých podmínek sjíždění se bude umístění opory o hůl v jednotlivých případech poněkud lišit — platí vždycky zásada: Oporou o hůl si otevřeš dveře do následujícího oblouku. Sjíždění pak bude vždy jízdou do „otevřených dveří“ — což samo o sobě obsahuje něco optimistického a úspěšného.

Schody

Pohled na zasněžený boulovitý svah nemusí být právě příjemný. U někoho vyvolává představu pole zbrzděného příkopu proti tankům. Jinému připomíná nestvůrné řady zubů čekajících na oběť. Žádná z těchto představ příliš neposiluje touženou horskou pohodu.

Proti nepříznivým dojmům se dá bojovat. Představ si, že plošinky na hřbetech boulí jsou přátelské schody, které ti zajišťují uvolněný, rytmický a pohybově příjemný sestup do údolí. Soustředěný pohled na „schody“. Na každém z nich se pokrčíš, opřeš se hůl u vrcholu boule a zahájíš otáčení lyží. Otáčení při krčení a nápon... otáčení při krčení a nápon... Jeden schod za druhým spouští důmyslný a složitý pohyb celého těla.

Tak si pomocí přátelských „schodů“ získáš přátelství všech boulovatých svahů.

Volný seriál Jiřího Soukupa Kouzlo sjíždění obsahuje úryvky z knihy téhož autora Lyžování podle alpských lyžařských škol, která vyjde letos v listopadu v nakladatelství OLYMPIA. Stane se jistě vítanou příručkou všech instruktorů sjezdového lyžování.

Lyžování v zahraničí

Oberammergau je místo známé nejen vyznavačům lyží, ale i těm, kdo sledují především divadlo a dění v kultuře vůbec. Proslulé místo, v němž se každých deset let pořádají světoznámé pašijové hry, přiláká vyznavače netradičního divadla zase v roce 2000, ale dějiště těchto her — tedy i budova divadla a jeho zákulisí — si můžete prohlédnout kdykoliv. Právě tak muzeum, rokokový kostel, letohrádek Linderhof, kam rád jezdil král Ludvík II., knihovnu a veřejnou studovnu. Ano, Oberammergau nabízí víc než jenom sport. Germanistům možná není třeba připomínat ještě další místní kuriozitu: Jedna z postav pašijových her se jmenuje Oberammergauergeisterbeschwörer. Málem bychom mohli vypsát anketu o čtenáře, který to vysloví bez chyby...

Ale zpět ke sportu: Oberammergau leží na horním toku říčky Ammer (jak ostatně vyplývá z názvu obce) a má pouhých 5000 obyvatel, zato však 2500 lyžek pro hosty. O ubytování jakéhokoliv druhu obavy mít nemusíte, navíc vzdálenost — jenom 90 km od Mnichova — pro nás rozhodně není nedosažitelná. (Z Ulmu 177 km.) Příklad přes Augsburg a Schongau, resp. přes Mnichov, Obergau a Ettal. Lyžařům toto místo nabízí 25 km sjezdovek začínajících ve výškách kolem 1800 m (nejvyšší okolní vrcholy měří zhruba 2000 m). Ze zmíněných sjezdovek se 6 km tratí řadí mezi obtížné, 6 km mezi středně náročnými a 13 km mezi snadnými. Nejdelší sjezdovka je opravdu rarita, alespoň v Německu. Vede z vrcholu Laberu, je dlouhá 3500 m [1] a překonává výškový rozdíl 780 m. Obtížnost patří mezi střední, délkou však určitě me-

zi rekordní. V sezóně — od prosince do konce března — je v okolí městečka v provozu tolik vleků, že přepraví 8200 lidí za hodinu!

Spokojení budou i vyznavači běžeckých stop. Najdou jich v okolí více než 100 km na 14 upravovaných trasách. K dispozici jsou tři lyžařské školy s 35 učiteli. V Oberammergau je zajištěna pro děti od 4 let péče, jakýsi — dnes už samozřejmý — veřejný „babysitting“. Kdo se nespokojí s lyžováním ani s kulturním programem, tomu slouží ještě snowboard a veřejné fit-centrum Wellenberg, nabízející rozsáhlé možnosti pohybu pod střechem i regenerace.

Máte-li o Oberammergau zájem, pište nebo volejte: Verkehrs- und Reisebüro, Gemeinde Oberammergau, O(W) - 8103 Oberammergau, telefon 08822/1021, fax 08822/7325.

Redakce

VYČERPÁNÍ V CÍLI

někdy i trocha psychického odreagování. Na snímcích Michaely Brachtlové leží nahoře Korunka, dole Dählie. Ale neděste se, tak strašný zase sport není. Za dvě minuty oba chodili a mluvily "jakoby nic".

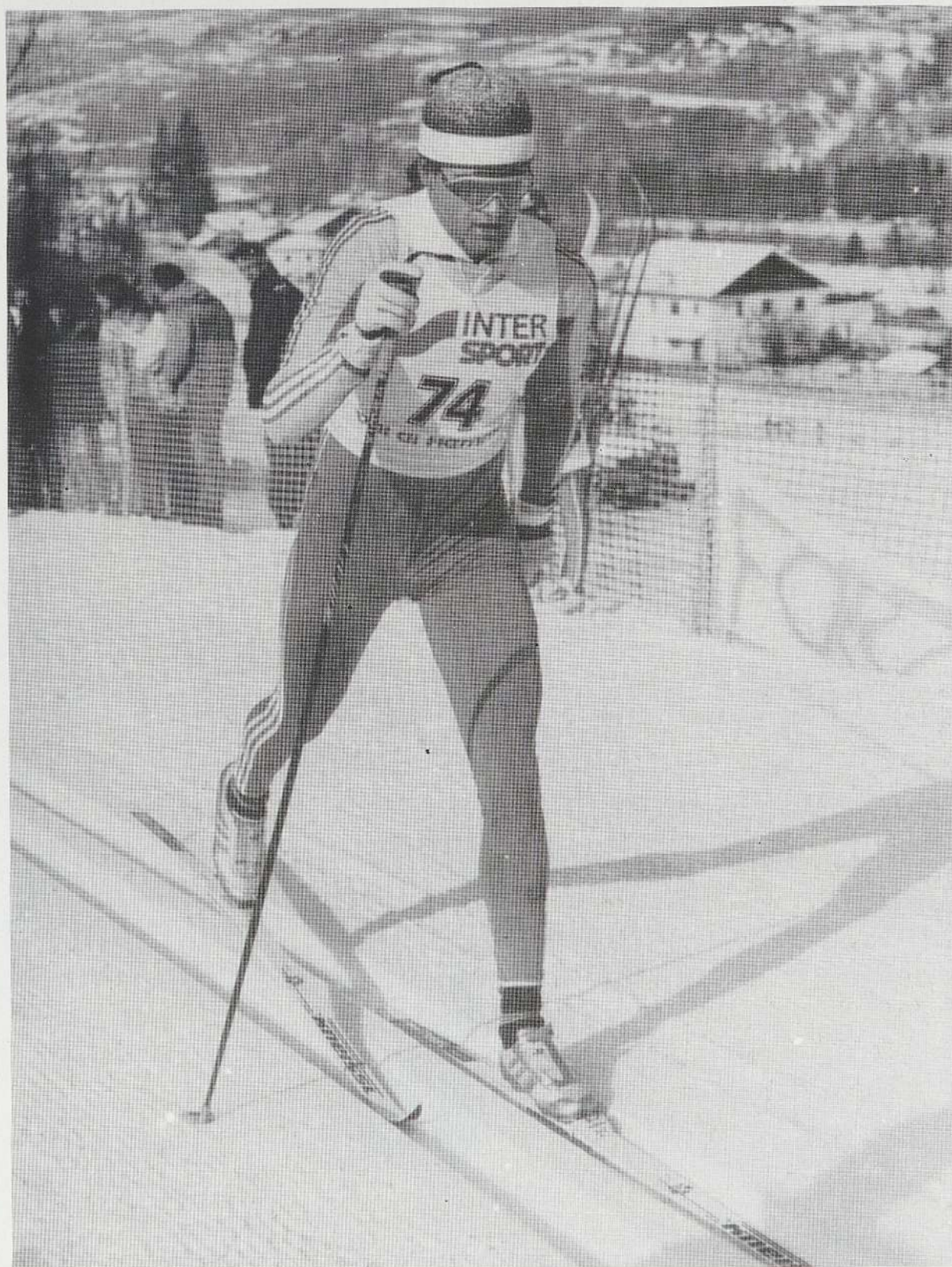
lyžařství

ROČNÍK 77

1991

Kčs 4,-

8

ZE ZÁVODU NA BEZOVCI

*Karin Stejná, Christian Müller a Hans Eckler na snímcích
Bohumila Hynka.*

(K reportáži na straně 6 a 7).

ČTĚTE:

Rozhovor s dr. Potměšilem **2**

O body FIS na trávě **6**

25 let SP **10**

Konečné pořadí SP **12**

Interski **14**
a další zajímavosti

NA TITULNÍ STRANĚ Král bílé stopy 1991 Lubomír Buchta. (Snímek Peter Pospíšil.) NA ZADNÍ STRANĚ OBÁLKY jeden z nejlepších evropských lyžařů na trávě Werner Faggerer z Rakouska na snímku Bohumila Hynka.

Uzávěrka tohoto čísla:

5. července 1991

lyžařství

Ročník 77

Číslo 8

Vychází v nakladatelství Olympia, a. s., v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů Ing. Alexandr Žurman. Redaktor časopisu Karel Bláha. Grafická úprava Miroslav Slejška. Redakční rada: J. Troušil, předseda, Ing. P. Borský, P. Bušta, P. Honzl, PaedDr. A. Horáček, A. Jedlička, Ing. J. Jech, CSc., J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, J. Lánský, M. Lohanský, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, CSc., P. Zelenka. Redakce: Klimentská 1, 115 88 Praha 1, telefon 231 47 40. Vychází jednou za měsíc. Tiskne Typos, tiskařské závody, s. p., nám. dr. M. Horákové 7, 360 32 Karlovy Vary. Cena 4 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, administrace vývozu tisku, Kačkova 19, 160 00 Praha 6. Neobjednané příspěvky se nevracejí. ISSN - 0323 - 1445

Podávání novinových zásilek povoleno ředitelstvím poštovní přepravy Praha, č. j. 1523 ze dne 31. 5. 1991.

Dostaneme podporu?

(Ze zasedání předsednictva FIS)

Náš zástupce v předsednictvu FIS MUDr. Milan Jirásek poslal redakci časopisu písemnou informaci o zasedání předsednictva ve Vídni 31. 5. až 2. 6. 1991. Ze zprávy vybíráme:

Byl projednán návrh na podporu pro olympijskou přípravu reprezentačních družstev ČSFR, Polska, Maďarska, Rumunska a Bulharska na ZOH podle klíče odpovídajícího účasti na hrách v Calgary. Nejde o přidělení částek v hotovosti, nýbrž o úhradu čtrnáctidenního tréninku na ledovcích pro disciplíny, které ve svých zemích nemají odpovídající klimatické podmínky. Řádově se jedná o částce asi 20 000 švýcarských franků pro jedno družstvo s výjimkou skokanů, jejichž příprava na ledovci není považována za nevyhnutelnou. Princip finanční podpory byl předsednictvem FIS přijat a Marc Hodler projedná tuto záležitost s olympijskou solidaritou.

Dále náš delegát podal písemný protest ve věci druhého závodu finále SP ve skoku na Štrbském Plese. Generální sekretář odpoví písemně a zřejmě předá k vyjádření komisi skoku.

38. kongres FIS 7. 6. až 14. 6. 1992 v Budapešti rozhodne o pořadatelích některých světových soutěží v příštích letech. Kandidatury je nutno předložit do 30. 10. 1991. Ide o MS 1994 v letech na lyžích, MS 1997 v akrobatickém lyžování a MS 1997 v klasických i v alpských disciplínách.

O kritériích pro pořadatele SP v alpském lyžování — minimální standard — viz v článku Jána Mráze SP a nové pravidla.

Nebyl přijat návrh, aby se soutěže ZOH v alpských disciplínách započítávaly do SP tak jako v běhu.

V hodnocení MS 1991 byl oceněn zejména postoj rakouské vlády, která zajistila hladký průběh soutěží a bezpečnost všech účastníků v době války v Perském zálivu. Na konto pořadatelů MS ve Val di Fiemme byl vysloven podiv nad malým počtem diváků. Jinak i toto mistrovství bylo hodnoceno kladně, podobně jako MSJ.

MSJ 1992: klasické disciplíny Vuokatti/Sotkamo (Finsko) 18. 3.—22. 3. — alpské disciplíny Maribor (Jugoslávie) 23. 2.—29. 2.

Vzhledem k tomu, že v budoucnu se při OH nepočítá s ukázkovými disciplínami, je nutno prosadit do programu ZOH 1994 všechny disciplíny akrobatického lyžování.

Závažné změny byly přijaty v otázce velikostí značek výrobců na výstroji a výstroji. Budeme o tom podrobněji informovat ve zvláštním příspěvku.

Mezinárodní značka německého lyžařského svazu se mění na GER.

Žádost skibobů o začlenění do FIS — je to pro ně schůdnější cesta než žádat o zařazení do programu ZOH samostatně — nebyla kladně přijata. Většina členů předsednictva neprojevila zájem.

Pokud jde o V-styl ve skoku na lyžích, bylo doporučeno „postupovat malými kroky“. Byla upravena bodová srážka — 1,5 bodu za široké, šikmé nebo šípové vedení — ale zásadní změny nelze přijmout před ZOH v Albertville, protože nejlepší závodníci by už neměli šanci změnit styl skoku.

Snímek Františe Srp

Obnovit pocit hrdosti

Redakce našeho časopisu připravila **rozhovor s předsedou ČSSL dr. Jaroslavem Potměšilem**. Uvádíme podstatnou část naší rozmluvy z 20. června. (Datum připomínáme pro případ, že by se od té doby něco podstatného změnilo.)

Redakce: Ve funkci jste sedm měsíců a už za sebou máte celou sezónu. Jak ji hodnotíte, pokud jde o výsledky reprezentace?

Potměšil: Jako celek výsledky nepřesvědčily a chápu, čím to bylo způsobeno. Nové podmínky ve společnosti přinesly celkovou nejistotu, tápání, tříštění zájmů a váhání, čemu dát přednost. Cením si toho, že většina sportovců i trenérů přesto pokračovala v pozitivním trendu přípravy a zaměření na vrcholné soutěže. Pokud jde o výsledky konkrétních jednotlivců, jistě tušíte, s kým jsem byl spokojen. Nerad bych příliš jmenoval, abych na někoho nezaslouženě nezapomněl. Za všechny tedy Buchta, Benc, Kučera, Goder, Neumannová, sdružení dospělí i juniorskí, skokani junioři.

Ta sezóna přinesla jednu velkou zkušenost: Úspěchy byly tam, kde se podařilo zachovat metodické i systematické přístupy minulých let. Kde chtěli všechno naráz předělat, tam neuspěli. Proto jsme obnovili praxi oponentur plánů reprezentačních družstev, což je podle mne základ vzájemného dorozumění. Jakýsi jízdní řád, bez kterého nikam nedojdeme. Zdůrazňuji, že v naší práci nesmí být anarchie a že pojem „svoboda“ nikdo nesmí s anarchií zaměňovat.

Redakce: Objevují se hlasy, k čemu máme tři lyžařské svazy a tolik funkcionářů, byť převážně dobrovolných. Nestačil by jeden svaz?

Potměšil: Možná, že ano. Dnešní situace odpovídá stávajícímu státoprávnímu uspořádání. Netvrdím však, že je neměnná.

Právě tak si ale nemyslím, že ty tři svazy nemají oprávnění. Funkce republikových svazů je jednoznačná: Mají pečovat o rozvoj lyžování v nejšířším měřítku, o propagaci našeho sportu, o jeho výuku a rozšíření. Mají řídit základní články lyžování — tedy oddíly a župy. A především se starat o mládež, o doplňování dnešní reprezentace talentovaným dorostem.

Úkolem „federálu“ je především státní reprezentace sportovní i funkcionářská (tedy zastupování v mezinárodních organizacích), řízení vrcholných soutěží domácích a pořádání soutěží mezinárodních, vydávání předpisů a podmínek, soutěžních řádů. Zkrátka řídit to, co naše lyžování zastupuje navenek.

S prací republikových svazů ale nejsem zcela spokojen, myslím si, že mají co zlepšovat.

Redakce: Například? ...

Potměšil: Lyžování je hodně rozšířený sport a my toho neumíme využít. Dnešní doba rozvoje podnikání do něj vnáší četné nové prvky. Vznikají soukromé firmy výrobní i „doplňující“. Například některé cestovní kanceláře nabízejí možnosti lyžování v zahraničí nejen pro reprezentanty, ale i pro mládež a dokonce pro rekreační lyžaře, máme možnosti, jaké jsme donedávna neměli. Musíme mnohem víc uplatňovat příležitosti ke spolupráci s jinými organizacemi, například se Sokolem, kde také chtějí „dělat“ lyžování. Především však není lidem zřejmé, jaké výhody vlastně plynou z organizovaného členství. Počet organizovaných lyžařů klesá a vlastně se není čemu divit. V tom se republikovým svazům práce nedaří. Na pochopitelnou otázku „Co mně členství ve svazu lyžařů přinese?“ musíme dát jasnou a srozumitelnou odpověď, přitom odpověď atraktivní.

Doba potlačila emotivní stránky života — a nejen u nás. My se musíme pokusit je obnovovat. Otázka stavovské cti, hrdosti na to, že jsem příslušníkem rodiny lyžařů, členem konkrétního lyžařského oddílu — to nejsou věci, které bychom měli navždy odložit. Právě naopak: Lyžaři vždycky měli velký pocit sounáležitosti, hrdosti na onu sounáležitost, byli proslulí svým nadšením a vztahem k přírodě, k ekologii. Pokud tyto hodnoty neobnovíme, bude to pro nás mít velmi nepříjemné následky a naše budoucnost, tedy budoucnost lyžařů, v tom případě určitě nebude dobrá. Dnes se pocit hrdosti ztrácí i v nejvýznamnějších střediscích našeho lyžování — a z toho mám obavy. Obnovit tyto hodnoty u nejšířší základny je úkol republikových svazů, a právě ten příliš neplní. Nakonec i vztah k našemu odbornému časopisu souvisí s tím, o čem mluvím. Odebrat časopis — to by měl každý lyžař považovat za samozřejmost. Už v tom je ten zmíněný pocit příslušnosti k hnutí.

Redakce: Přitom víme, že v rámci nových registrací členská základna klesá ...

Potměšil: Neklesá tolik, jak někteří pesimisté tvrdí, ale klesá. Je to především organizační nedostatek. Uvědomme si, že příspěvek od státu a tělovýchovy závisí na počtu členů! Bude-li jich výrazně méně, klesnou naše možnosti vcelku. I náš časopis by měl apelovat. Například na bývalé lyžaře, často významné postavy minulosti našeho lyžování: Zapojte se! Pomozte! Každého z vás potřebujeme!

Je to do určité míry přechodný jev. Rozkolísanost naší doby, nejistota, neschopnost lidí zodpovědět si otázku Kdo jsem? Kam jdu? Co vlastně chci? To není plané filozofování, na tyto otázky si myslící člověk musí odpo-

vědět. I naše hnutí si na ně musí odpovědět. Po sevření následovalo uvolnění, zároveň provázené ztrátou orientace a koncentrace, opěrných bodů. Je to přechodné období, nebude však snadné ho překonat. Teprve větší jistota ekonomická přinese filozofické vyrovnání. V zemích, v nichž dosáhli vysokého životního standardu — a nejen v ekonomice — už tyto starosti nemají.

Redakce: Teď k těm optimističtějším prvkům: Mám pocit dobré spolupráce lyžařů českých a slovenských, SL ČR a SLZ. Někdy si říkám: Kdyby si politikové rozuměli tak dobře jako lyžaři, nemuseli bychom se bát o budoucnost našeho společného státu.

Potměšil: Mám tentýž pocit. Necítím zásadní konflikty vyplývající z národnostní příslušnosti. Všichni jsme především lyžaři a teprve potom Češi nebo Slováci. A tak je to správné!

Jistě, nějaké neshody občas existují, ale nejsou to proslulé kompetenční spory. My totiž máme tolik práce a stále ji natolik nezvládáme, že nemáme čas myslet na nějaké rozbroje a kompetence. Opakuji: Jsou některé odlišné názory na postavení výkonných výborů republikových svazů, odpovědných funkcionářů a profesionálních pracovníků — ale to nejsou věci nejpodstatnější a určitě se dohodneme. Například otázka funkčnosti sekretariátů směrem k hnutí nebude určitě něčím, co nás v budoucnu rozdělí.

Redakce: Ve srovnání s tím je znepekující evidentní konflikt v oblasti lyžování a lyžařské výuky. Tam se někteří lidé přímo nenávidí a už i veřejnost ví, že jejich konflikty se projeví dokonce na mezinárodním fóru, na kongresu Interski. Co s tím chcete dělat?

Potměšil: Základní lyžování je důležité a není to vedlejší oblast, jak se někomu zdá. Umožní přivést další zájemce o náš sport, propagovat ho, ze základní výuky nakonec nepřímo vychází příští reprezentace. V zahraničí je výuka lyžování výdělečný resort a instituce o něj mají velký zájem.

U nás se nemůžeme dohodnout na metodických přístupech a teď ke všemu tento konflikt dostal podobu téměř politickou. Někteří funkcionáři se cítí ukřivdění z minulosti a své politické názory a problémy přenášejí do oblasti lyžařské výuky. Na metodických přístupech se ale nezbytně musíme dohodnout — veřejnost a mládež nezajímají konflikty jednotlivců. Musíme najít přístup pro nás optimální po všech stránkách. Přístup, který vyhovuje naší mentalitě, ale i přírodním podmínkám a tradicím. Ze snahy o společné řešení nechceme nikoho vylučovat, obávám se však, nebude-li nutný takový postup

v případě lidí, kteří se prostě dohodnout nechťejí. Snad bychom měli vytvořit jakési „domáci Interski“ a na jeho platformě přijmout společné zásady. Těm potom přizpůsobit organizaci lyžařských škol, přípravu graduovaných cvičitelů a učitelů lyžování.

Redakce: Jak je to s tím nešťastným a tolik kritizovaným polem?

Potměšil: V této oblasti dochází celosvětově ke změnám a u nás tím víc. Zatím se nám nepodařilo najít člověka, který by se v oboru skutečně perfektně vyznal, po všech stránkách se osvědčil. Od trenérů to čekat nemůžeme, i když si nakonec mnoho věcí shánějí sami. Jenže to je právě chyba. Měli jsme krátkou dobu ředitele poolu na federálním svazu, ale neosvědčil se. Tedy on, ne ta funkce.

Nesmíme zůstat pasivní, jinak přijdeme o všechno. Je ale pravda, že především chybějí zkušenosti. Teprve se učíme, pracujeme neprofesionálně, lyžařský obchod je půda, na

níž se neumíme pohybovat. Zahraníční partneři všechno rychle vycítí a zneužívají toho. Nezkušenost se hned obrátí proti nám. Ale vzhledem k tomu, že celosvětově je v této oblasti hodně změn, snad se nám podaří vplout do správného proudu.

Redakce: Rozhovor pro časopis nemohu zakončit jinak než otázkou, jaký by měl být.

Potměšil: Atraktivnější! Obsah by se měl změnit v daleko širší spektrum informací a materiálů. Od čistě odborných sdělení přes rady a informace pro veřejnost až třeba po přehled lyžařských terénů a vybavení i zařízení pro lyžaře. Nesmí to být časopis pro úzkou skupinu odborníků, nýbrž pro všechny zájemce o lyžování.

Vím, že za dnešních podmínek toho lze obtížně dosáhnout a v samotné redakci se musí hodně změnit. Především potřebujeme dělnou a pracovitou redakční radu, složenou z lidí, kteří pro časopis konkrétně pracují. Musejí to být nejen odborníci,

ale také nadšenci. Navíc se musíme polepšit autorsky. Časopisu chybějí nejen peníze... Není myslitelné, aby každé číslo napsali všeho všudy dva tři lidé! Potřebujeme autory z hlavních horských oblastí, jakési pravidelné dopisovatele. Třeba z Krkonoš nebo ze slovenských hor, zkrátka odevšad, kde se v lyžování něco děje. Také v tom vidím úkol především pro republikové svazy: **Vytvářet nejen už zmíněný pocit hrdosti na příslušnost k rodině lyžařů, nýbrž i hrdost na to, že máme svůj vlastní měsíčník, odebíráme ho, považujeme ho skutečně za svůj.**

Ano, ať se také redakce snaží co nejvíce získávat spolupracovníky. Lyžaři si musejí uvědomit, že na úrovni časopisu se nepřímo podílí vlastní každý z nich. Každý by si měl položit v okamžiku nespokojenosti s časopisem otázku: Co jsem udělal pro to, aby byl lepší?

Touto otázkou končíme i náš rozhovor.

Připravil K. B.

Dekret na olympiádu

V Hrzánském paláci v Praze se v úterý 28. 5. 1991 uskutečnila pozoruhodná slavnost. Za účasti předsedkyně Čs. olympijského výboru Věry Čáslavské a místopředsedy vlády ČSFR Jozefa Mikloška byly našim sportovcům předány dekrety nominace na XVI. zimní olympijské hry v Albertville.

To ovšem neznamená, že by jmenování závodníků měli start na olympiádě jistý. Pouze se s nimi počítá. Mohou se připravovat ve větším klidu, bez neustálého dokazování, „jak jsou na tom dobře“. Zároveň to neznamená, že by závodníci, kteří dekret nedostali, neměli vůbec šanci jet na olympiádu. [Máme teď na mysli hlavně zástupce alpských disciplín.] Bude to ovšem chtít trochu víc toho „neklidu“.

Z hlediska počtu nominovaných sportovců vyšlo lyžování ze všech sportů, které přicházejí v úvahu, nejlépe. Z celkového počtu 430 jmenovaných sportovců bylo zastoupeno 23 závodníků.

Neubráníme se malému komentáři: Všichni dobře víme, jak naši lyžaři dopadli na obou seniorských mistrovstvích světa 1991. O to víc ať tedy zavazuje projevená důvěra...

V předběžné nominaci jsou tito závodníci a závodnice:

Běh: Lubomíra Balážová, Alžběta Havrančíková, Anna Janoušková, Kateřina Neumannová, Soňa Mihoková, Iveta Zelingerová — Pavel Benc, Lubomír Buchta, Václav Korunka, Jiří Kvapil, Radim Nyč, Martin Petrásek.

Alpské disciplíny: Veronika Tarasovičová.

Skoky: Ladislav Dluhoš, Tomáš Goder, František Jež, David Jiroutek, Pavel Ploc, Tomáš Raszka.

Severská kombinace: František Máka, Michal Pustějovský, Milan Kučera, Jiří Hradil, Zbyněk Pánek, David Soldát.

[Doplňme ještě pravděpodobnou účast v exhibiční soutěži, na kterou se ovšem diplom nedával. **Rychlostní lyžování:** Petr Kakeš.]

Dva hlasy na závěr:

Pavel Ploc: „Olympiáda je ohromná motivace. Jestli sáhnou potřetí na medaili [dosavadní Plocova olympijská bilance: 0 — 1 — 1], to nemohu vědět. Rád bych. Chci udělat všechno pro to, aby si mladí nemysleli, že si se mnou mohou dělat, co chtějí.“

Alžběta Havrančíková: „Je lepší mít špatnou sezónu za sebou než před sebou. Zvláště, jde-li o sezónu olympijskou. Tajné olympijské přání mám, ale neprozradím ho. Teď trénuju pod vedením Bohuslava Rázla. Dělam vše pro to, abych se dobře umístila.“

Redakce

Zajímavosti

● **Lyžoval a lyžuje.** Zpěvák Dalibor Janda v Čs. sportu vzpomínal, že — vedle jiných sportů — také lyžoval na běžkách. Janda: „Při svém prvním startu mezi 46 profíky jsem skončil na čtvrtém místě. Bez tréninků!“ S klasickým lyžováním se prý rozloučil proto, že neměl doma auto, a tak se nemohl dopravovat na závody. V současné době se věnuje sjezdovému lyžování: „Na sjezdovkách si zvyšuju popularitu. Lidé se rádi přijdou podívat, když vědí, že se zasmějí.“

● **Oteplovačky z Finska:** Blanka Paulů (ZOH: bronz) a Květa Jeriová-Pecková (ZOH: stříbro, dvakrát bronz) rozhodovaly u finské textilní firmy Tacla o tom, v jakých prošívaných bundách a oteplovačkách budou naše lyžařky vystupovat na olympiádě v Albertville.

● **ZOH v Tatrách iluzí?** Prohlásil to podle zprávy ČTK na tiskovce v Praze předseda slovenské vlády Ján Čarnogurský. Řekl, že ucelenou koncepcí rozvoje Vysokých Tater slovenská vláda dosud nepřijala. Podle slov premiéra jsou, pokud jde o Vysoké Tatry, iluzí nejen ZOH 1998 [řekl to ještě před rozhodnutím MOV o Naganu], ale také ZOH 2002 a zřejmě i 2006.

● **Chmurné zvěsti.** Přivezl je předseda Čs. svazu lyžařů dr. Jaroslav Potměšil z kongresu FIS v Laaxu. Světový pohár v běhu se má u nás konat až v roce 1995. Problémy jsou v tom, že tratě v Novém Městě na Moravě nejsou homologované a na Štrbském Plesu je homologovaných jenom 10 km.

● **Příprava běžců na Albertville.** Reprezentační družstvo mužů plus Alžběta Havrančíková zahájilo pod vedením dr. Bohuslava Rázla přípravu v Jičíně a pak se vydalo do Mariánských Lázní. Reprezentační družstvo žen pod vedením Vladimíra Pavlaty — ženy už tudy nejsou „bezprizorné“ — si dalo první sraz počátkem července v Sedmihorkách. Pavlata je reprezentačním trenérem od dubna, oddílová příslušnost SKP Štrbské Pleso.

● **Osobní sponzor.** Pavel Benc (ZOH 1988 štafeta 3., MS 1991 50 km V 5.) sehnal osobního sponzora. Je jím jablonecká firma Soliter.

● **Eva Pravečková končí.** Moc toho Eva Pravečková ze Štrbského Plesa, bydlíštěm však z Karlových Varů, v reprezentaci nenaběhala. Největší úspěchy jí přineslo MSJ 1989 (5 km K 7., 4 X 5 km 3.). Následovaly zdravotní problémy. Po letošním M ČSFR (10 km K 9.) se rozhodla, že nechá běžky běžkami. Hodlá však pracovat s mládeží, což je jistě spolupráce vítaná.

—loh—

Buchta králem bílé stopy

Čtyřřadvacetiletý Lubomír Buchta (ŠKP Štrbské Pleso) se stal vítězem 19. ročníku ankety Král—Královna bílé stopy 1991, kterou pořádá Československý svaz lyžařů a lyžařská sekce Klubu sportovních novinářů České republiky. Se 623 body a náskokem 35 bodů získal tuto poctu před trojnásobným juniorským mistrem světa Milanem Kučera (Dukla Liberec). Sedmnáctiletý junior Kučera patří k nejmladším, kteří se v devatenáctileté historii ankety zařadili do nejlepší trojice. Třetí skončil další člen čs. reprezentačního družstva běžců, dvacetiosemiletý Pavel Benc z liberecké Dukly s 272 body.

Nejllepším družstvem se v anketě stal juniorský reprezentační tým v severské kombinaci — Milan Kučera, Zbyněk Pánek, Jiří Hradil — který zvítězil na MSJ 1991 v Reit im Winkl (SRN). Získal celkem 206 bodů před juniorským týmem skokanů ve složení Roman Lukeš, Milan Kučera, David Jiroutek, Tomáš Goder. Tento kolektiv na MSJ rovněž vybojovat zlaté medaile a byl oceněn 140 body. Třetí skončil reprezentační tým mužů v severské kombinaci se 40 body.

Slavnostní vyhlášení

Slavnostní vyhlášení výsledků ankety připravil z pověření předsednictva ČSSL 14. června večer lyžařský oddíl Jiskry Harrachov v tělovýchovném středisku Rýžoviště. Podobně jako v minulých letech, nechyběl při tomto svátku nejlepších čs. lyžařů a lyžařek žádný z odměňované šestice ani z členů vítězného družstva. Úspěšným moderátorem akce byl sám předseda ČSSL dr. Jaroslav Potměšil, který všechny na pódiu vyzpovídal.

Nový lyžařský král byl tentokrát vyznamenán dvěma korunami. Kromě tradiční s českými polodrahokamy, vyrobené turnovským profesorem Jaroslavem Markem, dostal ještě skleněnou z harrachovského Crystalexu. Tento závod připravil krásné dárky pro všechny vyznamenané jednotlivce i členy neúspěšnějšího kolektivu. Finanční odměny pro medailisty z MSJ a hlavní trenéry přivezl generální sekretář ČSSL ing. Luděk Sraibr.

V Harrachově se rozloučil se závodní činností úspěšný reprezentant ve skoku Jiří Malec, který zdárně dokončil vysokoškolské studium na FTVS v Praze. Výsledky lyžařů ocenil také místostarosta Harrachova ing. Josef Slavík a popřál hodně úspěchů na ZOH 1992. Velký ohlas mělo gentlemanské gesto L. Buchty, který druhou korunu odevzdal Milanu Kučerovi a ocenil tak jeho mimořádné výsledky na MSJ.

Na slavnosti nechyběl ani Krakonoš s gratulací a příslibem dobrých sněhových podmínek pro přípravu. Pro nadšenou harrachovskou lyžařskou mládež byla akce příležitostí k autogramiádě nejlepších čs. reprezentantů. Zástupci ŠKP Štrbské Pleso využili této příležitosti k oznámení, že jsou prvními kandidáty na uspořádání slavnostního vyhlášení jubilejního 20. ročníku ankety v příštím roce.

Nejlepší výsledky vyznamenaných

Lubomír Buchta (16. 5. 1967 — ŠKP Štrbské Pleso). Pátým místem na MS 1991 ve Val di Fiemme v běhu na 15 km klasicky dosáhl nejlepšího výsledku čs. běžceckého reprezentanta v posledních 15 letech na MS v závodech jednotlivců. V závodě klasiků na 30 km skončil devátý. Ve Světovém poháru obsadil 21. místo s 25 body. Je mistrem ČSFR na 30 km klasicky, odchovancem Nového Města na Moravě, kde ve sportovní třídě byla jeho první trenérkou Olga Kadlecová. Od roku 1986 je členem ŠKP Štrbské Pleso. Jeho současným trenérem je dr. Bohumil Rázl.

Milan Kučera (18. 6. 1974 — Dukla Liberec) zvítězil na MSJ 1991 v severské kombinaci jednotlivců i družstev společně se Z. Pánkem a J. Hradilem. Přispěl také k prvenství čs. družstva skokanů na tomto mistrovství světa juniorů. Patří k největším nadějím čs. lyžování a jeho přáním je vybojovat si účast na ZOH 1992 v Albertville. První sportovní zkušenosti získával v Harrachově.

Pavel Benc (10. 7. 1963 — Dukla Liberec) obsadil na

MS 1991 stejně jako Buchta páté místo na 50 km volnou technikou. Na 30 km klasicky skončil 28. a na 15 km volnou technikou 32. Ve Světovém poháru obsadil 25. místo s 19 body.

Václav Korunka (24. 12. 1965 — Dukla Liberec) byl nejúspěšnějším čs. reprezentantem ve Světovém poháru běžců 1991. Skončil šestnáctý s 38 body. Je mistrem ČSFR na 15 km volnou technikou a ve štafetě. Také on začínal v Harrachově.

František Máka (27. 9. 1968 — Dukla Liberec) byl nejúspěšnějším čs. reprezentantem v severské kombinaci na MS ve Val di Fiemme. Skončil šestý, ve Světovém poháru bodoval ve třech závodech.

Kateřina Neumannová (15. 2. 1973 — Šumavan Vimperk) byla nejlepší čs. juniorskou reprezentantkou. Na MSJ na 5 km klasicky vybojovala stříbrnou medaili a přispěla k pátému pořadí ve štafetě. Na mistrovství ČSFR žen byla druhá na 10 km klasicky a třetí na 15 km volnou technikou.

V anketě byla letos dosud největší účast (79). Hlasovalo 36 funkcionářů a trenérů ČSSL a 43 novinářů zabývajících se lyžařskou tematikou. V anketě jednotlivců „bodovalo“ celkem 32 lyžařů a lyžařek — pořadí na šesti místech 10, 8, 5, 3, 2 a 1 bod, u družstev pořadí na třech místech 3, 2, a 1 bod.

Pořadí 19. ročníku ankety jednotlivců: 1. L. Buchta 623, 2. M. Kučera 588, 3. P. Benc 272, 4. V. Korunka 155, 5. F. Máka 126, 6. K. Neumannová 91, 7. A. Havrančíková 79, 8. T. Goder 69, 9. J. Hradil 66, 10. F. Jež 35, 11. M. Kopal 31, 12. L. Medzilhradská 15, 13. Z. Smierčáková 13, 14. Z. Simčáková a J. Janoušková obě 12, 16. P. Kakeš, J. Kvapil a P. Ploc všichni 11, 19. M. Bíreš 10, 20. P. Jurko a N. Laincz oba 8, 22. R. Hladil a M. Petrásek oba 7, 24. M. Pustějovský 6, 25. L. Balážová 3, 26. R. Nyč, V. Podzimek a D. Soldát všichni 2, 29. D. Jiroutek, J. Krnavec, V. Tarasovičová a J. Teplý všichni 1 bod. —

Pořadí družstev: 1. juniorský reprezentační tým v severské kombinaci 206, 2. juniorský tým skokanů 130, 3. reprezentační tým mužů v severské kombinaci 40, 4. reprezentační tým skokanů 34, 5. reprezentační družstvo běžců 22, 6. běžeccký tým juniorů a skokani Dukly Banská Bystrica po 3, 8. reprezentační družstvo žen ve sjezdových disciplínách a skokani Dukly Liberec po 2, 10. družstvo akrobatického lyžování, běžeccký kolektiv juniorek a běžekyně Elitexu Jablonec po 1 bodu.

JAROSLAV TROUSIL

Z vyhlášení výsledků ankety Král—Královna bílé stopy 1991 zdraví čtenáře časopisu Lyžařství:

Handwritten signatures and notes:
 Buchta
 Kučera
 Pavel Benc
 Korunka
 Máka
 Neumannová
 František Máka
 Kateřina Neumannová
 František Máka
 Pavel Benc

Připravujeme se na ZOH

Lyžaři mají před sebou náročnou období. Nejen, že v roce 1992 nás čeká vrcholná sportovní prověrka — olympijské hry, ale navíc už v roce 1994 další ZOH. Jistě víte, že zimní olympijské hry budou přeloženy do poloviny mezidobí cyklu letních her, takže během tří sezón máme nyní dvě olympiády! Navíc se budou konat pravidelné vrcholné soutěže — SP, MS, MSJ — takže v reprezentačních družstvech bude živo.

Přípravu na ZOH 1992 v Albertville naplánovaly všechny úseky ČSSL velmi pečlivě. Novinářům a členům předsednictva byly předloženy podrobné podklady o koncepci olympijské přípravy. Bude vycházet především ze snahy dosáhnout maximálních možných výsledků v současné složité ekonomické situaci, s ohledem na devizové možnosti. Tam, kde lze ke kvalitní přípravě využít domácích podmínek, mají tyto samozřejmě přednost. Přesto nelze výcvikové tábory v zahraničí zcela vyloučit. Praxe minulých sezón ukázala, jaký význam má pro lyžaře například trénink na prvním sněhu. Závěrečné fáze přípravy proběhnou ve všech úsecích vesměs doma.

Pokud jde o sociální a existenční zajištění, jsou novinkou takzvané statutární smlouvy s vybranými sportovci, které vymezí povinnosti lyžařských svazů, středisek a oddílů, ale zároveň povinnosti samotných sportovců a zajistí prioritu reprezentačních úkolů.

Velmi citlivým problémem je otázka lyžařského poolu. Navzdory tomu, že několik měsíců existovala dokonce funkce ředitele poolu při ČSSL, situace se nezlepšila. Unisono všech zní: Nemáme víc, než jsme měli dřív! Zahraniční sponzoři se právě nehrnou a prosadit se na sportovním „trhu“ je stejně obtížné, jako prorazit na trhu ekonomickém. Ačkoliv například v běhu na lyžích patříme mezi nejlepší na světě (podle výsledků se řadíme mezi šest nejúspěšnějších států), klimatickými a ekonomickými podmínkami nejsme ani mezi prvními dvanácti! Například: jediný náš běžec nemá osobního sponzora... [Pozn. redakce: Během přípravy tohoto čísla údajně našel domácího sponzora Pavel Benc.] Zajistit vybavení všech reprezentačních družstev materiálem, výstrojí a výstrojí je těžký úkol. Tím obtížnější, že v jednání s obchodními partnery někdy chybějí zkušenosti.

Ke složení družstev

Jmenování reprezentačních družstev má význam především pokud jde o všestranné zajištění přípravy. Uvádíme pouze reprezentační družstva A (RDA). Kromě nich mají úseky vesměs i RDB, v nichž jsou převážně junioři nebo i dorostenci s perspektivami výkonnostního růstu a zařazení do prvních družstev.

Hlavní trenéři všech úseků shodně zdůrazňují, že tato nominace nemusí být poslední slovo. Pokud se na začátku sezóny ukáže, že se někdo i mimo podmínky RDA dokázal připravit na vysoké úrovni a nominované výkonnostně předčí, nemá cestu do reprezentace uzavřenou. Není vyloučeno, že někdo podmínek v přípravě nevyužije, jiný naopak překvapí. Bylo by nesmyslné nedat v sezóně příležitost tomu, kdo je momentálně lepší.

Složité situace je v alpských disciplínách. Výkonnostně slabší minulá sezóna znamená, že kromě Veroniky Tarasovičové nikdo nesplnil původně stanovená kritéria — zásady nominace čs. sportovců na ZOH 1992. Přesto hlavní trenér

Sdruženáři Kopal a Soldát

Snímek Peter Pospíšil

doporučuje poskytnout několika mužům i ženám možnost s tím, že v sezóně 1990/1991 neuspěl například pro zranění, řešení existenčních a studijních problémů atd. Přihlíží se k výsledkům v sezónách 1988–1990, kromě L. Milanové by jmenovaní měli dostat možnost plněho zabezpečení předolympijské přípravy.

Novinky

Jsou dvě: Jednak chceme prvně nominovat reprezentanta v rychlostním lyžování. Závodník Petr Kakeš (trenér Pavel Zelenka) potvrdil příslušnost ke světové špičce v této disciplíně a splnil už zmíněné zásady nominace čs. sportovců na ZOH 1992. Předsednictvo ČSSL souhlasilo s účastí závodníka Kakeše s tím, že příprava proběhne bez úhrady ze strany ČSSL a bude hrazena sponzorem, případně doplněna z vlastních zdrojů. Totéž platí pro dopravu závodníka a jeho trenéra do místa konání ZOH. Trenér Zelenka uplatňuje pouze požadavek zařadit P. Kakeše do oficiální výpravy a zajistit pro něj i pro trenéra jednotné oblečení.

Druhá novinka se týká akrobatického lyžování, které bude zařazeno poprvé. Zatím však jenom disciplína akrobatický sjezd. Bohužel pro nás — mnohem lepší výsledky máme v akrobatickém baletu, ten však bude v Albertville jenom ukázkovou disciplínou. Úsek přesto doporučil účast Pavla Landy v ukázkové disciplíně a navíc doporučuje účast dvou našich zástupců v disciplíně sjezd. Nominací kritéria ani termín nominace nebyly zatím stanoveny, je však naplánována kompletní letní příprava, včetně kondičních a zdravotních testů. V případě nominace našich zástupců požaduje úsek akrobatického lyžování srovnání oblečení i pro ně a možnost lékařského a regeneračního zajištění z jiných úseků naší výpravy.

Reprezentační A - družstva 1991/1992

Běh na lyžích

MUŽI: Pavel Benc (63), Lubomír Buchta (67), Václav Korunka (65), Jiří Kvapil

(71), Radim Nyč (66), Martin Petrásek (66), Jiří Teplý (62) — Trenér dr. Bohuslav Rázl, asistent Vladimír Sturm.

ŽENY: Lubomíra Balážová (68), Alžběta Havrančíková (63), Anna Janoušková (65), Soňa Mihoková (71), Kateřina Neumannová (73), Zora Šimčáková (63), Ivetta Zelingerová (71). Trenér Vladimír Pavlata.

Skok na lyžích

Pavel Ploc (64), František Jež (70), Jaroslav Sakala (69), Ladislav Dluhoš (65), Tomáš Raszka (71), Tomáš Goder (74), Marián Bielčík (73), David Jiroutek (73), Roman Lukeš (73), František Rydval (73). Trenér Ján Táncoz, asistent Jindřich Mayer.

Severská kombinace

Jiří Hradil (73), Miroslav Kopal (63), Jozef Kovařík (66), Milan Kučera (74), František Máka (68), Zbyněk Pánek (72), Michal Pustějovský (68), David Soldát (71). Trenéři Vladimír Seidl a Tomáš Kučera.

Alpské disciplíny

MUŽI: Adrián Břeš (69), Marián Břeš (64), Peter Jurko (67), Martin Vokatý (68). Trenér Peter Molčan, asistent Zbyněk Reitmayer.

ŽENY: Veronika Tarasovičová (70), Jana Krnvcová (72), Lucie Medzihradská (68), Ludmila Milanová (67). Trenér Milan Růžička, asistent Pavel Žurek.

Všechna družstva mají pochopitelně další členy podpůrných týmů — lékaře, maséry, někdy i chiropraktika, servismany atd. Hlavní trenéři úseků plánují veškeré zabezpečení, včetně medikamentózního a regeneračního [umělé vitamíny, iontové napoje, energetické tyčinky atd.].

[Poznámka: Členové výběrů RDA jsou — s výjimkou skoku — seřazeni podle abecedy. V alpských disciplínách žen je první V. Tarasovičová proto, že jediná splnila zásady nominace.]

K. B.

SUVERÉNNÍ RAKUŠANÉ

V posledním červnovém víkendu pořádala TJ Bezovec Piešťany třetí bodovaný závod FIS v lyžování na trávě. Bodované závody jsou vlastně EP v tomto odvětví a soustřeďují na startu evropskou špičku.

Po této stránce jsme na svahu Bezovce zcela spokojeni nebyli. Viděli jsme pouze závodníky Rakouska a Německa — chyběli například Švýcaři a bohužel také Italové, jimž se zatím na mezinárodní soutěže v této sezóně moc nechce a kolem jejich neúčasti je hodně dohadů. Připravují snad nějaké technické novinky? Využívají nejasností v otázce homologování lyží?

Absolutorium za účast zaslouží Rakousko. Zejména ženy byly kompletní, v čele s několikanásobnou mistryní světa a Evropy Ingrid Hirschhoferovou. Ve výpravě mužů chyběli Peschek a Spinka — vskutku germánská jména! — jinak jsme ale měli možnost vidět hodně kvalitních závodníků, podobně jako z Německa. O startu naší kompletní špičky není třeba psát, byli tu všichni i všechny.

První disciplína organizačně výborně připravených a bez chyby zvládnutých soutěží — obří slalom — se jela za velmi teplého počasí a na zajímavé, byť na naše poměry trochu dlouhé trati. Mnoho překvapení nepřinesla, zato však atraktivní podívanou. Za zmínku stojí velký úspěch Karin Stejné, která po zásluze vystoupila na stupně vítězů. Hirschhoferová a spol. byly suverénní a sledovat jejich jízdu je pro naše závodníky i trenéry velmi poučné. Totéž lze říci o Faggererovi a dalších vítězích (viz výsledky). To, jak se v nejsložitějších úsecích drží na celé ploše lyží, je přímo učebnicové. V trénovanosti nás zatím Rakušané (muži i ženy) hodně předčí.

Nedělní slalom poněkud zklamal. Zejména děvčata byla poznamenána už v prvním kole nездarem Sailerové a především Stejné — jely jako druhá a třetí — což patrně ovlivnilo psychiku účastnic. Jinak si lze těžko vysvětlit, proč v prvním kole 11 děvčat nedojelo vůbec a dvě další postihla diskvalifikace! Zbývajících „všech pět“ nastoupilo ke startu druhého kola. To však bylo ještě složitější než první — nedokončila ani jedna. Dokonce i Hirschhoferová měla krkolomný pád, který našťastí skončil jenom lehkým zraněním. Po zasedání jury se druhé kolo opakovalo, leč nakonec byly dívky klasifikovány jenom tři.

Lepší situace byla v kategorii mužů. Odvážnější a psychicky i fyzicky lépe disponovaní chlapci se nenechali vyvést z míry, takže „úmrtnost“ byla v mezích normy. Pěkné je umístění Mačátovo — navzdory jeho problémům před startem prvního kola — uspokojil i Novotný, Šojat a Stejný.

Výsledky — obří slalom (22. 6., délka tratě 720 m, start 740 m, výškový rozdíl 135 m) — muži: 1. Werner Faggerer (Rakousko), celkový čas 1:44,36 (1. kolo 49,34, 2. kolo 54,42) body 0,00. 2. Eckler 1:46,88 (51,73 — 55,15) 9,66. 3. Müller (oba Rakousko) 1:47,86 (52,37 — 55,49) 13,42. 4. Mačát (ČSFR) 1:48,61 (52,45 — 56,16) 16,29. 5. Schretzmayer 1:49,95 (52,77 — 57,18) 21,43. 6. Balek (oba Rakousko) 1:51,11 (53,54 — 57,57) 25,87. 10. Jančovič 1:54,17 (55,95 — 58,22) 37,6. 11. Šojat 1:54,31 (55,17 — 59,14) 38,14. 15. Stejný 1:57,90 (56,86 — 1:01,04) 51,90. Klasifikováno 26 závodníků. **Ženy** (tentýž den i trať): 1. Ingrid Hirschhoferová (Rakousko) 1:56,21 (56,59 — 59,62) 0,00. 2. Kaiserová (Rakousko) 1:59,19 (56,99 — 1:02,20) 10,26. 3. Stejná (ČSFR) 2:00,47 (58,25 — 1:02,22) 14,66. 4. Kabátová D. 2:03,85 (1:01,57 — 1:02,28) 26,30. 5. Kabátová M. 2:04,60 (1:02,98 — 1:01,62) 28,88. 6. Hojgrová (všechny ČSFR) 2:05,11 (1:00,34 — 1:04,77) 30,63. Klasifikováno 14 závodnic.

Slalom (23. 6., délka tratě 380 m, start 740 m, výškový rozdíl 86 m) — muži: 1. Hannes Sanz (Rakousko) 59,49 (28,94 — 30,55) 0,00. 2. Faggerer 1:00,98 (29,44 — 31,54) 7,14. 3. Eckler (oba Rakousko) 1:01,20 (29,66 — 31,54) 8,19. 4. Mačát (ČSFR) 1:01,61 (30,03 — 31,58). 5. Müller 1:01,68 (30,39 — 31,29) 10,49. 6. Balek (oba Rakousko) 1:01,73 (30,04 — 31,69) 10,73. 8. Novotný 1:02,95 (30,54 — 32,41) 16,58. 11. Šojat 1:04,64 (31,40 — 33,24) 24,67. 12. Stejný 1:05,03 (31,40 — 33,63) 26,54. Klasifikováno

Mistryně světa Hirschhoferová Snímek Bohumil Hynek

20 závodníků. **Ženy:** 1. Bettina Schweighoferová (Rakousko) 1:11,00 (34,81 — 36,19) 0,00. 2. Kathrin Schweighoferová (Rakousko) 1:15,89 (36,60 — 39,12) 19,63. 3. Taňa Ondřejková (ČSFR) 1:26,72 (46,59 — 40,13) 63,10. Klasifikováno 3 závodnice.

Není to lepší ...

Při závodech na Bezovci jsem mluvil se všemi, kdo byli na stupních vítězů — jejich jména najdete ve výsledcích. Dozvěděl jsem se především, jaká je situace lyžování na trávě v Rakousku.

Pokud jde o propagační a sdělovací prostředky, není lepší než u nás. Pro denní tisk toto odvětví neexistuje, specializovaný sportovní tisk o něm píše ojediněle a omezuje se na stručné výsledky. Televizní přenosy z „Grasski“ nejsou a příslušná komise rakouského lyžařského svazu o ně zatím marně usiluje. Hosté dokonce žaslí, že redaktor našeho lyžařského časopisu na tyto závody přijel — u nich to prý nepamatují... Takže ačkoliv Rakušané představují světovou špičku, veřejnost o nich téměř neví!

Lepší je ale situace v rekreačním pojetí tohoto sportu. Vybavení je cenově dostupnější a hlavně domácí výroby. Připouštějí sice, že kdo s trávou úlně začíná, musí do základního vybavení investovat také hodně, přesto však jsou částky „lidovější“ než u nás. Důležité je, že provozovatelé rekreačních středisek pochopili možnost výdělků v létě, tedy mimo lyžařskou sezónu. Provoz vlečků pro travní lyžaře je v mnoha místech samozřejmostí, vyskytují se i první půjčovny výstroje a výstroje. Zkusit si „trávu“ tedy může i ten, kdo do vybavení zatím nehodlá investovat a může se s novým odvětvím seznámit dřív než peníze vloží. Není to dobrý nápad a tip pro naše provozovatele rekreačních zařízení? Rakouští podnikatelé určitě nepřacují zadarmo a oběma stranám se taková praxe vyplatí.

Na svahu i v chatě

Redaktor odborného měsíčníku má při závodech zvláštní osud: Během vlastních soutěží na něj nikdo nemá čas (což je pochopitelné), a tak nejvíc práce udělá před závodem a ještě víc po něm. Proto je v titulu zmínka o chatě (Chirány) pod Bezovcem, v níž mně byli odborníci v lyžování na trávě k dispozici dlouho do noci. A nebyli to lidé ledajací, nýbrž opravdu ti nejkvalifikovanější: Předseda STK Dušan Brna, vedoucí trenér úseku trávního lyžování Dan Mačát, trenér a funkcionář Milan Stejný, známý brněnský činovník ing. Petr Šlojar (pokouší se vyrobít lyže na trávu u nás) a další. Vzhledem k tomu, že už odpoledne jsem měl možnost mluvit s předsedou trávního lyžování ČSSR ing. Ladislavem Šandorem a dokonce s předsedou komise trávního lyžování FIS Robertem Apschnem z Rakouska, byl jsem informován dokonale.

Tráva jako trénink na sněh

Všichni se shodují v názoru, že lyžování na trávě je dobrá příprava pro alpské disciplíny na sněhu. Tím se liší od mnohých představitelů úseku alpského lyžování ČSSR, kteří tvrdí opak. Zastánci trávy však mají svoje argumenty a diskuse na toto téma by jistě byla zajímavá i na stránkách našeho časopisu.

Lyžování na trávě vyžaduje především pečlivost a přesnost. Ideálně vyjet stopu, přesně jet střední oblouk, správně přenášet těžiště. Nic se nedá ošidit, „frajeřiny“ se nevyplátí.

I jinak má toto odvětví ve srovnání se zimou výhody. Především nepotřebuje sníh! A vydrží-li se počasí tak, jako v onom víkendu na Bezovci (20 km od Piešťan), je to pohoda. Slunce a teplo jsou přece jenom příjemnější než zimní počasí, což potvrdí každý, kdo se na závody dívá z deky, na níž se opaluje. (To jsem nebyl já, zato však obecenstvu nic nebrání.) Závodníci ve vysokých lyžařských botách a v kombinézách či dokonce ve svetrech mají ovšem na horko jiný názor. Jenže kdo se dal na vojnu, musí bojovat...

Řeklo by se tudíž, že také pro rekreační sport je trávní lyžování ideální. Ale chyba lávky.

Masový sport to nikdy nebude

Říkájí i největší vyznavači tohoto odvětví. Trochu s nostalgii, leč přiznat si to musejí. Problémů je několik.

Především si uvědomte, že svah musí být speciálně připravený. Minimálně je třeba ho dobře pokosit a vysbírat kameny, které by mohly být nebezpečné lyžím i závodníkům. Také musí být v provozu vlek — a kdo vám ho v létě bude pouštět?! Bez vleku si ale moc nezajezdíte a většinu času strávíte vynášením nelehké výzbroje do kopce.

Ještě větší problém je s cenou veškerého vybavení. Bez sponzorů to vlastně nejde. Samotné lyže stojí nejméně 4500 rakouských šilinků, ale i 6000. Naše se sice začaly prodávat v téměř každém obchodě se sportovními potřebami, jenže zatím nejsou dostatečně kvalitní, chybí jim především větší odolnost. A tak vyznavači trávních lyží čekají, zda se podaří vyrábět dobré lyže v našich podmínkách. Měly by podle slov autora myšlenky stát asi 4000 Kčs a být srovnatelné se zahraničními. Věříme, že to vyjde. Jinak asi nebude mnoho rodičů, kteří mají tolik peněz, aby svým dětem platili nejen výzbroj a výstroj (ta je jenom částečně shodná se zimní), ale především cesty na závody. I ty se totiž konají až příliš často za hranicemi — u nás jich zatím v termínové listině moc nenajde. Kromě tohoto závodu FIS jen sedm, celá sezóna je poměrně krátká. Především proto velká část trávních lyžařů jezdí také v zimě. Na trávě začínáme, což je znát na počtu závodů, oddílů i závodníků.

Kolik jich je?

V listině bodů za tuto sezónu bylo do konce června pouze 15 žáků, 9 zákyň, 27 juniorů, 11 mužů a 19 juniorek. Ani oddílů mnoho nemáme. Všechno závisí na tom, kde se najdou nad-

šenci a uvedou oddíl v život. Zaujalo mne, že toto odvětví je vlastně moravsko-slovenské, v Čechách jakoby neměli trávu! Pouze jeden junior a jedna juniorka jsou z Vrchlabí, respektive z Liberce. Najdou se i Češi zapálení pro toto zajímavé a netradiční, ale velmi atraktivní sportovní odvětví? Určitě by to stálo za pokus.

Věkové složení svědčí o dvou věcech: Jednak o tom, že v tomto odvětví začínáme, jednak o tom, že k němu patří odvahy, schopnost rychle reagovat, nebát se. Tyto vlastnosti má především máďi, takže vůbec nejstaršímu závodníkovi v bodovací listině je 29 let, ale ten hodně překračuje průměr. Nejběžnější údaj o roce narození se pohybuje v rozmezí 1972 až 1976, nejstarší bodující závodnice je ročník 1971. Inu, sport pro mladé.

Hlas odborníka: „Především se to sotva někdo bude učit po třicítce a pro lidi středního a vyššího věku náš sport prostě není. V zimě na svahu potkáte běžně i padesátňky, na trávě nikde!“

Vyrovnáme se špičce?

Evropskou a vlastně i světovou extratřídou tvoří Rakousko, Německo, Švýcarsko a Itálie. Naši vstoupili na mezinárodní scénu trochu se zpožděním, zato však zdatně. Karin Stejná z Moravské Třebové (ročník 1973) se vyskytuje už i ve výsledcích zahraničních závodů hodně vysoko — často do 6. místa — výkonnostně jí začíná dohánět Sylva Lipčičková ze Zlína a sestry Miriam a Denisa Kabátovy z Piešťan. Mezi muži — přesněji juniory — je nejlepší Ladislav Novotný z Vrchlabí, zahanbit se nechtějí nechat ani Michal Mačát a Milan Stejný z Moravské Třebové, Vladimír Kvak z Topoľčan i další chlapci a děvčata, kterým se omlouváme, že jsme jejich jména ještě neuvedli. Však oni si o uvedení jistě řeknou výkony na svazích.

O uznání tohoto odvětví svědčí mimo jiné, že byl jmenován vedoucí trenér úseku trávního lyžování (zminil jsem se o něm v úvodu článku), ale hlavně to, že letos nastoupil první lyžař z „trávy“ základní vojenskou službu v ASVS Dukla Liberec (Novotný). Což je úspěch největší, protože několik měsíců přestávky znamená prakticky nenávratně konec. Je tedy důležité, aby chlapci na vojně neztratili kontakt s vývojem a sport o ně nepřišel.

Má tráva budoucnost?

Docela určitě ano! Pravda, snažil jsem se psát objektivně a poukázat na všechny nevýhody tohoto sportu, ale který sport nemá problémy?

Závody na trávě jsou velmi atraktivní. V mnoha úsecích jezdí „trávaři“ rychleji než by tentýž úsek jel na sněhu, podívaná je to pro každého dramatická, atraktivní. Ideální sport pro televizní přenosy — škoda, že ve většině zemí televize toto odvětví ještě neobjevila. Vzrušující obří slalom na trávě předčí ten zimní a kdo má rád při sportu vzrušení, určitě by si měl cestu na nějaký závod najít. „Tráva“ je sport nadšenců. Na rozdíl od zimních lyží vyžadují tyto „tančíky“ hodně péče při přípravě i po závodech.

„Dvě hodiny denně trénujeme a dvě hodiny si hrajeme s lyžemi“, řekl Milan Stejný starší z Moravské Třebové. (Hádáte správně — je to otec zmíněných juniorů Karin a Milana.) Mohu potvrdit, že ještě v jedenáct hodin večer pracovali někteří na své výzbroji a druhý den ráno začali znovu. Bylo krátce po šesté hodině!

Slova „fanatismus“ nebo „podivinství“ vůbec nemusejí být urážlivá. Na svazích Bezovce jsem poznal krásné podiviny!

Dvoustranu připravil
KAREL BLÁHA

SP a nové pravidlá

JARNÉ ZASADANIE KOMISIÍ FIS V LAAXE

Zasadanie sa uskutočnilo v dňoch 5.—8. júna v známom lyžiarskom stredisku Flims a Laax, ktoré je významným kandidátom usporiadania majstrovstiev sveta v alpskom lyžovaní v roku 1997. Okrem zasadania komisií medzinárodnej lyžiarskej federácie uskutočnila sa i kalendárna komisia pre zimu 1991/92.

Spoločenská časť stretnutia bola poznačená pozornosťou a pohostinnosťou organizátorov stretnutia, ako i opakovaných kandidátov na MS 1997 (Trontheimu pre klasické a Laaxu pre alpské disciplíny). Členov komisií bolo viac ako 400.

Informácie o záveroch jednanja subkomisií a komisie alpského lyžovania predniesol Ráto Melcher. Informoval o kritike kanadských a amerických funkcionárov na činnosť alpskej komisie, ktorá je vraj vedená neodborne a despoticky funkcionármi zo švajčiarskeho a rakúskeho lyžiarskeho zväzu. Uzavrel tím, že je pripravený prijímať kritiku vecnú a konštruktívnu, ale takéto spôsoby odmieta.

Závažný príspevok predniesol predseda FIS Marc Hodler v súvislosti s ohrozením fungovania Svetového pohára v doterajšej podobe. Hovoril o protinávru amerických lyžiarskych činiteľov. Vraveli, že ak nebude prijatý ich návrh na spôsob organizovania Svetového pohára, vystúpi z neho a zorganizujú si vlastný, ktorý bude vyhovovať len podmienkam v USA. Predsedníctvo FIS po kongrese v Montreaux vymenovalo pracovnú skupinu z členov predsedníctva FIS a lyžiarskych expertov, ktorej predsedal sám pán Hodler. Kongres FIS v Montreaux prijal všeobecné rozhodnutie o potrebe rekonštruovať najvyššie súťaže v alpskom lyžovaní po kritike priebehu Svetového pohára.

Pracovná skupina navrhla spofessionalizovať vrcholné preteky alpského lyžovania. Ako profesionáli a zamestnanci FIS boli prijatí ďalší bezpečnostní experti pre zjazdy a superobrovský slalom. Boli prijatí profesionálni koordinátori SP, zvlášť pre mužov a pre ženy. U žien Heinza Kreceka nahradil Kurt Hoch z Nemecka a Hansa Schweingruberu a mužov vymenil Karl Freshner zo Švajčiarska. Tí budú súčasne pracovať ako riaditelia pretekov („Renndirektor“). Navrhuje sa vytvoriť aj profesionálnu funkciu hlavného rozhodcu, ktorý vo Svetovom pohári nahradí technického delegáta. V súvislosti s touto zmenou je potrebné stanoviť činnosť jury — súťažného výboru — a jej funkciu pri pretekoch.

Ďalším významným problémom je otázka kalendára, ktorý bude schvaľovať predsedníctvo FIS na tri roky. Je potrebné riešiť návaznosť súťaží na kontinentálne poháre, tiež problémy južnej hemisféry a rotáciu stredísk pretekov Svetového pohára. V rokoch ZOH lebo MS by malo byť 28 pretekov SP, v ostatných rokoch 32 pretekov. Treba riešiť problematiku tradičných miest usporadúvaných

pretekov, ako sú Kitzbühel, Wengen a pod. Bola vyslovená požiadavka na národné zväzy o pomoc pri zabezpečení striedania tradičných pretekov SP.

Podmienky a kritéria

Boli spracované technické podmienky a kritéria pre uchádzačov o SP. Základným predpokladom sú technické podmienky pre preteky, nutná základná infraštruktúra. Je nevyhnutné stanoviť maximálne poplatky v hoteloch I. a II. kategórie, so skladbou 800 izieb pre SP mužov a 600 izieb pre SP žien, v jedno- a dvojlôžkových izbách.

Sú stanovené lyžiarske s predpísanými štvorcovými metrami pre jednotlivé družstvá, ďalej priestory pre voskovanie a servismanov. Je určený rozsah a veľkosť tlačového strediska, pracovné podmienky v tlačovom stredisku, možnosť prenosu a spojenia, podmienky práce novinárov v mieste konania pretekov.

Je potrebné kontrolovať kvalitu tratí, možnosť a dostatok tréningu. Umelé zasneženie je jednou z podmienok. Požiadavkou je zabezpečiť dobré podmienky pre čo najväčší počet návštevníkov.

Ďalej bude treba vypracovať zmluvy s telekomunikáciami o televíznych právach a mať zabezpečený dostatok kvalitných sponzorov. Financie riešiť reklamou a obchodnou činnosťou. V organizačnom výbore značnú časť práce zabezpečiť profesionálnymi pracovníkmi.

Po preskúmaní týchto podmienok a po prejednaní s národnými zväzmi i v komisií SP schválili predsedníctvo FIS pridelenie SP.

Záver pána Hodlera bol: Tento návrh je pripravený na prejednanie v predsedníctve FIS a po pripomienkach bude predložený na kongres FIS v Budapešti, ktorý sa uskutoční v júni budúceho roku.

Erich Demetz, predseda komisie SP konštatoval, že je rád, že komisie predsedníctva FIS pripravila takéto návrhy, lebo SP v súčasnej dobe potrebuje „silný chrbát“, ktorý ho chráni, aby mohol ďalej existovať. Je pripravený kalendár SP pre zimu 1992/93 tak, aby na jesennom zasadaní ho mohlo predsedníctvo FIS schváliť.

Do jesene je potrebné na tratiach SP pripraviť variantné riešenie — umiestnenie štartov v prípade nepriaznivého počasia. Štartovný interval pri pretekoch je v rozmedzí 1 až 2 minút. Jury rozhodne o konkrétnom intervale pri jednotlivých pretekoch a určí pozície televíznych kamier.

Problémy hodnotenia

Na zasadaní Európskeho pohára predniesol Karl Freshner zo Švajčiarska nový návrh, ako v budúcnosti hodnotiť lyžiarov vo svetovom a v kontinentálnych pohároch tak, aby bolo možné stanoviť výkonnostné poradie najlepších lyžiarov.

Sú dva možné spôsoby: Jedným je matematicky porovnať a spresniť hodnoty pre výpočet FIS bodov u všetkých druhov súťaží, a tak stanoviť poradie. Druhý spôsob navrhuje novú škálu bodov s rôznymi hodnotami a percentným vyjadrením pre SP a kontinentálne poháre, podľa ktorej by sa stanovilo poradie najlepších lyžiarov. FIS body budú naďalej vypočítavané. Je možné napríklad stanoviť, aby pre výpočet hodnotiacich bodov sa brali do úvahy štyri najlepšie výsledky. Na základe tohoto hodnotenia riešiť počty pretekárov z jednotlivých štátov. Zabezpečiť možnosť vstupu mladých pretekárov, ktorí majú len FIS body, do hodnotenia. Je potrebné rozhodnúť o zásadách a potom vypracovať podrobné podmienky hodnotenia.

Zrebovanie do skupín Európskeho pohára zostáva tak, ako v minulej sezóne, t. j. podľa bodov v EP. Tento spôsob prebrali i ostatné kontinentálne poháre.

Z jednanja vyšla jednoznačná požiadavka, aby na kongrese sa upresnila maximálna prirážka v Európskom pohári. Vo výpočtovej komisií je pripravený návrh na celkom zjednodušený výpočet prirážky.

V súvislosti s príchodom a odchodom pretekárov na EP budú upresnené nároky na úhradu organizačnými výbormi. Denná výška penzie nesmie prekročiť 60 ŠFr. Ak sa uskutočnia tri súťaže, pripočítava sa na úhradu jeden deň. Pre zjazdy mužov a žien sú od FIS požadovaní bezpečnostní experti. Boli pripravené podklady pre zostavenie kalendára 1992/93.

Bez umělých skokov!

V komisii pre stavbu tratí bol prejednaný problém, ktorý sa objavil v minulej sezóne na viacerých pretekoch, vrátane majstrovstiev sveta: Budovanie umelých skokov a mostíkov na zjazdových tratiach pre superobrovský slalom. Je potrebné určiť, čo je umelý mostík a z čoho je. (I umelý sneh je umelý prvok.) Pre sezónu 1991/92 sa zakazuje budovať umelé skoky! Pre kongres sa upraví upresnenie príslušného pravidla. Taktiež sa v komisii pripravuje nová formulácia zjazdu, v ktorej sa upresnia technické podmienky (priemerná rýchlosť z celej trate, maximálna rýchlosť na určitom úseku, bezpečnostné opatrenia a pod.). Trenéri a Bernhard Russi požadovali v pravidle väčšiu voľnosť pri stavbe tratí. Základná požiadavka je, aby bezpečnosť pretekára zostala hlavným a určujúcim ukazovateľom.

Komisia ženského lyžovania navrhla zmenu vo výškových parametroch alpských tratí. Ak je výškový rozdiel veľký, mala by trať byť jednoduchšia a technicky menej náročná. (Nie ako v Meribell!) Zjazd maximálne 800 m, slalom od 120 do 200 m, na MS a ZOH minimálne 140 m. Obrovský slalom od 250 do 400 m u MS, u ZOH minimum 300 m, superobrovský slalom od 350 do 600 m, minimum na MS a ZOH 400 m.

V súčasnosti je vo svete schválených 3683 tratí. Je podrobne rozpracovaná problematika bezpečnostných plovov a sietí.

Bránkové tyče

Bolo dohodnuté, že doteraz užívaný termín kľbové tyče bude nahradený termínom bránkové tyče. V budúcej sezóne sa uskutočnia preteky na bránkových tyčiach plnených vzduchom. Taktiež je potrebné technicky riešiť upevňovanie terčov na tyče z bezpečnostného hľadiska.

Komisia pre rýchlostné preteky — rýchlostný kilometer — pripravuje podmienky na homologáciu tratí a prácu technických delegátov. Bol zavedený Svetový pohár, v ktorom z 18 pretekov bolo pre nejasné technické problémy a neinformovanosť organizátorov päť vyškrtnutých z hodnotenia. Rýchlostné preteky zostanú pre FIS prijateľné, ak sa budú organizovať tak, že bude rýchlosť kontrolovateľná a budú jasné pravidlá.

Komisia mládeže nedoporučuje zvýšiť počet detských medzinárodných pretekov nad 10 v sezóne. Žiada, aby prepravné vzdialenosti medzi poriadateľmi boli do 200 kilometrov. Kandidáti usporiadania MSJ: Pre rok 1993 Taliansko, 1994 Francúzsko, USA a Švajčiarsko, pre rok 1995 Nórsko.

Komisia pre pravidlá a kontrolu konštatovala celkové zlepšenie v administratíve pretekov, lebo len tri preteky za celú sezónu bolo nutné anulovať. Pri zmene výškových rozdielov u ženských disciplín (ak budú schválené) bude potrebné zmeniť i počet brán v jednotlivých disciplínach. U superobrovského slalomu sa navrhuje upresniť počet brán s tým, že budú rozhodujúce navádzacie brány. Doplnilo sa pravidlo, že v budúcej sezóne sa musia uskutočniť všetky preteky na bránkových (kľbových) tyčiach. Časomiere pri pretekoch bude zakázané používať rádiového impulzu na spustenie alebo zastavenie časomier. Pred školením technických delegátov na jeseň bude vydaná tzv. modrá knižka s upresnením prijatých zmien.

Na záver zasadania komisia alpského lyžovania vypočula informácie zástupcov organizačných výborov ZOH a MS.

LADISLAV HARVAN

(O záverečných týkajúcich se klasického lyžovania a severské kombinace budeme informovat v příštím čísle.)

ŠTÝLOVÉ ZNÁMKY PRI SKOKU

V posledných rokoch rozvírila hladinu lyžiarskej verejnosti otázka, aké známky dávať za štýl skokanovi, ktorí skáču tzv. V-štýlom. Je známe, že čoraz viac, najmä mladých skokanov, sa snaží skákať týmto štýlom, ktorým sa dokazovateľne dosahujú väčšie dĺžky skokov.

Samozrejme, že toto nie je prvá zmena na skokanskom štýle. Ten prešiel vo svojej histórii viacerými zmenami. Spomeňme si len na niektoré hlavné:

— Zpočiatku skokani skákali vzpriamene a pohybovali (krúžili) rukami.

— Potom prišlo predklonenie tela s pokrčenými rukami vpred bez ich pohybovania. Tento štýl zaviedol legendárny nórsky skokan Birger Ruud.

— Viacerí skokani len málo predklonili telo a ruky mali vystreté úplne dopredu. Tak skákal nemecký skokan Recknagel a z našich Martiniák.

— Neskoršie mnoho skokanov už pri nájazdu, ale hlavne potom pri lete vzduchom, mali ruky vzadu pripažené pri tele.

— Teraz sa „derie“ dopredu V-štýl.

Tento štýl však nekorešponduje (?) so zásadami, ako sú opísané pre „ideálne“ držanie tela v medzinárodných pravidlách, ktoré doteraz kladú dôraz na harmóniu, dynamiku a estetickú stránku skoku. Nemá teda byť rozhodujúca len dĺžka skoku, ale aj jeho „krása“, teda štýlové prevedenie.

Všetky opísané novosti vyžadovali pravdaže aj nový pohľad na hodnotenie týchto nových štýlov, resp. odchýliek od doterajších pravidiel. Je len samozrejme, že novosti si nutne vyžiadali aj nové tréningové prístupy.

Doterajšie zmeny štýlu neprinesli až tak veľké problémy pri vypracovávaní pravidiel pre štýlové známky. U medzinárodných rozhodcov sa darilo ujednotiť ich hodnotenie, k čomu pomohlo aj pravidelné konanie medzinárodných

seminárov rozhodcov. Hodnotenie V-štýlu je — zdá sa — komplikovanejšie a v náhľadoch vládne značná nejednotnosť.

Treba povedať, že kritický postoj k otázke tohoto štýlu zaujímajú hlavne trenéri skokanov, ktorí používajú V-štýl. Kritiku začal ako prvý švédsky tréner Boklöva na majstrovstvách sveta v Lahti.

Meranie vykonané vo vzdušnom kanále na Technickej univerzite v Trondheim (Nórsko) ukázali, že pri V-štýle sa skokan po odraze dostáva až o 26 až 28 % viac do výšky ako skokan, ktorý používa paralelné vedenie lyží. To znamená, že skokan používajúci V-štýl skáče ďalej.

Na základe tohoto vedecky vykonaného záveru prijala skokanská komisia FIS na svojom zasadnutí v Montreaux rozhodnutie, že široké vedenie lyží vo vzduchu, ktoré sa používa pri V-štýle, sa bude hodnotiť zrážkou 1,5–3 bodov z celkovej štýlovej známky. K tomuto rozhodnutiu viedla aj okolnosť, že pri V-štýle sa vyskytujú častejšie nebezpečné pády, čo sa viackrát prihodilo aj samotnému Boklövovi.

Toto rozhodnutie vyvolalo pochopiteľne veľkú diskusiu, predovšetkým medzi odborníkmi. Vystáva teda otázka:

— Koľko skokanov bude mať odvahu sa preorientovať na V-štýl alebo sa ho naučiť?

— Môže sa vôbec tento štýl odporučiť skokanom kvôli jeho (nej)bezpečnosti, napríklad pri letoch na lyžiach?

— „Nepotrestanie“ (nezrážanie štýlových známok) povedie k tomu, že skokani skákajúci normálnym štýlom budú znevýhodnení, pretože nebudú tak ďaleko skákať ako „V-štýlovi“ skokani. Je záujem tento vývoj podporovať a znevýhodňovať skokanov, ako sú Felder, Thoma a či Petek?

Pri posudzovaní V-štýlu treba brať v úvahu, že nejde len o zmenu príslušných pravidiel, ale aj o zásadnú úvahu (rozhodnutie), či sa zostane pri doterajšom štýle skoku na lyžiach, alebo či budúci štýlom skoku bude V-štýl. A tak na bedrách skokanských odborníkov v skokanskej komisii a jej odborných subkomisiách FIS leží „osudové“ rozhodnutie:

— Či sa len zmenia body za chyby skokana pri lete.

— Alebo sa V-štýl bude akceptovať bez zrážania bodov za „chybné“ prevedenie letu.

To musia rozhodnúť odborníci (trenéri, rozhodcovia). Vzhľadom na dôležitosť tejto veci pre ďalší rozvoj skokanského športu treba tak urobiť čo najskôr.

JÁN MRÁZ

(s použitím zahraničných prameňov)

K tomu poznámka redakcie: Pri závere SP skokanů na Štrbském Plese hodně závodníků i trenérů vyjadřovalo názor, že hodnocení stylu by se mělo úplně zrušit! Ani jejich argumentace nepostrádá logiku:

1. Divák chce vidět délku. Hodnocení stylu ho nezajímá a většina lidí se v něm stejně nevyzná. Navíc umožňuje subjektivní pohled, zatímco délka je objektivní a mimo diskusi.

2. Může být dlouhý skok technicky špatný? Můžeme snad o vítězi závodu říkat, že má špatný styl?

Je třeba potom by se muselo změnit měření délky a přejít — bude-li to vůbec možné — na měření optické, s přesností na 1 cm. Což by ovšem znamenalo další revoluci v této disciplíně!

K. B.

25 let Světového poháru Začátek byl v Andách

/2/

PIJTE MINERÁLNÍ VODU!

Soutěž začala v lednu následujícího roku. Po trochu rozpačitém úvodu se rozjela naplno, Světový pohár se stal neodvolatelnou skutečností.

V té době doznalo alpské lyžování nejen organizační změny, ale i zásadní obrát ve výstroji a výzbroji, což nakonec postihlo nejširší okruh lyžařů, včetně rekreačních. Dřevo na lyžích bylo postupně nahrazováno kovem a umělými hmotami. Změnilo se vázání (s pojistnou špičkou a upínací patou), tomu se přizpůsobily boty se speciálně tvarovanou podrážkou. Bota se proměnila v jediný odlietek z umělé hmoty, s „bačkorou“ uvnitř.

V boji o setiny začali závodníci oblékat různé kombinézy. Poprvé se v takové „slupce“ (novináři tenkrát říkali James-Bond-Anzug) objevil Karl Schranz na Lauberhornu 16. ledna 1966. Zvítězil. Byl to prý nejkrásnější Lauberhorn od vzniku závodu v roce 1930.

Také se pomalu začal roztáčet kolotoč peněz a reklamy. Do pomyslného ringu vstoupili sponzoři, jako první francouzská minerálka Evian. Majitelé této firmy přišli s cenami pro nejlepší závodníky na závěr sezóny, se známými křišťálovými glóbusy. Velký glóbus za celkové vítězství, malý za vítězství v jednotlivých disciplínách. Zpočátku to byly sjezd, slalom a obří slalom, později se přidala

kombinace, nejnověji super obří slalom.

NEVĚDĚLI O TOM

Naostro se začalo 5. ledna 1967 v západoněmeckém městečku Berchtesgaden závodem ve slalomu. Nejkurioznější bylo, že pořadatelé ani závodníci tenkrát nevěděli, že jde o závody Světového poháru. Až dodatečně se v některých novinách objevilo (stydlivě a v uvozovkách) označení „Světový pohár“. Jak k tomu trapasu došlo? Serge Lang vysvětluje: „Zapomněl jsem organizátorům v Berchtesgadenu sdělit, že jejich každoroční Jenner-Rennen byl zařazen do našeho Světového poháru.“

Nicméně, body se už rozdávaly. První závod vyhrál Rakušan Heinrich „Heini“ Messner, před druhým (Julesem Melquiandem) měl náskok 0,182 s. Ano, čas se při těchto závodech měřil na tisíciny! Byla to novinka, která našťastí dlouho nevydržela. Se setinami je to přece jen jednodušší.

Mezi ženami byla vítězkou prvního závodu SP Kanadanka Nancy Greenová, která v Oberstaufenu vyhrála slalom a obří slalom.

SEDM SETIN SEKUNDY

V té sezóně se Nancy tuze bila s Marielle Goitschelovou a o svém celkovém prvenství v 1. ročníku SP roz-

hodla až vítězstvím v posledním závodě sezóny, v Jackson Hole (USA). Ve srovnání s Marielle byla rychlejší o 0,07 s a stala se tak první držitelkou velkého křišťálového glóbusu, navíc získala malý glóbus za obří slalom. Malé glóbusy za sjezd a slalom patřily Goitschelové.

Mezi muži se v prvním ročníku brzy ujal vedení Jean-Claude Killy. Vyhrál oba pověstné sjezdy ve Wengenu a Kitzbühelu, ale i oba slalomy v oněch střediscích pořádané. Prokázal mimořádnou univerzálnost, kterou potvrdil celkovým vítězstvím ve Světovém poháru i ve všech jeho tehdejších disciplínách. Nutno dodat, že celý první ročník se jel neoficiálně, protože teprve na kongresu FIS v Bejrútu byla 3. června 1967 soutěž oficiálně schválena.

Ti, kteří v následujících ročnících získali nejvyšší trofej — křišťálový glóbus — tvoří slavnou řadu a slušelo by se o každém z nich napsat alespoň několik slov. Jenže řada je to dlouhá, příliš dlouhá na tuto stať.

A PATNÁCT JÍ BYLO LET

Přece jen se však u jednoho jména zastavíme. V rámci 2. ročníku SP 1967/68 se konal v rakouském Badgasteinu sjezd žen. Vyhrála ho Olga Pallová. O 30 sekund za ní, na posledním (78.) místě skončila dívka, která si určitě zaslouží naši pozornost. Bylo jí tenkrát 15 let a jmenovala se Annemarie Prölllová, po provdání Moserová. Když vítězstvím ve sjezdu na ZOH 1980 v Lake Placidu Annemarie Prölllová-Moserová končila, mohla hrdě bilancovat: Stala se nejúspěšnější závodnicí Světového poháru! Mezi všemi, tedy i mezi muži. Dosáhla největšího počtu celkových vítězství, vlastní celkem šest velkých křišťálových glóbusů. (Těch malých je nepočítaně.)

Mezi vítězi závodu SP figuruje také jedno jméno z Československa. Historického prvního — a zatím našeho jediného — vítězství dosáhla Jana Šoltýsová-Gantnerová. V roce 1980 zvítězila ve sjezdu v Altenmarktu (Rakousko).

Na závěr ještě několik „nej“: Největšího počtu vítězství v jednotlivých závodech SP dosáhl Švéd Ingemar Stenmark — 86. Mezi ženami Moserová — 62. Nejvíce velkých glóbusů mají ze soutěží mužů Ital Gustavo Thöni a Švýcar Pirmin Zurbriggen — po čtyřech. O nejúspěšnější ženě už byla řeč. Pokud jde o bodové zisky: Z mužů nestrádal Ingemar Stenmark 3880 bodů, z žen Moserová 2899.

MICHAEL LOHNISKÝ

K SERIÁLU o 25 letech Světového poháru připojujeme dva snímky. Na tomto je Rakušan Helmut Höflechner při tréninkové jízdě ve Val Gardèně. Snímek pochází z roku 1985.

Druhý je ještě mnohem starší — ročník 1958. Je na něm zachycen Karl Schranz na někdejším olympijském slalomovém svahu Rödckleiva neda-leko norského hlavního města. Schranzovi bylo tenkrát 20 let a byl čerstvým mistrem Rakouska ve všech čtyřech disciplínách alpského lyžování.

Záběr je unikátní i pokud jde o vybavení jedné z největších postav historie alpských disciplín. Za povšimnutí stojí hlavně kožené „přezkáce“ a čalunění u vázání. To se dnes na lyžařských svazích sotva někde vyskytne... Tím spíše ne jako součást výstroje předního světového závodníka.

Ze světa

ZE BY? Kolem Gunde Svana a jeho účasti na ZOH 1992 v Albertville pořád není zcela jasno. Nedávno přinesl Český Expres zprávu, která si protirečí se zprávou ČTK. Podle Českého Exprese Gunde Svan do Albertville přece jen pojede. Dosa- vadná přestávka prý způsobilo to, že chtěl manželce pomoci při jejím studiu na policejní škole!

UMÍ BĚHAT. Německá běžkyně na lyžích (bývalé NDR) Gabi Hessová se představila i jako zdatná atletka. Při jednom „mítinku s hubbou“ běžely závodnice půlhodinovku a Hessová vy- hrála. Za třicet minut uběhla 7960 m. (Když zaokrouhlíme na 8000 m, můžeme lehce odvodit, že by tímto tempem zvládla 10 000 m pod 38:00 min, což už by u nás znamenalo mistrovskou třídu v atletice.)

ALBERTVILLE SE CHYSTÁ. Na silnici k tomuto městu vítá návštěvníky obrovský rytíř v červeném hábitu s bílými kříži. Zřejmě to bude někdejší savojský vévoda Albert, po němž Albertville dostalo své jméno, „město Albertovo“. Pro nás je ovšem důležitý hlavně fakt, že tu 8. února začnou XVI. zimní olympijské hry, které budou trvat do 23. února. Je připraveno 53 sad medailí v sedmi sportovních odvětvích.

OPERACE. Skokan Jens Weissflog [ZOH: 1 — 1 — 0], který nyní hájí barvy Spolkové republiky Německo, se podrobil ope- rací levého kolena.

OPĚT KLAMMER. Olympijský vítěz ve sjezdu Franz Klammer se opět objevil na brněnském automobilovém okruhu, kde se pořádalo mezinárodní mistrovství Rakouska v závodech auto- mobilů. Franz Klammer zvítězil v kategorii cestovních vozů. Stalo se o prvním červnovém víkendu.

„JÁ SE TAM VRÁTÍM!“ pravil takřka s básníkem finský sko- kan Matti Nykkänen. Kam? Na olympijské hry! Konkrétně na ZOH 1992 v Albertville se nyní plně připravuje toto „enfant terrible“ finského skoku. Letní přípravu absolvoval v západoněmeckém Hinterzartenu na umělém ledě. Přihlížely manželka Pia a roční dcerka Evelina. Ke skokům přidával gymnastiku, běh a kondiční vzprávní.

AMERICANÉ NEMAJÍ PENÍZE. Aspoň ne běžci, a tak se příští sezónu nebudou v USA konat závody SP v běhu na lyžích. V Kanadě se však závodit má. Tato zpráva přišla ovšem dřív než se rozhodlo o tom, že v Salt Lake City, jedné ze zastávek běžeckého SP, se ZOH 1998 konat nebudou.

HODLER A MOV. Prezident Mezinárodní lyžařské federace FIS Marc Hodler je členem exekutivy Mezinárodního olympijského výboru. Bylo to potvrzeno na 97. zasedání MOV v Birminghamu. Připomínáme, že Marcu Hodlerovi je 73 let, prezidentem FIS je 40 let(!) a členem MOV 28 let. —loh—

Jak ve SP sjezdařů?

Poměry ve Světovém poháru sjezdařů se poněkud uklid- nily, což se odrazilo na podobě termínové listiny. Jak- mile budeme mít k dispozici její oficiální verzi, tak vás s ní na stránkách našeho časopisu seznámíme. Zatím ně- kolik informací, jak jsme je podchytili z různých pra- menů.

Muži začínají Světový pohár v „sídle odbojnů“, v USA. Konkrétně 23. 11. v Park City. Ženy začínají 30. 11. v Piancavallo v Itálii.

Konec Světového poháru bude pro obě kategorie v Crans Montaně ve Švýcarsku. Ženy mají mít svůj po- slední závod 17. 3. 1992, muži 18. 3.

Muži budou závodit na 19 místech a absolvují 9 sjezdů, 9 slalomů, 7 obřích slalomů, 6 superobřích slalomů, 3 kombinace a 1 paralelní slalom. — Ženy budou závodit na 14 místech, na programu mají 7 sjezdů, 8 slalomů, 7 obřích slalomů, 6 superobřích slalomů, 1 kombinaci a 1 paralelní slalom.

Z nových regulí: Pět dnů před závodem bude trať uzavřena pro trénink, kromě tréninku oficiálního. (Po- rušení tohoto pravidla by znamenalo pro pořadatele „díštanc“ na dva roky.)

Mezinárodní jury závodů SP budou tvořit zástupce pořadatele, technický delegát FIS, „ředitel závodů FIS“ a (pro případ sjezdu a superobřích slalomů) bezpečnostní technik. O funkci ředitele závodů FIS (Renndirektor) viz v článku Ladislava Harvana na str. 8.

Neskoré blahoželanie

Počas Majstrovstiev sveta v klasických disciplínach, ktoré sa konali toho roku vo Val di Fiemme, zasadalo aj plénum komisie pre klasické disciplíny Medzinárodnej asociácie športových novinárov (AIPS).

Na obdobie do roku 1995 si plénum zvolilo štrnásčlen- ný pracovnú komisiu. Jej podpredsedom sa stal Štefan Mašlonka, náš dlhoročný športový novinár, ktorý bol na viacerých majstrovstvách sveta v lyžovaní šéfom tlačového strediska. V komisii sú zastúpení novinári z 10 krajín.

K tomuto významnému uznaniu dlhoročnej práce na poli nášho i medzinárodného lyžovania Štefkovi Mašlonkovi srdečne blahoželáme.

—Mr—

Konečné pořadí Světového poháru 1990/91

ALPSKÉ DISCIPLÍNY — MUŽI

Sjezd: 1. Heinzer (Švýc.) 159, 2. Skaardal (Nor.) 125, 3. Mahrer (Švýc.) 81, 4. Höflehner (Rak.) 64, 5. Boyd (Kan.) 62, 6. Ortlieb (Rak.) 56, 7. Stock (Rak.) a Zehentner (SRN) oba 50, 9. Besse (Švýc.) 47, 10. Arnesen (Nor.) 44, 11. Ghedina (It.) 40, 12. Thorsen (Nor.) 36, 13. Huber (SRN) 30, 14. Wirnsberger (Rak.) 26, 15. Henning (Švéd.) 24. — **Soutěž států:** 1. Švýcarsko 335, 2. Rakousko 224, 3. Norsko 210, 4. Kanada 85, 5. SRN 84, 6. Itálie 69, 7. Francie 49, 8. USA 29, 9. Švédsko 24, 10. Lucembursko 8 b.

Superobří slalom: 1. Heinzer (Švýc.) 40, 2. Eberharter (Rak.) 33, 3. Skaardal (Nor.) 28, 4. Piccard (Fr.) 27, 5. Mader (Rak.) 26, 6. Wasmeier (SRN) 25, 7. Holzer (It.) 20, 8. Aamodt (Nor.) 19, 9. Zehentner (SRN) 18, 10. Girardelli (Luc.) a Alphand (Fr.) oba 15, 12. Accola (Švýc.) 13, 13. Arnesen (Nor.), Mahrer (Švýc.), Salzgeber (Rak.), Marksten (Nor.) a Polig (It.) všichni 12 b. — **Soutěž států:** 1. Norsko 91, 2. Rakousko 80, 3. Švýcarsko 79, 4. Francie 53, 5. Itálie 45, 6. SRN 43, 7. Lucembursko 15, 8. Švédsko 13 b.

Obří slalom: 1. Tomba (It.) 152, 2. Nierlich (Rak.) 101, 3. Girardelli (Luc.) 84, 4. Kälin (Švýc.) 84, 5. Nyberg (Švéd.) 52, 6. Furuseth (Nor.) 44, 7. Eberharter a Mader (oba Rak.) oba 35, 9. Wallner (Švéd.) 34, 10. Aamodt (Nor.) 32, 11. Kjuus (Nor.) a Salzgeber (Rak.) oba 30, 13. Piccard (Fr.) 28, 14. Knöri (Švýc.) 27, 15. Accola (Švýc.) a Walk (Rak.) oba 22 b. — **Soutěž států:** 1. Rakousko 246, 2. Itálie 193, 3. Švýcarsko 156, 4. Norsko 106, 5. Švédsko 101, 6. Lucembursko 84, 7. Francie 34, 8. Jugoslávie 20, 9. SRN 15, 10. USA 12 b.

Slalom: 1. Girardelli (Luc.) 110, 2. Furuseth (Nor.) 102, 3. Nierlich (Rak.) 100, 4. Fogdö (Švéd.) 95, 5. Stangassinger (Rak.) 80, 6. Tomba (It.) 70, 7. Accola (Švýc.) 67, 8. Tritscher (Rak.) 64, 9. Bittner (SRN) 62, 10. Erikson (Švéd.) 56, 11. Gstrein (Rak.) 48, 12. Roth (SRN) 46, 13. Kjuus (Nor.) 42, 14. de Crignis (It.) 36, 15. Mader (Rak.) 36 b. — **Soutěž států:** 1. Rakousko 347, 2. Itálie 188, 3. Švédsko 185, 4. Norsko 174, 5. Lucembursko 110, 6. SRN 109, 7. Švýcarsko 84, 8. Japonsko 29, 9. Francie 19, 10. Kanada 5 b.

BĚH — ŽENY

1. Vjalbeová (SSSR)	20	25	25	25	—	25	25	—	{20}	25	25	25	220
2. Belmondová (It.)	25	11	20	—	12	15	{9}	{6}	12	12	12	9	128
3. Jegorovová (SSSR)	12	20	15	—	—	{5}	{8}	12	25	15	15	12	126
4. Westinová (Švéd.)	7	15	7	—	20	{10}	20	{7}	10	11	7	15	112
5. di Centaová (It.)	6	7	8	—	4	—	{12}	15	15	20	11	20	106
6. Dybendahlová (Nor.)	4	6	4	—	—	20	—	25	—	8	10	11	88
7. Tichonovová (SSSR)	15	4	11	4	—	—	15	—	5	3	20	5	82
8. Nagejkinová (SSSR)	11	8	9	20	—	8	2	—	11	7	6	—	80
9. Nybraatenová (Nor.)	—	12	—	15	25	—	10	—	—	—	—	—	62
10. Pedersenová (Nor.)	—	—	6	8	15	12	—	8	—	—	—	8	57
11. Lukkarinenová (Fin.)	8	—	3	—	—	7	7	10	—	9	9	—	46
12. Hessová (SRN)	10	—	—	—	3	—	10	—	2	10	—	—	35
13. Mancinlová (Fr.)	9	—	—	—	—	—	—	6	4	8	1	28	—
14. Smetaninová (SSSR)	1	5	5	10	—	—	—	5	—	—	—	—	26
Opitzová (SRN)	—	—	—	—	6	—	11	—	9	—	—	—	26
21. Havrančíková (ČSFR)	—	—	—	—	—	—	—	—	4	6	3	6	19

Z dalších čs. reprezentantek je Janoušková 39. s 5 body a 46. Neumannová s 1 bodem.

Pořadí jednotlivých závodů: 9. 12. 1990 Ramsau (Rak.) 10 km bruslení, 15. 12. 1990 Davos (Švýc.) 5 km klasicky, 19. 12. 1990 5 km klasicky + 10 km bruslení, 5. 1. 1991 Minsk (SSSR) 30 km klasicky, 12. 1. Klingenthal (SRN) 15 km klasicky, 8.—17. 2. 1991 Val di Fiemme (It.) 15 km klasicky, 10 km bruslení, 5 km klasicky, 30 km bruslení, 2. 3. 1991 Lahti (Fin.) 15 km bruslení, 9. 3. 1991 Falun (Švéd.) 15 km bruslení, 16. 3. 1991 Oslo (Nor.) 5 km bruslení. Dva nejlepší výsledky ze čtyř závodů MS ve Val di Fiemme se započítávaly do SP.

Soutěž států: 1. Švédsko 370, 2. Norsko 360, 3. Itálie 260, 4. SSSR 250, 5. Finsko 160, 6. ČSFR 130, 7. Švýcarsko 110, 8. SRN 90, 9. Rakousko 60, 10. Bulharsko 10 b.

ALPSKÉ DISCIPLÍNY — ŽENY

	9 sj	5 SG	6 osl	7 sl	2 komb	
1. Kronbergerová (Rak.)	90	70	44	83	25	312
2. Gintherová (Rak.)	122	28	6	4	35	195
3. Schneiderová (Švýc.)	—	—	113	72	—	185
4. Bournissenová (Švýc.)	140	30	—	—	11	181
5. Merleová (Fr.)	76	88	12	—	—	176
6. Wachterová (Rak.)	—	23	79	28	12	142
7. Wibergová (Švéd.)	—	—	61	79	—	140
8. Salvenmoserová (Rak.)	—	—	28	75	—	103
9. Gergová (SRN)	23	44	6	—	21	94
10. Ochoaová (Šp.)	—	—	12	76	—	88

Soutěž států: 1. Rakousko 1454, 2. Švýcarsko 593, 3. SRN 493, 4. Francie 411, 5. USA 263, 6. Švédsko 218, 7. Kanada 200, 8. Jugoslávie 176, 9. SSSR 129, 10. Španělsko 93, 11. Norsko 69, 12. ČSFR 31, 13. Itálie 20, 14. Japonsko 1 bod.

Vjalbeová a Dybendahlová

HISTORIE SE OPAKUJE: 1972: 1. Sapporo, 2. Salt Lake City 1998: 1. Nagano 2, Salt Lake City

ZOH 1998 -NAGANO

O mieste konaní ZOH 1998 se rozhodovalo v sobotu 15. června 1991 na 97. zasadnutí Mezinárodného olympijského výboru v Birminghamu a zúčastnilo sa ho 89 členů MOV.

„Všichni startují ze stejné čáry,“ pronesl ještě před zasedáním předseda MOV Juan Antonio Samaranch. (Hned se v tisku v souvislosti s touto větou objevil štiplavý odhad, že jenom Nagano přišla „předvolební agitace“ na 11,4 miliónu dolarů.)

Na pomyslné startovní čáře stanuly: Aosta (Itálie), Jaca (Španělsko), Östersund (Švédsko), Salt Lake City (USA) a Nagano (Japonsko). Jak proběhlo hlasování:

1. kolo: Nagano 21, Jaca 19, Östersund 18, Salt Lake City 15, Aosta 15. — Doplnující hlasování: Salt Lake City 59, Aosta 29.
2. kolo: Nagano 30, Salt Lake City 28, Östersund 25, Jaca 5.
3. kolo: Nagano 36, Salt Lake City 29, Östersund 23.
4. kolo: Nagano 46, Salt Lake City 42.

Pořadatelem XVIII. zimních olympijských her roku 1998 se tedy stalo Nagano v Japonsku!

Je rozhodnuto, ale ještě na chvíli zůstaňme u dvou nej-

větších rivalů. Jako by na jejich souboj padl stín posledního neblahého hlasování o dějišti letních her 1996. V roce 100. olympijského výročí měly být letní hry — tak kázala „olympijská logika“ — přece jenom v Aténách! Tím spíš, že Atény byly i po technické stránce dobře připraveny. Začalo se však příliš uvažovat o tom, na kterých hrách by se dalo vydělat víc. Podle toho se nakonec představitel MOV rozhodl.

V případě ZOH 1998 byla situace opačná: Na jedné straně kandidovalo perfektně připravené Salt Lake City. Předseda FIS Marc Hodler ještě před hlasováním upozorňoval: „Nejí lepšího místa než Salt Lake City!“

Na druhé straně byla nabídka Nagana sice dobrá, ale ve srovnání s „městem mormonů“ ne tak perfektní. Organizační nezkušenost, nedostatečná ubytovací kapacita a protesty ekologů. To hlavně. Japonci mají „málo místa“, a tak jsou citliví na kdejaký pokácený strom. Tamní „zelení“ vážili i předlouhou cestu do Birminghamu, aby protestovali přímo před hotelem, v němž se hlasovalo o budoucích hrách.

Pro Nagano však hovořila „olympijská logika“: Už sedmkrát za sebou se konaly ZOH v Evropě nebo v Severní Americe. Na řadu musel přijít jiný kontinent.

Nagano vyhrálo, a tak s ulehčením mohl někdejší předseda lord Michael Killanin konstatovat: „Bylo namálo, ale moudrost přece jen zvítězila. Nikdo nám nemůže vyčítat, že olympijské hnutí je ve vleku amerických monopolů. Vítězství Nagana je triumfem univerzálnosti olympijské myšlenky.“ (Škoda jen, že ta univerzálnost netriumfovala v případě 100. výročí letních her!)

Co víme o Naganu? Že má 350 000 obyvatel, leží na největším japonském ostrově Honšú 220 km severozápadně od Tokia. Dostatek sněhu zajišťují studené větry ze Sibíře. (Nagano je „před kopcem“, Tokio je „za kopcem.“) Průměrná únorová teplota —0,4 °C.

A z hlediska lyžování? Lyžařské soutěže se uskuteční na těchto místech: Šiga Kogen — alpské disciplíny (roku 1989 se tam konaly závody SP sjezdařů), Hakuba — klasické disciplíny, Izuna Kogen — akrobatické lyžování, 100 km od Nagana je Murioka, v níž se v roce 1993 uskutečnilo mistrovství světa v alpských disciplínách.

Všechno svědčí pro to, že i tyto hry budou na vysoké úrovni. Svět se už několikrát přesvědčil o tom, co dokážou „zlaté“ japonské ruce a chytré hlavy.

MICHAEL LOHNISKÝ

PREMIÉRA SA VYDARILA

Kongres FIS v máji 1990 v Montreaux rozhodol o zavedení Európskeho pohára v združenom preteku, ktorý odštartovali v sezóne 1990/1991. Aj keď jedna sezóna je iste málo na hodnotenie, predsa len možno povedať, že podľa mienky odborníkov a napriek „pôvodným bolestiam“ sa Európsky pohár pri svojom štarte vydaril.

Organizátori EP si boli dôležitosti novej súťaže vedomí, o čom svedčí dôkladná príprava, ale aj dobré organizačné zabezpečenie. Výnimkou bolo finále v Breitonwange (Rakúsko), ktoré sa pre nepriazň počasia neuskutočnilo. Bola to škoda, pretože práve výsledky vo finále mohli ešte rozhodnúť o konečných „spravodlivých“ víťazoch, pretože rozdiel medzi prvým a druhým pretekárom pred záverom súťaže jednotlivcov bol len 11 bodov a v hodnotení štátov dokonca iba 7 bodov.

Potešiteľná bola účasť mladých združenárov, ktorí vidia v EP šancu uplatniť sa neskoršie v Svetovom pohári. Vyplnila sa tak medzera medzi súťažami mládeže a dospelých.

Zaujímavé je tiež konštatovanie, že aj pretekári, ktorí už predtým štartovali vo SP (Kempf, Ofner, Schaad), hľadali formu v EP.

Treba ale konštatovať, že EP sa zúčastnili prevažne pretekári zo stredoeurópskych krajín, zo Škandinávie iba raz združenári Švédska. Škoda, že z finančných dôvodov sa neuskutočnil plánovaný pretek v Nórsku. Jednako sa vyslovuje nádej, že EP nájde svoje miesto aj v Škandinávii.

Všetkých uskutočnených pretekov EP sa zúčastnili pretekári z Nemecka, Rakúska a Československa. Priemerne štartovalo 44 súťažiacich. Prvé tri miesta v EP získali:

1. Kovařík (ČSFR)	84 bodov
2. Donaubauer (SRN)	73
3. Schaad (Švajčiarsko)	45

V družstvách zvíťazila ČSFR (380 bodov) pred SRN (373) a Švajčiarskom (137).

Na záver zaujímavá tabuľka:

Usporiadateľ	Počet účasťníkov	Počet štátov	Víťaz
Planica (Juhoslávia)	43	6	Dufter (SRN)
Chaux-Neuve (Francie)	42	7	Guy (Francie)
Liberec (ČSFR)	58	6	Kučera (ČSFR)
Andelsbuch (Rakousko)	36	6	Kovařík (ČSFR)
Berchtesgaden (SRN)	46	9	Schaad (Švýc.)
Szczyrk (Polsko)	37	6	Máka (ČSFR)

-Mr-

O JUŽNEJ KÓREI

O športovej vybavenosti Južnej Kórei vieme viac, ako OH 1988 v Soule. Menej je známe, že podobne ako ekonomika, úspešne si počína v Kórei aj lyžiarsky šport.

Dňa 22. 12. 1990 sa uskutočnil otvárací festival novozaloženého lyžiarskeho strediska v Base Lodge. Na „zelenej lúke“ postavené lyžiarske stredisko má tri nové hotely a osem najmodernejších výťahov. Bolo postavené v rekordnom čase 8 mesiacov(!), aj investovaná suma USD 250 mil. nie je malá.

● 8. 3. 1991 zomrel Viktor Andrejev. Bol dlhoročným reprezentantom ZSSR v skoku a trénerom skokanského družstva ZSSR, neskôr medzinárodným lyžiarskym rozhodcom. V rokoch 1948—1966 bol predsedom lyžiarskeho zväzu ZSSR. Svetovej lyžiarskej verejnosti bol známy ako člen predsedníctva a neskoršie podpredseda Medzinárodnej lyžiarskej federácie FIS v rokoch 1949—1979.

Jak jsme viděli INTERSKI

/3/

MLÁDEŽ

Na lyžování mládeže se zaměřil společný referát Norska a Švédska **Jednotné lyžování aneb spojení severského lyžování s alpským**. Jeho autoři uvedli velmi dobré zkušenosti s již dříve programovanou jednotnou výzbrojí mládeže pro hlavní lyžařské disciplíny — běh, slalom a skok. Používá se zesílená výzbroj běžeckého typu, tj.

lyže, boty a vázání vhodné pro současné sjíždění telemarkem. Typickou soutěží je závod na jedné trati, která obsahuje všechny tři disciplíny. Toto „univerzální lyžování“ vrací dětem původní hodnotu: Tvořit a hrát si při pojiždění v terénu, čímž získává na výchovném významu. Zdá se, že téma by mohlo být pro naše lyžování dětí a mládeže podnětné, a to i z finančního hlediska. Chybí nám hlavně potřebná výzbroj, které je v západních zemích nadbytek a kterou bychom jistě uměli vyrobit také u nás.

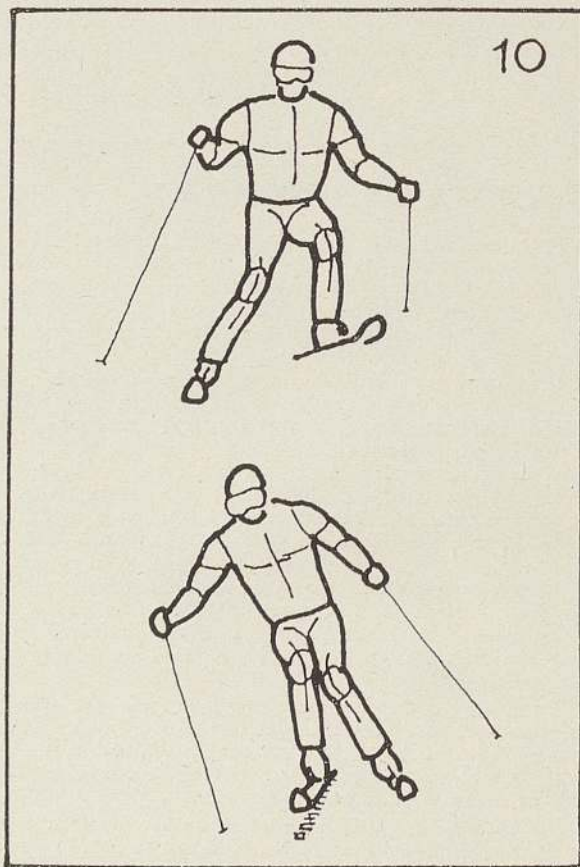
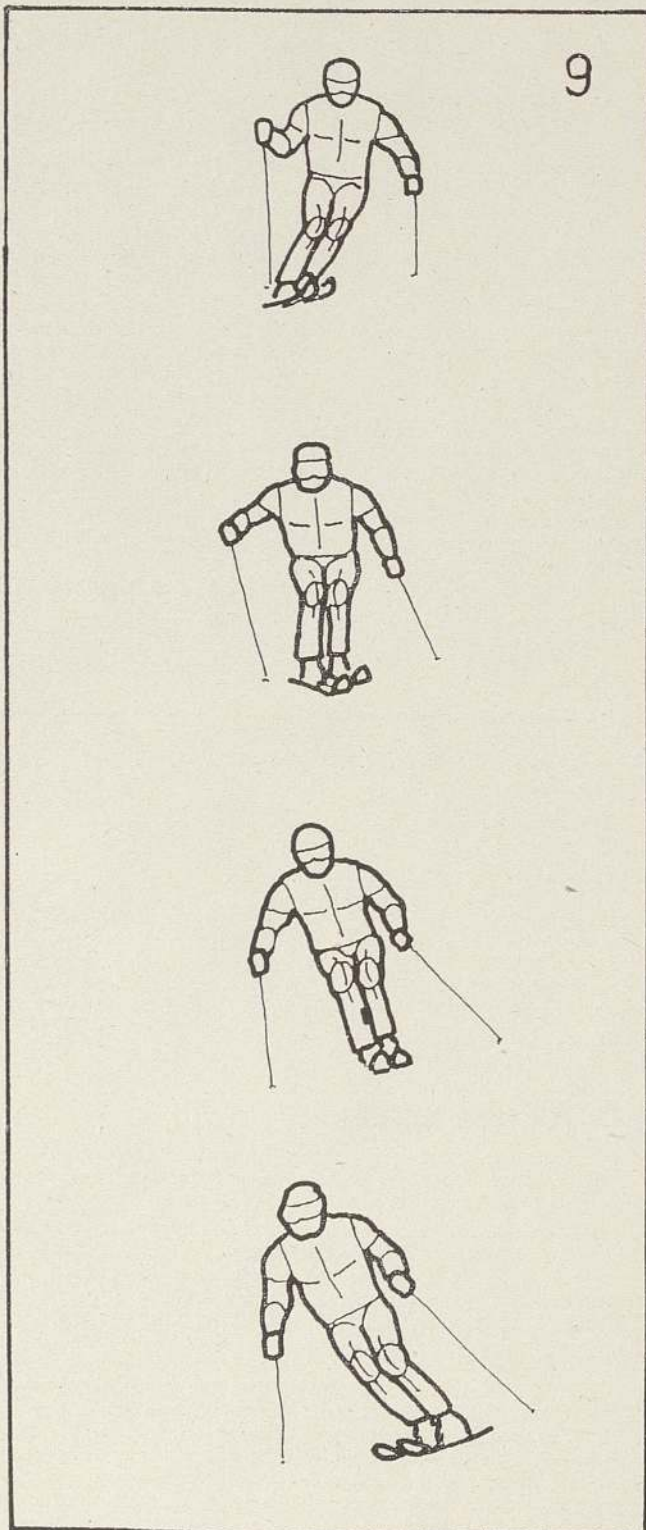
25 let Mezinárodní komise lyžování na školách byl název referátu komise Interski, která se zabývá lyžováním ve výchovném programu škol různých stupňů. Obsahoval sdělení o náplni, cílech a perspektivách práce této komise. Naši pracovníci v oblasti lyžování školní mládeže v něm jistě objeví řadu zajímavostí a podnět k opětovnému navázání spolupráce s touto komisí.

Úrazům při sjíždění na lyžích se věnoval španělský příspěvek **Technika sjíždění a lékařství**. Posuzoval příčiny úrazů v současné době a kladl si otázky, jak jim čelit. Snižovat rychlost? Zmenšit tvrdost bot? Vyrábět měkčí lyže? Hledat nedostatky v pojistném vázání? Zlepšit kondiční přípravu? Je vhodný kompaktní sníh na upravených tratích?

Běh byl tématem finského referátu **Prožitky při běhu na lyžích**. Příspěvek byl působivou, oslavnou statí běhu. Vycházel z filozofického a estetického přístupu k této disciplíně, z jejího vlivu na psychiku člověka. Byl neobvyklý svým vyhraněným humanitárním přístupem ke sportovní aktivitě.

Poslední dvě ukázky: Obrázek 9 dokumentuje nácvik vyrovnávacích oblouků, obrázek 10 nácvik oblouků z odvrátu vyšší lyže.

INTERSKI A ČSFR

Další náměty, jako **Lyžování a ochrana přírody, Zařazení výchovy k ochraně životního prostředí do programu školních lyžařských zájezdů a Příprava sjezdových tras pomocí techniky na výrobu umělého sněhu** si kladla za úkol pokusit se na základě dosavadních znalostí vyjádřit stupeň negativního vlivu lyžování na přírodu a navrhnout, jak ho co nejvíce omezit. V tomto smyslu se hovořilo především o ekologické výchově cvičitelů a lyžařů, přičemž se důraz kladl i na větší všestrannost lyžařského programu, která by odlehčila sjezdovým trasám. Hodně se mluvilo o umělém sněhu a převládaly zdůvodněné názory, že na stav přírody nemá negativní vliv.

„SPECIÁLNÍ OLYMPIÁDY“

Tak se nazývá hnutí založené v roce 1984 v Rakousku. Jeho úkolem je umožnit mentálně retardovaným spoluobčanům zapojit se do sportovní aktivity. Na kongresu Interski bylo toto hnutí propagováno a viděli jsme ukázky z lyžování, které patří do vybraných sportů „speciálních olympiád“. Ukázky a poskytnuté informace dokumentovaly jednak rozsáhlou a účelnou péči, kterou mentálně postiženým sportovcům v Rakousku věnují, jednak možnosti lyžování v sociální a humanitární oblasti.

Kromě úrovně popsaného programu měl kongres Interski pro naši delegaci, v níž byli osvědčení pracovníci a cvičitelé lyžařských škol, ještě jeden význam: Bylo to po patnácti letech poprvé, kdy jsme měli možnost zúčastnit se tohoto celosvětového lyžařského setkání. Zatímco Interski učilo svět lyžovat, vládla u nás jakási „lyžařská normalizace“. Na kongresech Interski si zasvěcení odborníci vyměňovali názory vytříbené kritikou, konkurencí a týmovou spoluprací. U nás se prosazovala teorie, která byla v rozporu s biomechanikou i s metodikou výuky sjíždění na celém světě. Pouze bratislavská FTVŠ tlaku odolala.

Někdy se i lidé, pro něž je lyžování kusem života, domnívají, že při našich dnešních starostech je způsob výuky lyžování drobnost, kterou není třeba brát příliš vážně. Kongres ale našim účastníkům až imperativně připomněl, že učít se „klouzat dobře z kopce“ je přece jen také kulturní čin, významný i ekonomicky, který si žádá z lyžařských zemí světa nedovoli přehlížet. Odjízďeli jsme domů s přesvědčením, že naše metodika nevyhovuje, že také ve výuce lyžování se vyplatí vyměnit pokyny shora za odbornost a demokracii. Prvním krokem k tomu by mělo být fundované a všem přístupné zhodnocení naší dosavadní teorie.

JIŘÍ SOUKUP

Pravidla lyžařského provozu

Každý ví, že závodní sport má a musí mít pravidla. Méně už si lidé uvědomují, že určitá pravidla má i sport kondiční, lyžování v nerolnějším řadě. Je to logické — na lyžích se lze rekreovat, ale také zranit.

FIS jako organizace řídící nejen závodní sport, ale všechny formy pohybu na lyžích, přijala už v roce 1967 pravidla ve světě dnes zcela běžná. Tomu, s jakým značením se setkáte v alpských zemích, budeme věnovat pozornost v některém z příštích materiálů, včetně přetištění nejčastějších značek. Dnes se zastavíme u základních zásad, jejichž dodržování je žádoucí kdekoli na horách, tedy i na našich. Rozhlédneme-li se kolem sebe, uvidíme desítky lyžařů, kteří jezdí bezohledně a žádné zásady pohybu nedodrží. Protože čtenáři našeho časopisu k takovým určitě patří nechtějí, měli by se zamyslet nad každou z uvedených zásad a při lyžování mít příkladem. Pohybovat se tak, aby nikoho nezranili, nezpůsobili nehodu svou vlastní ani úraz jiných osob. Nezapomínejte, že právo platí všude — sport není výjimka.

Pro běh na lyžích stanovila FIS dodržování těchto zásad:

1. Každý běžec se musí pohybovat tak, aby nezpůsobil zranění jiné osob. Je povinen dodržovat pokyny vyplývající ze všech značek a piktogramů, s nimiž se setká.

2. Je-li vyznačen směr pohybu v bezpečné stopě, je třeba ho dodržet a nejezdit v protisměru.

3. Na tratích se dvěma nebo více upravenými stopami jezdíme vpravo. Skupina se pohybuje tak, že její členové jezdí za sebou, nikoliv vedle sebe.

4. Předjíždíme jenom tam, kde neohrozíme sebe ani předjížděné — tedy nikoliv například v obtížnějších pasážích sjezdů, v nepřehledných místech a podobně.

Předběhnout lyžaře běžícího před vámi lze vpravo i vlevo, ve stopě i mimo stopu. Předjížděný není povinen stopu uvolnit! Měl by tak učinit jenom tehdy, kdy s jistotou ví, že uvolněním stopy lyžaře za sebou neohrozí. (Z toho důvodu je mnohdy bezpečnější stopu neuvolňovat, abychom jinému nevěli do

cesty.) Zejména pokud se lyžař před námi pohybuje nejlépe a viditelně není příliš trénovaný, nic na něj nekřičíme, nic nepožadujeme.

5. Při předjíždění nebo při setkání s lyžařem v protisměru držíme hole těsně u těla.

6. Běželi proti nám jiný lyžař v téže stopě, uhybáme zásadně na pravou stranu!

7. Rychlost jízdy musíme vždy — zejména však ve sjezdech — přizpůsobit svému umění a fyzickým možnostem, terénním podmínkám, frekvenci provozu, viditelnosti. Za snížené viditelnosti jezdí i nejlepší lyžaři volněji, opatrně. Důležitě je také udržování nutné vzdálenosti za lyžařem jedoucím před námi. V případě hrozící srážky volí dobrý lyžař raději vlastní pád, aby nenarazil do jiné osoby.

8. Pokud se z jakéhokoliv důvodu zastavujeme, ihned odejdeme ze stopy. Také při pádu se snažíme podle možnosti rychle uvolnit stopu.

9. Poskytnout pomoc zraněnému lyžaři je povinnost! Nejsme-li schopni poskytnout předlékařskou pomoc, zajistíme alespoň zraněného proti prochlazení a rychle hledáme spojení se záchrannou horskou službou. Vždy bychom měli vědět, kde je nejbližší služebna HS (v zahraničí horské policie apod.).

Některý čtenář si možná řekne, proč takové samozřejmosti otiskujeme, vždyť to přece každý ví. Pokud to všechno nejen víte, ale také dodržíte, není tento materiál určen vám. Neznačená to však, že je zbytečné. Praxe v horách nás o tom často přesvědčuje...

Sjezdové lyžování je rizikovější než běh a dodržování pravidel pohybu na sjezdovkách, tudíž ještě mnohem důležitější. Platí zejména:

1. Ohled na ostatní Lyžař si vždy počíná tak abych druhý neohrozil. Platí samozřejmě především pro lyžaře méně zdatné, ale to neznamená, že dobrý sjezdař nadměrně riskuje a jezdí bezohledně. Opatrnost se vždy vyplatí.

2. Každý lyžař přizpůsobuje rychlost jízdy svým schopnostem, rychlostí re-

akce, trénovanosti — ale i momentálním klimatickým podmínkám, terénu, kvalitě sněhu.

3. Lyžař přijíždějící zezadu volí stopu jízdy tak, aby neohrozoval lyžaře před sebou.

4. Předjíždět směme vpravo i vlevo, ale vždy tak, abychom nechali dostatek prostoru sobě i předjížděnému. Čím větší vzdálenost mezi předjíždějícím a předjížděným, tím lépe pro oba.

5. Při každém vstupu na sjezdovku, změně směru jízdy nebo při jízdě traversem (po vrstevnici, například sjezdovkou) se pozorně rozhlížíme, zda naše změna směru nikoho neohrozí.

6. Na úzké nebo nepřehledné sjezdové tratě se zastavujeme jenom v případě nejvyšší nouze. Po pádu se podle možnosti snažíme trať urychleně uvolnit.

7. Lyžař stoupaající vzhůru proti směru tratě — případně sestupující bez lyží — používá výhradně okraj sjezdovky. Při snížené viditelnosti musí i ten opustit.

8. Každý respektuje jakékoliv značení, signály a další pokyny, které jsou na trati umístěny.

9. V případě nehody jiného lyžaře jsme povinni zajistit podle vlastních schopností co nejrychlejší pomoc. (Viz článek 9. v části Běh).

10. Každý účastník nebo svědek nehody je povinen se na vyzvání legitimovat oprávněným orgánům (Horská služba, v zahraničí horská policie atd.).

Protože v našem časopise zveme téměř pravidelně do hor v zahraničí, uveřejňujeme tyto pokyny, převzaté ze zahraniční literatury. V domácích horách platí v zásadě totéž.

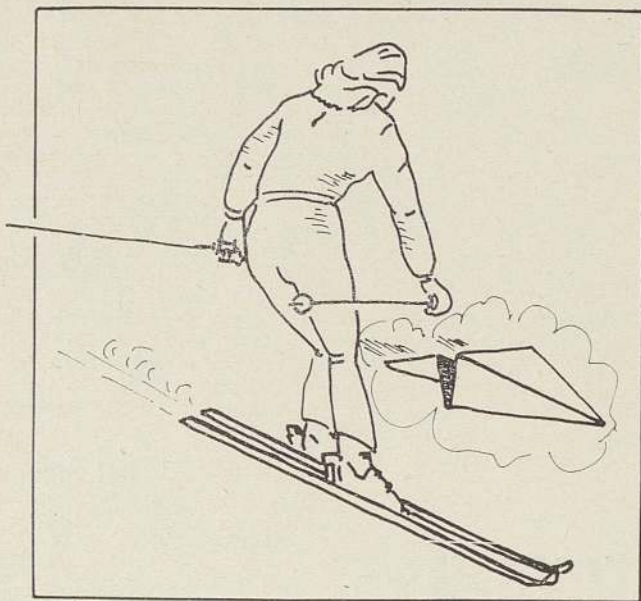
Přesto redakce vyzývá odborníky, aby tyto údaje případně upřesnili a aplikovali na tuzemské poměry. Čtenáři vám za to budou vděční.

Přípravil K. B.

Kouzlo sjíždění

Kluzák

Píše a kreslí
JIŘÍ SOUKUP

Vosa

Chceš znát tajemství úspěšného sjíždění oblouky na ledě? Na takovém povrchu neprodlužuješ vedení oblouků, ale provedeš dříve než obvykle ostrý záběr hranami a ihned přejdeš do dalšího oblouku. Při záběru hran ti pomůže představa, že je to jako bodnutí vosy — bzz... a pryč.

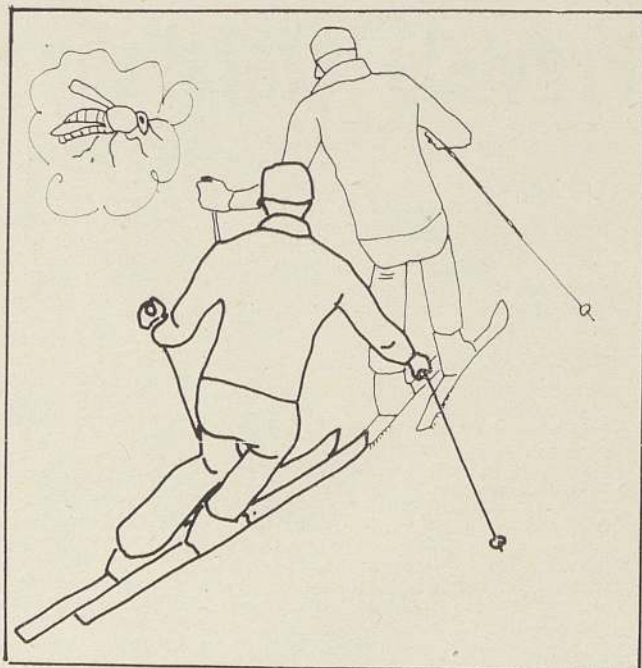
Na ledě nesjížděj dlouhými oblouky, při nichž postupně zatěžuješ lyže v delším časovém úseku. V takovém případě by lyže uklouzly stranou a přešly by do nekontrolovatelného smyku.

Jakmile se hranou zařízneš do ledu, zakončíš oblouk a bez prodloužení zahájíš oblouk další. Na ledě provedeš na stejném úseku mnohem víc oblouků než na vodivém sněhu. Rychlý a přesný záběr hranami je na ledě nejlepší způsob, jak kontrolovat jízdu.

Doby, kdy k vrcholu umění při sjíždění oblouky patřilo odsouvání patek, jsou již dávno za námi. Dnešní konstrukce lyží umožňuje využít i v obloucích skluz a se zatíženou (předešlím vnější) lyží projíždět ladnými a přesnými křivkami. Znamená to lepší kontrolu jízdy, více radosti z pohybu a větší rychlost.

Na svazích však někdy vidíme, jak méně zkušený lyžař náhlým pohybem na začátku oblouku strhává patky lyží do smyku. Každý si tím požitky z jízdy podobně jako automobilista, který při řízení vozu stále dupe na pedál brzdy.

Představ si, že vykrajuješ oblouky na sněhu tak, jako kluzák „rýsuje zatáčky“ ve vzduchu. Nebo jako kroužící papírová vlašťovka. Jejich změny směru probíhají po plynulé, vpřed směřující křivce, pohyb není ani trhaný, ani zalomený. Zkus to tak. Zatěžuj pod vázáním vnější lyží oblouku. Zalomením v bocích proved' záběr stranou. Prohnutou lyží veď kolenem po oblouku vpřed. Kolenem pracuj dynamicky dopředu a dovnitř oblouku.

KITZBÜHEL A KIRCHBERG

V dnešním volném seriálu tipů na lyžařskou rekreaci v zahraničí se vydáme do míst proslulých.

Sotva najdete příznivce lyžování, jezu by nic neřikal název Kitzbühel. Ano, Kitzbühel (v místní hantýrce pouze Kitz) a Hahnenkamm jsou v alpském lyžování pojmy z nejslavnějších. Většina čtenářů a lidových sjezdářů asi nebude riskovat na sjezdovce SP, která i pro sjezdařská esa patří k nejobtížnějším, což ovšem neznamená, že se této oblasti musíme vyhýbat. Nedaleko Kitzbühelu je ještě méně známé horské středisko Kirchberg, které se slavnějším sousedem tvoří vlastně jeden „rajón“ a v posledních sezónách vystoupilo z jeho stínu i pokud jde o zájem turistů. Už to není jenom levnější, cenově dostupnější pobočka Kitzbühelu, nýbrž jeho rovnocenný partner. A ještě jeden tip: Autem i vlakem doporučujeme dopravu přes Salzburg, jedno z kulturně nejzajímavějších měst

v Rakousku. Nejen proto, že se v něm narodil Wolfgang Amadeus Mozart...

Oblast Kitzbühelu a Kirchbergu sice neoplývá výškami — většina tratí je v nadmořské výšce od 800 do 2000 m, rozhodně však vede v počtu lanovek a jejich kapacit. 70 400 osob za hodinu přepraví všechny lanovky a výtahy dohromady! Například z Klausenu, ležícího mezi oběma popisovanými středisky, vede kabinová lanovka na Ehrenbachhöhe. Jenom ta zvládne 2100 osob za hodinu.

V sezóně od prosince do konce dubna najdou lyžaři v těchto místech skutečný ráj. Zmíněná oblast disponuje 157 km sjezdovek, z nichž pouhých 13 km patří mezi obtížné, 66 km jsou tratě středně náročné a plných 78 km snadné! Už z toho vidíme, že k návštěvě Kitzbühelu a Kirchbergu nemusíte být právě závodníkem Světového poháru. Lyžařský atlas uvádí například sjezd z Pengelsteinu, který měří až neuvěřitelných 6,8 km, přičemž výškový rozdíl není právě zá-

vratný. K dispozici je 250 učitelů lyžařských škol v Kitzbühelu a 140 v Kirchbergu. Zajištěn je servis všeho druhu, včetně péče o děti od tří let.

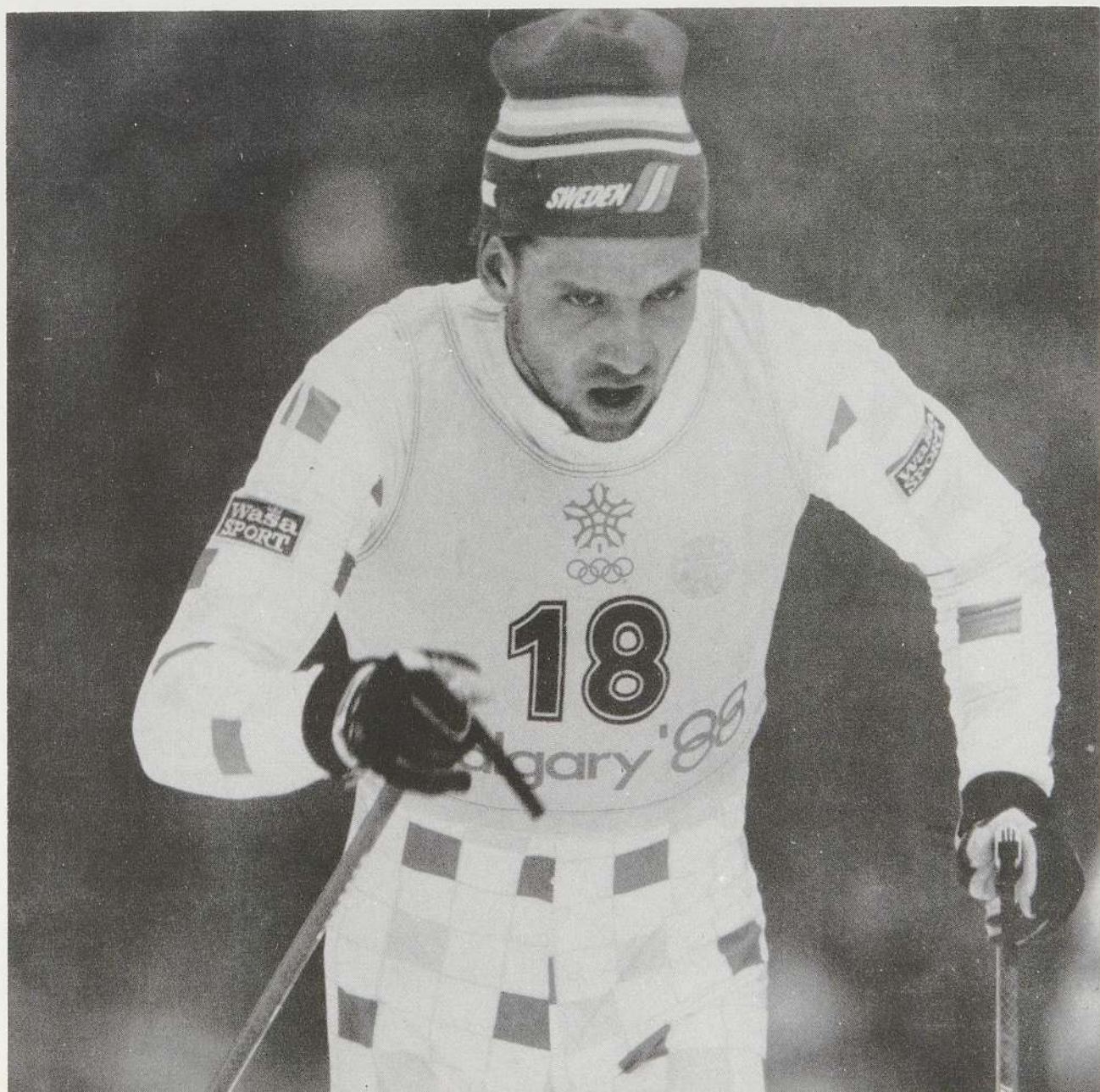
Jak už je dnes v Alpách běžné, na své si přijdou i vyznavači běhu na lyžích. 200 km běžeckých tras, z toho nejméně 60 km denně upravovaných stop, je zárukou dokonalého prožitku pohybu v horách. Nejznámější je osmikilometrová běžecká trať na Pass Thurn, v nadmořské výšce 1200 m. I výuka běhu je zaručena — jak pro začátečníky, tak pro pokročilé. Pokud by se snad někomu zdála oblast v zimě přece jen příliš náročná, může ji navštívit i v létě bez lyží a za výrazně nižší ceny.

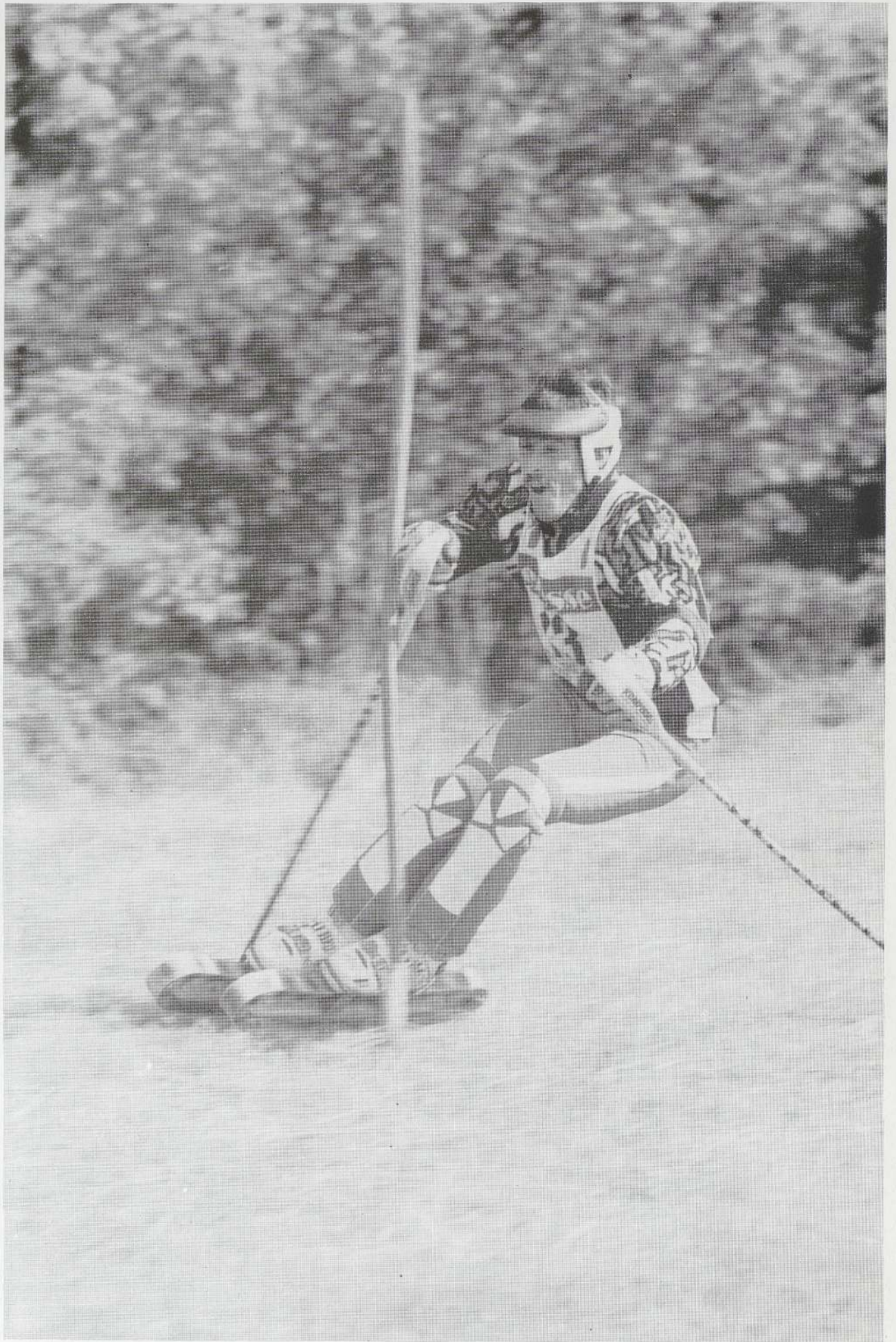
Všechny informace — včetně lyžařských pasů opravňujících k různým slevám — získáte na adrese Fremdenverkehrsverbände, A — 6370 Kitzbühel, tel. 05356/21 55 nebo 22 72, fax 05356/23 07. V Kirchbergu A — 6365 Kirchberg, tel. 05357/23 09 nebo 26 88.

UDRŽET SE NA ŠPÍČCE

světového lyžování několik sezón je stále obtížnější. Vegard Ulvang a Thorny Mogren patří k těm, kterým se to daří.

Snímky Peter Pospíšil

lyžařství

ROČNÍK 77

1991

Kčs 4,-

9

DVĚ NEJLEPŠÍ

československé "trávačky" - Sylva
Lipčíková ze Zlína a Karin Stejná
z Moravské Třebové na snímcích
Bohumila Hynka.

ČTĚTE:

O rychlostním lyžování **2**

Medaile z MSJ na trávě **4-5**

O akrobatickém lyžování **6-7**

Metodika pro všechny **14-16**

Na lyže do zahraničí **16**

NA TITULNÍ STRANĚ tentokrát atlet? Ale ne, to je Král bílé stopy 1991 Lubomír Buchta při letní přípravě. (Závod v běhu do vrchu.) Autorem snímku je Jaroslav Trousil. NA ZADNÍ STRANĚ OBÁLKY Rakušan Helmut Höflechner na snímku Petra Pospíšila.

Uzávěrka tohoto čísla:

1. srpna 1991

lyžařství

Ročník 77

Číslo 9

Vychází v nakladatelství Olympia, a. s., v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů ing. Alexandr Žurman. Redaktor časopisu Karel Bláha. Grafická úprava Miroslav Slejška. Redakční rada: J. Trousil, předseda, ing. P. Borský, P. Bušta, P. Honzl, PaedDr. A. Horáček, A. Jedlička, ing. J. Jech, CSc., J. Kotland, JUDr. O. Kulháněk, J. Lánský, M. Lohniský, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, CSc., P. Zelenka. Redakce: Klimentská 1, 115 88 Praha 1, telefon 231 47 40. Vychází jednou za měsíc. Tiskne Typos, tiskářské závody, s. p., nám. dr. M. Horákové 7, 360 32 Karlovy Vary. Cena 4 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, administrace vývozu tisku, Kafkova 19, 160 00 Praha 6. Neobjednané příspěvky se nevracejí. ISSN - 0323 - 1445

Podávání novinových zásilek povoleno ředitelstvím poštovní přepravy Praha, č. j. 1523 ze dne 31. 5. 1991.

Nechcete být dopisovatelem?

Slyšel jsem výtku, že popisujeme možnosti lyžování v Alpách a zapomínáme na přece jen dosažitelnější a hlavně levnější lyžování v Československu. Ano, podrobnější servis na toto téma našemu časopisu opravdu chybí, jenže tím se dostáváme k jednomu z paradoxů měsíčníku Lyžařství. Zatímco o lyžařských příležitostech v zahraničí, zejména v alpských zemích, existuje bohatá a stále doplňovaná literatura (prakticky každý rok obohacená o poslední údaje), k lyžování na našem území tak podrobné a aktuální prameny postrádáme. Jelikož jediný redaktor časopisu nemůže být stále na cestách — z důvodů nejen časových, ale především finančních (!) — obrací se na vás s výzvou: Nechcete se stát dopisovatelem (dopisovatelkou) měsíčníku pro lyžaře?

Ten by to totiž vůbec potřeboval, nejen pokud jde o informace rekreačním sportovcům. Časopis, na jehož tvorbě se podílejí v nejlepšíh případech čtyři autoři, nemá velkou šanci na úspěch u čtenářů. To si uvědomují, leč kde autory hledat? V minulosti měl náš měsíčník neobyčejně a zbytečně početnou redakční radu, což skončilo podle známé zkušenosti: Jestliže nějakým úkolem pověříte velký počet lidí, spoléhá jeden na druhého a všichni dohromady neudělají nic! V redakční radě byli — kdoví proč — lidé, od nichž se bývalý redaktor časopisu nedočkal za dva roky jediného materiálu! Nejen, že sami nic nenapsali, ale nesnažili se ani příspěvek sehnat, zajistit, doporučit.

Nezamítejte, že to je náš problém, jak se dnes s oblibou říká. Nikoliv! Je to váš problém, protože chceme-li časopis ke čtení, musíme se sami na něm podílet. Do deníků přichází denně množství dopisů, dotazů, námětů i hotových článků. K nám nic! Proč? Nestačí jenom dobře pracovat, je také nutné svou práci „prodat“, upozornit na ni, propagovat. Nejen výrobky nejdou uplatněny bez reklamy...

Ideální by bylo, kdyby z každé horské oblasti měl redaktor časopisu alespoň jednoho dopisovatele. Člověk, který region dokonale zná a ovládá jeho problematiku, pracuje v něm třeba jako lyžařský funkcionář, zkrátka „vzná se“. Potom by odpadly připomínky, že barvitě popisují Reit im Winkl nebo Saalbach a ještě jsem nenapsal nic o lyžování například na Šumavě. Víte, že bych rád? Ale kdo zaplatí cesty do všech lyžařských oblastí v Československu, když aktuální příručky postrádáme. Zejména teď, kdy se po zásadních společenských změnách tolik změnilo i ve sféře sportovní rekreace. Kdybych měl dopisovatele například ze Šumavy (ale pochopitelně také z dalších našich hor), mohl by popsat možnosti v jednotlivých oblastech. Kde jsou jaké sjezdovky či běžecké stopy, jak je to s výtahy a lanovkami, s ubytováním v hotelích i v soukromí, kde funguje jaký lyžařský servis, kde vám seřídí vázání, opravy lyže nebo dokonce pohlídají malé děti, kde se můžete večer pobavit. Opakuji: Na toto téma mám příručky o Alpách, nikoliv však o našich horách! Přitom si dobře uvědomují, oč čtenější by byl náš časopis, kdyby lépe sloužil lyžařům-rekreačním.

Úkol dopisovatele by v létě spočíval v popisování zmíněných sportovních možností, v zimě by mohl pomoci také se zpravodajstvím o závodech pořádaných v „jeho“ oblasti. Napsat něco o lidech kolem závodů, o dobrovolných funkcionářích a trenérech, o práci s mládeží, o všech lidech, bez nichž by naše lyžování nemohlo existovat. (Což vůbec není nadsázka nebo dokonce ironie, nýbrž upřímně míněná pravda.)

Častá odpověď je: „Já neumím psát, neumím tomu dát tu správnou formu“ a tak dále. Připomínám druhý výrok G. B. Shawa: „Na komplexu méněcennosti je nehorší, že jím netrpí ti, kteří by měli!“ S psaním je to podobné: Většina lidí totiž je schopna psát zajímavě a dokonce i originálně. Drobné nedostatky amatéra odstraníme snadno, nemluví o tom. Že on je časem bude odstraňovat sám. Jsme také schopni svolat si dopisovatele do Prahy — až budeme nějaké mít — a uspořádat pro ně malý seminář.

Neláká vás možnost dělat reklamu svému regionu a zajímavým lidem v něm? Kromě autorského honoráře, jehož výše je závislá na autorově aktivitě, a toho, že pravidelný spolupracovník bude tento časopis dostávat zdarma, získáte něco mnohem podstatnějšího: Vědomí užitečnosti, pocit — a oprávněný — že pro svůj oblíbený sport a kraj děláte hodně. Nečesky řečeno maximum.

K. B.

SPEED SKIING znamená RYCHLOSTNÍ LYŽOVÁNÍ

Největším dnem v historii této disciplíny bude 22. únor 1991, kdy se dvacet nejlepších závodníků (finalistů) shromáždí na startu tratě v Les Arcs k olympijskému závodu. Rychlostní lyžování je sice při ZOH 1992 v Albertville zatím jenom ukázkovou disciplínou, ale se všemi počtami pro vítěze, včetně olympijských medailí. Zároveň mají možnost posunout hranici nejvyšší rychlosti dosažené na lyžích.

Pravděpodobně pouze teoretickou možnost. V únoru bývá sníh příliš suchý a studený na to, aby se vytvořily „valivé“ krystaly — firn, které jsou pro rychlostní lyžování nejpříznivější. Slunce však dokáže zázraky... A právě trať v Les Arcs patří k oněm málo místům na světě, kde lze dosáhnout rychlost vyšší než 210 km/h.

Dosud platný světový rekord zjel v roce 1988 Michael Prüfer z Monaka právě tam, i když ještě na staré trati. Dosáhl rychlosti 223,741 km/h. Světový rekord žen — 214,413 km/h — drží Finka Tarja Mulariová z téhož roku i místa. V uplynulé zimě pořadatelé v Les Arcs přesto opustili starou trať a nákladem 12 milionů francouzských franků vybudovali novou, ještě rychlejší.

Z HISTORIE

Rychlostní lyžování — dříve se říkalo letný kilometr nebo také kilometro lanciato — zná svět už 60 let. Legenda vypráví, že první pokusy se konaly v roce 1879 v USA, leč prvně pořádaný řádně organizovaný závod se jel na svahu Val Saluver ve Svatém Mořici. Jeho vítězem a tedy prvním světovým rekordmanem byl vynikající sjezdář Guzzi Lautschner — výkon 105,675 km/h. Oficiální světové rekordy se vedou od roku 1932, kdy Rakušan Leo Gasperl dosáhl ve Svatém Mořici rychlosti 129,263 km/h.

Další závody následovaly až po druhé světové válce. To už se účastníci soutěží v letném kilometru přestěhovali na delší a strmější svah — Plateau Rosa (3800 m n. m.) nad Cerviní v Itálii. V padesátých letech tam legendární Ital Zeno Collo dosáhl rychlosti 159,291 km/h. Počet lyžařů usilujících o maximální rychlost vzrostl. Objevil se mezi nimi i Američan Steve McKinney (bratr mistryně světa 1989 v alpské kombinaci), který v roce 1978 v Portillu překonal jako první hranici 200 km/h — 200,222.

A CO NAŠÍ?

Do bojů zasáhli též naši sjezdáři. V roce 1965 přivezl tehdejší trenér reprezentačního družstva mužů Jan Vedral čtyři své svěřence — Kolouška, Čermáka, Jandu a Vojtěcha — na ledovec do Cervinie, aby poznali drama letného kilometru. Pro začátek si vedli velmi úspěšně: Radim Koloušek skončil výkonem 171,591 km/h na pátém místě, Jaroslav Janda by s dosaženou rychlostí 169,332 km/h jedenáctý. V roce 1975 zlepšil rovněž v Cervinii Bořivoj Šedivec nejlepší československý výkon, když dosáhl rychlosti 179,461 km/h.

NEJRYCHLEJŠÍ OLYMPIKON

Zařazení rychlostního lyžování na program ZOH přivedlo zpět k závodění bývalého juniorského reprezentanta v alpských disciplínách Petra Kakeše — před začát-

kem uplynulé zimy měl „osobák“ 197,790 km/h. Navíc je stále držitelem neoficiálního světového rekordu na sériově vyráběných lyžích (183,673 km/h). Poslední sezónu měl velmi úspěšnou a dnes patří bez přehánění ke světové špičce.

Na otázku, jaký má smysl řídit se ze svahu takovou rychlostí, Petr Kakeš říká: „Zeptejte se všech, kteří jezdí automobilové závody, skáčou padákem nebo lezou po skalách. Je to věčná výzva, kterou člověk sám sobě dal, je to vzrušení, zkouška člověka, jeho svalů i nervů. Dosáhnout během osmi sekund zrychlení z nuly na 200 kilometrů za hodinu spočívá v umění těla poslouchat vítr a vyznat se ve všem, co se děje se vzduchem kolem něj.“

Rychlostní lyžování předpokládá umění absolutní koncentrace ve velmi krátkém časovém úseku. Do něj se soustřeďuje smršť myšlenek, jindy nepochopitelně zvláštních: Kde mám ruce, jak držím trup, jak se chová hlava, jak kloužou lyže?

SVĚTOVÝ POHÁR

Tratí pro rychlostní lyžování přibývá úměrně rostoucímu počtu závodníků, už dávno není svět odkázan na jednu sjezdovku. Po změnách Les Arcs ve Francii, Cervinii v Itálii a Portillu (Chile) to jsou Silverton (USA, Colorado), Passo dello Stelvio (Itálie), Grimentz (Švýcarsko), Ylläs (Finsko) a další. Od sezóny 1989—90 se jezdí SP — poslední série šesti závodů se zúčastnilo téměř 200 jezdců z 22 zemí. Vítězem prvního i druhého ročníku SP se stal světový rekordman Prüfer, který bydlí v Monaku a reprezentuje Francii. Vítězkou prvního ročníku SP žen byla Finka Ruuskanenová, druhého její krajanek Mulariová.

Michaël Prüfer je zajímavý člověk. Dvařicetiletý lékař bydlí většinu roku v Monte Carlu, jako specialista na cévní onemocnění praktikuje též v Grenoblu a St. Etienne. Zároveň spolupracuje jako lékař a fyziolog s jezdci F1 (stále Ferrari, Larousse a Ligier). Teprve jeho „třetím životem“ je sport, v němž má ovšem největší šanci stát se světovým. Pouze sportovní veřejnost ho dlouho považovala za profesionálního lyžaře. Profesionálem je však Prüfer rozhodně svým přístupem k věci a zaujetím, s nímž dělá všechno, do čeho se pustí.

Petr Kakeš je rovněž dvařicetiletý (24. 7. 1959). Narodil se v Praze, vyrostl v Peci pod Sněžkou, kvůli častým onemocněním průdušek musel bydlet v horách. Byl dorosteneckým mistrem Čech a juniorským reprezentantem v alpských disciplínách. V 21 letech odešel ilegálně do zahraničí a přestěhoval se do Mnichova, kde studoval vysokou školu tělesné výchovy. Nyní bydlí v pohoří Cascade v USA, jeho obživou je lyžařská škola a obchod se sportovními potřebami. Je „správcem“ tratě Ski Bowl a mluvčím závodníků v rychlostním kilometru.

Michaël Prüfer

Snímek Martin Svoboda

ÚRYVKY Z PRAVIDEL

Startér si musí seřadit stopky s pomocníkem startéra a telefonem nebo vysílačkou s vedoucím časoměřičů. Musí se tak stát 10 minut před startem prvního závodníka.

Startér odpovídá za povel k přípravě a startu i za časový sled povelů. Pověřuje svého pomocníka kontrolou závodníků.

Opožděný start — Závodník, který se včas nedostaví na start, je diskvalifikován. Rozhodčí na startu však může zpoždění prominout, bylo-li způsobeno „vyšší mocí“. (V důsledku vady na výstroji nebo momentální indispozice však nelze start odložit — to se považuje za závodníkovu provinění.)

Závodní trať

se skládá ze tří částí. Jsou to:

1. Ryzdodový úsek s rostoucím gradientem, který poskytuje minimálně tři různá místa startu.

2. Rychlostní dráha, jejíž posledních 150 metrů slouží pro měření času. Tato část tratě musí být změřena zcela přesně („na centimetr“) a neustále kontrolována. Nutné úpravy je třeba provést okamžitě.

3. Brzdový a dojezdový úsek s minimální délkou 300 metrů. Musí mít klesající gradient a povolna přecházet do protilehlého svahu se stoupáním maximálně 6 %.

Šířku závodní tratě tvoří: Vlastní trať, minimálně 15 m široká. Musí být velmi pečlivě připravena. Po obou stranách tratě je úsek široký 20 m, též upravený a bez překážek. Tento bezpečnostní prostor je po vnější straně ohraničen bariérami vymežujícími prostor pro jury, časoměřiče a doprovodující činovníky. Uvedené šířky je třeba přesně dodržovat.

Homologace

Každá trať je homologována. Homologace se skládá z:

- popisu tratě
- projektu tratě
- podélného řezu tratě
- fotografie o rozměru minimálně 180×240 mm
- technické charakteristiky

Vyznačování úseků

Rychlostní trať musí být vyznačena červenými vlaječkami po levé straně (směrem ze svahu) a zelenými po pravé straně. Jury může souhlasit s jakýmkoliv materiálem pro vlaječky kromě papíru. Bezpečnostní úsek musí být vyznačen modrými vlaječkami. Letmý úsek se jasně vyznačí vyššími a většími vlaječkami a barevnými čarami na sněhu. Brzdový úsek musí být vyznačen na 50 metrech následujících po letném úseku.

Je nezbytné mít k dispozici větrný pytel a anemometr pro měření rychlosti větru v úrovni letného úseku.

Měření času

Měření času zajišťují přístroje s psaným záznamem, pracující s přesností jedné setiny sekundy, řízené fotoelektrickým čidlem umístěným na začátku a konci 150m letného úseku. Čidlo je instalováno pod dohledem jury. Pravidla ob-

sahují přesný popis vysílače, přijímače a reflektoru i jejich umístění v letném úseku. Všechna měřicí zařízení musejí být vodotěsná a mrazuvzdorná, umístěná na odpružené desce. Jejich tvar nesmí být pro závodníky nebezpečný.

Měření rychlosti větru

Větr o rychlosti vyšší než 35 km/h vychyluje závodníky z dráhy a jury musí závod zastavit. Rychlost větru pak znamená do denního bulletinu.

Ředitel závodu musí mít rádiové spojení s technickým delegátem, s každým místem startu, s rozhodčím na startu a s časoměřiči, s velitelem tratě, místem měření rychlosti větru a s lékařem závodu.

Start

Čas prvního startu stanoví jury den předem a vytiskne ho v úředním bulletinu vydaném večer před závodem. Startovní pořádek se stanoví losováním pouze v rámci skupin. První skupinu tvoří závodníci v rozmezí 5 % nejvyšší rychlosti udané v km/h (bez desetín). Druhou skupinu tvoří závodníci v rozmezí 10 % nejvyšší rychlosti, třetí skupinu závodníci zbývající. Závodníci zpravidla obdrží startovní čísla pro celé trvání závodů, bez ohledu na startovní pořádek určený později.

Místo startu

V prvním dnu tréninku určí jury nejnižší a nejvyšší možné místo startu. Úsek mezi těmito dvěma místy se rozdělí na stejné části podle počtu závodů (kol), které se mají v průběhu soutěže uskutečnit. (Maximálně jsou to tři za den.) Místo startu z předchozího dne je zároveň prvním místem startu pro den následující. Všechna místa startů jsou očíslována, nejnižší místo má číslo 1. Jury může podle povětrnostních podmínek místo startu kdykoliv snížit.

Počet závodů (kol)

uskutečněný v jednom dni je stanoven večer před zahájením soutěží. Jury bere v úvahu stav závodní tratě a povětrnostní podmínky. Všechna kola jsou oficiálně měřena a každý výsledek může být brán v úvahu pro konečné pořadí. Závodník smí jet v jednom dni maximálně tři kola. Pokud některé kolo (závod) vynechá, bude klasifikován podle výsledku dosaženého v předcházejícím kole (závodě).

Při soutěži probíhající několik dní se v posledním dni uskuteční tři kola tak, že v posledním startu je maximálně 25 závodníků všech kategorií (tedy mužů a žen dohromady). Jejich počet se stanoví snížením celkového počtu podle procentuální eliminace, jejímž základem je nejvyšší rychlost dosažená v průběhu celé soutěže. Tento údaj je upřesněn

v bulletinu večer před posledním dnem soutěží.

Klasifikace

Závodník, který byl v některém z kol (závodů) nejrychlejší, je vyhlášen vítězem, pokud všechny podmínky z průběhu kola (závodu) byly regulérní. V zásadě existuje dvojitá klasifikace.

1. Podle nejvyšších absolutních rychlostí dosažených v jednom závodě.

2. Roční klasifikace podle počtu bodů získaných v závodech stanovených FIS.

Klasifikováni jsou závodníci a závodnice, kteří mají licenci podle paragrafu 208 ICR a jsou registrováni v členských federacích FIS. Z téže země se může zúčastnit nejvýše 10 mužů a 8 žen nebo naopak 10 žen a 8 mužů. Rada FIS, technický výbor FIS a organizační výbor pro mezinárodní soutěže mají právo určit definitivní počet závodníků z jednotlivých zemí. Podle výsledku tréninku má jury právo vyloučit ze soutěže některé závodníky na základě vlastního pozorování.

Vybavení závodníků

— Délka lyží nesmí překročit 240 cm. Hmotnost nesmí překročit 11,5 kg. Počet žlábků není omezen. Vázání musí mít brzdičky. Nesmí mít pojistné řemeny a nesmí být zakryté aerodynamickými kryty. Hmotnost nesmí překročit 3 kg.

— Minimální povolená délka holí je 100 cm. Kroužky nesmějí mít průměr menší než 5 cm a musejí být umístěny minimálně 5 cm od dolního konce hole. Hmotnost páru holí nesmí překročit 2 kg.

— Kombinéza je sjezdová z umělých vláken nebo tradiční. Jakékoliv aerodynamické prvky na povrchu i pod povrchem kombinézy jsou zakázány.

— Pokud jde o obuv, platí jedině: Pouze přezky mohou být opatřeny ochrannými krytkami.

— Přilba je povinná součástí závodníkovy vybavení. Ochranný kryt krku a obličej nesmí překročit v žádném směru 40 cm. Přilba se musí vejít do kruhu o průměru 40 cm, včetně každé plastické části přilbu lemující. Nesmí mít žádné výčnělky.

— Aerodynamické kryty nohou nesmějí být větší než 10 cm, měřeno kolmo od lýtky a paty. Nesmějí zakrývat vázání. K jejich zhotovení jsou zakázána neohlebná syntetická vlákna, dřevo a kov.

— Startovní číslo se lepí přímo na lyže. Závodník (závodnice) nesmí v průběhu závodu mít hodinky, náramky, řetízky, brýle s kovovými rámečky. Povoleny jsou kontaktní čočky a rámečky z plastických hmot.

— Lékař závodu může po souhlasu jury provést kontrolu a vyřadit závodníka ze soutěže. Po závodech může být provedena antidopingová zkouška.

MEDAILE z Pista Sighignola

4. července se vydalo naše lyžování na trávě na prozatím nejdelší cestu své historie. Její cíl — italské horské městečko Lanzo d'Intelvi — vítalo elitu tohoto mladého sportu hned dvakrát. Ve dnech 6. a 7. července uspořádali Italové závod Evropského poháru a od 12. do 14. července mistrovství světa juniorů. Mezi těmito závody se naskytla možnost ubytování a tréninku, přičemž nám pomohl italský lyžařský svaz.

Výprava pod vedením ing. Ladislava Šandora, předsedy úseku lyžování na trávě ČSSR, trenéra reprezentace Daniela Mačáta a jeho asistenta Ladislava Pišného dorazila na první trénink 5. července. Od onoho dne ji dopravovaly do nadmořské výšky přes 1200 metrů malé mikrobusy pořadatele. Tíže organizačního zabezpečení ležela zcela na vedoucím výpravy, který všechny překážky bravurně překonal.

6. července — slalom

Coppa Europa Sci d'Erba, jak zní název soutěže v řeči pořadatelů, začíná slalomem. Startují pouze muži a ženy, naše reprezentace je převážně juniorského věku. Prosadí se?

První ráznou odpověď dávají ženy. Mezi 21 startujícími končí Karin Stejná na 3. místě a večer koluje její pohár se šampaňským. 67 mužů se pere s obtížnou tratí. Ve velké konkurenci získává 14. místo Michal Mačát jako nejlepší z našich. V ženách vítězí Katja Kreyová z Německa, v mužích Marcus Peschek z Rakouska.

7. července — obří slalom

Slunce svítí od rána a rozpouje karosérii mikrobusu do neuvěřitelných teplot. Na trati se práší, pořadatelé se jí snaží alespoň formálně pokropit. Do druhého kola postupuje 20 závodníků, včetně všech našich. Nejlepší pozici má Sylva Lipčíková, která se udrží na 4. místě. Po prvním kole je ve hře ještě 60 mužů. Z nich se opět nejvíce raduje Marcus Peschek, nejlepší z našich je Michal Mačát na 15. místě.

MSJ — Naš úspěch!

Pro naše družstvo byl však Evropský pohár hlavně přípravou na mistrovství světa juniorů. Vždyt pouze Alena Ložeková, David Šojat, Pavel Gurecký a Peter Jančovič byli z našich účastníků seniory. A tak jsme netrpělivě očekávali slavnostní zahájení večer 11. července 1991. Po průvodu účastníků ze sedmi zemí začalo vše naplno.

12. července — slalom

Jak zvláštní je sportovní život! Přesvědčit se o tom mohl každý z posádky mikrobusu směřujícího na start první disciplíny. Mičení a zádumčivé pohledy nevěstily před startem nic dobrého. Ale trenér reprezentace Daniel Mačát se vzná. Několik žertů pomohlo víc než domluvy a rady. Není se přece čeho bát, i když nás soupeři po výsledcích minulých dnů pečlivě hlídají...

Dívky otevírají tento velký závod způsobem, o jakém se nesnilo ani jim: Sylva Lipčíková se usazuje na 2. místě, Karin Stejná je pátá. Katja Kreyová má už značný náskok, ale boj o medaile za ní je otevřený. Nikdo jiný než Němka však ve druhém kole nepřekoná zcela shodný čas obou našich děvčat. Radost nezná mezí — máme stříbro a bronz! Historické medaile československého lyžování, které má v první patnáctce ještě sestry Kabátovy.

Ani naši chlapci nechtějí zůstat pozadu, po prvním kole uzavírají první desítku startovního pole. Ladislav Novotný a Michal Mačát. Ve druhém se Michal Mačát prodere na 8. místo a Ladislav Novotný udrží deváté. Vládou Italové: Vítězí Juri Donini, do první pětky se mezi ně dostane jen bronzový Mirko Frank z Německa. Ale tři závodníky v první patnáctce mají kromě nás a suverénních domácích jen Rakušané!

13. července — obří slalom

Ranní mraky brzy rozpustí žhavé italské slunce, které vůbec nebere na vědomí, že místo startu leží ve výšce 1230 metrů nad mořem. Pro lyžaře na trávě to však znamená stejnou výstroj jako třeba při deseti stupních. Tedy žádná slast!

Dívky jsou po včerejšku při chuti: Sylva Lipčíková po prvním kole čtvrtá, Karin Stejná uzavírá první desítku. Obě své pozice udrží a po druhém kole dělí Sylvu od bronzu desetina sekundy. Do první patnáctky se opět zařadí i sestry Kabátovy. Vítězí Němka Katja Kreyová.

Jedenačtyřiceti chlapcům zase udávají tón Italové — obsazují první čtyři místa, zřejmě hrají roli i nové lyže světově známé firmy Rollka. Michal Mačát přesto obsazuje výborné osmé místo, v první patnáctce máme čtyři závodníky. Sylva Lipčíková rozmnoží sbírku cenou za čtvrté místo. A to ještě netuší, že brzy své ceny neunesou... Z domácích chlapců se nejvíce raduje Ivan Magni, druhý je vítěz slalomu Juri Donini.

14. července — super G

Nejrychlejší disciplínu provází místo slunce déšť po noční bouři. Po trati tečou potůčky vody, z údolí stoupají mraky, hory ukazují druhou tvář. Před startem děšť ustává. Pořadatelům dělá tráť starostí a sypou na některá místa slámu. Jede se pouze jedno kolo, a tak stačí drobná chyba či závada na lyžích...

Michaela Kaiserová z Rakouska je nedostizitelná, ale naše dívky se opět prosazují. Sylva Lipčíková se dělí o páté místo se Sabinou Hengelageovou z Německa, Karin Stejná se umísťuje hned za nimi, v závěru první patnáctky je ještě Miriam Kabátová.

Startovní listina dívek čítala 25 jmen, chlapců vyrazilo na tráť 40. Do první desítky se vešlo šest domácích závodníků (obsadili i všechny stupně vítězů), ale k naší velké radosti skončil sedmý Michal Mačát a devátý Ladislav Novotný. Všichni naši dojeli do cíle a byli klasifikováni.

V tu chvíli však naše radost vrcholí. Sylva Lipčíková má stříbro v kombinaci! Na šestém místě je Karin Stejná. Pozadu nezůstal ani náš chlapec — šesté místo Michala Mačáta a osmé Ladislava Novotného jsou dalším výrazným úspěchem.

Na závěrečném ceremoniálu, kde opět vlaje naše vlajka, zaznívá ještě jeden potlesk pro naši výpravu: Ředitel soutěže zve na stupně vítězů nejmladší lyžaře naší výpravy i celého mistrovství — Sylvii a Jana Hladíkovy, startující na stejných tratích hned za závodníky. I oni přispěli k dobré propagaci našeho lyžování a se svými devíti a šesti lety věku představují novou generaci trávních lyžařů.

STANISLAV HLADÍK

Výsledky mistrovství světa juniorů

Slalom — dívky: 1. Katja Kreyová (Něm.) 1:19,04, 2. Sylva Lipčíková (ČSFR) 1:21,83, 3. Karin Stejná (ČSFR) 1:22,51, 13.

Sylva Lipčíková na snímku Bohumila Hynka

Denisa Kabátová 1:29,04, 14. Miriam Kabátová 1:29,54, dokončilo 19. **Chlapci:** 1. Juri Donini (It.) 1:11,64, 2. Fausto Cerentin (It.) 1:12,48, 3. Mirko Frank (Něm.) 1:13,65, 8. Michal Mačát 1:16,37, 9. Ladislav Novotný 1:16,48, 14. Vladimír Kvak 1:19,28, 16. Michal Stejný 1:20,45, 18. Daniel Mrňa 1:21,84, dokončilo 26.

Obří slalom — dívky: 1. Katja Kreyová 1:34,74, 2. Sabine Hengelageová (Něm.) 1:36,96, 3. Irene Riegerová (Rak.) 1:37,19, 4. Sylva Lipčiková 1:37,29, 10. Karin Stejná 1:41,25, 13. Miriam Kabátová 1:42,30, 15. Denisa Kabátová 1:44,32, 16. Kamila Hojgrová 1:45,31, dokončilo 23. **Chlapci:** 1. Ivan Magni (It.) 1:28,85, 2. Juri Donini 1:29,60, 3. Fausto Cerentin 1:30,83, 8. Michal Mačát 1:32,34, 13. Milan Stejný 1:33,98, 14. Ladislav Novotný 1:34,36, 15. Vladimír Kvak 1:35,25, 16. Jindřich Jež 1:35,41, 26. Daniel Mrňa 1:40,21, dokončilo 36.

Super G — dívky: 1. Michaela Kaiserová (Rak.) 42,45, 2. Irene Riegerová 43,23, 3. Claudia Daepová (Švýc.) 43,40, 5.—6. Sylvie Lipčiková 43,75, 7. Karin Stejná 44,64, 15. Miriam Kabátová 45,67, 20. Kamila Hojgrová 47,31, dokončilo 22. **Chlapci:** 1. Juri Donini 39,78, 2. Ivan Magni 39,00, 3. Stefano Sartori (It.) 39,98, 7. Michal Mačát 41,05, 9. Ladislav Novotný 41,13, 17. Vladimír Kvak 42,24, 23. Milan Stejný 42,88, 25. Jindřich Jež 43,07.

Kombinace — dívky: 1. Katja Kreyová, 2. Sylva Lipčiková, 3. Sabine Hengelageová, 6. Karin Stejná, 12. Miriam Kabátová, 13. Denisa Kabátová. **Chlapci:** 1. Juri Donini, 2. Fausto Cerentin, 3. Mirko Frank, 6. Michal Mačát, 8. Ladislav Novotný, 10. Milan Stejný.

Naše radost: 2. Lipčiková, 3. Stejná Snímek S. Hladíků

Co bude dál?

Úspěchy Petra Kakeše v rychlostním lyžování a jim odpovídající publicita v tisku vyvolávají zájem nejen veřejnosti, ale i závodníků, kteří by to také chtěli zkusit. Kakeš patří sice ke světové špičce, jenže nežije v Československu a hlavně — je jediný náš závodník v této disciplíně. Představte si paradoxní situaci, že by dokonce olympijskou medaili nebo jiný velký úspěch (vítězství ve SP například) získal jediný (!) závodník své země...

První zájemci se už hlásí a v souvislosti s tím vyvstane další problém: I když adept této disciplíny musí počítat se značnými finančními náklady, přece jenom nemůže závodit výhradně v zahraničí. Neuvažujeme o možnosti pořádat závody v rychlostním lyžování také u nás?

Trenér Zelenka odpovídá: „Uvažujeme, a pokud Petr skončí dobře na olympiádě, budeme hledat možnosti zcela konkrétně. Zejména na Slovensku by se vhodné svahy určitě našly, větší problém bude s brzdovým úsekem a možná i s hledáním dostatečně široké a bezpečné tratě. Velké zásahy do přírody si pochopitelně dovolit nemůžeme.“

Ale přece jenom není vyloučeno, že na závody nebudou muset sportovci ani diváci jezdit za hranice. Nemluvíme o možnostech tréninku...

◀ Petr Kakeš, jak ho zachytil objektiv Martina Svobody

Vyhráli i na kolečkách

V současnosti je každý „velký“ sport celoroční a také v běhu na lyžích lze vyhrávat dokonce i v létě. Trojice československých závodníků v sestavě Švanda, Raabe, Janoušek zvítězila ve dvanáctihodinovce štafet na kolečkových lyžích v italském městě Sarnonic. Naši vytvořili v této neobvyklé disciplíně dokonce **světový rekord**, když absolvovali 344 km a 21 m. Je to průměr 28,67 km za hodinu, dosavadní rekord překonán o 9 km. Na druhém místě dojela italská štafeta, jejímž členem byl i dnes už téměř legendární veterán lyžařských běhů Maurilio de

Zolt (sestava de Zolt, Pedrans, Ambarm). Ujeli 342 km a 421 m.

★

Bývalý reprezentant Švanda pokračoval v úspěšných výsledcích, když v rakouském městečku Raubling vyhrál závod EP na kolečkových lyžích. Trať dlouhou 7,5 km ujel za 18:48 min, teprve za celou minutu za ním skončil Ital di Gregori (19:48), třetí byl Němec Meinrich (20:01 min).

O akrobatickém lyžování s Kamilem Opletalem

Tipoval jsem správně. Když jsem poprvé viděl v televizi ukázky akrobatického lyžování, říkal jsem si, že takový sport mohli vymyslet jedině Američané. Inženýr Kamil Opletal, chemik, technolog podniku Mitas a jeden z nejmladších funkcionářů na federální úrovni nejen v lyžování, ale v naší tělovýchově vůbec, můj tip potvrdil. (Předsedovi úseku akrobatického lyžování je teprve 28 let. Jenže celý tento sport je tak mladý, že ještě nikdo neměl čas u něj zestárnout.)

„Ano, skutečně to všechno začalo ve Spojených státech původně jako show bývalých sjezdařů. Sportovní charakter získávala tato disciplína od sezóny 1972–73, kdy se také poprvé jela série závodů, pozdější Světový pohár.“

U nás jsme začínali samozřejmě o něco později. Začátkem osmdesátých let se našlo pár nadšenců, kteří o sobě dávali vzájemně vědět, vyměňovali si adresy, navazovali první kontakty. Byli to takoví první tahouni, kteří kolem tohoto sportu dělali úplně všechno: Závodili, funkcionáři, propagovali, získávali první poznatky o tréninku a metodice přípravy. Bylo nutné přeložit do češtiny pravidla, dát všemu sportovní řád a systém, prosazovat se do sportovních svazů. A to nebylo jednoduché, protože akrobacie na lyžích dlouho nemohla získat pověst opravdového sportovního odvětví.“

Za ČSTV skutečně nebylo jednoduché prorazit s něčím, z čeho nekoukaly medaile a vlajky s hymnami. Propagandou se akrobatické lyžování ještě dlouho stát nemohlo, a tak se záležitost ujal — jako nejednou — Mladý svět, který předešel tělovýchovu a převzal záštitu nad prvními závody v roce 1982 v Harrachově. Potom následovala podobná akce na Vernaru u Popradu a od roku 1984 máme první kalendář závodů pro celou sezónu. První neoficiální mistrovství Československa se konalo v roce 1986 v Šumperku, v roce 1987 se akrobatické lyžování přece jenom prosadilo do národních svazů, v roce 1988 se konalo M ČSSR se vším všudy a oficiálně.

Nadšenci tedy nakonec v tělovýchově prorazili. Jenže s přírodou je domluva ještě obtížnější než s aparátem, který je přece jen „lidský“, a poslední tři zimy hodně narušily rozjetý systém. Problém je v tom, že akrobatické lyžování u nás musí spoléhat jenom na přírodní sníh a potřebuje ho hodně. Víc, než dosud známá lyžařská odvětví.

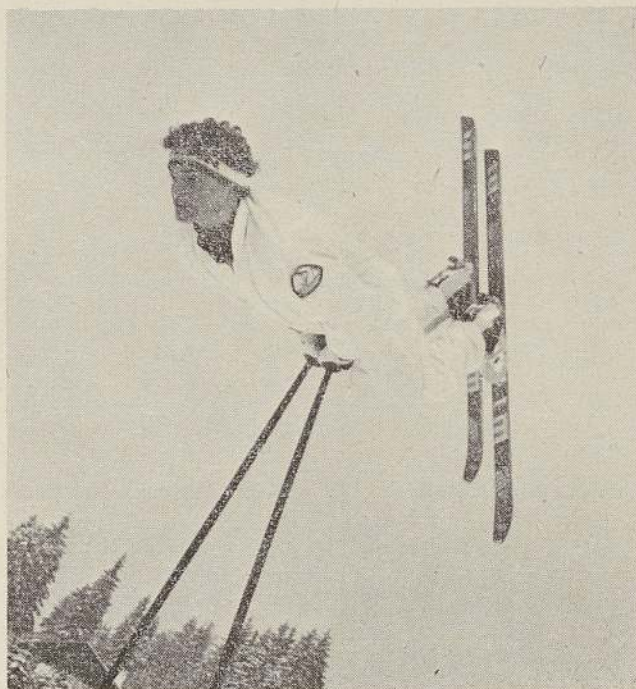
„Od února 1990 jsme dokonce pod federálem a máme oficiální statut, jenže někdy jezdíme kvůli sněhu víc v zahraničí než doma,“ říká Ing. Opletal, muž, který závodil v alpských disciplínách na úrovni 2. VT. Když závodník TJ Chemie Praha viděl, že na sjezdovkách velkou slávu neudělá, začal se zajímat o nové odvětví. Sám si ho také nejdříve vyzkoušel, proslulejší však je jako organizační pracovník.

Akrobati na sněhu mají dnes v České republice 20 oddílů, ve Slovenské republice šest. Jezdí se ve všech našich horách — kupodivu kromě Krkonoš. Do míst, kde je české lyžování nejsilnější, nový sport neprorazil. Všechny naše oddíly mají dohromady asi 200 členů. Na M ČSFR jich bylo nominováno 80, jenže to už je výběrová akce.

ZAČÍNÁJÍ OD DĚTSTVÍ

Jako v každém sportu, tak i v akrobatickém lyžování není nad specializaci. Zatímco v počátcích jezdili akrobaci bývalí sjezdaři a slalomáři, dnes hledáme děti, s nimiž začneme úplně od začátku.

„Nejdůležitější je, aby dítě umělo výborně lyžovat. Se žákovskou kategorií bývají potíže, protože v tomto věku chybějí zkušenosti, cit pro lyže, lyžařská všestrannost, z níž nejdůležitější je ovšem „sjezdování“. Pořád ještě máme málo zkušeností s výběrem talentů, tím spíše s metodikou. Víme už, že gymnasta bez dokonalého lyžování nám není nic platný, i akrobacie chce přece jenom především lyžaře. Je sice pravda, že naše velmi úspěšná juniorka Zuzana Smierčáková je bývalá gymnastka, ale také umí výborně lyžovat. Mezi přední akrobaty na lyžích se nedostane ten, kdo není schopen získat výkonnostní třídu na svazích, mezi alpskými lyžaři. Všestrannost vítáme — třeba Petr Chadima je velmi dobrý závodník i na vlnách lyžích — ale bez jízdy na sněhu to samozřejmě nejde. Má-li někdo o tento sport zájem, ať se tedy především naučí jezdit obvyklé alpské disciplíny.“

Pavel Landa při baletu

Pokud jde o výběr mládeže, nejdále jsou v Jablonci n. N., Liberci a v Popradu, kde už máme skutečné „přípravky“ i určitou metodiku práce s dorostem.“

CO SE VLASTNĚ JEZDÍ

Stručně: sjezd, skok a balet. Podrobné informace jsou skutečně dost rozsáhlé a budeme se k nim vracet v příštích číslech, kdy si o každé disciplíně povíme zvlášť.

Sjezd se jezdí na uměle upraveném boulovatém svahu (však také anglický název „moguls“ znamená boule) dlouhém 250 metrů. Kromě dosaženého času, který se přepočítává na body, hodnotí rozhodčí způsob provedení. V baletu jede závodník dvě minuty a na svahu dlouhém 220–250 metrů musí za tu dobu předvést 16 prvků, jejichž úroveň se hodnotí podobně jako třeba v krasobruslení. Při skoku se soutěžící rozjede ze svahu dlouhého asi 30 m, po němž následuje zhruba tři metry vysoký můstek. (Přesněji: Hrana můstku je 2–3 m nad dopadem.) Po odrazu se závodník snaží provést ve vzduchu co nejvíce cviků, většinou přemetů. Dopadat je nutné do hlubokého sněhu, což tuto disciplínu u nás značně omezuje. Zájem by o ní byl, podmínky už méně. Ale — jak bylo řečeno — ke každé ze tří disciplín se vrátíme samostatným článkem, v němž se budeme věnovat i našim úspěchům. Zatím budíž konstatováno, že nejúspěšnější jsme v baletu, který je u nás nejoblíbenější. Na program ZOH 1992 byl zatím zařazen akrobatický sjezd, tedy „boule“, od Lillenhameru 1994 má být na programu celý „freestyle“, jak se mezinárodně tomuto odvětví říká.

JAKÉ MAJÍ VYBAVENÍ

Pokud jde o lyže, je to složité. V zásadě platí, že čím kratší, tím lepší, i když jiná situace je třeba při skoku, kde by k dosažení nájezdové rychlosti byly vhodnější lyže delší, ve vzduchu naopak co nejkratší. („Pokud možno žádné,“ dodává Žertem Ing. Opletal.) Navíc je ve všech disciplínách třeba dbát na to, aby závodník měl na nohách skutečné lyže, jinak by bylo těžké mluvit o odvětví lyžování. Pro sjezd je minimální délka lyží 180–190 cm, pro balet 81 % výšky postavy (určuje se podle zvláštních tabulek), o skoku už byla řeč. Délka lyží v něm není omezená, většina závodníků používá lyže v délce kolem 160 cm.

K akrobatickému sjezdu se hodí normální slalomové lyže (točivé), pro balet jsou speciály nejen v zahraničí, ale už i u nás. Jezdí se na lyžích značky Artis, v zahraničí je nejčastější značka Atomic — tato firma vybavuje též 8—10 československých závodníků. Také pro skok jsou speciály, u nás se jezdí často na lyžích pro balet.

Boty jsou normální sjezdařské, pro balet speciály firmy Salomon, speciální nebo všelijak domácí upravované je i vázání. Pro začátky ovšem stačí domácí vybavení a dále je situace stejná jako ve všech sportech: Ti nejlepší najdou sponzora, který je vybavuje.

Zvláštní kapitolou je oblečení, v němž jsou stále patrné poněkud recesistické počátky tohoto odvětví. Snad jenom při sjezdu se používá výstroj ryze lyžařská, asi jako při slalomu. Jinak je to ovšem móda, která se navíc i hodnotí. Výstroj závodníka, respektive jeho oblečení, musí odpovídat sestavě, celému jeho projevu, jehož je nedílnou součástí. Opět můžeme srovnávat s krasobruslením. Takže diváci — kterých mimo chodcem bývá na závodech hodně — se mají od začátku na co těšit.

I DO VODY

Všechna lyžařská odvětví hledají možnosti letní přípravy a letního závodění. Také vyznavači akrobacie už je našli: Lze závodit v akrobatickém skoku do vody, při němž se závodník rozjede z můstku s umělou hmotou a po přemetech ve vzduchu přistává ve vodě. To není legrace, nýbrž zcela vážně hodnocená sestava, podle níž dokonce rozhodčí posuzují, jak závodníka zařadit v žebříčku a komu případně doporučit, aby se ještě zdokonaloval, než půjde na závody. V ČSFR se skáče z můstku do vody v Karlových Varech, Jablonci, Šumperku, Ostravě a v Bratislavě.

NENÍ TO NEBEZPEČNÉ?

ptám se ing. Opletala. Podle některých cviků soudím, že riziko je značné. Jenže ve sportu naštěstí platí, že čím větší riziko, tím větší opatrnost a hlavně svědomitější výběr účastníků.

„Máme mnohem méně úrazů než alpské lyžování a ke skutečně vážnému nebo dokonce smrtelnému úrazu — pokud vím — ještě nedošlo. Jednak proto, že rychlost v disciplínách akrobatického lyžování není vysoká, především však rozhodčí při tréninku velmi pečlivě vybírají účastníky a mají právo kohokoli v závodě nepustit pro nedostatečnou úroveň. I trenéři v oddílech hodně vybírají, na závody vozí jen ty nejlepší. Kdo to ještě neumí, musí se zlepšit — dříve závodit nebude.“ [Viz též předchozí odstavec o skoku do vody.]

AKROBATICKÝ SVĚT A MY

V Evropě soutěží v akrobatickém lyžování snad všechny členské země FIS, dokonce i ty „nelyžařské“, jako například Velká Británie nebo Belgie. Kromě Evropy se jezdí freestyle samozřejmě v USA a v Kanadě, v Austrálii a na Novém Zelandu, v Japonsku a v poslední době v Jižní Korei, kde dokonce působili naši lektoři. Z bývalé „východní Evropy“ — jak se běžně říká ve FIS — jezdíme my a Sovětský svaz, který je mimo chodcem v akrobatickém lyžování vynikající a má dokonce dva mistry světa.

Pokud jde o naše reprezentanty, poslední zima znamenala příznivý průlom a svět, který o nás zatím jenom věděl, nás musí brát na vědomí. Zejména v baletu, v němž patří k absolutní světové špičce Pavel Landa, vítěz finále EP a třetí v jeho celkovém hodnocení. Škoda, že nejel větší počet závodů. Těch bylo totiž hodně v USA a tam přece jenom vzhledem k finanční situaci příliš často nejezdíme.

Vzhledem k budoucnosti je cenné, že máme vynikající juniory, z nichž alespoň někteří jistě dosáhnou úspěchů i mezi dospělými, což se ostatně začíná dařit už nyní. Jména za všechny: Smierčáková, Hladil, Láincz, Valenta, Poláková, Schejbalová. Ale to ještě nejsou všichni, o nichž — doufejme — ještě nejdnou uslyšíme.

Hodně bude záležet na vyřešení obecného problému sportu — přechodu z juniorské kategorie mezi dospělé. U chlapců je navíc problém se základní vojenskou službou, která je sice nyní osmnáctiměsíční, což však stačí k tomu, aby byl se sportem konec. Po 18 měsících přestávky se sotva někdo vrátí... Zařazení do Dukly nepřichází v úvahu?

Ing. Opletal: „Vím, že lyžařům na trávě se letos podařilo jednoto závodníka do armádního střediska dostat, ale nevím, jak to udělali. My jsme na rozdíl od nich olympijský sport a nemáme šanci. Hledáme různé vedlejší možnosti zařazení do sportovních útvarů — třeba jako kuchaři nebo jiné služby — ale všechno závisí na známostech, kterých u armády moc nemáme. Děsí nás to, protože právě náš nejlepší junior má letos odejít na vojnu...“ [Výraz tváře zřetelně napovídá, že představa úseku akrobatického lyžování zatím neví, jak situaci řešit.]

Závěrem: Sledujte příští čísla našeho časopisu, v nichž se o akrobatickém lyžování dozvíte ještě mnohem víc. Snad i vedení našeho sportu pochopí, že olympijské odvětví nemůže přicházet o mladé reprezentanty kvůli vojně.

KAREL BLÁHA

Mistři světa 1991

MUŽI

Skoky: Philip Laroche (Kanada)
Balet: Lane Spina (USA)
Sjezd: Edgar Grospron (USA)

ŽENY

Skoky: Vasíliša Sementuková (Sovětský svaz)
Balet: Breen Allenová (USA)
Sjezd: Donna Weinbrechtová (USA)

Vítězové SP 1991

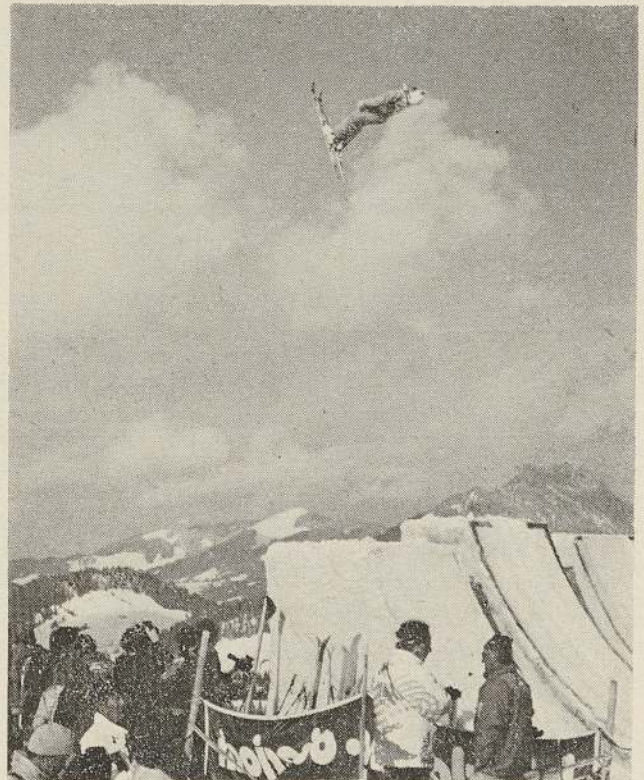
MUŽI

Skoky: Philip Laroche (Kanada)
Balet: Rune Kristiansen (Norsko)
Sjezd: Edgar Grospron (USA)
Kombinace: Eric Laboueix (Francie)

ŽENY

Skoky: Elfi Simchenová (Německo)
Balet: Conny Kisslingová (Švýcarsko)
Sjezd: Donna Weinbrechtová (USA)
Kombinace: Conny Kisslingová (USA)

Akrobatický skok ▶

V severské kombinaci

20 km a velký můstek!

Pokud jde o zasedání komisi FIS v Laaxu v červnu 1991, v minulém čísle jsme podrobně informovali o zasedání a závěrech jednání komise alpských disciplín. Nyní se budeme věnovat severské kombinaci.

Zasedání komise severské kombinace FIS řídil její předseda Helmut Weinbuch z Německa, nás zastupoval ing. Roman Kumpošt. Nejzajímavějším bodem programu bylo schválení nové podoby závodů.

Některé soutěže proběhnou v inovované podobě — skákat se bude z velkého můstku a v běhu absolvují závodníci nikoliv 15, nýbrž 20 km! Tato podoba bude vyzkoušena v plném rozsahu při závodech SP v Trondheimu (Norsko) 10.—11. 3. 1992, skok z velkého můstku je na programu i v Murau (Rakousko) 18.—19. 2. 1992, kde je můstek K-112.

Z dalšího programu zasedání uvádíme v bodech:

1. Poslední zima byla přece jen o něco příznivější a umožnila pořádat většinu závodů. Z největších se pro náhlé oteplení nekonalo finále EP (viz v dalším textu). První ročník EP byl hodnocen jako velmi úspěšný a poděkování se dostalo jeho koordinátorům. Potvrdil se předpoklad, že EP je vhodným mezistupněm na cestě do národních juniorských mistrovství po SP.

2. Vyskytly se některé problémy s nedostatky při pořádání závodů SP, dokonce jeden protest předsednictvu FIS. Všechny známé nedostatky projedná pracovní seminář komise v Berchtesgaden (Německo) 9.—13. 10. 1991. Bude věnován výhradně praktickým problémům organizace závodů a uplatňování pravidel při soutěžích v severské kombinaci.

2. TREVIRA odmítá další sponzorování SP, firma Hoechst zkouší jiné cesty propagace. Hledání nového sponzora pokračuje.

3. Na zmíněný pracovní seminář v Berchtesgaden se odkládá řešení diskutovaného problému, jak řešit situaci, kdyby vítěz skoku nenastoupil k běhu.

4. O pořadí běžců rozhoduje výhradně rozhodčí v cíli běhu. Je proti pravidlům uvést ve výsledkové listině dva

vítěze!

5. Ze zdravotních důvodů nelze homologovat tratě běhu ležící výše než 1800 m nad mořem. Lékařská komise dokonce doporučuje snížit hranici na 1600 m a předložit k tomu zasvěcený rozbor předních odborníků v tělovýchovném lékařství. Požaduje, aby nebyly povolovány výjimky, jako dosud.

6. Pro náhlé oteplení se nekonalo finále EP a jeho vítěz zatím nebyl vyhlášen. Komise doporučila uspořádat mezinárodní tréninkový test v létě v Stamsu (Rakousko) a vyhlásit vítěze EP tam.

7. V souvislosti se zavedením skoku z velkého můstku a běhu na 20 km otevřel náš zástupce spolu se členy komise Aarhus (Norsko) a Vettorim (Rakousko) otázku změn v bodovacích tabulkách. K tomuto námětu zpracoval ing. Kumpošt pro náš časopis zvláštní materiál (pro číslo 10/91).

8. Od sezóny 1992—93 se mění limit účastníků EP z jedné země na 4+1.

9. Byla přijata delegace organizačního výboru ZOH 1992, kterou vedl Jean-Claude Killy. Informovala o stavu příprav zimních her v Albertville, zejména o potížích se stavbou můstků v Courchevelu.

10. V „různém“ se diskutovalo především o tom, jak bude severská kombinace zasažena vývojem hodnocení V-stylu ve skoku. Byla vzata na vědomí doporučená nižší srážka za styl po ZOH 1992 a diskutovalo se především o možnostech optického měření délky skoků. Pro SP bude pravděpodobně také doporučeno [tedy nejen pro ZOH a MS], je však třeba brát v úvahu značné finanční nároky. Definitivní závěry má učinit seminář v Berchtesgaden.

— Komise výzbroje se zabývala dvěma novými modely lyží pro běh volnou technikou, které zatím zcela neodpovídají pravidlům běhu na lyžích.

— Kalendář závodů SP byl měl být sestaven už dva roky předem, FIS si vymínila právo zasáhnout tam, kde zjistí nedostatky, neodpovídající podmínky nebo špatnou přípravu pořadatele.

Zasedání komisi FIS BĚH

1. Komise výzbroje: Bylo rozhodnuto, že minimální délka lyží musí být „výška závodníka — 10 cm“.

2. Otázky homologace tratí: Homologace je nezbytná pro pořádání MS, MSJ, SP a dalších vrcholných mezinárodních soutěží. My jsme po této stránce dopadli špatně. Obstála pouze trať na Štrbském Plese, a to pouze desetakilometrový okruh. Zatím nebyly homologovány tratě v Novém Městě na Moravě a v Harrachově, i Štrbské Pleso patrně požádá o uznání dalšího okruhu. Dotyčným poslal dr. Potměšil výzvu k předání nutných dokladů. Mezinárodní seminář k této problematice se bude konat v Ramsau 4. 6.—7. 6. 1992.

3. Subkomise pro Světové poháry rozhodla o placení mužů na 25. místě. Se stejným počtem bodů skončili v sezóně 1990—91 Petrásek, Harhonen, Behle a Kunsist. Placen bude v nadcházející sezóně jenom Harhonen, který získal nejvyšší počet FIS bodů. Ostatní cestují na náklady svých federací.

4. Kvóty států pro SP: Muži — po osmi závodnicích Švédsko, Norsko, SSSR, Itálie, po sedmi Finsko a ČSFR. Ženy —

po osmi závodnicích SSSR, Norsko, Itálie, Německo, sedm Švédsko, po šesti ČSFR a Finsko.

5. Do červené skupiny bude pro sezónu 1991—92 zařazeno 25 nejlepších mužů a 20 žen podle FIS bodů. Neplatí pro ZOH.

6. Do soutěží SP se nadále započítávají závody pořádané při ZOH a MS.

7. USA nemohou z finančních důvodů (!) uspořádat v prosinci 1991 závod SP [byl předán Kanadě]. Termínovou listinu SP 1991—92 otiskneme v příštím čísle.

8. Ženská běžecká komise: Požaduje pořádání mužských i ženských soutěží vždy v jednom dni, z čehož by vyplývalo více času na odpočinek. Ženská běžecká komise a komise alpských disciplín se spojí v jedinou ženskou komisi FIS.

9. FIS body se budou nadále používat.

Naše zástupkyně v ženské komisi FIS Blanka Paulů je pověřena organizací semináře technických delegátů, který se má uskutečnit na podzim v ČSFR pro „východní Evropu“, jak se ve FIS říká bývalým socialistickým zemím.

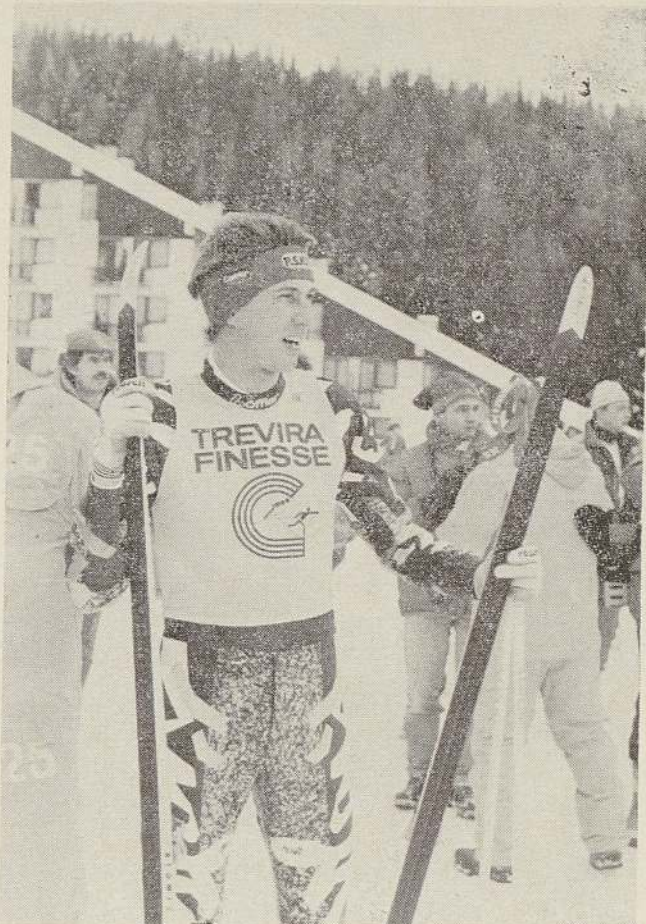
— Neprošel návrh Sovětského svazu na pořádání MS v běhu na dlouhých tratích. Podle navrhovatele se počítalo s tratěmi 50 km pro ženy a 90 km pro

muže, soutěžit se mělo dokonce i v družstvech. Náš delegát rovněž nepovažuje tento návrh za uskutečnitelný. Sezóna běžců a běžkyň je už přehuštěná, závodů je příliš mnoho, navíc sněhové podmínky ne vždy umožní jejich konání a novou celosvětovou akci by nejspíše vzrostl počet odkládaných nebo neuskutečněných závodů. Návrh zvyhodňuje země s velkým počtem závodníků, které si mohou dovolit obeslat světové soutěže pokaždé zcela jinou sestavou sportovců.

— Zajímavé bylo jednání o Evropské federaci kolečkových lyží. Ta je zatím mimo FIS a na lyžařských federacích de facto nezávislá. Žádá o přijetí do FIS a má šanci, pokud včas přesvědčí, že jde skutečně o sport. Byla vyzvána předložit podkladové materiály o tom, kolik závodníků a z kolika zemí se jejich soutěží zúčastňuje, jaká jsou přesná pravidla závodů na kolečkových lyžích a zda jsou celoevropská, jaký je systém přípravy rozhodčích, organizátorů atd.

— Subkomise masových běhů rozeslala „guide lines“, tedy souhrn pokynů pro organizátory závodů. Náš delegát dr. Potměšil zadal překlad do češtiny a potom bude materiál rozeslán i našim organizátorům. Bylo konstatováno, že masové běhy jsou často pořádány dost amatérsky, bez dodržování organizačních zásad. K odstranění tohoto nedostatku má sloužit zmíněný materiál.

Podle materiálů
dr. Jaroslava Potměšila

Stálce v severské kombinaci — Klaus Sulzenbacher
Snímek Jaroslav Trousil

TERMÍNY

v severské kombinaci

Světový pohár v severské kombinaci pro sezónu 1991 až 1992 začíná na Štrbském Plese! Tento závod se stane nejvýznamnější mezinárodní akcí sezóny, jejímž dějištěm bude ČSFR. [Připomeňme, že letošní rok jsme zahájili také na Štrbském Plese závodem SP v běhu na 30 km.]

Mezinárodní termínová listina severské kombinace v nadcházející sezóně má tuto podobu:

Světový pohár:

14.—15. 12. 1991	Štrbské Pleso (ČSFR)
20.—21. 12. 1991	Asahikava (Japonsko)
29.—30. 12. 1991	Oberwiesenthal (Německo)
5.—6. 1. 1992	Schonach (Německo) - štafety
11.—12. 1. 1992	Breitenwang (Rakousko)
15. 1. 1992	Reit im Winkl (Německo) - sprint
18.—19. 1. 1992	Murau (Rakousko) - velký můstek/ /15 km
28.—29. 2. 1992	Lahti (Finsko)
6.—7. 3. 1992	Falun (Švédsko) - štafety
10.—11. 3. 1992	Trondheim (Norsko) - velký můstek/ /20 km
13.—14. 3. 1992	Oslo (Norsko)

Evropský pohár

14.—15. 12. 1991	Predazzo (Itálie)
21.—22. 12. 1991	Courchevel (Francie)
28.—29. 12. 1991	St. Aegyd (Rakousko)
11.—12. 1. 1992	Berchtesgaden (Německo)
17.—18. 1. 1992	Liberec (ČSFR)
8.—9. 2. 1992	Andelsbuch (Rakousko)
15.—16. 2. 1992	Klingenthal (Německo)
22. 2. 1992	Szczyrk (Polsko)
26. 2. 1992	Švédsko
29. 2.—1. 3. 1992	Hamar (Norsko)
7.—8. 3. 1992	Le Brassus (Švýcarsko)
15. 3. 1992	Les Rousses (Francie)

Odštartovali olympijskou sezónu

Účastou na 1. mezinárodných letných hrách v Elsenerzu (Rakúsko) zahájilo družstvo severskej kombinácie prípravu na ZOH v Albertville.

V malom horskom mestečku sa zišla kompletná rakúska špička na čele s Klausom Sulzenbacherom, ďalej družstva Švajčiarska a Talianska. Naše družstvo sa zúčastnilo v rovnakej zostave ako na MS vo Val di Fiemme (Kopal, Kučera, Mák, Soldát, Pustějovský) doplnené o víťaza EP Josefa Kovaříka. [David Soldát sa pri tréningu zranil a v pretekoch neštartoval.]

Súťaž v skoku prebehla na mostíku K-70 s keramickou stopou za hustého dažďa.

Veľkým spestrením bola druhá časť — beh na kolieskových lyžiach — ktorá sa uskutočnila v Zeltwegu na známom

Österreichringu, kde práve prebiehali MS motocyklov! Beh bol odštartovaný Gundersonovou metódou bezprostredne po ich oficiálnom tréningu. Prítomní diváci vytvorili dobrú atmosféru aj lyžiarom a so záujmom sledovali boj o konečné umiestnenie. Po skoku prvý Sulzenbacher vybehel s dvojminútovým náskokom na 18 km dlhú trať. Za ním sa vytvorila päťčlenná skupina, v ktorej bol aj mladý Kučera. Tá postupne znižovala náskok vedúceho pretekára, v cieľi to bolo už len 50 metrov. Kučera si udržal po skoku celkovo 5. miesto. Kvalitným behom sa posunuli Kopal na 7. a Kovařík na 8. miesto. Za pozornosť stojí aj bežecký výkon Pustějovského, ktorý dosiahol na rýchloch okruhu (jazdilo sa až 60-km rýchlosťou) najlepší čas.

Týmto pretekom začali letné súťaže

v severskej kombinácii, z ktorých sa dve uskutočnia aj u nás. (31. 8. 1991 na Štrbskom Plese a 5.—6. 10. 1991 v Lomnici nad Popelkou.) Perspektívne sa uvažuje o zriadení ucelenej letnej medzinárodnej súťaže, podobnej Svetovému poháru.

Z výsledkov: 1. Sulzenbacher (Rak.) skok 228,0 (1.), beh 40:36,5 (18.), 2. Pichler (Rak.) 205,3 (7.) — 38:02,3 (7.), 3. Platzer (Rak.) 195,0 (10.) — 36:54,8 (3.), 4. Csar (Rak.) 206,2 (4.) — 38:36,8 (9.), 5. Kučera (ČSFR) 206,1 (5.) — 38:35,1 (8.), 6. Aschenwald (Rak.) 205,7 (6.) — 39:03,7 (11.), 7. Kopal (ČSFR) 184,9 (16.) — 36:54,0 (2.), 8. Kovařík (ČSFR) 191,3 (12.) — 37:36,5 (5.), 11. Pustějovský (ČSFR) 174,6 (23.) — 36:49,9 (1.), 22. Mák (ČSFR) 159,5 (26.) — 41:01,1 (20.).

VLADIMÍR SEIDL

NEJLEPŠÍ, NEJHORŠÍ

Prvních šest závodníků letošního Krále bílé stopy odpovědělo na otázku, jaký byl jejich nejlepší (a) a nejhorší (b) výkon sezóny 1990—91.

1. LUBOMÍR BUCHTA (běh)

- a) MS Val di Fiemme: 10 km K, 5. místo.
b) SP Albertville: 30 km K, vzdal.

2. MILAN KUČERA (kombinace)

- a) MSJ Reit im Winkl: kombinace jednotlivci, 1. místo, kombinace družstva, 1. místo, skoky družstva, 1. místo.
b) SP Sv. Mořic: Po pádu pro zranění odstoupil ze závodu.

3. MARTIN BENC (běh)

- a) MS Val di Fiemme: 50 km V, 5. místo.
b) SP Tauplitz: 10 km K + 15 km V, 51. místo.

4. VÁCLAV KORUNKA (běh)

- a) SP Raubičí: 15 km V, 3. místo.
b) MS Val di Fiemme: 15 km V, 25. místo.

5. FRANTIŠEK MÁKA (kombinace)

- a) MS Val di Fiemme: jednotlivci, 6. místo.
b) SP Holmenkollen: jednotlivci, 23. místo.

6. KATEŘINA NEUMANNOVÁ (běh)

- a) MS Val di Fiemme: 5 km K, 15. místo.
b) MS Val di Fiemme: štafeta, 8. místo.

KRÁLOVA ZPOVĚĚ

Cesta nového Krále bílé stopy 1991 k slavnostnímu vyhlášení 19. ročníku ankety v Harrachově začínala doma ve Vysokých Tatrách — čtyřidvacetiletý úspěšný běžecký reprezentant je od roku 1986 členem ŠKP, dřívější Červené hvězdy. Rozloučil se s manželkou a teprve 17 dní starými dvojčaty Zuzanou a Michalem ve Smreku na Štrbském Plese. Z Prahy v pátek 14. června po poledni pokračoval mikrobusem běžců, řízeným předsedou úseku Petrem Honzlem, v doprovodu předsedy ČSSL dr. Jaroslava Potměšila, generálního sekretáře ing. Ludka Šraibra a sekretářky Vladěny Řihové. Ve voze musel Lubomír Buchta uskladnit rozebrané kolo, neboť další týden následovala v rámci soustředění reprezentačního kolektivu běžců víceetapová cyklistická příprava po České republice.

Krátká zastávka na cestě do Harrachova byla v Turnově, kde činovníci ČSSL převzali od profesora Jaroslava Marka novou, již tradičně zlatěnou korunu s českými polodrahokamy. Lubomír Buchta tak poprvé viděl cenný příspěvek do své zajímavé sbírky sportovních trofejí. Již příští rok má být tato hlavní trofej putovní, s uvedením vyrytého přehledu všech dosavadních vítězů a s přidělením miniaturní kopie koruny.

Anketa založená před dvaceti lety činovníky tehdejší novinářské sekce, redaktory Jaroslavem Troušilem a Karlem Moravcem a bývalým sekretářem Československého svazu lyžařů Jiřím Hochem zaznamenala od té doby několik změn ve způsobu hodnocení a počtu hlasujících. Byla rozšířena i na soutěž družstev a stala se také příležitostí k vyhlášení lyžařských talentů. Současně je akcí k prohloubení dobré spolupráce sportovních redakto-

rů zabývajících se lyžařskou tematikou s obětavými činovníky a nejlepšími reprezentanty československého lyžování. Zaslouhuje si větší podporu sponzorů lyžařských závodů a redakcí sdělovacích prostředků. Měla by k tomu přispět i nová aktivita předsednictva ČSSL a všech, kteří anketu právem považují za velký svátek československého lyžování. Uznání zasluhují dosud nejúspěšnější lyžařské oddíly, které připravovaly její slavnostní vyhlášení.

Jak si cení vítězství nový král?

„Vážím si ocenění účastníky ankety,“ řekl v rozhovoru L. Buchta. „Letošní rok byl pro mne úspěšný dobrými sportovními výsledky a současně narozením zdravých dvojčat. Na závody mistrovství světa ve Val di Fiemme se nezapomíná. V myšlenkách se k nim často vracím. Zejména ke klasické desítce, v níž moje páte místo asi hlavní měrou přispělo k úspěchu v anketě. Uvědomoval jsem si v onom závodě při hlášení mezičasu blízkost medaile a desítku jsem dokončil zcela vyčerpán, s tmou před očima. Vynaložení sil v tomto závodě se dá srovnat s fyzickými nároky při absolvování klasické třicítky. Zdálo se mi, že třicítku jsem absolvoval bez větších problémů.“

Jak dál v přípravě na ZOH 1992?

„V sezóně 1990—91 jsme měli příležitost se přesvědčit, že příprava reprezentačních běžeckých kolektivů je stále náročnější a vyžaduje značné devizové prostředky k zajištění tréninku na ledovci. Nejhorší je, že sněhové podmínky u nás jsou rok od roku horší a někdy se zdá, že sníh snad vůbec nebude. To trápí nejen nás závodníky, ale i pořadatele závodů. Hodně bude záležet na tom, zda absolevujeme potřebný počet stovek kilo-

metrů v nadmořské výšce olympijských tratí v Les Saisies.

V letním období převažuje v přípravě běh, cyklistika a kolečkové lyže. Do poloviny června jsem absolvoval asi 1000 km na kole a 150 km na kolečkových lyžích na silnici. Škoda, že dosud nemáme asfaltovou dráhu vyhrazenou pro trénink a závody na kolečkových lyžích. Cyklistika je velmi dobrá pro rozvíjení síly nohou. Každý člen reprezentačního kolektivu si pořídil ze svých úspor kolo. Ne-ní to laciná záležitost, má-li stroj vyhovovat náročným podmínkám. V průměru každý z nás vynaložil na jeho získání 15 000—20 000 korun.

Naše běžecké družstvo je dobrý kolektiv. Všichni dovedeme ocenit výkon týmového kamaráda a vzájemně se povzbudit. Trenér Bohouš Rázl vhodně usměřňuje jednotlivé členy družstva.

Vrcholem sezóny 1991—92 jsou pochopitelně ZOH. I tentokrát se zaměřím na klasické disciplíny. Učiním vše pro to, abych se mohl pokusit o získání olympijské medaile. Hodně bude záležet na úspěšné závěrečné přípravě a momentální formě. Dobrá forma znamená poloviční úspěch.“

Na otázku, které běže v současné době pokládá za nejlepší a své vzory, L. Buchta řekl: „Takovým vzorem je pro mne Ulvang. Dobře bruslí, ovládá i klasický styl. Jeho velkou předností je stálá forma celou sezónu. Stejně kvality má Smirnov, vítěz letošního ročníku Světového poháru běžců.“

V závěru rozhovoru s Lubomírem Buchtou jsme hovořili o problémech se získáváním sponzorů pro členy běžeckého družstva a o perspektivách této disciplíny. Zdůrazňoval význam výchovy juniorů, dobrou práci středisek vrcholového sportu mládeže i dospělých, jejich podporu. Závěrem jsme si popřáli, aby sněhová nadílka přišla včas a dočkali jsme se opět pořádné zimy.

JAROSLAV TROUSIL

Máme mistra Indie!

Ze se koná mistrovství Indie v lyžování, to zní skoro jako vtip. Ale skutečně — svůj šampionát pořádá tato země v Himálaji už mnoho let.

Nedostl na tom. Na konci druhé světové války se stal mistrem Indie v lyžování pan Miroslav Hruška, což dosvědčí ročenka Ski Club of India za sezónu 1945—46. Bohužel nevíme, jakou disciplínu tam náš krajan vyhrál.

Jméno Miroslav Hruška znají i atleti. Nadaný čtvrtkař a půlkař v dresu klubu Baťa Zlín vyhrál v roce 1933 v Praze při Tyršových hrách běh na 800 m a na juniorském mistrovství ČSR v Brně se nejen stal mistrem republiky, ale dokonce zaběhl 400 m pod 50 sekund, což byl v té době pro juniora vynikající výkon. Těsně před válkou odešel z Československa a usadil se v Kalkatě... Pan Hruška dodnes žije a je majitelem továrny na plechové zboží. (Tak uvádějí prameny, jejichž autor měl patrně potíže s angličtinou — pozn. red.)

„Alespoň někde je náš lyžař mistrem!“ poznamenal ironicky můj drzý kolega...
K. B.

Cíl: Albertville

Osmnáctiletá juniorka Kateřina Neumannová ze Šumávanu Vimperk byla jedinou zástupkyní žen v oceněné šestici letošní ankety Král-královna bílé stopy. Tato mladá závodnice na MSJ 1991 v Reit im Winkl vybojovala stříbrnou medaili na 5 km klasicky, podílela se na pátém místě čs. štafety a vy-

bojovala dvě medaile při mistrovství ČSFR žen — stříbrnou na 10 km klasicky a bronzovou na 15 km volnou technikou.

V současné době se studentka 4. ročníku gymnázia připravuje na novou sezónu. Co od ní očekává, byla otázka v rozhovoru s touto běžkyní.

„Mým cílem je zúčastnit se ZOH v Albertville a zajet slušný výsledek,“ odpověděla K. Neumannová, která v červenci absolvovala první centrální přípravu. „Na kanoistiku zbyly už jen vzpomínky. Všechn čas věnuji lyžování a individuálnímu studiu, na nic jiného nezbývá. Cením si prvního bodu ve Světovém poháru na MS ve Val di Fiemme, letos bych ráda připojila další. Účast na mezinárodních závodech přináší hodně zkušeností a je to něco zcela jiného, než když jsem začínala závodit v kraji. Mám radost z toho, když lidé na Šumavě oceňují moje dobré výsledky. Nechtěla bych je zklamat ani v této sezóně.“
-tr-

ACH, TA JMÉNA...

Neberte to jako výmluvu, ale nejsou na světě noviny, které občas nezkomolí nějaké jméno, případně si ho zcela „nevy myslí“. Zvlášť, když je redaktor nováček, jako já v lyžování, a píše něco poprvé. Tedy vězte, že v čísle 8/91 jsme „uletěli“ dvakrát a musíme věci uvést na pravou míru. Trenér reprezentace žen v alpských disciplínách se jmenuje Milan Beňačka, nikoliv Růžička (strana 5 — Připravujeme se na ZOH), brněnský činovník v lyžování na trávě je ing. Petr Šojat, nikoliv Šojar (strana 7 — Na svahu i v chatě). Oběma postiženým i čtenářům se omlouváme.
Redakce

Jeden z prostředka

Když v minulém roce navštívil naši redakci Petr Renek z Kanady, hovořili jsme také na téma, o čem by se mělo psát v časopise Lyžařství. Petr tenkrát řekl pozoruhodnou větu: „Zurbriggena zná každý. Měli byste psát o někom, koho nezná nikdo. O někom z prostředka.“ A hned dal tip: VLADIMÍR BLAŽEK, narozený 10. 10. 1937, projektant ústředních topení z Řičan.

Bez „lustrování“ to teď v Čechách nejde, a tak jsme si vládu trochu „prolustrovali“. Sebrali jsme všechny dostupné výsledkové listiny a opravdu: Zjistili jsme, že na Jizerské padesátce 1989 byl Vladimír Blažek v kategorii do 60 let 48. (celkově 926. z 4838 klasifikovaných závodníků). Čas 3:26:00 h. Na Běchovicích 1989 byl v kategorii 50–59 let 24. (z 255 běžců v kategorii), čas 39:42 min. — Sečteno a podtrženo: Vláda Blažek je ten pravý tip! Dostat se do první tisícovky na J50, zaběhnout Běchovice pod 40 minut a k tomu ještě mít pět křížků na krku, to je výkon!

Historiky a názory

Rodiče neměli pro moje sportování pochopení. Byl jsem nemocný na plíce a školní tělocviki mě mohl zahubit. Až na vojně jsem zjistil, že mi nic není, a po vojně jsem začal pravidelně sportovat. Bylo mi v té době ovšem už 21 let a navíc jsem došel k poznatku, že talentu mám mizivě, spíše žádný. Jezdil jsem na kole a vrcholem cyklistické kariéry byla II. VT.

Přesto jsem nepřestával trénovat, bavilo mě to. Jezdil jsem na kole do práce a z práce. Z Řičan do Prahy, z Prahy do Řičan. Kolo jsem měl „šité“ na míru, stálo mě hrozných tři a půl tisíce korun. Jednou jsem přišel do vrátnice, kde jsem si ho nechával — a bylo pryč! Někdo ho ukradl.

Poprvé jsem běžel Běchovice roku 1960. Od té doby jsem nevynechal jediný ročník.

První maratón jsem běžel v roce 1965. Jíloviště—Příbram. Ještě po staré silnici, přes Andělské schody, Voznici, Řitku. Hotové galeje. Dosáhl jsem času 3:20 h. Pocity byly hrozné, jak na tratí, tak v cíli. Pak jsem se osprchoval a najednou to ze mne spadlo. Hned jsem se ptal, kdy se poběží další maratón.

Tyhle galejnické sporty jako cyklistika, vytrvalostní běh, běh na lyžích, ty se na člověka přilepí a drží se ho celý život. Ještě večer před kremací si jde člověk zaběhat!

Když jedu služebně, jedu na kole. Je mi líto času stráveného v autě. Na kole se tam dostanu také a ještě si protáhnu tělo.

Když musím na dovolenou, kde se nic nedělá a jenom „odpočívá“, hrozně se nudím. Domů se vracím vyčerpaný a těším se, že si zase zaběhám.

Maratóny už neběhám. Dr. Slavík z Bulovky mi řekl, že mi hrozí artróza kyčelních kloubů. Běhám sice pořád, pořád i závodím, ale už nepodstupuju takovou jednorázovou námahu.

Myslím si, že by se ale moc nestalo, kdybych běhal maratóny dál. Rozhodně bych si ublížil méně, než kdybych třeba začal kouřit. Kdyby však nějakého padesátníka napadlo, že začne žít „zdravým životem“, když odhodí cigaretu s tím, že bude startovat v maratónu (a předtím nikdy neběhal), tak bych mu poradil, aby si raději zapálil! Tělu by tím ublížil mnohem míň.

Běžec musí běhat v kvalitní obuvi. Na tomto místě se nedoporučuje šetřit. To není „snobárna“, mít boty značky New Balance, Adidas, Converse či Tiger. To je nutnost. Já jich mám vždycky dva až tři páry.

K lyžování jsem se dostal ve vlaku. Vracel jsem se z Prahy do Řičan. Se mnou seděli dva pánové a bavili se o lyžování. Jeden z nich se jmenoval Vladimír Syrovacký. Než jsem dojel do Řičan, stal jsem se členem lyžařského oddílu Sokola Senohraby.

Z Vladí Syroveckého se stal soupeř na „život a na smrt“. Je sice o tři roky starší než já, ale to v našem věku nehraje

Snímek Olga Černá

rolí. Bijeme se nelítostně. Jednou vyhraje on nade mnou, jindy já nad ním. Samozřejmě jenom na běžkách.

První závod na lyžích jsem běžel v zimě 1960–61 v Jilemnicích. Na pokoji jsem bydlel s jistým Potměšilem a s jistým Skuhrovcem. (Jaroslav Potměšil, nyní předseda Čs. svazu lyžařů — pozn. red.) Oba v té době byli slavní závodníci, já naprostý nováček. Jenom jsem se díval, co budou dělat a tajně jsem to po nich opakoval.

Tenkrát byla mezi lyžaři móda vstávat brzy ráno a dvakrát snídat. Vzpomínám, jak si Potměšil dával před šestou vajčka se šunkou a před sedmou ještě ovesné vločky. Já v domnění, že to tak má být, jsem snídal podobně. Nikdy potom jsem nešel na start tak nacpaný jako tenkrát!

Závod na 30 kilometrů se jel na desetikilometrovém okruhu. Vbíhám do třetího kola a vidím, že už svinují transparent s nápisem ČIL. Na tratí jsem zůstal jenom já sám. Rozhoděť však řekl „Běž dál!“ a já běžel a závod dokončil. Nikdy žádný závod nevdávám!

Hlavní příčinou hrozného výsledku nebylo ovšem to, že mě tížil žaludek. Důvodem byla naprostá nezkušenost. Hlavně jsem měl špatně namazáno. Běžel jsem na dřevěných lyžích značky Favorit.

O prvním ročníku Jizerské padesátky jsem nevěděl. Byla to soukromá horolezecká záležitost. Na druhém ročníku jsem už byl a od té doby jsem nevynechal ani jeden závod. Jizerská padesátka se mi líbí, i když se mi na ní stávaly různé nepříjemné věci. Jednou mi někdo utrlh poutko z hůlky hned na startu. Jindy mě kdosi bodnul hůlkou v zácpě na tratí tak, že mi propíchnul botu i palec u nohy. Potom se mi zase utrlh talíř u hůlky, v jiném ročníku jsem běžel polovinu závodu jen s jednou hůlkou.

Měl jsem rád Krusnohorskou padesátku, rád jezdím Krkonošskou sedmdesátku. V dobách, kdy býval snh i ve středních Čechách, pořádali jsme Senohrabskou padesátku. Stále jsme připraveni ji uspořádat. Jen kdyby napadl snh...

V zahraničí jsem běžel Koasalauf (SRN) a padesátku v Klingenthalu (NDR). — Mám za sebou přes 1000 závodů v běhu, přes 100 padesátek na lyžích a 32 maratónů. V maratónu jsem dosáhl nejlepšího času 2:42 h (Stromovka), na 150 3:20 h.

Všechno jsem si musel koupit, nikdy jsem nedostal nic zadarmo. Nejdražší je cyklistika. Ale lyžování také leze hrozně do peněz. Nové lyže si kupuju jednou za čtyři až pět let. Jezdával jsem na fischerkách, nyní na kneisslovkách.

Před letošní zimou jsem si koupil vázání Salomon a boty Karhu. Vázání je vynikající. Neviklá se, je pevné, pevnější než všechna podobná vázání ostatních firem.

Nejvíce ovšem dělají ty výdaje kolem. Benzín, ubytování. Syn (23 let) a dcera (24 let) lyžují závodně, manželka rekreačně. Když vyjedeme celá rodina desetkrát, dvanáctkrát za zimu na hory, je to znát. A letos? Co vám mám povídat!

Nejvíce se dá ušetřit na oblečení a na jídle. Já dokážu ušetřit. Na mně se tyhle ekonomické reformy provádějí docela dobře. Já nenadávám.

Komunisté si nevymysleli masové akce. Ty byly i bez nich. Za komunismu jenom všechno dostalo jiný charakter. Lidé utíkali ke sportu, ale komunisté si z toho dělali zásluhu.

Sport byl v té době moje jediná spása. Sportu vděčím za to, že jsem těch čtyřicet let nějak přežil. Nevím, co pomohlo jiným lidem. Někdo spravoval chatu, někdo myl auto.

Starosti trenéra Rázla

Tři členové reprezentačního týmu v oceněné šestici 19. ročníku ankety Král-královna bílé stopy 1991 svědčí o dobrých výsledcích družstva běžců, tedy i o záslužné dobré práci zkušeného trenéra dr. Bohuslava Rázla. V Harrachově po slavnostním vyhlášení (vítězství L. Buchty, třetí místo P. Bence a čtvrté V. Korunky) hodnotil situaci slovy: „Je to důsledek úspěchů na mistrovství světa ve Val di Fiemme i v závodech Světového poháru.“

Setkání bylo přležitostí k rozhovoru o přípravách na novou sezónu, současném zdravotním stavu členů reprezentačního kolektivu i o problémech před zahájením závodního období.

„Funkční vyšetření běžců dopadlo až příliš dobře,“ konstatoval trenér Rázl. „Všichni členové týmu zahájili přípravu bez problémů. První výcvikový tábor se líbil, účastníci byli spokojeni s připraveným etapovým cyklistickým tréninkem a zajímavými cílovými místy. Denně absolvují 120–170 km. Podařilo se získat nové kolečkové lyže Madshus [norské výroby] pro klasiky. Pro bruslení máme loňské a zajistili jsme si náhradní díly.“

Osvědčilo se zařazení Jirky Kvapila do družstva. Vyrovnává se velmi dobře s náročným tréninkem a je dobrým partnerem zkušených závodníků. Také účast Havrančíkové je přínosem. Udrzuje krok s chlapci a je pro ně motivací, protože

Motejlek doma

V polovině června se vrátil z USA do Harrachova Dalibor Motejlek, který tři roky působil jako trenér amerických skokanů. Původně podepsal jednoroční smlouvu, kterou potom prodloužil na tříleté období.

„Za tři roky jsem získal mnoho zkušeností z jiného prostředí. Lidé se domnívají, že jsem v „balíku“. Nejsem sice chudý, ale ani nejsem bohatý. Byla to velká škola pro individuální práci s československými skokany,“ prohlásil D. Motejlek. „Naučil jsem se anglicky, seznámil se s četnými pracovníky lyžařských firem, poznal, co znamená práce schopného direktora skoku na lyžích, význam získání sponzorů. Snad tyto zkušenosti budu moci uplatnit i u nás.“

Slíbil jsem lyžařskému svazu USA spolupráci při zájezdu mladých amerických skokanů do Evropy. Vedením reprezentačního družstva USA byl pověřen Larry Stone z východní části, Scott Smith z centra v Chicagu a Greg Poier ze Steamboat Springs (západní část). Budou se starat o výběr na ZOH. Veškerou přípravu a pobyt na ZOH hradí olympijský výbor USA. Předpokládá se příprava sedmi skokanů. O nominaci rozhodnou kvalifikační závody. Když by třeba chyběl i nejlepší závodník, má smůlu.“

Zajímá nás počet lyžařských skokanských klubů a jejich tréninkový systém. „Celkem je v USA 42 lyžařských klubů, které mají skokany,“ vysvětloval D. Motejlek. „Podařilo se mi zjednotit systém přípravy a učinili v ní značný pokrok. V klubech jsou skokani od mládeže až po nejstarší. Věk nerozduje, každého zajímá pouze výsledek v důležitých závodech. I ti nejlepší si veškerou výstroj a výstroj kupují sami. V tréninkových dávkách se snaží přiblížit Evropě. Nejlepší evropští skokani pro ně ovšem zůstávají vzorem.“

Polistopadové události jsem prožíval velmi intenzivně. Ještě že byla mírná zima a že se nedalo jezdit ven. Dokonce jsem byl nějaký čas i předsedou Občanského fóra v Říčanech. Těch schůzí pak bylo až moc. Vrátil jsem se ke sportu, ale v Občanském fóru zůstávám i nadále. Upozorňuju, že v hnutí.

Přál bych si, aby se věci ve státě vyřešily jako u nás v Říčanech. Problémy pořád ještě jsou, ale došli jsme ke vzájemné shodě a konečně už každý ví, kde je jeho místo. Já dělám hlavně v Sokole.

Do Prahy se stěhovat nechci. To by byl můj hrob. V Říčanech je krásně. Panelománie se městu vyhnula a doufám, že se bude vyvíjet i nadále. U mého domu začíná les a lesem se dá jít pěšky až na Sázavu.

Od Říčan na jihozápad je kopec, kterému se říká Tehovská hůra. Něco kolem 400 metrů (490 m n. m. — pozn. red.). Je to první kopec, kterým začíná Českomoravská vrchovina. Sem pravidelně běhám, ten vršek dokáže pořádně pročistit plíce.

Když se opět po letech u nás objevil Petr Remek, zeptal jsem se ho, jestli si vzal s sebou taky tretry, tepláky že bych mu půjčil. Petr měl s sebou jak tretry, tak tepláky. Vždycky je bere s sebou, když cestuje po světě. Tak jsme vyběhli spolu na tu hůru a zjistil jsem, že ani on v Kanadě nezaháel. Hezky jsme se proběhli.

Petrovi se u nás líbilo. Řekl, že se vrátí do Československa natrvalo.

Zaznamenal MICHAEL LOHNISKÝ

se pochopitelně nechtějí nechat zahanbit. Zatím máme problémy se zajištěním lyží od likvidující firmy Kneissl. Snažíme se zajistit sponzory pro všechny členy družstva. První úspěšný byl Benc, pro ostatní je to otázka času.

Rozhodující pro dobré výsledky na ZOH 1992 bude vysokohorská příprava na sněhu. Máme naplánované tři Dachsteiny. Žádná improvizace nepřidá na klidu. Ve srovnání s běžci severovýchodní země máme v celkovém objemu stále manko. A Seveřané zase zvýšili tréninkové dávky. V prosinci předpokládáme pobyt především ve střední Evropě, a pouze jediný na severu.

Znovu se pokusíme vybojovat na ZOH dobré umístění ve štafeti, ale i v závodech jednotlivců uděláme všechno pro to, abychom se zařadili mezi lyžaře světové špičky.“

-tr-

Zemřel Gabi Koubek

Lyžařský sport závisí na skromné a nikdy nedocenené práci stovek lidí, z nichž mnozí dávají podstatně více než berou. Takový byl i osud Gabiho Koubka. Člověka, o němž se mnoho let veřejně psát nesmělo, a smí se teprve teď, kdy zemřel.

Gabriel Koubek se narodil 16. ledna 1912 v Zell am See. Ze studia architektury v Praze přešel na vojenskou akademii. Jako mladý důstojník působil u 7. hraničářského pluku v Plzni a už tenkrát se podílel na rozvoji lyžařského sportu v armádě. Patřil mezi velmi dobré závodníky, mnozí lyžaři mezi vojáky byli jeho žáky.

Obrat nastal po roce 1950, kdy byl Gabriel Koubek pro své politické postoje propuštěn z armády a degradován. Pracoval na Karlovarsku jako učitel, později nesměl ani vyučovat a byl zaměstnán v pojišťovně. Ve volném čase byl známým dobrovolným trenérem v Perninku, Abertamech, Sokolově a v Ostrově. Tam všude vyučoval nejméně jednoho lyžaře, podobně jako později — v letech 1960–1969 — v Novém Městě na Moravě a v letech 1969–1971 v Harrachově. Z Krkonoš se vrátil do západních Čech a významně se podílel na vzniku TSM v Domažlicích. Tam ho poznal nejen jako trenéra, ale i funkcionáře oddílu i okresního svazu lyžování.

Celý život zasvětil sportu, především běhu na lyžích. Dočkal se znovuoctvení hraničářských oblastí na milované Šumavě, dočkal se morální rehabilitace, v jejímž rámci byl povýšen na podplukovníka. Bohužel, dlouho se z těchto nečekaných změn netěšil. Odešel na počátku nové, nadějně cesty.

Opora o hůl

proč, kdy, kde a jak

Není pravda, že o rozdílech v práci holí při sjíždění oblouky lyžaři většinou příliš neuvažují. Někdo se o hůl opírá, jiný naopak holí píchá. To jsou však rozdíly pouze názvoslovné, pestrost a funkčnost tohoto pohybového aktu jimi zdaleka nejsou vyčerpány.

U dobrých jezdců je práce s holemi v souhrně s technikou a charakterem jízdy. Při jejich změnách se operativně mění i opora. Opření je více nebo méně důrazné, více vpředu nebo více stranou, spíše při zakončení nebo při zahájení oblouku, pouze krátké nebo delší. Dá se říci, že v holi je „zakódován“ nastávající oblouk.

Tak, jako si lyžař při sjíždění hraje se svahem, se sněhem, se svým psychickým rozpoložením a se záměrem jízdy, hraje si také s technikou i s holemi. Hůl je pro něj pojistkou rovnováhy a rytmu, součástí jeho komunikace s terénem, radarem prvořadě důležitosti.

Vzpomeňte si, kdy vám naposledy upadly hole ze sedačky a museli jste jet s prázdnýma rukama. Chyběla vám jistota, kontakt, přátelská ruka, navigační spojení, potvrzení, že jste na začátku oblouku zmáčkli správné tlačítko. Hole vás nechaly samotné v kritické situaci.

Po této zkušenosti jste se patrně rozhodli, že je třeba se jim více věnovat, patřičně s nimi zacházet a všimát si, co potřebují.

Proč

— Oporou o hůl podporujeme stabilitu při zakončení oblouku. Čím prudší je svah a tvrdší sníh, tím je opření důležitější. Nutné je také v hlubokém sněhu.

— Holí dáváme signál k zahájení oblouku a zvláště u krátkých oblouků udáváme rytmus.

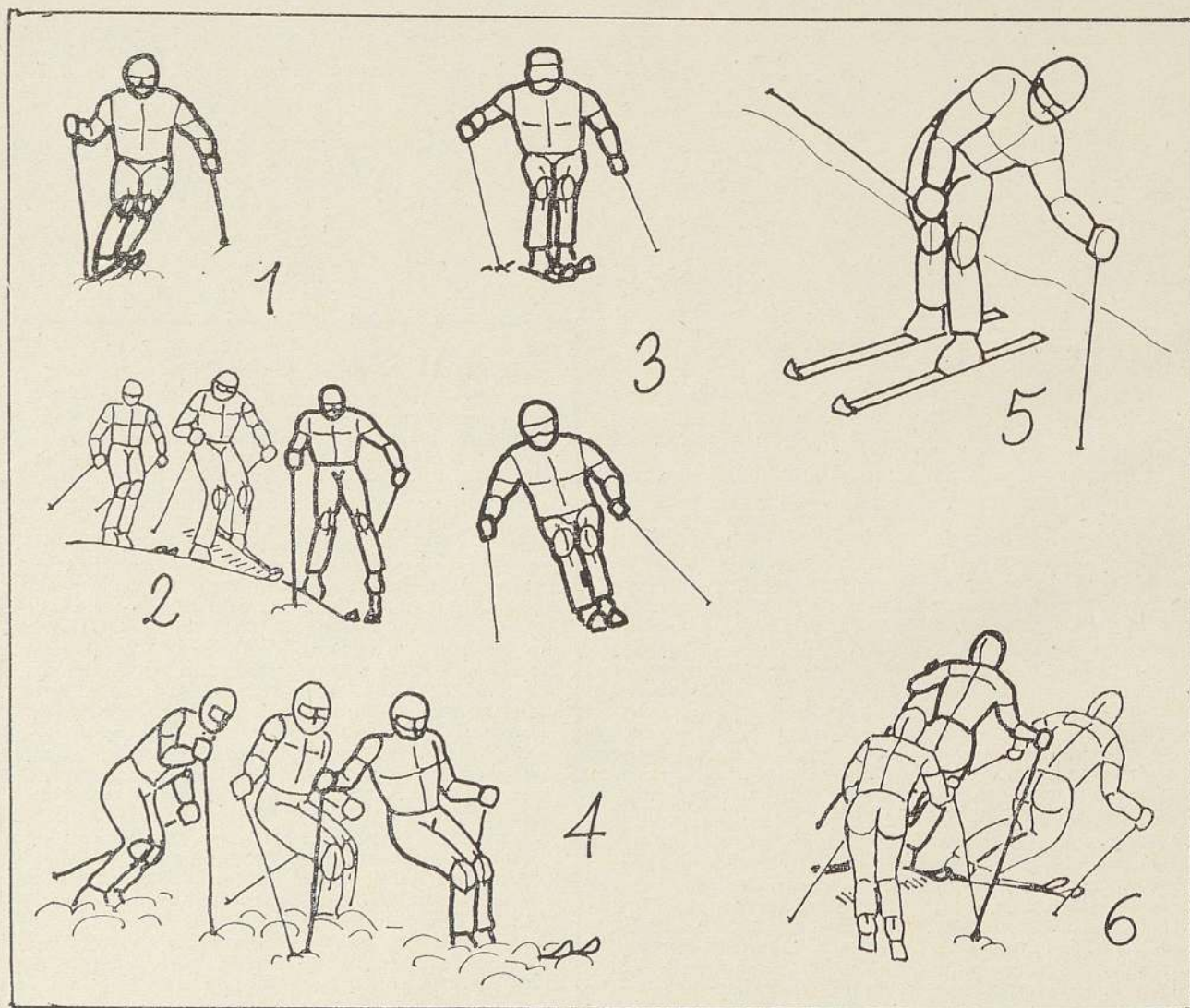
— Při obloucích z užší stopy usnadníme oporou změnu hran a tím i začátek otáčení lyží (obr. 1).

— U oblouku z přívrtné polohy lyží nebo z rozšířené stopy podpoříme opřením připojení vnitřní lyže k lyži vnější (obr. 2).

— Vhodně umístěnou holí můžeme například při vystřelovacích obloucích vytvořit oporný bod, který na základě pohybu lyžaře vpřed podporuje zatáčení celku lyžař-lyže do oblouku.

— Jestliže provádíme při opoře o hůl torzi, blokuje holí výhodně horní část těla. Obdobně podporujeme na konci oblouku anticipaci trupu a pánve.

— Opřením vytváříme vertikální oporu, která usnadňuje odlehčení. Dále laterální oporu, která napomáhá bočnímu od-

sunutí lyží, například při vyrovnávacích obloucích (obr. 3). A konečně oporu předozadní, která posiluje jejich vystřelení (obr. 4).

— Holí můžeme současně s oporou také podpořit zrychlení jízdy.

— Na prudkých svazích umožníme vhodným umístěním hole dolů po spádnicí vést těžiště těla ze svahu (obr. 5).

Kdy

— Při obloucích zvýšením zahajujeme oporu na konci oblouku při zdůraznění tlaku a vzápětí s ní podpoříme začátek zvýšení (obr. 6).

— Při obloucích snížením posílíme oporou změnu hran na počátku snižování (obr. 7).

Kdy ne

— Oporu o hůl nepoužíváme při výuce začátečníků — rušila by nácvik práce nohou. Z obdobných důvodů se při lyžařských začátcích neopírají o hůl děti.

— Dále ji často vynecháme při rychlejších delších obloucích typu obřího slalomu. Opřením o hůl při větších rychlostech bychom zbytečně brzdili, pohyby paží využijeme výhodněji pro regulaci postoje pro oblouk a vedení oblouku. Při obloucích z odvratu bychom někdy oporou narušili celkový pohyb při zahájení.

Kde

Místo, na kterém se opřeme o hůl, závisí na druhu oblouku a na podmínkách, ve kterých ho provádíme (terén, sníh, rychlost atd.).

— Všeobecně lze říci, že místo opory je ve směru následného pohybu těla při zahájení oblouku (tělo se v horizontálním smyslu pohybuje zpravidla dopředu a dovnitř oblouku) a poněkud stranou, abychom nemuseli hůl při pohybu ke spádnicí

objíždět. Kdyby se tak stalo, zahájili bychom oblouk později a obtížněji. Na to pozor především při zavřených obloucích.

— Při vystřelovaných obloucích se opřeme o hůl více stranou. Opora trvá poněkud déle a pomáhá při otáčení lyží (obr. 4).

— U oblouků výskokem v těžkém sněhu se opřeme spíše vpředu, opora předchází o zlomek vteřiny odrazu nohama (obr. 8).

— Sjíždíme-li boulovatý svah, je mnohdy dobrou pomůckou opora na vrcholcích boulí (obr. 9). Ovlivníme tak vhodnou trasu sjezdu a účelný postoj.

— Na prudkých svazích sáhneme holí dále ze svahu po spádnicí procházející „nižší“ botou. Uspadíme tak potřebný následný pohyb trupu dolů ze svahu a hladký průběh začátku oblouku.

Jak

— O hůl se opíráme nejčastěji přibližně kolmo na svah. Vnitřní strana pěstí směřuje šikmo vpřed. Loket je vychýlen dovnitř směrem k tělu a podpoří tak zalomení v kyčlích na konci oblouku (obr. 10).

— Přípravný pohyb holí vykývnutím vpřed provádíme převážně zápěstím.

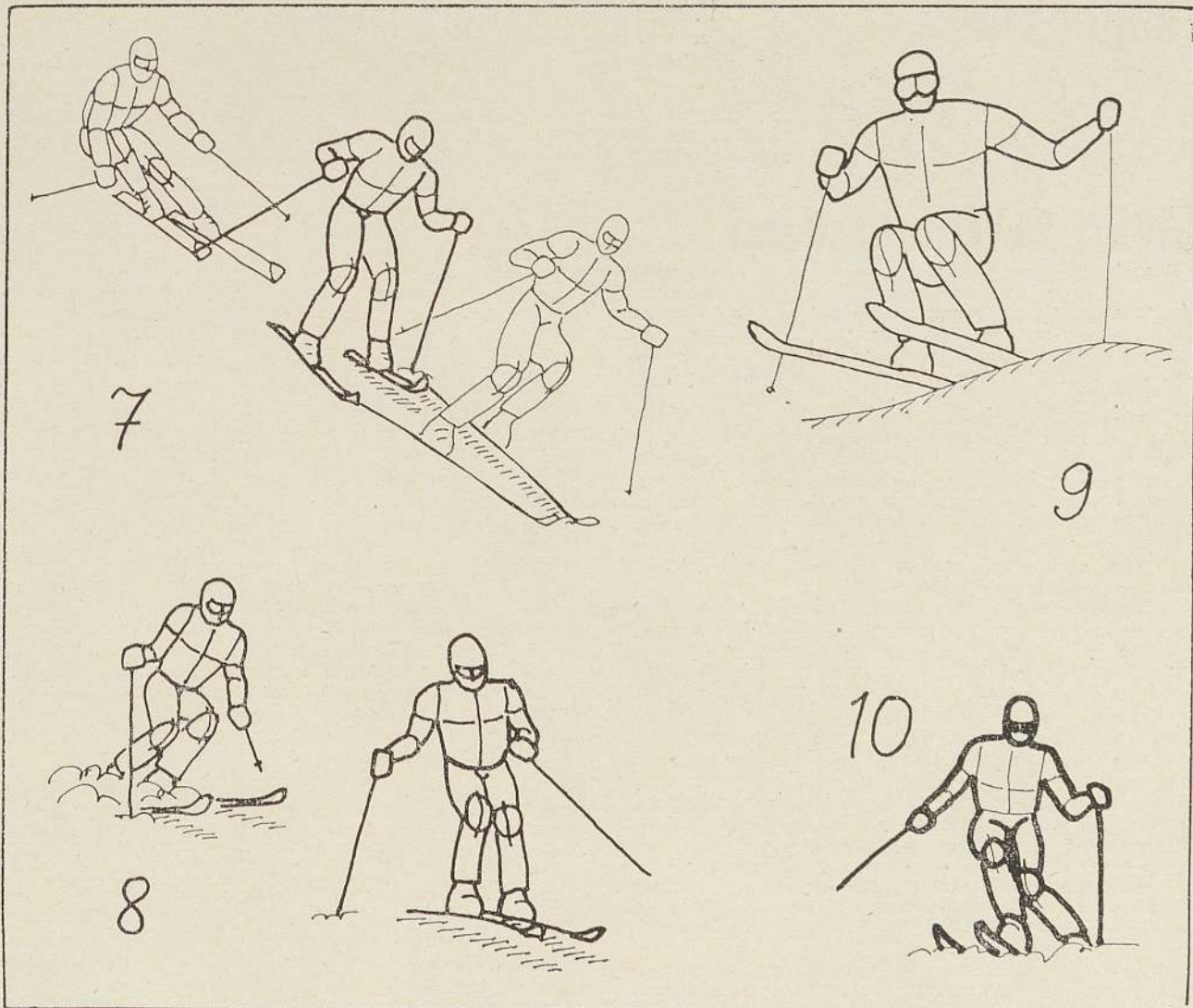
— Paže máme v pohotovostní poloze pro oporu o hůl. To znamená, že se ruce pohybují stále v zorném úhlu našeho zraku.

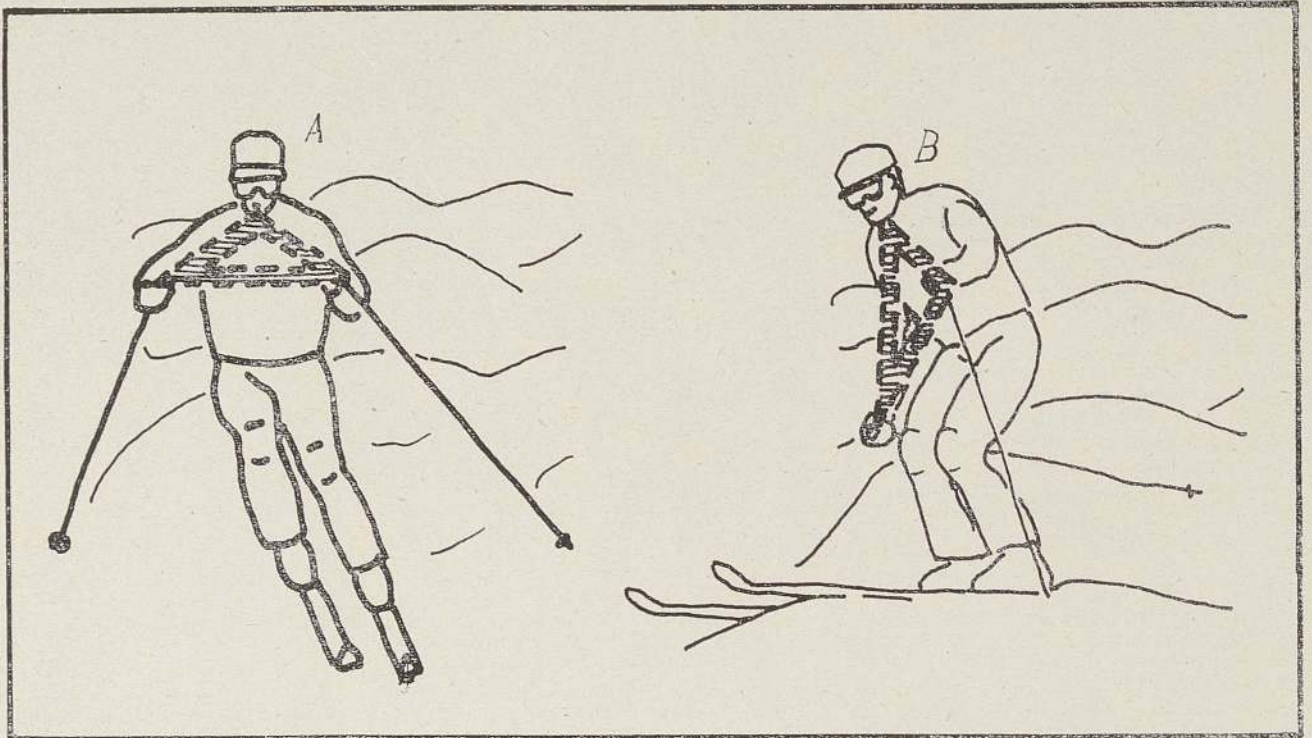
— V hlubokém sněhu se opíráme o hůl s citem, abychom se neprobořili příliš hluboko.

— Současně zrychlující oporu spojujeme s odrazem — hůl opíráme o sníh šikmo vzad.

Zvládnutím pestrých způsobů práce holí budeme sjíždět ještě, dokonaleji a bezpečněji. Hůl se tak stane oporou našeho lyžařského umění.

JIRÍ SOUKUP

TROJÚHELNÍK

Jednou z podmínek úspěšného sjíždění obloky v bouřích je zachování vyrovnaného postoje. Celému postoji, zvláště pak držení trupu, nic neprospěje tolik, jako správná poloha paží.

Představ si, že máš před sebou rovnoramenný trojúhelník. Jeho vrchol je ve výši brady a ruce v místě jeho postranních úhlů (obr. A). Při sjíždění mezi boulemi zachovává trojúhelník přibližně stále stejnou polohu. Jakmile se překlopí natolik, že jedna ruka se dostane za tělo nebo příliš dolů (obr. B), znamená to, že je porušená rovnováha a

pohotovostní postoj. Okamžitě vrátíme trojúhelník zpět do původního postavení!

Stabilní poloha trojúhelníku je jeden ze základních předpokladů úspěchu. Zajišťuje také pohotovostní polohu paže pro nejbližší oporu o hůl. Máš-li bodec opřít o vrchol boule, stačí pouze pohyb v zápěstí, paže se pohne pouze nepatrně.

Píše a kreslí JIRÍ SOUKUP

Oblast Berchtesgadenu

Německy se jmenuje Berchtesgadener Land a podle lyžařského atlasu je do ní nejlepší spojení po dálnici přes Mnichov (z Mnichova 161 km). Domníváme se však, že z Prahy je vhodnější cestovat přes Salzburg (kam ostatně míří také četné autobusy soukromých cestovních kanceláří za cenu jen málo přes 200 Kčs) — ze Salzburgu je do oblasti Berchtesgadenu po silnici E 60 „pár kilometrů“ — Berchtesgaden je samozřejmě i vlaková zastávka, protože městečko není právě nejmenší.

Ani bezvýznamné. Bylo to oblíbené výletní místo a letní rezidence bavorských králů, četných knížat i představitelů církve. Rád v něm v létě pobýval Alexander von Humboldt, na dovolenou tam jezdili mnozí vědci a umělci. Leč také... Ano, městečko má jednu historickou kaňku, za kterou však nemůže a pro níž ho nelze zavrhovat: V dobách šedé nacistické minulosti Německa se stalo výletním sídlem některých pohlavárů Říše, včetně samotného Hitlera...

Raději však přejdeme k současnosti, v níž tato oblast stojí za pozornost bez ohledu na nešťastné reminiscence z nedávné minulosti. Berchtesgaden a jeho okolí má věčné kouzlo pro turisty nejen pro krásnou a klidnou přírodu, ale i pro kulturní památky: zámek, muzeum těžby soli, kostely, staré a dosud vzorně udržované měšťanské domy.

Nyní ke sportu: Ubytovat se lze v Berchtesgadenu, Ramsau, Bischofswiesenu, Martschellenbergu i v Schönau am Königssee. Tam všude jsou běžecké tratě, protože oblast ležící v nadmořské výšce 480–1800 m má přece jen lepší podmínky pro běh než pro sjezdové lyžování. Zatímco běhu se daří a 20 lyžařských škol se zaměřuje především na něj, ke stavbě sjezdovek byly nutné zásahy do přírody, což samozřejmě vyvolalo nelibost jejích ochránců. Přesto si vyznavači rychlých svahů přijdou na své. Mají dokonce k dispozici jednu z nejnáročnějších sjezdovek v Německu, proslulý Jenner s vrcholem ve výšce 1800 m. Upozorňujeme však, že trať s výškovým rozdílem 1170 m (!) je vhodná jenom pro opravdu výborné lyžaře. Pokud k nim nepatříte, vyhledávejte raději okolí Königssee a zejména Hochschwarzeck, nejvhodnější pro rodiny s malými

děťmi a sportovní vyžití začínajících nebo méně zdatných lyžařů — ať už na sjezdovkách nebo v běžecké stopě, v létě pak pro turistiku v příjemné a málo zalidněné krajině. Abyste nebyli stále na jednom místě, dopraví vás kyvadlová autobusová doprava napříkld do Rossfeldu bei Oberau nebo do dalších míst. Lyžařské tratě oblasti nejsou vzájemně propojené, ale lyžařský pas platí všude.

V oblasti Berchtesgadenu není nutné pouze lyžovat. Nechceme teď mluvit o příležitostech k „nesněhovým“ sportům — krytý bazén v Berchtesgadenu nebo tamní zimní stadión pro zájemce o bruslení — ale zdůraznit, že na sněhu tady najdete všeho chuť. Na rozdíl od většiny oblastí u nás i v zahraničí nevyhánějí jezdcé na skibobech, kteří mohou jezdit všude, stejně jako milovníci snowboardu.

A ještě jednu atrakci má tato oblast: saně. Tomuto sportu se zde daří zcela výjimečně a mimořádně. V Königssee je první umělá sáňkařská dráha světa, která je přístupná dokonce i turistům. Na půjčených saních si to také můžete zkusit, dokonce i v soutěži. Každou středu se pořádají měřené jízdy příchozích s vyhlášením a odměňováním nejrychlejších! Až vás všechny tyto radovánky přestanou bavit, můžete si od nich odpočinout při halovém tenisu nebo squashí, ale to raději příliš nedoporučujeme, protože na rozdíl od cen za ubytování se za pronájem halových prostor platit nemálo. [Ostatní služby včetně hlídání dětí od čtyř let jsou v Německu a Rakousku tak samozřejmě, že o nich snad ani není třeba psát.]

Pokud vás informace o této pro nás nepřilíš vzdálené krajině zaujaly, napište si o bližší informace na adresu Kurdirektion des Berchtesgadener Landes D-8240 Berchtesgaden. Telefon 08652/5011, fax 08652/63300.

K. B.

Poznámka redakce: Snažíme se samozřejmě o informace co nejpřesnější. Pokud však někde časem dochází například ke změnám telefonních čísel nebo adres, nemůžeme za to zodpovídat. Proto radíme písemný kontakt — dopis najde v turistických regionech adresáta i při eventuální změně.

Vyčerpání mezi dvěma úseky štafety při závodech "kombiňáků" ve sprintu. FRANTIŠKA MÁKU zvěčnil všudypřítomný přístroj Bohumila Hynka.

lyžařství

ROČNÍK 77

1991

Kčs 4,-

10

DVAKRÁT START

našich závodníků V. Kaděry a B. Zakouřila na I. zimních hrách mládeže v Innsbrucku.

SNÍMKY: KAREL HAMPL

ČTĚTE:

EP na trávě

4

O běhu na lyžích
s Petrem Honzlem

6

Jaké budou zimy?

8

Nové bodování
v severské kombinaci

10

Vrací se Matti Nykänen?

14

NA TITULNÍ STRANĚ Ital Peter Runggaldier, druhý ve sjezdu v Saalbachu 1991. (Snímek Peter Pospíšil.)

NA ZADNÍ STRANĚ OBÁLKY vzpomínka na skokanské léto. (Snímek: Zdeněk Šrubař.)

Závěrka tohoto čísla:

3. září 1991

lyžařství

Ročník 77

Číslo 10

Vychází v nakladatelství Olympia, a. s., v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů Ing. Alexandr Žurman, Redaktor časopisu Karel Bláha. Grafická úprava Miroslav Slejška. Redakční rada: J. Trousil, předseda, Ing. P. Borský, P. Bušta, P. Honzl, PaedDr. A. Horáček, A. Jedlička, Ing. J. Jech, CSc., J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, J. Lánský, M. Lohnický, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, CSc., P. Zelenka. Redakce: Klimentská 1, 115 88 Praha 1, telefon 231 47 40. Vychází jednou za měsíc. Tiskne Typos, tiskářské závody, s. p., nám dr. M. Horákové 7, 360 32 Karlovy Vary. Cena 4 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, administrace vývozu tisku, Kafkova 19, 160 00 Praha 6. Neobjednané příspěvky se nevracejí. ISSN - 0323 - 1445

Podávání novinových zásilek povoleno ředitelstvím poštovní přepravy Praha, č. j. 1523 ze dne 31. 5. 1991.

Vážená redakce!

Jsem nadšený lyžař a zároveň dlouholetý odběratel našeho časopisu. V poslední době sice časopis poněkud slevil na kvalitě (vytratil se snímky našich, hlavně juniorských reprezentantů, přestaly se objevovat rady a pokyny rekreačním běžcům na lyžích atd.), přesto si myslím, že by bylo škoda, kdybychom my, lyžaři, měli ztratit svůj jediný časopis. Proto jsem se rozhodl, že také přispěju malým dílem do sbírky, kterou vyhlásil svaz lyžování.

Píšu vám však hlavně proto, že mi to s tou sbírkou připadá jako s pomocí Západu Československu: Oni neumějí dávat, my neumíme přijímat. V lyžařském provedení to vypadá takhle: Vy neumíte vpsat sbírku, my nevíme, jak na ni přispět.

Nemám s takovými záležitostmi zkušenost, proto jsem se obrátil na spořitelnu. Tam k mému překvapení také nevěděli. V jiné spořitelně mi řekli že by asi bylo nejlepší, kdybych se obrátil na Komerční banku. Komerční banka je od mého bydliště daleko, proto jsem se rozhodl pro poštu.

Zdálo se mi, že to bude asi nejlepší způsob, jak vám peníze poslat. Jenže jsem zase nevěděl, jak vyplnit složenku, konkrétně rubriku „název účtu adresáta“. Měl jsem tam napsat název vašeho časopisu, svazu nebo co?

Pokladníci v lyžařských oddílech asi budou zkušenější. Ale jistě se najdou příznivci jako já, i z řad neorganizovaných lyžařů, kteří by byli ochotni přispět na časopis.

Proto bych vám radil, abyste vyhlášení sbírky zopakovali (případně abyste ho ještě v několika číslech připomněli) a hlavně, abyste zároveň poradili, jak se má na sbírku přispět. Kam jít, co a jak vyplnit atd.

Myslím, že ne každý bude ochoten s odesláním vlastních peněz ztrácat čas, jako jsem ho ztrácel já. (A ještě mám pochybnosti, jestli ten můj příspěvek vůbec dostanete.)

Také by bylo dobré, kdybyste nás po čase seznámili s výsledky sbírky, jestli o ní vůbec někdo projevil zájem.

S lyžařským pozdravem
Břetislav Koudel
Praha 10

NÁŠ NÁZOR

Jsme ochotni uznat chybu, ale tento dopis nechápeme. V čísle 6/91 jsme opakovali, že příspěvky je možné posílat na adresu Komerční banka Praha 1, účet 4934 - 011, variabilní symbol 22609. Co je na tom nejasného? Peníze přece nemusíme posílat konkrétnímu člověku na „normální“ adresu a při peněžním styku s organizací se jinak nepostupuje. Považujeme za velmi nepravděpodobné, že pracovníce na poště u přepážky by neuměla v této věci poradit. Nemluvte o tom, že poštovní úřady mají pro platby tohoto druhu často zvláštní složenky...

Jsme u druhého bodu: Celý dopis se nám zdá podivný, včetně chybějící zpáteční adresy. Domníváme se, že jméno je vymyšlené a pisatel nemluví za většinu čtenářů. Ale to nechme stranou — i anonym má právo vyslovit názor.

Nyní k vlastní sbírce: Především ji nevyhlásila redakce, nýbrž Svaz lyžařů České republiky. Zachování časopisu je věcí samotných lyžařů, nikoliv vydavatele. Výkonný výbor SL ČR považoval tento postup za nejjednodušší, operativní formu rychlé pomoci. V tom měl pravdu. Počítalo se s tím, že příspěvky půjdou z oddílů, jako výsledek sbírky mezi členy. Samozřejmě nikomu nebráníme v osobní aktivitě, vítáme i peněžní pomoc jednotlivce. Nevěli si ale rady s vyplněním složenky, měl volit jinou cestu.

Závěrem: Je příjemné vidět, že lyžařům na zachování časopisu záleží. Ještě příjemnější by však bylo, kdyby si dárci peněz časopis předplatili a odebírali ho. Setkali jsme se s tím, že nám někdo „přes stůl“ podával padesátikorunu jako příspěvek do sbírky — a ne v jediném případě. To ale není trvalé řešení. Proto radíme: Do sbírky věnujte třeba jenom tři koruny a za tu padesátikorunu si časopis předplatte. Pomůžete mu tím mnohem víc... Děkujeme za pochopení.

Redakce

František Jež na snímku Bohumila Hynka

NA KERAMICE VE FRENŠTÁTU

19. ročník letních závodů ve skoku na umělé hmotě viděl Frenštát pod Radhoštěm v sobotu 7. září. Žel, kvalitou účasti a diváckým zájmem zůstaly tentokrát závody za očekáváním. Zúčastnili se sice borci ze šesti států, ale kvalita se počtu zahraničních účastníků nevyrovnala.

Na startu byli reprezentanti Německa, Rakouska, Švýcarska, Jugoslávie, Polska a USA (důsledek dlouhodobého působení trenéra Motejlka v zámoří), leč zejména Jugoslávie a Švýcarsko vyslaly druhá, možná i třetí družstva. Závodníci SSSR se nedostavili vůbec. Kolize se závodem v Predazzo byla tentokrát nad síly Frenštátu a už dnes je třeba hledat cestu, jak jubilejnímu 50. ročníku v příštím létě najít důstojnější účast, pomoci vrátit tomuto proslulému skokanskému soustředění bývalou kvalitu. Asi bude vhodnější nedělní termín (sobota se příliš neosvědčila), hlavně však je třeba více pamatovat na mezinárodní termínovou listinu. Úsek skoku ČSSL se bude snažit pořadatelům pomoci. Ani návštěva v hledišti letos nebyla valná, dokonce možná nejmenší v historii závodů vůbec.

Jak vyplývá z výsledků, dominovali naši, ze zahraničních účastníků se na první místa dostal pouze Lesser a do desítky ještě Lederer, oba z Německa, František Jež potvrdil pověst závodníka, který umí podat výkon, Jiří Parma na-

opak dokázal, že to s návratem do reprezentace myslí vážně. Jinak si udělejte názor sami. Skutečnost zůstává, že zklamal například Neuländtner, který se 14. místem v této konkurenci asi spokojen nebyl, nebo juniorský mistr světa Höllwarth z Rakouska, jehož 29. příčka v pořadí je hodně špatná. Vyzdvihnout se naopak sluší 18. místo našeho junióra Pavla Věcheta ze SKI Jilemnice, dobře si vedl i novopceňní reprezentantí Goder a Bielčík. Nicméně, třeba i horší umístění našich bychom napříště tolerovali za předpokladu účasti světové špičky. Závod ve Frenštátu si jí určitě zaslouží.

Z výsledků: 1. Jež (ČSFR) 231,5 (90,5 a 92,0), 2. Lesser (SRN) 215,0 (85,0 a 90,0), 3. Sakala (ČSR) 214,1 (85,0 a 86,0), 4. Podzimek (Dukla Liberec) 213,8 (81,0 a 92,0), 5. Goder (ČSFR) 210,6 (91,0 a 82,5), 6. Svagerko (Dukla B. Bystrica) 206,3 (83,0 a 85,0), 7. Ploc (ČSFR) 205,8 (86,0 a 84,5), 8. Lederer (SRN) 205,6 (82,0 a 89,0), 9. Parma (Dukla B. Bystrica) 201,5 (85,5 a 79,5), 10. Rathmayer (SRN) 197,5 (80,5 a 87,0), 11. Kováč (Dukla B. Bystrica) 195,2 (81,5 a 83,0), 12. Bielčík (ČSFR) 193,4 (81,0 a 83,0), 13. Kummerloew (SRN) 193,0 (79,5 a 83,0), 14. Neuländtner (Rak.) 190,5 (80,5 a 82,0), 15. Scherer (SRN) 189,4 (80,5 a 83,5).

Podle informací Josefa Lánského

Ustoupili jsme Ustupskému

V posledním srpnovém víkendu se konaly na Štrbském Plese letní závody v severské kombinaci. Pokud si to někdo ze čtenářů neumí představit — časopis čtou i rekreační lyžaři — potom vězte, že závod se skládá ze skoku na můstku s umělou hmotou a z běhu buď atletického, zpravidla na lyžařských traťích, nebo z běhu na kolečkových lyžích. Pořadatelé ze Sportového klubu policie Štrbské Pleso připravili skok na můstku K-88 s keramickou stopou a běh na kolečkových lyžích na okruhu dlouhém 2,5 km, který absolvovali muži a junioři čtyřikrát, dorostenci dvakrát.

V chladnějším počasí — 10 °C, polojasno, slabý vítr — se představili především naši. Zahraniční účast byla nevelká, hlavně kvalitou. Z proslulé „kombinačké“ velmoci — z Rakouska — přijela druhá garnitura, z Polska i Jugoslávie startovala de facto oddílová družstva.

Nejsem expert v této disciplíně, vítězství Ustupského je ale (možná proto) pro mne překvapením. Nejen z vlastenectví jsem byl přesvědčen o triumfu Kopala a Máky... Nestalo se! Zato v kategorií dorostu potvrdil Kučera svůj velký talent a dokázal, že věkem je sice dorostenec, výkony však muž. Jeho bodový odstup od druhého v pořadí mluví za všechna slova.

Z výsledků — muži a junioři: 1. Ustupský (Wisla Zakopané) běh 208,26 — skok 216,70 — celkem 424,96, 2. Kopal (Dukla Liberec) 206,34 — 218,5 — 424,84, 3. Máka (Dukla Liberec) 201,54 — 211,9 — 413,44, 4. Kerda (Dukla Liberec) 220,00 — 191,7 — 411,70, 5. (1.) Hetteger (Rak.) 211,92 — 197,6 — 409,52, 6. (2.) Bayer (SK policie Štrbské Pleso) 197,94 — 209,7 — 407,64, 7. (3.) Kreiner (Rak.) 207,40 — 196,0 — 403,40, 8. Soldát (Dukla Liberec) 197,32 — 204,5 — 401,82, 9. (4.) Pánek (Dukla Liberec) 187,54 — 209,5 — 397,04, 10. Repka (SK policie Štrbské Pleso) 210,10 — 181,0 — 391,20. **Dorostenci:** 1. Kučera (Dukla Liberec) 215,08 — 223,0 — 438,08, 2. Fiurášek (ŠKP) 195,34 — 197,0 — 392,34, 3. Krotíl (Dukla Liberec) 201,58 — 179,6 — 381,18, 4. Pustějovský (KVR) 214,66 — 152,6 — 367,26, 5. Prax (ŠKP) 220,00 — 145,7 — 365,70, 6. Čejchan (Dukla Liberec) 210,40 — 146,4 — 356,80. **K. B.**

JEDNOU ZLATO, TŘIKRÁT STŘÍBRO!

Pod vedením předsedy úseku skoku na lyžích SL ČR Jiřího Černého se výprava našich nejmladších skokanů zúčastnila mezinárodních závkových závodů FIS ve skoku na hmotě Schüler-Cup (Žávkový pohár) v německém středisku zimních sportů Garmisch-Partenkirchen. Soutěží pořádaných začátkem srpna se zúčastnili jako oficiální reprezentanti ČSFR chlapi ročníků 1977–1980, přesněji mistři republiky 1991 ve zmíněných věkových kategoriích. Sponzory výpravy byly firmy Bonex Teplice, která vybavila družstvo teplákovými soupravami a tričky, a soukromá firma EKOB z Oseku u Duchcova, která hradila část cestovních výdajů.

Po společném srazu závodníků na Zádově vyjeli účastníci zájezdu dvěma osobními auty. Letošního poháru FIS žáků se zúčastnili sportovci osmi států — Rakouska, Německa, Francie, Itálie, Jugoslávie, Norska, Švýcarska a Československa. Význam této soutěže, považované mezi trenéry za neoficiální MS žáků ve skoku na hmotě, potvrzovala účast předsedy komise skoku FIS pana Halonena z Finska. Technickým delegátem FIS byl pan Povjanc z Jugoslávie.

Program byl nabitý a chlapi se určitě nenudili. Kromě závodů, tréninků a kondičních testů absolvovali též fotbalový turnaj, v němž ČSFR slavila vítězství! Pokud jde o vlastní závody, konala se 2. 8. soutěž jednotlivců a 4. 8. soutěž družstev.

Individuální závod skončil triumfem našich, kteří ve všech kategoriích bojovali o medaile a nakonec získali jednu zlatou a tři stříbrné. (Kéž by se tak dařilo v zimě dospělým! — pozn. red.) Nejstarší ze čtyř reprezentantů Československa, Martin Skoták z Frenštátu pod Radhoštěm, vyhrál kategorii ročníku 1977 suverénně s náskokem 15 bodů a překonal rekord místku. Pochvalu ovšem zaslouží i všichni zbývající za druhá místa — Jan Matura z Lomnice nad Popelkou (1980), Peter Mrug z Tatranské Lomnice (1979) a Zdeněk Krompolec z Frenštátu (1978).

Není divu, že po výsledcích v soutě-

žích jednotlivců jsme byli favority také v závodě družstev. Jenže ve sportu, jak víme, hraje roli i smůla. Štěstí opustilo benjamínka našeho týmu, který po velmi pěkném a patrně nejdelším skoku své věkové kategorie upadl, což znamenalo pro družstvo ztrátu asi 30 bodů. V silné konkurenci a při neúspěšných pravidlech, jimiž se řídí i soutěže žáků, nemohli ostatní manko vyrovnat. Navzdory čtvrtému místu v závodě družstev jsme odjížděli spokojeni. A právem, protože ČSFR byla nejspěšnější výpravou!

Ne příliš často uvádíme jména vítězů žávkových závodů. Tentokrát ale uděláme výjimku — kdo ví, která z těch jmen si v budoucnu ještě připomeneme...

Výsledky — ročník 1980: 1. Löffler (Něm.) 196,6 — 41 a 41,5 m, 2. Matura

(ČSFR) 191,3 — 40 a 40,5, 3. Lazar (Jug.) 182,7 — dvakrát 39,5, 1979: 1. Kuettel (Švýc.) 183,6 — 41 a 39, 2. Mrug (ČSFR) 177,2 — 39 a 37,5, 3. Janežič (Jug.) 164,6 — 38 a 37. 1978: 1. Heer (Něm.) 198,9 — dvakrát 41, 2. Krompolec (ČSFR) 194,9 — dvakrát 41, 3. Prosar (Jug.) 193,3 — 40 a 40,5. 1977: 1. Skoták (ČSFR) 215,8 — 43 a 42,5, 2. Peterson (Něm.) 200,9 — dvakrát 41, 3. Radlej (Jug.) 199,1 — 41 a 41,5.

Družstva — 1. Německo 660 b., 2. Švýcarsko 622,1, 3. Jugoslávie 612,3, 4. Československo 610,7, 5. Rakousko 599,9, 6. Francie 573,2.

Fotbalový turnaj vyhrálo naše mužstvo před Německem a Itálií.

Informace JIŘÍ ČERNÝ

Naši skokani v létě

Ve skoku na lyžích je i v létě poměrně dost závodů, samozřejmě na umělé hmotě či v keramické stopě. Zúčastňují se jich také naši reprezentanti, včetně juniorů.

Už koncem června jsme se zúčastnili závodů v rakouském středisku Eisenerz (neboli Železná Ruda — pozn. red.). Vyhrál domácí závodník Huber s 219,7 bodu před krajanem Poitnerem. Naš Podzimček byl 8. (194,6) a Pustějovský 25. Závodů se zúčastnili i sdruženáři, kteří absolvovali letní závod v severské kombinaci. (Ve skoku dále 26. Kopal a 28. Kučera.)

Na juniorských závodech v Breitenbergu (Německo) 13. 7. soutěžili junioři. Tomáš Goder obsadil pěkné druhé místo za vítězným Wanglerem (SRN). Ten vyhrál skoky dlouhými 72 a 74,5 m, hodnocen byl 214,2 b. Goder skočil 72 a 74 m, získal 207,3 b. Z našich byli dále 12. Bojda a 15. Chlup. Závod dospělých vyhrál Jež (74,5 a 71,5 m, 213,8 b.) před Poitnerem a Podzimkem. Zajímavé je, že například Kiesewetter skončil až na 13. místě, Neuländtner na 16. Dobře si naopak v letních závodech vedl Rakušan Alexander Poitner. Z našich dostali příležitost ještě Jiroutek (19.), Goder (27.) a Sakala (43.)

Ze světa skokanů ještě jednu zprávu: Jens Weissflog prodělal operaci kolena a vypadá to s ním špatně. Složitý zákrok pa-

trně nedopadl nejlépe, pooperační potíže v rehabilitační fázi jsou značné. Nad jeho další sportovní kariérou je prý momentálně otazník.

Ani běžci nezaháleli

K přípravě všech našich družstev na olympijskou sezónu se budeme vracet v příštím čísle, v němž ji zhodnotí vedoucí úseků i reprezentační trenéři. Zatím tedy jenom několik údajů převzatých z denního tisku.

Kontrolní testy běžců v Novém Městě na Moravě — běh na 10 km: 1. Korunka 31:50,9, 2. Teplý —36,6 s, 3. Kvapil —57,6. **Výběh do vrchu:** 1. Korunka 16:26,8, 2. Kvapil —19,5 s, 3. Nyč —20,8 s.

Benc vyhrál závod na kolečkových lyžích na 33 km v Novém Městě na Moravě, 2. Buchta —18,9, 3. Teplý —3:45,5. II. kategorie: Řezáč.

Kontrolní testy žen, juniorek a dorostenek (4x1 km výběh terénem, 3x1 km soupaž na kolečkových lyžích, výběh na Bramberk, 10 km kros): 1. Neumannová, 2. Zelingerová, 3. Havrančíková, 4. Chroustovská, 5. Knížková, 6. Míhoková. Z dorostenek byla nejspěšnější Bukvajová.

TENTOKRÁT UŽ I S ITÁLIÍ

Další závod EP v lyžování na trávě se jel v rakouském městečku Gutenstein, asi 65 km jižně od Vídně. Poprvé byla na startu úplná evropská konkurence, tedy i dlouho taktizující Italové. S mimořádnými technickými novinkami nepřišli, výkonnostně však potvrdili pověst favoritů. Těch ale bude při MS v Burse (Turecko) víc — kromě známých Rakušanů Pescheka a Spinky se skvěle prezentoval například Rainer Grossmann z Německa.

V závodech žen tolik překvapení nebylo. Zranění mistryně světa Hirschhoferové z našeho závodu na Bezovci bylo vážnější, než jsme předpokládali. Sympatická Ingrid je po operaci a letos už závodit nebude. Tím větší šanci mají Italky, ale i zbývající Rakušanky, stejně jako závodnice z Německa a Švýcarska.

Pro nás to byla poslední prověrka před MS a nedopadla zcela podle očekávání. Mužům do světové úrovně ještě něco chybí, oddíloví závodníci končili až na posledních místech. Z žen se při neúčasti Lipčikové prosadily Miriam Kabátová v obřím slalomu a Karin Stejná ve slalomu. Super-G dopadl pro nás velmi špatně v obou kategoriích. I jako laik si všimnu, že delší tratě nezvládáme. Na „stížnostech“ našich trenérů na krátké kopce zřejmě něco bude (K. B.).

V Gutensteinu se závodilo v pěkném letním počasí, tratě však byly poznamenány předcházejícími lijáky a vodou nasáknutý terén dělal starosti závodníkům i organizátorům.

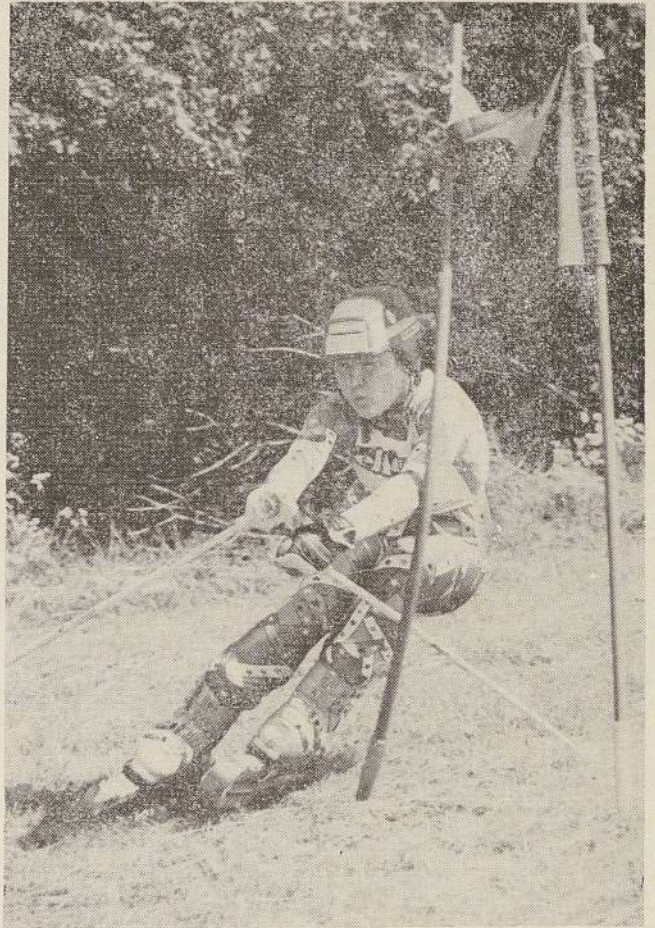
Výsledky — obří slalom žen (607 m — 490 m — 117 m, branky 25, 26): 1. Maurlová (Itálie) 1:19,87 (38,11 — 41,76), 2. Bettina Schweighoferová (Rakousko) 1:23,55 (39,82 — 43,73) +18,43, 3. Kölleová (Německo) 1:23,99 (39,31 — 44,68), +20,63, 4. Miriam Kabátová (ČSFR) 1:24,84 (40,43 — 44,41), +24,89, 5. Bürglerová (Švýcarsko) 1:37,41 (37,24 — 1:00,17) +87,84 (2. kolo dokončila po pádu). 1. kolo nedokončilo 14 závodnic, včetně zbývajících našich, a tři byly diskvalifikovány!

Obří slalom mužů: 1. Grossmann (Německo) 1:12,01 (34,99 — 37,02), 2. Peschek (Rakousko) 1:12,91 (35,06 — 37,85) +5,00, 3. Bazzi (Itálie) 1:13,29 (35,08 — 38,21) +7,11 — následovali Italové Donini (+9,61) a Rosson (+10,67), dále Rakušané Müller (+11,11) a Eckler (+12,44). Z našich byl nejlepší 12. Mačát 1:14,79 (36,09 — 38,70) +15,44, ostatní příliš neuspěli (24. Novotný, 31. Stejný atd.).

Slalom žen (585 m — 490 m — 95 m, branky 39, 41): 1. Grimaldiová (Itálie) 1:21,72 (41,04 — 40,68), 2. Däpová (Švýcarsko) 1:21,84 (40,69 — 41,15) +0,42, 3. Storzová 1:22,22 (40,97 — 41,25) +1,74, 4. Pohlová (obě Německo) 1:23,22 (41,22 — 42,00) +5,23, 5. Riegerová (Rakousko) 1:23,26 (41,87 — 41,39) +5,37, 6. Stejná (ČSFR) 1:23,65 (41,80 — 41,85) +6,73. Další naše závodnice: 10. Miriam Kabátová (128,18), 11. Suchá (+28,84), 13. Grofová (+51,58).

Slalom mužů: 1. Peschek 1:10,72 (35,44 — 35,28), 2. Grossmann 1:11,03 (35,52 — 35,51) +1,25, 3. Spinka (Rakousko) 1:12,32 (36,38 — 35,94) +6,45 — dále Donini (+8,46) a Messner (+9,71) z Itálie, Stein (+10,32) a Scheffler (+11,81) z Německa. Z našich byl nejlepší 15. Mačát (+18,13), 17. Novotný (+20,07), 26. Gurecký (+37,84) atd.

Superobří slalom mužů i žen se jel v jediném kole (607 m — 490 m — 117 m) trať měřila 400 m. Závod žen vyhrála Ra-

Rakouská juniorka Irene Riegerová patří k nejlepším na světě už i mezi ženami
Snímek Bohumil Hynek

kušanka Kaiserová (29,58) před Italkami Grimaldiovou a Mauriovou (30,15). Naším se příliš nevedlo, nedostaly se mezi prvních 10. Závod mužů se jel na téže trati, s jednou brankou navíc (ženy 12, muži 13). Nejrychlejší byl vítěz obřího slalomu Rainer Grossmann z Německa (27,53). Další místa obsadili Ital Rosson (28,02) a čtyři Rakušané v pořadí Peschek (28,02), Faggerer (28,06), Spinka (28,11) a Sanz (28,12). Naši dopadli hůře: Mačát byl 23., Novotný 34., Gurecký 36. atd.

Podle informací ing. Šándora připravil K. B.

NEJMĚLADŠÍ NA TRÁVĚ ST. CORONY

Až se jednou sportovní historik bude zabývat lyžováním na trávě v ČSFR, nebude moci opomenout rok 1991. Po úspěchu na juniorském mistrovství světa přišla ke slovu i nastupující generace, která byla pozvána na srpnový mezinárodní tréninkový tábor spojený se závodem v obřím slalomu v St. Coroně (Rakousko). Otcem této akce je muž číslo 1 v tomto odvětví, předseda komise lyžování na trávě FIS pan Robert Apschner. Cílem jeho snažení je nejen co největší rozvoj a propagace lyžování na trávě, ale i cesta „trávařů“ na olympiádu.

Středem všeho dění byla sedačková lanovka. U její dolní stanice vznikl malý kemping, v mezistanici depo pro trávní lyže. Z této mezistanice se dolů nejedí na lyžích, odtud vede místní senzace — Sommerrodelbahn — jakási bobová dráha. Její vozítka připomínají známé plastické

boby, ale s kolečky a speciální brzdou. Jezdí tu všichni — od starších lidí po malé děti, viděli jsme i Turkyni v klasickém oděvu. Od mezistanice nahoru, až ke kóťě 1249 metrů, patří sedačková lanovka hlavně trávním lyžařům. Turisté je sledují s údivem. Ani zde, v hlavní baště trávního lyžování, to není zcela běžný pohled. Sjezdovky jsou vzorně posekané, lze se vydat různými zákruhy poměrně strmých tratí.

První den, 13. srpna, se doprovod v podobě trenérů či rodičů řádně prošel. Rakouský trenér podrobně rozebíral každý úsek jízdy, náš i maďarský působili v roli tlumočnicků. Další den — středa — patřil tréninku obřího slalomu. Našemu trenérovi Ladislavu Pišnému nebylo co závidět. Měl na starosti 8 dětí z našich oddílů — od šestiletého Jendy Hladíka až po čtrnáctiletého Henricha Zub-

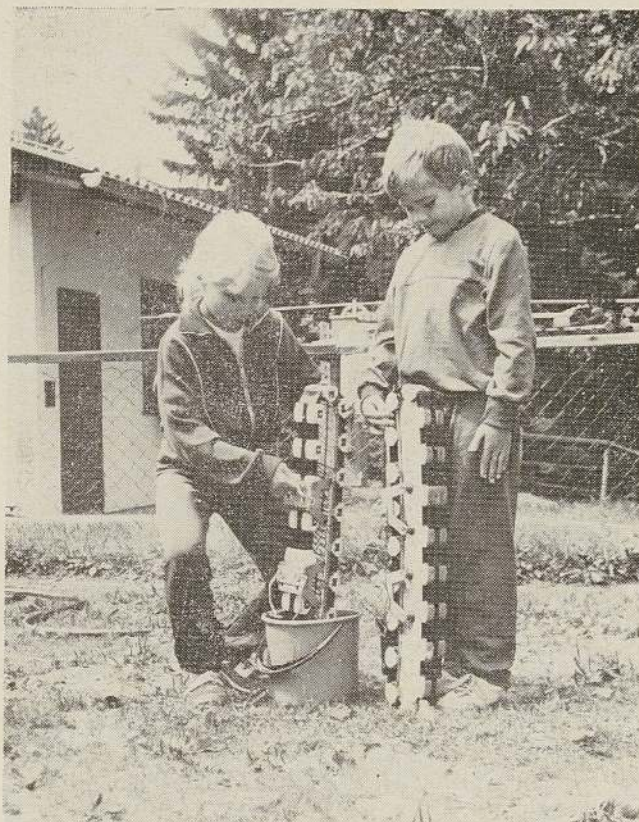

čaka. Bylo nutné pokyny diferencovať a najít si pro každého alespoň chvílku. Svah na sjezdovce Hannesen II má poměrně značný sklon, veškerému počínání přihlíželi rodiče nejmladších jako doprovod. Dopolední trénink proběhl v pohodě, po poledni přišly časté bouřky.

Na večerní poradě trenérů se dozvídáme podrobnosti k nadcházejícímu závod: Trať má délku 520 metrů, převýšení 95 metrů, start ve výši přes 1200 metrů, každé kolo 23 branek. Je vyhlášeno pět kategorií: Děti do ročníku narození 1982, děti narozené 1981 až 1980, žáci ročníků 1978—1979, žáci II s rokem narození 1977 a 1976 a kategorie Jugend (mládež) v rozmezí 1974—1975. Poslední tři kategorie obsazují pouze chlapci. Naši, Maďaři a domácí. Trať je stejná pro nejstarší i nejmladší — žádné obavy z kategorie předžáků!

Je ráno 15. srpna 1991. V mezistanici se do poslední chvíle pracuje na lyžích, počasí je příznivě nakloněno. Sedačky nás tiše vezou vsříc zářícímu slunci. Teď by zde s námi měli být všichni odpůrci a kritikové lyžování na trávě! V 11 hodin vyráží na trať se startovním číslem 1 Sylvie Hladíková. Právě ona obstarala závěr Super-G v Lanzo d'Intelvi, dnes se role obrátila. V závěsu je dalších 33 závodníků. Na řadě jsou obdivuhodné výkony. Třeba naši desetileté Veroniky Cvaškové, ale i malé sportovní tragédie v podobě pádu těsně před cílem. Vše však probíhá ke spokojenosti všech, včetně velitele tratí pana Roberta Apschnera. Dopolední déšť nás zastihne až v mezistanici a zažene vyhlášení výsledků do hotelu Orthof blízko mezistanice.

Sbírku našich úspěchů otevírá Sylvie Hladíková v nejmladší dívčí kategorii, po ní je další vítězkou Veronika Cvašková. Nejmladší účastník soutěže Jan Hladík, který dokázal v obou kolech překonat nástrahy tratí, skončil druhý za svým o dva roky starším soupeřem. Ziskáváme postupně celkem osm pohárů (!), z toho Martina Kukučková hned dva. Za vítězství v mladších žácích a za nejrychlejší „dívčí“ čas. Přitom v žákovské kategorii byl tento závod finálem Rakouského poháru! Pro některé jsou to první, tolik důležité trofeje v životě, pro jiné dílčí krůček na cestě výš... Fotografujeme celou naši skupinu spolu s trenérem Ladislavem Pišným, vždyť tento výrazný úspěch je také jeho zásluha. Tréninkový tábor zdaleka ještě nekončí, trvá až do soboty 17. 8. Jenže závod je závod.

I nejmenší mají s lyžemi hodně práce

Snímek Stanislav Hladík

Na závěr přehled našich výsledků:

1. místa (podle věku): Sylvie Hladíková, Veronika Cvašková, Martina Kukučková
2. místa: Jan Hladík, Henrich Zubčák
3. místa: Lenka Mařáková, Oldřich Imauf
4. místo: Ivo Janiš

STANISLAV HLADÍK

DO SÚŤAŽE FAIR PLAY

Mestské zastupiteľstvo v Poprade a vedenie Mestského úradu v Poprade sa rozhodli požiadať ústredné telovýchovné orgány ČSFR a SR o zaradenie reprezentatívneho družstva oddielu akrobatického lyžovania Športového klubu polície PS Poprad do súťaže o najlepšie športové kolektív ČSFR, resp. SR za rok 1991, a do súťaže o udelenie ceny Fair play.

Odôvodnenie:

Oddiel AL SKP PS Poprad si tohto roku pripomína 10. výročie svojho vzniku a založenia nového olympijského športu pod Tatrami. Jeho zakladateľom nielen tu, ale aj v celej ČSFR, je terajší predseda a hlavný tréner oddielu Frídrieh Láincz z Popradu.

V jubilejnom roku svojho trvania družstvo oddielu vybojovalo na I. oficiálnych majstrovstvách ČSFR v akrobatickom lyžovaní pre rok 1991 v Liptovskej Tepličke 6 zlatých, 3 strieborné a 2 bronzové medaily a zapísalo sa tak do histórie tohto športu v ČSFR.

Treba však pripomenúť, za akých nepriaznivých okolností sa im podarilo dosiahnuť tento vynikajúci úspech. Oddiel bol poverený usporiadaním šampionátu a na jeho prípravách sa okrem športovcov a činníkov oddielu podieľali aj rodičia športovcov. Pár dní pred otvorením majstrovstiev však došlo k tragickej udalosti: Pri automobilovej nehode zahynul člen oddielového výboru, vedúci

technickej čaty a veliteľ tratí týchto majstrovstiev pán Juraj Korim, otec štyroch detí. Tragická udalosť vážne poznamenala vrcholice prípravy na šampionát a otriasla psychikou nielen jeho detí, ktoré tiež pretekajú, ale aj všetkých členov oddielu. Pohreb tragicky zosnulého sa uskutočnil v deň slávnostného otvorenia šampionátu. Rozlúčku zorganizovali samotní členovia oddielu a rodičia. Obdivovať treba, kde v sebe našli toľko psychických síl, aby dôstojne zabezpečili nielen pohreb, ale aj konanie šampionátu. Prejavili tak športového ducha a vzácnu ľudskú súdržnosť. Ukázali, čo je najväčšou silou a prednosťou tohto oddielu: Zmysel pre kolektívnosť, fair play, pekné medziľudské vzťahy.

Dôkazom je aj to, ako dokázali psychicky podržať a podporiť deti zosnulého Juraja Korima, ktoré všetky nastúpili na štart tohto šampionátu. Mladší syn Miroslav Korim dokonca vybojoval zlatú medailu a titul šampióna ČSFR v balete na lyžiach. Po obdivuhodnom športovom výkone (disciplína bola na programe hneď druhý deň po pohrebe) povedal, že zlatú medailu vybojoval na znak úcty k svojmu otcovi a venuje ju na jeho večnú pamiatku ako jedného zo zakladateľov tohto športu pod Tatrami. Preukázal tak aj zmysel pre fair play a zodpovednosť voči celému oddielu, pretože sa s ním počítalo ako s jedným

z favoritov šampionátu. Oddiel sa tiež zachoval v zmysle fair play, pretože ani tragická udalosť ho neodradila od usporiadania šampionátu, ktorým ho poverilo predsedníctvo Čs. lyžiarskeho zväzu v Prahe.

K tomu treba ešte poznamenať, že ihneď po skončení šampionátu dvaja členovia oddielu odcestovali na majstrovstvá sveta juniorov do La Sauze (Francúzsko), kde ich na základe dobrých výsledkov z M-ČSFR nominovalo vedenie ČSSR. Tu zaznamenali svetový úspech: Zuzana Smierčáková vybojovala 2. miesto v balete na lyžiach a Norbert Láincz v najťažšom meraní síl — v akrobatickej trojkombinácii — získal 3. miesto.

Tréneri oddielu Frídrieh Láincz (hlavný), druhý tréner ing. Milan Vrbičan a ing. Eduard Láincz nie sú platenými trénermi, ani nijak ináč honorovanými za to, že už celé desaťročie pripravujú vynikajúcich pretekárov. Svoju tréningovú prácu vykonávajú iba v rámci svojho voľného času, na úkor dovolení a svojich rodín, neraz aj na úkor svojich plátov v zamestnaní.

O BĚHU NA LYŽÍCH s PETREM HONZLEM

Ačkoliv jsem hovořil s hlavním trenérem úseku běhu, neměl se náš rozhovor týkat reprezentace a vrcholového sportu. Přesto však nelze od tohoto bodu nezačínat.

BLÁHA: Naše současná reprezentace mužů má poměrně solidní úroveň, patříme k šesti nejlepším státům světa. Něco nám ale chybí: Postrádáme skutečně velkou osobnost světového lyžování. Máme vyrovnané družstvo, ovšem „superhvězdy“ se u nás nevyskytují. Je šance, že i v Československu vyrostou nějaký Svan, Mogren, Ulvang nebo Smirnov?

HONZL: „Taková šance je minimální. Osobnosti, jejichž jména jste uváděl, vyrostly v podstatně jiných klimatických podmínkách. V jejich zemích není sněh tři měsíce v roce jako u nás. A to jsme ještě rádi i za ty tři měsíce. Pakud jde o Smirnova, případně Vjalbeovu: Také lyžaři Sovětského svazu mají možnost lyžovat za polárním kruhem nebo ve velehorách.“

Naše dosavadní výsledky v běhu jsou výsledkem systému, který tu fungoval, a především obrovského zaujetí takových lidí, jakými byli a jsou Jeriová, Paulů, Havrančíková, Buchta a další. Máte ale pravdu, že světovou absolutní špičku pro několik sezón jsme neměli vlastně nikdy, to u nás snad opravdu nelze.

K tomu připočítejte nevalné podmínky ekonomické. Za závodníky ze severní Evropy stojí bohaté firmy, které je od mládí vybavují a existenčně zajišťují. Svan nebo Ulvang trénují na sněhu tři čtvrtě roku — pro nás je to nemyslitelné. Navíc: Severští závodníci mají možnost se lyžováním nejen užít, ale žít z něj i po skončení aktivní činnosti. V jejich zemích je lyžování populární, což se o Československu také tvrdit nedá, takže velké jméno má do smrti existenční jistotu. U nás ji nemá nikdo. My žijeme na úrovni průměrného platu a co bude, až skončíte, to je vaše starost. Sportovec ztrácí občanskou kvalifikaci, může si zničit zdraví, teď k tomu přidejte rostoucí problémy s nezaměstnaností. Kdo bude riskovat, že ve třiceti letech skončí a neví, co s ním bude dál?!

Kolem velkého lyžování se dnes točí velké peníze, i v běhu, přičemž my nemáme ani peníze, ani přírodní podmínky.“

BLÁHA: Znamená to, že žádný prostředek naší letní přípravy nemůže nahradit sněh?

HONZL: „Samozřejmě, že nemůže. Víme ve všech odvětvích lyžování, jaký význam má například trénink na prvním sněhu. Kdo takovou příležitost nedostane, je předem ztracen a sotva ji něčím nahradí.“

Ovšem z hlediska Evropy žijeme všichni náhražkou. Seveřané, Sověti, Italové — ti všichni absolvují 75 procent celoroční přípravy na sněhu. My sotva 50 procent. Proto stále opakují, že naši běžci nemají podmínky srovnatelné se světem. Sportovními výsledky patříme v běhu k šesti nejlepším státům světa, podmínkami ani ne k prvním deseti. Jsem přesvědčen, že nejméně deset států na světě má lepší možnosti — klimatické i ekonomické — než my.“

Běh na lyžích má u nás tradici. První kluby a závody vznikaly v roce 1903, naše země patří k nejstarším členům FIS. Jenže nyní je situace nedobrá. Nedostatek sněhu, „zelené“ zimy, navíc problémy s ekologií i ekonomikou — to všechno možnosti běžců omezuje. S pronikáním umělých materiálů do výroby lyží i lyžařské výstroje se z běhu stala nákladná činnost. Kde jsou doby tradičních „prkýnek“! Ke všemu jsme vývoj v běhu na lyžích, de facto v jednom z nejlidovějších a masově nejrozšířenějších sportů, nezachytili. Několik let u nás nebyly k dostání lyže, československé firmy nestačily tempu vývoje, chybí pochopení ze strany provozovatelů.

HONZL: „Nejen, že nemáme pro rekreanty upravované běžecké tratě nebo dokonce osvětlené stopy. My nemáme často ani ty stopy, protože do některých hor se skůtrem nesmíme.“

Jakoby to byli právě lyžaři, kdo je odpovědný za devastaci našich lesů. Jakoby sněhivý skůtr zničil třeba Krkonoše! Ano, právě se stěžujeme. Tam, kde stát nedokáže postihnout skutečného viníka zkázy, vybere si za objekt sportovce nebo turistu... Ve světě zažil běh na lyžích podobný vzestup jako třeba jogging. I u nás většina lidí někdy v životě lyžovala. Málokdo může říct, že nikdy nestál na lyžích, včetně lidí založených jinak zcela nesportovně. Přesto jsme však ve vývoji zaostali. Snad i proto, že o „masovém“ sportu se u nás vždycky jenom mluvilo. Ve skutečnosti byly pro stát zajímavé jenom medaile a propaganda typu spartakiád.

HONZL: „Máme problémy dokonce i s tratěmi pro závody. Homologován byl jenom desetakilometrový okruh na Štrbském Plese, jinak nic. Snažíme se získat homologaci pro tratě na Zadově a v Novém Městě na Moravě, kde je — tedy v obou těchto místech — k dispozici alespoň minimální zázemí. Jenže nadmořská výška zmíněných tratí nedává záruku, že k závodům bude vždycky dostatek sněhu. Potom máme ještě nedokončený areál v Jablonci, slušné tratě v Bedřichově, ale úplně bez zázemí — a to je asi všechno. Vidíte, že ani v závodním lyžování na tom nejsme s podmínkami valně.“

Zmíněné problémy pochopitelně ovlivňují zájem lidí o lyžování. Odpadají závody, pro nedostatek sněhu nelze pořádně trénovat, upadá i zájem veřejnosti. Při lyžařských výcvikových kurzech — pokud se vůbec konají — se mnohdy víc chodí na výlety než lyžuje.

HONZL: „Ani v oddělech to za moc nestojí. Naplánujete si trénink a přijde obleva. Trenér musí pořád improvizovat. Ani děti už nebaví celý rok trénovat, většinou bez lyží, a nakonec závodit čtyřikrát za sezónu. Říkal jsem, že naši reprezentanti naježdí málo kilometrů na sněhu. Ale co potom mládež v oddělech, která se nedostane v létě na ledovce ani začátkem listopadu na první sněh?! Proto jsme všichni nedostatečně trénovali. Běh na lyžích je velmi náročný na čas, kondici, fyzickou zdatnost. Lidé nám z něj začínají utíkat ke sportům, které nejsou tak náročné a navíc mají lepší podmínky.“

BLÁHA: O běhu na lyžích se říkalo, že je ve srovnání se sjezdovým lyžováním levný, každému cenově dostupný.

HONZL: „To bývalo. Teď je vybavení sice dokonalé, ale také drahé. Za dobré lyže zaplatíte 4500 korun, pouhé hole stojí 2000 korun [K. B.: To něčápu! Co na holích stojí tolik peněz...], boty 3500 korun, případně 200 marek. Marky uvádím proto, že boty se u nás shánějí špatně. I lyže si někdy vozí závodníci z Rakouska, pokud ovšem na to mají. Jejich cena — 2900 šilinků — nás příliš neláká. K tomu připočítejte výstroj (kombinézy, rukavice, brýle), potom vosky, pronájem tratí, cesty na závody a pobyty v horských střediscích.“

A teď dobře poslouchejte: Na jednoho závodníka v dnešních tréninkových centrech běhu máme 2100 korun ročně! Takže, kdo nemá bohaté rodiče, asi tam dlouho nezůstane...“ [A ještě poznámka autora článku: Běžec na lyžích musí mít i dobré sportovní kolo, které stojí nejméně 10 000 Kčs!]

BLÁHA: Přesto přejdeme k závodnímu sportu. Jak jsme na tom s výběrem talentů a přípravou mládeže v běhu?

HONZL: „Systém výběru a přípravy mládeže byl u nás velmi dobrý, dobrá je i metodika. Už v úvodu jsem řekl, že podle mého názoru děláme myslitelné maximum. Jisté, každé lidské dílo má nedostatky, ale v našich podmínkách mnoho těch nedostatků asi nenapravíme.“

Měli jsme od roku 1974 systém, který přinášel výsledky. Kromě oddílů to byly sportovní třídy [5.—9. třída základních škol], sportovní školy (střední), TSM, SVS-M i SVS. Tento systém zanikl se zánikem ČSTV a nový je teprve ve zrodu. Oblast vrcholového sportu přešla pod republikové svazy, s čímž úsek běhu nesouhlasil. V obou republikách jsme byli proti, ale marně. Na Slovensku zůstal dosavadní systém přípravy talentované mládeže zachován, v České republice nikoliv. S výjimkou sportovních škol bylo všechno zrušeno. Nyní máme tréninková

JEŠTĚ LYŽE NEZAHAZUJTE!

Dr. Vladimír Seifert při televizní předpovědi počasí
Snímek Saša Hynková

Na zvědavém křesle máme tentokrát odborníka, který má odpovědět na základní otázky lyžařského bytí a nebytí: jaká bude letos zima? jaké budou další zimy? Bude na čem lyžovat? Bude sníh? Odpovídá televizní meteorolog (a také lyžař) dr. VLADIMÍR SEIFERT.

RNDr. Seifertovi je 55 let, studoval „mat-fyz“, v Českém hydrometeorologickém ústavu pracuje od roku 1960 (je vedoucím odboru synoptické meteorologie). V televizi „hlásí“ počasí od roku 1976. Je členem lyžařského oddílu TJ Vršovice 1870, kde pracuje i jako trenér mládeže. Rozhovor zaznamenal Michael Lohniský.

LOHNISKÝ: Nejdříve nám povězte něco o své lyžařské kariéře.

SEIFERT: Lyžování je můj koníček a sport číslo jedna. Kdybych dal dohromady všechny peníze, které mě v životě stálo lyžování, byl bych docela bohatý člověk. Ale nelituji těch peněz, byla to dobrá investice.

Závodil jsem ve sjezdových disciplínách (slalom, obří slalom, sjezd). O výrazných úspěších se v mém případě hovořit nedá. Jezdával jsem druhou ligu, dosáhl úrovně I. VT. V lyžování ale pracuju stále, nyní hlavně jako trenér mládeže.

LOHNISKÝ: A pokud jde o kariéru meteorologa?

SEIFERT: Nejdříve jsem se zabýval krátkodobou předpovědí, potom, jak člověk získává znalosti a zkušenosti, střednědobou. V posledních deseti letech jsem pracoval v oddělení dlouhodobé předpovědi. To je předpověď na měsíc dopředu. Dva roky jsem vedoucím odboru synop-

tické meteorologie, což je obor poskytující veškeré informace o počasí, včetně krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé předpovědi.

LOHNISKÝ: Zima bude až za několik měsíců. (Rozhovor se uskutečnil v létě — pozn. red.) Tak daleko vy ovšem nepředpovídáte.

SEIFERT: To je záležitost jiného oboru — klimatologie. Což sice není moje specializace, ale s touto prací úzce souvisí. Přesněji, s dlouhodobou předpovědí. Na základě znalostí z klimatologie je možné se dopracovat docela slušné dlouhodobé předpovědi.

LOHNISKÝ: Jako lyžař mně jistě dáte zapravdu, že teď byly hrozné zimy. Podle Jizerských padeseťek jsem si udělal takový malý přehled. 1987: Tehdy se konala poslední „klasická“ J50, její 20. ročník. Za 20 let nikoho ani nenapadlo, že by se někdy závod nemohl uskutečnit. Že by koncem ledna, uprostřed zimy, nebyl na horách vůbec sníh! 1988: První „zelená“ zima. J 50 bylo nutné poprvé odvolat. 1989: J 50 se sice konala, ale povšechně to byla teplejší zima. 1990: Největší extrém — Nejela se ani J 50, dokonce ani slavný Vasův běh! V celé Evropě prakticky uehly možně lyžovat. 1991: J 50 se sice konala, ale jenom proto, že termín závodu byl přesunut na únor. Čtyři „zelené“ zimy“ za sebou, a to prý má být ještě pátá. Má něco takového období v minulosti?

SEIFERT: To vám z hlavy neřeknu, musel bych dlouho pátrat v záznamech. A ty sahají — díky stanici v Klementinu — do roku 1775. Nepravidelná pozorování se konala už od roku 1771. Ale jsem přesvědčen, že bychom naši období s podobnými výkyvy. Když se hodnoty teplot a hodnoty srážek zpracují do tzv. integrálních křivek (zaznamenají se odchylky od průměrných hodnot na tu či onu stranu), vychází, že křivky pravidelně kolísají.

LOHNISKÝ: To je povzbudivá informace. Znamená, že po současném výraznějším teplem odchýlení by mělo následovat odchýlení výrazně studeně.

SEIFERT: Mělo by. Jako lyžař bych to sobě a všem lyžařům přál. Ale mám vážné obavy, že do situace v poslední době zasáhly antropogenní vlivy, tedy vlivy způsobené činností člověka. Byl jsem na sympóziu v Číně, z něhož vyplynul jasný závěr: Bude-li znečišťování atmosféry postupovat dosavadním tempem — a já se obávám, že ano — bude výrazně stoupat křivka průměrných teplot. Pochopitelně z globálního hlediska, z hlediska celé severní polokoule. To by ovšem byla pro lyžaře špatná zpráva.

LOHNISKÝ: To „globální oteplení“ je už skutečností, nebo je zatím ve stadiu úvah?

SEIFERT: Je ve stadiu „modelů“. Vypracuje se model „co by, kdyby“. Co by se stalo, kdyby se zvýšil obsah kyslíčnicku siřičitého na takovou a takovou hodnotu. Údaj vložíme do počítače a čekáme, co „z toho vyleze“.

LOHNISKÝ: Vraťme se do reality. Zdá se, že dochází k „posunu“ zimy. Kdysi začínala v prosinci a trvala do března, maximálně dubna. Nyní jakoby začínala v únoru a trvala do května, možná až do června.

SEIFERT: Takový posun může být způsobený přirozenou úchylkou. Ale může také znamenat, že se už projevují důsledky znečištění atmosféry. Oblast mírného pásma jako by se posouvala k severu. Kdyby to měl být trvalý trend, mohl by se měnit i charakter krajiny. Tála by tundra, ledovce, zvyšovala by se hladina oceánů atd. O tom se v odborných kruzích docela vážně hovoří a píše. Můžeme být optimisté a věřit, že se znečišťování zpomalí nebo zastaví.

LOHNISKÝ: Nebo lidé dostanou rozum a atmosféru „vyčistí“...

SEIFERT: To by museli dostat takový „rozum“, aby zastavili populační explozi. S přibývajícím počtem lidí přibývá znečištění.

LOHNISKÝ: Pak je tu ještě jeden dojem: Jestli se nám zima „nestěhuje“ pryč! Výrobci lyží v Evropě mají potíže s odbytem. V důsledku teplých zim lyže nikdo nekupuje. Ale kdo se rozhodl exportovat do Ameriky, udělal dobře. Tam jdou lyže na odbyť, protože sněhu je dost. (Podobně v Japonsku — pozn. K. B.)

SEIFERT: To by mohl být docela přirozený jev. Když se díváme na atmosférickou situaci globálně, zjišťujeme, že opravdu dochází k jakémusi „stěhování“ zimy. Zima se nemůže ztratit. Když je u nás tepleji, v Kanadě, USA, nad Atlantikem či Pacifikem je chladněji. Takže mohou zase přijít roky, kdy v Americe bude tepleji a u nás chladněji. Někde se to vyrovná. Ovšem jak tento mechanismus pra-

cuje, zatím nikdo neví. Co si se zkouší předpovídat, ale velké úspěchy nejsou.

LOHNISKÝ: Slyšel jsem, že váš ústav skladuje velké množství údajů a že se jimi probíráte, když přijde nějaká instituce a požádá vás, abyste jí provedli za úplatu nějaký výzkum. Nepřišli za vámi také výrobci lyží? Vždyť by jistě stálo za to vědět, zda lyže půjdou na odbyt nebo ne.

SEIFERT: Takový výzkum je velmi pracný a nákladný, přičemž výsledek není příliš spolehlivý. Zatím se nikdo z lyžařů nebo výrobců na nás s takovým požadavkem neobrátil.

LOHNISKÝ: A teď neaktuálnější otázka: Jak podle vašeho názoru bude vypadat zima 1991—92? Bude nebo nebude sníh?

SEIFERT: Nemám odvalu předpovědět. Taková předpověď by mohla být pouhou spekulací. Jenom vám mohu říci, že zmíněné integrální křivky napovídají pravděpodobný obrát v roce 1992, ještě pravděpodobnější v roce 1993. Zda k němu dojde, to nikdo zodpovědně neřekne. Křivky naznačují, že by zimy mohly být příznivější, ale spouš srážkově bohatší. Avšak jak dalece sestoupí dolů „nulová izoterma“ (v které nadmořské výšce bude mráz), to nikdo neví. Doufám, že by mělo být možné slušně lyžovat ve vyšších polohách. Ale, prosím vás, nedělejte z toho v časopise závaznou předpověď! Už jsme si řekli: Co bylo v minulosti, nemusí být v budoucnosti.

LOHNISKÝ: Jezdím pravidelně do Krkonoš. Ve Vrchlabí mají poblíž město také archaické zařízení: teploměr, barometr a ještě nějaké další přístroje. Jakýsi meteorolog tam pravidelně sestavuje zprávy. Nejen o tom, co bylo, ale i o tom, co bude. Kromě exaktních údajů uvádí i prarozhodnutí a vzpomínky pamětníků. Ten se určitě nebojí předpovědět, jaká bude zima!

SEIFERT: Nechtěl bych práci takového nadšence zlehčovat. Jisté je, že lidé, kteří někde žijí dlouhá léta, mají své zkušenosti. Ale pochybuji, že by takový člověk dokázal s určitostí říct, jaká bude příští zima.

LOHNISKÝ: Ještě máme mravence a lesní zvěř. Myslivci také podle jejich reakce dokážou odhadnout, aspoň zhruba, zda zima bude tuhá nebo mírná...

SEIFERT: Samozřejmě, lesní zvěř je citlivá na změny počasí. Ale rozhodně ne s tak velkým předstihem a na celé roční období.

LOHNISKÝ: O předloňské zimě (1989—90) mi olympijský vítěz ve skoku na lyžích Jiří Raška povídal, že nikdo

na Beskydech nepamatuje, aby hory byly celou zimu zelené. Na horách byl vždy sníh!

SEIFERT: Co je lidský věk ve srovnání s věkem zeměkoule? Kdo zaznamenal, co se všechno stalo od poslední doby ledové?

LOHNISKÝ: Vás ta předloňská zima nenaštvala?

SEIFERT: Jistěže ano. Stavěli jsme oddílový vlek na Mísečkách jenom proto, abychom si zajezdili dva, tři týdny. Když není sníh, nedá se trénovat ani závodit. Připraví lyžařský závod dá mnoho práce. A nakonec se nekoná, protože odplave sníh!

LOHNISKÝ: Jeden váš kolega upozornil, že nestačí, aby byla zima jenom studená. Musí být také vlhká, aby „padalo“.

SEIFERT: To je další problém! A jsme zase u antropogenních vlivů. Při našich předpovědích často hartusíme, že je sucho. Pak stačí tři dny a hartusíme, že jsou záplavy. Srážky spadnou a odtečou. Kde je mrtvý les — takové jsou v Krkonoších, v Jizerských horách, hlavně však v Krušných horách — i mikroklima je jiné. Na holých kopcích není pořádná zima.

LOHNISKÝ: Pokusme se to všechno nějak shrnout: Dáváte lyžařům naději na přežití? Těm obyčejným, kteří nemohou jezdit každý víkend za sněhem do Alp nebo užívat umělého sněhu? Rekněte nám: Bude ještě někdy vůbec padat sníh?

SEIFERT: Tak vážná situace zase není! Ještě lyže nezhazujte. Takový pesimista rozhodně nejsem. Ale abych s určitostí řekl, zda se bude lyžovat i za dvacet, třicet let, zda v té době bude ve střední Evropě sníh — to si odhadnout netroufám!

Nakonec si dotazovaný položil otázku sám: Na jednu věc jste se mě nezeptal a myslím, že by mohla čtenáře také zajímat. Otázka zní: Jak se budou zimy předvídat v budoucnu?

A odpověď: Hovořilo se o tom už na sympóziu v Číně. Nadějně se zdá být hledání souvislosti teploty na povrchu velkých oceánů v oblasti rovníku s teplotou v severnějších šířkách. Od rovníku totiž jdou veškeré impulsy na sever. Z odchylek, dejme tomu na povrchu Pacifiku u rovníku, bude možné předpovědět, zda „studená srážková zima“ zasáhne střední Evropu nebo se bude toulat někde v Severní Americe či nad oceánem. Tyto údaje lze sbírat jedině pomocí meteorologických družic a zpracovávat pomocí počítačů. To je teď nejmodernější způsob meteorologických předpovědí.

ČLENOVÉ TJ ZA POLOVINU

Se zajímavou novinkou přišli v TJ Lokomotiva Teplice: Z-interesovat rekreační lyžaře na členství v oddíle slevami při využívání lyžařských zařízení. Do redakce nám k tomu piší:

Naše TJ provozuje lyžařské středisko Mikulov — Bouřňák — Moldava. Kromě posledních, pro milovníky lyží nepříznivých zim, nás postihlo celostátní zdražení pohonných hmot, otopu a energie. Až dosud jsme se snažili nezvyšovat jízdné na vlecích a hledat úspory v jejich režii. Opětné zvýšení cen nás však donutilo i naše ceny zvýšit. Rozhodli jsme, že jízdné na dětském vleku bude stát 2 Kčs, na ostatních (velkých) vlecích 6 Kčs, permanentka na čtyři jízdy 20 Kčs. To odpovídá růstu cen pohonných hmot a energie i cen materiálů nutných k údržbě a opravám zařízení.

Pravidelní tuzemští návštěvníci našeho lyžařského střediska mají možnost stát se členy TJ Lokomotiva Teplice, za což by jim byla poskytnuta padesátiprocentní sleva, takže by za vleky platili dosavadní částku — 1 Kčs za dětský vlek, 3 Kčs za jednotlivou jízdu na velkém vleku a 10 Kčs za permanentku. To vše za členský a oddílový příspěvek v celkové výši 200 Kčs za rok. Zájemci o členství se mohou přihlásit osobně v sekretariátu nebo písemně na adresu TJ Lokomotiva Teplice, sekretariát, nádražní budova, 415 02 Teplice. K přihlášce je třeba přiložit fotografii, přesnou adresu a uvedený příspěvek. Přihlášky musíme uzavřít vždy do 30. 11. běžného roku.

Uvedená sleva bude poskytována na sezónu běžného roku a počátek roku následujícího, do skončení lyžařské sezóny. Opatření provádíme zatím zkušebně, doufáme ale, že pravidelné lyžaře uspokojí a pomůže k zajištění rentability provozu lyžařských vleků. Seznamte s touto možností další rekreační sportovce. Případné informace podá sekretariát TJ.

ZEMŘEL TADEÁŠ BRODA

Letos v létě přišla do redakce časopisu Lyžařství smutná zpráva: Po delší nemoci zemřel člen redakční rady doc. dr. Tadeáš Broda, CSC. Blíží informace o zemřelém nám poskytl jeho dlouholetý spolupracovník, předseda ČSSL dr. Jaroslav Potměšil, CSC.

Tadeáš Broda byl ročník 1939, smrtelná choroba ho tedy postihla v poměrně mladém věku. Absolvent někdejšího ITVS, pozdější FTVS UK v Praze, byl v mládí úspěšným sjezdačem, později se věnoval trenérské a funkcionářské práci. V letech 1965—1971 byl předsedou trenérské rady KV ČSTV Západočeského kraje, v letech 1973—1980 zastával tutéž funkci v tehdejší ČOV ČSTV. Byl členem předsednictva ČOV ČSTV a v letech 1984—1990 místopředsedou českého lyžařského svazu. Na fakultě pracoval od roku 1985 do své smrti jako vedoucí katedry turistiky a lyžování.

V odborné činnosti se Tadeáš Broda zaměřil především na trénink mládeže a metodiku výuky lyžování. Zpracoval systém výběru talentů pro alpské disciplíny, byl autorem četných publikací, skript a článků o lyžařské výuce i tréninku mládeže.

Jeho spolupracovníci na něj budou vzpomínat v dobrem. Docent Broda byl vzorným otcem rodiny, jeho dva synové se také věnovali závodnímu lyžování. Byl to člověk čestný a přímý, obětavý kamarád. Navíc měl pověst člověka velmi pracovitého, snaživého a zručného. Škoda jeho předčasného odchodu — Tadeáš Broda mohl pro naše lyžování ještě hodně udělat.

Jak bodovat v severské kombinaci

Matematika a lyžování. Dva pojmy, které jsou pro mnohé naprosto neslučitelné, a přesto obě oblasti stále více spolupracují ku prospěchu a správnosti pravidel lyžování. Divák se při televizních přenosech stále častěji setkává se statistickým hodnocením sportovního utkání a podle fantazie člověka pracujícího u ústraní u počítače sleduje různé diagramy, histogramy či jiné způsoby grafického zpracování rozboru utkání (závodů). Výpočetní technika a její možnosti stále hlouběji pronikají do různých odvětví sportu a lyžování není výjimkou. Proto nejen pro televizního diváka, ale i pro zákulisi sportu jsou připravovány různé statistické rozборы a hodnocení, například k upřesnění pravidel lyžování nebo jejich zkonalení.

Nejinak tomu bylo na poslední kalendářní konferenci mezinárodní lyžařské federace FIS v červnu tohoto roku v Laaxu. Komise severské kombinace v čele se sportovním ředitelem lyžařského svazu SRN Helmutem Weinbuchem stála před otázkou, zda povolit pro sezónu 1991-92 nový a závodníky stále častěji žádaný závod: Skok na můstku s kritickým bodem K-120 a běh na 20 km.

Celá komise byla v této věci rozdělena na evropskou část, prosazující novinky do severské kombinace, a část skandinávskou, hájící konzervativně stará pravidla lyžování a tradici jednotlivých disciplín. Úseky severské kombinace ČSFR a Rakouska předložily ale statistický rozbor bodového hodnocení běhu pro severskou kombinaci a pomocí matematické statistiky zcela vyvrátili pochybnosti dalších členů komise, neboť s vysokým procentem pravděpodobnosti stanovily bodové hodnocení pro tuto novou disciplínu severské kombinace.

Předkládali jsme tento návrh společně s panem Wilfriedem Vettorim, otcem známého rakouského skokana, v současnosti manažerem reprezentačního družstva severské kombinace Rakouska. Otázkou, kterou mělo statistické hodnocení zodpovědět, byla výše bodů za běh na 20 km. Názory jednotlivých členů komise se různily v rozmezí od pěti do sedmi bodů za minutu, svá tvrzení dokládali v různém rozsahu zpracovanými podklady i praktickými zkušenostmi. My jsme ve spolupráci s rakouským úsekem připravili návrh, který se díky své jednoduchosti stal řešením a dodatkem do pravidel FIS pro následující sezónu.

Celý návrh je postaven na statistickém výpočtu vlivových veličin pro bodovou hodnotu běhu v severské kombinaci. Vychází z předpokladu, že pro délku tratě rovnou nule je bodová hodnota nekonečně velká a pro trať nekonečně dlouhou je bodová hodnota rovna nule. Mezi tímto rozmezím je závislost bodů za běh na čase logaritmickou funkcí. Z tohoto předpokladu jsme vzali v úvahu dvě vlivové veličiny — základ přirozeného logaritmu e a čas běhu. Jako cílovou veličinu potom **bodů za běh**. Z různých výsledkových listin běhu pro severskou kombinaci, od kategorie žáků až po dospělé, jsme vybrali do hodnocení časy dosažené na tratích v rozmezí jednoho až patnácti kilometrů. Cílem statistického výpočtu bylo najít s nejvyšší možnou mírou pravděpodobnosti bodovou hodnotu pro běh na 20 km. Provedli jsme několik statistických výpočtů a maximální míry pravděpodobnosti jsme obdrželi pro hodnoty šesti a sedmi bodů pro tuto délku tratě. Statistické výsledky pro tyto hodnoty jsou uvedeny v **tabulce**.

Z výsledku pro hledanou funkční závislost

BODY ZA BĚH = e konstanta 1 * čas konstanta 2

se maximum pravděpodobnosti nachází mezi šesti a sedmi body. Celá matematicky vyhodnocená funkční závislost pro tratě od jednoho do patnácti kilometrů a hodnot od šesti do sedmi bodů pro běh na dvacet kilometrů je graficky znázorněna na **obrázku**.

Z celého hodnocení byl pak sestaven konečný návrh ve formě:

Hodnocení běhu na dvacet kilometrů pro nový závod v severské kombinaci:

Skokanský můstek do K-85	7 bodů za minutu pro běh na (1,4 bodu za 1 metr)	20 km
Skokanský můstek nad K-85	6 bodů za minutu pro běh na (1,2 bodu za 1 metr)	20 km

Tento návrh byl přijat a stal se dodatkem pravidel FIS pro severskou kombinaci v následující sezóně.

Závěrem lze říci, že tyto metody výpočtů bodů se mnohým příznivcům lyžování zdají příliš složité a nepřehledné. Často se vyzdvihují praktické a dlouholeté zkušenosti nad matematickou jednoznačností statistického hodnocení. Mají-li však

v budoucnosti být pravidla jednoznačná a plně vyhovovat lyžařskému sportu, zavádění těchto metod hodnocení a následných úprav pravidel lyžování je bezesporu přínosem pro další vývoj.

Neodpustím si poznámku: Přijetí tohoto návrhu považuji za úspěch našeho lyžování! Svědčí o tom, jakou autoritu lze prostřednictvím vědy dnes ve sportu získat a je vynikající, že náš delegát je spoluautorem této myšlenky. Intelektuální vítězství je i ve sportu velmi cenné. K. B.

Tabulka

Statistický výpočet pro 6 bodů na 20 km

Výpočet vlivu matematických veličin

Cílová veličina — BODY ZA BĚH NA 20 km

Vlivové veličiny:

Veličina	Konstanta	Stand. chyba	Pravd. test
e	4.5304	0.0585	77.4380
čas	-0.6359	0.0175	-36.3010
Korelační koeficient		=	0.98918
Pravděpodobnost v %		=	97.84678
Statistická jistota		=	1317.82117
Standardní chyba		=	0.07503
Logaritmická exponenciální rovnice			
BODY ZA BĚH = $a \cdot 4.53037 \cdot \text{čas}^{-0.63590}$			

Statistický výpočet pro 7 bodů na 20 km

Výpočet vlivu matematických veličin

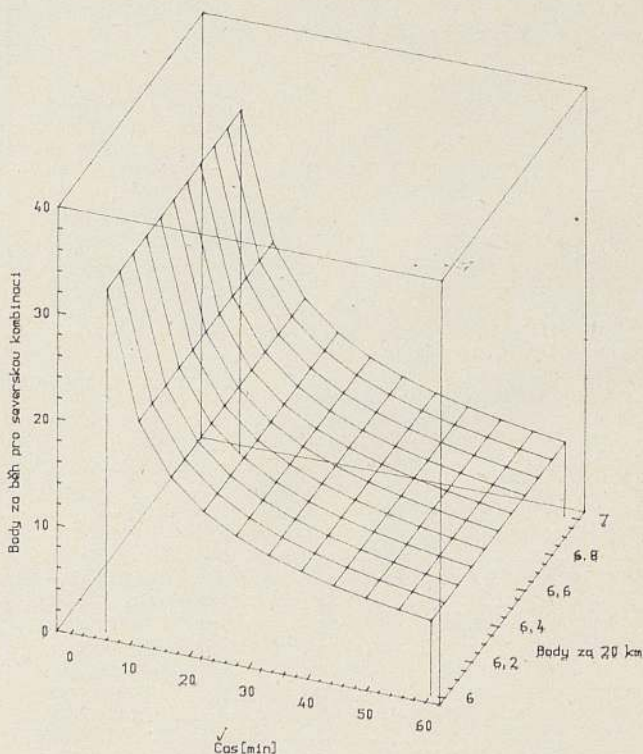
Cílová veličina — BODY ZA BĚH NA 20 km

Vlivové veličiny:

Veličina	Konstanta	Stand. chyba	Pravd. test
e	4.4816	0.0480	93.4440
čas	-0.6165	0.0144	-42.9290
Korelační koeficient		=	0.99222
Pravděpodobnost v %		=	98.45080
Statistická jistota		=	1842.92810
Standardní chyba		=	0.06151
Logaritmická exponenciální rovnice			
BODY ZA BĚH = $e \cdot 4.48159 \cdot \text{čas}^{-0.61647}$			

ROMAN KUMPOŠT

GRAFICKÉ ZOBRAZENÍ FUNKCE ZÁVISLOSTI
BODŮ PRO BĚH NA ČASE

JEDNO BEZ DRUHÉHO NEJDE

Na straně 10 tohoto čísla časopisu píšeme, že úspěchem našeho lyžování nemusí být nutně výsledek sportovce. Jestliže svět přijal náš návrh metody výpočtu bodů v severské kombinaci, lze to považovat také za vítězství a dobrou reprezentaci státu. S autorem návrhu, ing. Romanem Kumpoštem, vedoucím úseku severské kombinace, jsme tentokrát hovořili o něčem jiném než jenom o sportu. I když zase ne tak úplně...

SPORT A STUDIUM

Věčné téma, častý námět úvah. Je pravda, že dnešním vrcholovým sportovcům mnoho času na studium nezbyvá. V bývalých SVS měli někteří funkcionáři a trenéři sklon sportovce přehnaně tolerovat, dokonce je i nutit, aby dávali přednost sportu. „Rozložení“ studia se rovnalo většinou jeho degradaci na věc zcela podřadnou a není divu, že takoví sportovci nakonec nejednou považovali za příliš namáhavý i trénink. Těch, kteří vystudovali v řádném termínu a dokonce úspěšně, bylo minimum. Vztah ke studiu ovšem závisí i na tom, na co člověk „má“ a co chce dělat. Tím mám na mysli například skutečnost, že internátní sportovní školy byly zřizovány vesměs při gymnáziích, a tak se studovalo gymnázium skoro z donucení. K čemu taková praxe nutně vede víme a averzi mnoha škol a vyučujících ke sportovcům se vlastně ani nelze divit. Z hlediska trenérova je pochopitelné, že chce od závodníka především trénink, jenže co má dělat člověk, který nejpozději ve 30 letech skončí a není vůbec ničím, než — v nelepším případě — známým závodníkem?

Roman Kumpošt, kdysi úspěšný junior-sdruženář, to vyřešil po svém a udělal dobře. „Neumím si představit, že bych měl dělat jenom sport. Myslím, že by mne pak ani nebyl. Do studia mě nikdo nenutil, já jsem prostě studovat chtěl.“ Nezdá se, že to dnešního inženýra Kumpošta, vědeckého aspiranta Vysoké školy strojní a textilní v Liberci, mrzí. Právě naopak.

„Vždycky mne přitahovaly počítače i sport. Jenom v jednom období jsem byl pouze závodníkem — na vojně. A právě tenkrát jsem měl nejhorší sportovní výsledky... Kdyžby mně dnes někdo nabídl, abych funkci v tělovýchově dělal profesionálně, měl bych z toho radost tak asi rok, nejvýše dva. Je pravda, že za některé své vlastnosti vděčím sportu. Jiné zase rozhodly, proč jsem dal přednost občanské existenci. Nevyčerpal jsem asi svoje možnosti jako sportovec, zejména v běžecké přípravě jsem udělal dost chyb. V životě mě ale vůle dotáhla práci do konce a zvládnout povinnosti v termínu a přesně nepustila. Fyzická kondice také hodně pomáhá, jinak bych to všechno sotva mohl zvládnout.“

Roman Kumpošt nepatří k lidem, kteří nevědí, co s volným časem. Kromě vědecké práce zastává v lyžování funkci, kterou jiní dělají z povolání. Severskou kombinaci organizačně nedělá z povolání nikdo, ing. Kumpošt na poloovičnický úvazek.

„Jsem svobodný a bezdětný. Ve škole mají pro moji sportovní činnost pochopení, takže to jde. Děláme 12 hodin denně, zatím zvládám obojí. Jsem-li v týdnu nejméně

jeden den v Praze, musím ztracený čas ve škole dohánět o víkendech a chodit na fakultu třeba i v neděli. Povinností vyplývajících z práce v zaměstnání mne pochopitelně nikdo nezabaví, nedělám tam méně než ostatní.“

— Jak to bylo s návrhem způsobu bodování nového závodu v severské kombinaci, tedy kombinace skok na velkém můstku a běh na 20 km? Kdo je autorem oné rovnice pro výpočet počtu bodů?

„Spočítal jsem to já, docela jednoduše. Ovšem bez pana Vettorih a rakouského svazu bych asi takovou věc neprosadil. Pan Vettori, otec světoznámého skokana, má ve FIS velkou autoritu, navíc rakouský svaz je silný a vlivný. Já patřím v komisích FIS k nejmladším (29 let), velmi mladý jsem se stal už vedoucím úseku v našem ČSSL. Takže velkou autoritu ve světě nemám.“

— A jak je to s vaší vědeckou činností?

„Na VŠST v Liberci jsem vystudoval obor strojírenské technologie, potom v dalším čtyřsemestrovém studiu automatizované systémy řízení. Pracuji na katedře strojírenské technologie jako pracovník pro vědu a výzkum. Aspirantskou práci mám možnost dokončit v Rakousku, na technické univerzitě v Leobenu. Jako aspirant se zabývám aplikací výpočetní techniky při zajištění kvality výroby ve slévárnách nebo sklárnách. Zatím inklinuji spíše k výzkumu, k němuž bohužel na naší škole nemáme dost finančních prostředků. Proto spolupráce s Leobenem, kde jsem byl na delším studijním pobytu. Možná, že jednou budu na technice i přednášet, ale s tím nespíchám. Na vysokých školách tohoto druhu by měli vyučovat lidé znalí praxe, se zkušenostmi z výroby a výzkumu. Škoda, že u nás se tak pochopitelná věc často nedaří. Člověka z praxe těžko dostanete zpátky na školu, kde mu nemohou tolik zaplatit. Ať to dopadne jakkoliv, věřím, že liberecké škole její dnešní pochopení jednou vrátím. Se sportem se ovšem také rozloučit nechci.“

— Takže jsme zpět u sportu a využití vědy v něm.

„Výpočetní technika dnes ke sportu patří a diváci si ani neuvědomují, kolik techniků se podílí nejen na zajištění televizních přenosů a informací při nich, ale i na přiblížení průběhu soutěže na stadiónu, třeba prostřednictvím světelných tabulí. Bez desítek údajů, často shromážděných a připravovaných dlouho předem [například údaje o závodnících], by to přece nešlo. Výpočetní technika ve sportu je dnes v zahraničí pro mnoho lidí prostě zaměstnání. U nás existují fandové výpočetní techniky, kteří mají rádi sport a pomáhají při něm zadarmo, většinou jenom za úhradu nákladů na cestování a ubytování. Myslím, že kdyby se víc sportovních svazů obracelo s požadavky na výpočetní techniku, našli by se další nadšenci. Jenže hodně záleží i na vybavení sportovišť příslušným zařízením. Pokud jde o lyžování, nejsme na tom v Československu příliš dobře. Vezměte jenom, kde máme světelnou tabuli v areálu lyžařského nebo skokanského stadiónu... Lépe se daří zajišťovat tyto věci i v televizi. Televizní přenosy poskytují dnes divákovi tolik počítačových informací, že někdy je komentátor málem zbytečný. Měl by se zaměřit na „lidské“ informace a faktografii přenechat výpočetní technice.“

— Ano. Například při atletickém skoku do výšky jsme si zvykli, že při každém pokusu máme na obrazovce nejen jméno závodníka a stát, ale i kolikátý je to pokus na které výšce a jak úspěšný byl dotyčný sportovec v průběhu celého závodu.

„Za tím vším je právě výpočetní technika. Podobnou roli může hrát ve všech sportech, pokud mají vypracované programy a určité zkušenosti se sběrem dat a s jejich uplatněním. Na obojí hodně záleží, stejně jako na odbornosti lidí v zákulisí závodu. Je umění najít vhodný kompromis mezi množstvím údajů a jejich informativním přínosem. Nemá smysl shromáždit kvantum dat, která nadělají zmatek.“

U nás má vysokou úroveň liberecká skupina ing. Svobody, která navíc dobře spolupracuje s ing. Wagnerem z bratislavské televize. Liberečtí mají mobilní systém a mohou se na slovenské kolegy kdykoliv napojit. Je třeba si uvědomit, že zpracování dobrého programu je záležitost několika let. Dlouho trvá zahrnutí všech možností, které při přenosech nebo i práci na stadiónu mohou nastat. Programátor musí samozřejmě znát problematiku příslušného sportu, v našem případě například skoku na lyžích. Jinak potřebuje poradce, ale ani to není zpočátku problém.

Dnes už máme takových skupin víc. Opakujeme, že všichni pracují z nadšení, bez odměny. Přitom práce není snadná ani fyzicky — „tahat“ technické vybavení na věž rozhodčích, pracovat v nepříjemných klimatických podmínkách lyžařských závodů — to všechno patří k věci.

JAK JSME NA TOM V KOMBINACI

Od vědy jsme se nakonec přece jenom dostali ke sportu, k severské kombinaci. Jaká je v ní situace v dnešních složitých ekonomických a společenských podmínkách?

„Už jsem mluvil o tom, že na svazu nemáme profesionálního pracovníka na plný úvazek. Trenéři jsou v resortech. Momentálně je profesionálních sedm a bez dobré spolupráce s nimi a především s resorty armády a policie bychom tento sport vůbec nemohli dělat. (Viz též článek Kombinační v čísle 12 minulého ročníku našeho časopisu — pozn. redakce.) Neumím si představit budoucnost v situaci, kdyby resorty přestaly sport podporovat, zabývat se jím. Trenéři z povolání podléhají pochopitelně svým resortům a nikoliv mně, ale vzhledem ke zmíněné dobré spolupráci problémy nemáme. O tom svědčí i úspěšné sportovní výsledky sdruženářů v uplynulé sezóně.“

— Ty jsou bez diskuse. Jaká je ale situace v klubech? Myslím samozřejmě v civilních, odkud závodníci přicházejí...

„Potřebujeme, aby se rozšířila základna. Některé kluby mají už v majetku sportovní zařízení a nejsou na tom špatně. Jiné se snaží základ pro nákup takových zařízení vytvářet, včetně objektů restauračních a ubytovacích. Prostě máme kluby podnikavé, leckde se daří získat podporu starostů měst nebo obcí. Na rozdíl od některých kolegů z jiných lyžařských disciplín nevidím situaci tak černě.“

Pochopitelně, mládež si na sebe vydělat nemůže. Ti nejlepší se o sebe nějak postarají, mládež ne. Zcela bez státní podpory se vrcholový sport dělat nedá, na to je dnešní sportování příliš nákladné, a nejen v lyžování. Věřím ale, že se časem obejdeme ne snad úplně bez podpory, ale určitě s podporou mnohem menší.“

Sport je nadstavba, jak se dříve — a správně — říkalo. Stát musí prosperovat, potom prosperuje i sport. Dnešní situace má nakonec své výhody: Dřív byl počet sportovců v klubech omezen stavem v SVS, teď si kluby mohou udělat větší skupiny, vytvořit konkurenční prostředí. Trenéři pak mají možnost vést své žáky od počátků až k reprezentaci, což je také motivuje. Ne jako v dobách, kdy se trenér s dobrým dorostencem musel rozloučit a předat ho výš. Pokud se závodník dostane do vrcholového sportu, je ovšem otázka, zaměstná-li příslušný resort také jeho trenéra. Což je samozřejmě problém už proto, že nikdo nemůže být z povolání trenérem jediného sportovce. Přesto se šance trenérů zvýšily a tato činnost je lákavější než bývala.

— Zbývá ing. Kumpoštovi čas na to, aby si také sám zasportoval?

„Musí zbývat, jakkoliv je to těžké. Jinak bych takové pracovní zatížení sotva vydržel, organismus si na sport zvykl a bez něj to nejde. Chodím běhat, jezdím na kole, plavu. Zkrátka podle možnosti, i na lyže dojde. Sportuji ovšem výhradně kondičně, bez výkonnostních cílů, na závodech v žádném případě nepomýšlím.“

— Líbí se mi, že nejste pesimista a nevzdáváte se.

„Člověk musí věřit tomu, co dělá, jinak by to dělat neměl. My, kombinační, jsme vždycky byli tak trochu jako rodina, což se příznivě odráží v našich vzájemných vztazích i ve výsledcích sportovců.“

Potřebujeme cenově dostupný materiál, pokud možno za koruny, tedy na našem trhu. Bez něj si to neumím představit. Jinak se totiž lyžování stane záležitostí bohatých rodin s možností získat cizí měnu. Zmíněné nadšení začíná u rodičů. Bez těch to nejde vůbec. Rodiče, nadšené a ochotné pracovat i za cenu osobních obětí, mít musíme.“

Od vědy ke sportu a zase naopak. Tak vypadal náš rozhovor s Romanem Kumpoštem. S člověkem, pro něhož jedno bez druhého jakoby ztrácelo smysl.

Připravil K. B.

AKROBATICKÉ LYŽOVÁNÍ BALET

1. část

Balet na lyžích je harmonicky vyvážený program, při kterém na sebe navazují otočky, přemety, skoky a spojovací kroky. Program se jede na huďbu zvolenou závodníkem, sestava může trvat maximálně dvě minuty. Trať pro předvedení sestavy má být upravená, bez terénních nerovností, pouze velmi mírného sklonu (9—15%). Do značné míry lze akrobatický balet srovnávat s krasobruslením.

Je to disciplína technicko-taktická. Vedle obratnosti, síly, rychlosti a vytrvalosti rozvíjí tato disciplína akrobatického lyžování jak smysl pro rytmus a hudebnost, tak i schopnost výkon nejen správně provést, ale umět ho i podat. Dává prostor rozvoji vlastní tvořivosti, technických dovedností, myšlení a koordinace.

Pro délku lyží platí pravidlo, že nesmějí být kratší než 81% výšky závodníka. Používají se lyže speciálně vyrobené pro balet. Dnes je již téměř všechny firmy mají ve svém výrobním programu. Totéž platí o hůlkách, které jsou pro balet delší než ve sjezdovém lyžování. Vázání je libovolné a může být i pevné, nikoliv bezpečnostní.

Sestavu hodnotí 5 nebo 7 rozhodčích, kteří budou především vyjádření zvolené huďby pohybem. Obtížnost je rozdělena do velké škály, hodnotí se pochopitelně i využití celé plochy terénu. Jako

u každého tance je důležité vzpřímené držení těla a dokreslující pohyb paží. Kromě toho, že závodník musí být především velmi dobrý lyžař, musí v této disciplíně být i skutečným tanečníkem a gymnastou. Je hodnocen z 50% za technickou obtížnost a z 50% za kompozici a styl. Provedení sestavy se hodnotí prostřednictvím bodových srážek.

Kompozici a styl hodnotí rozhodčí podle pěti složek:

1. Výraz a dojem
2. Originalita a nenucenost
3. Držení těla
4. Úprava a stavba
5. Změna tempa

Jestliže závodník během sestavy ztratí lyži, může si jí do 10 sekund nasadit. Nedodržení tohoto limitu se nijak netrestá, ale závodník je hodnocen pouze do chvíle, kdy ztratil lyži.

Soutěžící musí před závodem odevzdat plán své sestavy, v němž jsou zaznamenány všechny její prvky. Každý prvek má vlastní hodnotu bodovou. Za změnu v plánu prvků nedostává soutěžící trestné body.

V zásadě se hodnotí tři kategorie manévřů. Prvky zapsané ve formuláři sestavy, ale překračující maximální počet, budou brány v úvahu pouze tehdy, jsou-li bodově vyšší nebo efektnější.

1. Skoky se svislou rotací — maximálně 5

2. Přemety — maximálně 5

3. Spojovací manévry — maximálně 10. Maximální počet skoků a přemetů nesmí přesahovat 9. Provedení je hodnoceno bodovými srážkami za chybné provedení prvků (zakolísání, nedokončená rotace, ztráta holí, pády).

V disciplíně akrobatický balet se uplatňují především obratnostní schopnosti a pohyblivost. Obratnostní schopnosti můžeme rozdělit přibližně takto:

- schopnost spojování pohybových prvků
- orientace
- diferenciacce
- přízpůsobování se vnějším podmínkám
- reakce
- rovnováhy
- dodržování rytmu.

V baletu na lyžích je pohyblivost limitujícím faktorem výkonu. Právě v disciplíně balet dosahují naši reprezentanti v akrobatickém lyžování největších úspěchů. Prvky, které předvádějí naši muži, jsou zcela srovnatelné s prvky nejlepších účastníků světových soutěží. Bohužel nemáme tak kvalitní zastoupení v kategorii žen. V posledních dvou letech se v zahraničí nejlépe umisťoval Pavel Landa (Sportovní klub Špičák), který dosáhl velmi výrazných úspěchů v Evropském poháru (1. místo ve finále EP ve Švédsku a 3. místo v celkovém pořadí Grand Prix EP). Dalším úspěchem se mohou chlubit naši junioři, především Richard Hladil a Zuzana Smilerčáková (Baník Havířov a SKP Poprad), kteří se umístili na medailových místech (3. a 2. místo) při MSJ.

TOMÁŠ RENDL

OTÁZKY PRO LÉKAŘE

Otvíráme novou rubriku. Pravidelně v ní bude hovořit lékař a odpovídat na dotazy. Zpočátku na dotazy redakce, později i na dotazy čtenářů. Protože víme, že náš časopis čte hodně lidí, kteří znají sport jen v jeho „lidové“ podobě a lyžují převážně rekreačně, budou otázky a odpovědi voleny tak, aby sloužily především jim. Reprezentanti podobné téma v časopise tolik nepotřebují — jejich problémy zodpoví lékař příslušného družstva a nemusejí se obracet na nás. Většina je však těch, kdo pravidelnou možnost konzultace s tělovýchovným lékařem nemají...

V prvních člancích cyklu bude našim partnerem MUDr. Petr Krejčí, zaměstnanec Ústřední vojenské nemocnice v Praze, pracovník oddělení funkční diagnostiky a tělovýchovného lékařství. Jako velká část tělovýchovných lékařů, má i on sportovní minulost: Na poměrně vysoké úrovni závodil v atletice, v 70. letech patřil k našim předním „půlkařům“, byl členem širšího reprezentačního kádru. Dnes je však především lékařem lyžařů, ačkoli na lyžích měl jen 2. Vt. „Když jsem přišel do vojenské nemocnice, vešel toto oddělení MUDr. Jirásek, pozdější předseda lyžařského svazu. Ten mne do problematiky sledování lyžařů-běžců zavedl a už jsem u toho zůstal.“

MUDr. Krejčí je členem zdravotnické komise FIS, předsedou zdravotnické komise ČSSL a členem běžeckého úseku ČSSL. První otázka proto logicky zněla: — Jaké nejčastější zdravotní potíže mají reprezentanti v běhu na lyžích?

Krejčí: „Především musím konstatovat, že těch potíží moc není. Dříve, dokud se běhalo jenom klasickou technikou, byly nejčastější problémy s páteří, s bolestmi v zádech. Nyní ale většina běžců trénuje i „bruslení“, a to je dobře, protože trénink je pohybově rozmanitější. Pokud jde o nároky na pohybový aparát, patří lyžování jednoznačně mezi sporty velmi „šetrné“, zdaleka v něm není tolik problémů jako u běžců v atletice. Při běhu na lyžích nejsou otřesy a nárazy, odpadá letová fáze, takže lyžování lze po této stránce doporučit. Specifickým problémem většiny lyžařů jsou chronické potíže s horními cestami dýchacími. Není divu — to je zase důsledek nevhodného lyžování: Závodí i trénuje se často v mrazu, mrazivém větru nebo v mlze, zkrátka v počasí nepříjemném a pro dýchání často rizikovém.“

Jinak se ale nedomnívejte, že ve sportu především léčíme nemocné. Práce tělovýchovného lékaře je zvláštní tím, že má být vodítkem trenéra při stavbě a kontrole tréninkového procesu. Provádíme například rozsáhlá funkční vyšetření,

což je forma objektivizace tréninku, jeho výsledků. Dnes už je výzkum tak daleko, že poměrně objektivně dokážeme stanovit stupeň trénovanosti a nedostatky trénovanosti konkrétního závodníka nebo závodnice, ale i trénovatelnost, to znamená, jaké jsou výkonnostní možnosti sledovaného jedince a kde asi leží jeho výkonnostní hranice. Takové sledování hodně pomáhá při výběru sportovců do reprezentačních družstev. Vlastně jsme schopni určit, jak daleko se kdo může dostat, pokud jde o jeho výsledky, a jakou hranici patrně nepřekročí. Tyto předpoklady lze stanovit dost přesně. Nakonec sice záleží především na dobytých sportovci, nakolik jich umí využít, přesto si ale myslím, že bez takového sledování dnešní trénink na nejvyšší úrovni není možný. Pochopili to i sami závodníci.“

Bláha: „A co lidový sport?“

Krejčí: „V zaměstnání se málo setkávám se sportem pro všechny, při svém vlastním lyžování naopak hodně. Musíme rozlišovat, který lyžař je pouze turista a u koho lze použít skutečně slovo „lyžař“. To je jako vadaťk sjiždějíci řeku: je to turista nebo kanoista?“

Za turistu považují člověka, který se zkrátka pohybuje terémem na lyžích, často proto, že mu nic jiného nezbyvá. Přesouvá se z místa na místo. U lyžaře naopak předpokládám nějaký sportovní cíl, vůli udělat něco lyžařského. To nemusí být jenom snaha o umístění v závodech. Stačí, usiluje-li o to naučit se něco z techniky, prostě dobře lyžovat, zvládnout některé pohybové prvky.“

Bláha: „V atletice ovšem snaha lidí o výkon v závodech nebo pouhou účast v něm skončila často špatně. V době nezřízené módy vytrvalostních běhů jsme se setkávali i s tragickými případy, s úmrtím nepřipravených a nemístně ctižádostivých sportovců“. Nebylo to jenom při maratonech — málokdo přízná, kolik obětí měly naše Běchovice...“

Krejčí: „Podobné hospodské sázky končící snahou o nepřiměřený výkon a od-

povídajícími následky se v lyžování našťásti tolik nevyskytují. O smrtelném případě při lidovém běhu u nás nevíme. Netvrdím, že určitě nikdy nebyl, ale ani jako předseda zdravotnické komise lyžařů o něm nevíme.“

Proto se ovšem nechci lyžařů zastávat. Ale závodů v běhu na lyžích se zúčastní jenom ten, kdo lyžuje. Je to specifický pohyb — tedy ne jako atletický běh, který je zdánlivě dostupný každému. Roli hraje patrně i to, že lidový sportovec nejezdí vysokou intenzitou. V důsledku určité setrvačnosti pohybu a jízdy z kopce je to námaha menší než při běhu. (Nemluví samozřejmě o vrcholných výkonech, mám teď na mysli výhradně sportovce rekreační.) Při běhu když neuděláte další krok, tak upadnete, na lyžích si vyčerpaný sportovec přece jen odpočine. Ale hlavně to bude zmíněnou nutností často jezdit na lyžích, umět lyžovat. V běhu se může zúčastnit závodů ten, kdo vlastně nikdy netrénoval, na lyžích ne.“

Bláha: „Pokud se někdo snaží o výkon, měl by tomu přizpůsobit i životosprávu. Zdrazňuji, že pod pojmem životospráva nemám na mysli jenom kouření, alkohol a flámování, ale i u nás tak problematickou otázku zdravé, racionální výživy, k níž podle mého názoru ani nemáme podmínky. Zejména ve společném stravování ne.“

Krejčí: „Na tom je hodně pravdy a stálo nás dost úsilí přesvědčit alespoň organizátory vrcholných lyžařských soutěží. Například o tom, že závodník asi nebude chtít ke snídani párky, patrně ani šunku ne, nebo změnit představy o tom, co bude jíst po závodech.“

Bláha: „To mně povídejte. Absolvoval jsem pár maratónů a chodeckých padesátek. Po závodech nás vždycky hostili řízkem a bramborovým salátem v laické představě, že po takovém výkonu máme určitě strašný hlad. A to nemluvíme o jednom ročníku maratónu v Domažlicích, kde v cíli čepovali pivo ze sudu...“

Krejčí: „Ano, naše lidové představy o výživě jsou opravdu zdrcující a neváham říct, že v některých sportech je strava základem našich neúspěchů!“

Jak jsem řekl, při velkých závodech nebo soustředěních reprezentantů jsme už prorazili, při lidových soutěžích, kde se navíc účastníci stravují v několika vesnicích a v mnoha hospodách, ještě ne. Problém je i v tom, že racionálně se stravující sportovec není pro hospodu žádný kšeft, s jeho zásadami se usíná hodně nároby a nic se nevydělá.“

Bláha: „Máme tedy už téma pro příště — co máme jíst, chceme-li sportovat a být opravdu zdraví a v dobré kondici.“

Krejčí: „Souhlasím — o tom by mohl být příští díl seriálu.“

K. B.

Ekológovia — Lyžiari 1:0

V roku 1970 usporiadala talianska Val Gardena majstrovstvá sveta v jazdových disciplínach, a to veľmi úspešne. Odtedy sa toto údolie v severnom Taliansku neďaleko Bolzana stalo známe aj v pretekárskych kruhoch každoročným usporiadaním predovšetkým Svetového pohára v jazde mužov.

Úspešné poriadanie týchto pretekov zrejme podnietilo tamojších lyžiarskych funkcionárov k myšlienke opätovne sa uchádzať — po dvadsiatich rokoch — o usporiadanie majstrovstiev sveta v

zjazdových disciplínach pre rok 1993. Val Gardena MS nedostala, napokon bolo vybrané japonské stredisko Morioka-Suzuki. Už vtedy začali prichádzať z Val Gardeny signály, že sa začínajú usporiadanie MS stavať niektoré vrstvy obyvateľstva.

Keď sa Val Gardena na Kongrese FIS v máji 1990 v Montreaux uchádzala opätovne o MS pre rok 1995, „zelení“ z Val Gardeny proti usporiadaniu protestovali transparentmi, ktoré mali ukázať, že obyvatelia oblasti sú proti usporiadaniu MS v ich údolí.

Teraz prichádza správa, že pri referende, ktoré sa uskutočnilo v údolí Val Gardena 7. júla t. r., sa vyslovilo 57 % obyvateľstva proti usporiadaniu MS vo Val Gardene a 43 % bolo za. Zaujímavé pritom je, že zatiaľ čo v centrálnej obci St. Ulrich bola väčšina obyvateľstva proti, v ďalších dvoch obciach (St. Christina a Wolkenstein) bola väčšina obyvateľstva za usporiadanie MS.

Že by prípad kandidatúry Val Gardeny bola predzvesť budúcich víťazstiev ekológov a „zelených“ aj nad lyžiarmi?

-Mr-

Dokud bude chtít vyhrávat

Finský skokan Matti Nykänen patří k nejdiskutovanějším postavám současného sportu. To můžeme říct bez přehánění, bez nadsázky. Po období velké slávy a skvělých výsledků tohoto talentovaného sportovce — je například prvním skokanem, který na jedné OH získal všechny tři zlaté medaile, které lze ve skoku získat — přišlo období úpadku. „Božský“ Matti se místo vynikajících výsledků začal proslavovat spíše různými skandály, někdy až výtržnictvím. Dlouho trvajcí nersrovnalosti v osobním životě se odrazily na můstcích, na nichž zůstal v posledních sezónách hodně dlužen své pověsti. To-lik, že začal být považován za odepsaného, za člověka, který navzdory všem úspěchům zúročil jenom část svého obrovského talentu.

To všechno má být minulostí a nadcházející olympijská sezóna prý přinese obrát. Nykänenovi bude sice už 29 let (narozen 17. 7. 1963), ale to nemusí u skokana nic znamenat. Sám říká:

„Vím, že jsem se často choval nevhodně. Začalo to konflikty s novináři, jejich stále stejné dotazy mně už šly na nervy. Navíc v emotivně vypjaté situaci během závodu nebo těsně po jeho skončení člověk něco plácne a v novinách to potom nafouknou.

Nejdůležitější je, že poslední sňatek přinesl do mého života řád a klid. Když jsem si bral svou nynější ženu, bylo kolem toho hodně řečí — jako bylo kolem mě vždycky. Ovšem teď mám rodinu, uspořádaný život, zázemí, pohodu a klid. Za všechno vděčím manželce. Pokud jde o sport, zase mám důvod ho dělat. Mám někoho, pro koho všechno dělám. A to je moc důležité.“

Rozhovor s ním není jednoduchý už proto, že kromě ve světě málo známé a složité finštiny nemluví jiným jazykem, takže bez tlumočnicka se s Nykänenem novináři nedomluví. Finové na Mattiho, žijícího stále v Jyväskylä — mimochodem v sídle vysoké školy tělesné kultury a sportu a středisku finského tělovýchovného výzkumu — nezapomněli. Mají přece skok na lyžích rádi, rádi mají i Nykänena. Představa, že by se na stránky tisku znovu dostal jako nejlepší závodník, je pro ně lákavá. Sotva má někdo tuto disciplínu zažitou a vrozenou tak jako Matti, který ostatně od svých osmi let vlastně nic jiného nedělal. S úctou a obdivem o něm mluví i jeho soupeři.

Boklöv: „Je pro skákání narozený, přímo předurčený. Nepoznal jsem talentovanějšího závodníka. Navíc ve svých nejlepších dobách skokem skutečně žil, uměl dokonale promyslet každou maličkost, každý pohyb. Neměl rád, když ho někdo rozčiloval, vyrušoval v jeho koncentraci. Už v té byl mistrem nad jiné a tak se nedivte, že občas některého z novinářů prostě vyhodil.

Já proti novinářům nic nemám, ale „sportáci“ by měli mít cit a nevyrušovat závodníka, který je nažhavený a nemá náladu na řeči. Herce před vstupem na scénu také nikdo nevyrušuje.“

Ze světa

SVANDA NA KOLEČKÁCH. Nedávný běžecký reprezentant Ladislav Svanda (32 let) se v létě činil na kolečkových lyžích. Vyhrál mistrovství Německa v jízdě do vrchu (2×3 km). V závodech na 30 km v Cervině se dělil o první místo s Italem Faunerem (1:33:24).

V NORSKU JEŽ. Dva naši skokani byli nominováni na turné v Norsku: Ploc a Jež. Nadějně si počínal Jež, skončil cel-

kově čtvrtý. Trondheim (hmota): 1. Berg (Nor.) 229,5 (122,5 a 120), 6. Jež 212,5 (114 a 116). Marikollen (keramika): 1. Oljnyk (Nor.) 234 (87,5 a 90,5), 4. Jež 221,5 (84 a 89), 30. Ploc 153,1 (70,5 a 70,5).

TRIKRÁT „B“. Sjednocení Německa má v běžeckém provedení značku 3B: Behle (býv. NSR), Bauroth, Bellmann (býv. NDR). Díky Jochemu Behlemu, který uspořádal závod dvojic na kolečkových lyžích, se všichni sešli ve Willingenu, včetně našich závodníků. Vyhráli Bauroth—Bellmann, naši Buchta—Benc skončili čtvrtí. To bylo najednou „běček“...

Snímek Bohumil Hynek

Felder: „Posledním vítězem Světového poháru jsem sice já, poslední olympijský vítězové se jmenují Petek a Kuttin, ale letos na olympiádě až padesátý Nykänen možná opravdu neřekl poslední slovo. Samozřejmě, že se může vrátit! Myslím si, že dokud bude chtít vyhrávat, určitě se mu to podaří...“

Ano, ve Val di Fiemme se Nykänen vyřadil z mužstva morálně i výkonostně. Jeho konflikty s kamarády vrcholily, dokonce s ním nikdo nechtěl sedět u stolu! Věrme však, že u tak složitého a přitom citlivého člověka — konečně, který génus není složitá osobnost?? — může rodina a žena udělat opravdu zázrak.

Boklöv: „Na rozdíl od Andrease si myslím, že to bude mít hodně těžké. Všichni ostatní jsme vyrovnávali čtyři roky náskoku, který mají Finové díky vědeckému přístupu ke skoku, díky nelidsky dokonalému výzkumu, ale není vyloučeno, že jsme ty čtyři roky vyrovnali. Matti je výjimečný skokan, ale už není jediný. Pokud se skutečně dostane do bývalé formy, bude to v Albertville velmi zajímavé.“

Felder: „Finové mají ve srovnání s námi strašně dlouhou zimu a hodně sněhu. Můstky jsou tam otevřené celý rok, národ skok na lyžích miluje a fandí mu. Ve srovnání s počtem obyvatel mají Finové neuvěřitelnou základnu, spoustu výběrových závodníků. Kolem lyžování se tam točí věda i peníze.

A pokud jde o Nykänena: Ve svých vrcholných letech neměl slabinu. Bylo skoro nemožné ho porazit. Ačkoliv je to soupeř, já mu tak trochu fandím. Nedívím se, že si ve Finsku přeje jeho návrat.“

Uvidíme, jak správně řekl vynálezce V-stylu, na příštích ZOH to bude velmi zajímavé. Nykänenova dětská tvář pořád vyvolává sympatie.

Podle zahraničních pramenů

PIJTE PIVO S BOBKEM! Rakouské sjezdářky mají nového sponzora — pivovar Steyrer Bräu. Ze smlouvy ovšem nevyplývá, že by děvčata musela pít pivo, i když trenér rakouského „národáku“ Raimund Berger řekl doslova: „Jedna sklenka po večeri neškodí.“ Funkcionáře lyžařského svazu nejvíce zajímala finanční stránka věci. Smlouva je rámcově na tři roky, leč bude zřejmě omezená dalšími „ale“. Rakouský lyžařský „prezident“ Schröcksnadel si jenom oddechl: „Hlavně, že máme postaráno o olympiádu“. První soustředění [točivé disciplíny] měly Rakušanky ve švýcarském Zermattu, druhé [sjezdové disciplíny] v argentinském Las Leñas. -loh-

TERMÍNY SP V BĚHU — 1991/92

7.—8. 12. 91	Silver Star	Kanada	M 15 km V a 4×10 mi Ž 5 km V a 4×5 mix
14.—15. 12. 91	???	Kanada	M 30 km V a 4×10 K Ž 5 km K a 10 km V (oba závody G)
5.—6. 1. 92	Lenin-grad	SSSR	M 30 km K a 4×10 K Ž 15 km K a 4×5 K
11.—12. 1. 92	Cogne/ /Aosta	Itálie	M 10 km K a 15 km V (oba závody G) Ž 30 km V a 4×5 V
8.—23. 2. 92	ZOH Albert-ville	Francie	Muži 30 km K, 10 km K (G), 15 km V (G), 50 km V, 4×10 mix Ženy 15 km K, 5 km K (G), 10 km V (G), 30 km V, 4×5 mix
29. 2. až 1. 3. 92	Lahti	Finsko	M 15 km K, 4×10 V Ž 30 km K
7.—8. 3. 92	Falun	Švédsko	M 30 km V a 4×10 K Ž 5 km K a 4×5 V
14.—15. 3. 92	Oslo	Švédsko	M 50 km V Ž 15 km V a 4×5 K

G = start Gunderssenovou metodou

Vegard Ulvang: Vyhraje další velký pohár?

Snímek arcnu

TERMÍNY SP VE SKOKU — 1991/92

30. 11.—1. 12. 91	Thunder Bay Calgary	Kanada Kanada
7. 12.—8. 12. 91	Lake Placid Minneapolis	USA USA
14. 12.—15. 12. 91	Sapporo	Japonsko
30. 12. 91	Oberstdorf	Německo
až 6. 1. 92	Garmisch-Partenkirchen Innsbruck Bischofshofen	Německo Rakousko Rakousko
10. 1.—12. 1. 92	Engelberg Sv. Mořic	Švýcarsko Švýcarsko
19. 1. 92	Zakopanė	Polsko — družstva
21. 2.—23. 2. 92	Oberstdorf	Německo — lety SP
28. 2.—1. 3. 92	Lahti	Finsko
6. 3.—8. 3. 92	Falun	Švédsko
13. 3.—15. 3. 92	Oslo	Norsko
20. 3.—23. 3. 92	Harrachov	ČSFR — MS v letech
28. 3.—30. 3. 92	Planica	Jugoslávie — finále SP

KAREL NA CESTÁCH

Jak je mezi lyžařskými příznivci známo, někdejší trenér švýcarského reprezentačního družstva sjezdářů Karl Frehsner (52 let), který v průběhu mistrovství světa v Saalbachu dostal „padáka“, je nyní zaměstnancem mezinárodní federace FIS. „Železný Karel“, jak je Frehsner ve Švýcarsku nazýván, byl pro své zkušenosti jmenován jedním ze dvou „závodních ředitelů“, kteří mají dohlížet na zdárný průběh závodů Světového poháru.

Frehsner se iniciativně pustil do práce. Využil nabídky známého lyžařského novináře (a zakladatele Světového poháru) Serge Langa, který však se stejným zaujetím sleduje cyklistiku. Z Langova auta pak Frehsner sledoval po dobu tří týdnů slavnou Tour de France z bezprostřední blízkosti. Frehsner ani tolik nezajímá průběh závodu, jako spíše počínání organizátorů z hlediska závodu jako celku i z hlediska jednotlivých etap. Je tu zřejmě paralela mezi etapami Tour de France a „etapami“ (jednotlivými závody) Světového poháru. Frehsner hledal odpověď na otázku, čím si Tour udržuje stálou přízeň sportovních diváků a co by se z toho dalo použít pro Světový pohár sjezdářů.

K jaké odpovědi došel, zatím nevíme. Na závěr cesty se vyjádřil: „Nechci lámat něco přes koleno, ale jistě je, že bychom měli náš sport lépe prodávat.“

Podle zahraničních pramenů

KRUTÁ IRONIE

Na titulní strany našich a rakouských deníků se dostaly zprávy o tragické nehodě autobusu, který vezl „starou gardu“ fotbalistů Sokola Stodůlky ze zájezdu do Itálie. Připomínáme, že se tak stalo v pondělí 22. července večer, kdy autobus s 31 cestujícími vyjel stokilometrovou rychlostí z jedné zatáčky na známé grossglocknerské silnici. Nyní známe i příčiny (závada na převodovce staršího data), následky jsme se dověděli již druhý den: 28 zraněných a dva mrtví.

Jedním ze zabitých byl vedoucí zájezdu Ing. Stanislav Špütt. Jeho jazykové znalosti (mj. itaština) i obecně kulturní rozhled ho k vedení výpravy přímo předurčovaly. Je krutou ironií, že to byl

on, kdo na zpáteční cestě navrhl zajiždku na vyhlídku Franze Josefa na zmíněné silnici... Tip to byl dobrý (silnice v atraktivním horském terénu byla postavena v letech 1930—1935, na 48 km má 26 zatáček, stoupání na některých úsecích až 12 %), kdyby náročnému profilu vozovky odpovídal technický stav vozidla. Tímto tipem Ing. Špütt vyřkl sám nad sebou ortel smrti. Jako vedoucí zájezdu seděl na rizikovém pravém sedadle od řidiče. V místě, kam dopadl autobus po hrůzostrašném letu.

Připomínáme Ing. Špüttu proto, že byl až do své smrti dlouholetým předsedou lyžařského oddílu VŠ Praha. Působil také jako rozhodčí lyžování a organizá-

tor významných závodů, včetně univerziády. „Jeho zásluhou se vytvořila v oddíle přátelská atmosféra, která byla základem sportovních a organizačních úspěchů oddílu,“ zaznělo při posledním rozloučení 1. srpna.

Ing. Špütt (62 let) byl zakládajícím členem tělovýchovné jednoty Slavie VŠ Praha, později přejmenované na VŠ a nyní nesoucí název USK (Univerzitní sportovní klub).

„V těžkých dobách se dokázal postavit na obranu režimem pronásledovaných spolupracovníků. V období před svou smrtí bojoval proti podlosti a snaze o uchvácení majetku nezvanými hosty.“

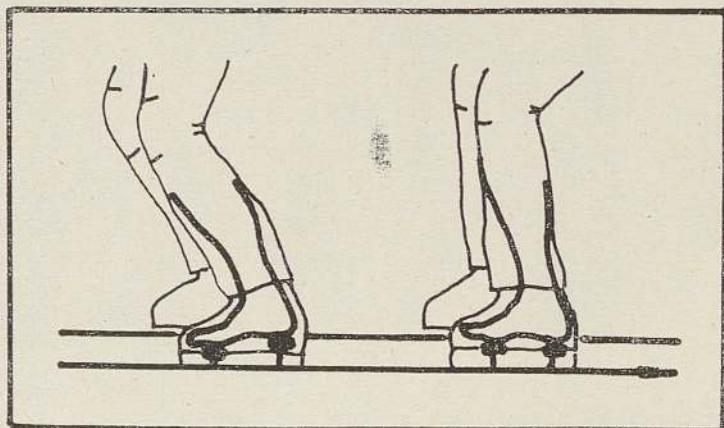
Tento boj už nedobojoval.

-loh-

KOUZLO SJÍŽDĚNÍ

Tlačítka

Bez citlivosti chodidel a jejího vědomého využití není možné dobře sjíždět na lyžích. Rozhodující krajní místa na chodidlech, důležitá pro přenášení tlaku na lyže, jsou bříško palce a bota. Podle toho, kam a jaký umístíme do tohoto prostoru tiak, budou reagovat naše lyže. Zahájení oblouku se zatíženými nebo s odlehčenými lyžemi, vedení oblouku řezaně nebo smykově, využití nebo nevyužití nástavby tlaku při zakončení oblouku — to jsou některé z možností záviřejících na variacích tlaku na chodidla.

Představ si, že pod chodidly máš dvě tlačítka — jedno pod bříškem palce a druhé pod patou. Jestliže je tlačítko zasunuté, znamená to tlak na lyži v tomto místě. Vysunutě tlačítko značí zrušení tlaku. Mírou zasunutí a vysunutí nebo rozdělení určitého tlaku na obě tlačítka v určitém poměru můžeš vytvářet různé obměny tlaku.

Nejdůležitější bude ztláčit obě tlačítka rovnoměrně. Vznikne tlak umístěný asi do středu klenby chodidla, který odpovídá vyváženému postoji pro většinu situací při sjíždění oblouky. Při oblouku zahajovaném zatíženou vnější lyží zmáčkneš také obě tlačítka, palcové však trochu více, abys zachoval tendenci těla v pohybu vpřed. Při zakončení řezaného oblouku se může naopak tlak více přibližovat patě — vytvaruješ tak výhodněji vnitřní hranu vnější lyže. Při odlehčeném zahájení oblouku obě tlačítka povolíš atd.

Ale pozor: pata i bříško palce jsou krajní body, které se obvykle nepřekračují — dostal by ses do neúčelného, velkého náklonu vpřed nebo vzad. K těmto krajním bodům tedy jemně, ne na doraz.

Mysli na tlačítka — lépe se domluvíš se svými lyžemi.

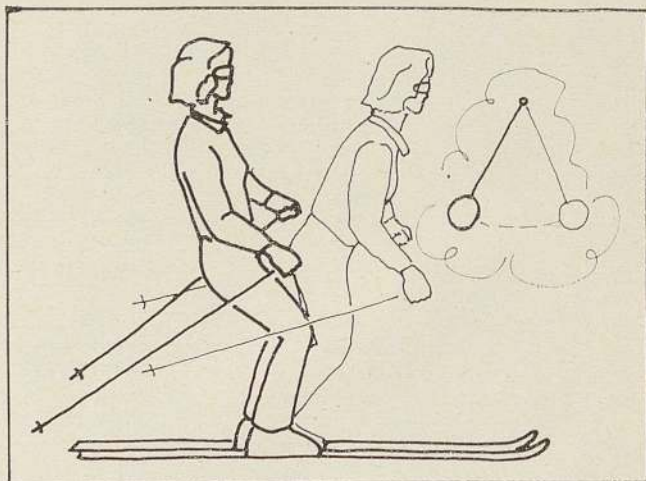
Kyvadlo

Je řada tajů, jak mistrovsky ovládat sjíždění na lyžích. Jedním z nich je objevit správný bod, v němž je vhodné ve většině situací zatížit lyže. Když se to podaří, máme na lyžích bezpečnou rovnováhu, jedeme uvolněně a s terénem nezápasíme, nýbrž si s ním hrajeme. Lyže mají pěkný skluz, vykrajují plynule oblouky a jsou kdykoliv pohodové k akci.

Jak na to? Naše rada: Až si zase připeješ lyže, věnuj asi 30 sekund „vyhmátnutí postoje“, tj. cvičení, které označujeme jako „kyvadlo“. Nejprve jeď chvíli se zatížením pat. Potom přenes na moment tíhu těla na prsty nohou. Pokračuj v kývání vzad a vpřed, ale postupně zmenšuj rozsah výkyvů, až se ti podaří bezpečně vycítit rovnovážný bod na lyžích. Nachází se v blízkosti středu klenby chodidel.

Uvědom si rovnovážný postoj a zaznamenej ho pečlivě do svalové paměti. Nesmíš na něj zapomenout, chceš-li prožít příjemný lyžařský den. Ten další pak určitě začneš zase s kyvadlem.

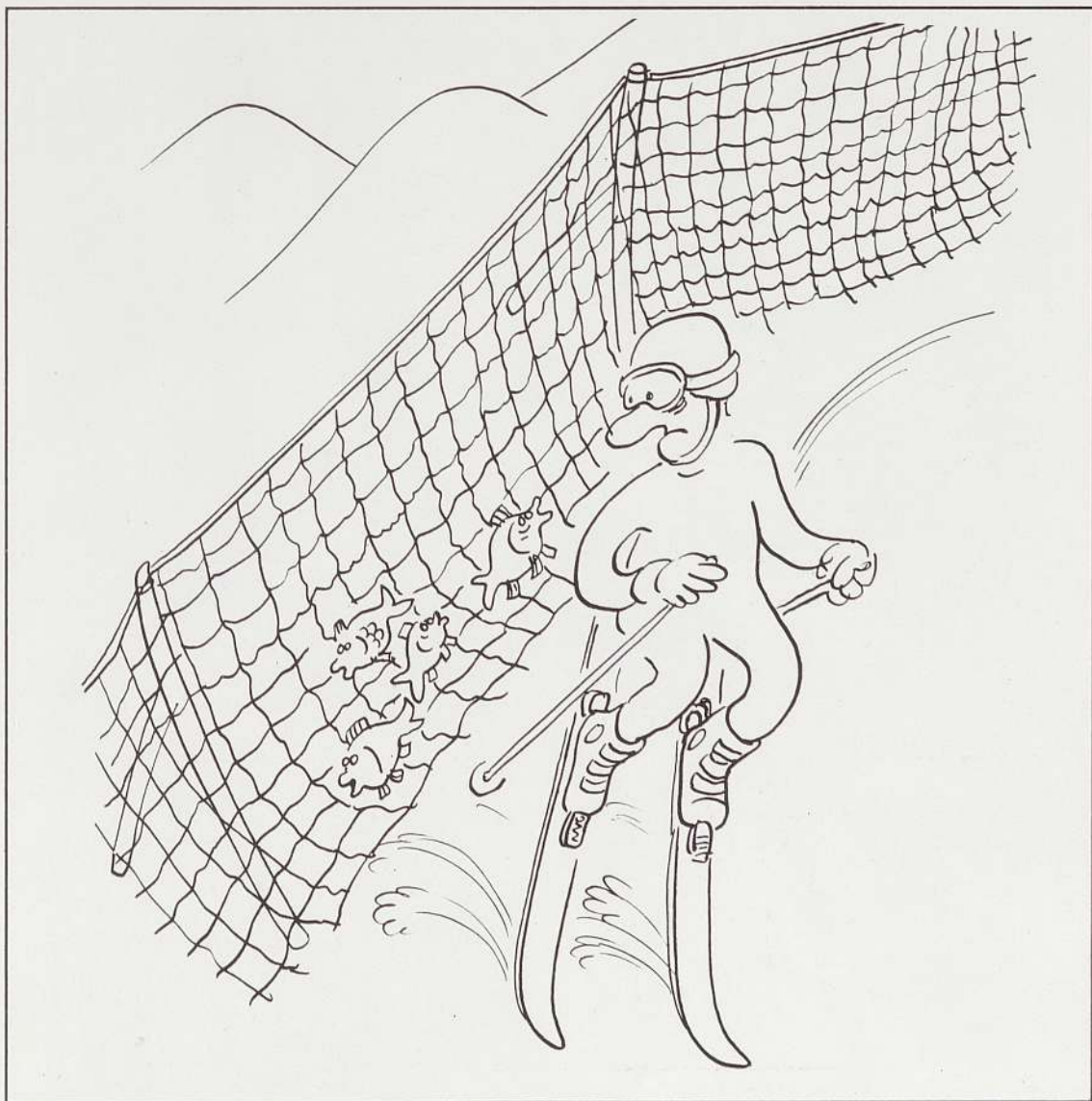
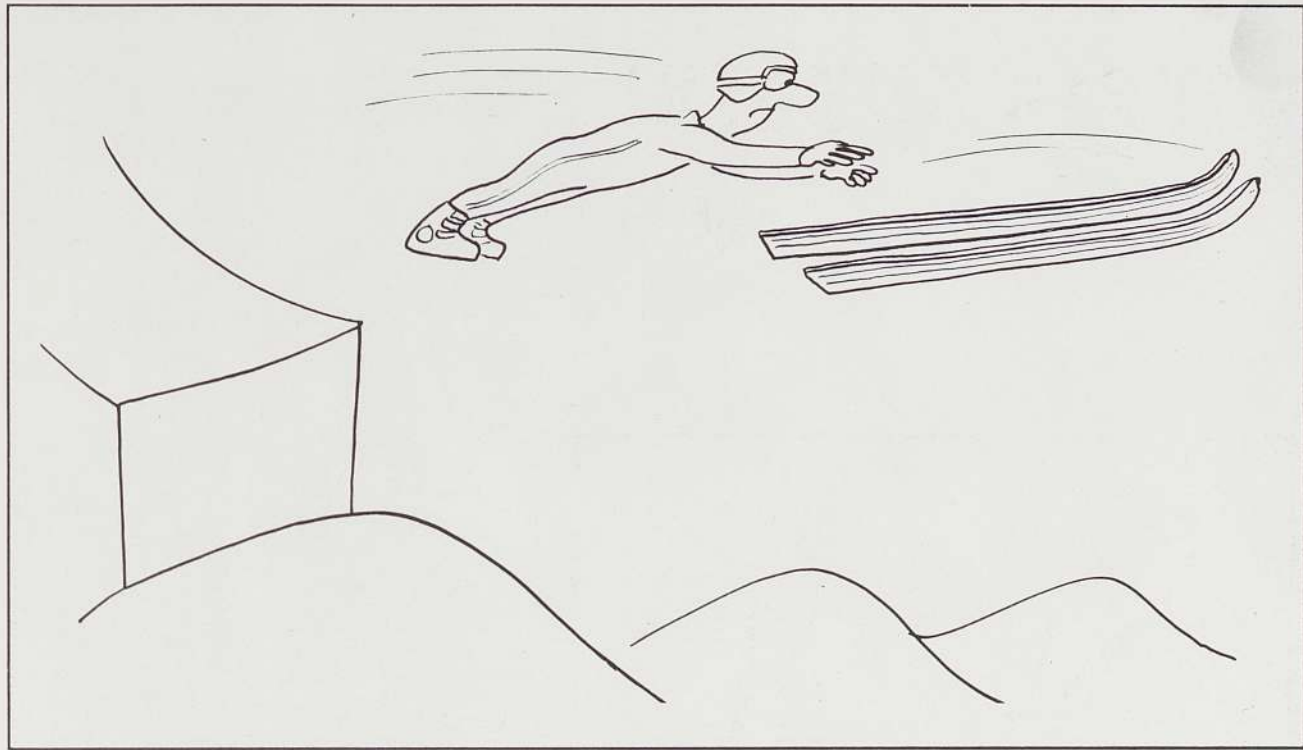
Píše a kreslí JIŘÍ SOUKUP

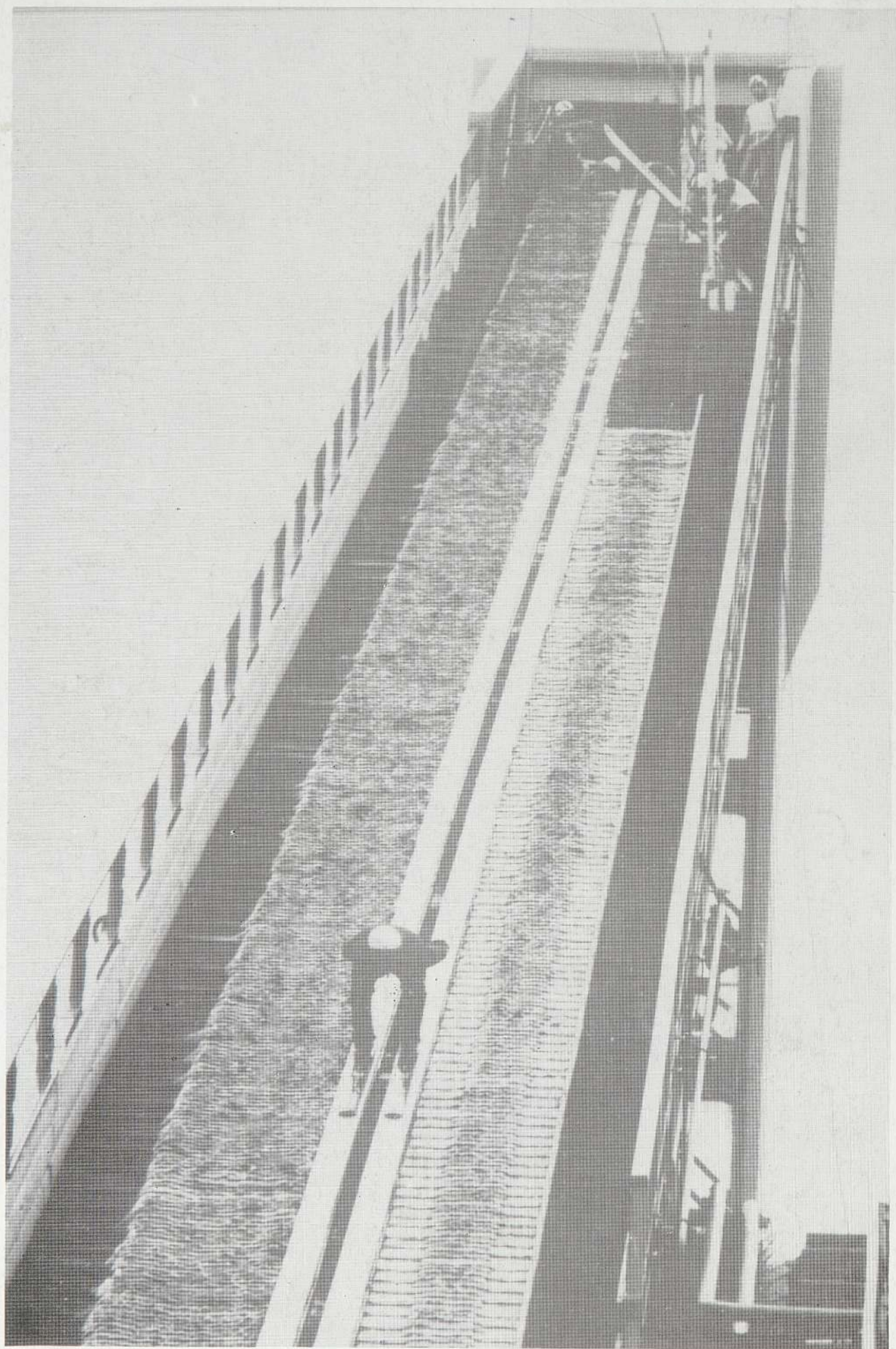
Vážení čtenáři!

dnes končí posledními dvěma částmi náš dlouhodobý seriál Kouzlo sjíždění, který kreslil i psal stálý spolupracovník časopisu Lyžařství Jiří Soukup. Protože netradiční způsob podání a neotřelá přirovnání tohoto autora čtenáře zaujaly a ti vesměs hodnotili seriál kladně, připomínáme, že to byly jenom ukázky z knihy Jiřího Soukupa Lyžování podle alpských lyžařských škol, která vyjde

v listopadu letošního roku v nakladatelství Olympia. Ti z vás, kteří se na výuce lyžování aktivně podílejí jako instruktoři, ale i další zájemci o tuto problematiku, by si knihu rozhodně měli opatřit. Literatury na téma výuky lyžování je nedostatek a připravovaná publikace tím spíše stojí za pozornost.

LYŽAŘSKÉ ÚSMĚVY JAROSLAVA DOSTÁLA

lyžařství

ROČNÍK 77

1991

Kčs 4,-

11

DVA "STŘÍBRNÍ"

z mistrovství světa lyžařů
na trávě: Rakušané Kaiserová
a Faggerer na smívcích
Bohumila Hynka.

ČTĚTE:

MS na trávě	2
Před sezónou ZOH	5
Reprezentační družstva	7
Otázky pro lékaře	13
Metodika pro všechny	15

Snímek Peter Pospíšil

NA TITULNÍ STRANĚ startuje Václav Korunka. Věřme, že do úspěšné sezóny. NA ZADNÍ STRANĚ OBÁLKY tři z neúspěšnějších zahraničních skokanů — Ylipulli, Zünd a Martinsson. (Státní příslušnost není třeba odborníkům dodávat...)

Snímky Juraj Bobula

Cesta k popularitě

Lyžování je zvláštní sport. Neobvyklý už tím, že většina lidí se někdy v životě s lyžemi setkala, alespoň při školních zájezdech a výcvikových kurzech. Díky jim známe jen málo těch, kteří mohou tvrdit, že nikdy v životě neměli na nohách lyže. Platí to i o lidech založených jinak zcela nesportovně, bez zájmu o sport, bez vztahu k pravidelnému aktivnímu pohybu. Do hor se však dá vylákat většina z nich.

Na druhé straně mne zarazí, jak málo lidí u nás se o lyžování skutečně zajímá právě jako o sport. Jak málo lidí přijde někdy na lyžařské závody, poměrně málo čtenářů sportovních rubrik v novinách se zájmem čte o lyžování, málo je i pravidelných odběratelů odborného časopisu. Je to nepochopitelně nelogický, proto by ho představitelé lyžování v ČSFR měli brát vážně a zamyslet se nad příčinami.

Podle mého názoru jich je několik: Především v posledních dvou letech vůbec a celostátně mlčí zájem o sport, ať už zájem aktivní či jenom divácký nebo čtenářský. Náš problém umocnily také poslední zimy, které lyžařskému sportu nepřály a zájmu o lyže vůbec neprospěly. Zmíněné zájezdy škol do hor často odpadly pro naprostou „neexistenci“ sněhu, rodiče váhají investovat do poměrně nákladného vybavení, které nakonec dítě používá sotva několik dní v roce. „Raději mi koupím kolo, toho si užije většinu roku,“ říká. Ze svého hlediska vlastně mají pravdu.

Také v oddělech se setkáváme s úpadkem zájmu. Děti jsou soutěživé, tréninky bez závodění je nebaví. Proč mám celý rok svědomitě trénovat, když nakonec závody odpadnou a v nejlepším případě se uskuteční čtyři za rok? Udržte při sportu dítě, jemuž nemůžete zaručit nejen závody, ale ani nerušenou přípravu, protože zima nás nutí v tréninku čím dál víc improvizovat. Není divu, že zájem opadne a mladý sportovec přejde k nějakému šťastnějšímu odvětví, v němž má tréninky a hlavně závodění zaručeny každý, nejen reprezentant jezdicí už i za přípravou převážně do zahraničí.

Také rekreačně lyžujících je z uvedených důvodů stále méně, což ovlivňuje zájem lidí o lyžování vůbec. Čtení

o Světovém poháru i dalších soutěžích začíná připomínat informace o sportech, které se u nás příliš neujaly nebo pro něž vůbec nemáme podmínky. Domnívám se, že tady je i podstatná příčina malého zájmu o odborný měsíčník Lyžařství, protože sama titulní fotografie člověka na sněhu připadá občanům z velké části našeho státu téměř exoticky. Lidé se na tento sport začínají dívat jako na vysokohorské horolezecké expedice, závody mořeplavců či jinou činnost, s níž se u nás sotva mohou setkat.

Snad jsem příliš velký pesimista. Mám ale zato, že lyžaři budou muset vyvíjet značné úsilí směřující k zachování zájmu a nepovažovat cesty lidí do hor za sněhem za něco zcela samozřejmého, čím není třeba se zabývat. A zase je tu souvislost se závodním sportem: Lyžování má v Československu sezónu trvající sotva tři měsíce, což sotva stačí k pravidelnému zájmu, včetně zájmu o časopis. Obávám se, že za dnešního stavu se u nás ani nejméně aktivnější zahraniční periodika o lyžování neuplatní, když představa země, v níž je sněh nejmeně pět měsíců v roce, je pro dnešní děti téměř science-fiction.

Jsou však i další souvislosti, které je třeba si uvědomit. Redaktorem časopisu Lyžařství jsem jediný rok, a přesto i za tak krátkou dobu jsem si nejednou položil otázku: Co lyžaři dělají pro zájem diváků? Odpověď je tristní — skoro nic!

Vycházíme z toho, že diváctví při lyžařských soutěžích je samo o sobě spojeno s překonáváním četných nepřijemností. V kolika sportech musí divák stát nebo sedět venku v mrazu, brodit se sněhem, mít věčně promáčené boty, dívat se clonou mlhy a de facto vždy riskovat onemocněním? To vyžaduje hodně velké nadšení a milovníky právě tohoto odvětví. Měli bychom jim však umět vyjít vstříc, něco pro ně udělat, dát jim najevo, že si jejich zájmu vážíme a jsme rádi, že přišli. Ve srovnání se stadióny nebo halami to ale budeme mít hodně složité.

(Pokračování na str. 3)

Uzávěrka tohoto čísla:

3. října 1991

lyžařství

Ročník 77

Číslo 11

Vychází v nakladatelství Olympia, a. s., v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů ing. Alexandr Žurman, Redaktor časopisu Karel Bláha. Grafická úprava Miroslav Slejška. Redakční rada: J. Trousil, předseda, ing. P. Borský, P. Bušta, P. Hönzl, PaedDr. A. Horáček, A. Jedlička, ing. J. Jech, CSc., J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, J. Lánský, M. Lohnický, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, CSc., P. Zelenka. Redakce: Klimentská 1, 115 88 Praha 1, telefon 231 47 40. Vychází jednou za měsíc. Tiskne Typos, tiskářské závody, s. p., nám dr. M. Horákové 7, 360 32 Karlovy Vary. Cena 4 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávkou přijímá každá administrace PNS a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, administrace vývozu tisku, Kafkova 19, 160 00 Praha 6. Neobjednané příspěvky se nevracejí. ISSN - 0323 - 1445

Podávání novinových zásilek povoleno feditelstvím poštovní přepravy Praha č. j. 1523 ze dne 31. 5. 1991.

V dospělých nám něco chybí

(7. MISTROVSTVÍ SVĚTA V LYŽOVÁNÍ NA TRÁVĚ)

Jedenadvacet kilometrů se z tureckého města Bursa vine silnice téměř měsíční krajinou. Jen několik keřů a zašedlá tráva ožívují pro Středoevropany neutěšený pohled. Potom se objeví hladina přehrady Demitras a náhle jsme v oáze zelených svahů sportovního areálu. Převažují v něm sjezdovky, ale k vidění jsou i tenisové kurty, hřiště na volejbal a basketbal, prostorné vybavení i zázemí. Ohromnou námahu museli vynaložit turečtí pořadatelé 7. mistrovství světa v lyžování na trávě.

Sešli se na něm vynavači tohoto mladého sportovního odvětví z celého světa — celkem 115 závodníků a závodnic z 18 států. Z důvodů finančních či vnitropolitických chyběli zástupci Maďarska, Polska a Jugoslávie. Zato byli na startu třeba Australané, Japonci, reprezentanti Velké Británie. Na trávě se dnes jezdí už všude.

Naši výpravu vedl předseda komise lyžování na trávě SL ČR ing. Vladimír Novotný z Brna. Ležela na něm tíha organizačního zabezpečení, ale také zpravodajství pro ústřední deníky, jimž každý večer posílal zprávy. Poprvé byli čtenáři informováni o šampionátu v tomto odvětví hned druhý den. Sportovní vedení měli na starosti trenér Dan Mačát s asistentem Ladislavem Plšným, o lyžařské vybavení pečovali ing. Petr Šojat a Milan Stejný. Reprezentovalo nás šest závodníků a šest závodnic, z nich ale pouze čtyři s seniorským věkem (Šojat, Gurecký, Ložeková, Jančovič). Jinak jeli jenom junioři a juniorky, z nich zejména dívky byly tak úspěšné při MSJ v Lanza d'Intelvi.

Pozornost diváků a sdělovacích prostředků byla nevídaná — závody přenášela televize, počet diváků převýšil 10 tisíc! Zvláštním zážitkem byla jízda nahoru na svah. Místo očekávané lanovky či vleku převážely závodníky po silnici mikrobusey.

První den mistrovství byl na pořadu super-G. Tradiční závod především rychlých lyží vyhrála Katja Kreyová z Německa, z našich se do první patnáctky v ženách dostaly Sylva Lipčíková a Karin Stejná — tedy juniorské medailistky. V mužích se opět radovali Němci, zásluhou Rainera Grossmanna, Michal Mačát obsadil naše nejlepší 24. místo z 81 účastníků. Potřebovali bychom rychlejší lyže...

7. září patřilo obřímú slalomu. V ženách Christina Mauriová z Itálie porazila Katju Kreyovou o devět setin a získala zlato. Sylva Lipčíková a Karin Stejná dosáhly shodně umístění jako v super-G. V mužích opět zvítězil Rainer Grossmann, Michal Mačát skončil čtrnáctý.

Závěrečnou disciplínou byl slalom 8. září. Katja Kreyová neponechala nic náhodě a oplatila Christině Mauriové i s úroky. Nás potěšila Sylva Lipčíková 8. místem, které je úspěchem, stejně jako 9. místo Miriam Kabátové. Grossmann zvítězil potřetí, Michal Mačát skončil devatenáctý.

Stejně slavnostně jako začátek proběhl i závěr mistrovství. Spokojen s ním byl i pan Robert Apschner, předseda komise lyžování na trávě FIS. Tento sport učinil další krok na cestě mezi „známé“ sporty a my se můžeme těšit na setkání nejlepších juniorů u nás v příštím roce.

Jak hodnotit?

Materiál poslaný z Brna bohužel zcela postrádá hodnocení. Především pohled odborníků na mistrovství světa vůbec a jejich názor na výsledky našich. Pro příští číslo časopisu se pokusíme článek zařadit, teď si dovoluji hodnotit sám, ač k tomu nejsem oprávněn.

Ukázalo se, že výsledky juniorů a seniorů nejsou totéž. Pravda platná ve všech sportovních odvětvích platí i zde. Mladé družstvo je dobrá perspektiva do budoucna, v hlav-

ní kategorií mu však přece jenom ještě něco chybí. Navíc se zřejmě projevila celková problematika tohoto sportu u nás — nedostatečná základna závodníků i oddílů, příliš nákladné vybavení, které ke všemu není domácí provenience a musíme ho pracně obstarávat ze zahraničí atd. Dokud nezačneme urychleně vyrábět vlastní dobré lyže na trávu, asi budeme mít věčné problémy. To je varovný signál — v kolika sportech už jsme zaspali technický vývoj?!

Vzhledem k tomu, jak krátkou dobu mělo lyžování na trávě v Československu na vývoj k dnešnímu stavu, nejsou výsledky sezóny špatné. Chceme-li je však udržet, zřejmě se nebudeme smět spoléhat jenom na dnešní generaci juniorek. (Příznějme si také, že chlapci jsou horší — nebo snad mají větší konkurenci?...) I ze zpravodajství v denním tisku bylo možné vyčíst, že zaostáváme v technice a ve vybavení. Takové manko však může být tomuto sportu u nás časem osudné. Neradi bychom, aby úspěchy z juniorských šampionátů a z některých závodů Evropského poháru zůstaly jenom pěknou vzpomínkou.

Po stránce trenérsko-metodické nechť hodnotí odborníci — jejich hlas, sebekritický a neovlivněný dosavadními úspěchy — nás bude zajímat. Myslím si, že po letošních úspěších jsme od našich zástupců v Burse čekali víc. Nakolik víc mohli nebo nemohli, to je téma k hlubokému zamyšlení. Teď nemá cenu zatracovat ani omlouvat, nýbrž urychleně jednat.

Takový je názor můj a pokud nemám pravdu, omlouvám se předem.

KAREL BLÁHA

(S použitím podkladů ing. Novotného)

Mačát a Stejná

Z výsledků — super-G ženy (start 296 m, cíl 190 m, převýšení 106 m, délka 550 m): 1. Kreyová (Něm.) 36,91 — 0,00, 2. Kaiserová (Rak.) 36,99 — 0,91, 3. Mauriová (It.) 37,02 — 1,25, 4. Pohlová (Něm.) 37,51 — 6,83, Magniová (It.) 37,51 — 6,83, 6. Lopezová (Něm.) 37,76 — 9,67, 7. Grimaldaová (It.) 37,78 — 9,90, 8. Schweinbergerová (Rak.) 37,88 — 11,04, 12. Lipčičková 38,49 — 17,98, 15. Stejná 38,72 — 20,60, 18. Kabátová M. 40,24 — 37,89, 19. Hojgrová 40,63 — 42,33, 21. Kabátová D. 40,89 — 45,29, Ložeková — nedokončila. **Muži** (stejná trať): 1. Grossmann (Něm.) 33,31 — 0,00, 2. Fagerer (Rak.) 34,26 — 11,98, 3. Magni (It.) 34,50 — 15,00, Peschek (Rak.) 34,50 — 15,00, 5. Schweinberger (Rak.) 34,58 — 16,01, 6. Donini (It.) 34,79 — 18,66, 7. Scheffler (Něm.) 34,96 — 20,80, 8. Bazzi (It.) 35,12 — 22,82, 24. Mačát 36,54 — 40,73, 26. Gurecký 36,87 — 44,89, 36. Šoját 37,52 — 53,08, 38. Novotný 37,85 — 57,24, 52. Stejný 38,91 — 70,61, 53. Jančovič 39,09 — 72,88. **Obří slalom ženy** (stejná trať): 1. Mauriová (It.) 1:20,06 (40,72 — 39,34 — 0,00), 2. Kreyová (Něm.) 1:20,15 (40,87 — 39,28 — 0,45), 3. Pohlová (Něm.) 1:21,00 (41,02 — 39,98 — 4,70), 4. Grimaldaová (It.) 1:21,40 (41,91 — 39,49 — 6,69), 5. Kaiserová (Rak.) 1:21,77 (41,83 — 39,94 — 8,54), 6. Lopezová (Něm.) 1:22,38 (41,46 — 12,14), 8. Schweinbergerová (Rak.) 1:22,76 (42,28 — 40,48 — 13,49), 12. Lipčičková 1:24,10 (43,38 — 41,26 — 22,88), 15. Stejná 1:25,83 (43,87 — 41,96 — 28,83), 17. Kabátová D. 1:27,39 (43,95 — 43,44 — 36,62), 18. Kabátová M. 1:27,42 (43,87 — 43,55 — 36,77), 19. Hojgrová 1:29,13 (45,07 — 44,06 — 45,32), Ložeková — nedokončila. **Muži**: 1. Grossmann (Něm.) 1:14,18 (37,56 — 36,62 — 0,00), 2. Schweinberger (Rak.) 1:15,56 (38,19 — 37,37 — 7,44), 3. Fagerer (Rak.) 1:15,65 (38,36 — 37,29 —

7,93), 4. Donini (It.) 1:15,84 (38,65 — 37,19 — 8,95), 5. Sartori (It.) 1:16,11 (38,79 — 37,32 — 10,41), 6. Peschek (Rak.) 1:16,22 (38,72 — 37,50 — 11,00), 7. Scheffler (Něm.) 1:16,38 (38,62 — 37,76 — 11,86), 8. Eckler (Rak.) 1:16,63 (38,81 — 37,82 — 13,21), 14. Mačát 1:17,26 (39,11 — 38,15 — 16,61), 25. Gurecký 1:19,62 (40,12 — 39,50 — 29,33), 39. Šoját 1:21,04 (41,01 — 40,03 — 36,99), 40. Novotný 1:21,44 (40,76 — 40,68 — 39,15), 45. Jančovič 1:22,22 (41,57 — 40,65 — 43,35), 47. Stejný 1:23,19 (42,11 — 41,08 — 48,58). **Slalom ženy** (start 280 m, cíl 190 m, převýšení 90 m, délka 550 m): 1. Kreyová (Něm.) 1:21,58 (40,10 — 41,48 — 0,00), 2. Mauriová (It.) 1:23,33 (42,17 — 41,16 — 6,11), 3. Koelleová (Něm.) 1:24,24 (42,17 — 42,07 — 9,29), 4. Storzová (Něm.) 1:25,03 (42,46 — 42,57 — 12,05), 5. Schweinbergerová (Rak.) 1:25,84 (43,13 — 42,71 — 14,88), 6. Schweinghoferová B. (Rak.) 1:26,27 (43,23 — 43,04 — 16,38), 7. Pohlová (Něm.) 1:29,12 (47,41 — 41,71 — 26,34), 8. Lipčičková 1:31,11 (48,89 — 42,22 — 33,29), 9. Kabátová M. 1:34,32 (44,10 — 50,22 — 44,51), Kabátová D. a Ložeková — nedokončily 1. kolo, Stejná a Hojgrová — nedokončily 2. kolo. **Muži** (stejná trať): 1. Grossmann 1:10,72 (35,19 — 35,53 — 0,00), 2. Spínka (Rak.) 1:11,34 (35,73 — 35,61 — 2,50), 3. Peschek (Rak.) 1:11,73 (35,89 — 35,84 — 4,07), 4. Bazzi (It.) 1:11,81 (35,82 — 35,99 — 4,39), 5. Hoellbacher (Rak.) 1:13,16 (36,57 — 36,59 — 9,83), 6. Stein (Něm.) 1:13,76 (37,14 — 36,62 — 12,25), 7. Messner (It.) 1:14,67 (37,03 — 37,64 — 15,92), 8. Scheffler (Něm.) 1:14,83 (37,21 — 37,62 — 16,56), 19. Mačát 1:17,31 (38,60 — 38,71 — 26,56), 30. Šoját 1:22,75 (42,11 — 40,64 — 48,84), 32. Stejný 1:23,51 (42,18 — 41,33 — 51,54), Gurecký a Jančovič — nedokončili.

Cesta k popularitě

(Dokončení ze str. 1)

Přesto v této věci musíme jednat, neboť právě divácký zájem je počátkem zájmu o naše sportovní odvětví vůbec. Musíme se snažit, aby kolem lyžařských tratí nepostávali jenom náhodní diváci na vlastních „prkýnkách“, navíc diváci, kteří často vůbec nevědí, o co jde a co že to vlastně sledují.

Jako sportovní redaktor jsem viděl četné světové soutěže v různých druzích sportu. Byl jsem na několika mistrovstvích světa nebo Evropy — v atletice, cyklistice, basketbale, na ploché dráze a tak dále. Znáám prostředí Světových pohárů a soutěží Grand prix. Nikde to nevypadá tak, jako u nás (!) při lyžování.

Světový pohár v běhu na lyžích jsme pořádali ve středu dopoledne, kdy je předem jasné, že divák přijít nemůže. Jistě, přední světoví sportovci dnes do práce nechodí — ale diváci ano! Dopadlo to tak, jak to dopadnout muselo: Stadión na Štrbském Plese byl polo-prázdný, zaplnilo ho jenom asi sto dětí, právě absolvujících v okolí lyžařské kursy. Některé dělaly patřičný rámus, ale pochybují, že věděly proč. Jiné dělaly rámus také, spíše však na okolních klouzačkách, kde bránily několika skutečným zájemcům o závod v pohybu.

Nezaslouží si taková událost důstojnější prostředí? Zachrání situaci skutečně televizní přenos, vyslaný navíc ze záznamu, protože v přímém podání by ho sotva někdo měl čas sledovat? Hlasatel se pak může snažit sebevíc — ostatně poslouchali ho převážně novináři. Jinak jakoby jeho informace nikdo nevnímal. Ne, jako novinář jsem si neměl na co stěžovat, ale přesto si mys-

lím, že závodů Světového poháru v lyžování je u nás minimum a nabídnutou příležitost jsme nevyužili. [A to už raději nemluví o tom, že v podtatranských obcích a městech nebyla téměř žádná propagace a například v Popradu jsem se nedozvěděl o tom, že na Štrbském Plese se jede takový závod!]

Nerad bych ale, aby veškerá moje kritika dopadla na jedinou akci. Na Štrbském Plese jsme pořád ještě relativně špičkoví, protože tam máme skutečný lyžařský areál, pro běh stadión se světelnou tabulí a možnostmi pravého běžeckého průjezdu stadiónem, nedaleko pak zázemí pro účastníky i pro všechny ostatní aktéry. Kde jinde máme něco takového?

A jsme u původní otázky: Co děláme pro diváky? Vypočítejte všechny lyžařské areály v republice, kde je světelná tabule! Obávám se, že budete velmi brzy hotovi, a to i za předpokladu, že počítáte areály pro všechna odvětví lyžování. Máme vůbec někde světelnou tabulí pod sjezdovkou? Promiňte, dělám redaktora tohoto časopisu krátkou dobu; možná proto se ptám tak naivně a ne-kvalifikovaně. A vypočítejte, kde vůbec máme stadión pro běžecké soutěže... Kde je prostor pro diváky a alespoň minimální služby divákům? Zadov, Jablonec, Nové Město na Moravě, Štrbské Pleso — já jsem se znalostmi u konce. Kde ještě? A kde má divák parkoviště pro auto, kde dostane oběd, koupí alespoň základní občerstvení a něco pro zahřátí? Že toho chci moc? Ale to všechno je přece ve sportu dnes zcela běžné, jinak divák nepřejde a raději zůstane u televize — pokud tá závod vůbec vysílá. Ani s areály pro skok na tom nejsme nejrůznověji, ačkoliv tam je situace s informovaností diváků relativně nejsnadnější. Mistrovství republiky na přázdne louce bez jaké-

hokoliv zázemí (viz Bedřichov) pořádají jenom v orientačním běhu, jenže z jiných důvodů. A v létě — takže připravené stany a provizorní sprchy stačí... (Mimochodem: Kde máme v areálu pro lyžaře sprchy?)

Lyžování je krásné, ale ne vždy právě divácké. I o závodech ve sjezdu nebo ve skoku vám nezasvěcený řekne, že „je to pořád totéž, po desátém závodníkovi už se na to nedá koukat“. Kolikrát jsem slyšel tato slova! Ano, cituji nezasvěcené — jenže: Kolik je u nás těch zasvěcených? A kdo je do věci zasvětil, když ne my?

Navíc ani výsledky našich sportovců nepřispívají k většímu zájmu veřejnosti. Například o časopis Lyžařství byl prokazatelně největší zájem v dobách, kdy jezdily Jeriová, Paulů, Charvátová, kdy skákal Raška. Redaktora časopisu ještě lze přesvědčovat, že výsledky našich běžců na MS ve Val di Fiemme byly úspěšné, ale veřejnost o tom sotva přesvědčíte. Divák chce prostě medaile — nic jiného ho nezajímá. Jedna bronzová ze štafety je pro publikum víc než deset pátých míst... Přitom náš denní tisk mu problematiku lyžování také nepřiblíží a k reálnějšímu pohledu nepřispívá.

Pokud jste to všechno považovali za mentorování a alibišmus, prosím za prominutí. Lidé, kteří v lyžování mnoho let obětavě pracují, přece vědí, jak na to. Na druhé straně však vždy platí, že léta práce v jednom oboru poněkud zamílí všeobecný rozhled a nikdy tudíž neškodí podívat se, jak to dělají jinde, v našem případě tedy v jiných odvětvích sportu. Poučit se není nikdy pozdě. A toho, kdo pro lyžování žije, by tím víc měla zajímat odpověď na otázku: Co dělám proto, aby se hodně lidí zajímalo o lyžování tolik jako já?

KAREL BLÁHA

Akrobatické lyžování

2. část SJEZD

Akrobatický sjezd je, jako všechny sjezdové disciplíny, disciplínou rychlostně silového charakteru. Jízda je vedena po spádnicí, nejkratší cestou od startu k cíli, s překonáváním extrémně těžkého terénu tratí. Trať je velmi výrazně členěna četnými nerovnostmi — boulemi. Součástí akrobatického sjezdu jsou také dva skoky.

Pojetí jízdy není nekontrolovatelné. Závodník musí správně zvolit rozhraní mezi riskantní až neovladatelnou jízdou a jízdou příliš pomalou, nadměrně opatrnou. Lyže pro muže jsou minimální délky 190 cm, pro ženy 180 cm. Pro závodníky postavy menší než 160 cm jsou povoleny lyže o 10 centimetrů kratší. Používají se lyže speciálně vyrobené pro tuto disciplínu, případně i slalomové. Vázání je předepsáno: samozřejmě bezpečnostní, s brzdami. Hole jsou poněkud kratší než při slalomu. Závodníci soustředí v kombinézách, které nejsou příliš vhodné jako kombinézy pro alpské lyžování.

Způsob hodnocení je zásadně odlišný od sjezdových disciplín klasických. Celková známka za jízdu se skládá ze tří částí.

1. Oblouky (50 % z celkového hodnocení) jsou prvním kritériem hodnocení. Rozhodující je posouzení, jak technicky správně závodník zatáčí přes boule. Oblouky v akrobatickém sjezdu jsou rytmické změny polohy závodníka na obě strany spádnice, na přímé cestě k cíli, při využití a při způsobení se závodníka sklonu tratí. Oblouky se provádějí agresivně, ale kontrolovanou technikou. Hodnotí se devět prvků:

- Spádnice — Lyžování po spádnici je nejkratší cesta od startu, ve střední části tratě. Trať by měla být vytyčena tak, že přirozená spádnice terénu probíhá středem kontrolních bran.

- Využití boulí — Máme na mysli využití boulí při iniciativní změně oblouku. (Minimálně jeden oblouk na jedné bouli.)

- Ekonomika pohybu — Minimální úsilí má navodit maximální účinek při provádění oblouků.

- Absorpce: Kontakt lyží se sněhem musí být pokud možno zachován během celého oblouku. Čím dravější jízda, tím tvrdší musí být tlumení. Pohyb horní části těla by měl být minimální.

- Řezaná akce: Všechny oblouky by měly být provedeny jako řezané. Jde o nasazení hran při kontrole rychlosti v průběhu oblouku a po oblouku.

- Držení těla: Hlava má zůstat klidná, obličej dolů po svahu. Rameňna mají zůstat kolmo ke spádnici. Paže jsou před tělem v přirozené pozici. Nohy by měly být u sebe.

- Držení holí: Hole užívá lyžař pro udržení tempa a rovnováhy. Racionální pohyby, ruce jsou vpředu. Neměly by se zabodávat obě hole současně, kromě situace před odrazem a po dopadu skoku.

- Kontrola — musí být udržována při technickém lyžování, které jsme popsali.

- Agresivita — lyžování až do hranice možností, ale ne nad ni.

2. Skoky (25 % celkového hodnocení) musí závodník předvést dva. Ty-

Ještě k baletu

Snímky Tomáš Rendl

to skoky musejí být různé. Různé skoky jsou definovány jako

- rozdílný počet manévrů,
- dva skoky z různých skupin,
- pokud jsou předváděny dva dvojité skoky, nesmějí být ze stejných kombinací ve skupinách.

Po každém skoku musí následovat bezpečný dopad a plná kontrola oblouků. Před každým závodem je sborem rozhodčích potvrzen počet doporučených skoků.

Skoky se řadí do pěti skupin:
— roznožka, Kozák, Zudník
— daffy
— zánožka, Mule Kick
— Twoster
— helikopéry.

Popis těchto skoků by byl velmi rozsáhlý, proto doporučujeme případným zájemcům prostudování pravidel lyžařských disciplín — poslední vydání, kde je zmíněný popis podrobně uveden.

3. Rychlost (čas, 25 % celkového hodnocení).

V akrobatickém sjezdu se uplatňují téměř všechny pohybové schopnosti. Nejdůležitější je však dynamická síla.

TOMÁŠ RENDL

Poznámka: Zájemcům doporučujeme ke studiu diplomovou práci Jany Němečkové *Akrobatické lyžování* (FTVS UK Praha, 1991). Blíže informace obsahuje též *Mezinárodní manuál pro bodovací rozhodčí alpského lyžování v roce 1990*.

Trať pro sjezd

Před sezónou ZOH

Vrcholem nadcházející lyžařské sezóny jsou pochopitelně ZOH v Albertvil-
le. Požádali jsme představitele jednotlivých úseků, aby se vyjádřili k olympijské přípravě, k jejímu pojetí, průběhu a k případným problémům.

Kandidát ještě není účastník !

Za úsek alpských disciplín promluvil trenér **Pavel Zelenka**. Konstatoval, že mají vlastně jenom jednu kandidátku účastí na ZOH. Tou je Veronika Tarasovičová, která jediná splnila kritéria kandidatury našich sportovců na ZOH.

„Tím je ale řečeno jenom to, že jako jediná má podmínky kandidáta startu. Kandidát ještě není skutečný účastník her. Může se stát, že právě někomu z kandidátů to v sezóně nevyjde a nakonec nemusí být nomino-

ván. Naopak někdo z těch, kteří nejsou kandidáty, může v první části sezóny příjemně překvapit a nominaci si vybojovat. Tak je to ve všech disciplínách.

Zařadili jsme do přípravy celkem čtyři muže a čtyři ženy. Jsou to bratři Břešové, Jurko a Vokatý, z žen Krnavcová, Medzihradská, Milanová a samozřejmě Tarasovičová. Z ekonomických důvodů si širší kádr nemůžeme dovolit. Zbytek reprezentačních družstev už takové podmínky nemá

Peter Jurko na snímku Juraje Bobuly

— zejména v létě je neměl — a nehorší je, že nemůžeme v obvyklém rozsahu zajistit přípravu juniorů. To považují za nebezpečí pro budoucnost. Nevím, zda dnešní reprezentace najde odpovídající pokračovatele. Také tato obava se týká všech disciplín...

Do konce září absolvovalo osm jmenovaných celkem šest výcvikových táborů na sněhu. Podle zpráv od trenérů proběhla zatím příprava bez problémů. Jenom Marián Břeš měl tři týdny potíže se zraněným kotníkem a Medzihradská nemohla pro onemocnění absolvovat testování v Olomouci. Hlavní však je, že nepociťuje následky zranění ze Saalbachu, kde se — jak víme — nakonec pro úraz nezúčastnila MS.

Pokud jde o materiální zabezpečení, objíždí manažer poolu firmy a shání výzbroj pro sezónu tak, aby ji závodníci měli už na prvním sněhu. Je to obtížná práce, věřím však, že se podaří.

Pokud jde o testy, proběhly na pracovišti Univerzity Palackého v Olomouci. Skládaly se z laboratorního vyšetření motoriky a z motorických testů na hřišti a v tělocvičně. Testuje se standardní baterie, která obsahuje například člunkový běh 4×10 m, rovnováhu na kladině, přeskoky sněžmo přes lavičku, desetiskok a pětiskok, skokový běh na 50 m. S výsledky jsme byli spokojeni, svědčí o svědomité přípravě všech.

Dbáme samozřejmě i na vztahy v družstvech, celkovou atmosféru. Lyžování je sice individuální sport, přesto však také v něm na družstvu hodně záleží. Atmosféra v kolektivu ovlivní výkony, ať chceme nebo ne. Družstvo musí být schopné vystupovat jako tým, dokonce — podobně jako v kolektivních hrách — by mělo mít i svou vůdčí osobnost. Někoho zkušenejšího, kdo umí dát skupinu dohromady a pomoci v rozhodujících momentech.“

„Osobáky“ i v testech

Vedoucí trenér běhu Petr Honzl odpovídal krátce po návratu ze soustředění na ledovci v Ramsau a z reprezentační přípravy v Řecku.

„Na ledovci moc sněhu nebylo, spíše se jezdilo na ledě. Je to hrůza, patnáct let tam nepamatuji tak málo sněhu. Asi není ani jinde, protože v Ramsau byl doslova celý běžecský svět. Lyžovali jsme obvykle jenom dopoledne, odpoledne už byl moc velký nával. Přesto každý absolvoval 250 až 300 km na lyžích, což není málo.

V Řecku šlo o tábor více regenerační, navíc tam byly jen ženy. Dokonce si částečně hradily náklady, zbytek platila Firma Helas Star.

Mám-li hodnotit dosavadní průběh celé přípravy na sezónu, jsem velmi spokojen. Všechno probíhá podle ideálních představ, všechno jsme absolvovali bez problémů. Potvrdily to výsledky testů, které byly mimořádně dobré, ať jde o jakoukoliv složku.

Protože testy probíhají už několik sezón na standardních tratích i ve stálých disciplínách, můžeme srovnávat. Letos jsme zaznamenali četné rekordy. Závodníci si vlastně mohou v takto pojatých testech vést osobní rekordy a překonávat je.

Ve sportu je nejdůležitější zdraví — a to zatím také vychází. Muži i ženy trénují plnohodnotně a bez potíží. Jediná Balázová musela pro potíže s kolenem omezit běžecskou přípravu, tedy atletický běh, podařilo se jí však nahradit jinými prostředky (kolo, kolečkové lyže atd.).

Rozhodující pro výsledky v sezóně bude přechod na sněh. Ten musíme zvládnout organizačně, finančně i pokud jde o vlastní tréninkové zaměření. Tříkrát máme na programu ledovec, už se speciální přípravou na lyžích.“

— Jak ovlivnila vaše záměry ekonomika?

„Všichni ve vedení tělovýchovy vycházejí z toho, že příprava na olympijské hry je prioritní a pro její zajištění děláme v daných podmínkách maximum. Což ale neznamená, že jsme bez problémů. Především nás tíží, jak obtížně se pro lyžaře schánějí sponzoři, zejména pokud jde o individuální sponzorování závodníků. Zatím máme osobní sponzory pro Bence, Janouškovou a překvapivě i Chroustovskou z výběru B — ale to je málo. Budeme se snažit do sezóny ještě leccos dořešit, jenže nedělejme si velké iluze.

Další ekonomický problém vidím v zajištění naší účasti na první etapě závodů SP v běhu. Koná se totiž v Kanadě, čili za velké peníze. Chtěli bychom vyslat pět mužů a čtyři ženy, ale nevím, zda se to podaří. Jinak jsem zatím optimista a domnívám se, že pokud vyjde přechod na sněh, neměli bychom v nadcházející sezóně dopadnout špatně.“

Jaká bude olympijská sezóna skokanů ?

Loňská sezóna se skokanům nevydařila. Zlepšení výkonnosti nastalo až po MS v Itálii, ve druhé části Světového poháru. Velice dobře si vedli v závěru sezóny naši mladí na mistrovství světa juniorů.

Byla přijata některá opatření, aby ta příští sezóna, jejímž vyvrcholením budou ZOH ve Francii a MS v letech v Harrachově, byla lepší. Po různých diskusích byla dána důvěra trenérům reprezentačního družstva Táncozovi a Maverovi. Po úspěchu juniorů na MS, kdy dooprvé v historii této vrcholné soutěže získali naši mladí závodníci zlaté medaile v soutěži družstev, bylo reprezentační družstvo značně omlazeno. Celý plán příprav byl řádně promyšlen a konzultován s oddílovými trenéry. Byly zredukovány starty v mezinárodních letních soutěžích, kde dostávali příležitost i závodníci, kteří nejsou v reprezentačních družstvech. Velice důsledně se kontroluje stav plánované přípravy po jednotlivých etapách.

Po ukončení mezinárodních závodů v letní přípravě můžeme být s přípravou a některými výsledky, kterých skokani dosáhli, spokojeni. Výsledky letních závodů musíme brát jako testování a porovnání s ostatními světovými závodníky. Uvědomujeme si, že v současném reprezentačním družstvu máme „tahouny“ Ploce, Ježe, Sa-

kalu, dále pak velice schopné mladé závodníky Raszku, Godera, Jiroutka, Bielčika. Pevně věříme, že se do stabilní formy vrátí též Láda Dluhoš, u něhož se zatím evidentně projevuje ztráta dvou měsíců v přípravě po pádu a zranění při finále SP v Tatrách.

Trondheim a Marikolen v Norsku byly první velké mezinárodní závody, kam jsme poslali naše dva nejlepší skokany — a Ježe. Jež si na těchto závodech vedl velice dobře: V Trondheimu obsadil 6. místo a v Marikoleně dokonce 4., což mu v součtu obou závodů vyneslo celkové 2. místo za Norem Bergerem a před Rakušanem Felderem. Plocovi se na závodech nevedlo podle jeho představ a podle výsledků v trénincích. I tak byl trenér Táncoz spokojen.

Závod v Hinterzartenu v SRN je považován všemi skokanskými odborníky za neoficiální MS v letní sezóně. Koncem srpna se na těchto závodech scházejí všichni světoví skokani. Nejinak tomu bylo letos. My jsme do tohoto těžkého závodu vyslali celé družstvo, včetně všech mladíků, aby se „ostříleli“ v tak velké soutěži. Přesvědčili jsme se, jak nutná je stabilizace formy i při letních závodech. Hlavní závod pro nás nedopadl tak, jak jsme čekali po tréninku, kvalifikačních závodech a zkušebním kole hlavní soutěže. Vůbec se nepovedl

Ježovi, Sakalovi a Goderovi, kteří měli obsadit místa v první desítce. Nejlepší umístění dosáhl Parma, který skončil celkově na pátém místě, což je vynikající. Nesmíme se ale utěšovat tím, že třeba na posledním místě skončil stříbrný z MS Nor Johansen. Měli bychom si vzít ponaučení z těchto závodů, které jsou jistým měřítkem výkonnosti jednotlivých závodníků.

Podobně tomu bylo i při startu naší reprezentace v Oberhofu, kde opět doplatil na mladickou nerozváznost Tomáš Goder. Byl v tréninku výborný, ale závod se mu vůbec nevydařil. Doufáme, že si to závodníci uvědomili včas a pro starty v zimě na můstcích se sněhem to bude pro ně ponaučení. Dobrý výsledek v tréninku nestačí...

Do ZOH chybějí v této chvíli čtyři měsíce. Všichni jsme si vědomi toho, jak důležitou částí přípravy bude přechod na můstky s přírodním sněhem, eventuálně sněhem nastříkaným sněhovýchými děly. Snahou nás všech musí být, aby před vstupem do první části SP měli naši skokani naskákáno alespoň sto skoků na těchto můstcích. Pokud bude i zdravotní stav v družstvu v pořádku, nemuseli bychom se obávat výsledků v nastávající, velice náročné sezóně.

Start na ZOH je otevřenou záležitostí pro naše nejlepší skokany — nejen pro ty, kteří jsou nyní v reprezentačním družstvu. Na ZOH musíme poslat takové družstvo, které bude hájit dobré jméno této lyžařské disciplíny. Tradice a naše dosavadní výsledky v soutěži si to zaslouhují.

JOSEF LÁNSKÝ

vedoucí trenér úseku skoku ČSSR

Závodili v létě

Na hmotě v ČSR

Banská Bystrica 15. 6. — K 63 m: 1. Parma 220,5 (60,5 a 59,5), 2. Švagerko (oba Dukla Banská Bystrica) 219,5 (59 a 61), 3. Papierz (Pol.) 217,0 (60 a 61,5), 4. Jež (Dukla Banská Bystrica) 214,0 (62 a 58), 5. Podzimek (Dukla Liberec) 198,0 (57 a 58), 6. Vaško 197,0 (57,5 a 57), 7. Bielčík (oba Dukla Banská Bystrica) 194,0 (59 a 55,5), 8. Sakala 192,5 (56 a 57), 9. Raška (oba MEZ Frenštát) 190,5 (55,5 a 57), 10. Jiroutek (Dukla Liberec) 189,5 (57 a 54,5). — **Mladší dorostenci:** 1. Kahánek 191,0 (56,5 a 59), 2. Ondrušek (oba MEZ Frenštát) 189,5 (56 a 59), 3. Kepsta (Dukla Banská Bystrica) 178,5 (58 a 53). — **Starší dorostenci:** 1. Bojda (MEZ Frenštát) 206,0 (60,5 a 57,5), 2. Goder (Ski Jilemnice) 201,0 (57,5 a 59,5), 3. Šidlo (Dukla Banská Bystrica) 195,0 (58,5 a 56,5).

Rožnov pod Radhoštěm 17. 8. — K 70 m: 1. Parma 229,2 (69,5 a 69,5), 2. Sakala 227,9 (69,5 a 71), 3. Švagerko 207,5 (68 a 64,5), 4. Jiroutek 205,3 (66 a 65), 5. Raszka (Dukla Liberec) 202,1 (67 a 65), 6. Raška 201,0 (67 a 63), 7. Goder 195,4 (63,5 a 64,5), 8. Moskal (Pol.) 194,9 (63 a 65), 9. Dluhoš (Dukla Banská Bystrica) 194,6 (69 a 58), 10. Kováč (Dukla Banská Bystrica) 189,9 (62,5 a 63).

Pohár Vysokých Tater 1. 9. Štrbské Pleso — K 88 m: 1. Sakala 211,6 (85 a 84,5), 2. Jež 199,8 (81,5 a 82,5), 3. Kováč 198,5 (79,5 a 81,5), 4. Švagerko 190,6 (82,5 a 77), 5. Ploc (Dukla Liberec) 188,3 (77 a 82), 6. Podzimek 187,7 (81 a 77), 7. Raška 184,4 (77,5 a 77,5), 8. Klimowski (Pol.) 182,1 (79 a 78), 9. Lepko (Dukla Banská Bystrica) 179,3 (76 a 80), 10. Parma 178,9 (74,5 a 80,5).

Lyžařský festival skokanů

16. a 18. 8. Trondheim a Kongsberg (Norsko)

Trondheim K 120 m: 1. Berg 229,5 (122,5 a 120), 2. Bredesen (oba Nor.) 219,4 (116,5 a 117), 3. Goldberger 217,1 (115 a 119), 4. Haim (oba Rak.) 216,3 (112,5 a 117), 5. Petek (Jug.) 213,3 (112 a 117,5), 6. Jež 212,5 (114 a 116), 7. Hüber 208,3 (113,5 a 116), 8. Felder (oba Rak.) 201,3 (111,5 a 110,5), 9. Ylipulli (Fin.) 198,8 (114,5 a 107,5), 10. Horngacher (Rak.) 197,8 (115 a 107), 11. Martinsson (Švéd.) 194,0 (111 a 109), 12. Laakkonen (Fin.) 191,4 (107,5 a 111), 13. Thomá (SRN) 187,9 (106 a 110), 14. Førdjestøl (Nor.) 182,5 (107 a 108), 15. Boklöv (Švéd.) 181,4 (111 a 105). — **29. Ploc 82,6 (104).**

Kongsberg K 90 m: 1. Oljnyk (Nor.) 234,2 (87,5 a 90,5), 2. Eyri (Fin.) 227,0 (89 a 89,5), 3. Berg (Nor.) 225,7 (90 a 85,5), 4. Jež 221,7 (84 a 89) a Felder 221,7 (89,5 a 86), 6. Laakkonen 218,6 (82,5 a 89,5), 7. Goldberger 217,6 (85,5 a 91,5), 8. Kjörum (Nor.) 217,4 (85,5 a 84,5), 9. Ylipulli 214,9 (85 a 85), 10. Martinsson 208,9 (78 a 87), 11. Hakala (Fin.) 204,1 (82 a 82,5), 12. Bredesen 204,0 (80,5 a 85,5), 13. Horngacher 201,9 (82 a 80,5), 14. Aström (Švéd.) 192,3 (80 a 79), 15. S. Tällberg (Švéd.) 186,4 (79 a 81). — **30. Ploc 153,1 (76,5 a 70,5).**

24.—25. 8. Hinterzarten (SRN)

Můstek K 90 m: 1. Felder (Rak.) 236,7 (91 a 91), 2. Gebstedt (SRN) 225,2 (87,5 a 92), 3. Vettori (Rak.) 224,2 (86 a 93,5), 4. Duffner (SRN) 216,8 (83 a 95), 5. Parma 214,4 (83,5 a 88), 6. Horngacher 213,6 (86,5 a 89,5), 7. Küttin (oba Rak.) 212,3 (82 a 91), 8. Freiholz (Švýc.)

211,9 (86,5 a 90), 9. Laakkonen (Fin.) 210,9 (81,5 a 90), 10. Lesser (SRN) 208,5 (83,5 a 89), 11. Martinsson (Švéd.) 207,3 (82,5 a 88), 12. Hakala (Fin.) 206,5 (83 a 87), 13. Kjörum (Nor.) 206,0 (84 a 86), 14. Petek (Jug.) 202,8 (82,5 a 85,5), 15. Verweykin (SSSR) 201,1 (82 a 86,5), 16. Berg (Nor.) 200,6 (85 a 83,5), 17. Huber (Rak.) 199,4 (82,5 a 86,5), 18. Zünd (Švýc.) 199,3 (80,5 a 87,5), 19. Ploc 198,4 (84,5 a 84,5), 20. Winterhalder (SRN) 197,2 (82,5 a 84,5). — 31. Jiroutek 179,2 (80 a 79,5), 44. Raszka 84,4 (79), 55. Sakala 80,4 (76,5), 57. Švagerko 80,1 (76), 64. Dluhoš 74,8 (73), 71. Jež 68,7 (72). — V kvalifikační startovalo 138 skokanů, do hlavního závodu postoupilo 75.

14.—15. 9. Oberhof (SRN)

Můstek K 90 m: 1. Rathmayer 226,2 (89,5 a 92,5), 2. Schuster (oba Rak.) 207,1 (80,5 a 99,5), 3. Lederer (SRN) 200,7 (81 a 86), 4. Rauschmeier (Rak.) 198,1 (81,5 a 87), 5. Švagerko 197,7 (85,5 a 81,5), 6. Ottosen (Nor.) 193,0 (85 a 80), 7. Gebstedt 192,4 (81,5 a 82,5), 8. Kiesewetter 190,9 (83 a 81), 9. Winterhalder 188,7 (85 a 79,5), 10. Kummerlów (všichni SRN) 187,9 (80,5 a 81), — 13. Parma 184,9 (79 a 80), 14. Jiroutek 184,6 (82 a 79), 17. Podzimek 181,0 (80,5 a 79,5), 69. Bielčík 40,3 (60,5), 70. Goder 36,4 (59).

Můstek K 120 m: 1. Schuster 232,7 (121 a 124,5), 2. Gebstedt 218,8 (122,5 a 114,5), 3. Lederer 216,5 (119 a 116), 4. Rathmayer 215,3 (111 a 126), 5. Lesser (SRN) 205,4 (113 a 115,5), 6. Neuländtner (Rak.) 194,7 (109 a 114), 7. Winterhalder 178,5 (111 a 104), 8. Jiroutek 172,8 (96 a 116), 9. Parma 171,5 (115 a 94), 10. Gohlke (SRN) 171,1 (112 a 97). — 13. Podzimek 150,1 (105 a 94), 23. Švagerko 127,7 (99 a 89).

Připravil — tr →

Vrátí se Parma do reprezentace? ▲
Snímek Michaela Brachtlová

Reprezentační družstva a realizační týmy pro sezónu 1991 / 1992

BĚH Hlavní trenér: Petr Honzl

Muži A: trenér dr. Bohuslav Rázl, asistent Vladimír Sturm

1. Pavel Benc, 1963, Dukla Liberec
2. Lubomír Buchta, 1967, ŠKP Štrbské Pleso
3. Václav Korunka, 1965, Dukla Liberec
4. Jiří Kvapil, 1971, Dukla Liberec
5. Radim Nyč, 1966, Dukla Liberec
6. Martin Petrásek, 1966, Dukla Liberec
7. Jiří Teplý, 1962, Dukla Liberec

Muži B: trenér Milan Urbanec, asistent Ondřej Brůžek

1. Pavel Chlum, 1973, Elitex Jablonec
2. Stanislav Ježík, 1972, ŠKP Štrbské Pleso
3. Vít Fousek, 1972, Dukla Liberec
4. Ondřej Valenta, 1973, Krkonoše Vrchlabí
5. Marek Hauer, 1973, SVS-M Dukla Liberec
6. Dušan Matouš, 1972, ŠKP Štrbské Pleso
7. Tomáš Čáslavský, 1969, Dukla Liberec
8. Ivan Hudač, 1971, ŠKP Štrbské Pleso
9. Josef Kučera, 1971, Dukla Liberec

Ženy A: trenér Vladimír Pavlata, asistent — zabezpečeno os. trenéry

1. Lubomíra Balážová, 1968, ŠKP Štrbské Pleso
2. Alžběta Havrančíková, 1963, ŠKP Štrbské Pleso
3. Anna Janoušková, 1965, ŠKP Štrbské Pleso
4. Soňa Mihoková, 1971, L. K. Liptovský Hrádok
5. Kateřina Neumannová, 1973, Šumavan Vimperk
6. Zora Šimčáková, 1963, L. K. Liptovský Hrádok
7. Iveta Zelingerová, 1972, ŠKP Štrbské Pleso

Ženy B: trenér ing. Ján Hlavský, asistent Blanka Paulů

1. Lucie Chroustovská, 1972, Elitex Jablonec
2. Martina Vondrová, 1972, Elitex Jablonec
3. Jiřina Rázlová, 1972, Jiskra Harrachov
4. Kristína Pudová, 1972, ŠKP Štrbské Pleso
5. Jana Rázlová, 1974, Jiskra Harrachov
6. Daniela Bílková, 1974, Krkonoše Vrchlabí
7. Petra Letenská, 1974, Spartak Skuhrov
8. Lenka Tučková, 1972, Šumavan Vimperk
9. Jolana Rázlová, 1974, Jiskra Harrachov

SKOK Hlavní trenér: Josef Lánský

Muži A: trenéři Ján Tanczos, Jindřich Mayer

1. Ladislav Dluhoš, 1965, Dukla Banská Bystrica
2. Tomáš Goder, 1974, SKI Jilemnice
3. František Jež, 1970, Dukla Banská Bystrica
4. David Jiroutek, 1973, Dukla Liberec
5. Pavel Ploc, 1964, Dukla Liberec
6. Tomáš Raszka, 1971, Dukla Liberec
7. Jaroslav Sakala, 1969, MEZ Frenštát pod Radhoštěm
8. Marián Bielčík, 1973, Dukla Banská Bystrica
9. Roman Lukeš, 1973, Dukla Liberec
10. František Rydval, 1973, Dukla Liberec

Muži B: trenéři Jiří Raška, Emil Babiš

1. Richard Bojda, 1974, MEZ Frenštát pod Radhoštěm
2. Marek Donoval, 1975, Dukla Banská Bystrica
3. Robert Křenek, 1974, SŠ Jilemnice
4. Roman Lásota, 1975, MEZ Frenštát pod Radhoštěm
5. Miroslav Mikuliak, 1975, Dukla Banská Bystrica
6. Silvestr Mikuláščík, 1976, MEZ Frenštát pod Radhoštěm
7. Roman Myslíkovjan, 1975, MEZ Frenštát pod Radhoštěm
8. Lubomír Šidlo, 1974, Dukla Banská Bystrica

SEVERSKÁ KOMBINACE Hlavní trenér: ing. Roman Kumpošt

Muži A: trenéři Vladimír Seidl, Tomáš Kučera

1. Jiří Hradil, 1973, ŠKP Štrbské Pleso
2. Miroslav Kopal, 1963, Dukla Liberec
3. Jozef Kovařík, 1966, ŠKP Štrbské Pleso
4. Milan Kučera, 1974, Dukla Liberec
5. František Máka, 1968, Dukla Liberec
6. Zbyněk Pánek, 1972, Dukla Liberec
7. Michal Pustějovský, 1968, ŠKP Štrbské Pleso
8. David Soldát, 1971, Dukla Liberec

Muži B: trenéři Peter Škvaridlo, Čestmír Kožíšek

1. Josef Bachleda, 1973, ŠKP Štrbské Pleso
2. Martin Bayer, 1972, ŠKP Štrbské Pleso
3. Pavel Bernát, 1976, Gymnázium Jilemnice
4. Jiří Čejchan, 1974, Dukla Liberec
5. Luboš Čejchan, 1973, Dukla Liberec

6. Marek Fiurášek, 1975, ŠKP Štrbské Pleso
7. Martin Mrugala, 1975, Dukla Liberec
8. Ján Pidaníč, 1972, Dukla Liberec
9. Alexander Prax, 1975, ŠKP Štrbské Pleso

LYŽOVÁNÍ NA TRÁVĚ Hlavní trenér: Dan Mačát
Muži

1. Lubomír Masár, 1962, Atom Jasl. Bohunice
2. Ivan Krchňavý, 1970, Zavažan Kálnica
3. Miloš Molnár, 1972, Banka Piešťany
4. Vladimír Kvak, 1972, POLN Topoľčany
5. Patrik Žlnay, 1972, Bezovec Piešťany
6. Peter Jančovič, 1971, Calex Zlaté Moravce
7. Jaroslav Vala, 1971, Slovan Vsetín
8. David Sojat, 1971, Tatran Kohoutovice
9. Ladislav Novotný, 1972, Spartak Vrchlabí
10. Michal Mačát, 1973, Slovan Moravská Třebová

Zeny

1. Karin Stejná, 1973, Slovan Moravská Třebová
2. Alena Ložeková, 1971, Sokol Tišnov II
3. Sylva Lipčíková, 1974, Zlín
4. Tatiana Ondřejková, 1974, Atom Jaslovské Bohunice
5. Petronela Blahová, 1976, Atom Jaslovské Bohunice
6. Katarína Grófová, 1976, Bezovec Piešťany
7. Denisa Kabátová, 1973, Bezovec Piešťany
8. Miriam Kabátová, 1976, Bezovec Piešťany
9. Dagmar Troskovičová, 1975, Bezovec Piešťany

ALPSKÉ DISCIPLÍNY Hlavní trenér: Pavel Zelenka

Muži A: trenér Peter Molčan, asistenti Juraj Gažík, Zoltán Lúkáč, Jan Němec, Zbyněk Reitmayer

1. Adrián Bireš, 1969, LKŠ Banská Bystrica
2. Marián Bireš, 1964, Dukla Liberec
3. Jan Holický, 1974, LIAZ Jablonec
4. Andrej Huška, 1975, LKŠ Banská Bystrica
5. Peter Jurko, 1967, Jasná Lipt. Mikuláš
6. Pavel Košek, 1975, Dukla Liberec
7. Martin Vokatý, 1968, USK Brno

Muži B: trenér Peter Molčan, asistent Josef Holický

1. Ivan Ilanovský, 1965, Filozof Bratislava
2. Daniel Jányš, 1973, LKŠ Banská Bystrica
3. Václav Kaděra, 1976, SA Klatovy
4. Peter Klauz, 1971, Filozof Bratislava
5. Radim Košek, 1973, Dukla Liberec
6. Marcel Maxa, 1974, SA Klatovy
7. Branislav Mišura, 1973, LKŠ Banská Bystrica
8. Lubo Podhradský, 1974, LKŠ Banská Bystrica
9. Borek Zakouřil, 1976, LIAZ Jablonec

Zeny A: trenér Milan Beňačka, asistenti Vlado Franko, Ondrej Gyüre, Pavol Žurek, Tibor Lehotský, P. Rybárík

František Jež

Snímek Zdeněk Šrubař

1. Jana Krnavcová, 1972, LKŠ Banská Bystrica
2. Petra Kurková, 1973, Jasná Lipt. Mikuláš
3. Lucia Medzihradská, 1968, UK Bratislava
4. Veronika Tarasovičová, 1970, Filozof Bratislava
5. Ludmila Milanová, 1967, Filozof Bratislava

Zeny B: trenér Milan Beňačka, asistent Vincent Kekeli

1. Veronika Arvayová, 1974, LC ZTS Martin
2. Dagmar Elizová, 1974, Jasná Liptovský Mikuláš
3. Eva Erlebachová, 1974, Krkonoše Vrchlabí
4. Sylvie Faltová, 1976, Pec pod Sněžkou
5. Jana Jagerčíková, 1975, LKŠ Banská Bystrica
6. Mária Kvopková, 1974, LC ZTS Martin
7. Petra Navarová, 1976, LKŠ Banská Bystrica
8. Zuzana Rázusová, 1973, Jasná Liptovský Hrádok
9. Alena Šebeňová, 1976, LKŠ Banská Bystrica
10. Naďa Šebeňová, 1974, LKŠ Banská Bystrica
11. Andrea Šošková, 1975, LKŠ Banská Bystrica

AKROBATICKÉ LYŽOVÁNÍ

Hlavní trenér:

Akrobatický sjezd: trenér ing. Leoš Zaplatflek, asistent František Laincz

1. Peter Lengavský, 1972, ŠKP Poprad
2. Norbert Laincz, 1973, ŠKP Poprad
3. Pavel Tuž, 1972, Ještěd Liberec

Balet: trenér Tomáš Rendl, asistent ing. Milan Vrbičan

1. Pavel Landa, 1968, SK Špičák
2. Richard Hladil, 1972, Baník Havířov
3. Daniel Pajer, 1970, Ještěd Liberec
4. Barbara Smierčáková, 1975, PS Ostrava

Akrobatické skoky: trenéři ing. Pavel Vidlička, asistent Dana Slachťová

1. Aleš Valenta, 1972, Skiklub Šumperk
2. Radek Hynek, 1971, PS Ostrava
3. Aleš Korger, 1972, Skiklub Šumperk
4. Barbara Schejbalová, 1975, PS Ostrava

RD junioři: trenéři ing. Milan Vrbičan, Petr Vokatý

1. Jiří Brožina, 1973, SK Špičák
2. Peter Červeň, 1973, ŠKP Poprad
3. Petr Kareis, 1973, Ještěd Liberec
4. Jaromír Holý, 1973, Ještěd Liberec
5. Miroslav Korim, 1973, ŠKP Poprad
6. Stanislav Majdán, 1976, ŠKP Poprad
7. Dušan Sloboda, 1976, ŠKP Poprad
8. Barbara Poláková, 1975, ŠKP Poprad
9. Lenka Stejskalová, 1975, Sigma Olomouc
10. Karolína Jirkalová, 1976, Bižuterie Jablonec

Materiál zachycuje stav k 27. 8. 1991. (Některé trenérské funkce ještě nebyly ustaveny.)

Pavel Benc

Snímek Michaela Brachtlová

Tráva versus sněh ?

V časopise Lyžařství číslo 7/91, byl uveřejněn rozhovor s Pavlem Zelenkou, vedoucím trenérem úseku alpských disciplín ČSSR. Jedna z otázek se týkala lyžování na trávě a názory uvedené v odpovědi našly odezvu mezi vyznavači tohoto sportu. Odezvu více méně negativní. Náš spolupracovník **Stanislav Hladík** z Brna položil v této souvislosti několik otázek mužů z nejpovolanějších — ing. Vladimíru Novotnému, předsedovi české komise lyžování na trávě.

HLADÍK: Četl jste samozřejmě Lyžařství, číslo 7. Jaká byla vaše reakce na pasáž v článku O alpském lyžování s Pavlem Zelenkou, která se týká lyžování na trávě?

NOVOTNÝ: Přečetl jsem si text raději dvakrát. Poprvé jsem měl dojem, že mě šálí zrak.

HLADÍK: Jak vy hodnotíte vztah lyžování na trávě — sjezdové lyžování na sněhu?

NOVOTNÝ: Lyžování na trávě má ke sjezdovému lyžování na sněhu vůbec nejbližší. Přece nemůžeme za zásadní odlišnost považovat to, že se jezdí v létě, na trávě a se speciálními lyžemi.

Rozhodující je fyziologie pohybu. V ní mají lyžování na trávě a na sněhu více společných prvků než lyžování na sně-

hu a na umělé hmotě! Za důležitý považují vykrojený řezaný vyjetý oblouk, za méně důležitou jízdou smykem. Tu umožňuje sněh a hlavně umělá hmota, která nevede lyže. Jediný rozdíl je v zatížení lyže. Na sněhu se zatěžuje přední část, kdežto na trávě zatížení směřuje do těžiště. Tento rozdíl však závodníci při přechodu na sněh lehce překonávají. Dobrému lyžaři to trvá sotva dva dny.

HLADÍK: Co říkáte názoru pana Zelenky, že lyžování na trávě nemá přínos pro výkony na sněhu?

NOVOTNÝ: Měl by za mě odpovědět proslulý Ital Tomba, který tvrdí, že bez letního lyžování na trávě by svých výsledků určitě nedosáhl. I když obě disciplíny vzládl skvěle, na trávě — pokud je nám známo — nezávodil. Důvod je ale jiný: Světová elita trénuje většinu roku na sněhu, letní období je pro ni krátký a nutný odpočinek. Nevím, kdo by mohl vydržet celoroční fyzickou, ale především psychickou zátěž neustálého závodního kolotoče. Vždyť sezóna na trávě trvá od května do října včetně. Hvězdy alpského lyžování jí tedy nebudou absolvovat z časových důvodů.

HLADÍK: Jak posuzujete formulaci, že „mezi lyžaři na trávě je hodně bývalých sjezdařů“?

NOVOTNÝ: U nás takový případ neznám, vesměs na trávě už začínali. Ve světě jsou také mezi nejlepšími především mladí, perspektivní závodníci.

Lyžování na trávě není určeno „vysloužilcům“. Je to sport náročný, ale krásný a jedinečný. Lyžovat na trávě můžete ve většině zemí celý rok a i u nás se sezóna v poslední době prodlužuje. Napadně-li sněh, jenom vyměníte lyže a jezditě dál. Přece kvůli jiným lyžím nebudeme jiné odvětví...

HLADÍK: Co podle vás lyžování na trávě nejvíce potřebuje?

NOVOTNÝ: Potřebujeme získat co nejvíce mladých zájemců o tento sport. Je nás pořád velice málo. Potřebujeme také větší propagaci. Proto jsme rádi, že redakce časopisu Lyžařství má pro nás pochopení, což dokazuje i letošní 8. číslo.

Výsledky se letos můžeme chlubit. Vždyť na mistrovství světa juniorů jsme získali dvě stříbrné medaile (Sylvia Lipčiková) a jednu bronzovou (Karin Stejná). Na závodech nejmladších v St. Coronech osm pohárů, včetně toho pro našeho nejmladšího závodníka, šestiletého Jendu. Rozhodně zvu všechny lyžaře na travnaté svahy!

Co tomu říká "postižený" ?

Každý má právo vyjádřit v časopise svůj názor. Proto jsem o polemice informoval vedoucího trenéra úseku alpských disciplín Pavla Zelenku, aby se jako „postižený“ mohl vyjádřit. Považoval jsem za čestné, aby se zastánci lyžování na trávě dostal zároveň hlas i on.

Zelenka: „V dotyčném článku jsem lyžování na trávě neodsoudil a neupíral mu právo na existenci. Řekl jsem jenom, že „přínos pro výkony na sněhu lyžování na trávě nemá“ a na tomto názoru nadále trvám! Sám jsem si trávní lyže zkusil a mohu tedy rozdíly posoudit i z vlastní zkušenosti.

Přesto ale jedno upřesnění, abych byl správně pochopen: Říkám-li, že lyžování na trávě nemá význam pro výkony na sněhu, mám tím na mysli především lyžaře nejvyšší výkonnosti. Ostatně ve zmíněné pasáži dotyčného článku šlo o přípravu reprezentantů a závodníků úrovně nejméně I. VT. Nevyklučuji, že u lyžaře nižší výkonnosti a s menšími zkušenostmi by se zvyky z trávy mohly projevit příznivě. Do takové hloubky však moje odpověď v článku nešla.

Pana ing. Novotného musím v jedné závažné věci opravit: Mluví o „fyziologii“ pohybu tam, kde má evidentně na mysli biomechaniku! Fyziologie zkoumá pochody v lidském organismu, případně jejich vztah ke sportovnímu výkonu. Mluvíme-li o sportovcově pohybu, nemáme co činit s fyziologií.

Pokud jde o názory pana ing. Novotného na oblouk, plně s ním souhlasím. Jenže — jak jsem uvedl v minulém odstavci — mám na mysli závodníky, na jejichž úrovni s obloukem nebývají problémy... Trvám však na tom, že lyžování na umělé hmotě obecně považují za vhodnější formu přípravy než trávu, a to z velmi prostého důvodu: Na hmotě se jezdí na normálních lyžích, nikoliv na lyžích speciálně uzpůsobených. Tráva je podle mne nahrazování sjezdařského nebo slalomářského pohybu něčím jiným — tento názor nezmění.

Znovu opakuji: Pokud někdo z reprezentantů projevil zájem si to na trávě zkusit, zakazovat mu jeho pokus nikdo nebude, ani já ne. Přínos pro jeho výkony v zimě však nečekáme. O opaku zatím nikde žádný závodník nepřesvědčil...

Souhlasím, že sezóna těchto dvou disciplín se z hlediska stavby celoroční přípravy de facto vzájemně vylučuje, a proto sotva kdo z nás zkusí absolvovat sezónu „travařů“. Nevím

o tom, že na trávě někdy jezdil Tomba. Ani v polemice není uveden pramen takové informace! Mezi vrcholnými závodníky v alpském lyžování se pohybujeme už hodně dlouho, přesto jsem nic takového neslyšel nejen o Tombovi, ale ani o nikom jiném ze světové extratřídy.

Závěrem: Autor polemiky mne nepřesvědčil, že lyžování na trávě má přínos pro výkony na sněhu. Snad u závodníka 2. VT nebo ještě nižší, ne však ve špičce. My máme za léta práce určitou koncepci přípravy, systém, který s přípravou na trávě nepočítá. Po této stránce ho určitě nebudeme měnit.“

K. B.

Lyžiarské právo

Možno pre väčšinu čitateľov bude takéto niečo neznáme a pozastaví sa nad tým, že existuje v právnej oblasti aj „samostatné“ lyžiarské právo.

Myslím si, že v ČSRF skutočne asi súhrnné lyžiarské právo ešte neexistuje. Informácia, ktorú podávame, je zo Švajčiarska. Tam totiž vyšla objemná knižka pod názvom

Schweizerisches Skirecht
(Švajčiarske lyžiarske právo).

Autorom publikácie je Hans-Kaspar Stiffler — dlhoročný člen právnej komisie FIS. Je rozdelená do 16 hlavných kapitol, ktoré sa delia na oddiely, články a paragrafy. Základné kapitoly majú tieto názvy:

1. Základy
2. Zodpovednosť lyžiarov
3. Dozorné (dohľadové) orgány
4. Úrazy na výťahoch, sedačkách a lanovkách
5. Dodržiavanie pravidiel správaní sa pri jazde na lyžiach
6. Dodržiavanie pravidiel správaní sa na bežeckých turistických tratiach (trasách)
7. Lyžiarske školy a učiteľia lyžovania
8. Sprievodcovia v horách
9. Pretekový šport
10. Tréner
11. Usporiadateľ
12. Záchranná služba
13. Výrobcovia a obchodníci s lyžiarskym materiálom
14. Stroje na úpravu snehu
15. Lyžovanie a ekológia
16. Zväzy, organizácie

Knihu vydalo v roku 1990 nakladateľstvo Habegger v Dendingene a jej cena je 86,— švajčiarskych frankov.

-Mr-

Kdo běžel „Vasák“ dřív ?

Je pro mě záhada, proč se někdo stane známým nebo dokonce slavným, a jiný, který umí a dokázal mnohem víc, zůstane jedním ze stovek bezejmenných. Asi záleží na umění svoje výkony prodat. Nebo na něčem jiném — zkrátka neví. Filozofování na toto téma mne znovu přepadlo po rozhovoru s ing. Vladimírem Syrovatským. S člověkem, kterého poznat je zážitek.

Ing. Syrovatský bydlí v Senohrabech, pro Pražáky známém výletním místě na trati z Prahy do Benešova. Pracuje v Praze jako stavební projektant a je mu 58 let. Jeho způsob vyprávění je nenapodobitelný a „nezapsatelný“ — vlastně by byl vhodnějším objektem pro rozhlas než pro časopis. Já se musím omezit na vyprávění o zajímavém člověku, jehož slova se raději nebudu pokoušet interpretovat. Pokud se takovému pokoušení dá odolat...

Ke sportu měl Vladimír Syrovatský vztah už od dětství. Jako student závodil v atletice, v níž „dělal“ všechno. Nejraději snad běh na střední tratě, nepohrdl však ani bodováním v trejskou a v dalších disciplínách, které odborníkově s představou půlkaře nebo mílaře nejdou dohromady. A protože tenkrát bývala i v Senohrabech zima se sněhem několik měsíců v roce, došlo také na lyže. „Lyžovat jsem skoro vůbec neuměl, přesto jsem začal závodit hned ve skoku.“ Že by právě skok na lyžích byl disciplína pro toho, kdo neumí lyžovat?

„To netvrdím, ale byl jsem takový dobrodruh. Navíc v mládí člověk nezná riziko, prostě si ho neuvědomuje. Tak jsem to zkusil a časem jsem v Senohrabech dokonce postavil můstek, na němž se konaly i tehdejší vrcholné soutěže.“

Závodit jsem začal za protektorátu. Víte, to byla jiná atmosféra. Lidí byli rádi, že se vůbec někde mohou scházet — a sport byl relativně nejméně podezřelý. Proto na něj chodili i ti, kterým jinak nic neříkali. Jen když byli Češi pohromadě...

No a ten můstek, potom, po válce, měl stát flašku rumu, hodně jsem na něm udělal sám, s něčím pomohli kamarádi. Já jsem měl vždycky štěstí na lidi. Vždycky se našel někdo, kdo mně moje nápady zbaštil a dělal to se mnou.“

Dovolím si oponovat. Zmíněné „štěstí“ asi spočívá v něčem jiném: Pan Syrovatský má zvláštní talent druhé do něčeho zbláznit — samozřejmě v tom nejlepší smyslu tohoto slova.

Skok na lyžích je poměrně nenáročný na sněh a při nedostatečné sněhové nadlce si už tenkrát uměli poradit. Stačil třeba salmiak a mohlo se skákat... „Těch pět centimetrů sněhu se vždycky našlo, dál jsme si už pomohli. Senohraby jsou přece jenom trochu výš než Praha a sněh tam býval od listopadu.“ Postupně vznikl dokonce uzavřený skokanský areál, v Senohrabech se pořádaly závody ve skoku i v severské kombinaci, v okolních lesích byly běžecké tratě.

„Když na to dneska vzpomínám, sám nevím, kdy jsem to všechno dělal. Vždyť já jsem na našem lyžařském areálu odpracoval víc hodin než v zaměstnání. Vážně, to bylo týdně víc než pracovní doba. Přitom mně pomáhali třeba jenom dva další nadšenci. A na závody k nám přišly i tři tisíce diváků.“

Také si nemyslete, že jsme dělali jenom vážné závody. Kdepak — u nás se začínalo třeba s akrobacií na lyžích, ještě dlouho předtím, než se někde v Americe stala oficiálním sportem. Z můstku skákala současně trojice závodníků, jindy dělali ve vzduchu všelijaké prostocviky. Vypsali jsme závod ve skoku, při němž každý účastník nesl na zádech nůši, ve které byla žákyně — a závodilo se, kdo s ní skočí nejdál!

Nakonec jsme to ale stejně „zvorali“. Propásli jsme nástup umělých hmot a sněhových děl, můstek postupně zanikl. I lidí se změnil — okupační či poválečná soudržnost zmizela, sport tolik netáhnul nebo ho všichni začali

brát strašně vážně a před závodem se třáslí strachem o výsledek. Takový sport mě ale nebaví... Já jsem měl radši ty „blbinky“. Ovšem z některých byly i vážné disciplíny, důležité pro všestrannost. Třeba čtyřkombinace. Kdo ze závodníků by si dneska troufl na závod v běhu, skoku, slalomu a sjezdu, přičemž výsledky se sčítaly?!”

V poválečné době ztrácel Vladimír Syrovatský základnu lidových nadšenců, přesto do sportu neodešel. Sám závodil na lyžích už jenom v běhu, pokračoval jako trenér a funkcionář dlouhá léta nejen v lyžování, ale i v atletice. Prodlužoval si sezónu tím, že běhal na lyžích na jehličí, se skluznicemi opatřenými nalepeným negativem filmu. Má doma prototyp snad prvních kolečkových lyží, ještě ze 40. let, které mu přivezl kdosi ze Švýcarska. Dodnes jsou schopné provozu, ačkoliv připomínají spíše muzejní exponát než vybavení současného lyžaře.

Biatlon a cesta do Švédska

Někdy v polovině padesátých let se objevilo nové sportovní odvětví — biatlon. Závodil v něm důstojníci (asi kvůli střelbě se dělal jen v armádě), a protože záložním důstojníkem byl i Vladimír Syrovatský, navíc závodník v běhu na lyžích, měl biatlon jaksi z první ruky.

„Mně to nevadilo, naopak. Bylo to zajímavé a navíc v biatlonu se přes tu armádu přece jenom jezdilo do světa, což se o ostatních sportech v padesátých letech zrovna moc říct nedalo. Většinou jsme obsazovali nanejvýš vrcholné světové soutěže, aby se na Západ jezdilo co nejmíň. Ale stejně jsem měl smůlu: Hned z prvního zájezdu zůstal někdo v zahraničí a naše plánovaná cesta do Švédska byla proto zrušena.“

Ano, nešťastná padesátá léta poznamenala i sport. Dvě generace sportovců ztratily možnost mezinárodního měření sil, po této stránce nebyla situace o mnoho lepší než za okupace. Jezdilo se skutečně jenom tam, kam se jezdilo muselo, pod dohledem prověřených funkcionářů — a stejně nejednou někdo zůstal za hranicemi. (Třeba i leckdo z těch prověřených...) Jenže ing. Syrovatský patří k lidem, kteří se nevzdávají. Když už měl Švédsko jednou v plánu, tak si ho neodpusťil.

Mladší generaci je dnes těžké vysvětlit, jaká věda tenkrát byla dostat se za hranice. Když byl někdo jednou v Drážďanech, tak už byl ve světě, Varšava nebo Budapešť byly cestovní zážitky a o cestě do Švédska se jenom snilo v zemi, v níž většina lidí neměla cestovní pas a tudíž leckdo byl ochoten věřit nesmyslným báchorkám o tom, jak jsou na tom na Západě strašně zle, všichni tam žebrají a spí pod mostem. Když se tam konečně někdo dostal, nestačil se divit...

„Mně se to nějak podařilo. Měl jsem známé, pozvání ze zahraničí, cestu nakonec někdo posvětil a několikaměsíční úsilí mělo úspěch. Zkrátka jsem si jako správný lyžař vymyslel, že poběžím Vasův běh, o němž tady skoro nikdo nevěděl a představit jsem si ho neuměl. Byl jsem jako dítě. Několik měsíců jsem si vystříhoval všechno o Švédsku, o jejich lyžařích, sehnal jsem si snímky tratě, dokonce letecké, takže když jsem tam přijel, tak jsem vlastně všechno znal. Jenže to jsem si jenom namlouval. Ve skutečnosti jsem poprvé viděl třeba občerstvovací stanice a hlavně tolik lidí na startu, a na společném. Tady jsem byl zvyklý jen na intervalové starty, a když nás někde bylo sto, tak to byla účast! Vasaloppet tenkrát jezdilo nějakých 7000 lidí, tedy o hodně míň než dnes. Ale pro mě to byla pohádka!“

Vladimír Syrovatský tam běžel poprvé v roce 1957 a není vyloučeno, že byl prvním občanem našeho státu, který ve Vasově běhu dojel do cíle. Ale těžko říci... Švédské pořadatele tento problém nezajímá a také není vyloučeno, že nějaký poúnorový emigrant je veden ve startovní listině jako závodník z Československa, ačkoliv kdo ví, odkud přijel a kam potom zase odjel. Nakonec, můžete nám pomoci: Doloží-li někdo ze čtenářů, že běžel a dokončil Vasův běh dříve než v roce 1957, uvedeme jeho jméno se všemi poctami...

„Já jsem se na ten závod tak připravoval, že jsem znal skoro každé místo tratě. Vážně, nic mě na ní nepřekvapilo. V okolí ano, v organizaci závodu taky, ale na trati ne. Všude jsem měl pocit, že tady už jsem někdy běžel. Potom jsem se tam podíval ještě třikrát. Celkem tedy čtyři starty, a vždycky jsem se dostal do první tisícovky...“

To ještě není všechno: Tři starty na Engadinu, téměř všechny ročníky dálkového běhu v Klingenthalu, další a další akce. Samozřejmě za vlastní peníze, v době dovolené, mimo jakoukoliv reprezentaci. I když pořadatelům v cizině je to jedno — pro ně jste prostě z Československa. Pan Syrovatský však nikde své zemi ostudu neudělal. Všude dokončil, všude v první třetině startovního pole. Vždyť měl ještě v 50. letech první výkonnostní třídu!

Sport nepřináší vždycky jenom radost. Jakoby mimochodem vypráví inženýr Syrovatský o tom, jak málem umrzl při jabloněcké padesátce před čtyřmi lety. Potíže na ní neměl sám — s omrzlinami přivezli hodně lidí, pořadatelé neměli v takovém mrazu závod vůbec pouštět. „Ale, víte co? Nepište to! My jsme jim tenkrát slíbili, že je žalovat nebudeme, tak o tom nemluvte.“

Inu, snad je to promlčené. Prsty určené k amputaci a zachráněné na poslední chvíli, ruka, která se dnes pohybuje a pracuje jako každá jiná, a tenkrát vlastně už neexistovala — to se těžko zamlčí. Nakonec i tato příhoda něco vypovídá o sportovci, který při výkonu v závodech zapomněl na všechno, i na omrzliny. Že by o tom skutečně nevěděl? Že by je při závodech opravdu necítil?

„Já nevím, ale asi ne,“ říká inženýr Syrovatský jakoby provinile. A v podtextu onoho tónu promlouvá a do podvědomí se vtírá proslulý výrok Jacka Londona: Zapomeň sám na sebe — potom si tě svět bude pamatovat. Pamatuje si svět tohoto člověka? Svým způsobem ano! Znájí ho lidé, které on nezná. Vždyť právě oni mně na něj dali tip a nezjistili jsme, kdy a kde se o něm dozvěděli. Neví. Netuší, kolik lidí o něm denně mluví v dalekém okolí,

FUNKCIONÁŘ

„Já už toho moc nedělám, už jsem to omezil,“ duje se můj partner a vyjmenuje jenom „malíčkovosti“: je předsedou trenérské rady Středočeské župy, členem výkonného výboru okresního lyžařského svazu, trenérem běhu na lyžích, rozhodčím — snad to ani nestojí za řeč. Neumím si představit, co tedy dělal v dobách, kdy funkce ještě neomezoval. Jenže o ta omezení si nakonec řekne tělo samo. Všichni jsme jenom lidé a vůle i nadšení narážejí na bariéry, které neporučíš. Srdece může být nadšené, ale právě ono jako první řekne NE!...

Být lyžařem ve středních Čechách, odkud sníh snad navždy odešel — už v tom je pořádná porce nadšení a posedlosti, tvrdohlavosti a talentu tím vším druhý nakazít. Každou zimu v Senohrabech přesto pořádají tři až čtyři závody. Navážejí sníh, připravují tratě, jezdí noční kritérium, když to ve dne nejde. Přes den bylo třeba +20 °C a v noci se v Senohrabech závodilo... Mají padesát členů oddílu, víc už ne.

„Nejvíc mě mrzí, že stárneme. Nemyslete si, že v malém oddíle děláme s dětmi a s mládeží. My bychom dělali, ale mladé dneska nic netáhne, sport je moc nebvaví. A když už, tak nějaký atraktivnější, z něhož koukají peníze a ne jenom práce. Jenže takový jsem já nikdy nedělal a ani dělat nechtl. Jsem smutný když dneska vidím, kam se sport dostal, jsem smutný nad chemickým prokletím sportu, nad anabolií, krevním dopínkem, nad vším, co z nás v očích veřejnosti málem dělá podvodníky.“

V místnosti je najednou až tragické ticho, hlučný hlas inženýra Syrovatského zmizel. Těžko hledat přetrženou nit, těžko najít náladu uplynulých minut. Vladimír Syrovatský je z rodu snlíků, nikoliv praktiků. Je jako Cyranu napovídající pod balkónem neschopnému, leč o tolik lákavějšímu Kristianovi.

Polibky velké slávy se skvěly na rtech skutečně někomu jinému. Jenže v životě už to tak chodí: Jednou někde nějaká Roxana pochopí. A lidem z rodu Cyranů snad ani nevnadí, jak je vlastně pozdě.

KAREL BLÁHA

40. INTERSPORTTURNÉ

Nejpopulárnější mezinárodní soutěž skokanů — samozřejmě kromě MS a ZOH — je Intersportturné, pořádané tradičně v závěru jednoho a na začátku druhého roku. Tuto soutěž na čtyřech místech — dvou v SRN (Oberstdorf a Garmisch-Partenkirchen) a dvou v Rakousku (Innsbruck a Bischofshofen) uspořádají osvědčení pořadatelé již počtyřicáté. Je každoročně v úvodu sezóny přehlídkou závodníků světové špičky z celého světa a významnou součástí Světového poháru. K její popularitě v posledních letech přispěl stále větší počet televizních přenosů desítek společností ze všech kontinentů, přínášejících atraktivní podívanou v období kolem Nového roku. I při mimořádně nepříznivých podmínkách v ročních čtvrté desítky organizátoři vždy zajistili regulérní průběh soutěže navezením sněhu z vysokohorských alpských oblastí.

Pro čs. reprezentanty se Intersportturné stalo příležitostí k prověření formy v nejsilnější mezinárodní konkurenci a k naznačení výhledů v celosezónním soutěžení světové elity skokanů. Na startu se každoročně objevují mladé talenty a potvrzují nástup nové generace v této lyžařské disciplíně. Je to současně velká příležitost, aby si jí všimli styloví rozhodčí mezinárodní lyžařské federace FIS. Loni to byl kupříkladu šestnáctiletý Švýcar Sylvain Freyholz (obsadil v celkové klasifikaci osmé místo) a Jugoslávec Franci Petek (17.). Rozšířil se také počet závodníků uplat-

ňujících V-styl Švéda Boklöva (Němci Kiesewetter a Duffner, Švýcaři Zünd a Freyholz a další). Neškodí připomenout si, že v Československu jsme tento způsob vedení lyží při letu obdivovali již u kanadského skokanského talentu Steva Collinse, juniorského mistra světa 1980. Dá se předpokládat, že ve 40. ročníku Intersportturné se počít „věčkářů“ dále rozšíří (v Československu byl jeho propagátorem Jiří Malec, následovníkem je junior Tomáš Goder).

Německo-rakouské turné čtyř místků přineslo jedenáctkrát vítězství skokanů NDR, desetkrát patřilo prvenství reprezentantům Finska, sedmkrát Norům, šestkrát Rakušanům, dvakrát závodníkům NSR, jednou Československa (Jiří Raška v 19. ročníku 1970/1971), SSSR a SRN (v loňské soutěži Jens Weissflog ve společném týmu skokanů bývalé NSR a NDR).

Jens Weissflog patří k nejvýznamnějším postavám Intersportturné, v němž zvítězil třikrát (1983/1984, 1984/1985 a 1990/1991). Poprvé startoval ve 31. ročníku 1982/1983 a obsadil druhé místo za Finem Nykänenem, kterému porážku v dalších dvou ročnících oplatil. Podobný triumf (tři vítězství) se podařil ještě jeho krajanu Helmutu Recknagelovi (1957/1958, 1958/1959 a 1960/1961) a Noru Bjørnu Wirkolovi (1966/1967, 1967/1968 a 1968/1969), bývalému velkému soupeři a dobrému kamarádu Jiřího Rašky.

Před deseti lety v roce 1981 v 29. ročníku Intersportturné reprezentoval Čes-

koslovensko současný trenér švýcarských skokanů Josef Samek (v celkové klasifikaci skončil 36.) a bývalý mistr republiky Leoš Škoda (obsadil 19. místo). Svou účast v německo-rakouském turné čtyř místků si připomení i současný trenér čs. reprezentačního týmu skokanů Ján Tanczos (1981/1982 a o rok později). V té době byli již členy družstva také Pavel Ploc (14.) a Jiří Parma (26.). Nejvýznamnější úspěchy čs. skokanů (Remsova parta) zaznamenali v této soutěži v 19. ročníku 1970/1971 — vítězství Rašky, 3. místo Hubače, 5. Höhlna, 11. Doležala, 15. B. Nováka, 16. Krause a 24. Doubka a v 17. ročníku 1968/1969 2. Raška za Wirkolou, 3. Hubač, 5. Rydval, 7. Höhln, 10. Divila a 17. Kodejška.

Loňský ročník Intersportturné byl ústupem ze slávy po druhém místu Františka Ježe za Thomou před Weissflogem v 38. ročníku 1989/1990. Letos se členové reprezentačního týmu pokusí výrazněji zasáhnout do bojů na bodovaných místech. Před blížícími se ZOH 1992 v Albertville je to zvlášť důležité — dobré výsledky by byly povzbuzením a získáním sebedůvěry.

40. ročník Intersportturné začíná 29. prosince v Oberstdorfu, pokračuje na Nový rok v Garmisch-Partenkirchenu, 4. ledna 1992 v Innsbrucku a končí 6. ledna v Bischofshofenu.

JAROSLAV TROUSIL

Poznatky z Trondheimu

Jako každoročně, i v letošním roce uspořádala FIS seminář trenérů pod záštitou MOV. Nevšedním pochopením Správy tělesné výchovy a sportu naší armády a firmy Conspart, a. s. se podařilo získat prostředky pro naši účast na semináři. ČSSL vyslal na seminář delegaci ve složení dr. Rázl (trenér RD běhu), dr. Jurdík (Cospart a. s.) a dr. Landa (biomechanická laboratoř VSP STVS).

Seminář se konal ve dnech 21.—25. 6. 1991 v norském městě Trondheim. Trondheim je druhé největší město Norska, s velmi bohatou historií. V roce 1997 bude oslavovat 1000 let od svého ustavení hlavním městem norského království králem Vikingů Olavem Tryggvasonem. (Sídlním městem norských králů byl do roku 1217.) K výročí chtějí pracovníci norské lyžařské federace uspořádat v Trondheimu mistrovství světa v klasických lyžařských disciplínách a do kandidatury města vkládají velké finanční i materiální prostředky. Sportovní areál, který jsme měli možnost si prohlédnout, je již v dnešní podobě připraven pro tuto akci. Pro Nory je lyžování sportem číslo 1, přesto však nám informace o 320 km upravovaných lyžařských tratích v okolí tohoto areálu vyrazila dech.

Seminář se konal pod záštitou Mezinárodního olympijského výboru, respektive výboru International Olympic solidarity. Zúčastnilo se ho téměř 50 trenérů a funkcionářů ze 16 států a početná skupina norských účastníků. Program semináře byl zaměřen na přednášky týkající se volné techniky běhu, problematice vysokohorského tréninku a tréninku juniorských kategorií.

První den semináře byl věnován technice bruslení. Přednáška přednesená pány Halldorem Skardem a Ingo Andersenem z Norské vysoké školy sportu měla název Nové metody ve výuce bruslení. Velmi atraktivně připravená přednáška ukázala (s použitím videozáznamu) zajímavou metodu sledování techniky, kterou autoři nazvali „video-pendulum-metod“. Spočívá v možnosti plynulého sledování jednotlivých fází pohybu přepínáním dopředného a zpětného chodu videozáznamu. Pro výuku techniky stanovili několik základních bodů:

- dobrou informaci v průběhu závodů,
- pozitivní a konstruktivní informace od trenéra,
- pozitivní ohlas v tisku,
- kladné komentáře kolegů v tréninku, sledování závodníků a pozornost věnovaná předním sportovcům,
- schopnost vlastního sebepozorování jak prostřednictvím smyslů, tak i pomocí technických prostředků (video),
- výsledky biomechanických studií, časových analýz, úhlových charakteristik, silové a pohybové analýzy.

Další přednášku přednesl pan Pekka Vähäsöyrinki z Finska a Darion d'Incal z Itálie. Tato přednáška se zabývala porovnáním klasické a volné techniky u finských běžců. Ve své přednášce porovnávali výsledky funkčních vyšetření dvou skupin běžců (klasici a bruslaři) v tréninku v nadmořské výšce 200 m a 1700 m. V obou případech byly hodnoty naměřené u klasického způsobu běhu vyšší.

Odpovědné bylo věnováno prohlídce místního lyžařského centra. Je v bezprostřední blízkosti města a navazuje na předměstí. Dominantu tvoří velký a střední můstek (70 a 90 m). Oba jsou pokryty umělou hmotou s keramickou nájezdovou stopou. V bezprostřední blízkosti můstků se staví běžecký stadión. Přesto, že všechny zainteresované strany věnují přípravě areálu maximální prostředky, je výstavba přísně účelná a jednoduší.

Druhý den semináře byl věnován volné technice lyžařů a rychlobruslení. Pan Hans T. Kristiansen z norského lyžařského svazu přednesl přednášku, ve které porovnával techniku rychlobruslení a techniku lyžařského bruslařského kroku. V přednášce rozebral základy techniky rychlobruslení a závěr shrnul do několika bodů.

- Předpokládá, že je možný transfer některých technických řešení rychlobruslení do lyžařského bruslařského kroku (blíže nespecifikováno).

- Rychlobruslení rozeznává dvě techniky, a to sprinterskou techniku a techniku na dlouhých tratích.

- Udržení dobré techniky na ledě předpokládá mnoho specifických cvičení v suchém tréninku.

- Nejen speciální trénink na ledě je předpokladem dobré techniky.

Po této přednášce přišla naše chvíle. V perfektní angličtině přednášel dr. Jurdík, asistoval mu dr. Landa. Obsahem přednášky bylo shrnutí téměř tříleté práce kolektivu biomechanické laboratoře vědeckého a servisního pracoviště vrcholového sportu armády pod vedením doktora Jurdíka (nyní pracovníka fy. Conspart a. s.) a doktora Landy (poslední půlrok laboratoř biomechaniky VSP VS ČSA). Přednáška měla název Nové studie biomechaniky v lyžařských běžeckých disciplínách. Vzhledem k tomu, že celá přednáška je zpracována pro Lyžařství jako samostatný článek a bude součástí semináře pro trenéry, nebudeme ji blíže popisovat. Přednášku vyslechli účastníci s velkým zájmem, o čemž svědčí skutečnost, že také italská účastníci se přestali bavit, ze zadních lavic se přesunuli dopředu a jeden a půl hodiny pozorně sledovali výklad. Velký zájem o celou naši práci měl i pan Bengtson, vedoucí oddělení severských disciplín FIS. Na účastníky semináře rovněž velmi dobře zapůsobilo závěrečné slovo trenéra RD dr. Rázla, který popsal spolupráci v realizačním týmu a využívání závěrů biomechanických sledování v přípravě reprezentačního týmu.

Po naší přednášce následoval blok o vysokohorském tréninku, ve kterém byly předneseny tyto přednášky:

Vysokohorský trénink v běhu na lyžích. Erlend Hem v této přednášce shrnul zkušenosti z přípravy norského národního družstva v sezóně 1989—1990.

Studie o vysokohorském tréninku italských lyžařů. Trenér italské reprezentace Alessandro Vanoi podal zevrubnou informaci o vysokohorské přípravě. Zajímavostí byla příprava uskutečněná v nadmořské výšce zhruba 1600 m (ubytování) se střídavým tréninkem v nižších polohách (500 m, fyzicky náročný trénink) a vysokých polohách (2500 m, technika-lyže).

Na závěr druhého dne přednesl pan Inggard Lercin z lékařské komise FIS informaci o krevním dopinku a jeho hlavních problémech.

Přednášky třetího dne semináře se věnovaly problematice tréninku juniorských kategorií. Zástupci norského lyžování pan Avle Chr. Björn a Erik Røste (trenéři juniorského týmu Norska) shrnuli zkušenosti z přípravy a plány do roku 1994. Příprava týmu vychází z tradice lyžování v Norsku, z kvalitního výběru talentů a přípravy v klubech.

Zástupce Finska Jari Pirainen zaměřil svoji pozornost k organizaci výběrových soutěží. Pro kategorie mládeže organizují ve Finsku systém soutěží nazvaný Silver Ring, kterého se v roce 1984 zúčastnilo 600 000 startujících a v roce 1990 335 000 startujících. I když došlo k poklesu počtu, přesto jsou čísla výmluvná sama o sobě. Pan Pirainen se zmínil i o problémech juniorských kategorií, které v mnoha směrech korespondují s tím, co známe i v našich podmínkách: pohodlný způsob života, problémy ve vztahu ke školám a konkurence jiných, atraktivnějších sportů.

Italští zástupci Giuseppe Gazzoti a Vincenzo Trozzi přednesli základní model přípravy mládežnických a juniorských kategorií. Zajímavou informaci podali o kategorii žactva, které v Itálii soutěží pouze v klasickém způsobu běhu.

Nejen sledování všech přednášek, ale zejména živé diskuse mimo oficiální pořad jsou pro prohlubování znalostí a výměnu zkušeností nenahraditelnou součástí vzdělávání a výrazně pomáhají našemu lyžařskému hnutí udržet krok s lyžařskými velmocemi. Proto si závěrem znovu dovolujeme poděkovat Správě vrcholového sportu armády, fy Conspart, a. s. a ČSSL za organizační, finanční a materiální zajištění naší účasti.

Dr. PAVEL LANDA

Otázky pro lékaře

Téma: Stravování a pití

Pokračujeme v rozhovorech s MUDr. Petrem Krejčím, primářem oddělení funkční diagnostiky a tělovýchovného lékařství Ústřední vojenské nemocnice v Praze.

Bláha: Minule jsme si řekli, že tato rubrika má sloužit rekreačním sportovcům. Stojí vůbec rekreační sportování za nějaké zásahy do výživy a potřebuje takové zásahy? Není to zbytečná „věda“?

Krejčí: Stravování našeho obyvatelstva je natolik nesprávné, že v převážně většině případů jsou zásahy do výživy velmi žádoucí, bez ohledu na to, jak intenzivně kdo sportuje. Změnit způsob stravování by měli i nesportovci.

Především je u nás běžná nadměrná spotřeba tuků a živočišných bílkovin. Jíme příliš mnoho masa — to by se vůbec nemělo jíst každý den. Opakuji, že masa by měl člověk mít v denním průměru jenom 1,5 g na kilogram tělesné hmotnosti. Musíme se učit získávat energii z uhlovodanů a jíst převážně těstoviny, zeleninu, chléb, ovesné vločky, luštěniny.

Bláha: Není to jenom módní názor? Když jsem začínal závodit v atletice, radili nám trenéři a dokonce i tělovýchovný lékař opak — hodně masa. Říkalo se, že Američané jsou ve sportu tak dobří proto, že se žíví bifteky. Spotřeba masa byla dokonce měřítkem životní úrovně státu.

Krejčí: To je pravda — nám při studiu medicíny říkali totéž. Ale nemyslím si, že vývoj v poznání musíme považovat za módu. Je vědecky dokázáno, že masa zvyšuje výskyt zhoubných nádorů tlustého střeva, hlavně maso starší, zejména hovězí. Energie získaná z uhlovodanů má nutně přednost. Tento názor se sotva v prázdných letech změnil.

Ale mění se leccos. V současné době převládá v některých zemích trend stravování z tuň a krabiček, konzumace speciálně sestavené, umělé stravy. Ji se také strava zrnitá, různé mořské chaluhy, zkrátka všechno možné. Změnil se i názor na význam vařené stravy. Ta je vlastně zbytečná, protože žaludek si každou potravu teplotně zpracuje sám.

Dnes to zní strašně revolučně, ale názory na stravování změnila moderní věda opravdu velmi radikálně. A dnešní trend je z hlediska jejích poznatků správný, i když čas možná usáže, do jaké míry byl moudrý. Nevylučuji, že tento trend bude také překonaný jinou vlnou — ale jako lékař jsem přesto přesvědčen o jeho správnosti.

Bláha: Jsme u známého úsloví o tom, že nežijeme proto, abychom jedli. Přesto mne představa potravy z tuň a krabiček děsí. Váš ne?

Krejčí: Taky. Jsme totiž z generace vychovávané v předstávě, že jídlo patří ke světským potěšením, že má přinášet rozkoš. Dokonce se z něj dělá společenská záležitost. V USA i v dalších zemích jsou dnes děti vychovávány úplně jinak a představa požitku ze zabíjačky jim bude dokonale cizí. Ze zdravotního hlediska určitě o nic nepříjdou! To je jak s kouřením nebo s alkoholem — kdo to nikdy nepoznal, tomu takové věci nemohou chybět...

Zmíněný trend považuji za správný už proto, že nevede k nadměrnému příjmu energie. My musíme omezit příjem nebo výrazně zvýšit výdej. Zvýšit výdej lze jenom fyzickou prací, značným a intenzivním fyzickým zatížením, jaké ovšem většina lidí postrádá.

Situace v Československu je v tomto směru smutná: I podle Broccova indexu má nejméně třetina populace přes váhu. A přitom Broccův index je vlastně překonaný, neboť nedefinuje ideální tělesnou hmotnost, spíše hranici obezity. Podle měřítek platných dnes v USA je u nás obezních lidí 70 procent! (Pro připomenutí: Broccův index je známý vzorec tělesná hmotnost = tělesná výška mínus 100.)

Bláha: A co námitky, že někdo má těžké kosti?

Krejčí: Takové argumenty jsou přímo komické. Neexistují těžké a lehké kosti! Jejich specifická váha je ve všech případech téměř shodná. Nikdo nemá přes váhu v důsledku těžkých kostí, nýbrž — odmyslíme-li některé osoby s chorobnou nadváhou, ale těch je minimálně — proto, že nedodrží vztah mezi příjmem a výdejem energie. Jeho strava navíc nemá žádoucí poměr: 60 % cukrů, 20 % bílkovin a 20 % tuků.

Bláha: Čechům ale sotva zakázete pivo.

Krejčí: Pan prezident nedávno řekl, že pivo je součástí našeho národního dědictví, a asi měl pravdu. Já pivo nezakazuji,

jenže problém je jiný: Lidé se u nás často pivem doslova nalévají a konzumují ho v množství, které dokonce značně převyšuje denní doporučenou dávku tekutin vůbec, tedy jakýchkoliv tekutin.

Pivo má pro sportovce některé výhody: Nahradí ztrátu tekutin, minerálů a energie. Problémem je alkohol. Škoda, že se víc neujalo Pito, kde tento problém vlastně odpadá, přičemž nápoj má kladné vlastnosti piva, zejména pokud jde o minerály. Alkohol totiž zatěžuje játra, už tak přetížena odplavováním zplodin látkové výměny. Rozhodně není správné pít pivo bezprostředně po výkonu, třeba v cíli závodu. Ani vytrvalci by to neměli dělat. Když už pivo, tak po večíři, nejméně dvě a půl hodiny po skončení tréninku nebo závodu, třeba i před spaním. Ale pouze pivo s co nejnižším obsahem alkoholu a v omezeném množství — lidově řečeno jednu desítku.

K tomu ještě něco: Někteří sportovci-vytrvalci se domnívají, že po fyzické činnosti se lépe odplavuje alkohol. Ve skutečnosti to nikdo neprokázal a urychlit odplavování alkoholu, jeho vylučování z těla, není fyzickou námahou možné.

Bláha: A co iontové nápoje? Není to zase jenom móda, reklama, komerční záležitost?

Krejčí: Není, i když něco z komerce v zahraničních nápojích je. Organismus musí dostat to, co výkonem ztratil. Tedy vodu, přesněji řečeno tekutinu, sodík a draslík. Při výkonu trvajícím méně než dvě hodiny stačí doplňovat tekutiny, po výkonu delším než dvě hodiny i minerály. A kvůli energii také cukr. Všechno ostatní je luxus! Zahraniční iontové nápoje podraží tím, že obsahují vitamíny, které jsou v nich právě zbytečně... Potud je to komerční záležitost.

V souvislosti s tímto tématem bych rád poznamenal, že náš nápoj G 30 je jeden z nejlepších, které ve světě byly vyvinuty. Komerční není vůbec. Jedinou jeho nevýhodou je nepříliš povzbudivá chuť. Ale co chcete — je to přece podpůrný prostředek, bezmála lék. V praxi s vrcholovými sportovci vylepšujeme chuť nápoje přidáváním diabetických nápojů v prášku (Dia sap). Diabetických proto, abychom nezvyšovali obsah cukru v nápoji. Víím, že se G 30 ochucuje i sirupem, ale to z uvedených důvodů není správné.

Připravil K. B.

Radíme čtenářům

Zjistili jsme, že ačkoliv časopis Lyžařství je odborný měsíčník, čtou ho i neoborníci. Lidové lyžaři, rekreanti, prostě vyznavači zimních hor. O tento sport se zajímají, v některých otázkách však potřebují poradit. Například při nákupu výstroje a výzbroje, v problematice mazání lyží a jejich přípravy vůbec, někdy i při snaze zdokonalit se v lyžování. Jsou to vítané snahy a takovým čtenářům bychom rádi pomohli.

Prvním poradcem v této rubrice bude **dr. Jan Weisshäutel (ročník 1943), vedoucí katedry tělesné výchovy fakulty všeobecného lyžařství UK v Praze.** Bývalý výkoný závodník-běžec o sobě prozradil:

„Jsem z lyžařské rodiny. Moje matka startovala na MS ve Falunu 1954, otec byl v letech 1954—58 trenérem národního družstva, jak se tenkrát říkalo reprezentaci. V takové rodině se snad ani nic jiného dělat nedalo, a proto není divu, že jsem také skončil mezi běžci. V reprezentativním družstvu jsem byl v letech 1968—70, kdy ho vedl trenér Honců. Potom jsem se stal jeho asistentem a do roku 1976 působil u reprezentace jako druhý trenér. Nakonec jsem dal přednost zaměstnání na katedře tělesné výchovy, kde pracuji dosud. Jsem také technickým poradcem lyžařů, spolupracuji s firmou Swix. Sportuji stále, ale jenom kondičně. Běhám, podle možnosti také na lyžích, ovšem nezávodím. Jenom tradiční Kunratickou, někdy orienták... Sport je dnes pro mne zábava a způsob odpočinku, proto si nedávám výkonnostní cíle.

S lyžemi a lyžaři jsem v kontaktu stále. Se všemi. Jako vyučující na katedře se studenti, kteří toho často o sportu mnoho nevědí, jako technický poradce naopak s reprezentanty. Znáím tedy lyžaře „všeho druhu“ a myslím si, že poradit mohu začátečníkovi stejně jako vyspělému borci.“

Následuje odpověď na první čtenářskou otázku, jak ji zpracoval a sám zapsal dr. Jan Weisshäutel.

Začneme odpovědí pro čtenáře J. K. z Ostravy, který je velkým příznivcem běžek a má problém s výběrem vhodné výzbroje na „bruslení“. Chce vědět, jak dlouhé lyže a hole by si měl koupit, jaké jsou jejich ceny, jaké boty a vázání.

Délka lyží na „bruslení“ (správně tedy volnou techniku) by měla být asi 10—15 cm nad výšku postavy. Hole by měly dosahovat 90 % výšky těla, sahat asi do výše úst. To jsou obecná pravidla, individuální odchylky jsou možné. Neboli: 180 cm vysoký lyžař by měl mít lyže dlouhé 190—195 cm, hole 157,5—160 cm.

Jaký je výběr? Bruslařské lyže naší produkce vyrábí Moravia Sport v Novém Městě na Moravě. Pro letošní rok vnitřní obchod jejich výrobu nepožadoval, proto by se mohly objevit v obchodech lyže z minulých let, značky Spurt Skating nebo Bohemia. Jejich ceny jsou v rozmezí od 750 Kčs do 1500 Kčs.

Bruslařské lyže světových značek se začínají postupně objevovat i v našich sportovních obchodech. Jejich cena je relativně vysoká, ovšem kvalita této ceny odpovídá. U nás na trhu budou lyže Atomic, Madshus, Fischer, Kneissl. Cena bruslařských lyží se podle druhu a značky pohybuje od 3000 do 5000 Kčs.

Hole vyrábí Jesan Jeseník v několika typech. Existují lacinější hole, ale i dražší, vyráběné z komponentů firmy Swix v ceně kolem 2000 Kčs. Lacinější dovozové hole na bruslení budou k dispozici od firmy Swix v cenách od 1600 do 2000 Kčs. (Dalším výrobcem holí je Druchema Praha, vyrábějící laminátové hole.)

Boty a vázání na bruslení doporučuji buď v normě BRN, vyráběné u nás a tedy cenově nejpříjemnější, norské Alfy s vázáním Rottefella v normě NNN nebo NNN II, případně francouzský Salomon. Tyto typy vázání mají totiž gumové flexory, které zajišťují dobrý kontakt boty a lyže po bruslařském odrazu a při vedení lyže vpřed.

Závěrem musím připomenout, že ceny se v závislosti na tržním mechanismu dost mění a nejpřesnější aktuální informace získáte přímo v obchodech.

Činnost ŠTK - R ČSSR

Při současné struktuře ČSSR, po uplatnění připomínek republik a úseků, je rozsah činnosti ŠTK-R při ČSSR vymezený — doriešený následovně:

— Komisiu zakladajú schválené stanovky ČSSR. Predseda ŠTK-R (p. Gabriel), podpredseda (dr. Krajčí) a (p. Deyl) boli zvolení konferenciou ČSSR, resp. republikových zväzov, čo menovaným deleguje výkon právomoci, rozhodovania, ale i zodpovednosti v oblasti ŠTK-R voči republikám i ČSSR.

— Na odbornú činnosť komisie vyčlenilo P-ČSSR samostatný rozpočet.

— Významná časť činnosti pôvodnej ŠTK prešla na úseky. Charakter práce sa zmenil. Komisia bude preto pracovať ako jednotná (bez subkom. R), ako ŠTK-R. Zložená je z predsedu, dvoch predsedov ŠTK-R republik, hlavného rozhodcu a šiestich poverených pracovníkov ŠTK-R úseků. Sú kompetentní rozhodovať s konečnou platnosťou vo vymedzenej problematike ŠTK-R pri ČSSR.

— ŠTK-R reprezentuje spoločný odborný orgán ČSSR smerom k FIS.

ŠTK-R ČSSR

VYMEDZENIE ČINNOSTI

A. V oblasti vlastnej práce ŠTK

- Koordinácia kalendárov súťaží — republik, úseků i medzinárodných preteků.
- Uplatňovanie nevyhnutných spoločných ustanovení a foriem, sú-

fažných poriadkov úseků. Ich oponentúra, odsúhlasenie a predloženie do P-ČSSR ku schváleniu.

- Koordinácia ŠTK-R republik, úseků. Posudzovanie legislatívy, homologizácia tratí a mostíkov, jednotnej registrácie športovcov, tvorba prestupových a disciplinárnych poriadkov, jednotné vyhodnocovanie správ TDaR z preteků, (zhodnotenie sezóny).
- V súčasnosti s úsekmi a republikami vyhodnocovať činnosť, sledovať jubileá športovo-technických pracovníkov. Návrhy na odmeny predkladať P-ČSSR.

B. V oblasti rozhodcovskej

- Určovať koncepciu vzdelávania a kvalifikácie kádrov všetkých stupňov.
- Z podkladov úseků schvaľuje školenia, semináre TD, lektorov a iné akcie. Vyhodnocuje ich úroveň. Predkladá P-ČSSR.
- Na návrh úseků republik schvaľuje lektorov, menovanie ÚR, TD a kandidátov TD FIS. Vyhodnocuje ich činnosť, vedie ich centrálnu evidenciu. Predkladá P-ČSSR.
- Na návrh úseků schvaľuje školenia, semináre rozhodcov štýlu skoku a bodových rozhodcov AL (I. tr.). Hodnotí ich úroveň. Predkladá P-ČSSR.
- Z návrhov republikových ŠTK-R i úseků ČSSR deleguje rozhodcov, zástupcov ŠTK-R a asistentov ČSSR na

celoštátne a medzinárodné preteky v ČSFR.

- Navrhuje rozhodcov a TD disciplín pre styk s „obmanom“ FIS. Kontroluje ich činnosť (správy). Predkladá P-ČSSR.
- Schvaľuje školenia organizované FIS v ČSFR, nominácie TD-FIS na preteky v zahraničí. Vyhodnocuje ich úroveň i činnosť. Správu predkladá P-ČSSR.
- Sleduje pravidlá FIS. Oponuje z úseků predkladané (zmeny) v Pravidlách lyžovania. V súčasnosti s úsekmi vydáva doplnky PLP a metodické listy. Podklady predkladá P-ČSSR.
- Navrhuje hospodársko-legislatívne zabezpečenie činnosti rozhodcov a činovnikov súťaží (odmeny, refundácie...) Predkladá P-ČSSR.
- Zaisťuje výrobu (distribúciu) rozhodcovského materiálu, tlačiv (medaile, odznaky, diplomy...).

— ŠTK-R SA SCHÁDZA ROČNE päť raz. [Trikrát samostatne a dvakrát pri jarnom celoštátnom seminári ŠTK-R a jesennom seminári TD a ÚR].

— Do P-ČSSR môže byť predložený len v ŠTK-R ČSSR prerokovaný, schválený ucelený materiál, správy.

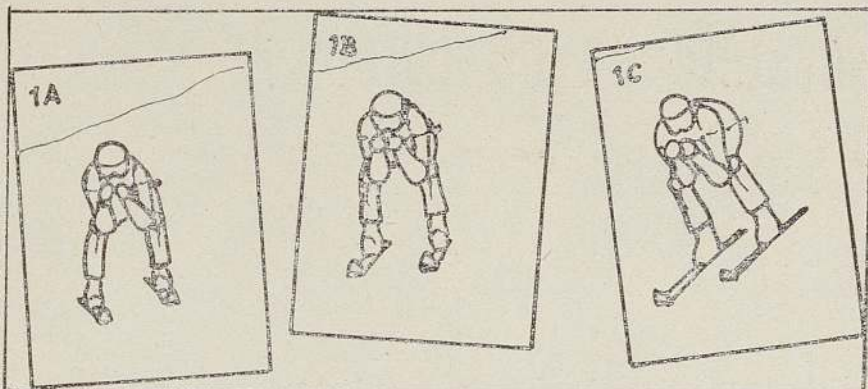
Spracoval

MVDr. MARTIN KREJČÍ

Dobrý skluz na zamrzlé louži je kus pohybového umění. Ovšem využití skluzu při dlouhých obloucích a v rovných úsecích sjezdu na lyžích s ním nelze srovnávat.

Pustit se na lyžích dolů s kopce je úchvatný pocit. Letíš, padáš, noříš se do prázdna. Přitom se nepohybuješ pouze v opakovatelném vzdušném prostoru, ale vznášíš se a současně kopíruješ nohama příště už taktó „nekopírovatelnou“ trasu terénu. Nekontroluješ pouze poměrně bezpečnou vzdušnou hmotu, ale počítačem x-té generace reguluješ činnost kdekeré buňky svého organismu, aby ses vyrovnal se souborem terén-sníh-gravitace v jeho variacích na n-tou.

Umět se klouzat

Pro rychlost a požitek sjezdu je důležitý skluz lyží. Dosáhnout co nejlepšího skluzu, vést lyže co nejdéle zcela bez hranění — to je klíč k rychlosti a rozhodující umění závodníka ve sjezdu.

Umět se dobře klouzat však není bez významu ani pro rekreačního lyžaře. Rozšíří to jeho technické možnosti a posílí — na vhodných úsecích — požitek z rychlosti. Optimální skluz znamená vést lyže zcela po plochách. Chceme-li ovládat jemnou regulaci hranění, musíme zvládnout i jeho opak — plochy lyží. Kromě toho jsou lyže na plochách výchozí polohou pro většinu oblouků.

Mnoho lyžařů nedovede polohu na plochách přesně určit. Často se domnívají, že se kloužou při optimální poloze lyží, ve skutečnosti však — i když mírně — hraní. Skutečně odhraněné lyže „plavou“ po sněhu — což nám zpočátku může být nepříjemné nebo dokonce vyvolá strach. Není však obtížné si na tento pocit zvyknout a lyže zcela bezpečně kontrolovat.

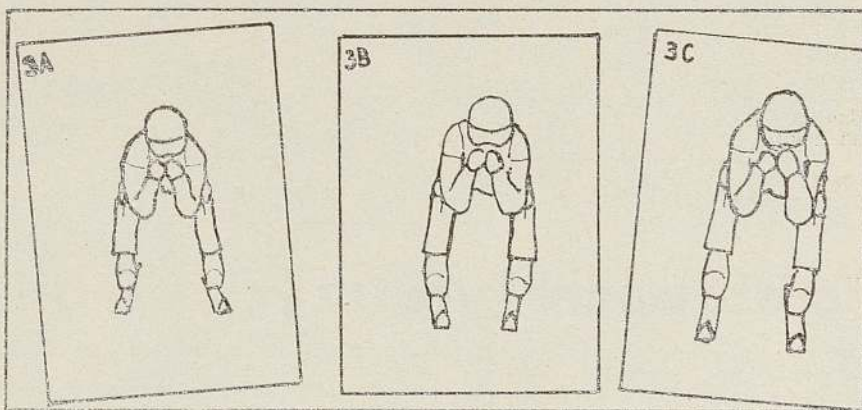
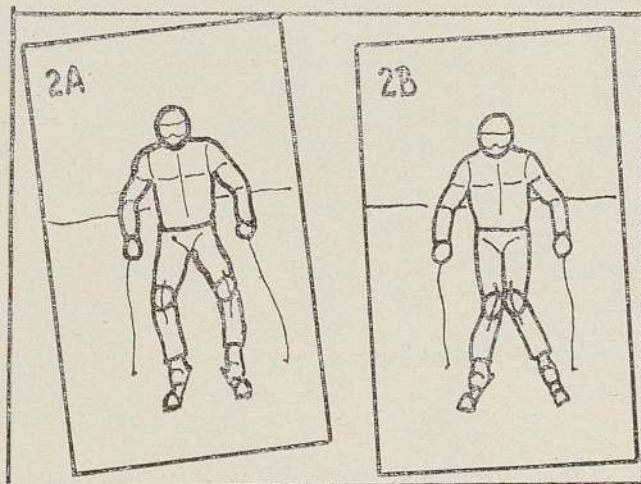
Zkusme zlepšit svůj schopnost skluzu. Vybrali jsme k tomu tři jednoduchá cvičení, která používají i mnozí velmi dobří závodníci.

PŘECHOD DO SKLUZU NA PLOCHÁCH

1A: Sjížděj rychle šikmo svahem v nízkém postoji. Abys udržel směr, musíš ve vhodném úhlu hranit.

1B: Přejdi do skluzu na plochách tak, že povolíš svalové napětí v kolenou, lýtkách a chodidlech.

1C: Uvolněním se lyže položí na plochy. Cítíš, jak se zrychlují a jejich špičky se stácejí ke spádnicí.

VYHMÁTNOT POLOHU NA PLOCHÁCH

Cvičení můžeš provádět při mírné rychlosti nebo na místě. Používají je často i závodníci před startem sjezdu.

2A: Vytlač kolena vně — poloha nohou do „O“. Cítíš, že se opíráš vnějšími hranami lyží.

2B: Pohybuji kolena dovnitř — nohy do „X“. Lyže spočívají na vnitřních hranách.

Při přechodu z jedné polohy kolen do druhé si uvědomíš místo, v němž jsou lyže na plochách, a uložíš je do své pohybové paměti.

NÁVYK NA „PLAVÁNÍ“ LYŽÍ

Nacvičuj na poměrně krátkém úseku trasy, v rychlosti a v nízkém sjezdovém postoji.

3A: Cítilivě nech vyjet špičky lyží do nepatrného oboustranného odvratu.

3B: Přejdi velmi lehce oběma lyžema do sotva znatelného přivrátu.

3C: Zakoň s rovnoběžnou polohou lyží.

Postupně si na plavání lyží zvykneš a přestane ti být nepříjemné. Avšak pozor: Nacvičuj nejprve v bezpečných podmínkách — na mírném a upraveném svahu. V místě, kde nikoho neohrožíš.

Zařaď nácvik skluzu na plochách do tréninkového programu. Přinese ti to radost a užitek i tehdy, jestliže si nečiníš nároky na přední umístění v náročných závodech ve sjezdu. Vždy však sjížděj pouze takovou rychlostí, kterou jsi schopen bezpečně regulovat. To znamená podle potřeby ji zmírnit, být pánem své stopy a podle volby zastavit. Jinak běda tobě i druhým.

JIRÍ SOUKOP
(podle pramenů z USA)

Chystáte se do Evropy?

Máte v úmyslu vyrazit za lyžováním do západní Evropy?

Týdeník The European (Evropan, vychází v Londýně) přinášel v uplynulé zimě týden co týden sondu do některého ze známých evropských horských center. Na závěr každého pojednání shrnul získané poznatky do zhuštěného hodnocení v podobě „hvězdiček“. Sledovali jsme tato hodnocení a sestavili z nich tabulku.

Vysvětlení, co který výraz znamená:

LYŽOVÁNÍ — Vybavení střediska z hlediska lyžařského — sjezdovky a jejich náročnost, lanovky, vleký. Čím více hvězdiček, tím je náročnost větší. Což ovšem neznamená, že v takovém středisku nenajdete sjezdovku vyloženě turistickou.

STRAVA — Čím více hvězdiček, tím dražší restaurace. Ale nezapomínejte! Není střediska, v němž by nebyla aspoň jedna samoobsluha s jídlem za rozumné ceny.

UBYTOVÁNÍ — Od mládežnických nocleháren (nebývá jich mnoho), přes penzionky (těch bývá nejvíce), k hotelům až

„nóbl“ hotelům.

DOPRAVA — Toto heslo se týká jenom automobilové dopravy. Přístupových silnic, parkovišť, případně krytých parkovišť či garáží pro veřejnost.

ZÁBAVA — V anglickém originále toto heslo bylo označeno výrazem Night Life (Noční život). Potřebovali jsme slovo kratší, použili jsme tedy slovo Zábava. „Noční život“ je podle hodnotitelů v Europeanu velmi široký pojem. Od „lišek, které dávají dobrou noc“ až po milionářská kasina.

RODINA — Je sympatické, že se v hodnocení bere ohled i na cestování rodičů s dětmi. Obvykle bývá tato vzájemná vazba: Čím fajnější „noční život“, tím lepší podmínky pro rodinnou rekreaci. Přibývající hvězdičky značí lepší možnosti lyžařského výcviku pro děti, větší ohledy k dětskému stravování a zábavě až po hlídání dětí.

Co znamenají jednotlivé počty hvězdiček?

* * * * * VYNIKAJÍCÍ
 * * * * * VELMI DOBRÉ
 * * * * DOBRÉ
 * * * PRŮMĚRNÉ
 * * * ŠPATNÉ

Středisko	Lyžování	Strava	Ubytování	Doprava	Zábava	Rodina
Kitzbühel (Rakousko)	* * * * *	* * * * *	* * * *	* * *	* * * * *	* * *
St. Anton am Arlberg (Rakousko)	* * * * *	* * *	* * * * *	* * *	* * * *	* *
Hintertux (Rakousko)	* * * * *	* * *	* * * * *	* * *	* * *	* * * * *
Wengen (Švýcarsko)	* * *	* * * * *	* * * * *	* * * *	* *	* * * *
Sv. Mořic (Švýcarsko)	* * * * *	* * * * *	* * * * *	* * *	* * * *	* * *
Saas Fee (Švýcarsko)	* * * * *	* * *	* * * * *	* * * * *	* * *	* * * *
Flaine (Francie)	* * *	* *	* * *	* * *	* *	* * * * *
Tignes (Francie)	* * * * *	* *	* *	* *	*	* * *
Nevis (Velká Británie)	* * *	* *	* * *	* * * *	* *	* *

Po stopách Tyrolských elegií

(1)

*Když jsme jeli přes Jihlavu
 Měl jsem Špilberk v mysli.
 Za Lincem zas myšlenky na Kufstein
 z hlavy mi nevyšly.
 Až když jsme nechali Kufstein
 vpravo stát
 začala se mi alpejská krajina
 příjemněji zdát.*

Tak medituje Karel Havlíček Borovský v Tyrolských elegiích o tom, kam ho vlastně vezou. Jeho cesta byla sice smutná a rozhodně neměla nic společného se sportem ani s rekreací, pro nás je však zajímavá mimo jiné tím, že popis trasy do Brixenu je bezmála topografií některých později známých sportovních středisek.

Ano, Kufstein — to bylo proslulé vězení. Kufsteiner Burg je dosud k vidění a patří k turistickým atrakcím, zatímco ve svých strašných dobách nahaněl hrůzu a sotva o něj kdo stál. Ale, jak bylo řečeno, Tyrolské elegie popisují cestu K. H. B. do vyhnanství velmi přesně a u některých v básni popisovaných míst se zastavíme podrobněji.

Kufstein je poměrně velké město. Má 14 600 obyvatel a je schopen ubytovat

současně 1800 hostů. Nad ním se vypínají vrcholy Zahmer Kaiser a Wilder Kaiser (Krotký císař a Divoký císař). Leží ještě v Rakousku, ale těsně pod německou hranicí. Z Mnichova je po dálnici do Kufsteinu 90 km (přes Rosenheim), z mnoha oblastí Československa stojí za úvahu cesta přes Salzburg. (Ze Salzburgu je do Kufsteinu přibližně stejně daleko jako z Mnichova.) Dojet tam lze i vlakem, Kufstein je železniční stanice.

Pro lyžaře a rekreanty tu mají především neuvěřitelně velké parkoviště, které se nenaplní ani o víkendech — a to už je co říci, protože počet víkendových návštěvníků, kteří autem ráno přijedou a večer zase odjedou, si netroufáme odhadovat. Sportovní „fajnsmekři“ nejspíše vyjedou sedačkovou lanovkou na Brentenjoch a vyhledají sjezdovku do údolí. Ta měří plných 7 km a překonává výškový rozdíl 750 m. Je poměrně bezpečná a přístupná i průměrným lyžařům. Hodně však záleží na sněhových podmínkách. Zejména Wilder Kaiser umí být náležitě divoký a na jeho svazích hrozí nebezpečí lavin. V takovém případě je pochopitelně sjezdovka uzavřena. Pod vrcholy obou „císařů“ najdete četné

vleký, sjezdovky různé obtížnosti i lyžařské stopy. Například oblast Steinberg-Kreuz. Nejvyšší tratě jsou 1400 m nad mořem.

Vyznavači běžek najdou v okolí Kufsteinu 50 km připravovaných stop na čtyřech trasách, dokonce i speciální dvánáctikilometrovou trasu pro „bruslení“ — správně se ovšem říká „běh volnou technikou“ — vedoucí z Morsbachu do Stimmersee. K dispozici je výuka běhu na lyžích, o lyžařských školách pro sjezdaře ani v Rakousku mluvit nemusíme. Ty jsou všude zcela samozřejmé. Stejně samozřejmě, jako baby-sitting, snowboard i další služby a zábavy.

Zpět ke sjezdovkám: Město Kufstein jich spravuje celkem 12 km, z toho 3 km jsou všude zcela samozřejmé. Stejně samozřejmě, jako baby-sitting, snowboard i další služby a zábavy. Zpět ke sjezdovkám: Město Kufstein jich spravuje celkem 12 km, z toho 3 km jsou všude zcela samozřejmé. Stejně samozřejmě, jako baby-sitting, snowboard i další služby a zábavy.

Jste-li opatrní a máte-li hory rádi, je Kufstein i pro vás. Stačí napsat na adresu Fremdenverkehrsverband, A — 6330 Kufstein. Telefon 05372/22 07, fax 05372/14 55. **K. B.**

ZIMNÍ PŘÍRODA má kouzlo nejen pro závodníky. Hlavně, když je štědrá a přinese snůh ...

Snímky Juraj Hlatký a archiv

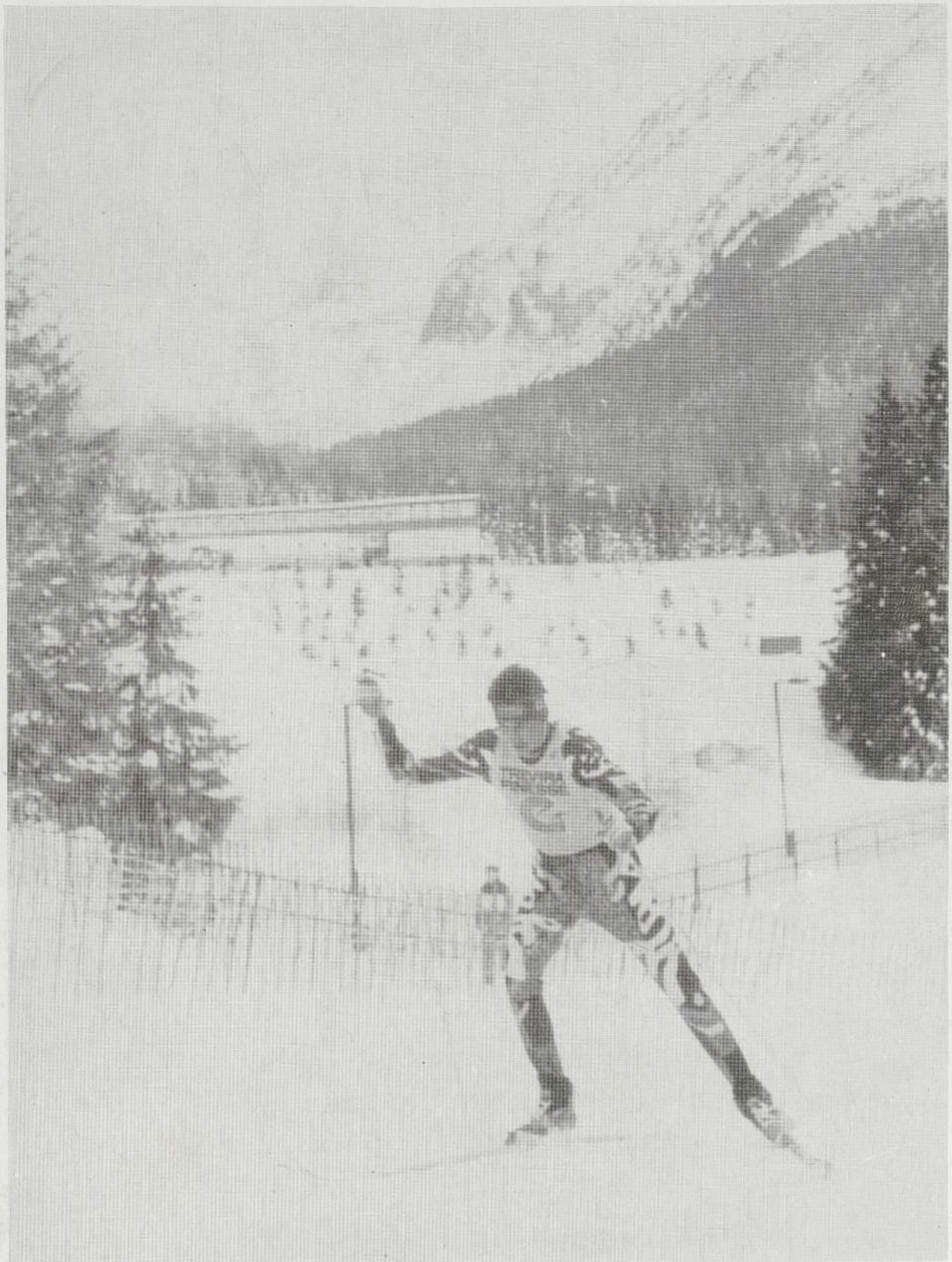
lyžařství

ROČNÍK 77

1991

Kčs 4,-

12

SNÍMEK DALIBOR RICHTER

INGEMAR STENMARK jeden z největších

(k materiálu o slavných postavách ZOH na str. 8-11)

ČTĚTE:

TOTO ČÍSLO JE
VĚNOVÁNO PŘEVÁŽNĚ
PŘÍPRAVÁM NA ZOH 1992
A POHLEDŮM DO
HISTORIE OLYMPIÁD

NA TITULNÍ STRANĚ Klaus Sulzenbacher, současná světová jednička mezi sdruženými. NA ZADNÍ STRANĚ OBÁLKY — naše pozvání do hor.

Snímky Jaroslav Trousil a Bohumil Hynek

Uzávěrka tohoto čísla:

3. listopadu 1991

lyžařství

Ročník 77

Číslo 12

Vychází v nakladatelství Olympia, a. s., v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů Ing. Alexandr Žurman, Redaktor časopisu Karel Bláha. Grafická úprava Miroslav Slejška. Redakční rada: J. Trousil, předseda, Ing. P. Borský, P. Bušta, P. Honzl, PaedDr. A. Horáček, A. Jedlička, Ing. J. Jech, CSc., J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, J. Lánský, M. Lohňský, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, CSc., P. Zelenka. Redakce: Klimentská 1, 115 88 Praha 1, telefon 231 47 40. Vychází jednou za měsíc. Tiskne Typos, tiskařské závody, s. p., nám dr. M. Horákové 7, 360 32 Karlovy Vary. Cena 4 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, administrace vývozu tisku, Katkova 19, 160 00 Praha 6. Neobjednané příspěvky se nevracejí. ISSN - 0323 - 1445

Podávání novinových zásilek povoleno ředitelstvím poštovní přepravy Praha č. j. 1523 ze dne 31. 5. 1991.

ROZLOUČENÍ S MĚSÍČNÍKEM

Pro nás v nakladatelství a v redakci to není nic překvapujícího — nad časopisem Lyžařství se už dlouho vznášel temný mrak. Tím větší škoda, že hodně příznivců tohoto sportovního odvětví netajeně hrozby dlouho nebralo vážně. Jako kdyby leckdo myslel, že jenom sýčkujeme nebo dokonce žertujeme. Žádná z výzev na finanční podporu či výrazné zvýšení odběru nenašla náležitý ohlas. Cožpak lyžařům na jejich časopise opravdu tolik nezáleží? Měsíční cena 4 Kčs a celoroční předplatné pouhých 48 Kčs byla snad nejnižší současná cena časopisu v Československu vůbec. Přesto se tato částka asi lyžařům zdála příliš vysoká...

Situace je jednoznačná: Vlastní odborný měsíčník může mít každý sportovní svaz, který si ho zaplatí. Při dnešních cenách papíru a všech složek polygrafické výroby to jsou ale částky tak vysoké, že málokterý ze svazů má odpovídající finanční zázemí. Nedostatek peněz je všude, v tělovýchově stojíme v tomto směru na jednom „z předních míst“. Stát časopis dotovat nemůže, nakladatelství také ne. Celoroční náklady — ať už výroba, režie, distribuce a další položky — činí dohromady 480 000 Kčs! Tedy téměř půl miliónu bychom museli zaplatit, abychom měli měsíčník zajištěn i pro příští rok. (A to je jeden z výrobně **nejméně nákladných** časopisů u nás!)

Řešení by byla dvě, obě však považujeme za poněkud iluzorní. Náš časopis by muselo každý měsíc koupit nejméně 30 000 lidí nebo by jeho cena musela stoupnout minimálně na 15 Kčs za jedno číslo. Obojí se nám zdá nereálné! Závodní lyžování není u nás tolik populární, aby časopis kupovalo 30 000 lidí — tolik čtenářů nemá ani Tenis. Víc snad jenom Stadión, který ale píše o všech sportech, a fotbalově-hokejový Gól. Jenže s popularitou dvou u nás nejoblíbenějších odvětví se měřit nemůžeme. Při ceně 15 Kčs za číslo by nás skoro nikdo nekupoval; tolik peněz za lyžařský časopis dá v tomto státě jenom minimum lidí. Vždyť i při ceně 4 Kčs vydáváme už několik let stále méně výtisků! Nebo si spočítejte, kolik by v něm muselo být reklam — přesněji řečeno, za kolik korun. Kdo je sežene a dá časopisu pro 4000 čtenářů?!

V tržním mechanismu zkrátka neobstojíme. Na druhé straně by však byla přece jenom škoda časopis „pustit“ úplně. Československý svaz lyžařů doporučil vydávat od roku 1992 ČTVRTLETNÍK. Časopis jako titul zůstane tudíž zachován, v případě příznivější finanční situace se v příštích letech mohou lyžaři vrátit k měsíčníku. Lyžařství tedy vycházet nepřestane, setkávat se s ním však budete jenom čtyřikrát do roka. I tak ovšem potřebujeme vaši čtenářskou věrnost — jinak zanikne úplně. Tři naše svazy — tedy federální a dva republikové — jsou schopny zaplatit necelou polovinu dosud vydávaných čísel. Klesne-li však počet čtenářů, bude nutné opět zvažovat, pro koho vlastně časopis vydáváme a jestli to stojí za námahu.

Věříme, že ano. Věříme, že dosavadní abonenti a dosavadní zákazníci budou Lyžařství kupovat nadále. I v nové situaci potřebujeme vaše příspěvky a spolupráci, včetně nabízené spolupráce dopisovatelů, kterých se po výzvě v čísle 9/91 nabídlo zatím pět. Všechny nabídky rádi přijímáme a jsme vděční těm, kdo se na tvorbě časopisu chtějí aktivně podílet.

Budeme se snažit i v nových podmínkách přinášet čtenářům co nejvíc. Nebude to snadné už proto, že čtvrtletník nebude mít ani jednoho redaktora na plný pracovní úvazek — všichni ho budeme dělat jako vedlejší činnost... Na druhé straně je jasné, že naplnit časopis jenom jednou za tři měsíce není tak obtížné, jako naplnit ho každý měsíc. Leccího se budeme muset vzdát, leccos oželeť. Uvažujeme o větším počtu stran — tím by náklady na časopis tolik nevzrostly — nicméně z dosavadní náplně na všechno nedojde. Budeme se snažit přinášet hlavně to, v čem je náš časopis v ČSFR nenahraditelný: Výsledky SP, podrobné statistiky vrcholných soutěží, složení reprezentačních družstev a další údaje z lyžování, které nikdo jiný u nás neotiskne. Úspěšně naplně bude předmětem úvah zvláštní pracovní skupiny při předsednictvu ČSSL, která po zevrubné kalkulaci stanoví cenu čtvrtletníku.

Řešení, které vám předkládáme, vznikalo několik měsíců. Domníváme se, že za daných podmínek jsme lepší najít nemohli. Pokud zůstanete Lyžařství věrni, můžeme se za několik sezón těšit opět na **měsíčník**.

Redakce

Pohřbili jsme LYŽAŘSTVÍ ...

Prosinec 1991 je podle mého mínění jedním z významných mezníků československého lyžování, bohužel, v negativním smyslu: Končí totiž vydávání tohoto měsíčníku s dlouholetou tradicí. Připomínám záhlaví, hlásající 77. ročník.

Vedení našeho lyžování brzy po založení Svazu lyžařů v Království českém v roce 1903 si uvědomilo význam informování členů lyžařských klubů i příznivců lyžování a založilo Věstník svazu. Pomáhal k tomu, že lyžování se stalo jedním z nejrozšířenějších sportovních odvětví u nás a dosáhlo mezinárodního uznání. V sezóně 1909/10 měl název Zimní sport, později znovu Věstník svazu. Po první světové válce, v roce 1921, začal zase vycházet, s přestávkou válečných let 1938—1945. Od 35. ročníku v roce 1948 dostal název Lyžařství a stal se pravidelným měsíčníkem našeho lyžování až do konce letošního roku.

Redigování Věstníku a Zimního sportu zajišťovali většinou činovníci svazu, vedením redakce Lyžařství byli pověřeni novináři. V posledních čtyřech letech redaktoři OTČ Petr Bušta (1988 a 1989), Michael Lohniský (1990) a Karel Bláha (1991). Sám jsem jako externí spolupracovník děle než deset let — až do roku 1988 — byl redaktorem časopisu a pomáhal snížit pasívní finanční bilanci tohoto měsíčníku, na jehož vydávání — stejně jako na další odborné tělovýchovné časopisy — ČSTV doplácel.

Postupné zvyšování polygrafických i dalších nákladů (cen papíru atd.) znamenaly výrazné zvýšení finančních

nákladů na vydávání časopisu, přičemž se nepodařilo rozšířit počet jeho stálých předplatitelů. Ke zvýšení nákladu nepomohla ani skutečnost, že v redakční radě od roku 1981 působí současný předseda federálního svazu dr. Jaroslav Potměšil a řada vedoucích pracovníků jednotlivých lyžařských úseků.

V kritické situaci, kdy vydávající nakladatelství Olympia požadovalo od svazu finanční zajištění další existence časopisu, nedokázalo předsednictvo ani ve spolupráci s republikovými svazy najít prostředky umožňující další vydávání měsíčníku. Je to nesmírná škoda, kterou pocítí lyžařští činovníci všech stupňů lyžařského svazu, i celé hnutí. Zejména ti, kteří práci v tomto sportu věnovali všechn svůj volný čas, aniž by očekávali odměnou bezplatný zájezd do zahraničí nebo jiné výhody.

Pokládám za povinnost poděkovat všem dopisovatelům, všem, kteří se snažili zlepšovat úroveň, odbornost, pestrost a zajímavost našeho měsíčníku. Dík patří také zaměstnancům karlovarských tiskařských závodů Typos, kteří měli pochopení pro včasné vydávání jednotlivých čísel, pomáhali překonávat časté potíže a stali se dobrými spolupracovníky.

Osobně věřím, že to, co nedokázali vedoucí funkcionáři a profesionální pracovníci československého lyžování, se postupem doby podaří nadšeným obdivovatelům a fandům krásného lyžařského sportu: Obnovit vydávání měsíčníku Lyžařství.
JAROSLAV TROUSIL

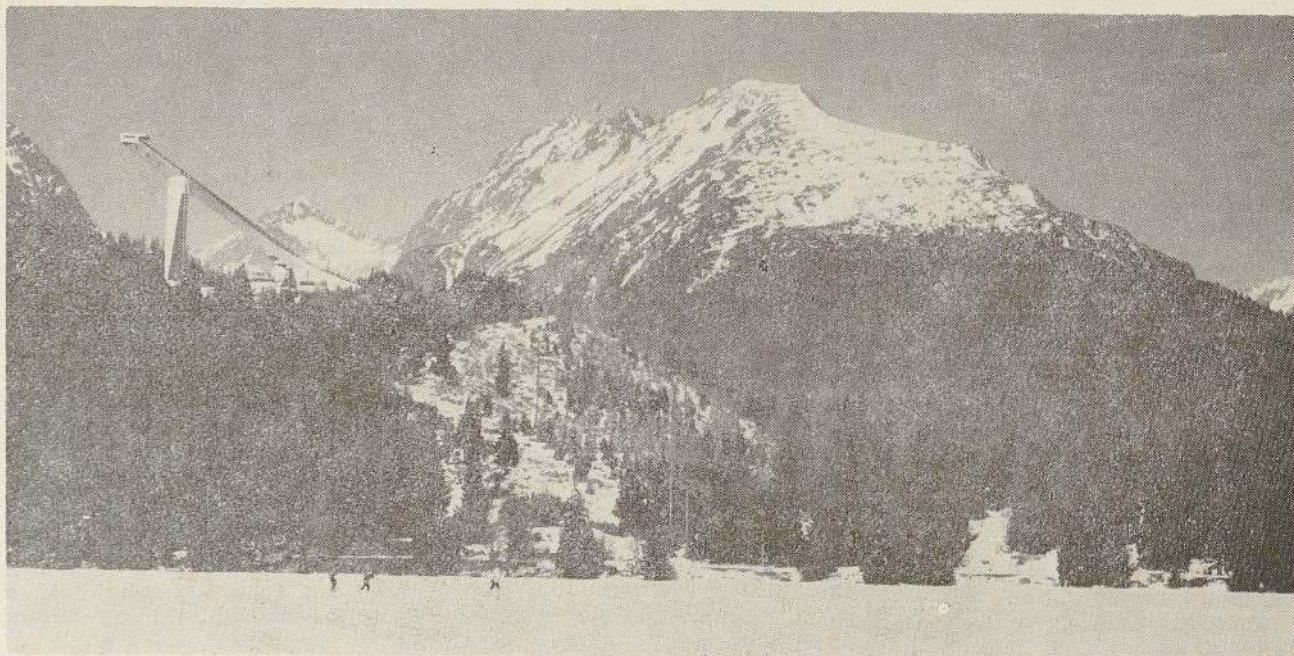
Tatry olympijské

Usporiadať ZOH v našich veľhorách nie je nová myšlienka. Už počas úspešných majstrovstiev sveta v klasickej disciplínach vo februári 1970 na Štrbskom Plese sa vyskytli tieto smelé úvahy. V roku 1977 sme na zasadnutí Medzinárodného olympijského výboru v lichtenštejnskom Vaduze chceli kandidovať. Nakoniec sme si

to zmarili sami a utrpeli blamáž „zásluhou“ predsedníctva ÚV KSČ, ktoré 31. 10. 1977 zamietlo kandidatúru. O olympijské medaily sa potom v roku 1984 bojovalo v Sarajeve.

Teraz sa ešte viac diskutuje o tejto novej pocte. Vysoké a Nízke Tatry majú záujem o prvé ZOH v treťom tisícročí. Tieto nádeje obnovil v marci

minulého roku predseda MOV Juan Antonio Samaranch pri návšteve prezidenta Václava Havla. Nadväzne na to vyslal na prieskum svojho poradcu Artura Takáca z Juhoslávie. Jeho kladné stanovisko, po obhliadke Štrbského Pleša a Jasnej, rozdúchalo naše olympijské nádeje. Predseda vlády SR listom z 19. 9. 1990 odporučil, aby

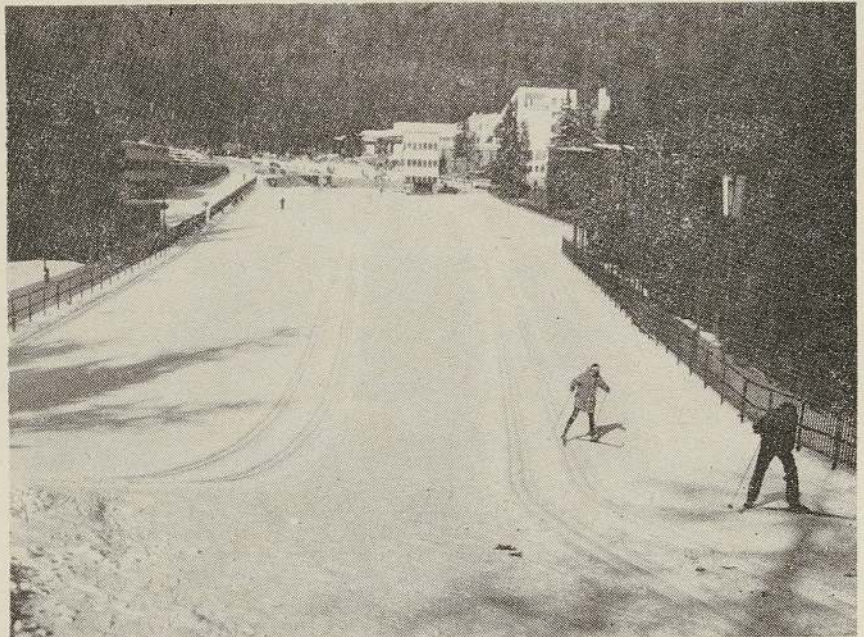

Slovenský zväz telesnej kultúry s ministerstvom školstva, mládeže a športu SR a ostatnými zainteresovanými ústrednými orgánmi SR vypracovali predbežnú, ale komplexnú štúdiu o predpokladoch uskutočnenia ZOH v regióne Vysokých a Nízkych Tatier. Na základe posúdenia by sa rozhodlo o postupe prípravy materiálu pre vládu SR i vládu federálnu. Z toho dôvodu SZTK zadal vypracovanie štúdie Výskumnému ústavu cestovného ruchu a MŠMS SR zasa Urbionu (Štátny inštitút urbanizmu a územného plánovania). Štúdie boli spracované a mali oponentské pokračovania, zároveň sa rozpútala aj veľká diskusia v tlači. Obidve štúdie:

- vypracovali alternatívne riešenia miest usporiadania ZOH,
- maximálne vychádzajú v ústrety ekologickým otázkam. Urbion sa snaží súťaže a umiestnenie organizačne-technických zložiek dislokovať mimo ochranného územia TANAP a NAPANT,
- snažia sa plne využiť všetky doterajšie technické zariadenia.

Vysoké i Nízke Tatry sa bránia výstavbe. Priamo v chránenom území sa s ňou neuvážuje. Je však potrebné zveladenie jestvujúcich kapacít a infraštruktúry. Vo Vysokých Tatrách sú uvažované behy, skoky a biatlon (na ten je potrebná v Areáli snov strelnica) a sankárske disciplíny. Zjazdové súťaže by boli v Nízkych Tatrách. Obidve strediská každoročne organizujú vrcholné podujatia (Veľké ceny, Svetový pohár...), takže majú predpoklady, podmienky i skúsenosti. Korčuliarske športy a hokej môžu byť v Ružomberku, Liptovskom Mikuláši, Poprade a Spišskej Novej Vsi. Olympijské dediny sú navrhované pri Poprade a pri Liptovskom Mikuláši, čiže v podhorskom území, ktoré chcú vybaviť na odľahčenie národných parkov. Toto je aj nutná potreba nezávislá na tom, či budeme alebo nebudeme organizovať ZOH. Súvisí to so zanedbanosťou a doterajším nezaujmom riešiť problémy tejto našej jedinečnej lokality. Prefaženosť a devastácia Tatier sú už neúnosné, a preto sa tejto otázke venuje väčší priestor.

Vyjadrujú sa rôzne kompetentné inštitúcie. Majú na pamäti vytvoriť v oboch regiónoch novú štruktúru vyba-

venia cestovného ruchu, rekreácie a športu. Riešením alternatív podľa štúdií by sa v širšom kontexte výrazne skvalitnila urbanistická a architektonická štruktúra miest, tiež urbanistická prevádzka a ekologický režim chránených území. Tieto veľké problémy by nám ZOH pomohli vyriešiť, ich riešenie urýchliť i skvalitniť, čo vôbec nie je zanedbateľná skutočnosť. Navrhovatelia štúdií majú záujem Tatrám pomôcť, čo je sympatické. Chcú odbremeniť prevádzku národných parkov a zväčšiť význam hlavných nástupných centier, Liptovského Mikuláša a Popradu. Je predpoklad, aby sa budovali obidve a podľa záujmu a konkrétnych podmienok vybralo v záverečnej fáze jedno. Dôležitá je otázka dopravného systému. I keď k takej preľudnenosti, akou vraj bola jednorázová návšteva Štrbského Plesa počas MS v roku 1970 – až 140 000 ľudí – by nemalo dojsť.

Odborníci uvažujú, že to bude olympiáda, vďaka televízii, „bez osobnej účasti divákov“. Aj tak by bola veľkým lákadlom pre zahraničné firmy a sponzorov. Samozrejme, že to je už v súčasnosti ohromný ekonomický impulz. Napriek väčšinovému záujmu o

ZOH u nás existuje ešte stále veľa nejasností a polemiky. Takéto vrcholné podujatia sú zodpovedná a veľmi náročná záležitosť po všetkých stránkach, avšak aj perspektívna investícia, ktorou môžeme mnoho vyriešiť.

Športovci i telovýchovní funkcionári sú za usporiadanie ZOH v Tatrách. Aj na druhom valnom zhromaždení Olympijskej spoločnosti Slovenska koncom septembra 1991 ju podporili. Ako sa vyjadřila aj predsedníčka ČSOV Věra Čáslavská, i ČSOV bude podporovať prípadnú kandidatúru Tatier. Nedávno prebehla v slovenskom denníku Šport veľká diskusia čitateľov s poprednými našimi funkcionármi o tejto dôležitej otázke. Samozrejme, že vždy budú rôzne názory. Keď sa však o veci diskutuje, môže to mnohé objasniť. V každom prípade sa nám črtá veľká šanca a záležitosť len na nás, aby sme sa vedeli dohodnúť, ako tento mimoriadny cieľ dosiahnuť a nie ako mu do cesty postaví čo najviac prekážok. Závažné slovo bude mať vláda SR, ktorá by sa do konca tohto roku mala vyjadriť ku kandidatúre.

Text a snímky PAVOL ERDZIAK

Blahoželáme

Robert Marton — 70 rokov

Zakladateľ lyžovania v Dubnici nad Váhom, kde 20 rokov robil predsedu lyžiarskeho oddielu a vychoval mnohých pretekárov, funkcionárov, trénerov a rozhodcov. Bol zakladateľom VC ZTS na Vršatci, ktorá prežila už 25 ročníkov, keď Robert Marton pôsobil 10 ročníkov ako riaditeľ pretekov. Je cvičiteľom 1. triedy, rozhodcom 1. triedy a trénerom behu 2. triedy. Ako rozhodca dlžok pôsobil aj pri MS vo Vysokých Tatrách v roku 1970.

Pavol Kutlík — 70 rokov

Zakladateľ lyžovania na Orave, člen TJ Slavia Dolný Kubín, predseda TJ a lyžiarskeho oddielu, dlhoročný tréner mládeže, ktorý vychoval veľa talentov pre SVS-M. Organizátor všetkých lyžiarskych pretekov na Orave, od miestnych po federálne, od žiactva po dospelých. Dlhé roky bol aj predsedom bežeckého úseku SLZ. Jeho členom je doteraz, zastáva funkciu predsedu hospodárskej komisie.

V oboch prípadoch prajeme jubilantom veľa zdravia a spokojnosti do ďalších rokov ich života.

Připravujeme se na ZOH 1992

Nominační kritéria pro účast závodníků — závodnic na XVI. ZOH 1992 Albertville v alpských disciplínách

Pro výběr reprezentantů v kategorii mužů a žen platí tyto zásady:

1. Závodníci—závodnice budou seřazeni podle 3. listiny FIS [redakční uzávěrka 19. 12. 1991], podle FIS bodů v každé disciplíně.
2. Dvě nejhorší umístění v disciplíně (v žebříčku podle bodu 1) se škrtnou a dvě nejlepší umístění se sečtou.
3. Sestaví se pořadí podle nejnižšího umístění.
4. Počet účastníků v kategorii mužů a žen na XVI. ZOH 1992 bude navržen úsekem alpských disciplín. Tento návrh podléhá schválení předsednictvem ČSSL a Česko-

slovenským olympijským výborem.

5. V případě, že na posledních místech budou závodníci—závodnice se stejným součtem umístění, rozhodne o účasti odpovědný trenér družstva.
6. V případě mimořádného výsledku v závodech SP, EP po redakční uzávěrce 3. listiny FIS, doloženého výsledkovou listinou z daného závodu do termínu nominace (tzn. do 20. ledna 1992) bude tento výsledek započítán do žebříčku nominačního kritéria.
7. Nominační kritéria byla projednána a schválena na schůzi úseku alpských disciplín dne 22. 10. 1991.

Extrémní tratě běžců

Z představitelů našeho lyžování je o dějišti ZOH 1992 patrně nejlépe informován vedoucí trenér úseku běhu ČSSL Petr Honzl:

„Už jsme tam byli několikrát. Jednak se v Les Saïses, kde jsou tratě běžeckých závodů ZOH, konalo MSJ v roce 1990, na němž byly tak úspěšné naše závodnice Mihoková a Zelingerová. V květnu nám — přesněji třem trenérům — francouzský lyžařský svaz zaplatil krátký pobyt, při němž jsme se s dějištěm rovněž mohli seznámit, v srpnu tam bylo šest našich mužů a šest žen z reprezentačních A družstev na soustředění. Informování jsme tedy dostatečně. Také se tam jel SP. A to jsem málem zapomněl, že před pěti lety, ještě za trenéra Cillera, závodilo v Les Saïses několik našich žen. Z těch ale bude na těchto ZOH asi už jenom Havrančíková.“

- Jak tamní tratě charakterizujete a co nás tam čeká?

„Jsou extrémně náročné. Jednak převážná část závodů probíhá poměrně vysoko — v nadmořských výškách kolem 1600—1750 m. Tedy výše, než je obvyklé. Navíc jejich stadión — až neobvykle velký — leží hluboko v údolí, a tudíž na všechny strany vedou kopce. Z toho plyne, že každá běžecká trať začne prudkým stoupáním a skončí prudkým sjezdem. Sjezdy jsou vůbec charakteristickým znakem tratí v Les Saïses. Neobvyklé srázy, nebezpečné, s mnoha zatáčkami, vyžadující plnou koncentraci a dokonalého lyžaře.“

Vlastní stadión je také řešen nezvykle: Na ploše jsou olympijské kruhy a při každém závodě se bude zahýbat kolem jiného z nich. Ty kruhy se pochopitelně proplétají a mám obavu, jak to při závodech dopadne. Zejména při kombinovaném závodě (dosud se říkalo spíše „Gunderssenova metoda“) může vzniknout zmatek a doslova „návat“. Nevím... Pro diváky je to řešení originální a pěkné, pro závodníky možná trochu rizikové.“

- Co počasí, respektive sněh?

„Podle dlouhodobých předpovědí by neměla být ani příliš zima, ani příliš teplo. Dá se čekat pěkné počasí i dostatek sněhu. Jenže přes poledne se dost výrazně otepluje, čili kvalita sněhu se může v průběhu závodu rychle měnit k horšímu. Máme výhodu, že v dějišti soutěží budeme nejméně šest dní před prvním závodem, takže naši reprezentanti budou mít čas si trochu zvyknout. Z celkové délky pobytu — až 20 dní, mám skoro obavu.“

- A pokud jde o přípravu?

„Určitě rozhodne adaptace na nadmořskou výšku. Proto se snažíme i přípravu situovat do vyšších poloh. Že závod vyžaduje lyžaře kvalitně připravené po všech stránkách — o tom už je dnes zbytečné mluvit.“

● Stále složitější sjezdy na tratích běžeckých závodů, to je dnes přímo vývojový trend. Nebo není?

„Je! Možná, že ho máme trochu na svědomí, protože

Lubomír Buchta na snímku Juraje Bobuly

právě na MS v Tatrách v roce 1970 připravili pro závodníky překvapení v podobě tratí s náročným stoupáním i klesáním. Do té doby převažovaly spíše tratě severoevropského charakteru, tedy ne příliš členité, s méně výrazným profilem. Trend, o němž jste se zmínil, souvisí s rostoucími nároky na běžce. Je tendence stavět tratě s náročnými a prudkými stoupáními, což na druhé straně logicky znamená i prudké a náročné sjezdy. Kdo vysoko stoupal, musí zase hodně klesat.“

● Takže dnešní tratě mají vývojově vzato určitou logiku, z níž ovšem vyplývají i nároky na závodníky. Každý

běžec musí být především výborný lyžař a umět „sjezdovat“. Kdo neumí, ztrácí hodně času, nemluvě o nebezpečí úrazu. Pro trenéry z toho vyplývá nutnost dbát na dokonalou lyžařskou přípravu u nejmladších dětí. Dávno neplatí, že kdo jezdí hůře na lyžích, bude dělat běh... Jak jsou na tom po této stránce naši?

„Myslím si, že muži bez problémů, ženy hůř. U děvčát mám trochu obavy, protože — alespoň podle mého názoru — bez obtíží jezdí z kopce Janoušková, velmi dobře Simčáková. Ostatní méně dobře, což vadí nejen na olympiádě!“

K. B.

Václav Korunka na snímku Michaely Brachtlové

Příprava kandidátů v akrobatickém lyžování

V únoru 1992 by se mělo družstvo našich reprezentantů v akrobatickém lyžování poprvé zúčastnit ZOH. Tam se — podle finanční situace — pokusí o start mimo oficiální disciplínu (akrobatický sjezd) také sportovci soutěžící v ostatních disciplínách akrobatického lyžování (skoky a balet), které se budou opět jako ukázkové ucházet o zařazení mezi oficiální disciplíny zimních her. Vzhledem k tomu, že jedeme na OH poprvé, nechtěli bychom být outsidersem. Proto se náš úsek snažil nominovaným sportovcům zajistit přípravu jednak na Světový pohár, ale hlavně na ZOH.

Část reprezentačního družstva se v červenci zúčastnila soustředění ve

Vysokých Tatrách, které bylo zaměřeno především na zdokonalování technické obtížnosti v disciplíně balet.

Sportovci specializující se na disciplínu akrobatický sjezd absolvovali dvě soustředění v Šumperku. Jedno bylo zaměřeno na zdokonalování fyzické připravenosti, druhé na zdokonalování techniky ve skocích, které je třeba v akrobatickém sjezdu předvést dva. V druhém případě jsme zúžitkovali zkušenosti specialistů-skokanů, jelikož toto soustředění se konalo v areálu letních můstků do vody, které používají pro letní přípravu skokanů. Specialisté na akrobatické skoky jednak trénovali v Šumperku, ale také se zúčastnili několika závo-

dů na letních můstcích v zahraničí.

V srpnu proběhlo ještě soustředění zaměřené na regeneraci a vodní sporty v Itálii u moře, v září ukončilo letní přípravu společně soustředění ve Zmrzlé dolině ve Vysokých Tatrách.

Na letní přípravu navázala příprava podzimní, kdy se naši kandidáti ZOH 92 připravovali na závodní sezónu na ledovcích v Rakousku. Již 22. listopadu cestovali všichni reprezentanti na první závody Světového poháru. V tomto roce je Světový pohár nejlepší přípravou na ZOH.

TOMÁŠ RENDL

Chtějí ještě lépe

S asistentem trenéra našich reprezentačních „kombináků“ a bývalým vynikajícím sruženárem Tomášem Kučera jsme si měli povídat o přípravách na olympiádu, nakonec z toho byl tak trochu návrat do Val di Fiemme. Závod družstev mu leží pořád v hlavě.

„Především nás po úspěchu v závodě jednotlivců všichni viděli moc vysoko. Marně jsem se snažil krotit novinářské nadšení, to, že nás každý bez váhání tipoval v družstvech na medaili. Potom stačil malý výpadek dvou lidí, kterým od začátku nešel skok, a bylo po nadějích. Snad i kluci se viděli tak trochu v oblacích a když jim to nevycházelo, byl konec. Ke všemu v závodě družstev nečekané zabojovali Japonci a Francouzi, tedy země, s nimiž se obvykle v „nejlepší společnosti“ mezi sruženáři nepočítá.“

● Diskutovalo se také o složení družstva...

„O tom se po neúspěchu diskutuje vždycky a novináři nám vynadají v každém případě, ať mančaft sestavíme jakkoliv. Jistě, chtěli jsme s trenérem Seidlem postavit Kopala, kluci hlasovali pro jiné složení. A Kopal, jemuž se v jednotlivcích dařilo ze všech nejméně, sám ustoupil. Mám z toho zkušenost, že přílišná demokracie v závodním sportu škodí, jenže na druhé straně si říkám: Kdybychom postavili Kopala a on znovu neuspěl, co bychom „schytali“ potom?! To je loterie...“

● Přejdeme tedy raději do budoucnosti: jak to vypadá s přípravou na olympijskou sezónu?

„Dobře! Splnili jsme všechno, co jsme si naplánovali. Kromě drobných výpadků Pustějovského (koleno) a Kovaříka (rameno) — obojí znamenalo narušení tréninku asi na dva týdny — jsou všichni zatím zdraví. Výsledky v testech na hřišti a v terénu jsou velmi dobré, horší byly parametry naměřené v laboratoři. Jenže jsme šli na výzkum hned po návratu z hor a tím byl výsledek možná poznamenán. Podle dr. Krejčího se to v takových případech stává. Je to signál, upozornění, tragédie z toho ale pochopitelně dělat nebudeme. V závodech může být všechno jinak — ať testy vyjdou nebo ne.“

Kluci absolvovali šest letních závodů, z nichž se čtyřikrát běhalo na kolečkových lyžích a dvakrát byl běžec-ký kros. S těmi lyžemi to je ale také spíš zábava. Domnívám se — přesto, že jsme v závodech uspěli — že koleč-

Milan Kučera

Snímek Bohumil Hynek

kové lyže, často poruchové, výsledky dost ovlivní. Někdy je důležitější na čem závodník jede, a ne v jaké je formě.“

● Pro sezónu se překvapení nerýsuje?

„Opakují: Je to letní motivace a „zábava“! Nerad bych z ní dělal závěry. Víte, problém je v tom, že každé národní družstvo trénuje jinak. Jedni zdůrazňují běh, a potom jim nejdou kolečkové lyže, jiní naopak neumějí běhat. Někteří trenéři zdůrazňují v přípravě kolo, druzí něco jiného. Skutečná vizitka přijde až na sněhu a ve skutečné zimní kombinaci. Letos máme výhodu, že první závod SP se jede u nás a můžeme proto postavit dvojnásobek lidí. Bude-li dostatek sněhu, mohla by z toho být lepší prověrka před sezónou, než jsou všechny letní závody dohromady.“

Sruženáři by zase chtěli uspět. Vždyť v minulé sezóně byli z našich lyžařů nejúspěšnější, zapomenout nesmíme ani na velmi úspěšné juniory z Reit im Winkl. A jaké máme podmínky?

„To je věčné téma... Moje odpověď je jednoznačná — horší než mnoho jiných států. Ale to přece neplatí jenom v lyžování nebo ve sportu vůbec! Tato země má zatím ve všech oborech, ve všech druzích lidské činnosti horší podmínky než nejvyspělejší státy světa. Podívejte se na podmínky našich vědců, umělců, techniků! Všichni jsou možnostmi daleko za světem a výsledky s ním nejednou drží krok. My si musíme uvědomit, že podmínky zatím neovlivníme, klimatické vůbec nikdy. Proto ale nesmíme přestat pracovat.“

+

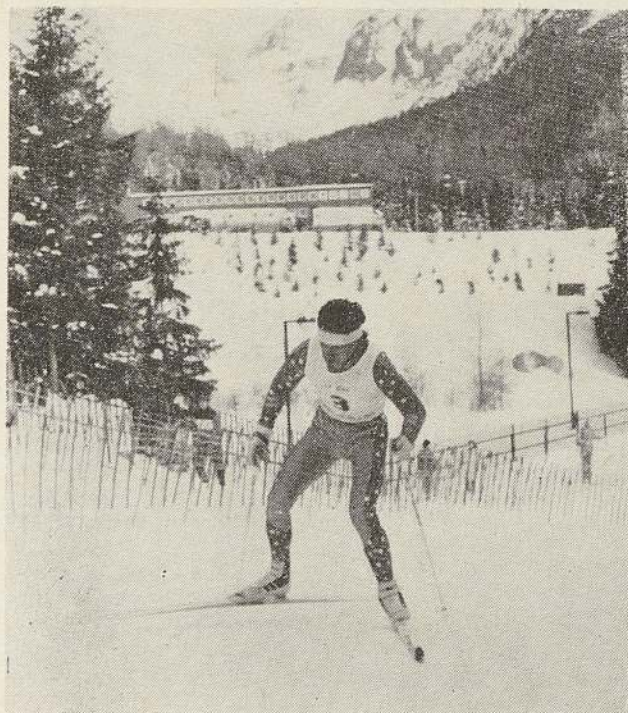
Co říká trenér reprezentace Vladimír Seidl?

„Vytvořili jsme vlastně tři družstva: „Áčka“, juniorskou reprezentaci a tým pro Evropský pohár. V posledním budou ti, kteří ještě mají možnost něco dokázat, o místo v reprezentaci A se poprat. Třeba Skopek, Kerda nebo František Repka. Z loňských juniorů nedělejme předčasně hvězdy. Dozrávání mladých přichází jakoby ve vlnách, takže mě netrápí, proč to momentálně nejde Hradilovi, Pánkovi, Bayerovi.“

Základ reprezentačního „áčka“ tvoří závodníci, kterým je kolem 23 let. Výjimkou je Kopal, který si získal autoritu osobností v týmu a kluci ho tak berou. Není pravda ani to, že minulou sezónu neuspěl. Neuspěl ve Val di Fiemme, jinak byl v sezóně nejlepší!“

Ještě o jedné věci je dobré se zmínit: Loni byly problémy, co s Kovaříkem. Úvahy, zda s ním počítat pro mistrovství světa, vyzněly pro závodníka nakonec negativně, ale teď se ukázalo, že mu takový závěr prospěl. Kovařík totiž vyhrál Evropský pohár a má tudíž zaplacené všechny závody SP na evropském kontinentu. To by se sotva podařilo, kdyby byl v přípravě na Val di Fiemme, kde na takové zazáření patrně výkonost ještě neměl. Pro mladé i pro trenéry máme další poučení — počkat se mnohdy vyplatí!

K. B.

František Máka

Snímek Jaroslav Trousil

Slavné osobnosti zimních olympiád

I. ZOH: Chamonix 24. 1.—4. 2. 1924

Thorleif Haug (1894—1934)

Norský lyžař se stal v Chamonix králem lyžařů. Získal tři zlaté medaile: v běhu na 18 a 50 km a v závodě sruženém. Vytvořil olympijský rekord v klasickém lyžování, který nikdo nikdy nepřekonal. Mimořádný výkon podal především v lyžařském maratónu, který se jel na trati vojenské hlídky, prodloužené o 18 km. Stopa byla zledovatělá, místy až nebezpečná, zejména prudký výstup ze 1430 na 1820 metrů a následný sjezd. Průběh závodu ještě zkomplikovala hustá vánice. Také díky počasí deset z původně 43 přihlášených závodníků nenastoupilo. Haug vyjel s číslem 23, dokázal předjet 20 závodníků a zvítězit v čase 3:44:32,0 h před svými druhy z družstva Strömstadem a Grøttumsbraatenem.

Haug získal dokonce medaili ve skoku — bronzovou, ale po padesáti letech, tedy čtyřicet roků po jeho smrti, se pořadí změnilo a Nor se posunul na 4. místo.

II. ZOH: Sv. Mořic 11.—19. 2. 1928

Johan Grøttumsbraaten (1899—1983)

Byl skvělým nástupcem Hauga v norském družstvu. Již na prvních ZOH dal o sobě vědět medailovým umístěním v obou bězích a ve Sv. Mořici vyhrál běh na 18 km. Jen nevolnost mu zabránila, aby úspěšně proběhl maratónskou trať. Stal se nejúspěšnějším lyžařem 20. a 30. let, trojnásobným olympijským vítězem, šestinásobným mistrem světa a desetinásobným vítězem Holmenkollenu. Svoji kariéru uzavřel na ZOH 1932 třetím olympijským vítězstvím.

III. ZOH: Lake Placid 4.—13. 2. 1932

Veli Saarinen (1902—1969)

Finský závodník se stal nejúspěšnějším běžcem olympijských závodů. Obsadil třetí místo v běhu na 18 km a vyhrál maratón. Maratón se v Lake Placid jel za neuvěřitelných podmínek, téměř na hranici regulérnosti. Běžci tápali a hledali stopu, trať neměla občerstvovací stanice, zato měla příkrá stoupání a ještě příkrější sjezdy. Sněhem prokukovalo kamení a lyžaři

Toni Sailer

museli často lyže odepnout a pokračovat pěšky s nimi na ramenu. Start byl třikrát odložen pro technickou úpravu tratě, ale ani toto odložení nepomohlo. Veli Saarinen prokázal nejlepší fyzickou kondici i orientační smysl a svým soupeřům utekl.

Závodil do roku 1938, kdy se stal ústředním trenérem finského družstva a tuto funkci zastával až do roku 1968.

IV. ZOH: Garmisch-Partenkirchen 6.—16. 2. 1936

Birger Ruud (1911)

Pochází z velmi úspěšné sportovní norské rodiny, spolu s bratry Sigmundem a Absjörnem získali čtyři olympijské medaile a pět titulů mistra světa. Birger byl nejen vynikajícím skokanem (1936 zlato na ZOH), ale i nedostížitým sjezdařem. V Ga-Pa svou odvážnou a útočnou jízdou zvítězil ve sjezdu před všemi specialisty, ve slalomu obsadil šesté a v kombinaci čtvrté místo. Medaili však nezískal, protože MOV tehdy rozhodl udělovat medaile jen za kombinaci.

V. ZOH: Sv. Mořic 1.—8. 2. 1948

Henri Oreiller (1925—1962)

Druhá světová válka přinesla velké ztráty i v řadách sportovců. V roce 1948 nastupovala nová, mladá generace a ve Sv. Mořici se utkala s generací předválečnou. Mezi mladíky se objevil Francouz H. Oreiller, osobnost nezatížená žádným technickým dogmatem. Měl vynikající reakční schopnost a navíc byl dítětem štěstí. Na co sáhl, to se mu dařilo. Závod ve sjezdu se jel na trati dlouhé 3,5 kilometru, s výškovým rozdílem 800 metrů. Oreiller po celou jízdou nesmírně riskoval, minimálně tlumil tempo a záladností tratě překonával jen díky své akrobatické dovednosti. Zvítězil časovým náskokem 4,1 s před Rakušanem Gabelem. Ve slalomu byl třetí a tým si zajistil zlato v kombinaci.

Štěstěna ho opustila v roce 1962, kdy se stal obětí autohavárie.

VI. ZOH: Oslo 14.—25. 2. 1952

Trude Jochumová-Beiserová (1927)

Tato malá (jen 154 cm) Rakušanka zaujala pozornost diváků již na předchozí olympiádě, kde obsadila druhé místo ve sjezdu a zvítězila v kombinaci. ZOH v Oslo stály na konci její velmi úspěšné sportovní kariéry, získala zde zlato ve sjezdu. V roce 1950 se provdala za lyžařského instruktora Hanse Jochuma.

Hallgeir Brenden (1929)

Norský běžec byl oficiálně vyhodnocen za druhého nejúspěšnějšího závodníka her. Jeho prvním velkým úspěchem bylo v Oslo vítězství v běhu na 18 km, nemalou měrou přispěl také k získku stříbrné medaile svého družstva ve štafetě. Sám však za svůj největší úspěch pokládal až vítězství na další olympiádě v Cortině d'Ampezzo, kde startoval na 15kilometrové trati.

VII. ZOH: Cortina d'Ampezzo 1.—5. 2. 1956

Toni Sailer (1935)

Rodák z rakouského Kitzbühelu na sebe upozornil už ve školním věku neobvyklým talentem pro jízdou na lyžích. A když má někdo v Rakousku neobvyklý talent, tak už to něco znamená. Toni měl startovat už na mistrovství světa 1954, ale zabránilo mu v tom zranění. Jeho kariéra tedy začala až o rok později, kdy se stal suverénním vítězem na Lauberhornu. Pak přišly olympijské hry a Toni zúročil neobvyklý talent. Vyhrál všechny tři sjezdové disciplíny: sjezd, slalom i obří slalom. Pak mu trochu stoupla sláva do hlavy, a když byl zbaven amatérské kvalifikace, zkusil to jako filmová hvězda, zpěvák a herec. V nové životní roli však neměl příliš štěstí a po čase se vrátil zpět k lyžování, tentokrát jako trenér a reportér.

VIII. ZOH: Squaw Valley 18.—28. 2. 1960

Veikko Johannes Hakulinen (1925)

V padesátých letech byl finským králem běžecké stopy a déle než deset roků nejoblíbenějším sportovcem Finska. V ob-

dobí 1952 až 1960 získal 14 medailí na mistrovstvích světa a olympijských hrách. Na obou vrcholných soutěžích vybojoval po třech zlatých, třech stříbrných a jedné bronzové medaili. Nejznámější je asi jeho vítězství v maratónu na ZOH 1952 v Oslo. Na ZOH 1956 v Cortině d'Ampezzo svedl dva těžké a vyrovnané souboje se Švédem Jernbergem: na 30 km byl rychlejší, v maratónu obsadil druhé místo. Nejtěžší zkoušku podstoupil na ZOH 1960, kde finská štafeta úporně bojovala s norskými soupeři. Hakulinen běžel poslední úsek a podařilo se mu zatím nevídané: Zvítězil o pouhou polovinu lyže a zajistil Finům zlato. Svoji kariéru zakončil v roce 1964, ale na lyžování nezanevřel, závodil v biatlonu a v lyžařském orientačním běhu.

Je jediným finským sportovcem, kterému ještě za jeho života postavili sochu, stal se hlavním hrdinou knihy i filmu. V roce 1966 se mu dostalo pocty nejvyšší. Byl vyznamenán Velkým záslužným křížem Finska, propůjčovaným pouze dvanácti významným žijícím Finům.

IX. ZOH: Innsbruck 29. 1.—9. 2. 1964

Klavdija Bojarskichová (1939)

Vynikající technická běžkyně, která byla v polovině šedesátých let vedle Kolčinové oporou sovětského ženského družstva. Startovala sice pouze na dvou vrcholných světových soutěžích, ale vždy s mimořádným úspěchem. Na ZOH 1964 dosáhla v obou hladkých bězích, na 5 a 10 km, nejrychlejší čas a získala jako debutantka dvě zlaté medaile. Stejně úspěšná byla o dva roky později na MS v Oslo, kde ke dvěma zlatými stačila přidat ještě jednu stříbrnou medaili.

Sixten Jernberg (1929)

Švéd Jernberg je považován za jednoho z neúspěšnějších běžců všech dob. Na vrcholných soutěžích získal celkem 15 medailí: na ZOH čtyři zlaté, tři stříbrné a dvě bronzové, na MS čtyři zlaté a dvě bronzové. Je dvojnásobným olympijským vítězem v maratónu (1956 a 1964) a byl na obou těchto hrách vyhodnocen nejlepším lyžařem. Přestože mu olympijské hry přinesly nehynoucí slávu, považuje za svůj nejkrásnější vavřík 1. místo před Hakulinem a dalšími třemi Finy v běhu na 50 km na mistrovství světa 1958 v Lahti.

Jernberg měl mimořádnou schopnost připravit se dokonale na největší závody a dokázal plnit velké úkoly. Byl nejen vynikající taktik, ale měl i obrovskou vůli, která snad byla ještě důležitější než jeho technické umění.

Sixten Jernberg

Galina Kulakovová

X. ZOH: Grenoble 6.—18. 2. 1968

Jean-Claude Killy (1943)

Francouzský sjezdař, všestranný jezdec, velká osobnost světového lyžování. Geniální jezdec pohybující se po sjezdovkách spíše instinktem než vybroušenou technikou. Na začátku jeho oslávující kariéry bylo vítězství na mistrovství světa 1966 v Portillu. V prvním ročníku Světového poháru získal maximální počet 225 bodů a vítězství zopakoval ještě v roce 1968 s 200 body. Svoji kariéru korunoval právě na olympijských hrách v Grenoblu, kde zvítězil ve všech třech disciplínách: sjezdu, slalomu a obřím slalomu a po Tonim Sailerovi se stal druhým lyžařem v historii ZOH, kterému se tento kousek podařil.

Po skončení závodní činnosti působil jako profesionální jezdec, později se věnoval obchodní činnosti zaměřené na výrobu a prodej lyžařské výstroje a výzbroje.

Jiří Raška (1941)

Je naším nejúspěšnějším skokanem, na ZOH v Grenoblu vybojoval zlato na středním můstku a stříbro na velkém můstku. K oběma olympijským medailím přidal ještě stříbro z mistrovství světa 1970 ve Vysokých Tatrách.

Toini Gustafssonová (1938)

Svédky narozená ve Finsku, nejúspěšnější lyžařka grenobelské olympiády, dvojnásobná držitelka zlaté medaile z těchto her, trojnásobná vítězka na Holmenkollenu a jedenáctinásobná mistryně Švédska.

Její vítězství na olympiádě bylo nečekané, favoritkami byly sovětské běžkyně, především na desetakilometrové trati. Svědky, která vybíhala 34., tj. předposlední, však běžela rytmicky a svým soupeřkám doslova utekla. Zvítězila s náskokem 1:08,1 s. Na poloviční trati už nebylo její vítězství tak zářivé (náskok 3,2 s), soupeřky si pravděpodobně dávaly na plavovlásku větší pozor. Svým výkonem přispěla také ke stříbru švédské štafety, kde jako jediná dokázala zaběhnout 5 km pod 19 min. S lyžováním skončila prakticky na vrcholu své kariéry v roce 1968.

Harald Grønningen (1934)

Norský běžec byl vyhlášen nejúspěšnějším lyžařem na ZOH v Grenoblu, byl dvojnásobným olympijským vítězem a mistrem světa. Jeho prvním úspěchem na mezinárodním kolbišti byl zisk dvou stříbrných medailí na ZOH 1964 v Innsbrucku, na mistrovství světa 1966 pomohl ke zlatu norské štafetě. O dva roky později nastoupil na startovní pásku jako nejstarší účastník her. Přesto se mu podařilo vyhrát běh na 15 km a podat fantastický výkon na třetím úseku štafety. Nórové se tehdy ve štafetě zvláště vyznamenali. Všichni čtyři běžci zaběhli na svých úsecích nejrychlejší časy a vybojovali pro Norsko první zlatou ve štafetách.

XI. ZOH: Sapporo 3.—13. 2. 1972**Galina Kulakovová (1942)**

Je velkou postavou světového lyžování, čtyřikrát startovala na olympijských hrách a čtyřikrát na mistrovství světa. Za tu dobu získala 18 medailí. První větší závody běžela v Sovětském svazu v roce 1968 a před Grenoblem byla zařazena do reprezentačního družstva SSSR. V Grenoblu získala první mezinárodní úspěch, stříbrnou medaili v běhu na 5 km. Velkým triumfem pro ni skončila olympiáda v Sapporu, kde stála na nejvyšším stupni třikrát: po běhu na 5 a 10 km a po štafetě. O dva roky později své trojnásobné vítězství zopakovala na mistrovství světa ve Falunu. V roce 1976 opět přispěla k vítězství sovětské olympijské štafety.

Obdiv zaslouhuje především délka její závodní činnosti. Na vrcholných světových soutěžích jí příznivci lyžování vídali šestnáct let, poslední starty na mistrovství světa absolvovala ve čtyřiceti letech na mistrovství světa v Oslo 1980. Dnes se věnuje trenérské práci.

Helena Sikolová (1949)

Byla vedoucí osobností československého družstva běžkyň na přelomu šedesátých a sedmdesátých let. Startovala na mistrovství světa ve Vysokých Tatrách v roce 1970, kde doběhla na 5 km trati 17., štafetě pomohla k 5. místu. Větší úspěch jí čekal v Sapporu: bronz na 5 km a šesté místo ve štafetě, na 10 km doběhla sedmá.

Marie-Thérèse Nadigová (1954)

Mladá Švýčarka na sebe poprvé výrazně upozornila na mistrovství své země v roce 1970 a zařazení do reprezentačního družstva na sebe nedalo dlouho čekat. Následoval rychlý vzestup, jaký poznala jen málokterá lyžařka. Na ZOH v Sapporu, krátce před 18. narozeninami, si vybojovala zlatou v obřím slalomu a nechala za sebou A. Moserovou-Pröllovou. Ovšem této závodnici musela místo na výsluní nakonec přepustit na další tři roky. Forma se jí vrátila nakrátko v roce 1975, kdy zářila ve Světovém poháru. Jejimi nejlepšími lety byly roky 1980 a 1981, ovšem olympijského zlata se už ne-

dočkala. V Lake Placid se musela spokojit s bronzem.

Vjačeslav Veděnin (1941)

Je nositelem čtyř zlatých, dvou stříbrných a jedné bronzové medaile z olympijských her a mistrovství světa. Na ZOH startoval dvakrát: 1968 a 1972. V roce 1968 se postaral o senzacii v běhu na 50 km, kde z desátého místa v polovině trati se díky obrovské síle paží dostal až na třetí místo v závěru závodu a ve finiši se posunul na stříbrnou příčku. V Sapporu zvítězil v běhu na 30 km a v maratónu doběhl třetí.

Bernhard Russi (1948)

Pochází ze švýcarské sportovní rodiny a svou kariéru zahájil v osmnácti letech. V roce 1968 se stal juniorským mistrem Švýcarska ve sjezdu, v roce 1970 se představil na mezinárodní scéně. A hned úspěšně, byl 10. na Lauberhornu a čtvrtý na Kandaharu. To pro něj znamenalo zařazení do reprezentačního družstva pro mistrovství světa ve Val Gardè. V roce 1971 potvrdil své mistrovství ve sjezdu Světového poháru (1.) V Sapporu získal ve sjezdu zlato, stříbro přidal ještě o čtyři roky později. Tam se musel sklonit před Franzem Klammerem a spokojit se se stříbrem.

XII. ZOH: Innsbruck 4.—15. 2. 1976**Rosi Mittermaierová (1950)**

Rodačka z Reit im Winkl v SRN, nejúspěšnější sjezdářka své země v poválečné době, dvojnásobná vítězka na olympiádě 1976, vítězka Světového poháru 1976 a čtyřnásobná mistryně SRN. Závodní kariéru zahájila v šestnácti letech, jezdila však příliš razantně, a tak se jí nevyhnula četná zranění, která oddalovala její vstup mezi lyžařskou elitu. Ten se jí povedl až v Innsbrucku, kde zvítězila ve sjezdu a slalomu, v jednokolovém obřím slalomu jí o triumf připravila Kanaďanka Kreinerová. Úspěšný rok 1976 završila vítězstvím ve Světovém poháru, a tím také skončila se závoděním.

Anton Innauer (1958)

Mezi skokany byl jednou z nejvýraznějších osobností Rakůšan Innauer. Jeho dokonalá technika a vybroušený styl mu přinesly olympijské vítězství až v roce 1980, ale už v roce 1976 byl na velkém můstku druhý. Zároveň byl dvojnásobným držitelem světového rekordu.

Upozornil na sebe svými výkony v sedmnácti letech, kdy v Lietu 1975 poprvé zvítězil a získal titul juniorského mistra Evropy. V roce 1976 svůj úspěch zopakoval na MEJ v Liberci. V témže roce při letech na lyžích v Oberstdorfu doletěl na rekordních 174 m a poslední den je překonal (176 m). Tento výkon byl šestnáctkrát ohodnocen nejvyšší možnou známkou — 20! I jeho však pronásledovala četná zranění, což byl i jeden z důvodů, proč ukončil v roce 1977 závodní činnost.

XIII. ZOH: Lake Placid 13.—24. 2. 1980**Raisa Smetaninová (1952)**

Je druhou nejúspěšnější a nejdéle závodící běžkyní sovětského družstva. Jejím prvním úspěchem na mezinárodní scéně bylo třetí místo na 5 km na mistrovství světa ve Falunu (1974). O dva roky později — na ZOH 1976 v Innsbrucku — dosáhla největšího úspěchu ve své závodní kariéře. Na pětikilometrové trati se utkala s tehdy nejlepší Finkou Helenou Takaloovou. Ta Smetaninovou ve finiši porazila o 1,07 s. Na dvojnásobné trati se obě běžkyně sešly znovu, tentokrát zvítězila Smetaninová. V Lake Placid získala sovětská běžkyně svou čtvrtou zlatou medaili, tentokrát na těžké pětikilometrové trati, sovětské štafetě pomohla ke stříbru. Výčet dalších jejích úspěchů není uzavřen, protože Raisa Smetaninová stále ještě běhá.

Ulrich Wehling (1952)

Mimořádný sduženářský talent, trojnásobný olympijský vítěz a mistr světa v závodě sduženem. Poprvé stál na nejvyšším stupni při mezinárodních závodech na juniorském mistrovství Evropy 1971 v Nessekwangu. V roce 1972, jako devatenáctiletý reprezentant NDR, porazil na ZOH v Sapporu velkého favorita Fina Rauna Miettina a získal svou první zlatou olympijskou medaili. Na MS ve Falunu obhájil své prvenství ze Sappora, byl první ve skoku, v běhu odolal tvrdě útočícímu Hettichovi ze SRN. V Lake Placidu dosáhl vrcholu své závodnické kariéry — získal třetí zlatou olympijskou medaili.

Nikolaj Zimjatov (1955)

Čtyřnásobný olympijský vítěz, reprezentant Sovětského svazu, se stal v Lake Placidu nejúspěšnějším lyžařem. Byl vynikajícím technikem, běhal neobyčejně lehce i v nejtěžších stoupáních a ani sjezdy mu nečinily potíže. Jeho prvním mezinárodním úspěchem byl zisk stříbrné medaile v běhu na 30 km na MS 1978. Na ZOH 1980 vítězně absolvoval dva nejdelší běhy: na 30 i 50 km. Na mistrovství světa o dva roky později nemohl

Květa Jeriová

startovat pro onemocnění, ale na olympiádě v Sarajevu na startu opět byl. Na třicítce se utkal se dvěma největšími soupeři Zavjalovem a Svanem a dokázal obhájit své prvenství z Lake Placidu.

Thomas Wassberg (1956)

Vedoucí běžec švédského družstva v letech 1979–1984, trojnásobný olympijský vítěz a mistr světa, čtrnáctinásobný mistr Švédska. Typický silový běžec poprvé zvítězil na mistrovství Evropy juniorů 1974 v běhu na 15 km. Mezi dospělými poprvé stanul na nejvyšším stupni (ve velkém závodě) právě na OH v Lake Placidu, kde na patnáctce svedl dramatický souboj s Finem Mietem, kterého nakonec porazil menším možným časovým rozdílem 0,01 s. Na mistrovství světa 1982 v Oslo vyhrál lyžařský maratón opět ve strhujícím finiši před Sovětem Burakovem. Nejtěžší závod absolvoval až na ZOH v Sarajevu 1984, kdy se utkal se svým žákem Gunde Svanem. Neuvěřitelným závěrem odsunul Svana na druhou pozici a zvítězil rozdílem 4,9 s.

XIV. ZOH: Sarajevo 7.—19. 2. 1984

Marja Liisa Hämmäläinenová (1955)

Na ZOH 1984 v Sarajevu nejúspěšnější lyžařka, trojnásobná vítězka her, členka vítězné štafety na MS 1978, dvojnásobná vítězka Světového poháru, desetinásobná mistryně Finska. Dlouho stála ve stínu dvou velkých Finek, Heleny Takaloové a Hilky Riihivuoriové. Teprve vítězstvím ve Světovém poháru 1982–83 se jí podařilo proniknout do světové špičky. Když jí bylo osmadvacet let, přijela na olympiádu do Sarajeva a dokázala, co znamená houževnatost a touha po vítězství. Třikrát stála na stupních vítězů a vždy na tom nejvyšším. Po běžích na 5, 10 i 20 km. Porážena byla jen jednou — ve finiši štafety, která bojovala o stříbro. Nás může těšit, že to byla Květa Jeriová, která dokázala Hämmäläinenovou v závěrečném spurtu porazit. V posledních sezónách jezdí pod jménem Kirvesniemiová.

Květa Jeriová (1956)

V letech 1978 až 1984 se zúčastnila třikrát mistrovství světa a dvakrát startovala na olympiádě. Během své šestileté závodní činnosti získala devětkrát titul mistryně ČSSR a čtyři medaile na vrcholných světových soutěžích: stříbrnou medaili ve štafetě na ZOH 1984 a tři bronzové medaile: na ZOH 1980 a 1984 v běhu na 5 km a na mistrovství světa 1982 na dvojnásobné záti. Její bronzová medaile z Lake Placidu byla tehdy jedinou medailí, kterou z olympiády naši lyžaři přivezli. Jejím nejdratičtějším závodem byly štafety na ZOH v Sarajevu, kde

běžela jako finišmanka štafety, kterou tvořily ještě Dagmar Švubová, Blanka Paulů a Gabriela Svobodová. Květa Jeriová se dokázala vypnout k téměř neuvěřitelnému výkonu a ve finiši předběhla o 3,3 s Finku Hämmäläinenovou.

Gunde Anders Svan (1962)

Člen švédské reprezentace, vynikající technik, který ovládá nejen klasickou metodu, ale i bruslení. Nejúspěšnější lyžař ZOH 1984 v Sarajevu, kde získal dvě zlaté medaile. V lyžařském sprintu tam běžel dvanáct kilometrů v čele závodu a získal první zlato, na třicítce se vklínil mezi dva sovětské běžce a doběhl třetí, na padesátce se utkal s Thomasem Wassbergem a o Svanově stříbru rozhodl nepatrný časový rozdíl 4,9 s. Na druhé zlato si sáhl po doběhu štafet. O čtyři roky později v Calgary stál na nejvyšším stupni zase dvakrát — ve štafetě a po lyžařském maratónu. Trojnásobný vítěz Světového poháru ještě neřekl své poslední slovo a na příští olympiádě ho nejspíš znovu uvidíme na startu.

Matti Ensio Nykänen (1963)

Mimořádný skokanský talent, držitel osmi zlatých, jedné stříbrné a dvou bronzových medailí z mistrovství světa a olympijských her. Na olympijských hrách v Sarajevu získal dvě medaile, zlato na P–90 a stříbro na P–70. Ještě úspěšnější byl o čtyři roky později, kde držel v ruce tři zlaté medaile: za dva individuální závody i za družstva. Smutnější bylo pokračování jeho kariéry, kdy se ukázalo, že postavení „enfant terrible“ neunese. Je však jistá naděje, že se po uklidnění bouřlivých let na můstky vrátí.

XV. ZOH: Calgary 13.—28. 2. 1988

Alberto Tomba (1966)

Ital Tomba byl všeobecně pokládán za vysokého favorita. Jedněmi oslavován a pokládán za bezvadného kamaráda a společníka, druhými zatracován coby hýřil, nastoupil na start obřího slalomu se startovním číslem jedna a to mu zůstalo až do cíle v obou kolech. Na závěr programu sjezdových disciplín se pak jel slalom. Za hustého sněžení a na velmi náročné trati se mladý Ital postavil znovu na start a opět se nenašel nikdo, kdo by jeho odvážné jízdy odolal. Jel stylově i technicky perfektně a naprosto zaslouženě zvítězil.

Vreni Schneiderová (1964)

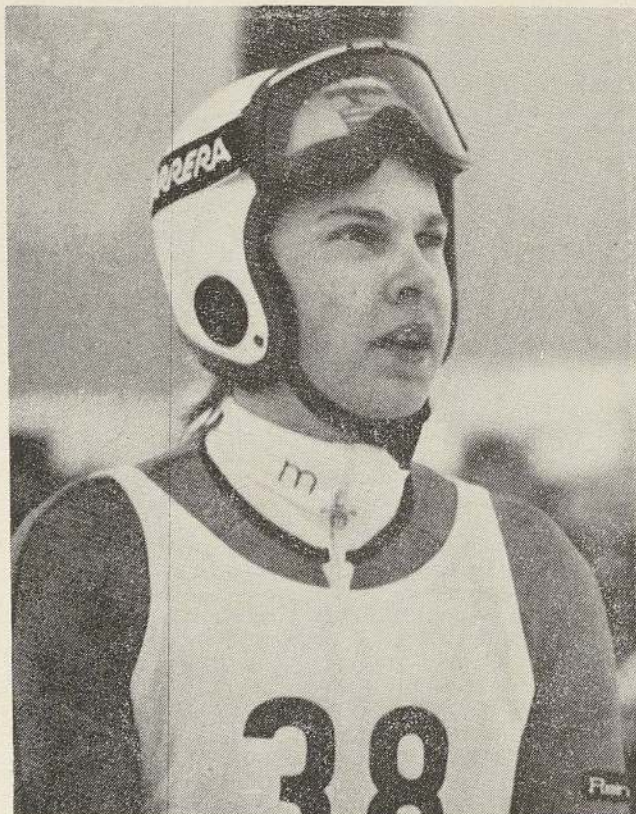
Švýcarská reprezentantka, která se poprvé v závodech Světového poháru představila v roce 1983. První titul mistryně světa si v obřím slalomu (své oblíbené disciplíně) vyjela v roce 1987 v Crans-Montaně. V olympijském roce 1988 se soustředila především na olympijské boje. V nich dosáhla největších úspěchů a získala i přezdívkou Gold Vreni. Dvěma brilantními jízdami ve slalomu dosáhla nejlepších výsledků a získala první zlato. Dva dny nato stála na startu obřího slalomu. První kolo se jí nevyvedlo, dojela až pátá. Jiná lyžařka by se dostala do psychického stresu, ale Schneiderová měla nervy v pořádku. V druhém kole jela s plným nasazením a o 0,93 s se dostala před Kinshoferovou, která se už viděla na nejvyšším stupni.

Pavel Ploc (1964)

Pochází ze sportovní rodiny, první úspěchy sklízel už jako žák a dorostenec. První velký mezinárodní úspěch získal v Harrachově v roce 1983 na turné Bohemia. V téže roce se v Harrachově konalo mistrovství světa v letech na lyžích, kde Ploc skončil na rekordních 181 m a v celkové klasifikaci se zařadil na druhé místo za vítězného Ostvalda. Následovaly olympijské hry v Sarajevu a bronzová medaile na P–90, hned v dalším roce na mistrovství světa v letech na lyžích v Planici si bronz zopakoval. V roce 1988 se znovu představil na olympijských hrách a zahájil stříbrem na středním můstku, na velkém byl pátý. Družstvu se medailí získat nepodařilo, skončilo čtvrté.

Marjo Matikainenová (1965)

Narodila se pod šťastnou hvězdou finského lyžařského nebe. Samozřejmějnost pohybu, cit pro odraz, vynikající skluz. Mezi dospělými se dlouho nerozhlížela: První sezóna a hned medaile z velkého závodu — z olympijských her v Sarajevu si přivezla bronz ze štafety. Brzy přišly další úspěchy — v roce 1986 vyhrála Světový pohár, o rok později své vítězství zopakovala a na mistrovství světa v Oberstdorfu jí pověřili na krk zlato za klasickou pětku. Pak přišlo Calgary. Tam si naposledy zaběhla pětku a opět vítězně. Dvojnásobná vzdálenost znamenala bronz, medaili ze stejného kovu přidala po štafetách. Vrcholem bylo mistrovství světa v Lahti 1989: zlato na 15 km klasicky a ve štafetě, stříbro na 10 km volnou technikou, bronz na klasické desítce a stejný kov na 30 km volně.

Matti Nykänen

Snímky Dalibor Richter

Současné pohledy na výuku lyžování

Fakulta tělesné kultury Palackého univerzity v Olomouci a Československý svaz lyžařských škol pořádaly 12. a 13. října seminář na téma „Lyžování pro všechny“.

SPOJENÍ TEORIE A PRAXE

Seminář porovnával teoretické přístupy a současné tendence ve výuce lyžování s potřebami a praxí našich lyžařských škol. Už tím, že se nedíval na problémy pouze naším pohledem, nýbrž dal slovo i zahraničním odborníkům, byl historickou událostí v našem rekreačním lyžování.

O ČEM SE HOVOŘILO

Prof. Hans ZEHETMAYER (rakouský Spolkový ústav pro tělesnou výchovu): **Oblouky a vykročení**

Aplikace současné techniky špičkových jezdců na techniku „lyžařů volného času“, tedy těch, pro něž lyžování není hlavní činností: Nacvičuje se přechod z jednoho oblouku do druhého — střídání oblouků. Zdůrazňuje se úloha vnější lyže zakončovaného oblouku při zdůraznění tlaku a aktivní podíl téže lyže (která se stává lyží vnitřní) na zahájení oblouku následujícího. Uplatňuje se „vykročení“ vnitřní lyží, které vyvolává změnu postoje pro oblouk, změnu hranění a zatížení přední části palcové hrany vnější lyže a patky lyže vnitřní. S tím souvisí střídavé napínání jedné a pokrčování druhé nohy — „pedalování“.

Při nácviku se vychází z oblouků v pluhu a rychle se přejde k obloukům s rovnoběžnými lyžemi v širší stopě. Tato technika se používá již od roku 1977 při výuce rakouských dobrovolných cvičitelů lyžování a v současné době je zařazena do oficiálního rakouského výcvikového programu. Dokladem toho byl promítnutý videozáznam požadavků při praktických zkouškách rakouských cvičitelů.

Aplikace techniky závodníků v lyžování pro všechny byla zpracována také na základě pokusů s modely, na kterých se prověřuje účinnost jednotlivých izolovaných pohybových mechanismů. Práce s modely, z nichž pozornost vzbudil zvláště dálkově řízený model lyžaře, byla na semináři předvedena.

Mechanismus vykročných oblouků je v souladu nejen s technikou závodníků, ale využívá také kvalitu současné lyžařské výzbroje. Lze ho kombinovat se všemi pohybovými principy dosavadní techniky oblouků, tím odpovídá také potřebě pestrosti a atraktivity rekreačního lyžování. Umožňuje rychlý výukový postup.

Martin PUCHTLER (spolupracovník metodické komise lyžařského svazu SRN vedoucí lyžařských škol v Severním Bavorsku): **Současné směry**

v práci lyžařských škol v SRN

Prvořadým zájmem lyžařských škol SRN a vedoucích lyžařských škol v Severním Bavorsku je, aby jejich práce byla kvalitní a prodejním „zbožím“. Žák-zákazník chce radost, bezpečnost a pokrok při výuce. To je ochoten zaplatit. Požaduje také, aby co nejdříve byl schopen sjíždět oblouky s rovnoběžnými lyžemi.

Tato situace souvisí pochopitelně i s úrovní cvičitelů. Cvičitel musí mít kulturu prvotřídního prodávče, odborné dovednosti a znalosti i schopnost předávat žákům hodnoty lyžování v celém jejich rozsahu.

Současná technika sjíždění pro všechny je velmi pestrá. Využívá dnešních i tradičních pohybových mechanismů. Jejím cílem je rozmanitost, snadnost, přizpůsobení podmínkám. Technika závodníků sice motivuje, ale její mechanismy je třeba přizpůsobit lyžaři-amatérovi.

V posledních letech se v SRN hodně hovořilo o „šetrné“ technice pro lyžaře se slabší kondicí, pro lyžaře po úrazech nebo po nemoci. Nyní se ukazuje, že zásady šetrné techniky jsou velmi vhodné i pro běžného žáka, který vítá úspěšné ovládní lyží.

Martin Puchtlér doplnil svoji informaci videozáznamem ukázky SRN na kongresu Interski 1991. Poznámkou „lyžařské školy bez hranic“ upozornil na možnost činnosti lyžařských cvičitelů z ČSFR v alpských zemích, jež bude v budoucnu vázána pouze na úroveň cvičitelské práce.

Dr. dr. František VAVERKA: Biomechanika pro cvičitele

Sdělení bylo stručným úvodem do výkladu biomechaniky potřebné pro tvůrčí cvičitelskou práci. Výklad interakce mezi lyžemi a terénem při sjíždění oblouky. Pohybové principy, kterými může lyžař interakci lyže-sníh řídit.

Technika závodníka a technika pro všechny — principy jsou stejné, „lyžař pro radost“ však používá mechanismy v upraveném rozsahu a v jiné skladbě. Jeho cíle jsou odlišné.

V podobném duchu, totiž specifikovat a zkvalitňovat obsah lyžování pro všechny a držet krok s vývojem ve světě, byla i další sdělení.

Doc. dr. Miloslav ZÁLEŠÁK: Kongres Interski 1991

Současný význam mezinárodní organizace pro výuku lyžování a její tradice. Letošní kongres ve Sv. Antonu v Rakousku. Dobrá práce lyžařských škol je podmíněna spoluprací s Interski.

Doc. dr. Karel FROEMEL: Didaktické aspekty v lyžování

Výklad psychických a motivačních faktorů na úrovni učitel a žák. Příspěvek upozornil na možnosti a význam našich původních prací v didaktice lyžování.

Dr. Dušan KRÍŽ: Lyžování zdravotně oslabených a tělesně postižených

Lyžování této skupiny spoluobčanů se ve světě stále více rozšiřuje a osvědčuje. Možnosti jejich lyžařské aktivity, její specifická didaktika a příprava specializovaných cvičitelů.

Sdělení bylo doplněno videozáznamem kondiční lyžařské přípravy zdravotně postižených.

Dr. Karel STROBL: Programový učební postup oblouku přestoupením přivrátím vyšší lyže

Příklad uplatnění programované výuky v lyžování. Programovaný nácvik může obohatit praxi lyžařských škol.

Dr. Jaroslav ŽÍDEK: Charakteristika souvislosti mezi základním a závodním lyžováním

Koordinace pohybových dovedností uplatňovaných ve výuce sjíždění a ve sportovním tréninku. Otázky napojení tréninku na výuku. Mezi závodním lyžováním a lyžováním pro všechny existuje v určité míře zpětná vazba.

ZÁVĚREM

Průběh semináře naznačil možnosti a význam spolupráce lyžařských škol s vysokými školami ve prospěch teoretických podkladů lyžařského sportu pro všechny. Olomoucké shromáždění zahájilo tuto činnost. Jeho bezprostředním pokračováním bude:

1. Vydání sborníku fakulty tělesné kultury UP s referáty semináře.

2. Český svaz lyžařských škol uspořádá po domluvě s jednotlivými lyžařskými školami informace o kongresu Interski (s promítáním ukávek jednotlivých států) a o aktuálních otázkách výuky.

3. Referující na semináři se budou podílet na školení a doškolení cvičitelů pro lyžařské školy.

JIŘÍ SOUKUP

Oprava: V čísle 11/91 došlo k záměně v popisku fotografie skokana na straně 7. Na snímku není Parma, nýbrž Vacek. Děkujeme za upozornění a omlouváme se čtenářům i oběma postiženým závodníkům.

Najlepší lyžiar sveta!

Jesenné zasadanie komisií alpského lyžovania medzinárodnej lyžiarskej federácie FIS sa uskutočnilo 3. až 5. októbra v Telfse pri Innsbrucku. Zasadanie komisií boli veľmi dobre obsadené. Boli prítomní aj predseda FIS M. Hodler a generálny tajomník J. F. Kasper.

Zasadanie všetkých komisií boli poznačené prácou na príprave materiálov pre kongres FIS, ktorý sa uskutoční v júni budúceho roka v Budapešti a bude kongresom pravidlovým. Boli tu tri základné body, ktoré sa prejednávali v komisiách a prediskutovali v kuloároch hotela. Sú to: Ďalšia existencia Svetového pohára a v súvislosti s tým nový spôsob hodnotenia pretekárov tak, aby mohol byť vyhlásený najlepší lyžiar sveta. Ďalej bola nová upresnená definícia zjazdu a jeho lyžiarska filozofia. V súvislosti so zjazdom a super obrovským slalomom je potreba zvýšených bezpečnostných opatrení. Je potrebné stanoviť čo najprísnejšie predpisy.

Pre ďalšiu existenciu Svetového pohára a jeho organizáciu bola vytvorená pracovná skupina, v skutočnosti na jeho záchranu v súčasnej podobe, proti návrhom Američanov. Pracovnej skupine predsedá prezident FIS Marc Hodler. Pre túto zimnú sezónu do kongresu FIS zostáva organizácia SP v podobe, aká bola doteraz. Stanovené poplatky pre prvých 15 pretekárov na ceny a úhrady národným zväzom za štartujúcich pretekárov predstavujú do 250 000 Šfr. Národné zväzy sú rozdelené do štyroch skupín. Kalendár SP je vypracovaný na ďalšie dve sezóny dopredu. Štyridsaťpäť pretekárov nie z kvóty, ale zo zúčastnených, dostane zaplatené cestovné. Finále SP bolo dohodnuté tak, že jedno dostanú alpské zeme, potom ostatná Európa a až tak ostatné kontinenty. V súťažnom výbere pretekov SP ako hlavný rozhodca je riaditeľ SP ako profesionál FIS, pričom zo súťažného poriadku ako zástupca organizačného výboru vypadáva riaditeľ pretekov. Pre budúcu sezónu je hlavným sponzorom SP Sergio Tacchini.

Najviac diskutovaným a najprezratnejším návrhom je nové hodnotenie pretekárov tak, aby mohol byť vyhlásený najlepší pretekár sveta. Vydá sa lyžiarska listina so svetovým poradím. Bude sa zostavovať takto: Vo SP dostanú body do svetového poradia prví 30 pretekári tak, že prvý dostane 100 bodov, potom 80, 60... Z kontinentálnych pohárov (u nás Európsky pohár) podľa kvality toho ktorého závodu sa určí percento vychádzajúce z vypočítanej prírážky zo závodu. Pri dobrých pretekoch dostane prvý pretekár 25 bodov, potom 20, 15 – celkove 15 pretekárov. Pri veľmi slabých pretekoch to môžu byť body len 3, 2, 1. Uvažuje sa, že takto sa budú body pridelať už v tejto zimnej sezóne s tým, že v budúcej sezóne sa

Pernilla Wibergová

Snímek Martin Svoboda

podľa týchto bodov bude určovať štartovné poradie. Tohoročné body sa budú v sezóne 1992/93 postupne odpisovať (škrtať tak, ako v určených termínoch budú vychádzať základné listiny bodov). Ku koncu budúcej sezóny budú škrtnuté všetky tohoročné body do svetového poradia. K stanoveniu štartovného poradia bude tiež platiť štátut zranených pretekárov, čiastočne pozmenený.

K tomu je potrebné do budúca zmeniť kalendár a skoordinať ho podľa disciplín tak, aby sa každý lyžiar mohol zúčastniť čo najväčšieho počtu pretekov.

Nezávisle na zavedení nových bodoch pre svetový rebríček budú sa ďalej vypočítavať FIS body doterajším spôsobom. Tento návrh bol prijatý alpskou komisiou a v novembri ho bude prejednávať predsedníctvo FIS, aby mohol byť v tejto sezóne zavedený. Pre upresnenie postupov výpočtov pridelovania bodov boli za jednotlivé komisie určené zástupcovia, ktorí dohodnú riešiť podrobnosti.

Profesionálna skupina bezpečnostných expertov FIS vypracovala podkladový materiál o zvýšení bezpečnosti a technických opatrení pri pretekoch alpského lyžovania. Boli stanovené spôsoby používania ochranných sietí. Siete sú rozdelené do troch skupín: s ťažkou montážou, bezpečnostné siete a siete na zamedzenie vstupu divákov na trať. Sú stanovené vzdialenosti na umiestnenie ochranných sietí za sebou v závislosti na vzdialenosti upevňovacích kolíkov, ako i výška jednotlivých sietí.

V čase zasadania komisie bolo vo

svete schválených celkom 3712 traťí pre alpské lyžovanie. Homologačné dekréty FIS strácajú platnosť pre zjazd a superobrovský slalom po piatich rokoch nie dátumom vystavenia, ale rokom, v ktorom boli vystavené. Z našich traťí boli na schválenie predložené podklady na slalom a obrovský slalom na Martinských holiach a na Šachtíčkách, na Chopku v Jasnej na superobrovský slalom a variantne na slalom a obrovský slalom.

Bol projednaný návrh skupiny trénerov na zmenu výškového rozdielu v obrovskom slalome na 450 metrov. Tento bol hlasovaním zamietnutý a ponechaný výškový rozdiel 400 m ako maximum. V tejto súvislosti je potrebné posúdiť návrhy častých zmien trénerov a trénerských skupín, ktoré sa stali riadnymi členmi subkomisie FIS pre alpské lyžovanie. Pred niekoľkými rokmi vznikla nekompromisná požiadavka znížiť výškový rozdiel pri dvojkolovom obrovskom slalome a zaviesť novú disciplínu: superobrovský slalom. Zostáva otázka, či ponechať obrovský slalom, ktorý je oficiálne v pravidlách lyžovania a organizuje sa na majstrovstvách sveta a ZOH, alebo ponechať terajší charakter obrovského slalomu ako technickej disciplíny, lebo v opačnom prípade by superobrovský slalom nemal opodstatnenie.

V komisii pre rýchlostné lyžovanie, ktorá zasadala celé dni, boli hlavným problémom upresňovanie pravidiel s ohľadom na bezpečnosť a spôsob homologovania traťí pre rýchlostné lyžovanie. Je to naliehavé, lebo táto disciplína sa v posledných rokoch veľmi rozmáha na viacerých kontinentoch. Bude prvý raz na ZOH. Prejednával sa tiež spôsob pridelovania kvót pre jednotlivé národnosti.

V subkomisii ženského lyžovania, na ktorom zasadaní sa v deň zasadania zúčastnili len tri členky komisie včítanie našej Olgy Křížovej-Charvátovej, ako jeden z hlavných bodov bolo zaktívizovanie komisie. Snahou je získať váhu a dôležitosť ženskej komisie alpského lyžovania. Je potrebné, aby mala väčší vplyv pri rozhodovaní v alpskej komisii o ženskom lyžovaní, určovaní technických podmienok a možností v ňom. Bol zavrhnutý návrh, aby sa spojili ženská komisia klasického lyžovania s komisiou alpského lyžovania, čo navrhla komisia klasického lyžovania, ktorá je veľmi agilná a progresívna. Zdvôvodnením nesúhlasu je, že práce komisií majú podstatne rozdielny charakter.

Zástupcovia z talianskej Valgardey oznámili, že sa vzdávajú ďalšej kandidatury na poriadanie majstrovstiev sveta v alpskom lyžovaní. Táto skutočnosť bola rozhodnutá ľudovým hlasovaním v regióne, kde rozhodujúca skupina hoteliérov s veľkým vybavením a veľkou návštevnosťou bola proti organizovaniu majstrovstiev sveta.

Ing. LADISLAV HARVAN

Výhradní prodejce lyžařských výrobků jmenovaných firem na československém trhu. Obchodům a lyžařským klubům rádi zašleme aktuální cenovou nabídku.

KONTAKTUJTE NÁS!

Bulharská 26
101 00 Praha 10
tel.: 02/73 30 39
fax: 02/74 33 61

Do Vaší statistiky

JASPER CUP

JASPER CUP

Mezinárodní závody v severské kombinaci

12.—13. 10. — Lomnice nad Popelkou

Skok (K 70 m): 1. Sulzenbacher 227,5 (69 a 67,5), 2. Kreiner (oba Rak.) 220,1 (67 a 67,5), 3. Kopal 218,1 (66,5 a 65,5), 4. Kerda 216,7 (65 a 66,5), 5. Kučera 212,1 (65,5 a 65,5), 6. J. Kovařík 210,2 (64,5 a 66), 7. Soldát 209,4 (65,5 a 65), 8. Bayer 208,4 (65,5 a 65), 9. Schwaar (SRN) 207,0 (64,5 a 64,5), 10. Skopek 206,8 (65,5 a 63). — **Dorostenci:** 1. Stecher (Rak.) 221,6 (68 a 66,5), 2. Mrugała 215,5 (64,5 a 65,5), 3. Starker (SRN) 212,5 (67 a 64,5).

15 km: 1. Sulzenbacher 46:15,1, 2. Kopal 46:50,2, 3. Máka 46:50,3, 4. Beetz (SRN) 47:25,5, 5. Schwaar 47:47,1, 6. Skopek 47:49,5, 7. Soldát 48:04,5, 8. J. Kovařík 48:32,9, 9. Giacko 49:22,0, 10. Franke (SRN) 49:25,5. — **Dorostenci 10 km:** 1. Scharer (Švýc.) 25:32,5, 2. Bar (Rak.) 25:54,5, 3. Nováček 25:59,4, 4. Eugen 26:41,5, 5. Wirth (oba Rak.) 26:41,5. — 9. Mrugała 27:10,3.

Konečné pořadí mužů: 1. Sulzenbacher, 2. Kopal, 3. Máka, 4. Schwaar, 5. Soldát, 6. Skopek, 7. Beetz, 8. Pustějovský, 9. J. Kovařík, 10. Krause (SRN). — **Dorostenci:** 1. Mrugała, 2. Scharer, 3. Pustějovský, 4. Bar, 5. Nováček.

SKOKANI NA HMOTĚ

5. 10. v Liberci — pořadatel Ještěd Liberec

Muži (K 80 m): 1. Ploc 237,2 (87,5 a 95,5), 2. Raszka (oba Dukla Liberec) 235,4 (92,5 a 90), 3. Sakala (MEZ Frenštát) 230,5 (87,5 a 88,5), 4. Podzimek (Dukla Liberec) 219,5 (89 a 84,5), 5. Kováč 218,1 (86 a 86), 6. Parma 217,4 (85,5 a 82), 7. Jež 213,2 (88,5 a 82), 8. Švagerko (všichni Dukla Banská Bystrica) 203,0 (84 a 79,5), 9. Ji-routek (SVS) 199,9 (84,5 a 78), 10. Krejča (Dukla Banská Bystrica) 197,1 (79,5 a 80). — **Dorostenci:** 1. Goder (Ski Jilemnice) 216,4 (80 a 92,5), 2. Kašpar (SVS) 215,1 (87,5 a 84,5), 3. Mojs (Ski Jilemnice) 210,7 (81 a 89,5).

WASSBERGOVO DRUŽSTVO

Největší švédský běžec z období těsně před Svanem, Thomas Wassberg, se nyní angažuje na podporu mladých lyžařů. Konkrétně těch, kteří odrostli juniorskému týmu, ale ještě nemají takovou výkonnost, aby mohli úspěšně konkurovat zkušenějším seniorům. Wassberg: „V této době nám odchází mnoho talentovaných závodníků. Někteří v silné konkurenci ztrácejí

Příhody z trávy

Poštou na Tchaj-wan

Nejpopulárnější výpravou na juniorském mistrovství světa v Lanzu d'Intelvi byli bezesporu reprezentanti Tchaj-wanu. Ochotně rozdávali odznaky svého lyžařského týmu a pózovali před fotoaparáty i kamerami. S nejmladšími členy naší výpravy se přitahovali (zřejmě vzájemnou exotičností), tak vznikly i společné fotografie. Určité potíže byly při předávání adres. Z jejich obrazců jsme skutečně nebyli moudří, určitou naději dávalo jen nahore latinkou psané: TAI-WAN. Obkreslené obrazce nezbylo než umístit na obálku dopisu s fotografiemi. Na naší poště přijali obálku s úplným klidem. Na dotaz, za jak dlouho dojde, se pracovník pošty na mne upřeně zadíval a pravil: „Na vašem místě bych se spíš zajímal o to, kam zásilka vlastně dojde... Dostanu deset korun!“

Na lyžích s rozhlasem

Paní redaktorka Kárná z brněnského rozhlasu měla na svahu brněnské Kraví hory, coby náhradního lyžařského terénu, plně ruce práce. Natočit zvukovou kulisu jedoucích lyžařů na trávě, zpovídat nejmladší lyžaře a ještě hojovat se stávkujícím magnetofonem — zkrátka starosti víc než dost. Přesto jsme ji, jako dobrou lyžařku, přesvědčili, aby také zkusila několik jízd. Bez větších problémů si s lyžemi poradila, a tak jsme možná získali dalšího příznivce „trávy“. Kdo umí na sněhu, nemusí se totiž vůbec ničeho bát...

Lyžař ne, vojevůdce ano

U nápadu napsat do Guinnessovy knihy rekordů a snažit se v ní zaregistrovat nejmladší lyžaře na trávě, byl náš odborník na rekordy — pan Ladislav Kochánek ze Slaného. Poskytl potřebné informace, na jejichž základě bylo nutné i notářské ověření všech dokladů (diplomů a výsledeků, jakož i překlad textů) a pak se již celá zásilka vydala na cestu. Odpověď přišla zanedlouho: Celou dokumentaci si ponechávají k pozdějším referencím, ale nesledují obdobné rekordy věku. A tak se i v novém vydání muselo lyžování na trávě spokojit s jedním odstavcem. Zato namátkově otevření knihy znamenalo určité překvapení, neboť jsme se dočetli: „Nejmladším vojevůdcem byl dvanáctiletý...“

STANISLAV HLADÍK

chut do dalšího závodění. někteří z materiálních důvodů jsou nuceni hledat stále zaměstnání a tudíž pak už nemají čas na vrcholový trénink.“ Na švédském lyžařském svazu, který dostává finanční podporu od spořitelny, Wassberg vymohl, aby aspoň 600 000 švédských korun ročně šlo na podporu jeho družstva „ani juniorů, ani seniorů“.

-loh-

MEZINÁRODNÍ MISTROVSTVÍ ČSFR

Poslední zářijový víkend patřil mezinárodnímu mistrovství ČSFR v lyžování na trávě, jehož uspořádáním byl pověřen lyžařský oddíl Sokol Předklášteří. Více než šesti desítkám účastníků z ČSFR, Rakouska a Maďarska přálo také počasí. Po pátečním oficiálním tréninku byl pořad závodů zahájen v sobotu 28. 9. obřím slalomem, jehož první kolo sledovala také kamera Čs. televize. Zkrácenou trať pro mladší žáky si vyzkoušely i nejmladší naděje pořadajícího oddílu. Hlavní pozornost byla soustředěna na juniorskou a seniorskou kategorii, v níž se představili i naši

úspěšní reprezentanti z MSJ.

V kategorii zákyň zvítězila Martina Kukučková (Bezovec Piešťany), v kategorii žáků Josef Vopařil (Sl. Moravská Třebová). Z juniorek byla nejrychlejší Kamila Hojgrová (Tatran Ruda), z juniorů Michal Mačát (Sl. Moravská Třebová) a z mužů David Šojat (Gras Ski Brno).

Pozdní odpoledne téhož dne patřilo nejrychlejší disciplíně — superobřím slalomu. V žakovské kategorii byli stejní vítězové jako v první disciplíně, v kategorii juniorek se prosadila Karin Stejná (Sl. Moravská

Třebová), v kategorii juniorů opět její oddílový kolega Michal Mačát. V mužích patřilo prvenství Pavlovi Gureckému (Ski Klub Zlín).

Neděle uzavřela pořad závodů slalomem. Kategorie zákyň se stala kořistí Kateřiny Němcové z pořadajícího oddílu a v žácích do třetice Josefa Vopařila. Milan Stejný (Sl. Moravská Třebová) získal titul za vítězným Christianem Balkem z Rakouska, v kategorii mužů se podruhé radoval David Šojat. Tento závod byl zároveň posledním bodem letošního domácího pořadu lyžařů na trávě.

Rozhovor na konci sezóny

Letošní sezóna lyžařů na trávě skončila. O její stručně zhodnocení požádal náš spolupracovník předsedu české komise lyžování na trávě ing. Vladimíra Novotného.

1. Jaká byla letošní sezóna na trávě?

Ing. Novotný: Troufnu si říci, že přímo historická! Uskutečnili jsme dvě velké výpravy. Do Itálie, do Lanzo d'Intelvi na mistrovství světa juniorů, a do Turecka (Bursa) na mistrovství světa dospělých. Z Itálie jsme přivezli tři medaile zaslouhou dívek — dvě stříbrné Sylvie Lipčkové za slalom a kombinaci a bronz Karin Stejně ze slalomu. A to nemluvíme o četných umístěních v první desítku chlapců a dívek či o třetím místě Karin Stejně v dobře obsazeném závodě Evropského poháru na téže místě o týden dříve. Dobrých umístění v EP i v závodech FIS bylo víc. Naše, převážně ještě juniorská re-

prezentace, se neztratila ani mezi dospělými. Vždyť i v Bursě se naše děvčata — Lipčková a Miriam Kabátová — dostala do první desítky ve slalomu.

2. Vyskytly se názory, že naše reprezentace si vede lépe v zahraničí než doma. Opírají se hlavně o výsledky na konci sezóny.

Ing. Novotný: Je pravda, že především na mistrovství České republiky a i na mistrovství ČSFR někteří reprezentanti a v některých disciplínách neuspěli podle svých i našich představ. Souvisí to nejen s pochopitelnou únavou po velmi náročné sezóně, ale zřejmě i s určitým sebeuspokojením, zvláště těch, kteří „udělali díru do světa“. Bereme to jako určitě varování pro nás, ale hlavně pro trenéry a závodníky. Známe však také případy reprezentantů, kteří neuspěli ani doma, ani venku. Potom bude nutný radikální řez, abychom neskončili jako jiné, mnohem známější a sledovanější sporty...

3. Co našim lyžařům na trávě nejvíce chybělo?

Ing. Novotný: Naším největším problémem je kvalitní vybavení, hlavně pokud jde o lyže. Stále hraje hlavní roli nadšená a peněženka rodičů, mnohdy také jejich technická dovednost. Zahraniční výpravy bývají na všech závodech vybaveny lépe než my, přímo profesionálně. Je škoda, že nám v rozhodujících chvílích rychlé lyže chyběly. Možná bych pak mohl hovořit o výsledcích z Bursy se stejnou spokojeností jako o umístěních z Lanza.

4. Jak hodnotíte pozornost sdělovacích prostředků?

Ing. Novotný: Myslím si, že jako první pochopili význam lyžování na trávě novináři. Svědčí o tom nejen články v Lyžařství, ale i mnoho informací v denním tisku, včetně fotografií. Velkou aktivitu vyvíjí v tomto směru brněnská redakce Lidové demokracie, která od nás dostávala a otiskovala i původní zpravodajství přímo z Bursy. Zato Čs. televize projevila sice určitou snahu, ale na náš sport se dívá spíše přezíravě. Je to velká škoda. Naše odvětví má dostatek dramatickosti, nezadá si se zajímavostí zimních sjezdových závodů, navíc divák nemusí sledovat naše závodníky jen někde — v nejlepším případě — uprostřed výsledkové listiny. Jako zajímavost z této oblasti mohu uvést, že s námi natáčel i Čs. rozhlas.

5. Naše současná reprezentace má svůj zenit ještě před sebou, ale i tak je na místě otázka jejich nástupců...

Ing. Novotný: V našich oddílech je velmi málo nejmladších lyžařů, zvláště ve věku do 10 let. O to více musíme s každým zájemcem (a s jeho rodiči, bez jejich spolupráce se neobejdeme) pracovat. Proto i naši nejmladší vyjeli letos do zahraničí, a vedli si dobře. Příští rok bychom chtěli pozvat nejmladší lyžaře ze zahraničí i od nás a uskutečnit jejich setkání v rámci mistrovství světa juniorů v Kálnici.

Každý zájemce o náš sport je vítán v kterémkoliv oddíle. Mohu mu zaručit, že zklamán nebude. Nejsme sportem tělocvičen, nýbrž travnatých svahů a čerstvého vzduchu. A troufnu si říci, že sportem úspěšným.

Michal Mačát

Snímek Bohumil Hyneka

Připravil ing. STANISLAV HLADÍK

„Revolučné“ zmeny vo Svetovom pohári zjazdárov?

Vo svojej histórii [25 rokov] prešiel Svetový pohár zjazdárov, hádam najpopulárnejšia súťaž lyžiarov, viacerými zásadnejšími zmenami.

Takmer „revolučné“ vystúpenie amerických zjazdárov (a či obchodníkov so Svetovým pohárom?) pred rokom nastolilo opätovne otázku zmien SP. Postoj amerických lyžiarov vyvolal potrebu zásadných zmien v prístupe predsedníctva FIS k týmto radikálnym „revolučným“ požiadavkám, ktorým rozhodne nechýbal ultimatívny tón.

A tak nezostalo predsedníctvu FIS nič iné, ako veľmi hlboko načrieť do problematiky a zásadne pristúpiť k posúdeniu doterajšej organizácie SP zjazdárov. Hľadať optimálne, terajšej dobe vyhovujúce riešenie. Za tým účelom menovalo širokú komisiu, ktorá takmer pol roka diskutovala a napokon predsedníctvu FIS predložila svoje návrhy.

Treba povedať, že odborná komisia nemala ľahkú úlohu. Na jednej strane pomerne extrémne požiadavky pretekárov, trénerov a agentov, na druhej strane v dôsledku bezsnehových zím všeobecná recesia lyžiarskeho priemyslu, trhové ťažkosti výrobcov lyžiarskej výstroje a výzbroje, odpaďovanie sponzorov, finančné ťažkosti lyžiarskych zväzov a podobne. Ale, ako sa hovorí, „každé zlo

je na niečo dobré“. Partneri, ktorí tvrdohlavo trvali na svojich stanoviskách, stali sa prístupnejší diskusii. Zdá sa preto, že bude ľahšie uskutočniť vzájomné prijateľné štrukturálne zmeny celkom zásadného rozsahu, a nie ako doteraz v skutočnosti len „kozmetické“ úpravy.

Prvé kroky v tomto smere vykonalo predsedníctvo FIS na svojom zasadnutí v júni t. r. vo Viedni. Na základe predloženej správy spomínanej odbornej pracovnej skupiny prijalo relatívne ďalekosiahlu reorganizáciu Svetového pohára zjazdárov. Sú to tieto opatrenia:

1. Katalóg veľmi náročných, vybraných kritérií pre organizátorov miest, ktoré sa chcú uchádzať o SP.
2. Právo veta pre FIS pri menovaní miest — organizátorov SP.
3. Zostavovanie kalendára pretekov SP dva roky vopred.
4. Otváracie preteky SP sa budú strieľať medzi Severnou Amerikou a Európou.
5. Konanie pretekov SP povinne (každoročne) tiež v Škandinávii a Japonsku.
6. Obmedzenie počtu pretekov SP ročne.
7. Vzatie v úvahu požiadaviek klasických usporiadateľov pretekov SP (tradičné miesta).

8. Ustanovenie riaditeľa pretekov zjazdových SP (profesionála).

9. Možnosti organizovania SP tiež na ladovcoch a na južnej pologuli.

10. Založenie — ustavenie marketingového oddelenia v rámci sekretariátu FIS.

11. Dobré organizovaný management v rámci FIS, pokiaľ ide o SP.

12. Užšia spolupráca, diskusia a spoluvytváranie „politiky“ SP s výrobcami priemyslu lyžiarskej výstroje a výzbroje.

13. Ustavenie jury z profesionálov, vrátanie riaditeľa pretekov a bezpečnostného experta.

To sú niektoré prvé kroky v reorganizácii SP. V druhej fáze, v príprave na Kongres FIS, ktorý sa koná v roku 1992 v Budapešti, sa prediskutujú ďalšie ožehavé problémy, dostiaľ tak povediac tabuizované, ako napríklad:

- centrálné riadenie sponzorov a reklám v miestach pretekov,
- predaj všetkých televíznych práv cez FIS,
- výroba vlastného televízneho signálu,
- financovanie štartujúcich družstiev cez FIS,
- zvýšenie hodnoty cien a pod.

FIS ide vo svojich predstavách ďalej. Ak by sa tieto opatrenia ujali v zjazdovom SP, v čo dúfajú praktickí všetci zainteresovaní, mieni FIS presadzovať tieto novoty aj u Svetových pohárov v ostatných disciplínach. Tak by vlastne došlo k modernizácii celého lyžiarskeho pretekárskeho športu.

Akokoľvek by sa chcelo v týchto zmenách vidieť len ďalšiu komercializáciu lyžiarskeho športu, to si FIS naozaj nepraje. Lyžovanie by naďalej malo byť zdrojom radosti, malo by sa ďalej vo svete rozširovať, nemalo by sa stať len „obyčajnou show“ pre divákov. Podarí sa tento zámer FIS?

JÁN MRÁZ

Ze světa

PETER MÜLLER KONČÍ. Dvë stříbrné medaile ve sjezdu, to je olympijská bilance Švýcara Petra Müllera [ZOH 1984 Sarajevo a ZOH 1988 Calgary]. Navíc dvakrát vyhrál sjezdovou část Světového poháru [SP 1979, SO 1980]. „Ctižádostivý jezdec, který pro svou kondici podstoupí sebenáročnější trénink,“ uvádí se v naší encyklopedii lyžování. 6. října borec oslavil 34. narozeniny. Krátce nato západoněmecký Bild přinesl zprávu, že Müller se závodním lyžováním končí.

NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ SJEZDARKA. Ženská sportovní nadace [Women's Sports Foundation] letos již po dvanácté vybírala sportovkyně do své Dvorany slávy. Každoročně volí nejúspěšnější profesionální a amatérskou sportovkyni roku. Dále určuje, kterých šest slavných sportovkyň minulosti bude zapsáno zlatým písmem ve Dvoraně. Letos se této pocty dostalo Věře Čáslavské. O akci se zmiňujeme proto, že v šestici vyznamenaných byla letos i německá lyžařka Christl Cranzová-Borchersová. Připomeňme si největší úspěchy této kdysi veleslavné sjezdářky: Na ZOH 1936 v Ga-pa získala Cranzová zlatou medaili v kombinaci [v jednotlivých disciplínách se tehdy medaile neudělovaly]. Na mistrovstvích světa získala 14 zlatých a 3 stříbrné medaile, což je rekord, který sotva kdy bude překonán. Christl se stala patnáctkrát mistryni své země. Nyní je jí 67 let.

PRISNÍ NĚMCI. Na zasedání Německého lyžařského svazu bylo 25.10. 1991 rozhodnuto, že každý, u koho bude opětovně zjištěn doping, bude doživotně diskvalifikován. Žádná amnestie nepřichází v úvahu! Má se to týkat nejen sportovců doping užívajících, ale také funkcionářů a lékařů doping podávajících...

„SULCIK“ A HAHNENKAMM. Během své poslední návštěvy v Československu zavzpomínal současný sruženář [vítěz SP, mistr světa ve štafetě, stříbrný ze ZOH] Klaus Sulzenbacher na své mládí: „Každý, kdo pochází z Kitzbühelu, umí jezdit na sjezdovkách. Bydlím kousek od světoznámé sjezdovky Hahnenkamm. Jako kluci jsme po škole zkoušeli sjíždět jednotlivé její části. Celou sjezdovku najednou jsem ale nikdy nesjel.“

KOUPĚ JELENY VJALBEOVĚ. Víte, co si koupila nejlepší běžkyně současnosti Jelena Vjalbeová [MS 1991: 3—1—0] za přemle získané ve Světovém poháru? Poslední model Mercedesu! Slo konkrétně o model Mercedes 300 D. Jela si pro něj s manželem Urmasem do Rakouska a první jejich cesta v novém autě vedla na Dachstein k ledovci. Tam se Vjalbeová, podobně jako jiní lyžaři, pilně připravuje na zimní olympijské hry. [Tak nás mimochodem napadlo: Za koho asi bude Vjalbeová startovat v Albertville? Za Sovětský svaz nebo za Estonsko?]

Nový Drang nach Osten?

Po návratu z letošního mistrovství světa ve sjezdovém lyžování v Saalbachu si ne jeden trenér povzděchl, jak to mají v Rakousku pěkně zařízené. Všude natažené trubky, celé artilérie sněhových „kanónů“ jsou připravené spustit, kdyby chyběl sníh přírodní.

Proto překvapuje zpráva, že rakouští ekologové pozvedli varovný prst. Umělé zasněžování prý ohrožuje — byť nepřímo — přírodu! Napomáhá k dalšímu ničení stromů a keřů, erozi půdy a ke zvyšování lavinového nebezpečí. Dochází k přeměně Alp v „měsíční krajinu!“

Potom tu máme další zprávu, která se sněžnými děly přímo nesouvisí: Podle loňských statistik (západní) Němci vydali za dovolenou v zahraničí 100 000 000 000 DM. Ano, sečetli jste ty nuly správně: 100 miliard kulatých, lesklých a hlavně tvrdých marek, které jsou Němci ochotni „odložit“ v cizích zemích. Z toho množství zůstala v Rakousku plná třetina. V nemalé míře díky lyžařům, kteří do Alp pořádají hotové invaze.

A ještě jedna zpráva: V některých horských střediscích v USA a v Kanadě zřídili funkci tzv. Countdown manažera. Je to dopravní policista, který sleduje, kolik návštěvníků přijelo během víkendu do hor. Když se naplní číslo stanovené ekology jako strop, uzavře závoru. Další příliv turistů by hory jenom ničil ...

Vraťme se do Rakouska. Podle sdělení ekologů a policie by něco podobného mělo být zavedeno i v Rakousku. Pro mnohá alpská údolí by měl být stanoven „numerus clausus“, číslo, které by omezovalo počet návštěvníků, aby to po víkendech nevypadalo jako po útoku sarančat.

Samozřejmě: Hotelléři, vlekaři ani radní horských středisek nechtějí o nějakém „countdown“ slyšet. Dělají vše

pro to, aby se přival turistů ještě více zvyšoval. Určitě se i během zimy objeví další kilometry potrubí a další sněhová děla budou v pohotovosti, kdyby nebylo na čem lyžovat. A že by se z Alp měla stát „měsíční krajina“? Kdo by hned myslel na nehorší?

Vraťme se domů. Za současné situace by uvažování o nějakém „numeru clausu“ bylo hotovým nesmyslem. Pro našince je pobyt na horách stále větší a větší luxus, Němců k nám přijíždí pořád ještě málo. A eroze z umělého zasněžování? Kolik takových sjezdovek u nás máme? Sotva bychom je spočítali na prstech jedné ruky.

Ale my víme, že tu nebezpečí je. Velmi dlouho už o něm víme. Sedivé, uschlé stromy na hřebenech Krkonoš! Větrná ruleta kolem harrachovského mamutího můstku, jenom proto, že okolní smrky ustoupily nové sjezdovce. Severákem bičované holiny Jizerských hor, kde ještě donedávna lesy lákaly k tichým vyjížděčkám.

Tyto ekologické hrůzy nebyly způsobeny především turistickým ruchem. Ale mohly by přijít další, které by s ním bezprostředně souvisely. Další výstavbou lanovek, sjezdovek, hotelů, silnic, „rozšiřování kapacit“ — a další kácení lesů!

Jistě, že bychom měli být na tento nový Drang nach Osten lépe připraveni. Že by neměly všechny peníze zůstat jen v Rakousku. A že přival bude silít, je víc než jisté. Jakmile se ekonomicky zmatoří „východní“ Němci, jakmile se naše horská střediska budou přibližovat standardu „západních“ Němců.

Neměli bychom si však nechat zdupat zemi jenom proto, že „kšeft je kšeft“. Naslouchejme také dalším hlasům, které k nám z vyspělých sousedních zemí přicházejí. Varování z Rakouska je jedním z nich.

Z domova

• **Nové funkce.** Manažerem reprezentačního družstva skokanů se stal Jiří Malec. Jeho prvním počinem bylo to, že během několika týdnů sehnal půl miliónu korun na hrazení výdajů družstva! [Jak to jenom dělá?] — Zřejmě ještě než vyjde toto číslo Lyžařství, ujme se nové funkce „programového ředitele“ Dalibor Motejlek. Ten byl, jak známo, několik let trenérem skokanů USA. Po ukončení angažmá se vrátil domů.

• **Skokanský Dachstein.** 21. 10. odjízďela naše skokanská výprava ve složení Pavel Ploc, David Jiroutek, Jaroslav Sakača, František Jež, Tomáš Goder a Tomáš Raszka opět trénovat na Dachstein. Vedoucím výpravy tentokrát nebyl trenér Ján Táncoz, ale jeho asistent Jindřich Mayer. [Táncoz dělal zkoušky na bratislavské FTVŠ.] V Rakousku už naši skokani pomalu zaměřovali svůj trénink na zahájení Světového poháru, který začíná v kanadském středisku Thunder Bay.

• **Korunka do kopce.** Úspěšně se dařilo Václavu Korunkovi mezi atlety v závodech do vrchu. Nejprve se zúčastnil mistrovství republiky v této disciplíně (šlo o běh na Černou horu — 1299 m) a vyhrál. Druhým takovým závodem byl běh z Jilemnice na vrch Žalý (1019 m). Korunka opět vyhrál.

• **Rázl o běžcích.** Koncem října se reprezentační trenér běžců dr. Bohuslav Rázl vyjádřil ke stavu přípravy: „S kluky

jsem už osm let. Mohu srovnávat. Družstvo se stabilizovalo, nový je jenom Jirka Kvapil. Za největší klad letošní přípravy bych zatím označil to, že nikdo neomocněl. Jen aby to tak vydrželo i nadále a vyhnuly se nám výpadky, jako vloni v případě Bence, Petráska a Svandy.“

• **Chlapská robota.** Jak známo, Alžběta Havrančíková se rozhodla, že do olympijské přípravy půjde s trenérem mužů Bohuslavem Rázlem. Během společných tréninků zvládala tytéž dávky jako muži, byť — pochopitelně — s menší intenzitou. Rázl: „Kluci nechtěli, aby jim Beta v tréninku stačila nebo aby je dokonce předhonila. Při tréninku na kole jenom číhali na okamžik, kdy nebude stačit. Beta zase dělala všechno pro to, aby ten okamžik přišel co nejpозději. Vneslo to do tréninku správné vnitřní napětí.“ Pro Alžbětu bude letošní sezóna „buď a nebo“. Rázl: „Někdy mám problém jí uhlídat. Obávám se, aby to s tréninkem nepřežila.“

• **Jaspisový pohár.** Podle polodrahokamů, které se nacházejí na polích v okolí Lomnice nad Popelkou, dostal název tamní podzimní závod sruženářů. Anglicky: Jasper Cup. Skáče se na umělé hmotě středního můstku a běhá na kolečkových lyžích v okolí náměstí. Letošního ročníku se zúčastnili reprezentanti Československa, dále závodníci Rakouska (včetně Sulzenbachera), Německa, Slovinska, Polska, Japonska a Kanady.

Olympijské poznámky

• Připomínáme, že XVI. zimní olympijské hry v Albertville se budou konat od soboty 8. do neděle 23. února 1992.

• Na olympijských místcích se začalo skákat v září. Jsou totiž opatřeny také umělou hmotou nebo keramikou.

• V rámci ZOH bude pamatováno i na umění. Připravuje se rozsáhlá nabídka výstav uměleckých děl se sportovní tematikou, jakož i uměleckých pořadů pro sportovce a návštěvníky her.

• Nominace našich závodníků má být ukončena 16. ledna. Pro lyžaře je povolena výjimka. Ti předpokládají konečný soupis startujících až do 20. ledna.

• Na slavnostní nástup budou všichni naši olympionci pochodovat v třetíčtvrtěních bundách, muži v barvě zlaté, ženy

v barvě růžové. Dále budou mít muži zeleno-modrou kombinézu, ženy kombinézu zeleno-fialovou. Toto oblečení dodá německá firma Steinebronn. Kvalitní obutí poskytne (zdarma) zlínský Svit. Společenské oblečení dodá OP Prostějov, sportovní oblečení firma Adidas.

• U příležitosti evropského sympozia o fair play, které se uskutečnilo první listopadový víkend v Praze, se Juan Antonio Samaranch sešel s předsedou Federálního shromáždění Alexandrem Dubčekem. Předseda mezinárodního olympijského výboru potvrdil, že bude podporovat kandidaturu Československa na pořádání zimních olympijských her. První volný termín je až v roce 2002.

Stránku připravil MICHAEL LOHNISKÝ

VŽDYŤ PŘECE LÉTAT JE SNADNÉ...

SNÍMKY BOHUMIL HYNEK

